

JOGÁSZ
mesterképzési szak - osztatlan képzés

TARTALOMJEGYZÉK

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK	8
TELJES IDEJŰ (NAPPALI) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE	12
TANTÁRGYI TEMATIKÁK.....	19
<i>BEVEZETÉS AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYOKBA .....</i>	<i>19</i>
<i>EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.....</i>	<i>21</i>
<i>EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET I.....</i>	<i>23</i>
<i>FILOZÓFIA.....</i>	<i>25</i>
<i>JOGI INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA .....</i>	<i>26</i>
<i>JOGI LATIN NYELV I. ....</i>	<i>27</i>
<i>MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I. ELŐADÁS.....</i>	<i>29</i>
<i>MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I. SZEMINÁRIUM .....</i>	<i>32</i>
<i>RÓMAI JOG I.....</i>	<i>35</i>
<i>ALKOTMÁNYJOG I. ELŐADÁS .....</i>	<i>36</i>
<i>ALKOTMÁNYJOG I. SZEMINÁRIUM.....</i>	<i>38</i>
<i>EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II. ELŐADÁS.....</i>	<i>40</i>
<i>EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II. SZEMINÁRIUM .....</i>	<i>42</i>
<i>EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET II. ....</i>	<i>44</i>
<i>JOGÁSZI ETIKA.....</i>	<i>45</i>
<i>JOGI LATIN NYELV II. ....</i>	<i>46</i>
<i>MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II. ....</i>	<i>48</i>
<i>RÓMAI JOG II. ELŐADÁS.....</i>	<i>51</i>
<i>RÓMAI JOG II. SZEMINÁRIUM .....</i>	<i>52</i>
<i>POLITOLÓGIA .....</i>	<i>53</i>
<i>ALKOTMÁNYJOG II. ELŐADÁS .....</i>	<i>55</i>
<i>ALKOTMÁNYJOG II. SZEMINÁRIUM .....</i>	<i>57</i>
<i>EGYHÁZJOG I. (ÁLLAMI EGYHÁZJOG).....</i>	<i>59</i>
<i>BÜNTETŐJOG I. ....</i>	<i>60</i>
<i>BÜNTETŐJOG I. SZEMINÁRIUM .....</i>	<i>62</i>
<i>JOGI SZAKNYELV I. ....</i>	<i>64</i>
<i>KÖZGAZDASÁGTAN .....</i>	<i>65</i>

KÖZIGAZGATÁSI JOG I.	67
POLGÁRI JOG I. (ÁLTALÁNOS TANOK, ALAPELVEK, SZEMÉLYEK JOGA)	69
BÜNTETŐJOG II.	71
BÜNTETŐJOG II. SZEMINÁRIUM	73
JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET I.	77
JOGI SZAKNYELV II. – IDEGEN NYELVŰ SZÖVEGFELDOLGOZÓ SZEMINÁRIUM...	79
KÖZIGAZGATÁSI JOG II. ELŐADÁS	80
KÖZIGAZGATÁSI JOG II. SZEMINÁRIUM	82
PÉNZÜGYI ALAPISMERETEK	84
POLGÁRI JOG II. (DOLOGI JOG) ELŐADÁS	87
POLGÁRI JOG II. (DOLOGI JOG) SZEMINÁRIUM	89
EGYHÁZJOG II. (FELEKEZETI EGYHÁZJOG)	90
BÜNTETŐJOG III. ELŐADÁS	91
BÜNTETŐJOG III. SZEMINÁRIUM	93
EURÓPAI UNIÓ JOGA II.	94
JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET II.	96
KÖZIGAZGATÁSI JOG III.	98
MUNKAJOG I.	100
KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG I.	102
POLGÁRI PERJOG I. ELŐADÁS	104
POLGÁRI PERJOG I. SZEMINÁRIUM	108
POLGÁRI JOG III. (KÖTELMI ÁLTALÁNOS RÉSZ) ELŐADÁS	110
POLGÁRI JOG III. (KÖTELMI ÁLTALÁNOS RÉSZ) SZEMINÁRIUM	112
BÜNTETŐ ELJÁRÁJSJOG I. ELŐADÁS	113
BÜNTETŐ ELJÁRÁJSJOG I. SZEMINÁRIUM	116
BÜNTETŐJOG IV. ELŐADÁS	117
BÜNTETŐJOG IV. SZEMINÁRIUM	119
JOGSZOCIOLÓGIA ÉS JOG-ÖSSZEHASONLÍTÁS	121
KÖZIGAZGATÁSI JOG IV. ELŐADÁS	123
KÖZIGAZGATÁSI JOG IV. SZEMINÁRIUM	125
KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG II.	126
KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG II. SZEMINÁRIUM	128
MUNKAJOG II.	130
POLGÁRI PERJOG II. ELŐADÁS	134
POLGÁRI PERJOG II. SZEMINÁRIUM	141
POLGÁRI JOG IV. (KÖTELMI KÜLÖNÖS RÉSZ) SZEMINÁRIUM	146
BÜNTETŐ ELJÁRÁJSJOG II. ELŐADÁS	147

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG II. SZEMINÁRIUM.....	150
INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG I. (INFOKOMMUNIKÁCIÓS- ÉS TECHNOLÓGIAJOG)151	
KERESKEDELMI JOG I. (TÁRSASÁGI JOG, CSŐDJOG).....	153
KÖZIGAZGATÁSI JOG V.	154
NEMZETKÖZI JOG I.	156
NEMZETKÖZI MAGÁNJOG I.	158
POLGÁRI JOG V. (CSALÁDI JOG, ÖRÖKLÉSI JOG)	160
POLGÁRI NEMPERES ELJÁRÁSOK	162
INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG II. (MÉDIAJOG) ELŐADÁS.....	164
INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG II. (MÉDIAJOG) SZEMINÁRIUM	166
KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG)168	
NEMZETKÖZI JOG II.	170
NEMZETKÖZI JOG II. SZEMINÁRIUM.....	172
NEMZETKÖZI MAGÁNJOG II. ELŐADÁS	173
NEMZETKÖZI MAGÁNJOG II. SZEMINÁRIUM	174
PÉNZÜGYI JOG I. ELŐADÁS	176
PÉNZÜGYI JOG I. SZEMINÁRIUM	178
VERSENYJOG I.	180
SZOCIÁLIS JOG I. ELŐADÁS	181
SZOCIÁLIS JOG I. SZEMINÁRIUM.....	183
BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSI JOG	185
NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KAPCSOLATOK JOGA	187
PÉNZÜGYI JOG II. ELŐADÁS	189
PÉNZÜGYI JOG II. SZEMINÁRIUM.....	191
FOGYASZTÓVÉDELMI JOG.....	193
BÜNTETŐJOG V.	194
BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG III. (SZAKSZEMINÁRIUM)	195
SZOCIÁLIS JOG II. ELŐADÁS	196
SZOCIÁLIS JOG II. SZEMINÁRIUM	198
VERSENYJOG II.	200
KRIMINALISZTIKA	201
A BÍRÓI HIVATÁS TÖRTÉNETE	203
ADATVÉDELEM	206
ÖSSZEHASONLÍTÓ ALKOTMÁNYJOG	207
KRIMINOLÓGIA	208
KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG)	
REPETITÓRIUM.....	209
A FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS JOGA	211

<i>GAZDASÁGI BŰNCSELEKMÉNYEK</i>	212
<i>INTERNATIONAL BUSINESS LAW</i>	213
<i>KÖZBESZERZÉS JOGA</i>	214
<i>ORVOSI JOG (EGÉSZSÉGÜGYI JOGI ALAPISMERETEK)</i>	215
<i>SZERZŐI JOG</i>	217
<i>VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS</i>	218
<i>VÁLLALKOZÁSOK ADÓZÁSI SZABÁLYAI</i>	219
<i>VERSENYJOG ÉS HATÁRTERÜLETEI</i>	220
<i>AZ ÖRÖKLÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI, A HAGYATÉKI ELJÁRÁS</i>	221
<i>A SZEMÉLYÁLLAPOT JOGA</i>	222
<i>ÉLELMISZERBIZTONSÁG</i>	223
<i>HÁLÓZATOS IPARÁGAK JOGA</i>	225
<i>IPARJOGVÉDELEM</i>	226
<i>KRIMINÁLPOLITIKA</i>	228
<i>MUNKAERŐPIACI INTÉZMÉNYEK ÉS POLITIKÁK</i>	229
<i>NEMZETKÖZI KERESKEDELMI VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS</i>	231
<i>RENDÉSZETI IGAZGATÁS</i>	232
<i>TECHNOLÓIAJOG</i>	234
<i>VADÁSZATI IGAZGATÁS</i>	235
<i>BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS SZAKSZEMINÁRIUM</i>	236
<i>CSALÁDJOG A GYAKORLATBAN</i>	237
<i>KISEBBSÉGI ÉS HATÁRON TÚLI MAGYAROKKAL KAPCSOLATOS IGAZGATÁS</i>	238
<i>MUNKAJOG IV. (BEVEZETÉS A NEMZETKÖZI ÉS TRANSZNACIONÁLIS MUNKAJOGBA)</i>	240
<i>SZOCIÁLIS JOG III. (EGÉSZSÉG- ÉS NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI SZAKSZEMINÁRIUM)</i>	242
<i>SZAKMAI GYAKORLAT</i>	243
<i>RÉSZIDŐS (LEVELEZŐ) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE</i>	244
<i>TANTÁRGYI TEMATIKÁK</i>	251
<i>BEVEZETÉS AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYOKBA</i>	251
<i>EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.</i>	253
<i>EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET I.</i>	255
<i>FILOZÓFIA</i>	257
<i>JOGI INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA</i>	258
<i>JOGI LATIN NYELV I.</i>	259
<i>MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.</i>	260
<i>RÓMAI JOG I.</i>	263
<i>ALKOTMÁNYJOG I.</i>	264
<i>EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.</i>	266

<i>EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET II.</i>	268
<i>JOGÁSZI ETIKA</i>	269
<i>JOGI LATIN NYELV II.</i>	270
<i>MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.</i>	271
<i>RÓMAI JOG II.</i>	274
<i>POLITOLÓGIA</i>	275
<i>ALKOTMÁNYJOG II.</i>	277
<i>EGYHÁZJOG I. (ÁLLAMI EGYHÁZJOG)</i>	279
<i>BÜNTETŐJOG I.</i>	280
<i>JOGI SZAKNYELV I.</i>	282
<i>KÖZGAZDASÁGTAN</i>	283
<i>KÖZIGAZGATÁSI JOG I.</i>	285
<i>POLGÁRI JOG I. (ÁLTALÁNOS TANOK, ALAPELVEK, SZEMÉLYEK JOGA)</i>	287
<i>BÜNTETŐJOG II.</i>	289
<i>EURÓPAI UNIÓ JOGA I.</i>	291
<i>JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET I.</i>	293
<i>JOGI SZAKNYELV II. - IDEGEN NYELVŰ SZÖVEGFELDOLGOZÓ SZEMINÁRIUM</i>	295
<i>KÖZIGAZGATÁSI JOG II.</i>	296
<i>PÉNZÜGYI ALAPISMERETEK</i>	298
<i>POLGÁRI JOG II. (DOLOGI JOG)</i>	301
<i>EGYHÁZJOG II. (FELEKEZETI EGYHÁZJOG)</i>	303
<i>BÜNTETŐJOG III.</i>	304
<i>EURÓPAI UNIÓ JOGA II.</i>	306
<i>JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET II.</i>	308
<i>KÖZIGAZGATÁSI JOG III.</i>	310
<i>MUNKAJOG I.</i>	312
<i>KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG I.</i>	314
<i>POLGÁRI PERJOG I.</i>	316
<i>POLGÁRI JOG III. (KÖTELMI ÁLTALÁNOS RÉSZ)</i>	320
<i>BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG I.</i>	322
<i>BÜNTETŐJOG IV.</i>	325
<i>JOGSZOCIOLÓGIA ÉS JOG-ÖSSZEHASONLÍTÁS</i>	327
<i>KÖZIGAZGATÁSI JOG IV.</i>	329
<i>KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG II.</i>	331
<i>MUNKAJOG II.</i>	334
<i>POLGÁRI PERJOG II.</i>	337
<i>POLGÁRI JOG IV. (KÖTELMI KÜLÖNÖS RÉSZ)</i>	345

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG II.	348
INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG I. (INFOKOMMUNIKÁCIÓS- ÉS TECHNOLÓGIAJOG)	352
KERESKEDELMI JOG I. (TÁRSASÁGI JOG, CSŐDJOG)	353
KÖZIGAZGATÁSI JOG V.	354
NEMZETKÖZI JOG I.	356
NEMZETKÖZI MAGÁNJOG I.	358
POLGÁRI JOG V. (CSALÁDI JOG, ÖRÖKLÉSI JOG)	360
POLGÁRI NEMPERES ELJÁRÁSOK	362
INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG II. (MÉDIAJOG)	364
KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG)	366
NEMZETKÖZI JOG II.	368
PÉNZÜGYI JOG I.	371
SZOCIÁLIS JOG I.	373
VERSENYJOG I.	375
BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSI JOG	376
NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KAPCSOLATOK JOGA	378
PÉNZÜGYI JOG II.	380
FOGYASZTÓVÉDELMI JOG	382
BÜNTETŐJOG V.	383
BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG III. (SZAKSZEMINÁRIUM)	384
SZOCIÁLIS JOG II.	385
VERSENYJOG II.	387
KRIMINALISZTIKA	388
MUNKAJOG III. (KÖZSZOLGÁLATI MUNKAJOG)	390
ADATVÉDELEM	392
ÖSSZEHASONLÍTÓ ALKOTMÁNYJOG	393
KRIMINOLÓGIA	394
KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG) REPETITÓRIUM	395
A FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS JOGA	397
GAZDASÁGI BŰNCSELEKMÉNYEK	398
INTERNATIONAL BUSINESS LAW	399
KÖZBESZERZÉS JOGA	400
ORVOSI JOG (EGÉSZSÉGÜGYI JOGI ALAPISMERETEK)	401
SZERZŐI JOG	403
VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS	404
VÁLLALKOZÁSOK ADÓZÁSI SZABÁLYAI	405
VERSENYJOG ÉS HATÁRTERÜLETEI	406

<i>AZ ÖRÖKLÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI, A HAGYATÉKI ELJÁRÁS .....</i>	<i>407</i>
<i>A SZEMÉLYÁLLAPOT JOGA .....</i>	<i>408</i>
<i>ÉLELMISZERBIZTONSÁG .....</i>	<i>409</i>
<i>HÁLÓZATOS IPARÁGAK JOGA .....</i>	<i>411</i>
<i>IPARJOGVÉDELEM.....</i>	<i>412</i>
<i>KRIMINÁLPOLITIKA.....</i>	<i>414</i>
<i>MUNKAERŐPIACI INTÉZMÉNYEK ÉS POLITIKÁK .....</i>	<i>415</i>
<i>NEMZETKÖZI KERESKEDELMI VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS .....</i>	<i>417</i>
<i>RENDÉSZETI IGAZGATÁS.....</i>	<i>418</i>
<i>TECHNOLÓGIAJOG .....</i>	<i>420</i>
<i>VADÁSZATI IGAZGATÁS.....</i>	<i>421</i>
<i>BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS SZAKSZEMINÁRIUM.....</i>	<i>422</i>
<i>CSALÁDJOG A GYAKORLATBAN .....</i>	<i>423</i>
<i>KISEBBSÉGI ÉS HATÁRON TÚLI MAGYAROKKAL KAPCSOLATOS IGAZGATÁS.....</i>	<i>424</i>
<i>MUNKAJOG IV. (BEVEZETÉS A NEMZETKÖZI ÉS TRANSZNACIONÁLIS MUNKAJOGBA) .....</i>	<i>426</i>
<i>SZOCIÁLIS JOG III. (EGÉSZSÉG- ÉS NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI SZAKSZEMINÁRIUM).....</i>	<i>428</i>
<i>SZAKMAI GYAKORLAT .....</i>	<i>429</i>

JOGÁSZ mesterképzési szak - osztatlan képzés

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

- 1. A mesterképzési szak megnevezése:** jogász (Law)
- 2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése**

végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat

szakképzettség: okleveles jogász

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Jurist

Az oklevél doktori cím (dr. jur.) használatára jogosít.

- 3. Képzési terület:** jogi

- 4. A képzési idő félévekben:** 10 félév

- 5. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 300 kredit

a szak orientációja: kiemelten elmélet-igényes (70-80 százalék)

a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditérték: 30 kredit

a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 15 kredit

- 6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:** 380

- 7. A mesterképzési szak képzési célja, az általános és a szakmai kompetenciák**

A képzés célja jogász képzettségű szakemberek képzése, akik az állam- és jogtudomány, valamint a jogász tevékenységekhez kapcsolódó más társadalomtudományok alapjainak birtokában, a jogrendszer főbb jogterületeinek és jogintézményeinek, az állam működésének, a jogalkotás és a jogalkalmazás módszereinek ismeretében, korszerű szakismereteikre és jogász műveltségükre tekintettel alkalmasak az állami és magánszférában jogász tevékenységre, gyakorlati tapasztalatok megszerzésével, szakmai továbbképzéssel a jogi szakvizsgálathoz kötött munkakörök betöltésére. Részt tudnak venni a nemzetközi és különösen az európai térben a gazdasági, társadalmi, államközi és civil szféra problémáinak megoldásában és szervezésében. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.

- 7.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák**

- 7.1.1. A jogász**

a) tudása

Ismeri és érti a jogász szakmához kötött, az államra és a jogrendszerre vonatkozó elméleti és gyakorlati ismereteket, a jogintézmények elvi hátterét és gyakorlati működési módjait.

Ismeri a tudományos munkához, kutatáshoz szükséges problémamegoldó módszereket.

Ismeri a társadalomtudományok fogalmi készletének, elméletének, módszerének alapelemeit.

Ismeri a jogra és államra vonatkozó elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi hátterét és működésének elveit.

Ismeri a történeti fejlődés logikáját, annak jelentőségét.

Ismeri a globális és hazai társadalmi, gazdasági, politikai, jogi folyamatok alapjellemezőit.

Történeti összefüggéseiben is ismeri az ember, az emberi méltóság, emberi jogok, demokrácia és a hatalom korlátozásának elméleti, gyakorlati jelentőségét valamint intézményeit.

Ismeri az általános, valamint a jogász szakmák etikai normáit.

Felismeri az etikai dilemmákat és az új morális kihívásokat.

Ismeri az állam- és a jogrendszer alapjellemezőit és ezek alapján eligazodik a különböző jogfogalmak, paradigmák között.

Ismeri a hazai, az európai és nemzetközi jog legfontosabb tételes jogi szabályait, a meghatározó alkotmánybírósági, bírósági döntéseket.

Ismeri a jogrendszer tagolására vonatkozó főbb nézeteket, a jogértelmezési módszereket, ide értve a különböző (köz- és magánjogi, általános és speciális) jogterületek együttes alkalmazásának, rendszerszerű értelmezésének a módszereit is.

Ismeri a különböző jogágak főbb jogforrásait, speciális szabályozási és működési logikáit, a szakjogi terminológiákat.

Ismeri a speciális jogterületek sajátosságait.

Ismeri a jogesetmegoldás módszereit, az eset feltárásának, az érvek rendezésének gyakorlatát.

Ismeri az egyes jogász hivatások alapvető szakmai sajátosságait.

Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési ismeretekkel, a jogi, jogász írás sajátos elemeivel, a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályaival és technikáival.

Ismeri a szervezet, a szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjellezőit.

b) képességei

Képes értékelő viszony kialakítására a jogra és államra vonatkozó nézetekkel, elméletekkel kapcsolatban és képes ezek jogi és társadalmi relevanciájának felismerésére.

Képes idegen nyelvű szakmai szöveg értelmezésére, feldolgozására.

Képes idegen nyelvű és az informatika legújabb eszközeit is alkalmazó kommunikációra.

Biztosan kezeli a szakjogi terminológiákat.

Képes a jogi elvek és értékek széles körű alkalmazására a törzsanyagon kívül is.

Képes a társadalmi problémák megértésére, új jelenségek feldolgozására, kritikus gondolkodásra.

Képes tudományos művek feldolgozására, értelmezésére, továbbgondolására és használatára.

Alkalmas a tudományos megközelítés, fogalmi készletek befogadására és használatára.

Rendelkezik tudományos, közéleti, szakmai íráskészséggel.

Képes az érvek tiszta, logikus felépítésére és használatára.

Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták, értelmezésére és vélemény kialakítására.

Érzékeli a környezeti (jogi, intézményi, gazdasági, politikai, társadalmi) változásokat és adaptív módon viszonyul ezekhez.

Képes a társadalmi és jogi problémákat felismerni és hajlandó azok megoldásait keresni.

Képes jogi, társadalmi kérdésekben saját vélemény kifejtésére, mások véleményének elfogadására, képes az érvek logikus, világos kifejtésére, közvetítésére, a meggyőzőési eszközök használatára.

Képes a jogrendszer, a jogi módszerek történeti és elméleti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

Érzékeli képes a társadalmi, etikai, jogász szakmai dilemmákat és képes azok elemzésére, szintetizálására.

Képes a szakmai munka, döntések társadalmi és etikai következményeinek megértésére.

Alkalmas a jogszabályok lényeglátó, módszeres és kreatív értelmezésére a jogállami értékek keretei között.

Képes megalapozott döntések meghozatalára, világos motiváció és indoklás mellett.

Képes az állami és magánszervezetek irányításában való közreműködésre.

Képes az önkormányzati, öngazgatási, közhasznúsági és magánigazgatási viszonyok közötti eligazodásra.

Képes a jog alkotásával, értelmezésével, alkalmazásával kapcsolatos politikai, társadalmi, gazdasági, történeti, pszichológiai jelenségek észlelésére, értelmezésére.

Képes a jogági szabályozások logikáinak önálló és kritikus használatára.

Képes a jogtudományok területén az ismeretek rendszerezett megértésére, elsajátítására, alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a változó tételes jog önálló megismerésére és értelmezésére, a megszerzett szakmai tapasztalat alapján új problémák, új jelenségek feldolgozására.

Képes a jogi konfliktusok jelentőségének felmérésére, a különböző jogi megoldások megtalálására, a következmények számbavételére, alternatívák mérlegelésére.

Képes az általános ismeretek, fogalmi készletek kreatív alkalmazására az új területeken.

Képes felismerni a hagyományos jogágakon túli szabályozási területeket, az új kihívásokat, azonosítja a problémákat.

Képes a jogi terminológia világos és szakszerű használatára és bonyolult jogi kérdések érthető megfogalmazására.

Képes a jog forrásainak tudatos és biztos használatára, a jogász módszerek lehetőségeinek és korlátainak felismerésére.

Képes nagyobb mennyiségű és bonyolultságú joganyag feldolgozására, szelektálására, a lényeg kiemelésére és összefoglalására.

Felismeri a jogilag releváns információkat.

Jártas az információtechnológiai kérdésekben, képes az adatbázisok, online rendszerek használatára.
Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.

Képes egy szakmai közösség munkájának irányítására.

c) attitűdje

Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre.

Kész folytonos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.

Hajlandó önművelésre, önfejlesztésre, tudásának magasabb szintre emelésére.

Igénye van széles körű műveltség megszerzésére.

Igénye van a szaktudományos megközelítések értelmezésére.

Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra.

Hajlandó nem jogi szempontrendszer bevonására, alkalmazására.

Nyitott az új jogi területek befogadására, megoldások keresésére ismeretlen problémákra.

Tiszteli Magyarország alkotmányos rendjét, a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.

Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.

Elutasítja a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeket, és keresi a megoldásokat és eszközöket ezek kezeléséhez.

Nyíltan vállalja és képviseli a jogászai szakmához kötődő jogállami és demokratikus értékeket és a közjó szolgálatát.

Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel.

Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.

Elkötelezett a jogászai munka egészét átható értékek, azok kialakítása, terjesztése mellett.

Elkötelezett a jogsegély, a pro bono jogászai munka, közérdekű kötelezettségvállalás és a civil aktivitásban való részvétel mellett.

Nyitott a mediációra, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre.

Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.

Elkötelezett a közérdek és a közérdekű jogászai munka iránt.

Nyitott a nemzetközi környezetben való együttműködésre.

d) autonómiája és felelőssége

Tudatosan és önállóan törekszik az önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a jogászai szakma értékeinek fejlesztése érdekében.

Szakmai és közügyekben kezdeményező szerepet vállal, hajlandó azokért személyes felelősségvállalásra és döntéshozatalra.

Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.

Értékelkötelezett módon használja az érdekérvényesítés eszközeit.

Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.

Vállalja az önálló kezdeményezéseket a jogrendszer befolyásolására és ezekkel kapcsolatban vállalja a felelősséget.

Felelősséget vállal a köz érdekében végzett munkáért.

Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget.

8. A mesterképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül

a képzéshez kapcsolódó társadalomtudományi alapismeretek: 70-110 kredit, amelyből

általános értelmiségi hivatást szolgáló, a társadalomtudományi műveltséget megalapozó ismeretek (jogászai etika, jogi információtechnológia és adatbáziskezelés, valamint sajátos idegen szaknyelvi ismeretek) 25-40 kredit;

jogelmélet és jogtörténet (propedeutikai, jog- és állambölcseleti, jogszociológiai, magyar és egyetemes állam- és jogtörténeti, római jogi) 50-70 kredit;

jogász szakterület-specifikus szakmai ismeretek [ágazati állam- és jogtudományok főbb területei: magánjog (polgári jog, kereskedelmi jog, munkajog), államtudomány, közjog (alkotmányjog, közigazgatási jog, pénzügyi jog), büntetőjog, valamint nemzetközi és európai jog, nemzetközi magánjog, a környezetjog, szakterületi eljárásjog, összehasonlító jog] 115-150 kredit;

az alapvető szakmai ismeretekhez kapcsolódó választható ismeretkörök (jogintézmények és működésük, a jogászi érvelés és a joggyakorlat, a jogintézmények gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális környezete és kapcsolatrendszerének elemzése, a jog alkalmazása és jogalkotás) 35-50 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

A mesterfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2), komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a képzés tantervben meghatározott, a jogalkalmazói és jogalkotói készség kialakítását elősegítő legalább kétszer három hetes vagy hat hetes egybefüggő igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy egyéb jogalkalmazási szakmai gyakorlat.

TELJES IDEJŰ (NAPPALI) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE

I. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonkérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170101K	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kötelező	nincs	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170102K AJ JON170103K	Egyetemes állam- és jogtörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	15	2	1	3	3
AJ JON170104K	Egyházismeret és egyháztörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170105K	Filozófia	kötelező	nincs	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170106K	Jogi információtechnológia	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	30	0	2	2	2
AJ JON170107K	Jogi latin nyelv I.	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	30	0	2	2	2
AJ JON170108K AJ JON170109K	Magyar állam- és jogtörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170110K AJ JON170111K	Római jog I.	kötelező	nincs	kollokvium/ beszámoló	30	15	3	1	3	4
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
Összesen					240	120	21	7	24	28

II. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számon-kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170201K AJ JON170202K	Alkotmányjog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium / gyakorlati jegy	30	30	3	1	4	4
AJ JON170203K AJ JON170204K	Egyetemes állam- és jogtörténet II.	kötelező	Egyetemes állam- és jogtörténet I.	alapvizsga/ gyakorlati jegy	30	30	3	1	4	4
AJ JON170205K	Egyházismeret és egyháztörténet II.	kötelező	Egyházismeret és egyháztörténet I.	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170206K	Jogászai etika	kötelező	Filozófia	gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ JON170207K	Jogi latin nyelv II.	kötelező	Jogi latin nyelv I.	gyakorlati jegy	0	30	0	2	2	2
AJ JON170208K	Magyar állam- és jogtörténet II.	kötelező	Magyar állam- és jogtörténet I.	alapvizsga	30	0	3	0	2	3
AJ JON170209K AJ JON170210K	Római jog II.	kötelező	Római jog I.	alapvizsga/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170211K	Politológia	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	0	30	0	3	2	3
Összesen					210	180	20	11	26	31

III. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számon-kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170301K AJ JON170302K	Alkotmányjog II.	kötelező	Alkotmányjog I.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170303K	Egyházjog I. (Állami egyházjog)	kötelező	Egyházismeret és egyháztörténet II.	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170304K AJ JON170305K	Büntetőjog I.	kötelező	Egyetemes állam- és jogtörténet II., Magyar állam- és jogtörténet II.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170306K	Jogi szaknyelv I.	kötelező		gyakorlati jegy	0	30	0	2	2	2
AJ JON170307K	Közgazdaságtan	kötelező		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170308K	Közigazgatási jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170309K	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	kötelező	Római jog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
Összesen					240	90	23	4	22	27

IV. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számon-kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170401K AJ JON170402K	Büntetőjog II.	kötelező	Büntetőjog I.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170403K	Európai Unió joga I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170404K AJ JON170405K	Jog- és állambölcselet I.	kötelező	Alkotmányjog II. Egyetemes állam- és jogtörténet II.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170406K	Jogi szaknyelv II. - Idegen nyelvű szövegfeldolgozó szeminárium	kötelező	Jogi szaknyelv I.	gyakorlati jegy	0	30	0	2	2	2
AJ JON170407K AJ JON170408K	Közigazgatási jog II.	kötelező	Közigazgatási jog I.	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	15	3	1	3	4
AJ JON170409K	Pénzügyi alapismeretek	kötelező	Közgazdaságtan	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170410K AJ JON170411K	Polgári jog II. (dologi jog)	kötelező	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170412K	Egyházjog II. (Felekezeti egyházjog)	kötelező	Egyházjog I. (Állami egyházjog)	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	0	30	0	3	2	3
Összesen					240	165	23	9	27	32

V. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonkérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170501K AJ JON170502K	Büntetőjog III.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170503K AJ JON170504K	Európai Unió joga II.	kötelező	Európai Unió joga I.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170505K	Jog- és állambölcsélet II.	kötelező	Jog- és állambölcsélet I.	alapvizsga	30	0	2	0	2	2
AJ JON170506K	Közigazgatási jog III.	kötelező	Közigazgatási jog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170507K AJ JON170508K	Munkajog I.	kötelező	Polgári jog II. (dologi jog)	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	30	3	1	4	4
AJ JON170509K	Környezetvédelmi- és agrárjog I.	kötelező	Polgári jog II. (dologi jog)	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170510K AJ JON170511K	Polgári perjog I.	kötelező	Polgári jog II. (dologi jog)	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170512K AJ JON170513K	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)	kötelező	Polgári jog II. (dologi jog)	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
Összesen					270	150	25	5	28	30

VI. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonkérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170601K AJ JON170602K	Büntető eljárásjog I.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	30	2	1	4	3
AJ JON170603K AJ JON170604K	Büntetőjog IV.	kötelező	Büntetőjog III.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170605K	Jogszociológia és jog- összehasonlítás	kötelező	Jog- és állambölcsélet II.	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170606K AJ JON170607K	Közigazgatási jog IV.	kötelező	Közigazgatási jog III.	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	30	3	1	4	4
AJ JON170608K AJ JON170609K	Környezetvédelmi- és agrárjog II.	kötelező	Környezetvédelmi-és agrárjog I.	alapvizsga/ beszámoló	30	30	2	1	4	3
AJ JON170610K AJ JON170611K	Munkajog II.	kötelező	Munkajog I.	alapvizsga/ gyakorlati jegy	30	30	3	1	4	4
AJ JON170612K AJ JON170613K	Polgári perjog II.	kötelező	Polgári perjog I.	alapvizsga/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170614K AJ JON170615K	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)	kötelező	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	0	30	0	3	2	3
Összesen					270	240	24	10	34	34

VII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Szám- kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170701K	Évfolyamdolgozat	kötelező		gyakorlati jegy	0	0	0	1	0	1
AJ JON170702K AJ JON170703K	Büntető eljárásjog II.	kötelező	Büntető eljárásjog I.	alapvizsga/ gyakorlati jegy	30	30	2	1	4	3
AJ JON170704K	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológijog)	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170705K AJ JON170706K	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)	kötelező	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)	kollokvium/ beszámoló	30	30	2	1	4	3
AJ JON170707K AJ JON170708K	Közigazgatási jog V.	kötelező	Közigazgatási jog IV.	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	30	2	1	4	3
AJ JON170709K	Nemzetközi jog I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	45	0	3	0	3	3
AJ JON170710K	Nemzetközi magánjog I.	kötelező	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész), Polgári perjog II., Európai Unió joga II.	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ JON170711K AJ JON170712K	Polgári jog V. (családi jog, öröklési jog)	kötelező	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ JON170713K	Polgári nemperes eljárások	kötelező	Polgári perjog II.	kollokvium	30	0	2	0	2	2
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
Összesen					315	120	25	5	29	30

VIII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Szám- kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170801K AJ JON170802K	Infokommunikációs jog II. (Média jog)	kötelező	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológijog)	kollokvium	30	30	2	1	4	3
AJ JON170803K	Kereskedelmi jog II. (Az üzleti élet szerződésai, értékpapírjog)	kötelező	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170804K AJ JON170805K	Nemzetközi jog II.	kötelező	Nemzetközi jog I.	alapvizsga/ beszámoló	30	15	2	1	3	3
AJ JON170806K AJ JON170807K	Nemzetközi magánjog II.	kötelező	Nemzetközi magánjog I.	kollokvium/ beszámoló	30	30	2	1	4	3
AJ JON170808K AJ JON170809K	Pénzügyi jog I.	kötelező	Pénzügyi alapismeretek	kollokvium/ beszámoló	30	30	2	1	4	3
AJ JON170810K	Versenyjog I.	kötelező	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170811K AJ JON170812K	Szociális jog I.	kötelező	Munkajog I.	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	15	2	1	3	3
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	0	30	0	3	2	3
Összesen					240	150	19	8	26	27

IX. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonkérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170901K	Büntetés végrehajtási jog	kötelező	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170902K	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	kötelező	Nemzetközi magánjog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170903K AJ JON170904K	Pénzügyi jog II.	kötelező	Pénzügyi jog I.	alapvizsga/ beszámoló	30	30	2	1	4	3
AJ JON170905K	Fogyasztóvédelmi jog	kötelező	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170906K	Büntetőjog V.	kötelező	Büntetőjog IV.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170907K	Büntetőeljárásjog III. (szakszeminárium)	kötelező	Büntető eljárásjog II.	gyakorlati jegy	0	30	0	2	2	2
AJ JON170908K AJ JON170909K	Szociális jog II.	kötelező	Szociális jog I.	kollokvium/ gyakorlati jegy	30	30	3	1	4	4
AJ JON170910K AJ JON170911K	Versenyjog II.	kötelező	Versenyjog I.	kollokvium/ beszámoló	30	30	3	1	4	4
AJ 17xxxSZNxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/ gyakorlati jegy/ kollokvium	30	0	3	0	2	3
Összesen					270	120	26	5	26	31

X. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonkérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON171001K	Szakmai gyakorlat	kötelező		aláírás megszerzése	0	240	0	0	16	0
AJ JON171002K	Szakdolgozat konzultáció	kötelező		beszámoló	0	10	0	30	30	30
AJ JON171003K AJ JON171004K AJ JON171005K AJ JON171006K AJ JON171007K	Záróvizsga felkészítő (Alkotmányjogi felkészítő, Az Európai Unió joga és nemzetközi magánjog felkészítő, Büntetőjogi felkészítő, Közigazgatási jogi felkészítő, Polgári jogi felkészítő)	kötelező		aláírás megszerzése	0	10	0	0	0,67	0
Összesen					0	260	0	30	46,67	30

Kötelező és választható tantárgyak ÖSSZESEN					2295	1595	206	94	288,67	300
--	--	--	--	--	-------------	-------------	------------	-----------	---------------	------------

Záróvizsga-tárgyak jogász szakon:

Alkotmányjog
Közigazgatási jog
Büntetőjog
Polgári jog
Európai Unió joga és nemzetközi magánjog

Kötelezően választható tantárgyak:

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Szám- kérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ JON170801KV	Kriminalisztika	KV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170802KV	A bírói hivatás története	KV		gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ JON170803KV	Munkajog III. (Közszolgálati munkajog)	KV	Munkajog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170804KV	Adatvédelem	KV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170805KV	Összehasonlító alkotmányjog	KV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170806KV	Kriminológia	KV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170807KV	Kereskedelmi jog II. (Az üzleti élet szerződése, értékpapírijog) repetitórium	KV		gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ JON170901KV	A felelős vállalatirányítás joga	KV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170902KV	Gazdasági bűncselekmények	KV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170903KV	International Business Law	KV	Nemzetközi jog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170904KV	Közbeszerzés joga	KV	Közigazgatási jog IV.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170905KV	Orvosi jog (Egészségügyi jogi ismeretek)	KV		gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ JON170906KV	Szerzői jog	KV	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170907KV	Választott-bíráskodás	KV	Polgári pejog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ JON170908KV	Vállalkozások adózási szabályai	KV	Pénzügyi jog I.	gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ JON170909KV	Versenyjog és határterületei	KV	Versenyjog I.	kollokvium	30	0	3	0	2	3

Szabadon választható tantárgyak:

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számok-kérisi forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Heti óraszám	Kredit
AJ 17001SZNPRT	Az öröklés gyakorlati kérdései, a hagyatéki eljárás	SZV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17002SZNPRT	A személyállapot joga	SZV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17003SZNKJT	Élelmiszerbiztonság	SZV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17004SZNIJT	Hálózatos iparágak joga	SZV	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológiajog)	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17005SZNPRT	Iparjogvédelem	SZV	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	beszámoló	0	30	0	3	2	3
AJ 17006SZNBTI	Kriminálpolitika	SZV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17007SZNMSJ	Munkaerőpiaci intézmények és politikák	SZV	Munkajog I.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17008SZNPRT	Nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás	SZV	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	beszámoló	0	30	0	3	2	3
AJ 17009SZNKJT	Rendészeti igazgatás	SZV		gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ 17010SZNIJT	Technológiajog	SZV		beszámoló	0	30	0	3	2	3
AJ 17011SZNKJT	Vadászati igazgatás	SZV		gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ 17012SZNBTI	Büntetés-végrehajtás szakszeminárium	SZV	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ 17013SZNPRT	Családjog a gyakorlatban	SZV		gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3
AJ 17014SZNKJT	Kisebbségi és határon túli magyarokkal kapcsolatos igazgatás	SZV		kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17015SZNMSJ	Munkajog IV. (Bevezetés a nemzetközi és transznacionális munkajogba)	SZV	Munkajog II.	kollokvium	30	0	3	0	2	3
AJ 17016SZNMSJ	Szociális Jog III. (Egészség- és nyugdíjbiztosítási szakszeminárium)	SZV	Szociális jog II.	gyakorlati jegy	0	30	0	3	2	3

TANTÁRGYI TEMATIKÁK

BEVEZETÉS AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYOKBA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Introduction to law and political sciences
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170101K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy valamennyi állam- és jogtudományi diszciplína alapozó tárgyaként funkcionál, ennek megfelelően kettős célja van; egyrészt a hallgatók tárgyi ismereteit, fogalmi készletét, dogmatikai tudását kívánja létrehozni és elmélyíteni; másrészt pedig a jogász hivatástól elválaszthatatlan sajátos gondolkodás- és látásmód megalapozására tesz kísérletet.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztató, a követelmények ismertetése.
2. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai. A társadalomtudományok, az állam – és jogtudományok, jog – és állambölcselet.
3. Az egyes társadalmi normák sajátosságai, a jog fogalma. Jogelméleti irányzatok.
4. Az állam és a jog kialakulása (ázsiai, antik, germán modellek).
5. A modern állam, a modern jog kialakulása és főbb jellemzői.
6. A jogi norma fogalma, szerkezete és fajtái. A jogrendszer és a jogág.
7. A jogviszony fogalma és sajátosságai.
8. A jogalkotás, a jogforrás, jogforrási hierarchia.
9. Jogérvényesülés. Jogalkalmazás. A jogértelmezés módszerei.
10. A jogcsaládok.
11. A magyar jogi nyelv.
12. A jogász hivatás. A jogász gondolkodás.

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

legalább két írásbeli, illetve legalább egy szóbeli vizsgaalkalom (nem vegyes vizsga)

Az első két vagy három vizsga írásbeli, a többi szóbeli. Az írásbeli vizsgákon – hasonlóan a zárthelyihez – a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

– Szilágyi Péter: Jogi alaptan, Eötvös Kiadó, Budapest, 2011.

Előadás ppt-k, illetve előadáson kerül meghatározásra

Ajánlott irodalom:

– Rixer Ádám: A magyar jogrendszer átalakulása 2010 után, Patrocínium, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai, a tudomány belső szerkezete.
2. A társadalomtudományok sajátosságai, rendszerezése.
3. Az állam – és jogtudományok tárgya, rendszere, módszerei. A jog fogalma.
4. A jogdogmatika fogalma. A jogdogmatika egyes alapvető fogalmai: jog, kötelezettség, jogképesség, jogi személyiség.
5. A főbb jogelméleti irányzatok.
6. Az állam és a jog kialakulásának ázsiai útja.
7. Az antik út.
8. A germán út.
9. Az állam fogalma, sajátosságai, társadalmi szerepe, funkciói.
10. Az állam, mint a politikai berendezkedés központi intézménye, az állami szervek rendszere.
11. Az államok rendszerezése.
12. A társadalmi normák jellemzői, funkciói fajtái.
13. A jog kialakulása, jogi norma, a jog szerkezete.
14. A jog funkciói.
15. A mai jog jellemzői.
16. A jogalkotás fogalma, jellemzői, folyamata.
17. A jogforrás. A jogforrási hierarchia.
18. A jogi norma szerkezete, fajtái.
19. Érvényesség, hatály, alkalmazhatóság.
20. A jogszabályok szerkezete, fajtái. A közzététel.
21. A jogrendszer, a jogág.
22. A jogcsaládok.
23. A jogérvényesülés fogalma és fajtái.
24. A jogalkalmazás jellemzői, fajtái, szakaszai.
25. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma.
26. A jogviszonyok fajtái.
27. A jogértelmezés alanyai, módszerei és eredménye
28. A jogi tények.
29. A jogászi hivatás a mai Magyarországon.
30. A magyar jogi nyelv főbb jellemzői.

EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Comparative Constitutional and Legal History I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét eladás; 1 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	1
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 + 1 (összesen 3) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170102K/ AJ JON170103K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Együttes felvétel Egyetemes állam- és jogtörténet I. előadás és szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alalműveltséget kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy keretében az állam- és jogfejlődés kezdeti időszakaival, rendi korszakával és a 17. századi változásaival foglalkozunk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, tantárgyi követelményrendszer ismertetése, az államhatalom keletkezésének történeti magyarázatai.
2. A jog keletkezésére, fogalmának meghatározására irányuló kísérletek áttekintése.
3. Az ókori kelet államának és normarendszerének általános jellemzői.
4. A hellén világ általános jellemzői. Az ógörög államfejlődés főbb tendenciái.
5. Az ógörög jog sajátosságai.
6. A középkor fogalma, a hűbériség és rendiség általános jellegzetességei.
7. A germán időszak társadalma, közszervezete. A frank államszervezet, Nagy Károly állama.
8. A germán és frank jogrendszer.
9. Az angol rendi alkotmány jellemzői.
10. A rendi állam és jog sajátosságai Franciaországban.
11. Az európai abszolutizmus főbb alkotmánytörténeti jellemzői.
12. A felvilágosult abszolutizmus általános és sajátos vonásai.
13. Anglia az újkor küszöbén, a forradalom előzményei. A parlamentáris monarchia jellemzői. A félév lezárása.
14. Az európai integráció előtörténete.
15. Félévzárás.

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek általános történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	Az aláírásért a hallgatóknak az előadás anyagából zárthelyi dolgozatot kell írniuk.
<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium/gyakorlati jegy
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli/szóbeli

Tankönyv előkészületben

1. Az ógörög korszak. Általános áttekintés.
2. Spárta társadalmának és államszervezetének jellegzetességei
3. Az athéni társadalom- és államfejlődés jellemzése
4. Athéni államrend a Kr. e. 5. században
5. Az ógörög jog jellegzetességei
6. A középkori jogrend jellemzői
7. Jog és jogtudomány a korai középkorban

8. Jogforrások a korai középkorban Itáliában
9. A longobárd jog irodalma (páviai jogiskola)
10. A római jogot feldolgozó művek a korai középkorban
11. A római jog reneszánszának okai. A tudományos jogmagyarázat születése
12. A bolognai jogiskola kezdetei
13. Irnerius
14. Az egyházi jog jelentősége a középkori Európa jogrendjében, recepció, források
15. Gratianus Decretuma, Liber Extra
16. A glossátorok, a bolognai legisták,
17. A dekretisták, dekretalisták
18. Bartolus és Baldus
19. A ius commune forrásai, műfajai
20. A ius commune fogalma
21. A francia állam. Áttekintés, társadalom és állam a széttagoltság korában
22. A francia társadalom és állam a rendi monarchia korában
23. A francia társadalom és állam az abszolutizmus időszakában
24. A francia jog főbb intézményei
25. A germán közszervezet időszaka
26. A frank társadalom és állam
27. A germán és frank jogrendszer
28. A Német Birodalom alkotmánytörténete
29. A Német Birodalom jogrendszere
30. A középkori város belső (hatalmi) viszonyai
31. A középkori város jogtörténeti ismérvei
32. A kereskedők szerepe, a városi jog rétegződése
33. A jogi személyiség tana, kettős tulajdon
34. Pacta sunt servanda
35. A clausula rebus sic stantibus, a joggal való visszaélés
36. Az angol jog és jogrend, angolszászok
37. Magna Carta Libertatum és a parlament

II.A félév-végi vizsgán minden hallgató legalább egy kérdést kap az előadás anyagából.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Tankönyv előkészületben

Ajánlott irodalom:

- Ruzsoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539. p.
- István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
- Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
- Horváth Pál (szerk.) Bevezetés az egyetemes állam- és jogtörténet forrásaiba - Állam- és Jogtudományok (J 1-431) Budapest, 1999.
- Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991.

EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Introduction to Christianity and Church history I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170104K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az egyetem egyházi jellegének megfelelően a hallgatók megismertetése a legfontosabb egyházi fogalmakkal és kérdésekkel. A kurzus célja, hogy áttekintést nyújtson a keresztyén gondolkodás történetéről hangsúlyozva annak protestáns, református elemeit. A kurzus a keresztyén gondolkodás jobb megértését tűzi ki célul.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Mi az egyház?
- Az első keresztyén közösség: dinamika, misszió, apológia. A keresztyén lét feszültsége. Egyházatyák.
- Egyház a szabadság lehetőségében: szimbólumok, hitvallás.
- Niceától Khalkedónig. Augustinus. Az egyház intézményes megszilárdulása.
- Khalkedóntól Niceáig: kelet és nyugat.
- A középkori egyház: szerzetesrendek, misztika, skolasztika, humanizmus, nominalizmus. Előreformáció.
- A reformáció, és a modern kor meghatározó teológusai és teológiai irányzatai.
- A magyar reformáció. A reformáció mellékágai. Az angol reformáció. Skót reformáció: John Knox. Pietizmus, puritanizmus. Az ellenreformáció gondolkodása.
- Felvilágosodás és a keresztyén gondolkodás. Embertől az Istenhez, vagy Istentől az emberhez? A vallás modernkori fogalma. XX. századi irányzatok. Az új ortodoxia.
- Katolikus gondolkodás a XIX-XX. században. Magyar református gondolkodás a XX. században.
- Egyház és állam. Egyház a társadalomban. Keresztyén szabadság és polgári rend.
- Ökumenikus kitekintés. Az MRE szervezeti felépítése, szolgálati ágai.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tony LANE: A keresztyén gondolkodás rövid története, Budapest, Harmat-Kálvin, 2001. 8-277.

Ajánlott irodalom:

- BONHOEFFER, Dietrich, Az egyház lényege, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2013. 31-58.
- BONHOEFFER, Dietrich, Közösségben², Budapest, Harmat Kiadó, 2013
- ERASMUS, Rotterdami, Enchiridion Militis Christiani. Kézikönyv Krisztus Katonájának, Kairosz Kiadó, Martonvásár, 2000
- DR. CZEGLÉDI Sándor, Hit és Történelem, Debrecen, 1936. 5-60. old.
- FABINY Tibor-FALUDY Alexander (szerk.) Az anglikán keresztyénség évszázadai, Hermeneutikai Kutatóközpont Alapítvány, Luther Kiadó, Budapest, 2014, 97-109.
- HUBER, Wolfgang, *Az egyház korszakváltás idején*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002
- KÁLVIN János, Institutio I-II. Kálvin Kános Kiadó, Budapest, 2014.
- LUTHER Márton, Bűnbánat, Keresztség, Úrvacsora. Három sermo a szentségekről 1519. Luther Kiadó, Budapest, 2011
- LUTHER Márton, A szolgálai akarat 1525, in: Magyar Luther Könyvek 11. szerk. Fabiny Tibor, Magyarországi Luther Szövetség, 2006
- McGRATH, Alister E., Bevezetés a keresztyén teológiába, Osiris, Budapest 1995

- SKÓT HITVALLÁS, Koinonia, Kolozsvár, 1998.
- VISCHER, Lukas, A világot átfogó református család, Kálvin Kiadó, Budapest, 2000
- ZWINGLI Ulrich, Commentarius, Kálvin János Társaság, Budapest, 1999

FILOZÓFIA

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Philosophy
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Philosophie
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170105K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Birher Nándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a nyugati filozófiatörténet legjelentősebb gondolkodóit és műveiket mutatja be az ókortól a napjainkig. Külön hangsúlyt helyez a társadalmi folyamatok megértése szempontjából fontos klasszikusnak mondható metafizikai, logikai, morális, illetve államelméleti ismeretek interpretációjára, illetve ezek elsajátítására. A kurzus megalapozza a társadalomtudományi és jogelméleti tanulmányokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Preszókratikusok
2. Szókratész és a szofisták
3. Platón, Arisztotelész (államelméletek)
4. Patrisztika (Augustinus)
5. Skolasztika (államelméletek – Aquinói Sz. Tamás)
6. Reneszánsz filozófia
7. Descartes, Leibniz, Spinoza
8. Angol és francia felvilágosodás
9. Német felvilágosodás (Kant)
10. A jog, a moralitás, és a vallás helye a hegeli „szellem”-ben
11. Nietzsche és az örök visszatérés
12. Egzisztencia - Heidegger fundamentálonológija
13. Wittgenstein és a bécsi kör
14. A posztmodernizmus

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	zárthelyi dolgozat
<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Russell, B., A nyugati filozófia törtnete, Göncöl Bp., 2004.
vagy választhatóan
- Nyíri T., A filozófiai gondolkodás fejlődése, SZIT, Bp.
-

Ajánlott irodalom:

- Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.
- Kant: Az örök béke. Európa K. Bp.
- Hegel: A jogfilozófia alapvonalai Akadémiai K. Bp.
- Schopenhauer: A világ mint akarat és képzet Gondolat K. Bp.
- Nietzsche: Túl jón és rosszon. Ikon. K. Bp.
- Wittgenstein: A bizonyosságról. Helikon K. Bp.
- De Crescenzo, L., A görög filozófia rendhagyó története, Tercium, Bp. 1995.
- Steiger K., (ed) Bevezetés a filozófiába – Szöveggyűjtemény -, Holnap, Bp.

JOGI INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Information and Communication Technologies for Lawyers
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Gazdaság-és Vezetéstudományi Intézet
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170106K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Csáki-Hatalovics Gyula Balázs
<u>Oktató(k):</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják az irodai informatika legfontosabb elemeit, különös tekintettel a beadandó dolgozatok, TDK munkák és a szakdolgozat színvonalas elkészítéséhez szükséges informatikai ismeretekre. Hangsúlyt fektetünk a professzionális internethasználat gyakorlására, az elektronikus jogi adatbázisok megismerésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A jogi informatika tárgya, módszerei. Operációs rendszerek. MS Word alapok. (MS Word, Excel, Power Point alapok)

Keresés az interneten (keresőmotorok). Joganyagok keresése az interneten.

Jogi adatbázisok kialakulásának lépései: legal research.

A jogi adatbázisok általános jellemzői [hazai kialakulásuk története: a törvénykezési szokások megváltozása; elektronikus alapú adatbázisok megjelenése hazánkban, elterjedésének okai; az on-line letöltések időszaka mint új hullám; jogelméleti kérdések (jogforrási hierarchia, negatív kronológia, ABC-sorrend); autentikusság kérdése; az első elektronikus jogi adatbázisok; piaci megoldások; állami jogszabály-szolgáltatások; a jövő jogásza, munkája és eszközei; innovációs trendek a jogi adatbázisok használatában, tartalmában; integrált eszközök; ingyenes, illetve kereskedelmi forgalomban kapható jogi adatbázisok; elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszerek (műszaki és egyéb követelmények); elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszerek (normatíván túli minimum-követelmények)]

Ingyenes jogi adatbázisok

Elektronikus Információszolgáltatás keretében hozzáférhető tudományos adatbázisok

Kluwer Új Jogtár adatbázis ismertetése

HVG-ORAC Jogkódex jogszabályi és tudományos adatbázisának ismertetése.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órák látogatása kötelező. A félév során kettő számítógépes dolgozatot kell írni. A félév végén egy javító dolgozattal lehet javítani, illetve a hiányzó dolgozatot pótolni.

Értékelés módja:

gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A foglalkozásokon elhangzottak, továbbá a bemutatott szoftverek, adatbázisok ismertetői.

Ajánlott irodalom:

Az oktatók által kiadott elektronikus tananyagok.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: Az aktualizált kérdések és mintafeladatok a kurzuson bemutatott weboldalon elérhetőek. A weboldalt az aktuális félév elején frissítjük.

JOGI LATIN NYELV I.

<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Latin for Law Students I.
<u>A tantárgy megnevezése – (németül):</u>	Latein für Rechtsstudenten I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170107K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Bónis Péter
<u>Oktató(k):</u>	Bányai Tibor Márk

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A klasszikus latin nyelv alak- és mondattani alapjainak, valamint a jogi latin nyelv alapszókincsének elsajátítása. A jogi latinitás fogalmi apparátusának elemi szintű etimológiai vizsgálata. A jogtörténeti tárgyak, elsősorban a római jog latin és görög (eredetű) szakkifejezéseinek helyes használata. Az általános nyelvi, grammatikai és terminológiai ismereteken túlmenően a fogalmi-logikai gondolkodás fejlesztése. Vázlatos áttekintés nyújtása az általános jogászai műveltséghez nélkülözhetetlen klasszikus római kultúrtörténetről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A latin nyelv helyzete. A jogi latin nyelv oktatásának célja. Korszakolás. Tipológia. Kiejtési rendszerek: erasmusi, restituált. Grammatikai alapfogalmak. Szótárhasználat. A főnév szótári alakja. I. declinatio. Praepositíók.
2. Az ige szótári alakja. A coniugatiók rendszere: I–IV. coniugatio. Praes. impf. ind. act. Létige. Grammatikai feladatok. 1. lecke „A” szöveg olvasása és fordítása
3. A melléknév szótári alakja. II. declinatio. Főnév–melléknév egyeztetés. Jelzős szerkezetek ragozása. Birtokos szerkezet. Grammatikai feladatok. 1. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása
4. Vocativus. Grammatikai feladatok. 2. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
5. III. declinatio: msh-tő, gyenge -i tő, erős -i tő. Melléknév ragozási rendszere (I–II., III. declinatio; három-, két-, ill. egyvégtű). Névmási ragozás: is, ea, id; qui, quae, quod. Coniugatio: praes. imp. ind. pass. Passivum fogalma. Activum–passivum mondatátalakítás. Grammatikai feladatok
6. 3. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása.
7. Az infinitivusok rendszere. Inf. imp. act. és inf. imp. pass. Deponenes igék szótári alakja. Deponenes igék infinitivusai. Coniugatio: praes. perf. ind. act. Grammatikai feladatok. 4. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
8. Személyes névmás. Birtokos névmás. Mutató névmások (hic, haec, hoc; ille, illa, illud). Coniugatio: praes. perf. ind. pass.; praet. impf. ind. act.; praet. impf. ind. pass. Grammatikai feladatok. 5. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
9. IV. declinatio. Névmási melléknév (alius³, nullus³, unus³, solus³, alter³). Számnevek (tőszámnevek, sorszámnevek). Coniugatio: fut. imp. ind. act., fut. imp. ind. pass. Grammatikai feladatok. 6. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
10. Melléknévfokozás: szabályos, kivételes (-er és 6 db -ilis végű), rendhagyó (bonus³, malus³, magnus³, parvus³, multus³). Adverbiumképzés: alap-, közép- és felsőfok. Grammatikai feladatok
11. V. declinatio. Coniugatio: praet. perf. ind. act., fut. perf. ind. act., praet. perf. ind. pass., fut. perf. ind. pass. A passzív perfektum fordíthatósága. Grammatikai feladatok. 7. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
12. Grammatikai feladatok. 8. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása. Első féléves regulák és szentenciák

Évközi tanulmányi követelmények: Legfeljebb három alkalommal lehetséges hiányozni
Aktív órai részvétel
Zárthelyi dolgozatok megírása

Értékelés módja: Gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bánóczy Rozália, Rihmer Zoltán, *Latin nyelvkönyv joghallgatók számára*, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 4., átdolgozott kiadás

Ajánlott irodalom:

- Adamik Béla, *A latin nyelv története*, Argumentum, Budapest, 2009.
- Borzsák István, *A latin nyelv szelleme*, Parthenon, Budapest, 1942.
- Ferenczi Attila, Monostori Martina, *Latin nyelvkönyv*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Nagy Ferenc, Kováts Gyula, Péter Gyula, *Latin nyelvtan a középiskolák számára*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Nótári Tamás, Sándor Pál László, *A jogi latin nyelv alapjai*, Patrocinium, Budapest, 2011.

MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Hungarian Legal History I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170108K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	együttes felvétel Magyar állam- és jogtörténet I. előadás és szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I. tantárgy alapvető célja a mai magyar államrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott államszervezetünk és alkotmányjogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak az alkotmányjogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félévi tematika és a követelmények ismertetése. Az államalapítás. A király jogállása 1301 és 1848 között.
2. A trónbetöltési elvek, a király helyettesítése (a kormányzó és a nádor) Az országos méltóságok vegyesházi királyaink idején.
3. A rendiség kialakulása Magyarországon. Az 1222. évi világi Aranybulla. Az ellenállási záradék és a nemesi jogok későbbi biztosítékai. A rendi alkotmány létrejötte. Az országgyűlés kialakulása, szervezete és működése a rendi korban.
4. Helyi közigazgatási szervezet jellemzői 1848-ig. (A királyi vármegye és a nemesi vármegye. A városok jogállása a rendi korban)
5. Bírósági szervezet fejlődése Magyarországon az államalapítástól 1848-ig.
6. Az államfejlődés jellegzetességei az 1848/1849-es forradalom- és szabadságharc idején. Az államfői hatalom gyakorlása 1848/49
7. A neoabszolutizmus időszakának „alkotmányos” berendezkedése.
8. A választójog fejlődése 1848 és 1946 között.
9. A Pragmatica Sanctio és az osztrák-magyar kiegyezés közjogi alapjai. Az 1867:XII. tc. A horvát-magyar államjogi kapcsolat 1868 és 1918 között. 1868:XXX. tc. Az államfői hatalom gyakorlása 1867-1918
10. Az országgyűlés szervezete, működése, hatásköre a polgári korban. A nemzetgyűlés 1920-1926. Az 1926-os felsőházi reform.
11. A helyi önkormányzatok a polgári korban (Általános jellemzők. A vármegye, a törvényhatósági joggal felruházott városok; Budapest székesfőváros. A községek)
12. Az igazságszolgáltatás rendszere a polgári korban (Rendes és különbíróóságok; Az igazságszolgáltatás egyéb szervei)
13. Az 1918/1919-es forradalmak államszervezeti sajátosságai. A trianoni békeszerződés. Az alkotmányosság helyreállítása (1920) és a kormányzó jogállása.
14. A köztársasági elnök 1946-1949-ben. A kormány jogállása (a kormányalakítás szabályai, a miniszteri felelősség, a kormány hatásköre és a kivételes hatalom). A „szocialista” időszak államszervezeti jellegzetességei. Félévzárás.

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek hazai történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

Évközi tanulmányi követelmények:

A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és az előadásokon kiadott segédanyagokra épül. Az aláírásért a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli/szóbeli

- 1) A fejedelemség a törzsszervezet időszakában. [At. 26-31. o.]
- 2) A rendek és a rendiség. [At. 57-60. o.]
- 3) A rendi-képviselési monarchia. [At. 60-63. o.]
- 4) Az abszolút monarchia. [66-67. o.]
- 5) A király jogállása az államalapítástól 1848-ig. [At. 93-95. o.; 98-99. o.]
- 6) A hatalom legitimitációja; a Szent Korona eszme. [At. 95-98. o.]
- 7) A király helyettesítése a rendi korban: kormányzó, helytartó. [At. 100-103. o.]
- 8) Az önálló Erdélyi Fejedelemség jellemzői. [At. 74-76. o.]
- 9) Az erdélyi fejedelem az önálló államiság idején. [At. 76-77. o.; 103-105. o.]
- 10) A rendi országgyűlés kialakulása, előzményei. [At. 107-110. o.]
- 11) A rendi országgyűlési képviselet. Az országgyűlés szervezete. [At. 110-113. o.]
- 12) A rendi országgyűlések tanácskozásai. [At. 113-117. o.]
- 13) Az erdélyi országgyűlés az önálló államiság idején. [At. 117-119. o.]
- 14) A királyi tanács a XIV. század. [At. 121-124. o.]
- 15) A királyi tanács a XV-XVII. században. [At. 124-126. o.]
- 16) Az országos és udvari méltóságok. [At. 129-133. o.]
- 17) A szakkormányzat szervei, dikasztériumok. [At. 135-138. o.]
- 18) A birodalmi kormányshékek. [At. 142-143. o.]
- 19) A királyi vármegye fogalma, eredete, szervezete. [At. 144-146. o.]
- 20) A nemesi vármegye kialakulása és hatásköre. [At. 146-149. o.]
- 21) A nemesi vármegye szervei, szerkezete. [At. 149-151. o.]
- 22) Reformkori viták a vármegyék jövőjéről. [At. 151-153. o.]
- 23) A szabad királyi városok. [At. 164-169. o.]
- 24) A katolikus egyházszervezet a rendi korban. [At. 212-216. o.]
- 25) A központi ítélkezés szervei. [At. 187-191. o.]
- 26) A központi ítélkezés szervei a XVIII. században. [At. 191-193. o.]
- 27) A vidéki törvénykezés. [At. 193-200.]
- 28) Az ügyvédség kialakulása és korai jellegzetességei hazánkban. [At. 200-202. o.]
- 29) Az ügyvédség helyzete a felvilágosult abszolútizmus idején. [At. 202-204. o.]
- 30) A közhitelességi szervezet. [At. 205-208. o.]
- 31) Az áprilisi alkotmány sajátosságai. [At. 245-246. o.]
- 32) A neoabszolútizmus időszakának „alkotmányfejlődése”. [At. 254-259. o.]
- 33) Ausztria és Magyarország közjogi kapcsolata 1867 és 1918 között. [At. 264-267. o.]
- 34) A vallásszabadság és a felekezeti egyenjogúság. [At. 274-275. o.; 294-295. o.]
- 35) A nemzetiségi egyenjogúság 1848 után. [At. 275-277. o.; 290-292. o.]
- 36) A gondolat- és véleménynyilvánítás szabadsága, a sajtószabadság. [At. 273-274. o.; 288-290. o.]
- 37) Az első népköztársaság időszakának alkotmányjogi jellemzői. [At. 296-300. o.]
- 38) A népképviseleti választójog fejlődése 1918-ig. [At. 319-324. o.]
- 39) A népképviseleti választójog fejlődése 1919-1938 között. [At. 325-331. o.]
- 40) A választási rendszer átalakítása 1944 és 1947 között. [At. 331-333. o.]
- 41) A polgári korszak országgyűlési tagjainak jogállása. [At. 334-342. o.]
- 42) A polgári korszak országgyűlésének hatásköre. [At. 342-344. o.]
- 43) Felsőháza, főrendi ház, felsőház; Nemzetgyűlés 1920-1926. [At. 345-346. o.; 349-351. o.; 348. o.]
- 44) A király jogállása 1848 után. [At. 358-362. o.]
- 45) Az alkotmányosság helyreállítása 1920-ban. [At. 362-364. o.]
- 46) A kormányzó jogkörei 1920 és 1944 között. [At. 365-369. o.]
- 47) Az Országos Honvédelmi Bizottmány és a kormányzó elnök. [At. 370-375. o.]
- 48) A köztársasági elnök jogállásának típusai; a népköztársaság elnöke. [At. 369-370. o.]
- 49) Az államfői hatalom gyakorlása 1945 és 1949 között. [At. 377-381. o.]
- 50) A felelős kormány (a miniszterelnökség, a minisztertanács, a kormány hatásköre és a Honvédelmi Tanács). [At. 403-406. o.]
- 51) A törvényhatóságok, azok típusai és a főispán jogállása a kiegyezés után. [At. 411-412. o.]
- 52) A vármegye a polgári korban. [At. 412-417. o.]
- 53) A törvényhatósági jogú városok és Budapest székesfőváros. [At. 418-419. o.]
- 54) A községi közigazgatás a polgári korban. [At. 419-421. o.]
- 55) A közigazgatási szervek jogszolgáltató tevékenysége, valamint az attól független közigazgatási bíráskodás megteremtése. [At. 425-427. o.]
- 56) Bírószervezet a neoabszolútizmus idején. A bírák személyi függetlenségének megteremtése. [At. 428-430. o.]
- 57) Rendes és különbíráskodás a kiegyezés után. [At. 430-432. o.]
- 58) Az ügyészség és az ügyvédség a polgári korban. [At. 432-436. o.]
- 59) A közjegyzőség és a telekkönyv. [At. 436-438. o.]

- 60) A Tanácsköztársaság központi szervei. [At. 449-454. o.]
61) A Hungarista Munkaállam szervezete. [At. 459-462. o.]

II. A vizsgán minden hallgató kap kérdést az előadás anyagából is.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Magyar alkotmánytörténet (szerk.: Mezey Barna) 5. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2003. [a továbbiakban: At.]

Ajánlott irodalom:

- József Ruzsoly: Beiträge zur neueren Verfassungsgeschichte (Ungarn und Europa). Ungarische Rechtshistoriker. (Herausgegeben von Barna Mezey) Gondolat Kiadó. Budapest, 2009.
  - Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press..

MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése angolul:</u>	Hungarian Legal History I. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170109K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	együttes felvétel Magyar állam- és jogtörténet I. előadás és szeminárium
<u>Tárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Tantárgy oktatója:</u>	Prof. Dr. Stipta István, Dr. Bónis Péter, dr. Nagy Péter

A tantárgy feladata és célja

A **MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.** tantárgy alapvető célja a mai magyar államrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott államszervezetünk és alkotmányjogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak az alkotmányjogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák

leírása

1. A félévi tematika és a követelmények ismertetése. Az államalapítás. A király jogállása 1301 és 1848 között.
2. A trónbetöltési elvek, a király helyettesítése (a kormányzó és a nádor) Az országos méltóságok vegyesházi királyaink idején.
3. A rendiség kialakulása Magyarországon. Az 1222. évi világi Aranybulla. Az ellenállási záradék és a nemesi jogok későbbi biztosítékai. A rendi alkotmány létrejötte. Az országgyűlés kialakulása, szervezete és működése a rendi korban.
4. Helyi közigazgatási szervezet jellemzői 1848-ig. (A királyi vármegye és a nemesi vármegye. A városok jogállása a rendi korban)
5. Bírósági szervezet fejlődése Magyarországon az államalapítástól 1848-ig.
6. Az államfejlődés jellegzetességei az 1848/1849-es forradalom- és szabadságharc idején. Az államfői hatalom gyakorlása 1848/49
7. A neoabszolutizmus időszakának „alkotmányos” berendezkedése.
8. A választójog fejlődése 1848 és 1946 között.
9. A Pragmatica Sanctio és az osztrák-magyar kiegyezés közjogi alapjai. Az 1867:XII. tc. A horvát-magyar államjogi kapcsolat 1868 és 1918 között. 1868:XXX. tc. Az államfői hatalom gyakorlása 1867-1918
10. Az országgyűlés szervezete, működése, hatásköre a polgári korban. A nemzetgyűlés 1920-1926. Az 1926-os felsőházi reform.
11. A helyi önkormányzatok a polgári korban (Általános jellemzők. A vármegye, a törvényhatósági joggal felruházott városok; Budapest székesfőváros. A községek)
12. Az igazságszolgáltatás rendszere a polgári korban (Rendes és különbíróóságok; Az igazságszolgáltatás egyéb szervei)
13. Az 1918/1919-es forradalmak államszervezeti sajátosságai. A trianoni békeszerződés. Az alkotmányosság helyreállítása (1920) és a kormányzó jogállása.
14. A köztársasági elnök 1946-1949-ben. A kormány jogállása (a kormányalakítás szabályai, a miniszteri felelősség, a kormány hatásköre és a kivételes hatalom). A „szocialista” időszak államszervezeti jellegzetességei. Félévzárás.

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek hazai történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére és gyakorlati alkalmazására.

Évközi tanulmányi követelmények:

A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és az előadásokon kiadott segédanyagokra épül. Az aláírásért a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

- 1) A fejedelemség a törzsszervezet időszakában. [At. 26-31. o.]
- 2) A rendek és a rendiség. [At. 57-60. o.]
- 3) A rendi-képviselési monarchia. [At. 60-63. o.]
- 4) Az abszolút monarchia. [66-67. o.]
- 5) A király jogállása az államalapítástól 1848-ig. [At. 93-95. o.; 98-99. o.]
- 6) A hatalom legitimációja; a Szent Korona eszme. [At. 95-98. o.]
- 7) A király helyettesítése a rendi korban: kormányzó, helytartó. [At. 100-103. o.]
- 8) Az önálló Erdélyi Fejedelemség jellemzői. [At. 74-76. o.]
- 9) Az erdélyi fejedelem az önálló államiság idején. [At. 76-77. o.; 103-105. o.]
- 10) A rendi országgyűlés kialakulása, előzményei. [At. 107-110. o.]
- 11) A rendi országgyűlési képviselet. Az országgyűlés szervezete. [At. 110-113. o.]
- 12) A rendi országgyűlések tanácskozásai. [At. 113-117. o.]
- 13) Az erdélyi országgyűlés az önálló államiság idején. [At. 117-119. o.]
- 14) A királyi tanács a XIV. század. [At. 121-124. o.]
- 15) A királyi tanács a XV-XVII. században. [At. 124-126. o.]
- 16) Az országos és udvari méltóságok. [At. 129-133. o.]
- 17) A szakkormányzat szervei, dikasztériumok. [At. 135-138. o.]
- 18) A birodalmi kormányshékek. [At. 142-143. o.]
- 19) A királyi vármegye fogalma, eredete, szervezete. [At. 144-146. o.]
- 20) A nemesi vármegye kialakulása és hatásköre. [At. 146-149. o.]
- 21) A nemesi vármegye szervei, szerkezete. [At. 149-151. o.]
- 22) Reformkori viták a vármegyék jövőjéről. [At. 151-153. o.]
- 23) A szabad királyi városok. [At. 164-169. o.]
- 24) A katolikus egyházszervezet a rendi korban. [At. 212-216. o.]
- 25) A központi ítélkezés szervei. [At. 187-191. o.]
- 26) A központi ítélkezés szervei a XVIII. században. [At. 191-193. o.]
- 27) A vidéki törvénykezés. [At. 193-200.]
- 28) Az ügyvédség kialakulása és korai jellegzetességei hazánkban. [At. 200-202. o.]
- 29) Az ügyvédség helyzete a felvilágosult abszolutizmus idején. [At. 202-204. o.]
- 30) A közhitelességi szervezet. [At. 205-208. o.]
- 31) Az áprilisi alkotmány sajátosságai. [At. 245-246. o.]
- 32) A neoabszolutizmus időszakának „alkotmányfejlődése”. [At. 254-259. o.]
- 33) Ausztria és Magyarország közjogi kapcsolata 1867 és 1918 között. [At. 264-267. o.]
- 34) A vallásszabadság és a felekezeti egyenjogúság. [At. 274-275. o.; 294-295. o.]
- 35) A nemzetiségi egyenjogúság 1848 után. [At. 275-277. o.; 290-292. o.]
- 36) A gondolat- és véleménynyilvánítás szabadsága, a sajtószabadság. [At. 273-274. o.; 288-290. o.]
- 37) Az első népköztársaság időszakának alkotmányjogi jellemzői. [At. 296-300. o.]
- 38) A népképviseleti választójog fejlődése 1918-ig. [At. 319-324. o.]
- 39) A népképviseleti választójog fejlődése 1919-1938 között. [At. 325-331. o.]
- 40) A választási rendszer átalakítása 1944 és 1947 között. [At. 331-333. o.]
- 41) A polgári korszak országgyűlési tagjainak jogállása. [At. 334-342. o.]
- 42) A polgári korszak országgyűlésének hatásköre. [At. 342-344. o.]
- 43) Felsőháza, főrendi ház, felsőház; Nemzetgyűlés 1920-1926. [At. 345-346. o.; 349-351. o.; 348. o.]
- 44) A király jogállása 1848 után. [At. 358-362. o.]
- 45) Az alkotmányosság helyreállítása 1920-ban. [At. 362-364. o.]
- 46) A kormányzó jogkörei 1920 és 1944 között. [At. 365-369. o.]
- 47) Az Országos Honvédelmi Bizottmány és a kormányzó elnök. [At. 370-375. o.]
- 48) A köztársasági elnök jogállásának típusai; a népköztársaság elnöke. [At. 369-370. o.]
- 49) Az államfői hatalom gyakorlása 1945 és 1949 között. [At. 377-381. o.]
- 50) A felelős kormány (a miniszterelnökség, a minisztertanács, a kormány hatásköre és a Honvédelmi Tanács). [At. 403-406. o.]
- 51) A törvényhatóságok, azok típusai és a főispán jogállása a kiegyezés után. [At. 411-412. o.]
- 52) A vármegye a polgári korban. [At. 412-417. o.]
- 53) A törvényhatósági jogú városok és Budapest székesfőváros. [At. 418-419. o.]
- 54) A községi közigazgatás a polgári korban. [At. 419-421. o.]
- 55) A közigazgatási szervek jogszolgáltató tevékenysége, valamint az attól független közigazgatási bíraskodás megteremtése. [At. 425-427. o.]
- 56) Bírósági szervezet a neoabszolutizmus idején. A bírák személyi függetlenségének megteremtése. [At. 428-430. o.]
- 57) Rendes és különbírók a kiegyezés után. [At. 430-432. o.]
- 58) Az ügyészség és az ügyvédség a polgári korban. [At. 432-436. o.]

- 59) A közjegyzőség és a telekkönyv. [At. 436-438. o.]
- 60) A Tanácsköztársaság központi szervei. [At. 449-454. o.]
- 61) A Hungarista Munkaállam szervezete. [At. 459-462. o.]

Kötelező irodalom

- Magyar alkotmánytörténet (szerk.: Mezey Barna) 5. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2003. [a továbbiakban: At.]

Ajánlott irodalom

- József Ruzsoly: Beiträge zur neueren Verfassungsgeschichte (Ungarn und Europa). *Ungarische Rechtshistoriker*. (Herausgegeben von Barna Mezey) Gondolat Kiadó. Budapest, 2009.
- Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press. Debrecen, 1998.

RÓMAI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Roman Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Römisches Recht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 1 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 + 1 (összesen) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170110K/ AJ JON170111K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám, Prof. Dr. Pókecz Kovács Attila, Prof. Dr. Jakab Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak, mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog, mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztatás a római jog tanulásával kapcsolatban. Történeti rész I.
2. Történeti rész II.
3. Történeti rész III.
4. Eljárásjog I.
5. Eljárásjog II.
6. Személyi jog
7. Családi jog I.
8. Családi jog II. Szem.jog továbbélése. Dologi jog.
9. Dologi jog II. (A tulajdon)
10. Dologi jog III. (A birtok)
11. Dologi jog IV. (A tulajdon megszerzése I.), Dologi jog V. (A tulajdon megszerzése II. A tulajdon megszűnése.)
12. Dologi jog VI. (A tulajdon védelme), Dologi jog VI. (Idegen dologbeli jogok. A dologi jog továbbélése)

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Kollokvium előadásnál, beszámoló szemináriumnál

Az értékelés módszere: Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Földi András – Hamza Gábor: *A római jog története és intézményei*. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

ALKOTMÁNYJOG I. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Constitutional Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170201K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktatók:</u>	Dr. Cservák Csaba, Prof. Dr. Trócsányi László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az alkotmányjog az egész jogrendszer, különösen a közjog alapját képezi, a tantárgy követelményeinek elsajátítása így rendkívül fontos a teljes jogász képzés szempontjából. A közjoggal kapcsolatos későbbi tananyagok elsajátításának stabil alapját kell, hogy képezze a kormányzati rendszer átfogó összefüggéseinek felvázolása. Mindezek hátterét a politikai szféra alkotmányjogi alapjainak lefektetése biztosítja. (Pl.: kormányzati rendszer, választójog) Az Országgyűlés működése a törvényalkotás révén az egész jogrendszerre kihat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Alkotmányjog, alkotmány, alkotmányosság. Európai és magyar alkotmányfejlődés.
2. Magyarország új Alaptörvénye. Szuverenitás. Államterület, államszerkezet. Államforma-kormányforma.
3. Állampolgárság.
4. Jogforrástan. Jogforrástan.
5. A közvetlen és képviselői demokrácia.
6. Választójog, választási rendszerek.
7. Az országgyűlési képviselők választása. Az önkormányzati képviselők választása.
8. Az Országgyűlés szervezete és működése, funkciói: törvényalkotás, parlamenti ellenőrzés.
9. Az országgyűlési képviselők jogállása.
10. Az alapvető jogok biztosa.
11. Közpénzügyek: Ász, MNB, KT
12. Államfő

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli – az előadások anyaga a számonkérés részét képezi

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012
- Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok
- az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

- Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007
- Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996
- Cservák Csaba (szerk.): Összehasonlító alkotmányjogi tanulmányok, Patrocinium, 2015. Budapest
- Cservák Csaba: A végrehajtó hatalom és a parlament választása, Lícium-Art, 2016. Debrecen

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közjog és a magánjog elhatárolása
2. Az alkotmány és az alkotmányjog fogalma
3. Az alkotmányosság formai és tartalmi elemei
4. Az angol alkotmányfejlődés
5. A francia alkotmányfejlődés
6. Az amerikai alkotmányfejlődés és a német alkotmányfejlődés
7. A magyar alkotmány kialakulása a rendszerváltáskor
8. Az új alkotmány kialakulása, főbb irányvonalai
9. A szuverenitás fogalma, szuverenitáselméletek
10. Demokratikus legitimitáció, és a horizontális és vertikális hatalommegosztás.
11. A hatalmi ágak elválasztásának történeti fejlődése.
12. Az államforma és a kormányforma fogalma, sajátosságai
13. A prezidenciális kormányforma és a félprezidenciális kormányforma
14. A parlamentarizmus
15. Az állampolgárság fogalma. Eljárás állampolgársági ügyekben
16. A magyar állampolgárság keletkezésének és megszerzésének módjai
17. A magyar állampolgárság megszűnésének módjai
18. A jogforrások fogalma. A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök
19. A törvényi szintű jogszabályok. A rendeleti szintű jogszabályok
20. A jogszabályok érvényessége és hatályossága
21. A jogalkotás alkotmányos alapelvei
22. A képviseleti és a közvetlen demokrácia. Az országos népszavazás és népi kezdeményezés
23. A választójog fogalma, alapelvei
24. A parlamenti választókerületi rendszerek típusai. Az országgyűlési képviselők választása
25. A választási eljárás, választási szervek, jogorvoslatok. Az önkormányzati képviselők választása.
26. A parlament fő funkciói
27. A parlamenti jog forrásai. Az Országgyűlés szervezete (tisztségviselők, frakciók, bizottsági rendszer) és működése
28. Az Országgyűlés törvényalkotási hatásköre, törvényhozási tárgyak
29. A parlamenti ellenőrzés rendeltetése és eszközei
30. Az országgyűlési képviselők jogállása, a képviselők jogai és kötelessége, a képviselői mandátum jellege
31. Az alapvető jogok biztosának jogállása, feladata és eljárása
32. Az Állami Számvevőszék
33. A Magyar Nemzeti Bank, a Költségvetési Tanács
34. A köztársasági elnök jogállása, megválasztása
35. A köztársasági elnök hatáskörei

ALKOTMÁNYJOG I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Constitutional Law I. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170202K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba; Társfelvétel: Alkotmányjog I. előadás
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szabó Zsolt, Dr. Farkas György Tamás, Dr. Köbel Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az alkotmányjog az egész jogrendszer, különösen a közjog alapját képezi, a tantárgy követelményeinek elsajátítása így rendkívül fontos a teljes jogász képzés szempontjából. A közjoggal kapcsolatos későbbi tananyagok elsajátításnak stabil alapját kell hogy képezze a kormányzati rendszer átfogó összefüggéseinek felvázolása. Mindezek háttérét a politikai szféra alkotmányjogi alapjainak lefektetése biztosítja. (Pl.: kormányzati rendszer, választójog) Az Országgyűlés működése a törvényalkotás révén az egész jogrendszerre kihat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Alkotmányjog, alkotmány, alkotmányosság. Európai és magyar alkotmányfejlődés.
2. Magyarország új Alaptörvénye. Szuverenitás. Államterület, államszerkezet. Államforma-kormányforma.
3. Állampolgárság.
4. Jogforrástan. Jogforrástan.
5. A közvetlen és képvisleti demokrácia.
6. Választójog, választási rendszerek.
7. Az országgyűlési képviselők választása. Az önkormányzati képviselők választása.
8. Az Országgyűlés szervezete és működése, funkciói: törvényalkotás, parlamenti ellenőrzés.
9. Az országgyűlési képviselők jogállása.
10. Az alapvető jogok biztosa.
11. Közpénzügyek: Ász, MNB, KT
12. Államfő

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012
- az előadások anyaga
- Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok
- az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

- Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007
- Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996
- Cservák Csaba (szerk.): Összehasonlító alkotmányjogi tanulmányok, Patrocinium, 2015. Budapest
- Cservák Csaba: A végrehajtó hatalom és a parlament választása, Lícium-Art, 2016. Debrecen

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közjog és a magánjog elhatárolása
2. Az alkotmány és az alkotmányjog fogalma
3. Az alkotmányosság formai és tartalmi elemei
4. Az angol alkotmányfejlődés
5. A francia alkotmányfejlődés
6. Az amerikai alkotmányfejlődés és a német alkotmányfejlődés
7. A magyar alkotmány kialakulása a rendszerváltáskor
8. Az új alkotmány kialakulása, főbb irányvonalai
9. A szuverenitás fogalma, szuverenitáselméletek
10. Demokratikus legitimitáció, és a horizontális és vertikális hatalommegosztás.
11. A hatalmi ágak elválasztásának történeti fejlődése.
12. Az államforma és a kormányforma fogalma, sajátosságai
13. A prezidenciális kormányforma és a félprezidenciális kormányforma
14. A parlamentarizmus
15. Az állampolgárság fogalma. Eljárás állampolgársági ügyekben
16. A magyar állampolgárság keletkezésének és megszerzésének módjai
17. A magyar állampolgárság megszűnésének módjai
18. A jogforrások fogalma. A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök
19. A törvényi szintű jogszabályok. A rendeleti szintű jogszabályok
20. A jogszabályok érvényessége és hatályossága
21. A jogalkotás alkotmányos alapelvei
22. A képviseleti és a közvetlen demokrácia. Az országos népszavazás és népi kezdeményezés
23. A választójog fogalma, alapelvei
24. A parlamenti választókerületi rendszerek típusai. Az országgyűlési képviselők választása
25. A választási eljárás, választási szervek, jogorvoslatok. Az önkormányzati képviselők választása.
26. A parlament fő funkciói
27. A parlamenti jog forrásai. Az Országgyűlés szervezete (tisztviselők, frakciók, bizottsági rendszer) és működése
28. Az Országgyűlés törvényalkotási hatásköre, törvényhozási tárgyak
29. A parlamenti ellenőrzés rendeltetése és eszközrendszere
30. Az országgyűlési képviselők jogállása, a képviselők jogai és kötelessége, a képviselői mandátum jellege
31. Az alapvető jogok biztosának jogállása, feladata és eljárása
32. Az Állami Számvevőszék
33. A Magyar Nemzeti Bank, a Költségvetési Tanács
34. A köztársasági elnök jogállása, megválasztása
35. A köztársasági elnök hatáskörei

EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Comparative Constitutional and Legal History II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3+1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170203K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyetemes állam- és jogtörténet I. és együttes felvétel Egyetemes állam- és jogtörténet II. előadás és szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alpműveltséget kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy keretében az állam- és jogfejlődés polgári időszakával foglalkozunk, de - az alapvizsgára tekintettel - az oktatás során és a vizsga keretében a modern korszakot megalapozó előkérdések is szóba kerülnek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A második félévi követelményrendszer ismertetése. Az amerikai alkotmány általános jellemzői.
2. A francia forradalom, a francia alkotmányok.
3. A Code Civil és a Code Penal általános jellemzői.
4. A liberalizmus alkotmányfelfogása.
5. A konzervativizmus állam- és jogkonceptiója.
6. Az osztrák alkotmányfejlődés.
7. Dél-Európa államfejlődési tendenciái.
8. Jogrendszer a 20. századi Közép-Európában.
9. Büntetőjogi kodifikációk.
10. Magánjogi kodifikációk
11. Európán kívüli jogrendszerek I.
12. Európán kívüli jogrendszerek II.
13. Az európai integráció 20. századi vázlata. Félévzárás

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek általános történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	Az aláírásért a hallgatóknak az előadás anyagából zárthelyi dolgozatot kell írniuk.
<u>Értékelés módja:</u>	alapvizsga
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli/szóbeli

I. Tankönyvi tételsor

Tankönyv előkészületben

1. Európa-fogalmak, az integráció történeti vázlata a 20. század elejéig
2. Az európai egységkonceptiók a középkorban
3. A „Nagy Terv Európa újraosztásáról (1632)
4. A felvilágosodás Európa-konceptiója. Jean-Jacques Rousseau és Jeremy Bentham Európa-terve
5. A szabad államok föderalizmusa, mint a kanti etika követelménye
6. A német államszervezet 1789-1815 között.
7. A Német Szövetség 1815-1848
8. Az össznémet államszervezet 1848-1849-ben
9. Ausztria államszervezete 1848-1849-ben

10. Poroszország államszervezete 1848-1849-ben
11. A német államok szervezete 1850-1866 között
12. A német jogrendszer és kodifikációs törekvések
13. A Német Birodalom államszervezete 1866-1918 között
14. Német jogfejlődés 1866-1918 között
15. Az osztrák jogállamiság kiépítésére tett kísérletek 1867 és 1918 között.
16. A Weimari Köztársaság államszervezete
17. A nemzetközi jogi integrációs eszközök: a döntőbíróóságok, konvekciók
18. A Népszövetség, mint az európai egység akadálya
19. Aristide Briand egységkonceptiója és a korabeli európai realitás
20. A kolonális jogfejlődés társadalmi gyökerei
21. A kolonális jogfejlődés intézményes keretei
22. A személyek jogalanyisága a kolonális jogrendszerben
23. A gyarmati gazdaság jogi szabályozása
24. A büntetőjog a gyarmati korszakban
25. Az amerikai gyarmatok és az anyaország konfliktusa
26. A konföderációs korszak
27. Az Egyesült Államok Alkotmánya
28. Az USA Alkotmánya a gyakorlatban
29. Az USA szövetségi bírósági rendszere
30. A gazdaság jogi szabályozása a polgárháború előtti korszakban
31. A magánjog egyes aspektusai az antebellum időszakában
32. Az USA büntetőjoga a függetlenségi harc után
33. Az amerikai polgárháború előzményei: a rabszolgaság kérdése
34. A polgárháború utáni alkotmánykiegészítések
35. Az alkotmánymódosítások a gyakorlatban
36. Az amerikai állam szabályozó szerepe a gazdasági expanzió korában
37. Az amerikai progresszizmus kora
38. A jogász hivatás Amerikában a modern ipari társadalom korában
39. A jogtudomány és a jogi oktatás helyzete a modern amerikai társadalomban
40. A New Deal-korszak jogtörténeti vióonatközásai
41. A modern amerikai kormányzat: az adminisztratív állam
42. A II. világháború utáni jogfejlődés és a 14. alkotmánykiegészítés gyakorlata

II. Az alapvizsgán minden hallgató legalább egy kérdést kap az előadás anyagából.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Tankönyv előkészületben

Ajánlott irodalom:

- Ruszoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539 p.
- István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
- Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
- Bónis Péter: Az európai közös jog születése. Rejtjel, 2011.
- Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991

EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Comparative Constitutional and Legal History II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170204K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyetemes állam- és jogtörténet I. és együttes felvétel Egyetemes állam- és jogtörténet II. előadás és szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István; Dr. Bónis Péter; dr. Nagy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alpműveltséget kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy keretében az állam- és jogfejlődés polgári időszakával foglalkozunk, de - az alapvizsgára tekintettel - az oktatás során és a vizsga keretében a modern korszakot megalapozó előkérdések is szóba kerülnek.

A szeminárium tematikailag kapcsolódik az Egyetemes jogtörténet főkéllégiumhoz. A szemináriumon a hallgatók az egyetemes jogtörténet forrásaival ismerkednek meg, és az oktató vezetésével dolgozzák fel ezeket. A szemináriumokon a hallgatók jelenléte kötelező, aktív részvétele elvárt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A második félévi követelményrendszer ismertetése. Az amerikai alkotmány általános jellemzői.
2. A francia forradalom, a francia alkotmányok.
3. A Code Civil és a Code Penal általános jellemzői.
4. A liberalizmus alkotmányfelfogása.
5. A konzervativizmus állam- és jogkonceptiója.
6. Az osztrák alkotmányfejlődés.
7. Dél-Európa államfejlődési tendenciái.
8. Jogrendszer a 20. századi Közép-Európában.
9. Büntetőjogi kodifikációk.
10. Magánjogi kodifikációk
11. Európán kívüli jogrendszerek. I.
12. Európán kívüli jogrendszerek II.
13. Az európai integráció 20. századi vázlata. Félévzárás

Évközi tanulmányi követelmények: A gyakorlati foglalkozásokon való részvétel kötelező. Az aláírásért a hallgatóknak teljesíteniük kell az oktató által kiadott forráselemző feladatokat és zh. dolgozatokat

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Tankönyv előkészületben

1. Európa-fogalmak, az integráció történeti vázlata a 20. század elejéig
2. Az európai egységkonceptiók a középkorban
3. A „Nagy Terv Európa újraosztásáról (1632)
4. A felvilágosodás Európa-konceptiója. Jean-Jacques Rousseau és Jeremy Bentham Európa-terve

5. A szabad államok föderalizmusa, mint a kanti etika követelménye
6. A német államszervezet 1789-1815 között.
7. A Német Szövetség 1815-1848
8. Az össznémet államszervezet 1848-1849-ben
9. Ausztria államszervezete 1848-1849-ben
10. Poroszország államszervezete 1848-1849-ben
11. A német államok szervezete 1850-1866 között
12. A német jogrendszer és kodifikációs törekvések
13. A Német Birodalom államszervezete 1866-1918 között
14. Német jogfejlődés 1866-1918 között
15. Az osztrák jogállamiság kiépítésére tett kísérletek 1867 és 1918 között.
16. A Weimari Köztársaság államszervezete
17. A nemzetközi jogi integrációs eszközök: a döntőbírók, konvekciók
18. A Népszövetség, mint az európai egység akadályai
19. Aristide Briand egységkonceptiója és a korabeli európai realitás
20. A kolonális jogfejlődés társadalmi gyökerei
21. A kolonális jogfejlődés intézményes keretei
22. A személyek jogalanyisága a kolonális jogrendszerben
23. A gyarmati gazdaság jogi szabályozása
24. A büntetőjog a gyarmati korszakban
25. Az amerikai gyarmatok és az anyaország konfliktusa
26. A konföderációs korszak
27. Az Egyesült Államok Alkotmánya
28. Az USA Alkotmánya a gyakorlatban
29. Az USA szövetségi bírósági rendszere
30. A gazdaság jogi szabályozása a polgárháború előtti korszakban
31. A magánjog egyes aspektusai az antebellum időszakában
32. Az USA büntetőjoga a függetlenségi harc után
33. Az amerikai polgárháború előzményei: a rabszolgaság kérdése
34. A polgárháború utáni alkotmánykiegészítések
35. Az alkotmánymódosítások a gyakorlatban
36. Az amerikai állam szabályozó szerepe a gazdasági expanzió korában
37. Az amerikai progresszizmus kora
38. A jogász hivatás Amerikában a modern ipari társadalom korában
39. A jogtudomány és a jogi oktatás helyzete a modern amerikai társadalomban
40. A New Deal-korszak jogtörténeti vióonatközései
41. A modern amerikai kormányzat: az adminisztratív állam
42. A II. világháború utáni jogfejlődés és a 14. alkotmánykiegészítés gyakorlata

Ajánlott irodalom:

- Ruszoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539 p.
- István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
- Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
- Bónis Péter: Az európai közös jog születése. Rejtjel, 2011.
- Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991.

EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Introduction to Christianity and Church history II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170205K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyházismeret és egyháztörténet I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktatók:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Átfogó bemutatása a keresztyénség történetének az ősgyülekezettől napjainkig, különös tekintettel a Magyarországi Református Egyház életének főbb, meghatározó eseményeire.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az egyház létrejötte, szervezete, működése az ősgyülekezettől az előreformációig.
2. A magyarság keresztyénné tételétől a reformációig. Az egyházszervezet kialakulása I. István korában és fejlődése a 16. századig.
3. Luther Márton élete, teológiája és hatása.
4. Kálvin János élete, teológiája és hatása.
5. A reformáció főbb eseményei és meghatározó személyei a magyarság között. A reformáció terjedése a török megszállás idején. A reformáció Erdélyben. Az 1567-es debreceni zsinat.
6. Protestantizmus és szabadság. Protestantizmus és politika. Protestantizmus és gazdaság. Protestantizmus és oktatás. Protestantizmus és művészet.
7. Az ellenreformáció. Pázmány Péter és az országgyűlések szerepe. Gyászévtized.
8. Küzdelem a protestáns vallásszabadságért: Bocskai István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Thököly Imre szabadságharcjai, azok jelentősége és eredményei.
9. A csendes ellenreformáció III. Károly és Mária Terézia idejében. Egyházpolitikai fordulat II. József és II. Lipót uralkodása idején. Türelmi Rendelet és annak hatása.
10. A felvilágosodás kora, a római katolikus restauráció I. Ferenc uralkodása idején és az 1848-as forradalom szerepe az egyházi és nemzeti életre. A protestáns pátens. Egyházi élet a dualizmus korában.
11. A Magyar Református Egyház 20. századi története.
12. A Római Katolikus Egyház története az I. Vatikáni Zsinattól napjainkig.

Évközi tanulmányi követelmények: A vizsgaidőszak során kollokvium formájában lehet teljesíteni a tárgyat. Az egyes tételek címei megegyeznek az előadások címeivel.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vagy szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Chadwick, Owen: A reformáció. Osiris, Budapest, 1997
- Colijn, Jos: Egyetemes egyháztörténet. Parakletos, Budapest, 2001.
- Tőkéczkai László (szerk.): Egyháztörténet 1-2. Református Pedagógia Intézet, Budapest, 2010.
- McGrath, Alister E.: Kálvin. Osiris, Budapest, 1996.
- Kuyper, Abraham: Kálvinizmus és modernitás. Koinónia, Kolozsvár, 2001.
- Luther Márton: Az egyház babiloni fogságáról szóló könyvecske. Aeternitas Irodalmi Műhely, Budapest, 2005.
- Szent István király intelmei és törvényei. Szent István Társulat, Budapest, 2014.
- McGrath, Alister E.: Tudomány és vallás. Typotex, Budapest, 2012.
- McGrath, Alister E.: Bevezetés a keresztyén teológiába. Osiris, Budapest, 2002.

JOGÁSZI ETIKA

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Legal ethics
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Rechtsetik
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170206K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Filozófia
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Birher Nándor, Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus bemutatja a filozófia tudományának rendszerét, elhelyezve abban az etikát, azon belül a jogfilozófiát, alapozást nyújtva a mélyebb jog- és állambölcseleti ill. társadalomtudományi tanulmányokhoz. A kurzus bemutatja a jogász etikát mint sajátos szakmai etikát. Az egyes hivatásrendek etikájának megismerése szintén fontos célja a kurzusnak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A filozófia fogalma és részterületei
2. Az etika fogalma
3. A morál fogalma
4. Az ember, mint társadalmi létező
5. Az etika története
6. Normák és társadalmi kapcsolatok
7. Vallás, erkölcs, jog
8. Szakmai etikák
9. A hivatásrendek etikája (bíró, ügyvéd, ügyész)
10. Köztisztviselői etika
11. Posztmodern társadalomelméletek
12. Az igazságosság fogalma
13. Az erények
14. Erény az államban – jog az államban

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: Írásbeli vagy szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Anzenbacher, A., Bevezetés a filozófiába, Budapest 1994, pp. 15-216
- Coing, H., A jogfilozófia alapjai, Osiris, Budapest 1996, pp. 13-93
- Birher N., - Bertalan P., Hálózatokban, Oktker-Nodus, Veszprém 2014, 5-111

Ajánlott irodalom:

- Platón: Szókratész védőbeszéde Helikon K. Bp.
- Platón: Törvények (részletek) Helikon K. Bp.
- Arisztotelész: Politika (részletek) Gondolat K. Bp.
- Nagy Frigyes: Anti-Machiavelli. Kossuth K. Bp.
- Hobbes: Leviathán (részletek) Gondolat K. Bp.
- Rousseau: A társadalmi szerződés. Gondolat K. Bp.
- Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.
- Habermas, Filozófiai diskurzus a modernségről, Helikon, Bp. én.
- Anzenbacher A., Keresztény társadalometika, SZIT, Budapest 2001.
- Rixer A., Vallás és jog, KRE, 2009.
- Huntington, S., A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása, Európa, Bp., 2014.

JOGI LATIN NYELV II.

<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Latin for Law Students II.
<u>A tantárgy megnevezése – (németül):</u>	Latein für Rechtsstudenten II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170207K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jogi latin nyelv I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Bónis Péter
<u>Oktató(k):</u>	Bányai Tibor Márk

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A klasszikus latin nyelv alak- és mondattani alapjainak, valamint a jogi latin nyelv alapszókincsének elsajátítása. A jogi latinitás fogalmi apparátusának elemi szintű etimológiai vizsgálata. A jogtörténeti tárgyak, elsősorban a római jog latin és görög (eredetű) szakkifejezéseinek helyes használata. Az általános nyelvi, grammatikai és terminológiai ismereteken túlmenően a fogalmi-logikai gondolkodás fejlesztése. Vázlatos áttekintés nyújtása az általános jogászai műveltséghez nélkülözhetetlen klasszikus római kultúrtörténetről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az 1. félév anyagából ismétlő grammatikai feladatok: declinatiók áttekintése, melléknévragozás rendszere, főnév-melléknév egyeztetés, coniugatiók rendszere
2. A participiumok rendszere (part. imp. act., part. perf. pass., part. inst. act., part. inst/imp. pass.). Deponens igék participiumai. Participium coniunctum. A participiumok fordítási lehetőségei. Grammatikai feladatok. 9. lecke „A” szöveg olvasása és fordítása
3. Grammatikai feladatok. 9. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása
4. Az igenevek rendszere. Gerundium. Gerundivumos szerkezet. Supinum. Grammatikai feladatok. 10. lecke „A” szöveg olvasása és fordítása
5. Grammatikai feladatok. 10. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása
6. Ablativus absolutus. Az abl. abs. fordítási lehetőségei (part. imp. és part. perf.) Grammatikai feladatok. 11. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
7. Az infinitivusok rendszerének ismétlése. Nominativus cum infinitivo. Grammatikai feladatok. 12. lecke „A” szöveg olvasása és fordítása
8. Accusativus cum infinitivo. Grammatikai feladatok. 12. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása
9. A coniunctivus használata: önálló vagy viszonyított. Coniugatio: praes. imp. con. act., praet. imp. con. act., praes. perf. con. act., praet. perf. con. act. Consecutio temporum. Független kérdés. Független felszólítás. Feltételes mellékmondatok fajtái. Grammatikai feladatok. 13. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
10. Coniugatio: praes. imp. con. pass., praet. imp. con. pass., praes. perf. con. pass., praet. perf. con. pass. Grammatikai feladatok. 14. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
11. Grammatikai feladatok. 15. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
12. I. és II. imperativus. Rendhagyó I. és II. imperativus. Parancsolás és tiltás kifejezése. Grammatikai feladatok. 16. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása. Második féléves regulák és szentenciák

Évközi tanulmányi követelmények:

Legfeljebb három alkalommal lehetséges hiányozni
Aktív órai részvétel
Zárthelyi dolgozatok megírása

Értékelés módja:

gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

Írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bánóczy Rozália, Rihmer Zoltán, *Latin nyelvkönyv joghallgatók számára*, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 4., átdolgozott kiadás

Ajánlott irodalom:

- Adamik Béla, *A latin nyelv története, Argumentum, Budapest, 2009.*
- Borzsák István, *A latin nyelv szelleme*, Parthenon, Budapest, 1942.
- Ferenczi Attila, *Monostori Martina, Latin nyelvkönyv, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.*
- Nagy Ferenc, Kováts Gyula, Péter Gyula, *Latin nyelvtan a középiskolák számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest*
- Nótári Tamás, Sándor Pál László, *A jogi latin nyelv alapjai*, Patrocinium, Budapest, 2011.

MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Hungarian legal history II.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Ungarische Rechtsgeschichte II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170208K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Magyar állam- és jogtörténet I.
<u>Tárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Tantárgy oktatója:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy feladata és célja:

A **MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.** tantárgy alapvető célja a mai magyar jogrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott jogszemléletünk és tételes jogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak a jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félévi tematika és a követelmények ismertetése. Jogrendszerünk eredetének kérdése
2. A magyar jogforrási rendszer fejlődése
3. A magyar büntetőjog fejlődése a XVIII. századig
4. Modern büntetőjogunk I.
5. Modern büntetőjogunk II.
6. 1848 előtti magánjogunk I.
7. 1848 előtti magánjogunk II.
8. 1848 utáni magánjogunk
9. Perjogunk fejlődése a polgári átalakulásig
10. A bűnvádi (büntető peres) eljárás I.
11. A bűnvádi (büntető peres) eljárás II.
12. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után I.
13. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után II.
14. A magyar kereskedelmi jog fejlődése
15. Félévzárás, vizsgakonzultáció

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek hazai történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére

Évközi tanulmányi követelmények: A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és az előadásokon kiadott segédanyagokra épül. Az aláírásért a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

I. Tankönyvi tételsor

Tankönyv: Magyar jogtörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007. [a tételsorban Jt. rövidítéssel]

1. A magyar jogtörténet korszakai. [Jt. 22-29]
2. A jogforrás fogalma. [Jt. 29-30. o.]
3. Szokás, jogszokás és szokásjog, a döntvény, a szokásjogi gyűjtemények, a jog igazolása: az oklevelek. [Jt. 30-34. o.]
4. A törvény, a törvények kihirdetése és közzététele, a törvénygyűjtemények. A privilégium, a rendelet, a szabályrendelet, a városi jogkönyvek, a tárnoki jog. [Jt. 34-45. o.]

5. A jogképeség kérdése rendi jogunkban. [Jt 87-88. o.] [Jt 92-94. o.]
6. A nemesség megszerzésének módjai [Jt 88-92. o.], Az adományrendszer, az adomány fajtái és jogcímei [Jt 110-115. o.]
7. A cselekvőképesség szabályozása rendi jogunkban. A jogi személyiség szabályozása. [Jt 94-96. o.]
8. A dolog és a vagyon (jóság) fogalma. A dolgok fajtái, értéke. Az elévülés és az elbirtoklás. [Jt 97-104. o.]
9. Az ősiség rendje, az osztatlan vagyonszövetség megszüntetése, testvéri osztatlanság, közbirtokosság. Az osztály. [106-110. o.]
10. Az örökbevallás fogalma és kellékei. Az ősi vagyonra, valamint az adományos, illetőleg szerzett birtokra tett örökbevallás. A nil juris záradék. [Jt 121-124. o.]
11. A rendi kor zálogjoga. [Jt 124-127. o.] A károkozás és a magánjogi tiltott cselekmények rendi jogunkban. [Jt 129-130. o.]
12. A nők különjogai a rendi korban [Jt 138-141. o.], A rendi kor házassági joga, és annak hatásai [Jt. 145-151. o.]
13. Az örökös és a hagyományos. Az örökség megnyílása. A végrendeleti öröklés rendi jogunkban. [Jt 130-134. o.]
14. A törvényes öröklés a rendi korban. A hitbizomány. [Jt 134-138. o.]
15. A büntetőjog önálló jogággá válása és az első büntető törvénytervezetek. [Jt. 274-275. o.]; Az elkövető a középkori magyar büntetőjogban [Jt. 281-285. o.]
16. A felelősség kérdése a középkori magyar büntetőjogban; Egyes bűncselekmények a XV-XVI. századi Magyarországon. [Jt. 285-294. o.]
17. A korai magyar perjog (eljárás) jellege, perbeli személyei, valamint a per kezdeti szakasza [Jt. 406-409. o.]
18. A korai magyar perjog (eljárás) bizonyítási eszközei. [Jt. 409-418. o.]
19. A magyar perjog általános jellemzői és tagozódása Mohács után (büntető-polgári, írásbeli-szóbeli per). [Jt 428-433. o.]
20. A magyar magánjog a neoabszolútizmus időszakában. [Jt. 157-160. o.]
21. A magyar magánjog fejlesztésének eszközei (a magyar magánjog forrásai) 1848 után [Jt. 161-166. o.]
22. A kötelek keletkezésének esetei [Jt. 181-186. o.]
23. Az öröklési jog a dualizmus idején [Jt. 188-190. o.]
24. A kereskedelmi jog kialakulása és fogalma, a jóhiszemű forgalom védelme, az 1875:XXVII. tc. megalkotása és nemzetközi összehasonlítása [Jt. 191-195. o.];
25. A kereskedelmi ügyeltek, a kereskedő fogalmának meghatározása, a tárgyi kereskedelmi alapügyletek, a kereskedelmi jog forrásai és hatása magánjogunk fejlődésére [Jt. 195-199. o.]
26. A közkereseti társaság és a betéti társaság [Jt. 200-202. o.] A korlátolt felelősségű társaság és a csendes társaság [Jt. 209-211. o.]
27. A részvénytársaság és a szövetkezet [Jt. 202-209. o.]
28. Az értékpapírok fajtái (csoportosítása), az egyes értékpapírok törvényi meghatározása. [Jt. 215-220. o.]
29. A polgári házasságról szóló 1894:XXXI. tc. [Jt. 229-232. o.]
30. Az 1843.évi büntetőjogi javaslat. [Jt. 320-324. o.]
31. A Csemegi-kódex rendszere. A kódex általános része; alapelvek. [Jt. 330-334. o.]
32. A Csemegi-kódex Különös Része [Jt. 335-337. o.] A kihágási büntetőtörvénykönyv [Jt. 342-345. o.]
33. A Csemegi-kódex novelláinak elméleti előzményei [Jt. 345-350. o.]
34. A Csemegi-kódex első novellája (1908), a dolgházi törvény (1913), a Csemegi-kódex második novellája (1928). [Jt. 350-356. o.]
35. A Csemegi-kódex büntetési rendszere, a fokozatos börtönrendszer Magyarországon [Jt. 367-371. o.]
36. A büntetőjog fejlődése 1945 után [Jt. 377-381. o.]
37. A büntetőeljárás fejlődése 1896-ig. [Jt 442-444. o.]
38. Az 1896-os bünvádi perrendtartás létrejött, és a bünvádi per alapelvei [Jt. 445-447. o.]
39. A bünvádi per fórumai. Az előkészítő eljárás, valamint a közbenső eljárás a törvényszék előtti eljárásban. [Jt. 447-448. o.]
40. A vádtanács, a vizsgálóbíró, a sértett közreműködése, valamint a védelem szerepe a bünvádi perben. [Jt. 449-450. o.]
41. A főtárgyalás és ennek esküdtszéki sajátosságai a bünvádi perben [Jt. 450-452. o.]
42. A perorvoslatok a bünvádi perben. [453-455. o.] A Bünvádi Perrendtartás (Bp.) jelentősége [456. o.]
43. A polgári per főbb alapelvei és szakaszai. A perfelvétel, a tárgyalás az 1911-es Polgári Perrendtartás szerint [Jt. 461-462. o.]
44. A bizonyítás elvei és a bizonyítási eszközök az 1911-es Polgári Perrendtartás szerint. [Jt. 462-463. o.]
45. Az ítélethozatal, az ítélet formái, a jogorvoslatok az 1911-es Polgári Perrendtartásban. [Jt. 464-465. o.]
46. A különleges eljárások az 1911-es Polgári Perrendtartásban, valamint a kódex jelentősége. [Jt. 465-466. o.]
47. A proletárdiktatúra büntetőeljárás modellje 1949-1954 [Jt. 477-480. o.]

II. Az alapvizsgán minden hallgató kap kérdést az előadások anyagából is.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Magyar jogtörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007. [a tételsorban Jt. rövidítéssel]

Ajánlott irodalom:

- Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press. Debrecen, 1998.
- Bónis György: Középkori jogunk elemei. Közgazdasági és Jogi Kiadó. Bp., 1972.

RÓMAI JOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Roman Law II.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Römisches Recht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170209K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Római jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám, Prof. Dr. Pókecz Kovács Attila, Prof. Dr. Jakab Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak, mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog, mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelmi jog alapfogalmai, a kötelmi jog alanyai és tárgya.
2. A felelősség és a kötelelem biztosítékai.
3. A kötelek módosítása és megszűnése.
4. A szerződések általában.
5. Az archaikus és klasszikus kor szerződésrendszere. A reálszerződések.
6. Az adásvétel.
7. A többi konszenzuálszerződés.
8. A római büntetőjog alapfogalmai, A delictumok és crimenek
9. A pactumok, a quasi contractusok, a quasi delictumok és a vegyes kötelek.
10. Öröklési jog I.
11. Öröklési jog II.
12. Szakrális jog mint közjogi kiegészítés.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Földi András – Hamza Gábor: *A római jog története és intézményei*. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

Ajánlott irodalom:

- Molnár Imre: A római magánjog felelősségi rendje. Szeged 1993.
- Zlinszky János: Ius publicum. Bp. 1994.
- Zlinszky János: Római büntetőjog. Bp. 1997.
- Hamza Gábor.: Az európai magánjog fejlődése. A modern magánjogi rendszerek kialakulása a római jogi hagyományok alapján. Budapest, 2002

RÓMAI JOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Roman Law II. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Römisches Recht II. Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170210K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel: Római jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Pókecz Kovács Attila, Prof. Dr. Jakab Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak, mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog, mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelmi jog alapfogalmai, a kötelmi jog alanyai és tárgya.
2. A felelősség és a kötelelem biztosítékai.
3. A kötelmek módosítása és megszűnése.
4. A szerződések általában.
5. Az archaikus és klasszikus kor szerződésrendszere. A reálszerződések.
6. Az adásvétel.
7. A többi konszenzuálszerződés.
8. A római büntetőjog alapfogalmai, A delictumok és crimenek
9. A pactumok, a quasi contractusok, a quasi delictumok és a vegyes kötelmek.
10. Öröklési jog I.
11. Öröklési jog II.
12. Szakrális jog mint közjogi kiegészítés.

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumokon való részvétel a TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Földi András – Hamza Gábor: *A római jog története és intézményei*. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

Ajánlott irodalom:

- Molnár Imre: A római magánjog felelősségi rendje. Szeged 1993.
- Zlinszky János: Ius publicum. Bp. 1994.
- Zlinszky János: Római büntetőjog. Bp. 1997.
- Hamza Gábor.: Az európai magánjog fejlődése. A modern magánjogi rendszerek kialakulása a római jogi hagyományok alapján. Budapest, 2002

POLITOLÓGIA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Politology
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Politologie
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170211K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ferencz Zoltán József
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ferencz Zoltán József

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A politológia tantárgy az elméleti politikatudomány kérdésfelvetéseinek megismertetésén túl, a hallgatók számára áttekintést nyújt a kormányzati rendszerek alkotmányos és intézményi felépítéséről, különös tekintettel a magyar kormányzati rendszer működésére. A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a politikatudomány tartalmi sajátosságairól, módszertani jellegzetességeiről és a politika világának törvényszerűségeiről. E törvényszerűségek feltárása során a hallgatók bepillantást nyernek a politikum egyetemes értékeibe, és megtanulnak eligazodni a politikai érdekek és ideák, a hatalom és az uralom, a politikai, a választási, a kormányzati és a pártrendszerek, a demokrácia dilemmái, az alkotmányos állam tartalmi és formai kritériumai, valamint a politikai ideológiák között. Az eszmetörténeti részek, a kormányzati és a politikai rendszerek leíró elemzése a felmerülő problémák megfogalmazásához szükséges alapokat tartalmazzák és hozzájárulnak a demokratikus politikai vitakultúra elsajátításához is. A kurzus során részletesen lesz szó továbbá a pártokról, mint a politika központi szereplőiről, a pártok versengésének keretében szolgáló választási rendszerekről, valamint a politikai életet meghatározó egyéb tényezőkről, mint például a nyugati civilizáció nagy eszméi és ideológiái vagy a politikai kultúra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A tantárgy követelményeinek ismertetése. A Bevezetés a politikatudományba. Politikatudományi alapismeretek közvetítése és a politikatudomány diszciplináris fejlődésének felvázolása. A politika tárgyra, elméletére és módszerére valamint alapfogalmaira (érdek, akarat, hatalom, legitimitáció, politikai értékek) vonatkozó fejtegetések és értelmezések. A politikai gondolkodás kialakulása.
2. A politikatudományi alapfogalmak. A politika, a hatalom, az uralom és a legitimitáció. Az uralom típusai. A politika, mint hivatás.
3. Politikai ideológiák. Az ideológia fogalma, funkciója, az ideológiák kialakulása. Értékek és eszmék, szabadság, egyenlőség, szolidaritás.
4. A liberális, a konzervatív és a szocialista eszmerendszer.
5. A politikai rendszer és működése. A politikai rendszer intézményes valósága és folyamatai, az állam- és kormányzati formák típusai, a hatalommegosztás ágai valamint a diktatórikus és demokratikus politikai rendszerek.
6. Demokráciamodellek. Totalitarizmus-elméletek. A politikai rendszerek változása.
7. A kormányzati rendszer. Az elnöki és parlamentáris rendszerek. A parlamentarizmus sajátosságai.
8. A magyar politikai rendszer. A magyar kormányforma.
9. A politikai párt fogalma, funkciói, szervezete, a pártcsaládok
10. A pártrendszerek tipológiája. A magyar pártrendszer. A választási rendszer.
11. Társadalmi törésvonalak. Nemzet, nemzeti kisebbségek - politikai közösségek. Érdekképviseleti és civil szervezetek.
12. Politikai kultúra, politikai elit, civil társadalom, tömegkommunikáció, média, nyilvánosság, adatvédelem.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): *Politika és politikatudomány*. Budapest, Aula Kiadó, 2003, 2005.
- Bihari Mihály – Pokol Béla (2008): *Politológia*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

Ajánlott irodalom:

- Gyurgyák János (2003): *Mi a politika? Bevezetés a politika világába*. Budapest, Osiris Kiadó.
- Körösenyi András – Tóth Csaba – Török Gábor: *A magyar politikai rendszer*, Osiris, Budapest, 2007
- Körösenyi A. (szerk.): *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Osiris – MTA TK; Budapest, 2015.

ALKOTMÁNYJOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Constitutional Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170301K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktatók:</u>	Dr. Cservák Csaba, Prof. Dr. Trócsányi László

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az emberi jogok a demokrácia, a jogállamiság alapfeltételei, és a modern alkotmányos államokban evidenciát jelentenek. E fejlődés bemutatását követően konkretizálni kell, hogy az emberi jogok miképpen jelennek meg egy adott országban alkotmányos alapjogokként. Annál is inkább, mert az alkotmányos alapjogoknak át kell hatniuk a többi jogág jogintézményeit is. A diszkrimináció tilalmának elve nem is alapjog, hanem annál is több: az egész jogrendszer vezérlő elve. Az alkotmányos alapjogok gyakorlati érvényesítése okából kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság bemutatása az alapjogokkal egy félévben történik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Kormány
2. Kormányzati rendszerek
3. A jogvédő szervek
4. Alkotmánybíróság
5. Bíróság
6. Ügyészség
7. Helyi önkormányzatok
8. Alapjogok kialakulása, osztályozása, garanciái, korlátozásuk
9. Alapjogok I. (élethez, emberi méltósághoz való jog, vallásszabadság)
10. A diszkrimináció tilalma
11. Alapjogok II. (diszkrimináció-tilalom, véleménynyilvánítás szabadsága)
12. Alapjogok III. (gyülekezési jog)
13. Alapjogok IV. (egyesülési jog, pártok)
14. Alapjogok V. (tulajdon, vállalkozás szabadsága, gazdasági, kulturális, szociális jogok)
15. Alapjogok VI. (személyes adatok védelme, információs önrendelkezési jog)

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012, illetve az alapjogi rész (megjelenés alatt)
- az előadások anyaga
- Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok
- az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

- Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007
- Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvei
2. A bírói függetlenség fogalma, érvényesülésének jogi garanciái
3. A bírói szervezet felépítése, a bíróságok igazgatása, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács
4. A köztársasági elnök jogállása és felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése
5. A köztársasági elnök feladat- és hatáskörei
6. Kormányzati rendszerek. Magyarország kormányzati rendszere
7. A Kormány megbízatásának keletkezése és megszűnése
8. A Kormány hatáskörei. A Kormány parlamenti felelőssége
9. Az alkotmánybíráskodás fogalma, modelljei. Az Alkotmánybíróság tagjainak választása és jogállásuk
10. Az alkotmánybíróság feladata, hatáskörei
11. Az ügyészség feladatai és fő funkciói
12. Az ügyészi szervezet felépítése. A legfőbb ügyész jogállása és felelőssége
13. A helyi önkormányzatok hatáskörei és működése
14. Emberi jog, alapjog, alanyi jog.
15. Objektív intézményvédelmi kötelezettség, államcél
16. A természetjog és a pozitívizmus jogfogalma. Az emberi jogok garanciái
17. Az emberi jogok generációi
18. Az alapjogok korlátozása
19. Az élethez való jog és a halálbüntetés
20. Az élethez való jog és az abortusz
21. Az élethez való jog és az eutanázia
22. Az emberi méltóság
23. Lelkiismereti- és vallásszabadság
24. Az állam és egyház kapcsolatának modelljei
25. Az egyenlőség fogalma és ismérvei
26. A hátrányos megkülönböztetés tilalma
27. A „pozitív diszkrimináció”. A férfi és nő egyenlősége
28. A véleménynyilvánítás szabadsága
29. Információs jogok
30. Egyesüléshez való jog
31. A pártok alkotmányos helyzete, a pártokra vonatkozó külön szabályok
32. A gyülekezés szabadsága
33. A tulajdonhoz való jog
34. A munkához való jog és a vállalkozás szabadsága
35. A szociális biztonság és az egészséghez való jog

ALKOTMÁNYJOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Constitutional Law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170302K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog I.; Társfelvétel: Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szabó Zsolt, Dr. Farkas György Tamás, Dr. Köbel Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az emberi jogok a demokrácia, a jogállamiság alapfeltételei, és a modern alkotmányos államokban evidenciát jelentenek. E fejlődés bemutatását követően konkretizálni kell, hogy az emberi jogok miképpen jelennek meg egy adott országban alkotmányos alapjogokként. Annál is inkább, mert az alkotmányos alapjogoknak át kell hatniuk a többi jogág jogintézményeit is. A diszkrimináció tilalmának elve nem is alapjog, hanem annál is több: az egész jogrendszer vezérlő elve. Az alkotmányos alapjogok gyakorlati érvényesítése okából kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság bemutatása az alapjogokkal egy félévben történik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Kormány
2. Kormányzati rendszerek
3. A jogvédő szervek
4. Alkotmánybíróság
5. Bíróság
6. Ügyészség
7. Helyi önkormányzatok
8. Alapjogok kialakulása, osztályozása, garanciái, korlátozásuk
9. Alapjogok I. (élethez, emberi méltósághoz való jog, vallásszabadság)
10. A diszkrimináció tilalma
11. Alapjogok II. (diszkrimináció-tilalom, véleménynyilvánítás szabadsága)
12. Alapjogok III. (gyülekezési jog)
13. Alapjogok IV. (egyesülési jog, pártok)
14. Alapjogok V. (tulajdon, vállalkozás szabadsága, gazdasági, kulturális, szociális jogok)
15. Alapjogok VI. (személyes adatok védelme, információs önrendelkezési jog)

Évközi tanulmányi követelmények: írásbeli zárthelyi

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012, illetve az alapjogi rész (megjelenés alatt)
- az előadások anyaga
- Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok
- az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

- Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvei
2. A bírói függetlenség fogalma, érvényesülésének jogi garanciái
3. A bírói szervezet felépítése, a bíróságok igazgatása, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács
4. A köztársasági elnök jogállása és felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése
5. A köztársasági elnök feladat- és hatáskörei
6. Kormányzati rendszerek. Magyarország kormányzati rendszere
7. A Kormány megbízásának keletkezése és megszűnése
8. A Kormány hatáskörei. A Kormány parlamenti felelőssége
9. Az alkotmánybíráskodás fogalma, modelljei. Az Alkotmánybíróság tagjainak választása és jogállásuk
10. Az alkotmánybíróság feladata, hatáskörei
11. Az ügyészség feladatai és fő funkciói
12. Az ügyészi szervezet felépítése. A legfőbb ügyész jogállása és felelőssége
13. A helyi önkormányzatok hatáskörei és működése
14. Emberi jog, alapjog, alanyi jog.
15. Objektív intézményvédelmi kötelezettség, államcél
16. A természetjog és a pozitívizmus jogfogalma. Az emberi jogok garanciái
17. Az emberi jogok generációi
18. Az alapjogok korlátozása
19. Az élethez való jog és a halálbüntetés
20. Az élethez való jog és az abortusz
21. Az élethez való jog és az eutanázia
22. Az emberi méltóság
23. lelkiismereti- és vallásszabadság
24. Az állam és egyház kapcsolatának modelljei
25. Az egyenlőség fogalma és ismérvei
26. A hátrányos megkülönböztetés tilalma
27. A „pozitív diszkrimináció”. A férfi és nő egyenlősége
28. A véleménynyilvánítás szabadsága
29. Információs jogok
30. Egyesüléshez való jog
31. A pártok alkotmányos helyzete, a pártokra vonatkozó külön szabályok
32. A gyülekezés szabadsága
33. A tulajdonhoz való jog
34. A munkához való jog és a vállalkozás szabadsága
35. A szociális biztonság és az egészséghez való jog

EGYHÁZJOG I. (ÁLLAMI EGYHÁZJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Church Law
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Staatskirchenrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	teljes idejű (nappali)
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170303K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyházismeret és egyháztörténet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Antalóczy Péter
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy keretében a hallgatók az állam és az egyházak kapcsolatát szabályozó állami joganyaggal ismerkednek meg. Ezen belül a joganyagnak a jogrendszerben elfoglalt helyéről, más jogágakkal és tudományágakkal való kapcsolódásáról kapnak ismereteket, miközben a középpontban az alkotmányos kérdések áttekintése áll. A tematika az alapjogi felfogásból indul ki, a gondolat, a lelkiismeret és vallás szabadságának alapjogával foglalkozik részletesen, ám megkerülhetetlen az emberi méltóság, egyenjogúság, egyenlő bánásmód, véleményszabadság, egyesüléshez való jog összefüggéseinek ismertetése is. A tananyag bemutatja az egyház és az állam közötti viszonyrendszer nemzetközi mintáit. Az egyetemes és magyar történeti áttekintést követően a hallgatók a tananyagot az Alaptörvény, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvény és az ezzel kapcsolatos jogszabályok és alkotmánybírói határozatok alapján az alkotmányjogi értelmezési elvek segítségével sajátíthatják el.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az egyházjog fogalma, forrásai. Állami egyházjog, felekezeti egyházjog. Alapfogalmak.
- A lelkiismereti és vallásszabadság alapjoga, fogalmi elemei, története. Az alapjog egyéni és kollektív oldala. A vallásszabadság az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában.
- Az állam és az egyház kapcsolatának lehetséges modelljei. Összefonódás, együttműködés, elválasztás. Elkötelezett állam, semleges állam.
- Az állam és az egyházak jogi kapcsolatainak egyetemes és magyar történeti áttekintése.
- Az állam és a vallási közösségek kapcsolatának hatályos szabályozása Magyarországon.
- Az Alkotmánybíróság egyházakkal, vallási közösségekkel kapcsolatos főbb határozatai.
- Az egyházak oktatási, szociális és kulturális tevékenysége.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- előadások anyaga
- Köbel Szilvia (szerk.): Az állam és a felekezeti egyházjog alapjai. Patrocinium Kiadó, 2016.

Ajánlott irodalom:

- Schanda Balázs: Magyar állami egyházjog. Szent István Társulat, Budapest, 2003.
- Erdő Péter: Egyházjog a középkori Magyarországon. Osiris, Budapest, 2001.
- Rajki Zoltán – Szigeti Jenő: Szabadegyházak története Magyarországon 1989-ig. Gondolat, Budapest, 2002.
- Szatmáry Béla: Magyar egyházjog. Századvég, Budapest, 2004.
- Ádám Antal: Bölcsélet, vallás, állami egyházjog. Dialóg Campus, Budapest, 2007.

BÜNTETŐJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal law I.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170304K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyetemes állam és jogtörténet II., Magyar állam és jogtörténet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Általános Része első felével ismerteti meg a hallgatókat a kurzus. Tudományelméleti, tudománytörténeti bevezetés után a büntetőjog forrásait, a büntető törvény értelmezését és a hatályra vonatkozó ismereteket sajátítják el a hallgatók. Megismerkednek a bűncselekmény fogalmával és elemeivel. A tényállástan oktatása során a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalát mutatjuk be. A büntetőjogi felelősségrevonás akadályainak rendszerénél a büntethetőséget kizáró, korlátozó, megszüntető okokat, illetve az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiányát tárgyaljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszereshető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetőjog helye a jogrendszerben, fogalma, feladata. A büntetőjog tudományának történeti fejlődése, a bűnügyi tudományok
2. A magyar büntetőjog története
3. A büntetőjog alapelvei, forrásai, hatálya
4. A bűncselekmény fogalma és elemei, jogi tárgy, az elkövetési tárgy
5. Az elkövetési magatartás, az eredmény, ok-okozati összefüggés, a szituációs ismérvek
6. A bűncselekmény alanya, a bűnösség
7. A büntethetőségi akadályok rendszere általában
8. Jogos védelem, végszükség, a jogszabály engedélye
9. A Btk-ban nem nevesített társadalomra veszélyességet kizáró okok
10. A gyermekkor, a kóros elmeállapot, az ittas állapotban elkövetett bűncselekményért való felelősség
11. A tévedés. A kényszer és a fenyegetés.
12. A büntethetőséget megszüntető okok
13. Az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiánya

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás feltétele: szemináriumok látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelt) minősítése, amennyiben az oktató zárthelyi dolgozatot írat a félév során. Több zárthelyi esetben az oktató által meghatározott minimumkövetelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog- általános rész, 2. hatályosított kiadás. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2019. A kiadvány a KRE ÁJK büntetőjogi előadásain elhangzottak vázlata.
- Belovics Ervin: Büntetőjog I. Általános rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár I–VIII., Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013, Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár – frissítés az első kiadáshoz, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2014.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1) A büntetőjog fogalma és jogrendszerbeli helye
- 2) A büntetőjog tudományának főbb irányzatai
- 3) A magyar büntetőjog fejlődése a Csemegi-kódextől napjainkig
- 4) A jogállami büntetőjog alapelvei
- 5) A büntetőjog forrásai
- 6) A büntető törvény időbeli, területi és személyi hatálya
- 7) A büntető norma értelmezése
- 8) A bűncselekmény fogalma és elemei; a bűncselekmények súly szerinti felosztása
- 9) A bűnösség fogalma és elemei
- 10) A szándékosság
- 11) A gondatlanság
- 12) A vegyes bűnösség
- 13) A bűncselekmény tárgyi oldala; az elkövetési tárgy és a passzív alany; szituációs ismérvek
- 14) Az elkövetési magatartás
- 15) Az eredmény
- 16) Az okozati összefüggés
- 17) A büntetőjogi felelősségre vonás akadályainak rendszere.
- 18) A jogos védelem
- 19) A végszükség
- 20) A Btk-ban nem szabályozott jogellenességet kizáró okok
- 21) Kényszer és fenyegetés; kóros elmeállapot; az önhibából eredő ittas vagy bódult állapot
- 22) A tévedés
- 23) A büntethetőséget megszüntető okok rendszere; a kegyelem és a tevékeny megbánás
- 24) A büntethetőség elévülése
- 25) A magánindítvány hiánya

BÜNTETŐJOG I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal law I. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht I. Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3. félév
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170305K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Büntetőjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Wiedemann János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az előadáson elhangzottak gyakorlati alkalmazása kiselőadások, jogesetmegoldások, tárgyalás-látogatások, esetmegbeszélések, tárgyalás-szimulációk segítségével az Általános Rész I. fele anyagából.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetőjog helye a jogrendszerben, fogalma, feladata. A büntetőjog tudományának történeti fejlődése, a bűnügyi tudományok
2. A magyar büntetőjog története
3. A büntetőjog alapelvei, forrásai, hatálya
4. A bűncselekmény fogalma és elemei, jogi tárgy, az elkövetési tárgy
5. Az elkövetési magatartás, az eredmény, ok-okozati összefüggés, a szituációs ismérvek
6. A bűncselekmény alanya, a bűnösség
7. A büntethetőségi akadályok rendszere általában
8. Jogos védelem, végszükség, a jogszabály engedélye
9. A Btk-ban nem nevesített társadalomra veszélyességet kizáró okok
10. A gyermekkor, a kóros elmeállapot, az ittas állapotban elkövetett bűncselekményért való felelősség
11. A tévedés. A kényszer és a fenyegetés
12. A büntethetőséget megszüntető okok
13. Az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiánya

A szemináriumok tematikája az előadások tantárgyprogramjához igazodik.

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények:

A hatályos nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és a KRE TVSZ rendelkezéseinek függvényében kötelező részvétel a szemináriumokon, a hiányzások maximális száma: 6 óra (2 tanórás szeminárium).

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlatvezető által meghatározott írásbeli és szóbeli feladatok teljesítése.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog- általános rész, 2. hatályosított kiadás. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2019. A kiadvány a KRE ÁJK büntetőjogi előadásain elhangzottak vázlata.
- Belovics Ervin: Büntetőjog I. Általános rész HVG-ORAC Kiadó, 2018

- Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár I–VIII., Nemzeti Közszerológálati és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013, Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár – frissítés az első kiadáshoz, Nemzeti Közszerológálati és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2014.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1) A büntetőjog fogalma és jogrendszerbeli helye
- 2) A büntetőjog tudományának főbb irányzatai
- 3) A magyar büntetőjog fejlődése a Csemegi-kódextől napjainkig
- 4) A jogállami büntetőjog alapelvei
- 5) A büntetőjog forrásai
- 6) A büntető törvény időbeli, területi és személyi hatálya
- 7) A büntető norma értelmezése
- 8) A bűncselekmény fogalma és elemei; a bűncselekmények súly szerinti felosztása
- 9) A bűnösség fogalma és elemei
- 10) A szándékosság
- 11) A gondatlanság
- 12) A vegyes bűnösség
- 13) A bűncselekmény tárgyi oldala; az elkövetési tárgy és a passzív alany; szituációs ismérvek
- 14) Az elkövetési magatartás
- 15) Az eredmény
- 16) Az okozati összefüggés
- 17) A büntetőjogi felelősségre vonás akadályainak rendszere.
- 18) A jogos védelem
- 19) A végszükség
- 20) A Btk-ban nem szabályozott jogellenességet kizáró okok
- 21) Kényszer és fenyegetés; kóros elmeállapot; az önhibából eredő ittas vagy bódult állapot
- 22) A tévedés
- 23) A büntethetőséget megszüntető okok rendszere; a kegyelem és a tevékeny megbánás
- 24) A büntethetőség elévülése
- 25) A magánindítvány hiánya

JOGI SZAKNYELV I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Legal English / German / XXX I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar/angol/német
<u>Tanszék:</u>	Idegen nyelvi lektorátus
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/ hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170306K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia, Idegen nyelvi lektorátus oktatói

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók képessé váljanak az idegen nyelvi szakmai kommunikáció során szükséges jogi terminológia magabiztos használatára. A kurzus során a hallgatók elsajátítják az adott nyelv jogi szaknyelvi szókincsét és megismerkednek a legfontosabb nemzetközi szaknyelvi forrásokkal (televíziós műsorok, Internet, folyóiratok).

A kurzus során a hallgatók általános és szaknyelvi szóbeli és írásbeli kommunikációs feladatokat teljesítenek egyénileg és csoportban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- alapvető polgári jogi és büntetőjogi szakkifejezések
- közigazgatási, alkotmányjogi alapszókincs
- emberi jogi terminológia
- idegen nyelvű kommunikáció

Évközi tanulmányi követelmények: jelenlét és aktív részvétel az órákon, a házi feladatok elkészítése

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

KÖZGAZDASÁGTAN

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Economics
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Wirtschaftswissenschaft
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170307K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ludányi Arnold
<u>Oktató(k):</u>	Balog Ilona Ida

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a közgazdaságtudomány módszertani jellemzőivel, fő kérdéseivel és alapfogalmaival. A tananyag elsajátításának eredményeként a hallgatók megismerhetik az alapvető közgazdasági megközelítéseket és megfelelő alappal fognak rendelkezni további célzott közgazdasági tanulmányok megkezdéséhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A közgazdaságtan alapelvei, a közgazdászok gondolkodásmódja. Korunk új kihívásai: mesterséges intelligencia, robotika, alternatív közgazdasági gondolkodásmód.
2. A kereslet és a kínálat alapvonalai, a piac fogalma, a piacok működése. A kereskedelem kialakulása és a komparatív előnyök.
3. A kormányzati intézkedések hatása a piacokra, az állami beavatkozás típusai. A fogyasztók és a kormányzat magatartása. Rugalmasság.
4. A piacok hatékonysága, a jóléti és az intézményi közgazdaságtan, fogyasztói és termelői többlet, az adózás fogalma és hatásai, gazdasági teljesítmény, jólét és jóllét, nemzetközi kereskedelem.
5. A közszféra gazdaságtana -- negatív és pozitív externáliák, környezetgazdaságtan, közjóságok és közös erőforrások.
6. Vállalati magatartás, vállalat típusok, vállalati termelés, a bevételek és a költségek fogalmai, viselkedése. A határköltség, határbevétel, átlagköltség, átlagbevétel fogalmai és összefüggései.
7. Piac típusok és a piac szabályozása. A versenyző piac és a monopólium. Információgazdaság, az információ szerepe a piacszerkezet kialakulásában.
8. A gazdasági teljesítmény, nemzeti jövedelem és a megélhetési költségek mérése. A GDP fogalma, továbbfejlesztése, alternatív mérőszámok. A fogyasztói árindex.
9. A reálgazdaság hosszú távon: gazdasági növekedés, fogyasztás, megtakarítás, beruházás. A pénzügyi rendszer működésének alapjai.
10. Pénzügytan, nettó jelenérték számítás, pénzpiacok, a biztosítási piac. A munkanélküliség alapfogalmai. Munkanélküliségi jelenségek a robotizáció korában.
11. A pénz és az árak hosszú távon: a monetáris rendszer működése, a pénzmennyiség növekedése, infláció fogalma, okai, kezelési lehetőségei.
12. Rövid távú makrogazdasági ingadozások: válság és fellendülés. A makrogazdasági kínálat alapjai, az aggregált kereslet és kínálat, fiskális és monetáris gazdaságpolitika.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Mankiw, Gregory N.: A közgazdaságtan alapjai. Osiris Kiadó 2011 ISBN: 9789632762081
- Samuelson-Nordhaus: Közgazdaságtan Budapest KJK 1999. ISBN: 9789630582995
- Elektronikus formában (ppt) hozzáférhető előadásvázlatok

Ajánlott irodalom:

- Mayer-Schönberger, V; Cukier, K.: *Big Data*. Budapest, HVG Kiadó, 2017
- Acemoglu, D; Robinson J: *Miért bukna el a nemzetek?* Budapest, HVG kiadó, 2013
- Piketty, T: *A tőke a 21. században*. Budapest, Kossuth Kiadó, 2015
- Ford, M.: *A robotok kora*. Budapest, HVG Kiadó, 2017
- Skidelsky, R.: *Keynes. A mester visszatér*, Pallas Athéne Könyvkiadó KFT, Budapest 2018.
- Huang, Y.: *A Kína-talány megfejtése* Pallas Athéne Könyvkiadó KFT, Budapest 2018.
- Csaba, L.: *Válság - Gazdaság – Világ*, Éghajlat Könyvkiadó Budapest 2018.
- Thaler, R.H.: *Rendbontók* Budapest, HVG Kiadó, 2016.

KÖZIGAZGATÁSI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administrative law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170308K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatót megismerteti a közigazgatás alapfogalmaival, a főbb közigazgatás-szervezési elvekkel, valamint a központi szervek rendszerével és a közszolgálat alapjaival. Cél azon alapképességek elsajátítása, melyek megalapozzák a következő félévek közigazgatási tárgyainak megértését. A tárgyat – az e jogterületet általánosan jellemző és az utóbbi időszakban különösen felerősödött gyors változások miatt – oly módon oktatjuk, hogy a hallgató egyfelől megismerkedjen a hatályos jog alapvető rendelkezéseivel, másfelől olyan általános, elméleti keretet is kívánunk biztosítani, amelyben az esetleges későbbi jogszabályi változások is értelmezhetővé, így könnyen elsajátíthatóvá válnak. Mindehhez elsősorban a történeti és nemzetközi kitekintés módszerét alkalmazzuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)képességek és (rész)képességek leírása:

1. A tárgy bemutatása általános tájékoztatás, követelmények ismertetése. Igazgatás, közigazgatás, a közigazgatási jog tudománya. A közigazgatás általános bemutatása, fogalma
2. A közigazgatás alapelvei, helye az állami szervek rendszerében
3. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája. Jogforrástan, normatan
4. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
5. A központi szervek I. A kormányzás és koordináció szervei. Politika és szakértelem a közigazgatásban. (A minisztériumok belső felépítése)
6. A központi szervek II. Az adminisztráció szervei
7. Évfolyam ZH
8. A közigazgatás funkciói, tevékenysége és működése. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés. A közigazgatási szervek csoportosításának lehetséges módjai
9. Közszolgálat I. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
10. Pót ZH
11. Közszolgálat II. Egyes alrendszerek áttekintése: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés, stb. A hatályos szabályozás összehasonlító értelmezése
12. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi). A közigazgatás értelmezési dimenziói: funkció, működés, szervezet, személyzet. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban. A magyar közigazgatás szerepe ezen folyamatokban

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon – hasonlóan a zárthelyihez – a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs. Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, képességek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

- az előadások anyaga;
- kötelező és ajánlott irodalom;

- az előadásokon és szemináriumokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény, illetve a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény részletekbe menő ismerete.

Kötelező irodalom:

- Fazekas Marianna (szerk.): *Közigazgatási jog. Általános rész I.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek);
- Fazekas Marianna (szerk.): *Közigazgatási jog. Általános rész III.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek).

Ajánlott irodalom:

- Rixer Ádám: *A köz természet. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban*, Patrocinium, 2013.
- Lőrincz Lajos: *A közigazgatás alapintézményei*, HVG ORAC, 2010. (előadáson megjelölt fejezetek).

Az előadó további irodalmakat is megjelölhet, akár a változások nyomán követése érdekében akár a hallgatók kérésének, sajátos érdeklődésének megfelelően.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazgatás és közigazgatás fogalma
2. A közigazgatás funkciói, tevékenysége működése
3. A közigazgatás alapelvei: Melyek ezek, mi ezek tartalma?
4. A közigazgatás helye az állami szervek rendszerében: A közigazgatás és végrehajtó, törvényhozó, bírói hatalom hármásában
5. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája
6. Jogforrástan, normatan
7. Közjog és magánjog
8. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei
9. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
10. A közigazgatási szervek csoportosítási elvei
11. A kormányzás és koordináció szervei
12. Politika és szakértelem a közigazgatásban
13. Az adminisztráció szervei. Az egyes szervtípusokra vonatkozó legfontosabb szabályok
14. A minisztériumok belső felépítése
15. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés
16. Közzolgálat. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
17. Egyes alrendszerek: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés stb.
18. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban
19. A magyar közigazgatás szerepe az uniós döntések előkészítésében és végrehajtásában
20. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi). A közigazgatás értelmezési dimenziói: funkció, működés, szervezet, személyzet

POLGÁRI JOG I. (ÁLTALÁNOS TANOK, ALAPELVEK, SZEMÉLYEK JOGA)

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Civil Law I.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Zivilrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170309K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Római jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Sándor István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A polgári jog alapelveinek, a Ptk. bevezető rendelkezéseinek megismerése, a polgári jog alapelveinek, valamint a személyek jogának áttekintése. A félév során a hallgatók a polgári jog általános tanaival ismerkednek meg, a természetes személye és a jogi személyek szabályozásával, a személyhez fűződő jogok rendszeréről és a szellemi alkotások jogáról kapnak részletes ismereteket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a polgári jogba. A polgári jog rendszere
2. A magyar polgári jog története, jogforrások
3. Jogszabálytan és jogügylettan
4. Intézmények, alapelvek, generálklauzulák a magánjogban
5. Jogképeség és cselekvőképesség
6. A jogi személyek elméletei, kialakulása, fejlődése, helye a Ptk.-ban
7. A Ptk.-ban szabályozott jogi személyek
8. A Ptk.-n kívüli törvényekben szabályozott jogi személyek
9. A gazdasági társaságok szabályozásának áttekintése
10. A jogi személyek szabályozása az Európai Unió jogában
11. A személyhez fűződő jogok I.
12. A személyhez fűződő jogok II., Szellemi alkotások joga

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Boóc Ádám – Sándor István: Előadásvázlatok a polgári jog általános részéből. Patrocinium, Budapest, 2013.
- Sándor István: Előadásvázlatok a személyek jogából. Patrocinium, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

Az új Ptk.-val kapcsolatban megjelenő kommentárok vonatkozó részei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A) Tételsor

A) Tételsor

1. A polgári jog szabályozási tárgyköre
2. A Ptk. célja, hatálya, felépítése
3. A magánjog fejlődése Nyugat-Európában és Magyarországon Az új Ptk. születése, a magyar magánjog tudománya, jogtudósai
4. A polgári jog elhatárolása más jogterületektől
5. A jogi tények
6. A polgári jogi jogviszony
7. A polgári jog forrásai
8. A polgári jogi norma
9. A jóhiszeműség és tisztesség elve
10. A joggal való visszaélés tilalma
11. Jogképesség
12. A cselekvőképesség fogalma, cselekvőképességi fokozatok általában, cselekvőképességet nem érintő támogatott döntéshozatal, rendelkezés a cselekvőképesség jövőbeli korlátozásáról.
13. Kiskorúság miatti korlátozott cselekvőképesség és cselekvőképtelenség, jognyilatkozatok.
14. A nagykorú cselekvőképességének korlátozása, jognyilatkozatok.
15. Gondnokság alá helyezés.
16. A jogi személy fogalma, fajtái, létesítése. A jogi személyre vonatkozó elméletek.
17. A jogi személy szervezete, képvisellete, törvényes működése, átalakulása, megszűnése.
18. Az alapítvány
19. Az egyesület és a köztestület.
20. A személyiségi jogok rendszere a Ptk.-ban
21. A személyiségi jogok megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények

B) B) Tételsor

1. Az adott helyzetben általában elvárható eljárás elve
2. A polgári jogi jogérvényesítés lehetőségei
3. Cselekvőképtelenség gondnokság alá helyezés nélkül
4. Az állam polgári jogi jogszerűsége
5. A szövetkezet
6. A korlátolt felelősségű társaság
7. A részvénytársaság
8. Az egyesülés
9. Az Európai Gazdasági Egyesülés, Európai Részvénytársaság, Európai Szövetkezet
10. Az erdőbirtokossági társulat, hegyközség, koncessziós társaság, vízgazdálkodási társulat
11. A települési önkormányzat
12. Az egyházak jogi személyisége
13. A nevesített személyiségi jogok
14. A jóhírnév védelme és a sajtó-helyreigazítás összehasonlítása
15. A jogi személyek személyhez fűződő jogai
16. Szellemi tulajdonjogok a polgári jogban
17. Szerzői jog, szabadalom, védjegyoltalom

BÜNTETŐJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal law II.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170304K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus során megtanítjuk az elkövetőkre és a bűncselekmény megvalósulási szakaszaira vonatkozó stúdiumokat. Megismertetjük a hallgatókkal a büntetőjogi szankciók rendszerét. A szankciók fajtáit, azok célját, feladatát. A kurzus áttekinti a halálbüntetés elméleti kérdéseit. Bemutatja a büntetéseket, a mellékbüntetést és az intézkedéseket. A büntetés kiszabásának elveit is megismerteti a hallgatókkal. Az elítéléshez fűződő hátrányokat illetve az azok alóli mentesülés lehetőségeit is ismertetjük a hallgatókkal. Bemutatjuk a fiatalok büntetőjogának nemzetközi és hazai kialakulását, a hatályos magyar szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszereshető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Elkövetők
2. Stádiumok
3. Egység, többség, halmazat.
4. Szankciók a büntetőjogban, a büntetés jogalapja, célja.
5. A magyar szankciórendszer felépítése. A halálbüntetés abolíciója
6. A szabadságvesztés büntetés. A feltételes szabadságra bocsátás. Az elzárás
7. A közérdekű munka és a pénzbüntetés. A foglalkozástól eltiltás. A járművezetéstől eltiltás
8. A kitiltás és a kiutasítás. A sportrendezvények látogatásától való eltiltás. A közügyektől eltiltás. Az intézkedések.
9. A büntetés kiszabásának elvei. A halmazati és az összbüntetés.
10. A büntetés enyhítése. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése
11. Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól. Az ismételt bűnelkövetés és a bünszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
12. A fiatalok büntetőjoga

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog- általános rész, 2. hatályosított kiadás. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2019. A kiadvány a KRE ÁJK büntetőjogi előadásain elhangzottak vázlata.
- Belovics Ervin: Büntetőjog I. Általános rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár I–VIII., Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013, Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár – frissítés az első kiadáshoz, Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2014.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az elkövetők, a tettesek, a részesek
2. A többes elkövetés
3. A bűncselekmény stádiumai, Az előkészület, a kísérlet
4. Egység
5. Többség, halmazat.
6. A büntetőjogi szankciók célja, feladata
7. Büntetési elméletek, a magyar büntetőjogi szankciórendszer felépítése
8. A halálbüntetés abolíciója
9. Az életfogytig tartó szabadságvesztés
10. A határozott ideig tartó szabadságvesztés, a feltételes szabadságra bocsátás, az elzárás
11. Közérdekű munka és pénzbüntetés Közügyektől eltiltás
12. Foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás
13. Kitiltás, a sportrendezvények látogatásától való eltiltás, a kiutasítás
14. Megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka
15. Pártfogó felügyelet, az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tétele
16. A kényszergyógykezelés. Elkobzás, vagyonelkobzás
17. A büntetés kiszabására vonatkozó szabályok, elvek
18. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése
19. A halmazati büntetés és az összbüntetés
20. A büntetés enyhítése
21. Az ismételt bűnelkövetés és a bünszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
22. Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól
23. A fiatalokra vonatkozó speciális rendelkezések

BÜNTETŐJOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése – angolul:</u>	Criminal law II. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht II. Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170402K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Büntetőjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Wiedemann János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Tárgyalás-látogatás, jogesetmegoldás, tárgyalás-szimuláció révén a gyakorlati alkalmazással ismertetjük meg hallgatóinkat. A szemináriumon megtanítjuk a stádiumokra és az elkövetőkre vonatkozó joganyagot. Megismertetjük a hallgatókkal a büntetőjogi szankciók rendszerét, a szankciók fajtáit, azok célját, feladatát. Áttekintjük a halálbüntetés elméleti kérdéseit. Bemutatjuk a büntetéseket, a mellékbüntetést és az intézkedéseket. A büntetés kiszabásának elveit is megismertetjük a hallgatókkal. Az elítéléshez fűződő hátrányokat illetve az azok alóli mentesülés lehetőségeit is ismertetjük a hallgatókkal. Bemutatjuk a fiatalok büntetőjogának nemzetközi és hazai kialakulását, a hatályos magyar szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Elkövetők
2. Stádiumok
3. Egység, többség, halmazat.
4. Szankciók a büntetőjogban, a büntetés jogalapja, célja.
5. A magyar szankciórendszer felépítése. A halálbüntetés abolíciója
6. A szabadságvesztés büntetés. A feltételes szabadságra bocsátás. Az elzárás
7. A közérdekű munka és a pénzbüntetés A foglalkozástól eltiltás, a járművezetéstől eltiltás
8. A kitiltás és a kiutasítás. A sportrendezvények látogatásától való eltiltás
9. A közügyektől eltiltás. Az intézkedések.
10. A büntetés kiszabásának elvei. A halmazati és az összbüntetés.
11. A büntetés enyhítése. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése
12. Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól. Az ismételt bűnelkövetés és a bűnszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
13. A fiatalok büntetőjoga

Évközi tanulmányi követelmények: a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a gyakorlatvezető által meghatározott írásbeli és szóbeli feladatok teljesítése

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog- általános rész, 2. hatályosított kiadás. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2019. A kiadvány a KRE ÁJK büntetőjogi előadásain elhangzottak vázlata.
- Belovics Ervin: Büntetőjog I. Általános rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár I–VIII., Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013, Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár – frissítés az első kiadáshoz, Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2014.

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

EURÓPAI UNIÓ JOGA I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	EU Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170403K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Osztovits András
<u>Oktató:</u>	Dr. Osztovits András, dr. Prieger Adrienn

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy első felében az EU jog- és intézményrendszerét vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. **Az európai integráció II. világháború utáni története:** a II. Világháború lezárása, Robert Schuman és Jean Monnet, Montánunió, Római Szerződések (Euratom, EGK)
2. **Evolúció:** főbb szerződésmódosítások (Egyesületi Szerződés, EEO, Maastrichti Szerződés, Amszterdami Szerződés, Nizzai Szerződés, Lisszaboni Szerződés), bővítések
3. **Az új tagállamok csatlakozásai:** a folyamat, a Csatlakozási Szerződés szerkezete, főbb rendelkezések (pl. földmoratórium)
4. **Aktuális intézményrendszer (1):** Tanács, Európai Tanács (összetétel, hatáskör, jogi funkció, politikai szerep), Bizottság (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)
5. **Aktuális intézményrendszer (2):** Parlament (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep), Európai Központi Bank (összetétel, gazdaságpolitikai funkció, hatáskör), Egyéb szervek (Számvevőszék, bizottságok), „egyszemélyes intézmények”
6. **Aktuális intézményrendszer (3):** Európai Unió Bírósága (összetétel, hatáskör, funkciók, működés)
7. **Az intézményrendszer pro futuro:** aktuális problémák (pl. monetáris unió v. fiskális pluralizmus; kétsébségű Európa stb.), az intézményrendszer aktuális működési mechanizmusa (pl. magyar elnökség), fejlődési lehetőségek v. kényszerek (föderáció, euroszkepticizmus stb.)
8. **Jogforrástan:** jogforrás: (amiből az érvényes jog megismerhető, ami jogosít vagy kötelez; ami jogi döntés alapját képezheti), a közösségi jog mint nemzetközi jog, - mint szupranacionális jog, - mint tagállami jog, jogforrások tipizálása (pl. alaki-anyagi, elsődleges-másodlagos, írott-íratlan stb.), Hivatalos Lap, a szerződések (felek, funkció, szerkezet, hatály, példa!), rendelet (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), irányelv (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), egyedi aktus: határozat (kibocsátó, funkció, hatály), egyedi aktus: ítélet, végzés (kibocsátó, funkció, hatály), nem kötelező jogforrások (ajánlás, vélemény), nem írott jogforrások, emberi jogok, a bírósági esetjog
9. **Jogharmonizáció:** fogalmi keretek, elmélet és gyakorlat
10. **Az európai jog érvényesülése I:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog
11. **Az európai jog érvényesülése II:** az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
12. **Kapcsolat a nemzeti bíróságok és az EU Bíróság között:** előzetes döntéshozatali eljárás (lehetősége, kötelezettsége), magyar szabályozás és joggyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

- Az Európai Unióról szóló szerződés
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)
- Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 27-41. o.)
  2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 41-59. o.)
  3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-71. o.)
  4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 72-84. o.)
  5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 86-101. o.)
  6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 102-110. o.)
  7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 112-114. o.)
  8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 116-134. o.)
  9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 136-149. o.)
  10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 150-157. o.)
  11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 157-158. o.)
  12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 555-579. o.)
  13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 165-177. o.)
  14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 184-188. o.)
  15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 188-197. o.)
  16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 203-210. o.)
  17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 211- 219. o.)
  18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 220-226. o.)
  19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 226-227. o.)
  20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 238-240. o.)
  21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 243-254. o.)
- (A fejezet címek után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET I.

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Jurisprudence I.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Rechts- und Staatstheorie I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3+1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170404K/ AJ JON170405K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II; Egyetemes állam- és jogtörténet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán
<u>Oktató:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog eredetére, megismerési forrásaira, jellemzőire, teoretikus és praktikus kihívásaira, a jog és az egyéb társadalmi normák elhatárolására, a jogi normák értelmezésére és alkalmazására vonatkozó elméletek bemutatása a jog valóságának a tárgyi jog szövegén túli mélyebb megismertetése érdekében, illetve az értelmiségi jogász létre történő felkészítés annak bemutatása által, hogy mennyire eltérő módon ragadhatók és válaszolhatók meg az olyan „nagy kérdések”, mint hogy „mi a jog” „milyen kell(ene) hogy legyen a jog”, „honnan ismerhető fel a jog”, „hogyan értelmezendő és alkalmazandó a jog”, „létezik-e objektíve helyes válasz a jog 'nehéz eseteire'”, mi a kapcsolat jog és erkölcs, jog és igazságosság, jogi és egyéb értékek között.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jog materiális alapjai: társadalmi normák. A jog fogalma, jellemzői és alapfogalmai. Jogi norma. Jogszabály.
2. A jog működési szférái (rétegei): jogalkotás, jogalkalmazás, jogdogmatika, alkotmánybíráskodás, szokásjogi jogképződés. A jog érvényesülése. Jog és társadalmiság, jog és társadalom. Alkotmányozás, alkotmányozó hatalom.
3. Alkotmánybíráskodás; a jogalkotás, jogalkalmazás és jogdogmatika kapcsolata az alkotmánybíráskodással.
4. Jog és politika kapcsolata. Jog, hatalom, uralom. Autoritás. Legitimitás. Polgári engedetlenség.
5. A természetjogi gondolkodás. Helyes jog. Pozitív jog és igazságosság. Méltányosság. Jog és erkölcs. Jog és értékek.
6. A jog mint történeti jelenség. Jogi antropológia. Jogfejlődés.
7. A jog mint nyelvi jelenség. A jog értelmezésének általános kérdései. Jogalkalmazás és jogértelmezés. Logika, jogi logika, normalogika, deontikus logika. Jogi argumentáció.
8. A bírói tevékenység jogelméleti kérdései. A bírói jog.
9. A jog forrásai. A belső jog, a közösségi jog és a nemzetközi jog kapcsolata.
10. A jog érvényessége.
11. A jog és az akar szabadság jogfilozófiai problémái. Modern kihívások a jogban.
12. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium/beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Tóth J. Zoltán: Állam- és jogelmélet. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2019
- az előadáson elhangzottak, teljes egészében

Ajánlott irodalom:

- Pokol Béla: Jogelmélet, Századvég Kiadó, Bp., 2005, 11-37., 77-91., 122-135., 185-265. o.
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 205-279. o.
- Szigeti Péter – Takács Péter. A jogállamiság jogelmélete. Napvilág Kiadó, Budapest, 2004, 259-283., 301-328. o.
- Pokol Béla: Autentikus jogelmélet, Dialóg Campus Kiadó, 2010, 71-85., 120-135., 173-185. o.

- Szabó Miklós: Rendszeres jogelmélet. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2015, 89-96., 119-138., 159-176. o.
- Bódig Máttyás – Györfi Tamás: Államelmélet I-II. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002, 41-63. o.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet II. Miskolc, 1997, 276-292. o.
- Helmut Coing: A jogfilozófia alapjai. Osiris Kiadó, Budapest, 1996, 12-41. o.
- Szabó Miklós: A jogdogmatika előkérdéseiről. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1999, 105-288. o.
- Szabó Miklós: Trivium. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2001.
- Jakab András: A jogszabálytan főbb kérdéseiről. Unió Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2003.
- Nagy Tamás – Nagy Zsolt (szerk.): Jogelmélet és önreflexió. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2007.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 90-136., 175-202. o.
- Somló Bódog: Jogbölcsezet. ME Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék, Miskolc, 1995.
- Pokol Béla: Alkotmánybíráskodás – Szociológiai, politológiai és jogelméleti megközelítésben. Kairosz Kiadó, 2014.
- Szabó Miklós: Rendszeres jogelmélet. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2015.
- Frivaldszky János: Természetjog. Eszmetörténet. Szent István Társulat, Budapest, 2001.
- Pokol Béla: Miért nem volt Németországban "alapjogi forradalom"? Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu) 2011/3. szám.
- Szabó Miklós (szerk.): Jogdogmatika és jogelmélet. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2007.
- H. Szilágyi István (szerk.): Jog és antropológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.
- Tóth J. Zoltán: Bűn, büntetés, szabad akarat. Jogelméleti Szemle, 2008/4. szám.
- Leo Strauss: Természetjog és történelem. Pallas Stúdió, 1999.
- Pokol Béla: Középkori és újkori jogtudomány. Dialóg-Campus, Budapest-Pécs, 2008.
- Gaizler Gyula – Nyéky Kálmán: Bioetika. Gondolat Kiadó, Budapest, 2003.
- Szabó Miklós: A jogdogmatika előkérdéseiről. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1999.
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 205-335. o.
- Szabó Miklós. Jogi alapfogalmak. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 11-54., 79-124. o.
- Tóth J. Zoltán: A pozitív jogi normák bírói értelmezésének módszertana. Jogtudományi Közlöny, 2012/3. szám, 93-109. o.
- Pokol Béla: Bevezető megfontolások a jogforrások jogelméleti elemzéséhez. Jogelméleti Szemle 2000/1. szám.
- Frivaldszky János (szerk.): Természetjog. Szöveggyűjtemény. Szent István Társulat, Budapest, 2006.
- Pokol Béla: A jog rétegei - történeti perspektívában. In: Paksy Máté (szerk.): Európai jog és jogfilozófia: Konferencia-tanulmányok az európai integráció ötvenedik évfordulójának ünnepére. Budapest: Szent István Társulat, 2008. pp. 121-146. o.
- Visegrády Antal: Jogi alaptan. Praxis Szakkiadó, Pécs, 2015.
- Tóth J. Zoltán: A jogértelmezéshez használt módszerek a mai magyar felsőbb bírósági gyakorlatban. Magyar Jog, 2012/4. szám, 193-208. o.
- Henry Sumner Maine: Az ősi jog. Gondolat Kiadó, Budapest, 1988.

JOGI SZAKNYELV II. – IDEGEN NYELVŰ SZÖVEGFELDOLGOZÓ SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Legal English II – Literature analysis
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar/angol/német
<u>Tanszék:</u>	Idegen Nyelvi Lektorátus
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/ hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170406K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jogi szaknyelv I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia
<u>Oktató(k):</u> _	Idegen nyelvi lektorátus oktatói

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy – az általános szaknyelvi tudásuk birtokában – a hallgatók képessé váljanak idegen nyelvű szakmai szövegek feldolgozására. Folyóiratcikkek, egyezményes szövegek, jogszabályok elolvasására, értelmezésére kerül sor egyéni és csoportmunka keretei között. Főbb témakörök: emberi jogok, EU, környezetvédelem, nemzetközi bíróságok

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- az idegen nyelvi jogi szókincs bővítése
- az idegen nyelvi szakmai kompetenciák javítása
- az idegen nyelvi szövegértés és –feldolgozás fejlesztése
- egyéni képességek javítása
- csoportmunka

Évközi tanulmányi követelmények: jelenlét és aktív részvétel az órákon, házi feladatok teljesítése

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

KÖZIGAZGATÁSI JOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése – (magyarul):</u>	Közigazgatási jog II.
<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Administrative law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170407K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A helyi-területi igazgatás intézményeinek bemutatására kerül sor a decentralizáció és dekoncentráció elméleti kérdéseinek áttekintésére, valamint az önkormányzatok és dekoncentrált szervek hatályos jog szerinti szervezeti formáinak és működési jellemzőinek bemutatására. Áttekintjük, a nemzetközi trendeket, valamint a hatályos jog szerinti főbb jellemvonásokat a közszolgáltatás-szervezési megoldások területén. A közigazgatási jogi szankció, illetve a szabálysértési jog alapjainak bemutatása pedig már a szilárdabb – közigazgatási jogi – dogmatikai alapok megteremtésével a Közigazgatási jog III. féléves oktatásának megalapozását is szolgálja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Tájékoztató, követelmények ismertetése. Az előző félév tananyagának áttekintése, különös tekintettel a közigazgatás tagolódására, a decentralizáció és dekoncentráció fogalmára
2. Az önkormányzatok helye a közigazgatás rendszerében. Feladat- és hatáskörök
3. Az önkormányzatok szervezete és társulásai
4. Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
5. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
6. A területi kormányhivatal és járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei. Szolgáltatásszervezési módszerek, új közmenedzsment
7. A paraadminisztráció: fogalma, funkciója, megjelenési formái
8. Évfolyam ZH
9. A közigazgatási szankció: fogalma, tipológiája, funkciói
10. A szabálysértési jog alapjai I.
11. Pót ZH. A szabálysértési jog alapjai II.
12. Összefoglalás: a közigazgatás elméleti megközelítései

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: két írásbeli, egyszeri szóbeli javítóvizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon – hasonlóan a zárthelyihez – a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

Az előadások.

Kötelező és ajánlott irodalom.

Az előadásokon és szemináriumokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény részletekbe menő ismerete (2011. évi CLXXXIX. törvény).

Kötelező irodalom:

- Rixer - Hoffman - Szilvász: Közigazgatási jog, Jogi szakvizsga kézikönyvek, II. kiadás, Novossima, Budapest, 2013. 3-121. o.
- Fazekas Marianna (szerk.): Közigazgatási jog. Általános rész III. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek)
- Balla Lajos – Harangozó Attila – Móré Sándor: Szabálysértési jog, Patrocinium, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

- Hoffman István - Nagy Marianna (szerk.): *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*, HVG-ORAC, Budapest, 2016.
- Rixer Ádám: *A köz természete. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban*, Patrocinium, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Magyarország területi beosztása. A helyi közigazgatás szintjei, az e szinteken található szervtípusok
2. A magyar közigazgatási szervezetrendszer teljes bemutatása (a központi és helyi szervek együttesen) a hatályos szabályozás tükrében. A közigazgatási szervek csoportosítási lehetőségei
3. Dekoncentráció és decentralizáció elvei. Kapcsolatuk a közigazgatás más szervezési elveivel (pl. hierarchia elvével).
4. Az önkormányzati rendszer, az önkormányzás alapelvei
5. Az önkormányzatok szervezete és társulásai
6. Az önkormányzatok feladat- és hatáskörei
7. Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
8. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
9. A fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
10. A paraadminisztráció fogalma. A paraadminisztratív szervek bemutatása
11. A paraadminisztráció szerveire vonatkozó hatályos szabályok
12. A közszolgáltatások szervezésének módszerei: a klasszikus weberi modell, az Új közmenedzsment
13. A közigazgatási szankció (fogalma, tipológiája, funkciói). (Kapcsolódása az ellenőrzés és felügyelet tematikájához.)
14. A szabálysértési jog kialakulása, helye a jogágak rendszerében. A szabálysértés fogalma és a szabálysértési felelősség jellemzői
15. A szabálysértési jog szankciórendszere

KÖZIGAZGATÁSI JOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administrative law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	1 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170408K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog I.; Társfelvétel: Közigazgatási jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Móré Sándor, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula Balázs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A helyi-területi igazgatás intézményeinek bemutatására kerül sor a decentralizáció és dekoncentráció elméleti kérdéseinek áttekintésére, valamint az önkormányzatok és dekoncentrált szervek hatályos jog szerinti szervezeti formáinak és működési jellemzőinek bemutatására. Áttekintjük, a nemzetközi trendeket, valamint a hatályos jog szerinti főbb jellemvonásokat a közszolgáltatás-szervezési megoldások területén. A közigazgatási jogi szankció, illetve a szabálysértési jog alapjainak bemutatása pedig már a szilárdabb – közigazgatási jogi – dogmatikai alapok megteremtésével a Közigazgatási jog III. féléves oktatásának megalapozását is szolgálja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

a) 1. szeminárium:

- a követelmények ismertetése,
- az előző félév tapasztalatainak átbeszélése,
- feladatok kiosztása,
- felmérő dolgozat (tudáspróba jelleggel).

b) 2. szeminárium:

- A magyar közigazgatás területi struktúrája: község, járás, város, járásszékhely város megyei jogú város, megye, főváros, kerületek, régiók.
- Az önkormányzati rendszer átalakulásának áttekintése 2010-2016.
- Kijelölt hallgatók dolgozzák fel a helyi önkormányzás alapelveit, az önkormányzatok területi tagozódását.

c) 3-4. szeminárium:

- Minden hallgató dolgozza fel:
  - a lakóhelye szerinti helyi önkormányzat által nyújtott közszolgáltatásokat (például hulladékgazdálkodás, vízellátást, csatornázás stb.);
  - az önkormányzatának igazgatási szervezetét (képviselőtestület létszáma, pártok szerinti összetétele, bizottságok tételes felsorolása, van-e részönkormányzat, hogyan épül fel a polgármesteri hivatal stb.);
  - költségvetési adatokat;
  - az elmúlt öt esztendő főbb rendeletben megjelentetett szabályozási tárgyköröket;
  - ezek házidolgozatban való elkészítését és több hallgató által való előadását.
- Kijelölt hallgatók dolgozzák fel a helyi közügyek tárgykörébe tartozó általános önkormányzati feladatokat.
- Kijelölt hallgatók dolgozzák fel a jegyző, polgármester, főpolgármester és a megyei közgyűlés elnökének államigazgatási hatáskörében ellátandó feladatait.
- Kijelölt hallgatók dolgozzák fel az önkormányzati társulási formákat.
- Jogesetek megoldása.

d) 5. szeminárium:

- A területi államigazgatás átalakulásának áttekintése 2010-2016.
- Kijelölt hallgatók dolgozzák fel a fővárosi és megyei kormányhivatalok szervezetét, feladatait működését.
- Jogesetek megoldása.

e) 6. szeminárium:

- A paraadminisztratív szervek különösen a köztisztviselők feldolgozása az ellátandó közfeladatok, az ehhez kapcsolt közigazgatási jogosítványok, az állami felügyelet milyensége és az adott szervezet felépítése tükrében.
- Kijelölt hallgatók dolgozzák fel: az Ügyvédi Kamarát, az MTA-t.
- A közigazgatási szankció és a szabálysértési törvény előadásán tematizált feldolgozása.

Évközi tanulmányi követelmények:

1. az órák látogatása, kettőnél több igazolatlan hiányzás esetén a szemináriumvezető a teljesítést megtagadja (igazolásként megfelelően okiratozott kimentés fogadható el, amit a szemináriumvezető bírál el);
2. a kiadott referátumok és egyéb feladatok teljesítése;
3. a szemináriumvezető által meghatározott feltételek szerinti írásbeli számonkérés megfelelő teljesítése. Tárnya: a szemináriumon addig feldolgozott anyagrészek.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező és ajánlott irodalom.

Az előadásokon és szemináriumokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény részletekbe menő ismerete (2011. évi CLXXXIX. törvény).

Kötelező irodalom:

- Rixer - Hoffman - Szilvász: *Közigazgatási jog*, Jogi szakvizsga kézikönyvek, II. kiadás, Novossima, Budapest, 2013. 3-121. o.
- Fazekas Marianna (szerk.): *Közigazgatási jog. Általános rész III.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013. (előadásán megjelölt fejezetek)
- Balla Lajos – Harangozó Attila – Móré Sándor: *Szabálysértési jog*, Patrocinium, Budapest, 2017. (előadásán megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

- Hoffman István - Nagy Marianna (szerk.): *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*, HVG-ORAC, Budapest, 2014.
- Rixer Ádám: *A köz természete. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban*, Patrocinium, 2013.

PÉNZÜGYI ALAPISMERETEK

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Basics of Economics of Finance
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170409K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közgazdaságtan
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Csillik Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat a pénzügyi rendszer működésével kapcsolatos alapfogalmakba és alapösszefüggésekbe, hogy megalapozza a későbbi pénzügyi és számviteli jellegű tárgyakat, hozzájáruljon a hallgatók rendszerszemléletű gondolkodásának kialakulásához.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénz fogalmával, funkcióval, a pénzügyi rendszer elemeivel, folyamataival, szerkezetével és alrendszeivel, ezek fő belső összefüggéseivel. A tárgy foglalkozik a monetáris rendszer felépítésével, a monetáris hatóság funkcióval, a kereskedelmi bankok szerepével a fizetési rendszerek működésével a pénzügyi közvetítés. A tárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénzügyi közvetítés fogalmával, a közvetlen és közvetett finanszírozás intézményeivel, tőkepiac-orientált és a bankorientált pénzügyi rendszerek sajátosságaival, pénzügyi piacok működésének megértéséhez szükséges alapfogalmakkal. A tárgy tartalmazza a fiskális rendszer pénzügyi rendszerben betöltött szerepét, az állam finanszírozást igénylő funkcióit, a költségvetési bevételek, kiadások főbb típusait, a költségvetési pozíció és államadósság pénzügyi rendszerre gyakorolt hatását. Tárgyalja a határokon átívelő gazdasági kapcsolatok pénzügyi vonatkozásait, különös tekintettel az devizaárfolyam és a nemzetközi fizetési mérleg kérdéseire. A tárgy keretében megismerik a hallgatók a nemzetközi pénzügyi rendszer alapvető sajátosságait, az euró, mint közös valuta működését, a fontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek (IMF, Világbank, BIS, EKB, EIB) szerepét.

1. A pénzügyi rendszer fogalma, felépítése, összetevői
2. A pénzügyi rendszer szereplői, és a velük szemben támasztott követelmények
3. A pénz fogalma, a pénzrendszerek fejlődése
4. A monetáris rendszer működése, a monetáris hatóság feladatai
5. A kereskedelmi bankok szerepe, a pénzügyi közvetítés, a fizetési rendszerek működése
6. Pénzügyi piacok, a pénzpiac
7. A tőkepiac
8. Az államháztartás rendszere
9. Költségvetési szervek gazdálkodásának alapjai
10. A pénzügyi kockázatok kezelése
11. A pénzügyi ellenőrzési rendszer
12. A nemzetközi pénzügyi rendszer
13. A nemzetközi pénzügyi szervezetek

Évközi tanulmányi követelmények: Az évközi dolgozat megírása legalább 40 százalékos eredménnyel

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli teszt és kifejtendő kérdések

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Vigvári András: Pénzügy(rendszer)tan Akadémiai Kiadó 2010. 1-7. fejezet

Ajánlott irodalom:

- Lentner Csaba: Bankmenedzsment - Bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem Nemzeti Közszerológáti és Tankönyv Kiadó, 2013
- Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan, Budapest: Nemzeti Közszerológáti és Tankönyvkiadó, 2014.
- Pulay Gyula: Gazdasági és pénzügyi alapismeretek e-book 2014. Elérhetősége: <http://semmelweis.hu/eii/files/2013/11/Gazdas%C3%A1gi-%C3%A9s-p%C3%A9nz%C3%BCgyi-alapismeretek.pdf>
- Sivák József – Szemléer Tamás – Vigvári András: A magyar államháztartás és az Európai Unió közpénzügyei Complex Kiadó 2013.
- Bod Péter Ákos: Bevezetés a pénzügyek és a pénzpolitika világába. Mundus Kiadó, 2008.
- Pulay Gyula – Máté János – Németh Ildikó – Zelei Andrásné: Milyen kockázatot hordoz a monetáris politika az államadósság-szabály teljesülésére nézve. =Pénzügyi Szemle 2013. 1. szám. 11-34. oldal
- Báger Gusztáv – Pulay Gyula - Vigvári András: A magyar államműködés főbb jellemzői és szükséges változtatásának irányai =Pénzügyi Szemle 2010. 2. szám. 217-243. oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Sorolja fel a pénzügyi rendszer elemeit, szereplőit!
2. Milyen folyamatok zajlanak a pénzügyi rendszerben?
3. Mi jellemzi a pénzügyi rendszer szerkezetét? Melyek a pénzügyi rendszer alrendszerei?
4. Milyen jellemzői vannak a pénzügyi szervezeteknek?
5. Mi a pénzügyi információk jelentősége?
6. Ismertesse a pénzügyi rendszer funkcióit!
7. Mit értünk hitelpénz alatt?
8. Ismertesse a pénz kialakulásának szerves és szervetlen elméletét!
9. Mit értünk pénzhelyettesítők alatt?
10. Melyek a pénz alapvető funkciói?
11. Mi jellemzi a mai pénzrendszert?
12. Sorolja fel a monetáris hatóság (jegybank) funkcióit! Mit értünk jegybanki függetlenség alatt?
13. Mit jelent az, hogy a jegybank az állam/ a bankok bankja?
14. Milyen feladatai vannak a jegybanknak a nemzetközi tartalékok kezelése kapcsán?
15. Jellemezze a monetáris politika célrendszerét! Mit értünk a monetáris politika operatív céljai alatt?
16. Ismertesse a monetáris politika direkt/indirekt eszközeit!
17. Milyen feltételek teljesülése esetén tekintünk egy pénzintézetet kereskedelmi banknak?
18. Sorolja fel a kereskedelmi bankok funkcióit!
19. Mit értünk értékpapírpiacon alatt? Milyen szempontok szerint osztályozhatjuk az értékpapírokat?
20. Mi a tőzsdé, melyek a működésének fő előnyei és veszélyei?
21. Melyek a pénzügyi piacok funkciói?
22. Mit értünk a pénzpiac/tőkepiac hagyományos és új fogalmán?
23. Ismertesse a pénzügyi közvetítők típusait!
24. Kit tekintünk intézményi befektetőnek?
25. Sorolja fel a kereskedelmi bankok fő tevékenységeit!
26. Mi a feladata a befektetési alap kezelőjének?
27. Melyek a kormányzat gazdasági funkciói?
28. Ismertesse az államháztartás felépítését!
29. Ismertesse a központi költségvetés szerkezetét!
30. Milyen társadalombiztosítási alapok vannak, és mi a feladatuk?
31. Mi az az elkülönített állami pénzalap?
32. Ismertesse a költségvetési szerv jellemzőit!
33. Melyek az Országgyűlés/a Kormány feladatai a költségvetési tervezésben?
34. Mi jellemzi a helyi önkormányzatok költségvetését?
35. Melyek az állami költségvetés elfogadásának a legfontosabb lépései?
36. Melyek a Magyar Államkincstár fő feladatai?
37. Milyen eszközökkel történik az államadósság finanszírozása?
38. Hogyan épül fel az állampapírok hazai piaca?
39. Miként történik a beszámolás a költségvetés végrehajtásáról?
40. Melyek a központi költségvetés főbb bevételei?
41. Sorolja fel az állami fizetési kötelezettség formáit!
42. Melyek az adópolitika fő jellemzői? Sorolja fel az adórendszer célszerű alaptulajdonságait!
43. Melyek a költségvetési gazdálkodás alapvető szabályai?
44. Melyek a pénzügyi ellenőrzés típusai? Ismertesse a pénzügyi ellenőrzési rendszer felépítését!
45. Melyek az Állami Számvevőszék alapvető feladatai?
46. Melyek a Magyar Nemzeti Bank pénzügyi felügyeleti feladatai?
47. Ismertesse a nemzetközi fizetési mérleg felépítését!
48. Mi az az árfolyamrendszer? Mit értünk konvertibilitás alatt, melyek a fokozatai?

49. Melyek a legfontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek, mi a szerepük?
50. Sorolja fel a nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének fő állomásait!
51. Mi az az Európai Gazdasági és Monetáris Unió? Melyek stabil működésének legfontosabb kritériumai?

POLGÁRI JOG II. (DOLOGI JOG) ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170410K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (Általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Nochta Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog II. tantárgy célja a dologi jog alapvető intézményeinek megismertetése a hallgatókkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A dologi jog fogalma
2. A dologi jogviszonyok szerkezete, tartalma, alapelvei
3. A dolog fogalma
4. A dolgok osztályozása, a tulajdon
5. A tulajdonjog; alanya, tárgya
6. A tulajdonjog: tartalma, korlátozása
7. A tulajdonjog megszerzése, megszűnése, eredeti és származékos szerzőismódok
8. A közös tulajdon és annak megszüntetése
9. Sajátos tulajdonközösségi formák (társasház, társasági tulajdon)
10. A tulajdonjog védelme
11. Korlátolt dologi jogok
12. A birtok és a birtok védelem

Értékelés módja: kollokvium (vizsgára az a hallgató bocsátható, aki teljesíti a szemináriumi beszámoló követelményeit)

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Fábíán Ferenc: Előadásvázlatok a dologi jog köréből, Patrocínium, 2013.
- Fábíán Ferenc: Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium, 2013.
- Lenkovic Barnabás: Dologi jog (Eötvös Kiadó, 2014.)

Ajánlott irodalom:

(Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor (dologi jog):

1. A tulajdon, tulajdonjog, tulajdoni berendezkedés
2. A dolog fogalma, fajtái, a dolog, vagyon, gyümölcs, haszon egybevetése
3. A dologi jogi jogviszony
4. A tulajdonjog fogalma és tartalma
5. Szomszédjogok
6. A tulajdonjog megszerzése általában
7. Tulajdonszerzés átruházással, hatósági határozattal, árveréssel
8. Az elbirtoklás
9. Az eredeti és származékos szerzőismódot
10. A feldolgozás, egyesítés
11. A gazdátlan javak elsajátítása, találás
12. Az ingatlan tulajdonának megszerzése, túlépítés, beépítés, ráépítés

B tételsor

1. Az ingatlan-nyilvántartás
2. A tulajdonjog megszűnése
3. A közös tulajdon
4. A közös tulajdon megszüntetése
5. A társasház tulajdon
6. A korlátolt dologi jogok általában
7. A tulajdonjog és a korlátolt dologi jogok egybevetése
8. A zálogjog általános szabályai
9. A szolgalm fogalma, fajtái
10. A haszonélvezet és a használat
11. A földhasználat
12. A telki szolgalm és a közérdekű használat
13. A birtok fogalma, fajtái, birtokátruházás
14. A tulajdonjog és a birtok egybevetése
15. A birtokvédelem

POLGÁRI JOG II. (DOLOGI JOG) SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170411K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. előadás társfelvétel
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábián Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Nochta Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog II. tantárgy célja a dologi jog alapvető intézményeinek megismertetése a hallgatókkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A dologi jog fogalma
2. A dologi jogviszonyok szerkezete, tartalma, alapelvei
3. A dolog fogalma
4. A dolgok osztályozása, a tulajdon
5. A tulajdonjog; alanya, tárgya
6. A tulajdonjog: tartalma, korlátozása
7. A tulajdonjog megszerzése, megszűnése, eredeti és származékos szerzőmódok
8. A közös tulajdon és annak megszüntetése
9. Sajátos tulajdonközösségi formák (társasház, társasági tulajdon)
10. A tulajdonjog védelme
11. Korlátolt dologi jogok
12. A birtok és a birtok védelem

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló, évközi zárthelyi dolgozat megírása

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Fábián Ferenc: Előadásvázlatok a dologi jog köréből, Patrocínium, 2013.
- Fábián Ferenc: Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium, 2013.
- Lenkovics Barnabás: Dologi jog (Eötvös Kiadó, 2014.)
- Boóc Ádám – Lehóczki Zsófia: Jogesetek a dologi jog köréből. 2016.

Ajánlott irodalom:

Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban.

EGYHÁZJOG II. (FELEKEZETI EGYHÁZJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Confessional Church Law
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Kirchenrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	teljes idejű (nappali)
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170412K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyházjog I. (Állami egyházjog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Antalóczy Péter
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatása keretében sor kerül elsődlegesen a magyar történelmi egyházak és az ábrahámiai vallások legalapvetőbb ekleziológiai és dogmatikai sajátosságok megismertetésén keresztül a belső jog kialakulására, fejlődésére és a hatályos jog bemutatására, melynek során a hallgatók bevezetést nyernek az egyes felekezetek intézményrendszerébe és annak működésébe. A tárgy kitekintést nyújt más vallási közösségek kialakulására és belső joganyagának bemutatására is. A kurzus bemutatja a felekezeti egyházjog ökumenikus vonatkozásait is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A felekezeti egyházjog alapfogalmai, helye, forrásai.
- A katolikus egyházjog fejlődése, területei (egyházi alkotmányjog, szentségi jog, büntetőjog, eljárásjog); a római (CIC) és görög (CCEO) rítusú egyház sajátosságai.
- Az ortodox egyházjog fejlődése, sajátosságai.
- A református egyházjog alapjai, ekleziológiája; egyházalkotmánya és területei (szervezet, bíraskodás).
- Evangélikus egyházjog.
- Unitárius egyházjog.
- Kisebbségi keresztény egyházak, vallási közösségek kialakulása, sajátosságai.
- A zsidó és iszlám jogrendszer alapjai.
- A buddhista és hindu jog alapjai.
- Az ökumenizmus elvei és jelentősége.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kolokvium

Az értékelés módszere: szóbeli és írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- előadások anyaga
- Köbel Szilvia (szerk.): Az állam és a felekezeti egyházjog alapjai. Patrocinium Kiadó, 2016.

Ajánlott irodalom:

- Erdő Péter: Egyházjog. Szent István Társulat. Budapest, 2014.
- Szabó Péter: Bevezetés a keleti kánonjogba. Budapest 2004.
- Ádám Antal: Bölcsélet, vallás, állami egyházjog. Dialóg Campus, Budapest, 2007.
- Szatmáry Béla: Magyar egyházjog. Századvég, Budapest, 2004.
- Csohány János: A magyar református egyházalkotmány alapelvei. In. Egyháztörténeti írások, Debrecen, 1994.
- Bucsay Mihály: A protestantizmus története Magyarországon 1521-1945. Budapest, 1985.
- Szatmáry Béla: A zsidó jog alapjai. Századvég/Lux, Budapest, 2003.
- Jany János: Klasszikus iszlám jog. Gondolat, Budapest, 2006.
- Hofmann, Murad Wilfried: Iszlám. Bioenergetic Kiadó, Budapest, 2005.
- Jany János: A hindu jog ontológiai alapjai és forrásai. In. Iustum Aequum Salutare III. 2007/1
- Horváth Barna: Ökumenikus vizeken. Budapest, 2016.

BÜNTETŐJOG III. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Criminal Law III.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Strafrecht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170501K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Különös Rész körében az élet, a testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, a nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni, a gyermekek érdekét sértő és a család elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési és az állam elleni bűncselekményekre vonatkozó ismereteket adjuk át hallgatóink számára.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Emberölés
2. Erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, magzatelhajtás
3. Testi sértés
4. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, segítségnyújtás elmulasztása
5. A kábítószerrel és a teljesítményfokozó szerrel kapcsolatos bűncselekmények
6. Emberrablás, emberkereskedelem, kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
7. A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények
8. A gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmények
9. Az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények
10. Közlekedési bűncselekmények
11. Környezet és természet elleni bűncselekmények
12. Az állam elleni bűncselekmények

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás feltétele: zárthelyi dolgozat(ok) legalább elégséges (vagy megfelelő) minősítése – amennyiben az oktató zárthelyit írat a félév során. Több zárthelyi dolgozat esetében az oktató által meghatározott minimumkövetelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Czine Ágnes – Domokos Andrea: Büntetőjog Különös Rész I. Patrocinium, 2018.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény-
- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A szándékos emberölés büntetvény alapesete és a gondatlan emberölés vétsége
2. Az emberölés minősített esetei az elkövető célzata, motívuma vagy egyéb szubjektív tényállási elem alapján
3. Az emberölés minősített esetei a passzív alanyok, illetve az elkövető személyes minőségére tekintettel
4. A különös kegyetlenséggel, a több emberen, ill. a több ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés
5. Erős felindulásban elkövetett emberölés
6. Öngyilkosságban közreműködés és magzatelhajtás
7. Testi sértés
8. Az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés
9. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés
10. Segítségnyújtás elmulasztása és cserbenhagyás
11. Kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kóros szenvedélykeltés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés, teljesítményfokozó szerrel visszaélés
12. Emberrablás, emberkereskedelem
13. Kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
14. Szexuális kényszerítés, szexuális erőszak
15. Szexuális visszaélés, vérfertőzés, szemérem sértés
16. Prostitúció elősegítése, kitarthatóság, gyermekprostitúció kihasználása, gyermekpornográfia
17. Kiskorú veszélyeztetése gyermekmunka, kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása
18. Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása, tartási kötelezettség elmulasztása, kapcsolati erőszak, családi jogállás megsértése
19. Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása
20. Rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés; a valóság bizonyítása
21. A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény; a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése
22. Közúti veszélyeztetés; közúti baleset okozása
23. Járművezetés ittas állapotban; járművezetés bódult állapotban, a járművezetés tiltott átengedése
24. Környezetkárosítás, természetkárosítás, orvvadászat, orvhalászat
25. Az állam elleni bűncselekmények köre

BÜNTETŐJOG III. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Criminal Law III. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Strafrecht III. Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170502K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel: Büntetőjog III.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Wiedemann János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Különös Részének első felével ismerkednek meg a hallgatók. Az élet, a testi épség és az egészség elleni, az egészséget veszélyeztető, az emberi szabadság elleni, a nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni, a gyermekek érdekét sértő és a család elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, valamint a közlekedési bűncselekmények témakörében hallgatnak előadásokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Emberölés I.
2. Emberölés II.
3. Erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, magzatelhajtás
4. Testi sértés I.
5. Testi sértés II., Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, segítségnyújtás elmulasztása
6. Az egészséget veszélyeztető bűncselekmények (különös tekintettel a kábítószerrel és a teljesítményfokozó szerrel kapcsolatos tényállásokra)
7. Emberrablás, emberrablás feljelentésének elmulasztása, emberkereskedelem, kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
8. A nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények
9. A gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmények
10. Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása, rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés, a valóság bizonyítása
11. Közlekedési bűncselekmények

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények: A hatályos nemzeti felsőoktatásról szóló törvény és a KRE TVSZ rendelkezéseinek függvényében kötelező részvétel, a hiányzások maximális száma: 6 óra.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Czine Ágnes – Domokos Andrea: Büntetőjog Különös Rész I. Patrocinium, 2018.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény-
- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

EURÓPAI UNIÓ JOGA II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Law of European Union II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 + 1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170503K/ AJ JON170504K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Európai Unió joga I.; együttes felvétel Európai Unió joga II. előadás és Európai Unió joga II. szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Osztovits András
<u>Oktató:</u>	Dr. Osztovits András, dr. Prieger Adrienn

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy második felében a belső piac jogát, a gazdasági alapszabadságokat vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1. Az európai jog érvényesülése:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog, az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
- 2. Az európai jog kikényszerítése:** eljárások a tagállammal szemben, pl. Magyarország v. Szlovákia, a tagállam kártérítési felelőssége (az esetjog mentén, konkrét jogesetek feldolgozásával)
- 3. Az uniós polgárság:** az uniós polgárt megillető jogosultságok, e jogosultságok gyakorlása
- 4. Bevezetés a belső piac jogába:** a közös piac, illetve a belső piac fogalma, kialakulása
- 5. Az áruk szabad mozgása:** az európai üzleti jog funkcionális meghatározása, jelentősége a jogi oktatásban, az áruk szabad mozgása (a szabályozás és funkciója), az Európai Unió Bírósága vonatkozó joggyakorlatának ismertetése
- 6. A személyek szabad mozgása:** természetes személyek, munkavállalók (a szabályozás és funkciója, jogesetek), társaságok (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- 7. Szolgáltatások:** szolgáltatások szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- 8. Tőke:** a tőke szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
- 9. Európai társasági jog:** a társasági jogharmonizáció funkciója, fontosabb irányelvek
- 10. Európai polgári jog:** szellemi alkotások joga (uniós védjegy és eredet megjelölés, európai szabadalom és minták, szerzői jog, szerződési jog)
- 11. Európai versenyjog:** EUMSZ és másodlagos jogforrások (a szabályozás és funkciója), az európai és a magyar versenyjog viszonya, európai processzuális versenyjog, kartellek, koncentrációk (szabályozás és esetjog), állami támogatások
- 12. Európai adójog:** EUMSZ adójogi rendelkezései, hatáskörmegosztás, közvetlen adók (esetjog)

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium. Vizsgára az bocsátható, aki teljesíti a szemináriumi beszámoló követelményeit.

Az értékelés módszere: szóbeli. Az előadások anyaga a számonkérés részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest
- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

- Az Európai Unióról szóló szerződés
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)
- Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A”

1. Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 33-41. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 41-59. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-71. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 72-84. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 86-102. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 102-112. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 112-116. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 116-135. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 136-150. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 150-157. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 157-159. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 162-164. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-177. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 184-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 188-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 203-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 211-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 221-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 226-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölesönös elismerés elve (Tankönyv, 238-243. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 243-255. o.)

„B” tételek

1. A lojális együttműködés elve (Tankönyv, 257-261. o.)
  2. A tagállamok kártérítési felelőssége az uniós jog megsértéséért (Tankönyv, 261-268. o.)
  3. A kötelezettségszegési eljárás (Tankönyv, 271-291. o.)
  4. Semmisségi eljárás (Tankönyv, 291-313. o.)
  5. Mulasztási eljárás (Tankönyv, 313-318. o.)
  6. Az előzetes döntéshozatali eljárás célja, szakaszai, a kezdeményezésre jogosultak, a kérdések (Tankönyv, 318-323. o.)
  7. Az előzetes döntéshozatali eljárásban a felek jogai, az előterjesztés szükségessége, megengedhetősége és kötelezettsége (Tankönyv, 323-332. o.)
  8. Az előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat (Tankönyv, 332-336. o.)
  9. Az uniós polgárság, az uniós polgárok jogai (Tankönyv, 341-358. o.)
  10. A vámunió és az adódiszkrimináció (Tankönyv, 387-394. o.)
  11. A mennyiségi korlátozások (Tankönyv, 394-425. o.)
  12. A munkavállalók szabad mozgása (Tankönyv, 425-448. o.)
  13. A letelepedés, a szolgáltatásnyújtás és a tőke mozgás szabadságának közös alapjai (Tankönyv, 448-464. o.)
  14. A társaságok szabad letelepedése (Tankönyv, 466-479. o.)
  15. A letelepedési jog és a nemzetközi adójog (Tankönyv, 479-480. o.)
  16. A szolgáltatások szabadsága (Tankönyv, 484-494. o.)
  17. A tőke- és fizetési műveletek szabadsága (Tankönyv, 494-505. o.)
  18. Az európai kartelljog (Tankönyv, 507-525. o.)
  19. A piaci erőfölénnyel való visszaélés (Tankönyv, 525-543. o.)
  20. Állami támogatások (Tankönyv, 543-551. o.)
- (A fejezet címek után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET II.

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Jurisprudence II.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Rechts- und Staatstheorie II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170505K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jog- és állambölcselet I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán
<u>Oktató:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja az állam eredetére, az állam és a jog kapcsolatára vonatkozó elméleti gondolkodás főbb álláspontjainak ismertetése, a modern állam jellemzőinek, típusainak bemutatása; a főbb politikai filozófiai eszmék elemzése; valamint a jogelméleti gondolkodás klasszikusainak és a modern jogelméleti irányzatoknak a bemutatása. A tárgy célja mindezek által olyan művelt jogászok képzése, akik értelmiségiként ismerik a tárgyi jogon túl a jog társadalmi és politikai környezetét, és képesek a létező szabályozások önálló értékelésére és a kritikus gondolkodásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az állam és jog kapcsolatára vonatkozó jog- és politikai filozófiai elméletek a középkorig
2. Az állam és jog kapcsolatára vonatkozó jog- és politikai filozófiai elméletek a kora újkortól
3. Az állam fogalma. Az állam jellemzői. Az államok típusai. Szuverenitás.
4. Ideológiák.
5. Jogállam. Demokrácia.
5. Hatalommegosztás.
6. Az európai jogelméleti gondolkodás fejlődése.
7. Az amerikai jogelméleti gondolkodás fejlődése.
8. Modern jogelméleti irányzatok. Jogi mozgalmak.
9. A magyar jogelméleti gondolkodás fejlődése.
10. Jogi helyzetek, jogok, kötelezettségek. Jogviszony. Jogi felelősség.
11. Elvárások a joggal szemben.
12. Konzultáció.

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Tóth J. Zoltán: Állam- és jogelmélet. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2019
- az előadáson elhangzottak teljes egészében

Ajánlott irodalom:

- Pokol Béla: Jogelmélet. Századvég Kiadó, Budapest, 2005, 277-283., 286-290., 373-422., 504-515. o.
- Pokol Béla: Autentikus jogelmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2010, 71-85., 120-135. o.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet I. Miskolc, 1997, 5-51., 75-95., 132-212. o.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet II. Miskolc, 1997, 9-51., 94-205., 230-248., 330-341. o.
- Ficsor Krisztina – Györfi Tamás – Szabó Miklós (szerk.): Jogosultságok – Elmélet és gyakorlat. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2009, 11-61., 75-92. o.
- Hans Kelsen: A szuverenitás fogalmának változása. In: Takács Péter (szerk.): Államtan. Szent István Társulat, Budapest, 2003, 603-614. o.

- Szabó Miklós (szerk.): Fejezetek a jogbölcseleti gondolkodás történetéből. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004.
- Takács Péter (szerk.): Államtan. Szent István Társulat, Budapest, 2003.
- Győrfi Tamás – Bódig Mátyás – Szabó Miklós (szerk.): A Hart utáni jogelmélet alapproblémái. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004.
- Joel Feinberg: Társadalomfilozófia. Osiris Kiadó, Budapest, 1999
- Szigeti Péter – Takács Péter. A jogállamiság jogelmélete. Napvilág Kiadó, Budapest, 2004
- Bódig Mátyás – Győrfi Tamás: Államelmélet I-II. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002.
- Győrfi Tamás: A kortárs jogpozitivizmus perspektívái. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2006.
- Tóth J. Zoltán: A dinamista alkotmányosság és a neoformalista tendenciák. Jogelméleti Szemle, 2002/4. szám.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 203-329. o.
- Varga Csaba (szerk.): Jog és filozófia. Antológia a XX. század jogi gondolkodása köréből. Szent István Társulat, Budapest, 2001.
- Robert Cooter – Thomas Ulen: Jog és közgazdaságtan. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2005.
- Helmut Coing: A jogfilozófia alapjai. Osiris Kiadó, Budapest, 1996
- Takács Péter (szerk.): Joguralom és jogállam. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- H. Szilágyi István: Jog – Irodalom. Tanulmányok a „jog és irodalom” köréből. Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Összehasonlító Jogi Intézet, Szeged, 2010
- Fekete Balázs – Fleck Zoltán: Tanulmányok a kortárs jogelméletről. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015.
- Szabó Miklós: Jogi alapfogalmak. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 125-240. o.
- Szabadfalvi József: Jogbölcseleti hagyományok. Multiplex Média, Debrecen, 1999.
- Szilágyi Péter: Jogbölcselet és jogi dogmatika. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013, 69-119., 239-317. o.
- Tóth J. Zoltán: Richard Posner és a gazdasági jogelmélet. Jogelméleti Szemle, 2004/1. szám.
- Frivaldszky János: A jogi gondolkodás mérföldkövei. Szent István Társulat, 2013.
- Ficsor Krisztina – Győrfi Tamás – Szabó Miklós (szerk.): Jogosultságok – Elmélet és gyakorlat. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2009.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet I-II. Miskolc, 1997.
- Varga Csaba: A jog mint folyamat. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest 2003, 68-204. o.
- Szigeti Péter: Jogtani és államtani alapvonalak. Rejtjel Kiadó, Budapest, 2011.
- Tóth J. Zoltán: John Rawls igazságosság-elmélete. Jogelméleti Szemle, 2005/1. szám.
- Nagy Tamás: Néhány eljárás: Kafka-olvasatok a jogirodalomban. Jogelméleti Szemle, 2001/3. szám
- Mai angol-amerikai jogelméleti törekvések. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1996

KÖZIGAZGATÁSI JOG III.

<u>A tantárgy megnevezése – (magyarul):</u>	Közigazgatási jog III.
<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Administrational Law III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170506K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András, Dr. Móré Sándor, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I. és a Közigazgatási jog II. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére és egyéb elméleti tudásokra alapítottan e félévben a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályaival, valamint a közigazgatási cselekvésekkel ismerkednek meg a hallgatók.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A közigazgatási cselekvések rendszere (aktustan), a hatósági jogalkalmazás.
3. A közigazgatási hatósági eljárás fejlődése, összevetése más eljárási jogokkal.
4. Az eljárási jog forrásai, alapelvek, a törvény hatálya.
5. Az általános és a különös eljárási szabályok viszonya. Eljárási képesség és képviselet.
6. Eljárási kötelezettség, hatáskör, illetékesség, nyelvhasználat, kizárás.
7. Megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés, a támogató, betekintés az eljárás irataiba.
8. A kérelemre induló hatósági eljárás: a kérelem, sommás és teljes eljárás, hiánypótlás, kapcsolódó eljárás.
9. A kérelem visszautasítása, az eljárás megszüntetése, az eljárás felfüggesztése és szünetelése.
10. Az ügyintézési határidő és a határidő számítása, igazolási kérelem.
11. Szakhatóság közreműködése, idézés, értesítés, a tényállás tisztázása.
12. Az ügyfél nyilatkozata, irat, tanú, szemle, szakértő, tolmács, tárgyalás, egyezségi kísérlet.
13. A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel, az eljárás akadályozásának következményei, az eljárási cselekmények rögzítése.
14. A hatóság döntései, a döntések véglegessége, egyezség jóváhagyása, azonnali végrehajthatóság, a döntés közlése, kijavítása és kiegészítése, hatósági szerződés.
15. Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás, hatósági ellenőrzés. Hivatalbóli eljárás. Egyes hatósági intézkedések különös szabályai (ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedések, zár alá vétel és lefoglalás).

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli, szóbeli javítóvizsgálóval

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadásokon elhangzottak.
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (kapcsolódó fejezetek)

Ajánlott irodalom:

A törvényhez kapcsolódó kommentárok (megjelenés alatt).

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közigazgatási cselekvések rendszere (aktustan), a hatósági jogalkalmazás.
2. A közigazgatási hatósági eljárás fejlődése (Et., Áe., Ket.). A közigazgatási hatósági eljárás összevetése más eljárási jogokkal.
3. Az eljárási jog forrásai, alapelvek, a törvény hatálya.
4. Az általános és a különös eljárási szabályok viszonya. Eljárási képesség és képviselő.
5. Eljárási kötelezettség, hatáskör, illetékesség, nyelvhasználat, kizárás.
6. Megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés, a támogató, betekintés az eljárás irataiba.
7. A kérelemre induló hatósági eljárás: a kérelem, sommás és teljes eljárás, hiánypótlás, kapcsolódó eljárás.
8. A kérelem visszautasítása, az eljárás megszüntetése, az eljárás felfüggesztése és szünetelése.
9. Az ügyintézési határidő és a határidő számítása, igazolási kérelem.
10. Szakhatóság közreműködése, idézés, értesítés.
11. A tényállás tisztázása. Az ügyfél nyilatkozata, irat, tanú, szemle, szakértő, tolmács, tárgyalás, egyezségi kísérlet.
12. A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel, az eljárás akadályozásának következményei, az eljárási cselekmények rögzítése.
13. A hatóság döntései, a döntések véglegessége.
14. Egyezség jóváhagyása, azonnali végrehajthatóság, a döntés közlése, kijavítása és kiegészítése, hatósági szerződés.
15. Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás, hatósági ellenőrzés.
16. Hivatalbóli eljárás. Egyes hatósági intézkedések különös szabályai (ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedések, zár alá vétel és lefoglalás).

MUNKAJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték (elmélet+gyakorlat):</u>	3 + 1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170507K/ AJ JON170508K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató:</u>	Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

- A Munkajog I. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Polgári Jogi ismeretanyagra is – képes legyen:
- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
  - biztosan el tudja határolni a munkaviszony és a munkavégzésre irányuló jogviszonyokat,
  - e szemeszterben megismerje a munkajog rendszerét, történetét, céljait, nemzetközi hátterét, fogalomrendszerét, alapelveit, általános szabályait, jogforrási struktúráját illetve a munkaviszony létesítésének szabályait, a munkaviszony főbb tartalmi kérdéseit (a teljesítés, a munkaidő, a pihenőidő, a díjazás stb. kérdéseit), az atipikus munkaviszonyok típusait stb.,
  - tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
  - ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
  - képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Programismertetés.
2. A munkajog fogalma. A munkajog elhatárolása, szabályozási és jogforrási rendszere
3. A nemzetközi és európai munkajog alapjai (ILO, Európa Tanács, EU)
4. A munkajog kialakulása, fejlődése
5. Az Mt. bevezető rendelkezései; Jognyilatkozatok, érvénytelenség
6. Alapelvek és általános magatartási követelmények; Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség a munkajogban
7. A munkaviszony fogalma, elhatárolása, alanyai
8. A munkaviszony létesítése, munkaszerződés
9. A munkaszerződés módosítása; A munkáltató személyében bekövetkező változás
10. A munkaszerződés teljesítése; A munkáltató és a munkavállaló alapvető jogai és kötelezettségei
11. A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások
12. Munkaidő, Pihenőidő
13. A munka díjazása
14. Atipikus munkaviszonyok általános jellemzői
15. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények:

- részvétel a szemináriumokon
- kötelező óralátogatás (max. 3 hiányzás)
  - írásbeli zárthelyi dolgozatok teljesítése (min. 1db / félév)
  - kötelezően beadandó okiratok, jogesetmegoldások teljesítése
  - szemeszterenként min. 1 db. tárgyaláslátogatás kötelező jelleggel
  - egyéb, a szemináriumvezető által kijelölt egyéni, illetve csoportos feladatok teljesítése (pl. kiselőadások)

Értékelés módja:

kollokvium/gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

írásbeli vizsga (kollokvium)/zárthelyi dolgozatok (gyakorlati jegy)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Előadások anyaga
- Munkajog (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), SZTE ÁJK - Patrocinium Kiadó, 2014. Bp.-Szeged.
- Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocinium Kiadó, 2012. Bp
- Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

- **Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2019.**
- Cséffán József: A munka törvénykönyve magyarázata, Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016.
- Bankó–Berke – Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, Budapest, Wolters Kluwer, 2017.
- Kardkovács Kolos (szerk.): Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata, HVG-Orac, 2016., Szerző(k): Kozma Anna; Lőrincz György; Pál Lajos; Pethő Róbert
- Kiss György: Munkajog, Osiris, 2005
- A munkajog nagy kézikönyve Complex Kiadó Bp. 2008.
- Halmos Szilvia – Petrovics Zoltán: MUNKAJOG Nemzeti Közszerkesztési Bizottság, Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2014
- Munkajogi alapismeretek, Szerző: Ferencz Jácint, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor, Göndör Éva, 2016, ELTE Eötvös Kiadó Kft.

KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170509K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes; Dr. Gyüre Annamária, Csilla dr. Fehér Lóránt,

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az agrárjog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a hazai és az uniós intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1) Bevezetés az agrárjogba, az agrárjog fogalma, tárgya. Az uniós és a hazai szabályozás rendszere.
- 2) A Közösségi Agrárpolitika kialakulása és intézményi reformjai. A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének szabályai.
- 3) Az EU vidékfejlesztési politikája és a támogatások rendszere.
- 4) A mezőgazdasági termeléssel összefüggő földjogi szabályok
- 5) Az agrárszerződések fogalma és jogi formái
- 6) Az agrárszakigazgatás. A szakmaközi szervezetek tevékenysége
- 7) A vadászat és a halgazdálkodás alapvető szabályai.
- 8) A mezőgazdasági termelés biológiai alapjai, az állattenyésztés és a növénytermesztés alapvető szabályai, a genetikai anyagok megőrzése. Az ökológiai termelés.
- 9) Az erdészet és az erdőgazdálkodás szabályai.
- 10) Az élelmiszerjog uniós és hazai szabályozása. Az élelmiszerbiztonság szabályai.
- 11) Az agrártermelést érintő szellemi tulajdonvédelmi kérdések: az agrártermékek eredetmegjelölésének és földrajzi jelzésének uniós oltalma, a növényfajta-oltalom.
- 12) A géntechnológiai tevékenység mezőgazdasági és élelmiszerjogi vonatkozásai.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra nem terjed ki.

Kötelező irodalom:

Csák Csilla, Hornyák Zsófia, Kocsis Bianka Enikő , Olajos István, Kókai-Kunné Szabó Ágnes, Szilágyi János Ede
Agrárjog, A magyar agrár- és vidékfejlesztési jogi szabályozás lehetőségei a globalizálódó Európai Unióban tankönyv
Miskolci Egyetemi Kiadó 2017,

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az agrárjog fogalma, tárgya, Az uniós és a hazai szabályozás rendszere.
2. A mezőgazdasági üzem, családi gazdaság, magánüzem, társas vállalkozások és földtulajdoni szerzőképességük.
3. Az agrárszakigazgatás rendszere
4. A saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
5. A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés

6. Mezőgazdasági vállalkozási szerződés
7. A hegyközség, a hegyközségi tagok jogai és kötelezettségei
8. A növényfajták állami elismerése, a szaporítóanyagok forgalmazásának alapvető feltételei
9. Az ökológiai termelés alapvető feltételei
10. A vadászterület fogalma. A vadkárokért fennálló felelősség.
11. A vad tulajdonjoga, a vadászati jog és annak gyakorlása
12. A Közös Agrárpolitika (KAP) célkitűzései, uniós jogi alapjai, a KAP hatálya.
13. Az erdő fogalma, rendeltetés szerinti csoportosítása, az erdőgazdálkodó kötelességei.
14. Az erdővédelem szabályai és szankciói.
15. Szakmaközi szervezetek és köztestületek az agrárgazdaságban
16. Az élelmiszerek előállítására vonatkozó szabályok
17. Az élelmiszerlánc törvény hatálya
18. Az élelmiszerek előállításának feltételei
20. Az agrártermékek földrajzi árujelzőinek alapvető szabályai
21. Növény - és állategészségügyi korlátozások
22. Az erdőbirtokossági társulat.
23. Az engedélyköteles géntechnológiai tevékenységek

POLGÁRI PERJOG I. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Procedural Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170510K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvary Sándor
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Szabó Imre, Dr. Udvary Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E tantárgy a teljesség igényével öleli fel mindazokat a jogszabályokat, amelyek a bírósági jogérvényesítéshez kapcsolódnak. E két féléves tantárgy első felében a tananyag a polgári eljárásjog jogforrásaitól az elsőfokú eljárásra vonatkozó szabályokig tart.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bevezetése, a polgári eljárásjog alapfogalmai.
2. A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya, a polgári eljárásjog forrásai
3. A polgári eljárásjog történeti fejlődése, az 1911-es, az 1952-es törvények a polgári perrendtartásról, a polgári perrendtartás újrakodifikálása
4. Az igazságszolgáltatás és a polgári eljárás sajátos alapelvei
5. Az igazságszolgáltatás szervezete, az eljáró bíróság összetétele, a bírák kizárása
6. A polgári bíróságok joghatósága, hatásköre és illetékessége
7. A peres felek és az eljárás egyéb alanyai – a perképesség, a pertársaság, a beavatkozás és a perbehívás, változás a felek személyében
8. A perbeli képviselő – a meghatalmazotti, a törvényes és az ügygondnoki képviselő
9. A perköltség – a perköltség fogalma, a költségek előlegezése, a perköltség viselése, a költségkedvezmények rendszere
10. Az eljárási cselekmények – a határidők, az idézés és a kézbesítés szabályai, a beadványok és a hiánypótlás, a mulasztás és az igazolás, az eljárás nyugvása
11. A kereset- és a perindítás – a kereset fogalma és a kereseti jog, a kereset elemei, fajtái
12. A kereset módosítása, a keresethalmazat, a viszontkereset és a beszámítási kifogás, a keresetlevél
13. A perelőkészítés – a keresetlevél megvizsgálása, az előkészítő intézkedések, a keresetlevél megküldése, alperesi ellenkérelem és elmulasztása, bírósági meghagyás
14. A tárgyalás (perelőkészítő és érdemi) szerepe, osztott és egységes szerkezete, menete (perfelvételi utak). Az eljárás megszüntetése

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. Wolters Kluwer, Budapest, 2017.

Ajánlott irodalom:

- Udvary Sándor (szerk.): Polgári eljárásjog, Patrocínium, Budapest, 2018.
- Wopera Zsuzsa: Az új polgári perrendtartás elvi alapjai, Jogtudományi Közlöny 2017/4. 153-161.
- Pribula László: Hatásköri és illetékességi szabályok az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/6. 261-269.
- Pákozdi Zita: A perindítás és a keresetlevél szabályai az új Pp.-ben, Jogtudományi Közlöny 2017/7-8. 345-350.
- Szabó Imre: Szakértelem és felelősség, Jogtudományi Közlöny, 2017/9. 373-385.
- Réti László: A megújult képviselői szabályok, Jogtudományi Közlöny 2017/11. 473-482.

- Wallacher Lajos: Az osztott perszerkezet bevezetésének közvetett hatásai az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/12. 529-535.
- Nagy Adrienn: Új jogintézmények a polgári perbeli bizonyítás szabályozásában, Jogtudományi Közlöny 2018/1. 1-9.
- Gombos Katalin: A polgári perorvoslati rendszer és átalakulása, Jogtudományi Közlöny 2018/2. 57-71.
- Herédi Erika: A preklúzió jelentősége a megújult polgári perben, Jogtudományi Közlöny 2018/3. 117-125

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A.1.

A polgári eljárásjog alapfogalmai: peres- ill. nemperes eljárás, az eljárás alanyai, tárgya, célja, a bírósági út. A polgári eljárásjog helye a jogrendszerben, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. Az eljárás félbeszakadása.

A.2.

Az alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Az eljáró bíróság összetétele. A bírói függetlenség elve. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Az eljárás és a végrehajtás felfüggesztése.

A.3.

A bíróság feladatai, a tisztességes eljárás és az ésszerű időn belüli befejezés. Sérelemdíj, kártérítés. Kifogás az eljárás elhúzódása miatt. Általános ügyintézési határidő. Ideiglenes intézkedések.

A.4.

Rendelkezési elv, az eljárástámogatási kötelezettség. A perkoncentráció. A törvényes és az ügygondnoki képviselő. Az ellenkérelem tartalma.

A.5.

A polgári eljárás szakaszai. Az ügyész részvétele a polgári perben. A keresetlevél visszautasítása.

A.6.

A polgári peres eljárás forrásai, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A kötelező jogi képviselő és elmulasztása. A keresetlevél tartalma.

A.7.

A jóhiszemű eljárás elve és az igazmondási kötelezettség. Változások a felek személyében. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.

A.8.

A bírósági szervezet felépítése, az egyes szintek ítélezési feladatai. A keresethalmazat.

A.9.

A Kúria és feladatai. A jogegységi eljárás. Az Alkotmánybíróságnak a polgári peres eljárást közvetlenül érintő határozatai. A kézbesítés. Egyezségi kísérlet perindítás előtt. A járásbíróság hatáskörébe tartozó perek.

A.10.

A bírák kizárása. Az ügyvédek és a jogtanácsosok. Az ideiglenes intézkedés. Az egyszerű pertársaság. A keresetlevél visszautasítása.

A.11.

A liberális polgári per, a szociális polgári per. A joghatóság, bírósági hatáskör fogalma és megoszlása. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.

A.12.

A pertárgy értéke és a hatáskör vizsgálata. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.

A.13.

A bírósági illetékesség fogalma, az általános és a vagylagos illetékesség. Látszólagos keresethalmazat.

A.14.

A kizárólagos és a megállapodáson alapuló illetékesség. A keresetváltogatás, a kereset kiterjesztése és a keresethalmazat.

A.15.

A római perjog, a középkor perjogának jellemzői. Az illetékesség vizsgálata. Az eljáró bíróság kijelölésének esetei és szabályai.

A.16.

A peres felek. A perképeség és a perbeli legitimáció. A kereset fogalma, fajtái.

A.17.

Alternatív vitarendezés. A pertársaság fajtái, az egységes pertársaság. Mérsékelt illeték.

A.18.

A bíróság feladata a polgári perben. Az egyszerű pertársaság és a pertársak jogállása, egymás közti viszonyai. Az illetékmentesség és az illetékfeljegyzési jog.

A.19.

A beavatkozás fogalma, feltételei, módja. Az illetékmentesség. A pénzbírság.

A.20.

A polgári per fogalma (fogalom-elemzés). A beavatkozó jogállása, a perbehívás. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.

A.21.

A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A perbeli jogutódlás, változások a felek személyében.

A.22.

A Kúria jogegységi határozatainak jogforrási jellege (a joghézag problematikája, elméletek). A perbeli képviselő fogalma, fajtái, az ügygondnoki képviselő és a pártfogó ügyvédi képviselő. A keresethez csatlakozás.

A.23.

A magyar bírósági szervezet kialakulása (XIX. századtól napjainkig). A meghatalmazotti képviselő: a meghatalmazottak köre, a meghatalmazás alaki kellékei, terjedelme és korlátozása.

A.24.

A jogállami klauzula és hatása a polgári perjogi szabályozásra. Tételes alkotmányi rendelkezések (bírósági szervezet, alapjogok). Az általános meghatalmazás és a kötelező jogi képviselő.

A.25.

A nemzetközi- és az Európai Unió polgári eljárásjoga. A költségek előlegezése. A perköltség fogalma, a képviselővel kapcsolatos költségek. A tárgyalás anyagának rögzítése.

A.26.

Döntés a perköltség viseléséről, a perköltség viselésének általános és különös szabályai. A perköltség felszámítása.

A.27.

A polgári eljárásjog forrásai. A perköltség viselésének különös (speciális) szabályai. Az eljárás szünetelése. A bíróság közrehatási kötelezettsége.

A.28.

A perköltség fogalma és a perköltség-biztosíték. A támogató és az ügyész részvétele a polgári perben. A tárgyalás szerepe, tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete.

A.29.

Az állami támogatások formái a polgári eljárásokban. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog. Elkülönítés és egyesítés.

A.30.

Az illetékmentesség, az illeték-feljegyzési jog és a mérsékelt illeték. Nyelvhasználat a per során.

A.31.

A beadványokra, a hiánypótlásra és az idézésre vonatkozó általános szabályok. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.

A.32.

A kézbesítés általános szabályai, a kézbesítési fikció, a kézbesítési megbízott, végrehajtói kézbesítés. Határozat a perköltség viseléséről. Bírósági meghagyás.

A.33.

A hirdetményi és a végrehajtói kézbesítés. Az eljárási cselekmények határidői, a mulasztás és az igazolás. A perköltség viselésének általános szabálya és költség-specializálási szabályok. Az alperes ellenkérelme és elmulasztásának jogkövetkezménye.

A.34.

Az ügyvédi szervezet. A szocialista perjog jellemzői. A kereset és a kereseti jog. A kereset elemei. A kereset fajtái. A költségek előlegezése, a perköltség-biztosíték.

A.35.

A polgári per, mint társadalmi jelenség. A perhez vezető út, a perindítást befolyásoló tényezők. A keresetváltoztatás és a kereset kiterjesztése. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselővel kapcsolatos költségek.

A.36.

A viszontkereset fogalma, feltételei, a viszontkereset és a beszámítási kifogás. A perköltség fogalma, főbb összetevői.

A tananyag feldolgozását segítő kérdések (nem tételsor!)

- 1/A. A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai
- 2/A. A polgári eljárás szakaszai.
- 3/A. A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.
- 4/A. A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Igazságszolgáltatási és polgári eljárási alapelvek
- 5/A. A polgári perrendtartásban nevesített új alapelvek.
- 6/A. A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.
- 7/A. A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.
- 8/A. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.
- 9/A. A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.
- 10/A. A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, a Közigazgatási és Munkaügyi bíróságok hatásköre.
- 11/A. A törvényszékek, az ítéletábrák és a Kúria hatásköre.
- 12/A. A pertárgy értéke.
- 13/A. A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.
- 14/A. A vagylagos illetékesség.
- 15/A. A kizárólagos és az alávetéses illetékesség.
- 16/A. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.
- 17/A. Az eljáró bíróság kijelölése.
- 18/A. A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimitációja. Gyermekek a perben

- 19/A. A perképeség.
- 20/A. A pertársaság fogalma, fajai.
- 21/A. A beavatkozás fogalma, fajai.
- 22/A. Változások a felek személyében.
- 23/A. Az ügyész részvétele a polgári perben.
- 24/A. A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.
- 25/A. A törvényes és az ügygondnoki képviselő.
- 26/A. A meghatalmazotti képviselő. Kötelező jogi képviselő és elmulasztása
- 27/A. Az ügyvédek és a jogtanácsosok.
- 28/A. Az eljárási cselekmény fogalma, fajai. Általános ügyintézési határidő
- 29/A. Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.
- 30/A. A kézbesítés.
- 31/A. Határidő, határnap, mulasztás.
- 32/A. Az igazolás.
- 1/B. A perköltség fogalma, főbb összetevői.
- 2/B. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselővel kapcsolatos költségek.
- 3/B. A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
- 4/B. A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
- 5/B. Határozat a perköltség viseléséről.
- 6/B. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajai, engedélyezésük, megvonásuk.
- 7/B. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
- 8/B. Az illetékmentesség.
- 9/B. Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
- 10/B. A kereset fogalma és fajai.
- 11/B. A keresetváltogatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
- 12/B. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
- 13/B. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
- 14/B. A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 15/B. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
- 16/B. A keresetlevél visszautasítása
- 17/B. Az alperes írásbeli ellenkérelme és elmulasztása. Bírósági meghagyás
- 18/B. A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 19/B. Egyezségi kísérlet perindítás előtt.
- 20/B. A tárgyalás szerepe, szerkezete (egységes és osztott). A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete általában
- 21/B. Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
- 22/B. Perelőkészítő szak menete, elmulasztása és jogkövetkezményei
- 23/B. Perelőkészítő szak iratai, cselekményei.
- 24/B. Érdemi tárgyalás menete, előterjeszhető nyilatkozatok és cselekmények.
- 25/B. A tárgyalási szakasz közös szabályai.
- 26/B. Az eljárás szünetelése.
- 27/B. Az eljárás félbeszakadása.
- 28/B. Az eljárás felfüggesztése.
- 29/B. Az eljárás megszüntetése.
- 30/B. Ideiglenes intézkedések.
- 31/B. Az elkülönítés és az egyesítés.
- 32/B. A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.

POLGÁRI PERJOG I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Procedural Law I. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170511K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Polgári perjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvarý Sándor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Udvarý Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E tantárgy a teljesség igényével öleli fel mindazokat a jogszabályokat, amelyek a bírósági jogérvényesítéshez kapcsolódnak. E két féléves tantárgy első felében a tananyag a polgári eljárásjog jogforrásaitól az elsőfokú eljárásra vonatkozó szabályokig tart.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bevezetése, a polgári eljárásjog alapfogalmai.
2. A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya, a polgári eljárásjog forrásai
3. A polgári eljárásjog történeti fejlődése, az 1911-es, az 1952-es törvények a polgári perrendtartásról, a polgári perrendtartás újrakodifikálása
4. Az igazságszolgáltatás és a polgári eljárás sajátos alapelvei
5. Az igazságszolgáltatás szervezete, az eljáró bíróság összetétele, a bírák kizárása
6. A polgári bíróságok joghatósága, hatásköre és illetékessége
7. A peres felek és az eljárás egyéb alanyai – a perképesség, a pertársaság, a beavatkozás és a perbehívás, változás a felek személyében
8. A perbeli képviselő – a meghatalmazotti, a törvényes és az ügygondnoki képviselő
9. A perköltség – a perköltség fogalma, a költségek előlegezése, a perköltség viselése, a költségkedvezmények rendszere
10. Az eljárási cselekmények – a határidők, az idézés és a kézbesítés szabályai, a beadványok és a hiánypótlás, a mulasztás és az igazolás, az eljárás nyugvása
11. A kereset- és a perindítás – a kereset fogalma és a kereseti jog, a kereset elemei, fajtái
12. A kereset módosítása, a keresethalmazat, a viszontkereset és a beszámítási kifogás, a keresetlevél
13. A perelőkészítés – a keresetlevél megvizsgálása, az előkészítő intézkedések, a keresetlevél megküldése, alperesi ellenkérelem és elmulasztása, bírósági meghagyás
14. A tárgyalás (perelőkészítő és érdemi) szerepe, osztott és egységes szerkezete, menete (perfelvételi utak). Az eljárás megszüntetése

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás, zárthelyi dolgozat(ok) megírása

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. Wolters Kluwer, Budapest, 2017.

Ajánlott irodalom:

- Udvarý Sándor (szerk.): Polgári eljárásjog, Patrocínium, Budapest, 2018.
- Wopera Zsuzsa: Az új polgári perrendtartás elvi alapjai, Jogtudományi Közlöny 2017/4. 153-161.
- Pribula László: Hatásköri és illetékességi szabályok az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/6. 261-269.
- Pákozdi Zita: A perindítás és a keresetlevél szabályai az új Pp.-ben, Jogtudományi Közlöny 2017/7-8. 345-350.
- Szabó Imre: Szakértelem és felelősség, Jogtudományi Közlöny, 2017/9. 373-385.

- Réti László: A megújult képviseleti szabályok, Jogtudományi Közlöny 2017/11. 473-482.
- Wallacher Lajos: Az osztott perszerkezet bevezetésének közvetett hatásai az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/12. 529-535.
- Nagy Adrienn: Új jogintézmények a polgári perbeli bizonyítás szabályozásában, Jogtudományi Közlöny 2018/1. 1-9.
- Gombos Katalin: A polgári perorvoslati rendszer és átalakulása, Jogtudományi Közlöny 2018/2. 57-71.
- Herédi Erika: A preklúzió jelentősége a megújult polgári perben, Jogtudományi Közlöny 2018/3. 117-125

POLGÁRI JOG III. (KÖTELEMI ÁLTALÁNOS RÉSZ) ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law III.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Zivilrecht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170512K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábíán Ferenc, Dr. Boóc Ádám, Prof. Dr. Nochta Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelmi jog általános részét felölelő tantárgy elsősorban a szerződési joggal foglalkozik, de az új Ptk. rendszerén alapuló tárgy kiterjedten tárgyalja a többi magánjogi kötelelem sajátosságait is. A tárgy hallgatása során a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a szerződések általános kérdéseiről (szerződés létrejötte, érvényessége, hatályossága, az érvénytelenség esetei, ennek esetleges jogkövetkezmenyei rendszeréről), betekintést nyernek a szerződésszegés jogkövetkezmenyeibe. E tárgy foglalkozik a károkozásért való felelősség deliktualis és kontraktuális rendszerével is. A kurzus elengedhetetlen a Polgári jog III. tárgy hallgatásához is, amely az egyes szerződéstípusok speciális rendelkezéseivel ismerteti meg a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelelem fogalma és jellemzői.
2. Kötelemfakasztó tényállások
3. A képviselő
4. Több alany a kötelemben
5. A szerződés általános jellemzői
6. Szerződés létrejötte
7. A szolgáltatás, mint a szerződés tárgya, a szerződés teljesítése
8. A szerződés módosítása és megszűnése, szerződésátruházás
9. A szerződés érvénytelensége
10. Szerződésszegés, felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért
11. A jogellenes károkozásért való felelősség
12. A felelősség egyes alakzatai
13. A kár megtérítése

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Ajánlott irodalom:

lásd: részletesen a kötelező tananyagban

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor:

1. A kötelem jellemzői, szerkezete.
2. Kötelem keletkeztető tényállások.
3. A kötelem alanyai. A képviselet.
4. A szolgáltatás, a szolgáltatás fajtái.
5. Visszterhesség-ingenység. Feltételtől és időhatározástól függő szolgáltatás. A feltétel fogalma, fajtái.
6. Pénzszolgáltatás, vagylagos felhatalmazottság.
7. A szerződés elemei.
8. A szerződés létrejötte, és annak speciális esetei.
9. A szerződés értelmezése.
10. Jogalap nélküli gazdagodás.
11. A szerződés alakja.
12. Semmisség. Semmisségi okok.
13. Megtámadhatóság. Megtámadási okok. A szerződés megtámadásának folyamata.
14. Az érvénytelenség jogkövetkezményei, az érvénytelenség orvoslása.
15. A szerződés módosítása.
16. A szerződés megszűnése teljesítés nélkül. A beszámítás.
17. A teljesítés helye, ideje, módja.
18. A szerződésszegés általános kérdései.
19. Szavatosság. Szavatossági igények és érvényesítésük.
20. A szerződés megerősítése és biztosítása.
21. Engedményezés és tartozásátvállalás.
22. Több jogosult és több kötelezett a szerződésben.

„B” tételsor:

1. A polgári jogi felelősség. A felelősség feltételei és funkciói.
2. Több személy együttes károkozása.
3. Bizonyítási teher a deliktuális felelősség esetén.
4. A polgári jogi felelősség általános alakzata.
5. Méltányosság a kártérítés körében.
6. A veszélyes üzem működéséért való felelősség.
7. A felelősség egyes esetei. Általános áttekintés.
8. Felelősség a vétőképtelenek károkozásáért.
9. Felelősség az alkalmazotti, a szövetkezeti tag károkozásáért.
10. Felelősség a megbízott és a képviselő károkozásáért.
11. Az állatok által okozott károkért való felelősség.
12. Felelősség az épületkárokért.
13. A kártérítés fogalma, elvei.
14. A kártérítés módja.
15. Általános kártérítés.
16. A termékfelelősség.
17. Felróhatóság-vétkesség.

POLGÁRI JOG III. (KÖTELMI ÁLTALÁNOS RÉSZ) SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law III.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Zivilrecht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170513K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	párhuzamos felvétel: Polgári jog III. (kötelmi általános rész) előadás
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ocskó Eszter, Prof. Dr. Pókecz Kovács Attila, dr. Schubauer Petra, Dr. Hargitai Vera

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelmi jog általános részét felölelő tantárgy elsősorban a szerződési joggal foglalkozik, de az új Ptk. rendszerén alapuló tárgy kiterjedten tárgyalja a többi magánjogi kötelelem sajátosságait is. A tárgy hallgatása során a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a szerződések általános kérdéseiről (szerződés létrejötte, érvényessége, hatályossága, az érvénytelenség esetei, ennek esetleges jogkövetkezményei rendszeréről), betekintést nyernek a szerződésszegés jogkövetkezményeibe. E tárgy foglalkozik a károkozásért való felelősség deliktuális és kontraktuális rendszerével is. A kurzus elengedhetetlen a Polgári jog III. tárgy hallgatásához is, amely az egyes szerződéstípusok speciális rendelkezéseivel ismerteti meg a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelelem fogalma és jellemzői.
2. Kötelemfakasztó tényállások
3. A képviselet
4. Több alany a kötelemben
5. A szerződés általános jellemzői
6. Szerződés létrejötte
7. A szolgáltatás, mint a szerződés tárgya, a szerződés teljesítése
8. A szerződés módosítása és megszűnése, szerződésátruházás
9. A szerződés érvénytelensége
10. Szerződésszegés, felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért
11. A jogellenes károkozásért való felelősség
12. A felelősség egyes alakzatai
13. A kár megtérítése

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumi részvétel a TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló, évközi zárthelyi dolgozatok megírása

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Fábíán F.: Előadásvázlatok a kötelmi jog általános részéből. Patrocinium, 2013.

Ajánlott irodalom:

lásd: részletesen a kötelező tananyagban

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG I. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Criminal Procedural Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170601K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetőeljárás történeti vázlata, büntetőeljárás rendszerek. A büntetőeljárás jog hatálya, forrásai, helye a jogrendszerben. Az új büntetőeljárás törvény, a 2017. évi XC. tv. szerkezeti felépítése, rendszere.
2. Általános és alapvető rendelkezések. [Az alapelvek fogalma és csoportosítása. Az ártatlanság véelme, az alapvető jogok védelme, a védelem joga, a vádhoz kötöttség, a büntetőeljárás alapja és akadályai, avagy a hivatalból történő eljárás, az eljárási feladatok megoszlása, a bizonyítás alapvetései, a nyelvhasználat joga, a törvény hatálya, értelmező rendelkezések, tárgyalási alapelvek.]
3. A büntetőeljárás alanyai I. [Az alanyok osztályozása. Bíróságok, ügyészség, nyomozó hatóságok és a vonatkozó kizárási, hatásköri és illetékességi szabályok, a büntetőeljárásban eljáró egyéb szervek.]
4. A büntetőeljárás alanyai II. [Terhelt, védő, terhelti jogutódlás, sértett, sértetti jogutódlás, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt, a segítők.]
5. Az eljárási cselekményekre vonatkozó általános rendelkezések I. és a büntetőeljárás cselekvőképesség (XIII.-XVIII. Fejezet) [Különleges bánásmód biztosítása, a büntetőeljárásban kezelt adatok védelme, az eljárás ügyiratainak megismerése és zárt kezelése, a minősített adat felhasználása, tájékoztatás a büntetőeljárásról.]
6. Az eljárási cselekményekre vonatkozó általános rendelkezések II. (XIX.-XXVII. Fejezet) [Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményen, telekommunikációs eszköz használata, eljárás rendjének biztosítását szolgáló intézkedések, határidő és határnap, kifogás az eljárás elhúzódása miatt, bünyügyi költség, egyesítés és elkülönítés, elektronikus kapcsolattartás.]
7. A bizonyítás [A bizonyítás általános szabályai, alapvető fogalmai és módszerei. A tanúvallomás. A terhelt vallomása. A szakvélemény. A pártfogó felügyelői vélemény. Tárgyi bizonyítási eszköz, elektronikus adat. A bizonyítási cselekmények.]
8. Leplezett eszközök. Adatszerző tevékenység.
9. A büntetőeljárás kényszerintézkedések alkalmazásának általános elvei, osztályozása, egyes típusai.
10. Az előkészítő eljárás és a nyomozás. [A nyomozás elvi kérdései. A nyomozás megindítása és lefolytatása. A nyomozási határozatok. A felderítés és a vizsgálat.] A vádemelés.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás feltétele legalább 4 db (2 db szemináriumon írt és 2 db előadáson írt), egyenként minimum 60 %-ra értékelt zárthelyi dolgozat és legalább elégségesre értékelt szemináriumi teljesítmény.

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2017.évi XC. törvény a büntetőeljárásról,

- az előadások anyaga,

-A Törvényhez fűzött indokolás

A vonatkozó Alkotmánybírósági határozatok, Jogegységi Határozatok és EJEB(Emberi Jogok Európai Bírósága) Határozatok

Ajánlott irodalom:

-Király Tibor: Büntető eljárási jog, Negyedik, átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

-A Törvényhez fűzött indokolás

-**BÜNTETŐELJÁRÁS JOG I-II. - KOMMENTÁR A GYAKORLAT SZÁMÁRA** HVgorac 2018.év.

Szerzők: Akác József; Belegi József; Belovics Ervin; Csák Zsolt; Czine Ágnes; Kónya István; Láng László; Márki Zoltán; Mészár Róza; Molnár Gábor; Somogyi Gábor; Soós László
Szerkesztő: Belegi József

-A Büntetőeljárásjog HVgorac

Bánáti János; Belegi József; Belovics Ervin; Erdei Árpád; Farkas Ákos; Kónya István Büntető eljárásjog - -

-Az új büntetőeljárás törvény (2017. évi XC. törvény) tankönyve, 2019. májusi kiadás, Negyedik, aktualizált kiadás
, Szerzők: Belovics Ervin; Tóth Mihály

- Farkas Ákos – Róth Erika: Büntetőeljárás, Negyedik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2018.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételek

1. A büntetőeljárás és a büntetőeljárási jog (alapfogalmak, feladatok)

2. A büntetőeljárási jog forrásai és hatálya

3. A büntetőeljárási jogviszonyok és cselekmények (az állam joga a büntetésre, a felek jogegyenlősége, közhatalmi jogviszonyok a büntetőeljárásban)

4. A büntetőeljárás történeti rendszerei (vádelt, nyomozó elv, vegyes rendszer)

5. A magyar büntetőeljárás jogi szabályozásának történeti vázlata (1896-tól napjainkig)

6. A büntetőeljárás formái: általános, külön és különleges eljárások

7. A büntetőeljárási jog kapcsolata más jogágakkal, a büntető eljárásjogi előírások értelmezése (nyelvtani, logikai, történeti, egyéb módszerek)

8. Alapvető rendelkezések: a büntetőeljárás alapelvei és azok rendszerezése, az alapelvek és az eljárási modellek közötti összefüggések

9. Az alapvető jogok védelme (Alaptörvény, egyezmények, Be.)

10. A büntetőeljárás megindításának feltételei és akadályai

11. Az eljárási feladatok megoszlása, a hivatalból való eljárás elve

12. A bírósági eljárás alapja, a vádhoz kötöttség, jog a bírósági eljáráshoz

13. Az ártatlanság védelme; az önvádra kötelezés tilalma

14. A védelem joga

15. A bírósági tárgyalás alapelvei (közvetlenség, szóbeliség, nyilvánosság); a nyelvhasználat joga

16. A bizonyítás alapvetései

17. Személyek a büntetőeljárásban: a büntetőeljárásban részt vevő személyek rendszere

18. Cselekvőképesség a büntetőeljárásban

19. Az ügyész a büntetőeljárásban

20. A nyomozó hatóságok

21. A hatáskör és az illetékesség a büntetőeljárásban (bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság)

22. A bíróságok hatásköre és illetékessége

23. A kizárás; A bíróra, az ügyészre és a nyomozó hatóság tagjára vonatkozó kizárási szabályok

24. A terhelt

25. A védő

26. A sértett

27. A magánvádló, a pótmagánvádló és a magánfél

28. A vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt; a segítő

29. Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményeken

30. Határidő és határnap

31. Az eljárás ügyiratainak megismerése és zárt kezelése; Minősített adat felhasználása

32. Telekommunikációs eszköz használata; A kézbesítés
33. Különleges bánásmód biztosítása a büntetőeljárásban, a tisztességes eljárás elve
34. Kifogás az eljárás elhúzódása miatt; A bűnügyi költség

„B” tételek

1. A bizonyítás alapvetései; a bizonyítás általános szabályai
2. A bizonyítás tárgya, eszközei és a bizonyítási cselekmények
3. A bizonyítás törvényessége; A bizonyítási értékelése
4. A tanúvallomás: a vallomástétel akadályai, tilalma, megtagadása
5. A tanúvallomás: a tanúzási fegyelmeztetés, a tanú kihallgatása
6. A szakértő
7. A szakértői vizsgálat és a szakvélemény
8. A tárgyi bizonyítási eszközök; Az elektronikus adat
9. A terhelt vallomása és jelentősége a büntetőeljárásban
10. A szemle, a helyszíni kihallgatás, a bizonyítási kísérlet
11. A felismerésre bemutatás, a szembesítés, a műszeres vallomásellenőrzés, közös szabályok
12. Leplezett eszközök; Ügyészi engedélyhez kötött leplezett eszközök
13. Leplezett eszközök; A bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök
14. A büntetőeljárás kényszerintézkedései és az eljárási szankciók; A kényszerintézkedések rendszere
15. A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedések általános szabályai
16. Az őrizet és a letartóztatás
17. Távollátás; Bűnügyi felügyelet; A szabályaik megtartását biztosító intézkedések
18. A távollátás és a bűnügyi felügyelet tartama, részleges feloldása és módosítása, végrehajtása, megszüntetése, a magatartási szabályok megszegése és megváltoztatása
19. Az előzetes kényszergyógykezelés és az óvadék
20. Az eljárás rendjének biztosítását szolgáló intézkedések
21. A kutatás és a motozás szabályai
22. A lefoglalás
23. A zár alá vétel; Vagyonkezelés a zár alá vétel során
24. Elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele
25. Előkészítő eljárás
26. A nyomozás: általános rendelkezések
27. A nyomozás alakításai: jegyzőkönyv, feljegyzés; Határozat a nyomozás során
28. A nyomozás megindítása
29. A felderítés
30. A vizsgálat
31. A nyomozás tartama; Leplezett eszközök alkalmazása a nyomozás során
32. A nyomozás felfüggesztése; a nyomozás megszüntetése
33. Jogorvoslat a nyomozás során
34. Egyezség a bűnösség beismeréséről.
35. A közvetítői eljárás
36. A feltételes ügyészi felfüggesztés
37. A vádemelés

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Criminal Procedural Law I. seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170602K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Büntető eljárásjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a büntetőeljárás törvény rendelkezései alkalmazásának megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezető foglalkozás, a szemináriumi munka, valamint az index-aláírás feltételeinek ismertetése.
2. A büntetőeljárás alapfogalmai, szakaszai és rendszerei, a büntetőeljárás jog hatálya és forrásai.
3. A büntetőeljárás alapelvei. Hatáskör, illetékesség, kizárás szabályai.
- 4-5. Az eljárás alanyai.
6. Az eljárási cselekmények.
- 7-8. Bizonyítás a büntetőeljárásban.
9. A kényszerintézkedések.
- 10-11. Nyomozás a büntetőeljárásban, a nyomozási bíró eljárása.
12. A vád és a vádemelés, a vádemelés formái, a közvád. A pótmagánvád és a közvetítői eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények: A szemináriumon való részvétel kötelező, a hiányzások maximális száma 3 lehet, ezen felüli hiányzás esetén a hallgató nem kaphat aláírást. A szemináriumi munka értékelése a félév során a szemináriumvezető által meghatározottak szerint íratott dolgozatok alapján 1-5 fokozatú érdemjeggyel történik.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A szemináriumot vezető oktató által meghatározott.

Ajánlott irodalom:

A szemináriumot vezető oktató által meghatározott.

BÜNTETŐJOG IV. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Law IV.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170603K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog III.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A vagyon elleni, a gazdasági, hivatali, a korrupciós, az igazságszolgáltatás elleni bűncselekményeket ismerhetik meg a kurzus során a hallgatók. Szintén megismerkedhetnek a hivatalos személy elleni, a közbiztonság, köznyugalom, illetve a közbizalom elleni különös törvényi tényállásokkal, az azokra vonatkozó kúriai iránymutatásokkal és a gyakorlatban jelentkező jogalkalmazási nehézségekkel.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Vagyon elleni bűncselekmények I.
2. Vagyon elleni bűncselekmények II.
3. Vagyon elleni erőszakos bűncselekmények
4. Gazdasági bűncselekmények I.
5. Gazdasági bűncselekmények II.
6. Hivatali bűncselekmények
7. Hivatalos személy elleni bűncselekmények
8. Korrupciós bűncselekmények
9. Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények
10. A közbiztonság elleni bűncselekmények
11. A köznyugalom elleni bűncselekmények
12. A közbizalom elleni bűncselekmények

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás feltétele: szemináriumok látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelt) minősítése, amennyiben az oktató zárthelyit írat a félév során.
Több zárthelyi dolgozat esetében az oktató által meghatározott minimum-követelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Czine, Ágnes ; Domokos, Andrea Büntetőjog: különös rész II. 2. hatályosított kiadás Patrocinium, Budapest, 2019. A kiadvány az előadások vázlatát tartalmazza.
- Domokos Andrea – Harangozó Attila (szerk.): Büntetőjog II. Különös Rész 2. átdolgozott kiadás Jogi Szakvizsga könyvek Patrocinium, Budapest,
- 2019. Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény

- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1.Lopás
- 2.Sikkasztás
- 3.Csalás, gazdasági csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
- 4.Hűtlen kezelés, jármű önkényes elvétele
- 5.Rongálás, jogtalan elsajátítás
- 6.Orgazdaság, uzsorabűncselekmény
- 7.A szellemi alkotások büntetőjogi védelme
- 8.Rablás
- 9.Kifosztás
10. Zsarolás, önbíráskodás
11. Csódbűncselekmény
12. A pénzmosás, a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása
13. Költségvetési csalás
14. Pénzhamisítás, pénzhamisítás elősegítése, bélyeghamisítás
15. Embercsempészés
16. Hivatali visszaélés, közfeladati helyzettel visszaélés, bántalmazás hivatalos eljárásban
17. Kényszervallatás, jogellenes fogvatartás
18. A hivatalos személy elleni bűncselekmények, hatóság eljárásának megzavarása, kényszerítés hatósági eljárásban
19. Hamis vád, hatóság félrevezetése
20. Hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás, mentő körülmény elhallgatása, bűnpártolás
21. A korrupciós bűncselekmények
22. Közveszély okozása, közérdekű üzem működésének megzavarása
23. Terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése
24. Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel
25. Garázdaság, rendbontás
26. Közösség elleni izgatás, a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása, nemzeti jelkép megsértése, önkényuralmi jelképek használata
27. Az okirat büntetőjogi védelme

BÜNTETŐJOG IV. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Law IV. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht IV. Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170604K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Büntetőjog IV. előadás
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Wiedemann János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A vagyon elleni, a gazdasági, hivatali, a korrupciós, az igazságszolgáltatás elleni bűncselekményeket ismerhetik meg a kurzus során a hallgatók. Szintén megismerkedhetnek a hivatalos személy elleni, a közbiztonság, köznyugalom, illetve a közbizalom elleni különös törvényi tényállásokkal, az azokra vonatkozó kúriai iránymutatásokkal és a gyakorlatban jelentkező jogalkalmazási nehézségekkel.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Vagyon elleni bűncselekmények I.
2. Vagyon elleni bűncselekmények II.
3. Vagyon elleni erőszakos bűncselekmények
4. Gazdasági bűncselekmények I.
5. Gazdasági bűncselekmények II.
6. Hivatali bűncselekmények
7. Hivatalos személy elleni bűncselekmények
8. Korrupciós bűncselekmények
9. Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények
10. A közbiztonság elleni bűncselekmények
11. A köznyugalom elleni bűncselekmények
12. A közbizalom elleni bűncselekmények

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás feltétele a szemináriumok látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelő) minősítése, amennyiben az oktató zárthelyit írat a félév során.
Több zárthelyi dolgozat esetében az oktató által meghatározott minimum-követelmények szerint.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Czine, Ágnes ; Domokos, Andrea Büntetőjog: különös rész II. 2. hatályosított kiadás Patrocinium, Budapest, 2019. A kiadvány az előadások vázlatát tartalmazza.
- Domokos Andrea – Harangozó Attila (szerk.): Büntetőjog II. Különös Rész 2. átdolgozott kiadás Jogi Szakvizsga könyvek Patrocinium, Budapest,
- 2019. Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész HVG-ORAC Kiadó, 2018

- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

JOGSZOCIOLÓGIA ÉS JOG-ÖSSZEHASONLÍTÁS

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Sociology of Law and Comparative Law
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Rechtssoziologie und vergleichende Rechtswissenschaft
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170605K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jog- és állambölcselet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán
<u>Oktató:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog érvényesülési mechanizmusainak megismertetése a hallgatókkal; a különböző jogrendszerek sajátosságainak bemutatása és különbségeik kiemelése; a jog alkalmazásával, a jogi eljárások lefolytatásával, a jogász szakmákkal kapcsolatos empirikus tényadatok és folyamatleírások ismertetése, és mindezek okainak és társadalmi hatásainak bemutatása – részint a jog hatékonyabb gyakorlati alkalmazásának elősegítése, részint az általános jogász műveltség elmélyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jogszociológia és a jog-összehasonlítás diszciplináris jellemzői. A jogszociológiai gondolkodás és a jog-összehasonlítás kialakulása és fejlődése.
2. A jogrendszerek felosztása és jellemzőik. A jogi kultúra.
3. A jogászság szociológiája – történeti és jog-összehasonlító aspektusból.
4. A jogász szakmák magyarországi helyzete, problémái és kihívásai.
5. Bíróságok, kvázi-bíróságok, egyéb jogalkalmazó szervek. A hivatásos bírák és a laikus bírák szerepe az ítélezésben. A bírói függetlenség érvényesülése. A bírósági döntéshozatal sajátosságai, az ítélezést befolyásoló tényezők.
6. Eljárászociológia.
7. Alternatív vitarendezési mechanizmusok.
8. A jogi oktatás. A jogtudomány.
9. Jogi attitűd, jogtudat.
10. A jog elérhetősége.
11. A modern jog változásai; a modern jog jogszociológiai jellemzői.
12. Konzultáció.

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Pokol Béla: Jogszociológiai vizsgálódások. Rejtjel Kiadó, Budapest, 2003
- Badó Attila – Loss Sándor – H. Szilágyi István – Zombor Ferenc: Bevezetés a jogszociológiába. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2000, 208-259. o.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 35-62., 137-166. o.

az előadásokon elhangzottak teljes egészükben

Ajánlott irodalom:

- Kulcsár Kálmán: A jogszociológia alapjai. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.
- René David: A jelenkor nagy jogrendszerei. KJK, Budapest, 1977.
- Kengyel Miklós: Perkkultúra. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2011.
- Max Weber: Gazdaság és társadalom 2/2. (Jogszociológia). KJK, Budapest, 1995.
- Pokol Béla: A bírói hatalom. Századvég Kiadó, Budapest, 2003.

- Róbert Péter – Fekete Balázs: Ki ellen nyerne meg Ön egy pert? Attitűdök jogról, bizalomról rétegződési nézőpontból. MTA Law Working Papers, 2016/10.
- Badó Attila – Loss Sándor – H. Szilágyi István – Zombor Ferenc: Bevezetés a jogszociológiába. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2000.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 7-62., 137-173. o.
- Pokol Béla: Szociológiaelmélet. Századvég Kiadó, Budapest, 2004.
- Nagy Zsolt: Jogszociológiai irányvonalak. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2016.
- Maczonkai Mihály: Jogszociológia. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2010.
- Hunyady György – Berkics Mihály: A jog szociálpszichológiája. ELTE PPK, Budapest, 2016.
- Sáriné Simkó Ágnes: A mediáció – A közvetítói tevékenység. HVG-ORAC, Budapest, 2006.
- Nagy Zsolt: Korunk jogászképzési rendszerei. Jogelméleti Szemle, 2005/1. szám.
- Fleck Zoltán: Bíróságok mérlegen. Pallas Akadémia, 2008.
- Badó Attila – Feleky Gábor – Lőrinczi János: Reprezentativitás a magyar ülnökrendszerben. Egy empirikus vizsgálat alapkérdése I. MTA Law Working Papers, 2016/6.
- Pokol Béla: A jogi oktatás mint a jogrendszer része. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2001/1. szám.
- Sulyok Tamás: Az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzete. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015.
- Bencze Mátyás: Elvek és gyakorlatok. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.
- Jakab András – Menyhárt Attila (szerk.): A jog tudománya. HVG-ORAC, Budapest, 2015.
- Nagy Zsolt: A jogi oktatás fejlődése és aktuális kérdései. . Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2007.
- Tóth J. Zoltán: Az amerikai jogi oktatók helyzete, lehetőségei és tipikus életpályája c. tanulmányából „A jogásszá válás feltételei” c. bevezető fejezet. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2006/1. szám.
- H. Szilágyi István – Badó Andrea: Ha nem vagyunk úriemberek, azzal sincs baj... Adalékok a magyar ügyvédség önképének vázlatához. MTA Law Working Papers, 2017/4.
- Bencze Mátyás – Vinnai Edina: Jogszociológiai előadások. Dupress, 2013.
- Fleck Zoltán: Jogállam és igazságszolgáltatás a változó világban. Pallas Páholy – Gondolat Kiadó, Budapest, 2008, 70-198. o.
- Badó Attila – Bencze Mátyás: Betekintés a jogrendszerek világába. Studio Batiq, Szeged, 2007.

KÖZIGAZGATÁSI JOG IV. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Administrational Law IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170606K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog III.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András, Dr. Móré Sándor, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog III. tantárggyal megkezdett eljárásjogi ismeretek folytatása. Elsősorban a jogorvoslati rendszer és közigazgatási perrendtartás szabályainak ismertetésére kerül sor.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A jogorvoslati rendszere, a kérelemre és a hivatalból induló jogorvoslati eljárások, a közigazgatási per lehetősége. A döntés módosítása vagy visszavonása a keresetlevél alapján.
3. A fellebbezés általános szabályai, a fellebbezés előterjesztése, a fellebbezés különös szabályai.
4. A döntés módosítása vagy visszavonása, felügyeleti eljárás, ügyészi felhívás és fellépés, semmisség.
5. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény alapvető rendelkezései. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok.
6. Hatáskör és illetékesség, a felek és az érdekelt, képviselő.
7. Egyéb általános szabályok: beadvány, elektronikus technológiák alkalmazása, az eljárás félbeszakadása és felfüggesztése, mintaper.
8. A kereset, intézkedések a keresetlevél alapján, azonnali jogvédelem.
9. Perelőkészítés, egyezség és közvetítés, a tárgyalás.
10. Tárgyaláson kívüli elbírálás, bizonyítás, az eljárás megszüntetése.
11. A bíróság határozatai, a határozatok joghatása és teljesítése.
12. Fellebbezés.
13. Felülvizsgálat, perújítás, alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárás.
14. Különös közigazgatási perek. Az önkormányzati jogalkotási tevékenységgel kapcsolatos perek.
15. Végrehajtási eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli, szóbeli javítóvizsgálattal

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadásokon elhangzottak.
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (kapcsolódó fejezetek)
- 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról

Ajánlott irodalom:

A törvényekhez kapcsolódó kommentárok (megjelenés alatt).

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A jogorvoslat rendszere, a kérelemre és a hivatalból induló jogorvoslati eljárások, a közigazgatási per lehetősége. A döntés módosítása vagy visszavonása a keresetlevél alapján.
2. A fellebbezés általános szabályai, a fellebbezés előterjesztése, a fellebbezés különös szabályai.
3. A döntés módosítása vagy visszavonása, felügyeleti eljárás, ügyészi felhívás és fellépés, semmisség.
4. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény alapvető rendelkezései. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok.
5. Hatáskör és illetékesség, a felek és az érdekelt, képviselő.
6. Egyéb általános szabályok: beadvány, elektronikus technológiák alkalmazása, az eljárás félbeszakadása és felfüggesztése, mintaper.
7. A kereset, intézkedések a keresetlevél alapján, azonnali jogvédelem.
8. Perelőkészítés, egyezség és közvetítés, a tárgyalás.
9. Tárgyaláson kívüli elbírálás, bizonyítás, az eljárás megszüntetése.
10. A bíróság határozatai, a határozatok joghatása és teljesítése.
11. Fellebbezés.
12. Felülvizsgálat, perújítás, alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárás.
13. Különös közigazgatási perek. Az önkormányzati jogalkotási tevékenységgel kapcsolatos perek.
14. Végrehajtási eljárás.

KÖZIGAZGATÁSI JOG IV. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Administrative Law IV. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170607K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog III.; Társfelvétel: Közigazgatási jog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András, Dr. Móré Sándor, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog III. és IV. tantárgyak során megszerzett ismeretek gyakorlati elsajátítása valós és fiktív példák, komplex jogeseteken keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. Elsőfokú hatósági eljárásokhoz kapcsolódó feladatok megoldása.
3. Hatósági eljárások jogorvoslati kérdéseire kapcsolódó feladatok megoldása.
4. Bírói tárgyalás-látogatás.
5. Szimulált bírói tárgyalás.
6. Komplex jogesetek feldolgozása.
7. Végrehajtással kapcsolatos feladatok megoldása.

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

órai aktivitás, feladatmegoldás, évközi feladatok értékeinek átlaga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- A foglalkozásokon elhangzottak.
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról
- 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról

Ajánlott irodalom:

A törvényekhez kapcsolódó kommentárok (megjelenés alatt).

KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170608K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Környezetvédelmi és agrárjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes, Dr. Gyüre Annamária Csilla, dr. Fehér Lóránt

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A környezetvédelmi jog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a természetes és épített környezetvédelmét szolgáló intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1) Bevezetés a környezetvédelmi jogba, a hazai és az uniós környezetvédelmi szabályozás kialakulása és jogforrási rendszere. A környezetvédelem alapfogalmai..
- 2) A környezetjog alapelvei. A nemzetközi környezetjog forrásai és elvei.
- 3) A megelőzést szolgáló közigazgatási jogintézmények. A környezeti hatásvizsgálat, környezetvédelmi felülvizsgálat és teljesítményértékelés.
- 4) A környezetvédelem engedélyezési rendszere, jellemzői
- 5) Környezeti hatásvizsgálatok és a környezetvédelmi engedély
- 6) Az EU integrált szennyezés megelőzési rendszere és az egységes környezetvédelmi engedély
- 7) Levegővédelmi szabályozás jogi előírásai
- 8) A klímavédelem szabályozása
- 9) A természetvédelem, Natura - 2000
- 10) A vízvédelem jogintézményei. A vizek mennyiségi védelmének alapvető szabályai (vízigény kielégítése, vízdíj, a vízjogi engedélyezési rendszer).A vizek minőségi védelmének alapvető szabályai.
- 11) A biológiai sokféleség védelme.
- 12) A hulladékgazdálkodás uniós és hazai szabályozása. A veszélyes hulladék és a hulladékok nemzetközi szállítása. A veszélyes hulladékok határon túli mozgása. A települési szilárd és folyékony hulladék. A veszélyes anyagok és technológiák elleni környezeti védekezés. Az energia jog és a környezetvédelem viszonya.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom.

Kötelezőirodalom

- Fodor László, Környezetjog, DUPress, Debrecen, 2015.
- Bándy Gyula: Környezetjog (Szent István Társulat Bp. 2014.)

Ajánlott irodalom:

- Andréka Tamás.- Bajor Rita- Böhm J.- Olajos István- Szabó Ágnes- Szilágyi János Ede: Környezetjog II. kötet. Ágazati környezetvédelem és kapcsolódó területei. Novotni Alapítvány Miskolc 2008.
- Környezetvédelem, éghajlat- politika. (in: A FIDESZ európai parlamenti választási programja, Bp. 2009. Március 2. 21. P- 200-214. old.

- Tanka Endre: 30. A közösségi jog és a nemzetközi jog ütközése a környezetvédelemben (in: tanulmányok Veres József professzor 80. születésnapja tiszteletére. Szegedi ÁJK, 2009. 695-708. old.)
- Molnár Géza: Vizeinkről szólván. (in: Nem én kiáltok, a föld dübörög... Kairosz, Bp. 2011. 301 – 414. o.)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A) Az agrárjog fogalma, tárgya, rendszere uniós tagságunk és a KAP reformok alapján.
B) A környezetjog alapfogalmai
2. A) A családi gazdaság, a családi gazdálkodó fogalma.
B) A környezetjog alapelvei I. (megelőzés, elővigyázatosság, helyreállítása, felelősség alapelvének tartalma)
3. A) Határozza meg, hogy mit jelent a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földekre vonatkozó földszerzési maximin birtok maximum!
B) A környezetjog alapelvei II. (együttműködés, tájékozódás, tájékoztatás, nyilvánosság elvének tartalma, valamint a nem nevesített elvek)
4. A) Az élelmiszerek előállítására vonatkozó alapvető szabályok, élelmiszerbiztonság
B) A Környezethez való jog
5. A) A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái
B) A Környezetvédelmi jogi szabályozás jogforrási rendszere
6. A) Az erdőbirtokossági társulat
B) Az EU környezetpolitikája
7. A) A hegyközség, a hegyközségi tagok jogai, kötelezettségei
B) Környezeti hatásvizsgálat uniós és hazai szabályai
8. A) Növény- és Állategészségügyi korlátozások
B) Egységes környezethasználati engedélyezés
9. A) Saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
B) Környezetvédelmi termékjelölések
10. A) A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adás-vételi szerződés
B) Környezeti állapotvizsgálat. Környezeti vizsgálat (stratégiai környezeti hatásvizsgálat)
11. A) A mezőgazdasági vállalkozási szerződés
B) A környezetvédelem állami feladatai és szervezeti rendszere
12. A) A KAP célrendszere, uniós jogi alapja, a KAP hatálya
B) Mit jelent a zöldítés az uniós agrárpolitika szabályozásában
13. A) Az erdő fogalma, rendeltetés szerinti csoportosítása, az erdőgazdálkodó kötelezségei
B) A vízvédelem jogi szabályozása I. (EU-ban, általános előírások a Kvt. és a Vt. alapján)
14. A) Az erdővédelem szabályai
B) A hulladékgazdálkodás szereplőinek kötelezettségei, -tevékenységek követelményei, a települési hulladék, valamint a veszélyes hulladék előírásai
15. A) A vidékfejlesztés uniós szabályozásának főbb elvei
B) Az uniós természetvédelmi szabályozás főbb elvei a NATURA 2000 területek
16. A) A vad tulajdonjoga, a vadászati jog gyakorlása
B) A hazai természetvédelmi szabályozás szintjei a védetté nyilvánítási eljárás
17. A) A vadászterület fogalma, a vadkárért való felelősség
B) A nemzetközi környezetvédelmi szabályozás rendszere

KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law I. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	1 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170609K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel: Környezetvédelmi- és agrárjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes; Dr. Gyüre Annamária Csilla dr. Fehér Lóránt;

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az előadások anyagának feldolgozása, valamint a hallgatók számára önálló szerep biztosítása a kiemelt uniós és hazai szabályozás és szakirodalmi tanulmányok ismertetésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

- 1) Alapfogalmak, az agrárjog jog és a környezetvédelem uniós és hazai szabályozásának rendszere. Az agrárjog és a környezetvédelem kapcsolata
- 2) Az EU vidékfejlesztési politikája és a támogatások rendszere. A KAP zöldítése. Az agrárszakigazgatás intézményei. Szakmaközi szervezetek, termelői csoportok
- 3) A földhasználat agrárjogi és környezetvédelmi összefüggései. Természeti erőforrások. A védett természeti területek, a védetté nyilvánítási eljárás. A természetvédelmi terület fogalomképessége. Természetvédelem a Natura - 2000 keretében.
- 4) A biológiai sokféleség agrárjogi és környezetvédelmi összefüggései
- 5) Az agrárjog és a környezetvédelem nemzetközi vonatkozásai (ENSZ, FAO, UNEP, CBD, WTO, OECD tevékenysége)
- 6) A mezőgazdasági termelés biológiai alapjai. A géntechnológiai tevékenység mezőgazdasági, élelmiszerjogi és környezetvédelmi vonatkozásai. A genetikailag módosított szervezetek környezetbe juttatásának uniós és hazai szabályozása.
- 7) A természet védelmének eszközei (tájvédelem, a vadon élő élővilág védelme, védelmi eszközök a természeti oltalom alatt álló területeken). Az állatok védelme.
- 8) A vízvédelem jogintézményei. A vizek mennyiségi védelmének alapvető szabályai (vízigény kielégítése, vízdíj, a vízjogi engedélyezési rendszer).A vizek minőségi védelmének alapvető szabályai.
- 9) Az erdészeti és vadászati jog, halgazdálkodás.
- 10) Az élelmiszerjog uniós és hazai szabályozásának rendszere. Élelmiszer-előállítás, élelmiszerbiztonság
- 11) Az agrártermelést és a környezetvédelmet érintő szellemi tulajdonvédelmi kérdések.
A mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, pálinkák és borok eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek közösségi oltalma, a növényfajtaoltalom. Az ököcímkek.
- 12) A környezet és természetvédelem állami feladatai és szervezeti rendszere. Az önkormányzatok környezetvédelmi feladatai és hatásköre.

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli (zárthelyi dolgozat), annak eredménytelensége esetén szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom.

Kötelező irodalom:

- Csák Csilla, Hornyák Zsófia, Kocsis Bianka Enikő, Olajos István, Kókai-Kunné Szabó Ágnes, Szilágyi János Ede: Agrárjog, A magyar agrárjog- és vidékfejlesztési jogi szabályozás lehetőségei a globalizálódó Európai Unióban tankönyv Miskolc, 2017, Miskolci Egyetemi Kiadó.

Ajánlott irodalom:

- Téglásy Péter: A magyar agrárjog átalakulása 1985/1990 –2005.Korreferátum Tanka E. előadásához. (in: ELTE ÁJK Acta u. o. 740 – 743. o.)
- Csák Csilla: A magyar agrárjog átalakulása 1985/1990 – 2005. Korreferátum Tanka E. előadásához. (i. m. u. o. 744 – 747. o.)
- Tanka E. : Adalékok a génmódosított növények hazai köztermeszthetőségéhez. (Gazdaság és Jog, 2007/3. sz. 20 – 26. o.)

MUNKAJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law II.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3+1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170610K/ AJ JON170611K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató:</u>	Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

- A Munkajog II. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Munkajog I. ismeretanyagára – képes legyen:
- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
  - e félévben megismerje a munkaviszony megszűnésének/megszüntetésének, a munkajogi kártérítési felelősségnek, a kollektív munkajognak, az atipikus munkajogviszonyoknak, a közszféra munkajogának és a munkaügyi igazgatásnak / állami munkaügyi politikának a főbb szabályait,
  - tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
  - ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
  - képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A munkaviszony megszűnése, megszüntetése
2. A munkaviszony megszűnése, megszüntetése
3. A munkajogi felelősség rendszere; A munkavállaló kártérítési felelőssége
4. A munkáltató kártérítési felelőssége
5. A munkaügyi kapcsolatok és a kollektív munkajog fogalma, rendszere és alanyai; országos érdekegyeztetés és ágazati párbeszéd
6. A szakszervezet
7. Kollektív tárgyalás, Kollektív szerződés
8. Participáció, Üzemi tanács
9. A munkaügyi viták rendszere és sajátosságai
10. Sztrájk
11. A munkaviszony egyes különös típusaira vonatkozó szabályok
12. Közszféra munkajogának alapkérdései (Kttv., Kjt.)
13. Munkavédelem, Munkaügyi ellenőrzés
14. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények:

- részvétel a szemináriumokon
- kötelező óralátogatás (max. 3 hiányzás)
  - írásbeli zárthelyi dolgozatok teljesítése (min. 1db / félév)
  - kötelezően beadandó okiratok, jogesetmegoldások teljesítése
  - szemeszterenként min. 1 db. tárgyaláslátogatás kötelező jelleggel
  - egyéb, a szemináriumvezető által kijelölt egyéni, illetve csoportos feladatok teljesítése (pl. kiselőadások)

Értékelés módja:

alapvizsga/gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

írásbeli és szóbeli (írásbeli minimumkérdések + szóbeli vizsga tételsor alapján) az alapvizsga esetében;
szeminárium esetében zárthelyi dolgozat(ok) megírása

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Előadások anyaga
- Munkajog (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), SZTE ÁJK - Patrocinium Kiadó, 2014. Bp.-Szeged.
- Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocinium Kiadó, 2012. Bp
- Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

- **Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2019.**
- Cséffán József: A munka törvénykönyve magyarázata, Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016.
- Bankó-Berke – Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, Budapest, Wolters Kluwer, 2017.
- Kardkovács Kolos (szerk.): Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata, HVG-Orac, 2016., Szerző(k): Kozma Anna; Lőrincz György; Pál Lajos; Pethő Róbert
- Kiss György: Munkajog, Osiris, 2005
- A munkajog nagy kézikönyve Complex Kiadó Bp. 2008.
- Halmos Szilvia – Petrovics Zoltán: MUNKAJOG Nemzeti Közszerzői Egyetem, Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2014
- Munkajogi alapismeretek, Szerző: Ferencz Jácint, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor, Göndör Éva, 2016, ELTE Eötvös Kiadó Kft.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

ALAPVIZSGA KÉRDÉSKÖRÖK MUNKAJOGBÓL

1. A munkajog fogalma, rendszere; A munkaviszonyra vonatkozó szabályok rendszere és a munkajog jogforrási rendszere; Az Mt. hatálya – A munkajogra vonatkozó kollíziós szabályok
2. A munkaviszony elhatárolása az egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyoktól, a munkavégzés alapjául szolgáló szerződések minősítés
3. A munkajog kialakulásának magyar története
4. A munkajog kialakulásának nemzetközi története
5. A munkajog alapelvei. Értelmezési alapelvek. Általános magatartási követelmények
6. Személyiségi jogok védelme a munkajogban. Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség biztosítása a munkajogban. Adatkezelés.
7. Az Európai Szociális Charta alapvető sajátosságai, munkajogra vonatkozó cikkelyei, ellenőrzési mechanizmusa
8. A jognyilatkozatok; a jognyilatkozatok megtételének módja. Az érvénytelenség. A határidő és az időtartam számítása
9. A munkaviszony alanyai (A munkavállaló jogalanyisága – általános és különös munkavállalási feltételek; A munkáltató jogalanyisága, a munkáltatói jogkör és gyakorlása; a képviselő szabályai); A fiatal munkavállalók védelme
10. A munkaviszony létesítése; A munkaszerződés; A munkaszerződés tartalmi elemei; A munkaszerződés alakoszerűsége; A munkáltató írásbeli tájékoztatási kötelezettsége; A munkaviszony kezdete
11. A munkaszerződés teljesítése; Alapvető kötelezettségek; Mentés a munkavégzési kötelezettség alól
12. Az utasítás teljesítésének megtagadása; Jogkövetkezmények a munkavállaló vétke kötelezettségszegéséért
13. A munkaszerződés módosítása; A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás szabályai, Posting
14. A munkáltató személyében bekövetkező változás
15. A munkaviszony megszűnésének és megszüntetésének rendszere és általános szabályai; A munkaviszony megszűnésének esetei; A munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel; A határozott időtartamú munkaviszony megszüntetése
16. A felmondás általános szabályai, a munkáltató felmondása; a felmondás alakosága, a felmondás indoklása, felmondási okok és a felmondás közlése; a munkavállaló felmondása
17. A felmondási tilalmak és a felmondás korlátozása; a felmondási idő; A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó általános szabályok
18. Azonnali hatályú felmondás
19. A végkielégítés rendeltetése, jogosultsági feltételei és mértéke; Eljárás a munkaviszony megszűnése, illetve megszüntetése esetén
20. A munkaviszony jogellenes megszüntetése és a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei
21. A munkaidőre vonatkozó szabályozás és fogalomrendszere; a napi munkaidő; a részmunkaidő; a munkaidőkeret. A munka- és pihenőidő nyilvántartása
22. A munkaidő-beosztás szabályai; a munkaszüneti napi és a vasárnapi munkavégzés (és díjazása)
23. Rendkívüli munkaidő; ügyelet és készenlét, illetve díjazásuk
24. A pihenőidők rendszere; a munkaközi szünet, a napi pihenőidő, heti pihenőnap és pihenőidő

25. A szabadság (a szabadságra jogosító idők; alap- és pótszabadságok stb.), és a szabadság kiadásának rendje
26. A betegszabadság; szülési szabadság; fizetés nélküli szabadság
27. A munka díjazása; a munkabér és fajtái; bérrendszerek; az alpbér megállapítása; teljesítménybérezés; megállapodás a munkabérben; egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elve
28. A prémium; a jutalom; a jutalék; a bérpótlékok szabályai; díjazás munkavégzés hiányában
29. A távolléti díj; A kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum
30. A munkabér védelmének szabályai
31. A munkavállalói kártérítési felelősség rendszere, a felelősség általános szabályai, többek együttes károkozása
32. A megőrzési felelősség és a megőrzési felelősség alóli mentesülés, a pénztárosok, pénz- és értékezelők felelőssége; A munkavállalói biztosíték
33. A leltárhiányért való felelősség
34. A munkáltató kártérítési felelősségének alapvető kérdései és rendszere (munkaviszonnal való összefüggés, okozati összefüggés, mentesülés a felelősség alól, kármegosztás stb.)
35. A munkavállaló egészsége vagy testi épsége megsértésével okozott kárért fennálló felelősség; Munkavédelmi és társadalombiztosítási összefüggések.
36. A munkáltató felelőssége a munkahelyre bevitt dolgokban keletkezett kárért; A munkáltató felelőssége a munkaviszonnal összefüggő egyéb károkozás esetén
37. A kártérítés mértéke és módja; A kártérítési igény érvényesítése. A polgári jogi szabályok szerepe a munkajogi kártérítési felelősség kapcsán
38. Az atipikus munkaviszonyok általános kérdései; A határozott idejű munkaviszony; Munkavégzés behívás alapján; A munkakör megosztása; Több munkáltató által létesített munkaviszony
39. A távmunkavégzés; A bedolgozói jogviszony; Az egyszerűsített foglalkoztatásra vagy alkalmi munkára irányuló munkaviszony
40. A köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszony; A vezető állású munkavállaló; A cselekvőképtelen munkavállaló
41. A munkaerő-kölcsönzés
42. A versenytalalmi megállapodás; Tanulmányi szerződés
43. A munkaügyi kapcsolatok fogalma, rendszere és általános szabályai; az országos érdekegyeztetés rendszere és problematikája; az ágazati párbeszéd.
44. A szakszervezetek kialakulása, fogalma, jogállása és típusai; a szakszervezet jogosultságai és a munkáltató kötelezettségei a szakszervezet(ek) vonatkozásában; a szakszervezeti tisztségviselő munkajogi védelme
45. A kollektív szerződés fogalma, rendeltetése, főbb jellemzői; A kollektív szerződés munka törvénykönyvi szabályai (megkötése, tartalma, hatálya, megszűnése stb.)
46. A kollektív szerződés és az üzemi megállapodás szerepe a munkajog jogforrasi rendszerében
47. A munkavállalók részvételi jogának fogalma, rendeltetése, intézményrendszere (üzemi tanács, üzemi megbízott); elhatárolás a szakszervezektől; az Európai Üzemi Tanács
48. Az üzemi tanács általános szabályai és választása; Az üzemi tanács működése, az üzemi tanács feladata és jogkörei
49. A munkaügyi vita fogalma, rendszere; Az alternatív vitamegoldási rendszer fogalma, főbb típusai a munkajogban; Kollektív munkaügyi vita fogalma és sajátosságai; A kollektív munkaügyi vita elintézése
50. A munkajogi igény érvényesítése és a munkaügyi jogviták elintézése
51. A sztrájk fogalma, fajtái és a kizárás jogintézménye; a sztrájk hazai szabályozása
52. Az állam munkavédelmi feladatai és a végrehajtásért felelős szervek; A munkáltatók és a munkavállalók kötelezései és jogai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában
53. A munkaügyi ellenőrzés célja, személyi és tárgyi hatálya, intézményrendszere; A munkaügyi felügyelők ellenőrzési jogának terjedelme; A munkaügyi felügyelő által foganatosított intézkedések
54. Az Európai Unió munkajogi szabályozásának fejlődése és alapvető sajátosságai, főbb szabályozási területei
55. A nemzetközi munkajog alapvető szabályozása és intézményrendszere (ILO)
56. A közszféra munkajogának alapkérdései, szerkezete, jogforrásai, eltérő sajátosságai, az egyes törvények hatálya, elhatárolási kérdések; Munkaügyi kapcsolatok, kollektív munkajog a közszférában
57. A jogviszony létesítése, módosítása, megszűnése és megszüntetése a közszféra munkajogában – eltérő sajátosságok (Kjt., Kttv., Kit.)
58. Előmeneteli és illetményrendszer a közszférában (Kjt., Kttv., Kit.); Anyagi és fegyelmi felelősség a közszférában; A közszférabeli munkavégzésre vonatkozó egyes speciális rendelkezések (pl. címadományozás, vezetői megbízás, minősítés és teljesítményértékelés, képzés, összeférhetlenség, hivatás-etika stb.)

KÖTELEZŐ JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE:

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (a vizsga napján hatályos szöveg!)

Továbbá:

- 2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőkről (csak a tételsorhoz kapcsolódó rendelkezések lényege)
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (csak a tételsorhoz kapcsolódó rendelkezések lényege)

- 2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról (csak a tételsorhoz kapcsolódó rendelkezések lényege)
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1996. évi LXXV. törvény a munkaügyi ellenőrzésről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1989. évi VII. törvény a sztrájkokról
- 2009. évi VI. törvény a Módosított Európai Szociális Karta kihirdetéséről
- 1994. évi LXVI. törvény a Bérgarancia Alapról
- 2003. évi XXI. törvény az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról
- Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról
- A munkába járással kapcsolatos utazási költségterítésről 39/2010. (II.26.) Kormány- rendelet
- „Róma I. rendelet”: az Európai Parlament és a Tanács 2008. július 17-i 593/2008/EK rendelete, a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról – a kollíziós munkajogi részhez, különösen a joganyag rendszere és az egyéni munkaszerződésekre vonatkozó részei (8. cikk).
- A Pp. vonatkozó részei (2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról; XXXIX. FEJEZET: Munkaügyi Perek)
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 2011. évi XCIII. törvény a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról
- 2010. évi LXXV. törvény (Efo.tv.) az Egyszerűsített foglalkoztatásról
- 2009. évi LXXIV. törvény az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről
- 2012. évi LXXXVI. törvény a munka törvénykönyvéről szóló [2012. évi I. törvény](#) hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről és törvénymódosításokról (Mth.)

KÖTELEZŐ TANANYAG (JEGYZET):

Hajdú József - Kun Attila (szerk.): Munkajog, 2014, Patrocínium, SZTE ÁJK-KRE.

(vagy: Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2018.)

Figyelem:

- A jegyzet a hatályos jogszabályszöveggel együtt értelmezendő!
- Az előadásokon elhangzottak is a vizsga részét képezik!

Tansegédlet: Hajdú József - Kun Attila (szerk.): Munkajogi Példatár, 2012, Patrocínium Kft.

KÖVETELMÉNYEK:

Írásbeli “beugró” minimumkérdések + Szóbeli vizsga (tételsor alapján)

Az írásbeli “beugró” (minimumkérdések) teljesítése után jogosult a hallgató megkezdeni a szóbeli vizsgát, tételt húzni. A szóbeli vizsgán 1 db tételből kell vizsgázni.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- **Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2018.**
- Cséffán József: A munka törvénykönyve magyarázata, Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016.
- Berke – Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, Budapest, Complex, 2018.
- Horváth István: Az új munka törvénykönyve – Értelmezés és alkalmazás a gyakorlatban, Vezinfo-Tudástár, 2012
- Kardkovács Kolos (szerk.): Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata, HVG-Orac, 2017.
- Lehoczky Csilla: A magyar munkajog I, II. Vince Kiadó (legfrissebb kiadás)
- Radnay József: Munkajog. Bp. Szent István Társulat.
- Kiss György / Berke Gyula / Bankó Zoltán: Bevezetés a munkajogba, Pécs, Justis.
- Kiss György: Munkajog, Osiris, 2005
- A munkajog nagy kézikönyve Complex Kiadó Bp. 2008.
- Petrovics Z.: *Munkajog*. Budapest, 2006, L'Harmattan – ZSKF.
- Prugberger T.: *Európai és magyar összehasonlító munka- és közszolgálati jog*. Budapest, 2006, CompLex.

POLGÁRI PERJOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Procedural Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170612K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári perjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvary Sándor
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Szabó Imre, Dr. Udvary Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E két féléves tantárgy második felében az előadások tematikája, a tananyag a határozatok fajtáitól a perorvoslati rendszeren keresztül a különleges eljárásokra vonatkozó szabályokig terjed.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A bizonyítás, a bizonyítási rendszerek
2. A bizonyítás alapelvei, a bizonyítási eszközök.
3. A bírósági határozatok fogalma, fajtái, tartalma.
4. A perorvoslati rendszerek, a perorvoslat fogalma, fajtái, hatálya
5. A rendes perorvoslatok, a fellebbezés.
6. A rendkívüli perorvoslatok: a felülvizsgálat és a perújítás
7. A különleges perek fogalma és köre, közös jellemzőik A személyi állapotot érintő perek és közös szabályaik, valamint részletes szabályaik
8. A közigazgatási perek egyes szabályai, a jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatására irányuló per
9. A sajtó-helyreigazítási per, képmásvédelmi per, általános személyiségvédelmi per. a közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per
10. Iparjogvédelmi és szerzői jogi perek; közérdekű és társult perek
11. A munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek.
12. A társaságok és a civil szervezetek határozatainak bírósági felülvizsgálata, a választottbíráskodás.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. Wolters Kluwer, Budapest, 2017.
- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog II. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Ajánlott irodalom:

- Udvary Sándor (szerk.): Polgári eljárásjog, Patrocínium, Budapest, 2018.
- Wopera Zsuzsa: Az új polgári perrendtartás elvi alapjai, Jogtudományi Közlöny 2017/4. 153-161.
- Pribula László: Hatásköri és illetékességi szabályok az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/6. 261-269.
- Pákozdi Zita: A perindítás és a keresetlevél szabályai az új Pp.-ben, Jogtudományi Közlöny 2017/7-8. 345-350.
- Szabó Imre: Szakértelem és felelősség, Jogtudományi Közlöny, 2017/9. 373-385.
- Réti László: A megújult képviseleti szabályok, Jogtudományi Közlöny 2017/11. 473-482.
- Wallacher Lajos: Az osztott perszerkezet bevezetésének közvetett hatásai az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/12. 529-535.
- Nagy Adrienn: Új jogintézmények a polgári perbeli bizonyítás szabályozásában, Jogtudományi Közlöny 2018/1. 1-9.
- Gombos Katalin: A polgári perorvoslati rendszer és átalakulása, Jogtudományi Közlöny 2018/2. 57-71.
- Herédi Erika: A preklúzió jelentősége a megújult polgári perben, Jogtudományi Közlöny 2018/3. 117-125.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A.1.

A polgári eljárásjog alapfogalmai: peres- ill. nemperes eljárás, az eljárás alanyai, tárgya, célja, a bírósági út. A polgári eljárásjog helye a jogrendszerben, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. Az eljárás félbeszakadása.

A.2.

Az alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Az eljáró bíróság összetétele. A bírói függetlenség elve. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Az eljárás és a végrehajtás felfüggesztése.

A.3.

A bíróság feladatai, a tisztességes eljárás és az ésszerű időn belüli befejezés. Sérelemdíj, kártérítés. Kifogás az eljárás elhúzódása miatt. Általános ügyintézési határidő. Ideiglenes intézkedések.

A.4.

Rendelkezési elv, az eljárástámogatási kötelezettség. A perkoncentráció. A törvényes és az ügygondnoki képviselő. Az ellenkérelem tartalma.

A.5.

A polgári eljárás szakaszai. Az ügyész részvétele a polgári perben. A keresetlevél visszautasítása.

A.6.

A polgári peres eljárás forrásai, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A kötelező jogi képviselő és elmulasztása. A keresetlevél tartalma.

A.7.

A jóhiszemű eljárás elve és az igazmondási kötelezettség. Változások a felek személyében. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.

A.8.

A bírósági szervezet felépítése, az egyes szintek ítélezési feladatai. A keresethalmazat.

A.9.

A Kúria és feladatai. A jogegységi eljárás. Az Alkotmánybíróságnak a polgári peres eljárást közvetlenül érintő határozatai. A kézbesítés. Egyezségi kísérlet perindítás előtt. A járásbíróság hatáskörébe tartozó perek.

A.10.

A bírák kizárása. Az ügyvédek és a jogtanácsosok. Az ideiglenes intézkedés. Az egyszerű pertársaság. A keresetlevél visszautasítása.

A.11.

A liberális polgári per, a szociális polgári per. A joghatóság, bírósági hatáskör fogalma és megoszlása. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.

A.12.

A pertárgy értéke és a hatáskör vizsgálata. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.

A.13.

A bírósági illetékesség fogalma, az általános és a vagylagos illetékesség. Látszólagos keresethalmazat.

A.14.

A kizárólagos és a megállapodáson alapuló illetékesség. A keresetváltogatás, a kereset kiterjesztése és a keresethalmazat.

A.15.

A római perjog, a középkor perjogának jellemzői. Az illetékesség vizsgálata. Az eljáró bíróság kijelölésének esetei és szabályai.

A.16.

A peres felek. A perképeség és a perbeli legitimáció. A kereset fogalma, fajtái.

A.17.

Alternatív vitarendezés. A pertársaság fajtái, az egységes pertársaság. Mérsékelt illeték.

A.18.

A bíróság feladata a polgári perben. Az egyszerű pertársaság és a pertársak jogállása, egymás közti viszonyai. Az illetékmentesség és az illetékfeljegyzési jog.

A.19.

A beavatkozás fogalma, feltételei, módja. Az illetékmentesség. A pénzbírság.

A.20.

A polgári per fogalma (fogalom-elemzés). A beavatkozó jogállása, a perbehívás. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.

A.21.

A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A perbeli jogutódlás, változások a felek személyében.

A.22.

A Kúria jogegységi határozatainak jogforrási jellege (a joghézag problematikája, elméletek). A perbeli képviselő fogalma, fajtái, az ügygondnoki képviselő és a pártfogó ügyvédi képviselő. A keresetbe csatlakozás.

A.23.

A magyar bírósági szervezet kialakulása (XIX. századtól napjainkig). A meghatalmazotti képviselő: a meghatalmazottak köre, a meghatalmazás alaki kellékei, terjedelme és korlátozása.

A.24.

A jogállami klauzula és hatása a polgári perjogi szabályozásra. Tételes alkotmányi rendelkezések (bírósági szervezet, alapjogok). Az általános meghatalmazás és a kötelező jogi képviselő.

A.25.

A nemzetközi- és az Európai Unió polgári eljárásjoga. A költségek előlegezése. A perköltség fogalma, a képvisellel kapcsolatos költségek. A tárgyalás anyagának rögzítése.

A.26.

Döntés a perköltség viseléséről, a perköltség viselésének általános és különös szabályai. A perköltség felszámítása.

A.27.

A polgári eljárásjog forrásai. A perköltség viselésének különös (speciális) szabályai. Az eljárás szünetelése. A bíróság közrehatási kötelezettsége.

A.28.

A perköltség fogalma és a perköltség-biztosíték. A támogató és az ügyész részvétele a polgári perben. A tárgyalás szerepe, tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete.

A.29.

Az állami támogatások formái a polgári eljárásokban. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog. Elkülönítés és egyesítés.

A.30.

Az illetékmentesség, az illeték-feljegyzési jog és a mérsékelt illeték. Nyelvhasználat a per során.

A.31.

A beadványokra, a hiánypótlásra és az idézésre vonatkozó általános szabályok. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.

A.32.

A kézbesítés általános szabályai, a kézbesítési fikció, a kézbesítési megbízott, végrehajtói kézbesítés. Határozat a perköltség viseléséről. Bírósági meghagyás.

A.33.

A hirdetményi és a végrehajtói kézbesítés. Az eljárási cselekmények határidői, a mulasztás és az igazolás. A perköltség viselésének általános szabálya és költség-specializálási szabályok. Az alperes ellenkérelme és elmulasztásának jogkövetkezménye.

A.34.

Az ügyvédi szervezet. A szocialista perjog jellemzői. A kereset és a kereseti jog. A kereset elemei. A kereset fajtái. A költségek előlegezése, a perköltség-biztosíték.

A.35.

A polgári per, mint társadalmi jelenség. A perhez vezető út, a perindítást befolyásoló tényezők. A keresetváltoztatás és a kereset kiterjesztése. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képvisellel kapcsolatos költségek.

A.36.

A viszontkereset fogalma, feltételei, a viszontkereset és a beszámítási kifogás. A perköltség fogalma, főbb összetevői.

B.1.

Az osztott perszerkezet funkciója, a perfelvétel menete, lehetséges formái.

A jogerő, az utóper.

B.2.

A perfelvételi iratok, a perfelvételi nyilatkozat.

A határozat végrehajthatósága.

B.3.

A perfelvételi tárgyalás kitűzése, menete, elmulasztása, elhalasztása.

A határozatok joghatásai.

B.4.

További írásbeli perfelvétel elrendelése, válaszirat, viszontválasz.

A határozatok kijavítása, kiegészítése, kiigazítása.

B.5.

A perfelvételi tárgyalás mellőzése, a perfelvételi irat előterjesztésének elmulasztása.

A teljesítési határidő.

A jogi képviselő nélkül eljáró félre alkalmazandó fellebbezési szabályok.

B.6.

A perfelvételi nyilatkozatok megváltoztatása.

A határozatok közzélése.

A felülvizsgálati eljárás lefolytatásának általános rendelkezései.

B.7.

A perfelvétel lezárása, áttérés az érdemi tárgyalásra. A perfelvétel lezárásának joghatásai.

A végzés fogalma, szerkezete, közzélése.

A perújítás fogalma, tárgya, perújításra jogosultak, határidő, a perújítási kérelem.

- B.8.
Az anyagi pervezetés.
A bírósági meghagyás.
- B.9.
Az érdemi tárgyalás célja, kitűzése, elmulasztásának jogkövetkezményei.
A bírósági határozatok fogalma, osztályozása.
- B.10.
A kereset- és ellenkérelem változtatás az érdemi tárgyalási szakban, a perfelvétel kiegészítése.
A perbeli egyezség.
A perújítási okok.
- B.11.
Az utólagos bizonyítás és perfelvételi nyilatkozatok feltételhez nem kötött megváltoztatása.
Az ítélettel szembeni tartalmi követelmények.
- B.12.
A tárgyalás közös szabályai (a fél személyes meghallgatása, iratismertetés, nyilvánosság, felvételkészítés).
Az érdemi döntés korlátai.
A származási perek, az apasággal kapcsolatos perek.
- B.13.
Az alaki pervezetés.
Az ítélet teljessége alóli kivételek.
A felülvizsgálat fogalma, tárgyai, alapja, benyújtására jogosultak.
- B.14.
Különös szabályok személyesen eljáró félre vonatkozóan az elsőfokú eljárásban.
Az ítélet szerkezeti felépítése.
- B.15.
A fizetési meghagyásból alakult perek szabályai.
Az alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárás.
- B.16.
A bizonyítás általános szabályai (alapelv, érdek, teher, szükséghelyzet, bizonyítás nélküli ténymegállapítás).
A felülvizsgálati eljárásban hozott határozatok.
- B.17.
A bizonyítás módjai és eszközei. Jogsértő bizonyítási eszközök.
A perújítás elbírálása.
- B.18.
A közreműködők és a velük szemben alkalmazható kényszereszközök.
Fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés.
A gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése, felülvizsgálata.
- B.19.
A felülbírálati jogkörök.
A személyi állapottal kapcsolatos perek közös szabályai.
- B.20.
A bizonyítás elrendelése és lefolytatása, a bizonyítás eredményének mérlegelése.
A felülvizsgálatból kizárt határozatok, a kivételes engedélyezés.
- B.21.
A bizonyításfelvétel különös szabályai.
Fellebbezés végzés ellen.
A házassági bontóper, házassági vagyoni per.
- B.22.
A tanú bíróság elé állítása és meghallgatása.
Jogorvoslat – perorvoslat fogalma, fajtái.
- B.23.
A tanú jogosultságai és kötelezettségei.
A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása.
- B.24.
A szakértő fogalma, alkalmazása, formái.
Határozatok és jogorvoslatok a választottbírósági eljárásban.
- B.25.
A magánszakértő, a kirendelt szakértő.
A munkaügyi perek.
- B.26.
A szakvélemény kiegészítése, új szakértő kirendelése.
A gondnokság alá helyezés iránti per.
- B.27.
A szakvélemény értékelése.

Határozatok és perorvoslati lehetőségek a származási perekben.

B.28.

Az okirati bizonyítás, alapfogalmak.

A társult per.

B.29.

Közokirat és magánokirat.

A házassági perek típusai, általános szabályai.

B.30.

A szemle.

A választottbírói eljárás megindítása, lefolytatása.

B.31.

Az előzetes bizonyítás.

A közérdekből indított per.

B.32.

A fellebbezés fogalma, tárgya, alanya, címzettje, határideje, tartalma.

A jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatása iránti per.

B.33.

A fellebbezés elintézésének előkészítése.

A képmáshoz és hangfelvételhez való jog érvényesítése és a közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránti perek.

B.34.

Kereset- és ellenkérelem-változtatás, beszámítás előterjesztése és a fellebbezés megváltoztatása a másodfokú eljárásban.

A sajtó-helyreigazítás iránti per.

B.35.

A fellebbezés elbírálása.

A szülői felügyelettel kapcsolatos perek, az örökbefogadás felbontása, a kiskorú gyermek tartása iránti per.

B.36.

A másodfokú bíróság határozatai.

A származási perek speciális szabályai (felek, keresetek, határidők, bizonyítás, stb.)

A tananyag feldolgozását segítő kérdések (nem tételsor!)

A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai

A polgári eljárás szakaszai.

A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.

A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természet, osztályozása. Igazságszolgáltatási és polgári eljárási alapelvek

A polgári perrendtartásban nevesített új alapelvek.

A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.

A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.

A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.

A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.

A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, a Közigazgatási és Munkaügyi bíróságok hatásköre.

A törvényszékek, az ítélőtáblák és a Kúria hatásköre.

A pertárgy értéke.

A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.

A vagylagos illetékesség.

A kizárólagos és az alávétéses illetékesség.

A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.

Az eljáró bíróság kijelölése.

A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimitációja. Gyermek a perben

A perképesség.

A pertársaság fogalma, fajtái.

A beavatkozás fogalma, fajtái.

Változások a felek személyében.

Az ügyész részvétele a polgári perben.

A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.

A törvényes és az ügygondnoki képviselő.

A meghatalmazotti képviselő. Kötelező jogi képviselő és elmulasztása

Az ügyvédek és a jogtanácsosok.

Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Általános ügyintézési határidő

Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.

A kézbesítés.

Határidő, határnap, mulasztás.

Az igazolás.

A perköltség fogalma, főbb összetevői.

A fél személyes eljárása során felszámítható és a képvisellel kapcsolatos költségek.
A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
Határozat a perköltség viseléséről.
A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkezdvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.
A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
Az illetékmentesség.
Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
A kereset fogalma és fajtái.
A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
A keresetlevél visszautasítása.
Az alperes írásbeli ellenkérelem és elmulasztása. Bíróági meghagyás
A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
Egyezségi kísérlet perindítás előtt.
A tárgyalás szerepe, szerkezete (egységes és osztott). A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete általában
Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
Perelőkészítő szak menete, elmulasztása és jogkövetkezményei
Perelőkészítő szak iratai, cselekményei.
Érdemi tárgyalás menete, előterjeszhető nyilatkozatok és cselekmények.
A tárgyalási szakasz közös szabályai.
Az eljárás szünetelése.
Az eljárás félbeszakadása.
Az eljárás felfüggesztése.
Az eljárás megszüntetése.
Ideiglenes intézkedések.
Az elkülönítés és az egyesítés.
A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.
A bizonyítás alapfogalmai. A bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher.
A bizonyítás nélküli tényállás megállapítás. A valószínűsítés. Állítási és bizonyítási szükséghelyzet
Bizonyítás a perbíróság előtt, a kiküldött bíró és a megkeresés. Bizonyítás külföldön.
Az előzetes bizonyítás.
A tanú fogalma, tanúzási képesség, a tanúkihallgatás lefolytatása.
A tanúzási kötelezettség és az az alóli mentességek. A tanúval szemben alkalmazható szankciók.
A szakértői bizonyítás. Magánszakértő is és igazságügyi szakértő.
Az okirat fogalma, fajtái és bizonyító ereje.
A tárgyi bizonyítékok és a szemle.
A bizonyítási rendszerek. A bizonyítás eredményének mérlegelése.
A bírósági határozat fogalma, fajtái, felépítése.
A határozat meghozatala és közzététele.
Az ítélet fogalma, fajtái és az ítélethatalyú határozatok.
Az ítélet teljessége, az érdemi döntés korlátai.
A részítélet és a közbenső ítélet.
A teljesítés módja és határideje.
A végzés és a végzéshatalyú határozatok.
A határozat kijavítása és kiegészítése.
A perbeli egyezség.
A határozat joghatásai.
Az előzetes végrehajthatóság.
A perorvoslat fogalma, elemei, a perorvoslatok fajtái. A perorvoslati rendszerek.
A fellebbezés fogalma, a fellebbezési jogosultság, a fellebbezés tárgya.
Lemondás a fellebbezésről, a fellebbezés visszavonása.
A fellebbezés tartalma.
A fellebbezés határideje, hatálya, kivételek a fellebbezés hatálya alól.
Az I és a II. fokú bíróság intézkedései a fellebbezési tárgyalás kitűzése előtt.
A fellebbezési tárgyalás kitűzése, a fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés.
A fellebbezési tárgyalás.
A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása.
Az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzések.
Az ügy érdemére vonatkozó másodfokú határozatok.
A közvetlen fellebbezés. A végzés elleni fellebbezés külön szabályai.

A perújítás fogalma, a perújítási okok, a perújítással megtámadható határozatok, a perújítás kizártsága.
A perújítás határideje, a perújításra jogosultak köre, a perújítási kérelem előterjesztése.
A perújítási kérelem vizsgálata a megengedhetőség körében, az érdemi tárgyalás folytán hozható határozatok.
A felülvizsgálat fogalma, tárgya, előterjesztése, kizártsága.
A felülvizsgálati eljárás.
A Kúria határozatai a felülvizsgálat során.
A különleges perek köre, a különleges szabályozás indokai.
A személyi állapottal kapcsolatos perek köre és közös szabályai.
A házassági per fogalma, szabályozása.
A házassági perek közös szabályai.
A házasság érvénytelenítése iránti perek külön szabályai.
A házassági bontóperekre vonatkozó külön szabályok. A házastársi vagyoni jogi perekre vonatkozó sajátos eljárási szabályok.
A származás megállapítási perek köre. Apasági vélelem megdöntése nemperes eljárásban. Keresetindítás a származás megállapítási perekben.
Tárgyalás és bizonyítás a származás megállapítása iránti perekben.
A szülői felügyelettel kapcsolatos perek sajátos szabályai.
A gondnoksággal kapcsolatos perek sajátos szabályai.
A közigazgatási per lényege, tárgya. Az eljáró bíróság, a felek és képviselőik a közigazgatási perben.
A közigazgatási perek sajátos eljárási szabályai.
A jegyző birtokvédelmi határozatának megváltoztatására irányuló per
A sajtó-helyreigazítási per.
A közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per. A képmásvédelmi per
A munkaügyi perek.
A választott bírósági eljárás általános jellemzői. A választott bíróságok fajtái.
A választott bíróság kikötése, megalakítása. A választott bíróság hatásköre, eljárása.
A választott bíróság és az állami bíróság eljárásának kapcsolódási pontjai.
Az iparjogvédelmi perek.
A gazdasági társaságok és a civil szervezetek működésével összefüggő egyes perek.

POLGÁRI PERJOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Procedural Law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170613K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Polgári perjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvarý Sándor
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Szabó Imre, Dr. Udvarý Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E két féléves tantárgy második felében az előadások tematikája, a tananyag a határozatok fajtáitól a perorvoslati rendszeren keresztül a különleges eljárásokra vonatkozó szabályokig terjed.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A bizonyítás, a bizonyítási rendszerek
2. A bizonyítás alapelvei, a bizonyítási eszközök.
3. A bírósági határozatok fogalma, fajtái, tartalma.
4. A perorvoslati rendszerek, a perorvoslat fogalma, fajtái, hatálya
5. A rendes perorvoslatok, a fellebbezés.
6. A rendkívüli perorvoslatok: a felülvizsgálat és a perújítás
7. A különleges perek fogalma és köre, közös jellemzőik A személyi állapotot érintő perek és közös szabályaik, valamint részletes szabályaik
8. A közigazgatási perek egyes szabályai, a jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatására irányuló per
9. A sajtó-helyreigazítási per, képmásvédelmi per, általános személyiségvédelmi per. a közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per
10. Iparjogvédelmi és szerzői jogi perek; közérdekű és társult perek
11. A munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek.
12. A társaságok és a civil szervezetek határozatainak bírósági felülvizsgálata, a választottbíráskodás.

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi megírása

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2016. évi CXXX. törvény és előadáson megadott törvények
- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. Wolters Kluwer, Budapest, 2017.
- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog II. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Ajánlott irodalom:

- Udvarý Sándor (szerk.): Polgári eljárásjog, Patrocínium, Budapest, 2018.
- Wopera Zsuzsa: Az új polgári perrendtartás elvi alapjai, Jogtudományi Közlöny 2017/4. 153-161.
- Pribula László: Hatásköri és illetékességi szabályok az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/6. 261-269.
- Pákozdi Zita: A perindítás és a keresetlevél szabályai az új Pp.-ben, Jogtudományi Közlöny 2017/7-8. 345-350.
- Szabó Imre: Szakértelem és felelősség, Jogtudományi Közlöny, 2017/9. 373-385.
- Réti László: A megújult képviseleti szabályok, Jogtudományi Közlöny 2017/11. 473-482.
- Wallacher Lajos: Az osztott perszerkezet bevezetésének közvetett hatásai az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/12. 529-535.

- Nagy Adrienn: Új jogintézmények a polgári perbeli bizonyítás szabályozásában, Jogtudományi Közlöny 2018/1. 1-9.
- Gombos Katalin: A polgári perorvoslati rendszer és átalakulása, Jogtudományi Közlöny 2018/2. 57-71.
- Herédi Erika: A preklúzió jelentősége a megújult polgári perben, Jogtudományi Közlöny 2018/3. 117-125.
- Udvary Sándor: A közérdekű és társult perek a polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2018/5. 221-230.

POLGÁRI JOG IV. (KÖTELMI KÜLÖNÖS RÉSZ) ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170614K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktatók:</u>	Dr. Sándor István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Ptk.-ban szabályozott egyes szerződéstípusok ismertetése, ezen túlmenően a Ptk.-n kívüli és az atipikus szerződések jogszabályi hátterének és bírósági gyakorlatának bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a kötelmi jog különös részébe. Az adásvételi szerződés általános szabályai
2. A tulajdonjog átruházására irányuló szerződések (adásvétel különös nemei és altípusai, csereszerződés, ajándékozási szerződés)
3. A vállalkozási szerződés (általános szabályai és speciális alakzatai)
4. A megbízási típusú szerződések
5. A használati szerződések (ingó és ingatlan bérleti szerződés, haszonbérlet, haszonkölcsön)
6. A letéti szerződés (általános szabályai és speciális esetei)
7. A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés
8. A hitel- és számlaszerződések
9. A biztosítéki szerződések
10. A biztosítási szerződések
11. Egyéb szerződéstípusok a Ptk.-ban (tartrási, életjáradéki szerződés, polgári jogi társaság)
12. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések I.
13. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések II.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Boóc Ádám – Fábíán Ferenc – Grad-Gyenge Anikó - Sándor István: Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből. Patrocinium, Budapest, 2014.

Ajánlott irodalom:

Az új Ptk. egyes kommentárjai.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor:

1. Az adásvételi szerződés
2. Az adásvételi szerződés altípusai
3. Az ajándékozási szerződés
4. A vállalkozási szerződés általános szabályai
5. A kivitelezési szerződés
6. A fuvarozási szerződés
7. A megbízási szerződés
8. A bizományi szerződés
9. A szállítmányozási szerződés
10. A bizalmi vagyongazdálkodási szerződés
11. A bérleti szerződés. A lakásbérleti szerződés
12. A haszonkölcsön-szerződés
13. A letéti szerződés
14. A letét különös nemei
15. A forgalmazási szerződés
16. A jogbérleti (franchise) szerződés
17. A hitelszerződés
18. A kölcsönszerződés
19. A biztosítéki szerződések
20. A biztosítási szerződés általános szabályai
21. A kárbiztosítási szerződések
22. Az összegbiztosítási szerződések
23. A tartási és az életjáradéki szerződés
24. A polgári jogi társasági szerződés

„B” tételsor:

1. A fajta és mennyiség szerint meghatározott dolog határidős adásvételének elhatárolási szempontjai az adásvétel általános szabályaitól
2. A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés és a mezőgazdasági vállalkozási szerződés összehasonlítása
3. Szavatosság az adásvételi szerződésnél
4. Az adásvétel különös nemei
5. Az elővásárlási jog elhatárolása a vételi jogtól
6. A vételi jog, eladási jog és a visszavásárlási jog összehasonlítása
7. A tervezési szerződés különös szabályai
8. A kutatási szerződés különös szabályai
9. Az utazási szerződés
10. A lakás- és helyiségbérleti szerződés megszűnése és megszüntetése
11. A bérleti szerződés és a haszonbérleti szerződés összevetése
12. A megbízási szerződés elhatárolása a munkaszerződéstől és a vállalkozási szerződéstől
13. Utasításadási jog gyakorlása és közreműködő igénybevétele, valamint a szerződés megszüntetése a megbízási és a vállalkozási szerződésnél
14. A közvetítői szerződés elhatárolása megbízási és a bizományi szerződéstől
15. A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés közös és eltérő szabályai
16. A bizalmi vagyongazdálkodási szerződés eltérései a megbízási szerződéstől
17. A hitelszerződés és a kölcsönszerződés összehasonlítása. A betétszerződés

18. A folyószámla-szerződés
19. A fizetésiszámla-szerződés
20. A fizetési megbízási szerződés
21. A faktoring szerződés
22. A pénzügyi lízingszerződés
23. A balesetbiztosítási szerződés
24. Az életbiztosítási szerződés
25. Az egészségbiztosítási szerződés
26. A polgári jogi társaság elhatárolása a gazdasági társaságoktól
27. Képviselési és felelősségi kérdések a polgári jogi társaság esetében
28. Az atipikus szerződések csoportosítása
29. A time-sharing szerződés
30. A koncessziós szerződés
31. A felhasználási szerződés
32. A kiadói és a megfilmesítési szerződés
33. A licencia szerződés

POLGÁRI JOG IV. (KÖTELMI KÜLÖNÖS RÉSZ) SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law IV. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170615K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel: Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktatók:</u>	Dr. Fábíán Ferenc, Dr. Ocskó Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Ptk.-ban szabályozott egyes szerződéstípusok ismertetése, ezen túlmenően a Ptk.-n kívüli és az atipikus szerződések jogszabályi hátterének és bírósági gyakorlatának bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a kötelmi jog különös részébe. Az adásvételi szerződés általános szabályai
2. A tulajdonjog átruházására irányuló szerződések (adásvétel különös nemei és altípusai, csereszerződés, ajándékozási szerződés)
3. A vállalkozási szerződés (általános szabályai és speciális alakzatai)
4. A megbízási típusú szerződések
5. A használati szerződések (ingó és ingatlan bérleti szerződés, haszonbérlet, haszonkölcson)
6. A letéti szerződés (általános szabályai és speciális esetei)
7. A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés
8. A hitel- és számlaszerződések
9. A biztosítéki szerződések
10. A biztosítási szerződések
11. Egyéb szerződéstípusok a Ptk.-ban (tartrási, életjáradéki szerződés, polgári jogi társaság)
12. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések I.
13. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések II.

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumi órák látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló, évközi zárthelyi dolgozatok megírása

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Boóc Ádám – Fábíán Ferenc – Grad-Gyenge Anikó - Sándor István: Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből. Patrocínium, Budapest, 2014.
- Boóc Ádám: Jogesetek a kötelmi jog különös részéből. Patrocínium 2014.

Ajánlott irodalom:

- Az új Ptk. egyes kommentárjai.

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Procedural Law II.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafprozess Recht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170702K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntető eljárásjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A bírósági szakasz helye és szerepe a büntetőeljárásban. A bírósági eljárás elvei és formái. Jelenlét a bírósági eljárásban. A tárgyalás nyilvánossága. A jegyzőkönyv és az ügyiratok megismerése. Határozathozatal a bírósági eljárásban.
2. A bíróság eljárása a vádemelés előtt. A nyomozási bíró eljárása. A tárgyalás előkészítése. A tárgyalás bírói előkészítése, annak elvi és gyakorlati jelentősége, a vádirat megvizsgálása és annak lehetséges következményei.
3. Az előkészítő ülés. Eljárás a bűnösség beismerése esetén. Eljárás a bűnösség be nem ismerése esetén. A tárgyalás előkészítésének egyéb szabályai.
4. Az elsőfokú bírósági tárgyalás. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete, annak főbb szakaszai. A perbeszéd. A perbeszéd. Vád-és védőbeszéd és azok jelentősége.
5. Az elsőfokú bíróság határozatai. A bűnösséget megállapító és felmentő ítélet. A megszüntető határozat.
6. A jogorvoslatok. A jogorvoslati jog. A jogorvoslat és a perorvoslat. A perorvoslati rendszer sajátosságai.
7. A másodfokú bíróság eljárása és határozatai.
8. A harmadfokú eljárás szabályai. A másodfokú és a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése elleni fellebbezés elbírálása. A megismételt eljárás szabályai.
9. Rendkívüli perorvoslatok. A perújítás, a felülvizsgálat. Eljárás alkotmányjogi panasz esetén. Jogorvoslat a törvényesség érdekében. Jogegységi eljárás. Egyszerűsített felülvizsgálat.
10. A külön eljárások elvi kérdései. A fiatalok elleni eljárás. A katonai és a magánvádas eljárás. Pótmagánvádas eljárás.
11. Az egyszerűsített külön eljárások. A bíróság elé állítás. Eljárás egyezség esetén. Büntető végzés meghozatalára irányuló eljárás. Eljárás a távollévő terhelttel szemben. Külföldön tartózkodó terhelt távollétében való eljárás. Biztosíték letétbe helyezésével folyó eljárás. Eljárás vagyon vagy dolog elvonása, adat hozzáférhetlenné tétele érdekében.
12. A különleges eljárások általános kérdései, a kártalanítás és a visszatérítés. A határozatok végrehajtása és a kegyelmi eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

alapvizsga

Az értékelés módszere:

szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2017.évi XC. törvény a büntetőeljárásról,
- az előadások anyaga,

- A Törvényhez fűzött indokolás, a vonatkozó Alkotmánybírósági határozatok, Jogegységi Határozatok és EJEB (Emberi Jogok Európai Bírósága) határozatok
- Király Tibor: Büntető eljárási jog, Negyedik, átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.
- Büntetőeljárásjog I-II. – Kommentár a gyakorlat számára HVG Orac 2018.év. Szerzők: Akác József; Belegi József; Belovics Ervin; Csák Zsolt; Czine Agnes; Kónya István; Láng László; Márki Zoltán; Mészár Róza; Molnár Gábor; Somogyi Gábor; Soós László, Szerkesztő: Belegi József
- A Büntetőeljárásjog HVG Orac, Bánáti János; Belegi József; Belovics Ervin; Erdei Árpád; Farkas Ákos; Kónya István Büntető eljárásjog --Az új büntetőeljárási törvény (2017. évi XC. törvény) tankönyve, 2019. májusi kiadás, Negyedik, aktualizált kiadás ,Szerzők: Belovics Ervin; Tóth Mihály
- Farkas Ákos – Róth Erika: Büntetőeljárás, Negyedik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2018.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az alapvizsga megkezdésének feltétele egy 5 pontból álló írásbeli kérdéssor, amely az alapvizsga tananyaga és arról kell számot adni a hallgatónak, hogy a legalapvetőbb eljárásjogi ismeretek birtokában van-e. Az írásbeli kérdéssor az alábbi tananyagot öleli fel: alapelvek, nyomozás, kényszerintézkedések, az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárás lényegi tartalma. Az írásbeli kérdéssorban 3 kérdésre helyes választ kell adni a hallgatónak ahhoz, hogy a szóbeli vizsgát megkezdhesse.

„A” tételsor:

- 1) A büntetőeljárás és a büntetőeljárási jog (alapfogalmak, feladatok), A büntetőeljárási jog forrásai és hatálya
- 2) A büntetőeljárás történeti rendszerei A magyar büntetőeljárás jogi szabályozásának történeti vázlata (1896-tól napjainkig)
- 3) A büntetőeljárás formái: általános, külön és különleges eljárások. Alapvető rendelkezések: a büntetőeljárás alapelvei és azok rendszerezése
- 4) A büntetőeljárás alapja és akadályai
- 5) Az eljárási feladatok megoszlása; Az ítékezés alapja és vádhoz kötöttsége
- 6) Az ártatlanság véelme; Az önvádra kötelezés tilalma. A védelem joga; Az alapvető jogok védelme
- 7) A bírósági tárgyalás alapelvei (közvetlenség, szóbeliség, nyilvánosság); a nyelvhasználat joga
- 8) A bizonyítás alapvetései
- 9) Cselekvőképesség a büntetőeljárásban
- 10) A bíróság a büntetőeljárásban
- 11) Az ügyészség a büntetőeljárásban
- 12) A nyomozó hatóságok
- 13) A hatáskör és az illetékesség a büntetőeljárásban (bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság)
- 14) A kizárás szabályozása (nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság)
- 15) A terhelt jogai és kötelességei. A terhelt vallomása és jelentősége a büntetőeljárásban.
- 16) A védő jogai és kötelességei, a hatékony védelem kérdése
- 17) A sértett jogai és kötelességei. A magánvádló, a pótmagánvádló és a magánfél. A vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt; a segítő
- 18) Különleges bánásmód biztosítása a büntetőeljárásban
- 19) Az eljárás ügyiratainak megismerése és zárt kezelése; Minősített adat felhasználása
- 20) Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményeken, Az eljárás rendjének biztosítását szolgáló intézkedések
- 21) Kézbesítés; Határidő és határnap
- 22) Telekommunikációs eszköz használata
- 23) Kifogás az eljárás elhúzódása miatt; A bűnügyi költség; Elektronikus kapcsolattartás
- 24) A bizonyítás alapvetései; A bizonyítás általános szabályai
- 25) A tanúvallomás (akadály, tilalma, megtagadása, figyelmeztetés)
- 26) A szakvélemény, a szakértő
- 27) A tárgyi bizonyítási eszközök; Az elektronikus adat
- 28) A szemle, a helyszíni kihallgatás, a bizonyítási kísérlet, A felismerésre bemutatás, a szembesítés, a műszeres vallomásellenőrzés, közös szabályok
- 29) Leplezett eszközök; Ügyészi engedélyhez kötött leplezett eszközök
- 30) Leplezett eszközök; A bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök
- 31) Leplezett eszközök. Engedélyhez nem kötött leplezett eszközök.
- 32) A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedések általános szabályai
- 33) Az őrizet és a letartóztatás elrendelésének feltételei, tartama, megszüntetése, végrehajtása
- 34) Távollattartás; Bűnügyi felügyelet; A szabályaik megtartását biztosító intézkedések.
- 35) Az előzetes kényszergyógykezelés A kutatás és a motozás szabályai
- 36) A lefoglalás. Vagyon kezelés a lefoglalás során

- 37) A zár alá vétel. Vagyonkezelés a zár alá vétel során
- 38) Elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele
- 39) Előkészítő eljárás; A nyomozás: általános rendelkezések
- 40) A nyomozás alakiságai: jegyzőkönyv, feljegyzés; Határozat a nyomozás során
- 41) A nyomozás megindítása
- 42) A felderítés és a vizsgálat
- 43) A nyomozás felfüggesztése; a nyomozás megszüntetése
- 44) Jogorvoslat a nyomozás során; Leplezett eszközök alkalmazása a nyomozás során
- 45) Egyezség a bűnösség beismeréséről. A közvetítői eljárás
- 46) A feltételes ügyési felfüggesztés

„B” tételsor:

- 1) A vádemelés
- 2) A bíróság eljárásnak formái és a bírósági titkár eljárása; Jelenlét a bírósági eljárásban
- 3) A tárgyalás vezetése, méltóságának megőrzése és rendjének fenntartása
- 4) A jegyzőkönyv elkészítése,(tartalmi és formai feltételek)és az ügyiratok megismerése
- 5) Határozathozatal a bírósági eljárásban. A bíróság döntései.
- 6) A bíróság eljárása a vádemelése előtt(általános szabályok, a bíróság ülésének előkészítése)
- 7) Intézkedések a vádirat alapján. Előkészítő ülés
- 8) A tárgyalás előkészítésének egyéb szabályai
- 9) A tárgyalás menete (A tárgyalás megnyitása, megkezdése, folytonossága, bizonyítási indítványok.stb.)
- 10) Bizonyítás az elsőfokú tárgyaláson
- 11) A polgári jogi igény érvényesítése és elintézése
- 12) Az elsőfokú bíróság határozatainak rendszere
- 13) Az ítélet (határozat) meghozatala, a határozat kihirdetése; a jogorvoslat bejelentése
- 14) Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatai
- 15) A fellebbezés és a fellebbezésre jogosultak
- 16) A revíziós jogkör terjedelme a másodfokú eljárásban
- 17) Kööttség az elsőfokú ítéleti tényálláshoz; A megalapozatlanság és annak kiküszöbölése a másodfokú eljárásban
- 18) A hatályon kívül helyezést kimondó másodfokú bírósági határozatok
- 19) Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása és megváltoztatása a másodfokú eljárásban
- 20) A súlyosítási tilalom; érvényesülése a másodfokú eljárásban
- 21) A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezési jog, a harmadfokú bírálathoz terjedelme. Kööttség a felülbírált ítélet tényállásához
- 22) A harmadfokú bíróság eljárása, az eljárás formái.A harmadfokú bíróság határozatai
- 23) A megismételt eljárás
- 24) A másodfokú és a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése elleni fellebbezés elbírálása
- 25) A jogerő feloldásának elméleti és tapasztalati okai; A rendkívüli perorvoslatok rendszere
- 26) A perújítás okai, a perújítási indítvány.A perújítási eljárás. A perújítási eljárásban hozott határozatok
- 27) A felülvizsgálat okai, a felülvizsgálati indítvány .A felülvizsgálati eljárás .A felülvizsgálati eljárás során hozott határozat
- 28) Jogorvoslat a törvényesség érdekében; Jogegységi eljárás; Eljárás alkotmányjogi panasz esetén
- 29) A fiatalok elleni büntetőeljárás
- 30) A katonai büntetőeljárás
- 31) Az egyszerűsített felülvizsgálat
- 32) Eljárás a mentességet élvező személyek ügyében.Eljárás bíróság elé állítás esetén
- 33) Eljárás egyezség esetén
- 34) Büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás
- 35) Eljárás a távollévő terhelttel szemben
- 36) Magánvádas eljárás
- 37) Pótmagánvádas eljárás
- 38) Eljárás vagyon vagy dolog elvonása, adat hozzáférhetetlenné tétele érdekében
- 39) Eljárás határozattal kapcsolatos bűncselekmények esetén
- 40) A különleges eljárások
- 41) A kártalanítás és a visszatérítés
- 42) A kegyelmi eljárás, a bűnügyi költség és a rendbírság mérséklése vagy elengedése

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Procedural Law II. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafprozess Recht II.Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170703K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel: Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezető foglalkozás, a szemináriumi munka, valamint az index aláírás feltételeinek megbeszélése.
2. A bírósági eljárás elvei és formái.
3. A bírósági eljárás általános szabályai.
4. A tárgyalás előkészítése.
5. A tárgyalás menete.
6. Az elsőfokú bíróság határozatai. Jogorvoslat, perorvoslat, a jogorvoslati rendszer.
7. A fellebbezés elintézése, tárgyalás, ülés és tanácsülés. A másodfokú bíróság határozatai.
8. A harmadfokú bírósági eljárás és a megismételt eljárás.
9. A rendkívüli perorvoslatok.
10. A külön eljárások.
11. A különleges eljárások.
12. A szemináriumi teljesítmény értékelése.

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása, illetve a szemináriumokon való részvétel

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A szemináriumot vezető oktató által meghatározott, tanszékvezető által jóváhagyott szakirodalom.

Ajánlott irodalom:

A szemináriumot vezető oktató által meghatározott, tanszékvezető által jóváhagyott szakirodalom.

INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG I. (INFOKOMMUNIKÁCIÓS- ÉS TECHNOLÓGIAJOG)

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Infocommunication Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170704K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Tóth András, dr. Klein Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az infokommunikációs jog az információs társadalom szabályozási kérdéseivel foglalkozó jogterület. Az információs társadalom számos jogát (adatvédelmi jog, szerzői jog, közigazgatás jog, alkotmányjog, elektronikus hírközlésjog, médiajog) reflektálásra készítet, ezért az infokommunikációs jog interdiszciplináris jogterület, amelyet jól kifejez a tárgy oktatói gárdája is. Három előadás foglalkozik a jogtudomány egyik legújabb és leginkább kutatott területével, az új technológiák jogával, amely megalapozója a Tanszék által meghirdetett Technológia jog kötelezően választható kurzusnak is. A tárgy célja korunk meghatározó társadalmi jelentőségével, az információs társadalom változatos jogi problémáival megismertesse a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés az infokommunikációs jogokba, az infokommunikációs jog alkotmányjogi megalapozása
2. Az infokommunikációs jog adatvédelmi vonatkozásai I.
3. Az infokommunikációs jog adatvédelmi vonatkozásai II.
4. Az infokommunikációs jog adatvédelmi vonatkozásai III.
5. Elektronikus kereskedelem joga
6. ZH; Technológiai jog I. (jog és technológia)
7. Technológia jog II.: Internetes tartalmak jogi szabályozása (az online nyilvánosság és a demokratikus diskurzus: keresőmotorok, közösség hálózatok stb.).
8. Szerzői jog
9. Elektronikus hírközlésjog
10. Robotjog
11. Cyberjog
12. ZH II.

Évközi tanulmányi követelmények:

Vizsgára bocsátás feltétele: A két évközi ZH összpontszáma alapján legalább elégséges jegy szerzése. Aktív TDK részvétellel a vizsgára bocsátás feltételei javíthatók (ZH-ba beszámító plusz pontszámok szerezhetők), melyre nézve a Tanszék a félévi TDK-k előtt pontos tájékoztatást nyújt NEPTUN-on keresztül.

Jegymegajánlás: Az évközi két ZH eredménye alapján megajánlott jegy szerezhető, ha az elért összpontszám alapján legalább jó érdemjegy adható. Tehát jó és jeles érdemjegyre lehet csak jegymegajánlást szerezni. Megajánlott jegyre csak az jogosult, aki az órai előadásokról háromnál többet nem hiányzott. A jegymegajánlás feltételeinek ellenőrizhetősége miatt az órai jelenléte a Tanszék dokumentálja. Aktív TDK részvétellel a jegymegajánlás feltételei is javíthatók (ZH-ba beszámító plusz pontszámok szerezhetők).

Az óralátogatás tehát nem kötelező, ennél fogva felmentés sem kérhető alóla! Aki nem látogatja az órát, az a vizsgaidőszakban vizsgázik a rendes előírások szerint feltéve, hogy a vizsgára bocsátás feltétele (két ZH összpontszáma alapján legalább elégséges jegy) teljesül! A háromnál több hiányzás esetén tehát csak jegymegajánlásra nincs lehetőség. Tényleges TDK üléseken való részvétellel (félévente kettő ilyen lesz) az órai hiányzások növelhetők (legfeljebb ötig). Viszont a két ZH megírása mindenképpen szükséges a vizsgára bocsátáshoz.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tóth András- Klein Tamás (szerk.): Bevezetés az Infokommunikációs jogba, Patrocinium, 2017.
- Klein Tamás (szerk.): Tanulmányok a technológia- és cyberjog néhány aktuális kérdéséről, Médiatudományi Intézet, 2018.
- Tóth András (szerk.): Technológia jog - Új globális technológiák jogi kihívásai, KRE ÁJK, 2016. (tanszék által megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

- Gyenge Anikó: Szerzői jogi korlátozások és a szerzői jog emberi jogi háttere, HVG ORAC Kiadó, 2010
- Csáki Gyula Balázs: Az elektronikus közigazgatás tartalma és egyéb gyakorlati kérdései, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2010.
- Tóth András: Az elektronikus hírközlés és média gazdasági szabályozásának alapjai és versenyjogi vonatkozásai, HVG ORAC Kiadó, 2008.
- Jóri András, Hegedűs Búlcú (szerk.): Adatvédelem és információszabadság a gyakorlatban, Complex Kiadó, 2010.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadásokon elhangzottak teljes egészükben, és a megjelölt hatályos jogszabályok!

KERESKEDELMI JOG I. (TÁRSASÁGI JOG, CSÓDJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Commercial Law I. (Company Law, Bankruptcy Law)
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 + 1 (összesen 3) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170705K/ AJ JON170706K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész), Együttes felvétel Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog) előadás és Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog) szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktatók:</u>	Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert, Dr. Harsányi Gyöngyi

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A társaságalapítás gazdasági funkciója; a társasági jog története; követelményrendszer ismertetése
2. A Ptk. gazdasági társaságokról szóló részei, Cégtörvény, Cégeljárás; társasági alapelvek
3. Társaságalapítás
4. A társaságok szervezete; a társaságok törvényes működésének garanciái
5. Kkt, Bt
6. Kft. I.
7. Kft. II.
8. Rt. I.
9. Rt. II.
10. Gazdasági társaságok megszűnése. SE, Egyesülés, Európai Gazdasági Egyesülés
11. Fizetéseképtelenségi jog I.
12. Fizetéseképtelenségi jog II

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium + beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli
A vizsga az elérhető pontok 50%-ától megfelelt.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Balogh Edina, Fehér Lóránt, Gyöngyösiné Antók Éva, Harsányi Gyöngyi, Miskolczi Bodnár Péter, Ocskó Eszter, Sándor István, Schabl György, Szuchy Róbert, Sándor István (szerk.): Jogi személyek, gazdasági jog, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016 vonatkozó részei
- Miskolczi Bodnár Péter: Az Európai Unió társasági típusai Patrocinium Kiadó Budapest megjelenés alatt
- Miskolczi Bodnár Péter: A csődeljárás Patrocinium Kiadó Budapest 2012.
- Az előadások teljes anyaga, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok
- Barta Judit - Harsányi Gyöngyi - Majoros Tünde - Ujváriné Antal Edit: Gazdasági társaságok a Polgári Törvénykönyvben Patrocinium, Budapest 2016. (259. old.)

Ajánlott irodalom:

- Sárközy Tamás: Szervezetek státuszjoga az új Ptk.-ban HVGorac Budapest 2013.
- Fézer-Károlyi-Pethő-Törő: Jogi személyek a gazdasági forgalomban Kapitális Nyomdaipari Kft., Debrecen 2014
- Miskolczi Bodnár Péter (szerk) Európai társasági jog KJK-Kerszöv Bp. 2001.
- Osztoivits András (szerk) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja OPTEN Budapest 2014.
- Vékás Lajos (szerk.): A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal, Compex Kiadó, 2013

KÖZIGAZGATÁSI JOG V.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administrative law V.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 + 1 (összesen 3) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170707K/ AJ JON170708K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I., a Közigazgatási jog II., a Közigazgatási jog III. és a Közigazgatási jog IV. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére, a közigazgatás személyi állományára és egyéb elméleti, valamint eljárásjogi tudásokra alapítottan e félévben immár mód nyílik az egyes igazgatási (szakigazgatási) területek részletező bemutatására is. Az áttekintés nem lehet teljeskörű; a kiválasztott igazgatási területek részben a területek társadalmi jelentősége, a jogi-igazgatási megoldások eredetisége, illetve a tárgyat gondozó tanszék munkatársainak speciális szakértelme alapján kerültek a tematikába. Ezen stúdium keretében szerzett készségek és ismeretek megalapozzák a későbbi önálló problémamegoldást és munkavégzést is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Tájékoztató, követelmények ismertetése. A sport igazgatása.
2. A rendészet fogalma, tartalma.
3. A rendőrségi igazgatás. Szabálysértési eljárás.
4. A nemzetbiztonsági igazgatás.
5. A honvédelmi igazgatás.
6. Az ingatlan – nyilvántartás.
7. Versenyigazgatás.
8. Építésügyi igazgatás. Kisajátítási eljárás. Természetvédelmi igazgatás.
9. Az egészségügyi igazgatás.
10. Zárthelyi. Kulturális igazgatás.
11. Oktatásügyi igazgatás.
12. Idegenrendészeti igazgatás. Pót Zh.
13. EU és közigazgatás

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi eredményes teljesítése

Értékelés módja: kollokvium/beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli, illetve szóbeli vizsga (nem vegyes vizsga)
Az első két vizsga írásbeli, a többi szóbeli. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.
Az előadások anyaga és a tárgyhoz kapcsolódó – az egyes előadásokon ismertetett – jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Közigazgatási jog – Különös rész (Lapsánszky András szerk.), Complex Kiadó, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

- Rixer Ádám: Humán közszolgáltatások igazgatása. KRE jegyzet 2011.
- Szabó Annamária Eszter: A kulturális örökség joga, Bíbor Kiadó, 2013.
- Rózsás Eszter: Közigazgatási jog. Különös rész II. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014.
- Bencsik András (szerk.): Közigazgatási jog. Különös rész I. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A rendészet fogalma, tartalma.
2. A rendészet tartalma, sajátosságai.
3. A rendőrség feladata, hatáskörei, szervezete.
4. A rendőrség személyi állománya. Civil ellenőrzés.
5. A rendőri kényszerítő eszközök.
6. A rendőri intézkedések.
7. A rendőrség titkos információgyűjtése.
8. A rendőri intézkedések elleni jogorvoslatok. Civil ellenőrzés.
9. A nemzetbiztonság: igazgatás feladata, hatáskörei, szervezete.
10. A nemzetbiztonsági szolgálatok titkos információgyűjtése. Parlamenti ellenőrzés.
11. A honvédelmi igazgatás irányítása, feladat, hatáskörszervezet.
12. Honvédelmi kötelezettségek.
13. Településfejlesztés és településrendezés.
14. Építésrendészet/Az építési folyamat szabályozása.
15. A kisajátítási eljárás.
16. Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, igazgatásának főbb kérdései.
17. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya, tartalma, részei.
18. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás főbb szabályai, a különleges eljárások.
19. Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere, betegjogok.
20. Az egészségügyi szolgáltatást ellátó szervek, az ellátórendszer. Közegészségügy, járványügy.
21. A kulturális igazgatás funkciói; ágazatai.
22. A kulturális igazgatás intézményrendszere, a kulturális örökség védelme.
23. A közgyűjtemények igazgatása.
24. Az oktatási igazgatás szervei, állami és önkormányzati feladatok.
25. A közoktatás
26. A felsőoktatás rendszere. A szakképzés.
27. Kormányzati döntés előkészítés és koordináció az uniós ügyekben.
28. Sportigazgatás.
29. Versenyigazgatás Magyarországon és az Unióban.

NEMZETKÖZI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	3 óra/hét előadás
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170709K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Sulyok Gábor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Csapó Zsuzsanna, Dr. Manzinger Krisztián, Prof. Dr. Sulyok Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a nemzetközi jog alapfogalmaival, alapvető intézményeivel és működési mechanizmusával. A kurzus teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy a nemzetközi folyamatok nemzetközi jogi hátterét értelmezni tudják.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai, tárgya, funkciója és korszakolása
2. A nemzetközi jog forrásai
3. A nemzetközi jog és a belső jog viszonya
4. A nemzetközi szerződések joga
5. A nemzetközi szerződések joga
6. A nemzetközi jogi felelősség
7. Az állam meghatározása. Államterület és államhatár
8. Államelismerés és kormányelismerés. Államutódlás
9. Az államok szuverén egyenlősége. A népek önrendelkezési joga
10. Az erőszak tilalma. A beavatkozás tilalma
11. A nemzetközi viták békés rendezése: diplomáciai eszközök
12. A nemzetközi viták békés rendezése: állandó és választott bírászkodás

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

Írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bruhács János: *Nemzetközi jog I. és II.* (tematikailag vonatkozó részek), Dialóg – Campus Kiadó, 2008 vagy 2010
- Az előadások anyagai

Ajánlott irodalom:

- Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): *Nemzetközi jog.* ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013.
- Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): *Nemzetközi jog.* Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- Kovács Péter: *Nemzetközi közjog.* Harmadik, átdolgozott és bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
- Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): *Nemzetközi jogi olvasókönyv: Dokumentumok és szemelvények.* Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Malcolm N. Shaw: *Nemzetközi jog.* CompLex Kiadó, Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az írásbeli vizsgán az alábbi tárgyköröket érinthetik a kérdések (lásd a kötelező irodalomként feladott tankönyveket):

1. A nemzetközi jog fogalma, tárgya, funkciója, alanyai. A nemzetközi jog jogi jellege. A nemzetközi jog története
2. A nemzetközi jogalkotás és a nemzetközi jog forrásai
3. A nemzetközi szerződések jogának forrásai, a nemzetközi szerződések fogalma, elnevezése, típusai
4. A nemzetközi szerződések megkötése, kötelező hatályuk elismerése

5. A pacta sunt servanda, a teljesítés biztosítékai és a szerződések különböző hatályai
6. A nemzetközi szerződések értelmezése, alkalmazása, módosítása
7. A nemzetközi szerződések érvénytelensége
8. A nemzetközi szerződések megszűnése
9. A nemzetközi szokásjog és a nemzetközi jog kodifikációja
10. Az általános jogelvek és az egyoldalú aktusok
11. A nemzetközi jog alkalmazása, valamint a nemzetközi jog és a belső jog viszonya
12. A nemzetközi felelősség joga: a nemzetközi jogsértés, a sértett állam fogalma, a felelős állam kötelezettségei
13. A jogellenességet kizáró körülmények
14. A nemzetközi ius cogens és az erga omnes kötelezettségek fogalma, valamint megsértésük következményei
15. A nemzetközi viták és rendezésük diplomáciai eszközei
16. A nemzetközi választott bíróságok
17. A Nemzetközi Bíróság szervezete és joghatósága
18. A Nemzetközi Bíróság előtti peres és véleményező eljárások
19. A *ius ad bellum* gyakorlatától a háború jogának megszüntetéséig
20. Az erőszak tilalmának elve a mai nemzetközi jogban
21. A szuverén egyenlőség elve
22. Az államok immunitása
23. A be nem avatkozás elve
24. A népek önrendelkezési jogának elve
25. Az állam nemzetközi jogi meghatározása. Az állam- és kormányelismerés
26. Az államutódlás

NEMZETKÖZI MAGÁNJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Private International Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Internationales Privatrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/ hét
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170710K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog IV., Polgári perjog II., Európai Unió joga II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	
<u>Oktatók:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes nemzetközi polgári eljárásjogi vonatkozásokat ismerteti. A nemzetközi polgári eljárási vonatkozások a joghatóság és a külföldi bírósági határozatok elismerésével és végrehajtásával kapcsolatosak. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot. A Európai Unió belüli polgári igazságügyi együttműködés a joghatóság, az elismerés és a végrehajtás kérdéskörén kívül kiterjed a kézbesítésre, a bizonyításfelvételre, továbbá a fizetéseképtelenségi eljárásra, a kis értékű követelések európai eljárására, valamint az európai fizetési meghagyásos eljárásra. Az együttműködés nemcsak a polgári és kereskedelmi ügyekben, hanem a családi kapcsolatok területén is megvalósul (házasság, szülői felelősség, tartás, öröklés).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi polgári eljárásjog fogalma és forrásai.
2. Igazságügyi együttműködés az Európai Unióban. Az európai polgári eljárásjog fogalma, kialakulása és fejlődése.
3. A joghatóság fogalma és fajtái. A joghatósági okok szerkezete és kategóriái. Forum shopping és forum non conveniens.
4. Az 1215/2012/EU rendelet (Brüsszel Ia. rendelet) hatálya.
5. A Brüsszel Ia. rendelet joghatósági szabályai.
6. A külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajtása a Brüsszel Ia. rendelet alapján.
7. A Brüsszel IIa. és a Róma III rendelet.
8. A Róma IV (örökjogi) rendelet eljárási szabályai.
9. A tartási rendelet.
10. A bizonyításfelvételi rendelet.
11. A kézbesítési rendelet.
12. A kisértékű követelések európai eljárása.
13. A fizetési meghagyásos eljárás.
14. Az ideiglenes számlázárolásról szóló i rendelet..

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- A félév során kiadott (NEPTUN és tanszéki honlap) kiegészítő anyagok
- Kengyel Miklós – Harsági Viktória: Európai polgári eljárásjog, 2. kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2009.
- Kengyel Miklós: Európai polgári eljárásjog, Osiris Kiadó, Budapest, 2017.

Ajánlott irodalom:

- Burián László – Czigler Dezső Tamás – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollúziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010.
- Mádl Ferenc - Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Budapest, 2013

Tételsor szóbeli vizsgára:

1. A nemzetközi polgári eljárásjog fogalma.
2. A nemzetközi polgári eljárásjog forrásai.
3. Az európai polgári eljárásjog fogalma.
4. Az európai polgári eljárásjog fejlődéstörténete.
5. Az 1968. évi Brüsszeli Egyezmény és a Brüsszel I. rendelet (44/2001/EK rendelet).
6. A Brüsszel Ia. (1215/2012/EU rendelet) tárgyi hatálya.
7. A Brüsszel Ia. (1215/2012/EU rendelet) személyi és területi hatálya.
8. Általános joghatósági szabályok a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendeletben.
9. A lakóhely, a székhely, a tartózkodási hely és a domicile fogalma.
10. Különös joghatósági szabályok a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendeletben.
11. Kizárólagos joghatósági szabályok a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendeletben.
12. Megállapodás a joghatóságról a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendelet alapján.
13. A határozatok elismerése és az elismerés megtagadása a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendelet alapján.
14. A határozatok végrehajtása a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendelet alapján.
15. A kézbesítés szabályozása az Európai Unióban.
16. A bizonyításvétel szabályozása az Európai Unióban.
17. A házassággal és a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyeket érintő eljárási szabályok az Európai Unión belül.
18. Az európai fizetési meghagyásos eljárás.
19. A kis értékű követelések európai eljárása.
20. A tartási rendelet.
21. A joghatóság és a határozatok elismerése és végrehajtása öröklési jogvitákban (Róma IV rendelet).
22. Az ideiglenes számlazárolásról szóló rendelet.
23. Jogeset az általános joghatósági szabályok köréből (Brüsszel Ia. rendelet 4-6. cikk).
24. Jogeset a különös joghatósági szabályok köréből (Brüsszel Ia. rendelet 7. cikk).
25. Jogeset a kizárólagos joghatósági szabályok köréből (Brüsszel Ia. rendelet 24. cikk).
26. Jogeset a joghatósági megállapodásról (Brüsszel Ia. rendelet 25-26. cikk).
27. Jogeset a határozatok elismerésével, illetve végrehajtásának megtagadásával kapcsolatban (Brüsszel Ia. rendelet 45-51. cikk).

POLGÁRI JOG V. (CSALÁDI JOG, ÖRÖKLÉSI JOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law V.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 + 1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170711K/ AJ JON170712K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog IV. (Kötelmi különös rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábíán Ferenc, Szűrösné dr. Takács Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog V. tantárgy célja a családi jog és az öröklési jog alapvető intézményeinek megismertetése a hallgatókkal. Ilyen módon ismereteik a polgári vagyonyjog statikus részéről befejeződnek, a dinamikus terület megismerését pedig e félévben megkezdik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A családi jog fogalma
2. A házasság
3. A házassági vagyonyjog
4. Az élettársi kapcsolat
5. Rokonság
6. Gyámság
7. Az öröklés mint jogutódlás, az öröklési jog alapfogalmai
8. Törvényes öröklés; leszármazók öröklése, özvegyi jog, ági öröklés
9. Végintézkedésen alapuló öröklés;
10. A kötelesrész
11. Az öröklés joghatásai, felelősség az örökgyó tartozásaiért
12. Hagyatéki eljárás

Értékelés módja:

kollokvium/beszámoló (vizsgára az a hallgató bocsátható, aki teljesíti a szemináriumi beszámoló követelményeit)

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. és a kapcsoló jogszabályok nagykommentárja, II. kötet, szerkesztő: Osztovcits András, Opten Kft.
- Dr. Csiky-Dr. Bujdosó-Dr. H. Váczy: Apasági perek, apaságvizsgálat
- Dr. Csúri Éva: A házassági vagyonyjog gyakorlati kérdései – maradjon az 1. pont (Ptk),
- Barzó-Lábady-Navratyil-Csehi-Kenderes: Családi jog a 2013. évi V. tv. alapján LexPraxis
- Hegedűs Andrea: Családjog. Szeged 2015

- Fábián Ferenc – Takács Andrea: Családi jog. Patrocínium, 2016
- Fábián Ferenc: Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium, 2013.

Ajánlott irodalom:

(Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor (dologi jog):

1. A család védelme és alapelvei
2. A házasság megkötése és ennek alaki szabályai
3. A házasság érvénytelensége és annak megállapítása
4. Szülői felügyelet, annak tartalma, gyakorlása, utóbbinak bírósági rendezése, megszüntetése
5. A házastársi vagyontársaság
6. A vagyontársaság megszűnése és megszüntetése, házastársi közös vagyon megosztása
7. A házassági vagyoni szerződés
8. Házastársi közös lakás használatának rendezése
9. Élettársi kapcsolat családjogi hatásai
10. Rokoni kapcsolat, leszármazáson alapuló rokon kapcsolat
11. Egységes apasági vélelmek, apaság vélelmének megtámadása
12. Az anyai jogállás
13. Örökbefogadás
14. A kapcsolattartás
15. Rokontartás, házastársi tartás
16. Kiskorú és nagykorú gyermek tartása
17. A gyámság

„B” tételsor (öröklési jog):

1. Az öröklési jog alapfogalmai
2. Az öröklés előfeltételei
3. Kiesés az öröklésből
4. A törvényes öröklés rendje és jogi jellege
5. A törvényes örökösök köre, a törvényes örökösök sorrendje
6. A leszármazók, a házastárs törvényes öröklése, az örökbefogadással kapcsolatos sajátos törvényes öröklési szabályok
7. A parentélaris öröklés és az állam törvényes öröklési jogi helyzete
8. Az osztályrabocsátás
9. Az özvegyi jog, és a felmenők öröklése
10. Az ági öröklés
11. A végintézkedésen alapuló öröklés általános szabályai
12. A végintézkedés módjai
13. A végrendelet és fajtái
14. Az írásbeli végrendelet
15. A szóbeli végrendelet
16. A végrendelet tartalma és értelmezése
17. A törvényes és a végrendeleti öröklés kapcsolata
18. A végrendelet érvénytelensége és hatálytalansága
19. Az öröklési szerződés
20. A halál esetére szóló ajándékozás
21. A kötelesrész lényege és jogi természete
22. A kitagadás
23. A kötelesrész alapja és mértéke
24. A betudás
25. Felelősség a kötelesrészért és a kötelesrész kiadása
26. Az örökség megszerzése, a hagyatéki eljárás
27. Az örökös és a hagyományos jogállása
28. Az örökös felelőssége a hagyatéki tartozásokért
29. A hagyományos felelőssége a hagyatéki tartozásokért

POLGÁRI NEMPERES ELJÁRÁSOK

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Out-of-Court Procedures
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170713K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári perjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvary Sándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Udvary Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a polgári eljárásjogi ismeretekre építve betekintést nyújtson a legfontosabb bírósági és közjegyzői nemperes eljárásokba. Ezek ismerete ma már elengedhetetlen a gyakorló jogászok számára, minden jogász hivatásrendnek egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete célja, fajai. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai. A Bpnp. szabályai.
2. A holtak nyilvánítás, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítás; Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások.
3. Egyes közigazgatási nemperes eljárások.
4. A választójogi nemperes eljárások. Iparjogvédelmi nemperes eljárások. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
5. Cégeljárás alapfogalmai. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás.
6. A cégek törvényességi felügyelete; végelszámolás, egyéb cégekkel kapcsolatos nemperes eljárások
7. Az európai fizetéképtelenségi eljárás. A csődeljárás.
8. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. A felszámolás megindítása. A felszámolási eljárás főbb lépése, a felszámoló tevékenysége. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
9. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége. A végrehajtás elrendelés. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai. Végrehajtás munkabérre, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre. Az ingó- és ingatlanvégrehajtás. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése.
10. A kielégítési sorrend. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása. Külföldi határozatok végrehajtása. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés magtagadásának szankciói). A végrehajtási perek. A bírósági végrehajtás szervezete. Végrehajtás az Európai Unióban.
11. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
12. Közjegyzői nemperes eljárások. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása. A hagyatéki tárgyalás. A hagyaték átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és póthagyatéki eljárás. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog II. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Ajánlott irodalom:

- Varga István (szerk.): A polgári nemperes eljárások joga, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2014. (Digitális tankönyvtárban elérhető!)
- Asbóth-Hermányi Lőrinc: Módszertani útmutató a fizetési meghagyásos eljáráshoz, HVG ORAC, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete, célja, fajai.
2. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai.
3. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása.
4. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
5. A holtak nyilvánítás, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítás.
6. Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások
7. A közigazgatási nemperes eljárások.
8. A választójogi nemperes eljárások.
9. A cégeljárás alapfogalmai.
10. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás
11. A cégek törvényességi felügyelete.
12. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. Az európai fizetéseképtelenségi eljárás.
13. A felszámolás megindítása.
14. A felszámolási eljárás főbb lépései, a felszámoló tevékenysége.
15. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
16. A csőd eljárás.
17. A végelszámolás.
18. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége.
19. A végrehajtás elrendelése.
20. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai.
21. Végrehajtás munkabérré, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre.
22. Az ingó- és ingatlan végrehajtás.
23. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése. A kielégítési sorrend.
24. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása.
25. Külföldi határozatok végrehajtása. Végrehajtás az Európai Unióban.
26. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban.
27. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban. (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés megtagadásának szankciói).
28. A végrehajtási perek.
29. A bírósági végrehajtás szervezete.
30. Iparjogvédelmi nemperes eljárások.
31. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
32. Közjegyzői nemperes eljárások.
33. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása.
34. A hagyatéki tárgyalás.
35. A hagyaték átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és a póthagyatéki eljárás.
36. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG II. (MÉDIAJOG) ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Infocommunication Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170801K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológiajog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Klein Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a média szabályozásának átfogó megismertetését tűzi ki célul. A médiaszabályozás történeti és európai aspektusai mellett kiemelt figyelmet kap a hatályos magyar médiaszabályozás bemutatása, miközben kitekintést nyújt a média más jogterületekkel kapcsolatos aspektusaira (pl. alkotmányjog, szerzői jog, elektronikus hírközlési jog és versenyjog).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés: média és médiajog; a médiaszabályozás elméleti kérdései és története, a médiaszabályozás alapelvei: demokrácia, sajtószabadság; a médiaszabályozás rendszere és formái, alkotmányos alapok, a sajtószabadság pozitív fogalma, a közügyek szabad vitatása, a demokratikus diskurzusok alapvető struktúrája.
2. Médiaszabályozás alkotmányos alapjai 1: A sajtószabadság terjedelme és egyes korlátai – gyűlöletbeszéd tilalma, médiajogi eszközök a gyűlöletkeltéssel szemben; közérkölc és a kiskorúak védelme.
3. Médiaszabályozás alkotmányos alapjai 2: magánszféra, hírnév-becsület védelem; személyes adatok, képmás/hangfelvétel védelme; emberi jogok; információszerezés, az újságírói tevékenység alapvető szabályai.
4. Médiapluralizmus és a médiaszabályozás hírközlési és versenyjogi vonatkozásai.
5. Az EU audiovizuális média-szabályozása (AVMS irányelv) és a joghatósági kérdések; az Európa Tanács médiapolitikája
6. ZH; Médiatartalom-szolgáltatások szabályozása 1: fogalmak, közös fogalmi elemek, a differenciált szabályozás indokai és lényegi elemei: egyes médiaszolgáltatások (audiovizuális, nyomtatott, internetes) tartalmát érintő szabályozás, a médiaszolgáltatók piacra lépésének módjai.
7. Médiatartalom-szolgáltatások szabályozása 2: A kiegyensúlyozottság, műsorkvóták, és a médiához való hozzáférés szabályozása – a sajtó-helyreigazítás.
8. Médiatartalom-szolgáltatások szabályozása 3: politikai reklámok, kereskedelmi kommunikáció (alkotmányossági vonatkozások, szabályozási rendszer, médiajogi sajátosságok, reklámok és televíziós vásárlás, terméktámogatás)
9. A közszolgálati média helye a médiapiacon és működésének szabályozása. Speciális szerzői jogi kérdések a médiajogban
10. A médiaigazgatás szervezeti rendszer (NMHH, Médiatanács, média és hírközlési biztos),
11. A médiajog felelősségi rendszere, médiaigazgatás szankciók
12. ZH

Évközi tanulmányi követelmények:

Vizsgára bocsátás feltétele: A két évközi ZH összpontszáma alapján legalább elégséges jegy szerzése. Aktív TDK részvétellel a vizsgára bocsátás feltételei javíthatók (ZH-ba beszámító plusz pontszámok szerezhetőek), melyre nézve a Tanszék a félévi TDK-k előtt pontos tájékoztatást nyújt NEPTUN-on keresztül.

Jegymegajánlás: Az évközi két ZH eredménye alapján megajánlott jegy szerezhető, ha az elért összpontszám alapján legalább jó érdemjegy adható. Tehát jó és jeles érdemjegyre lehet csak jegymegajánlást szerezni. Megajánlott jegyre csak az jogosult, aki az órai előadásokról háromnál többet nem hiányzott. A jegymegajánlás feltételeinek ellenőrizhetősége miatt az órai jelenléte a Tanszék dokumentálja. Aktív TDK részvétellel a jegymegajánlás feltételei is javíthatók (ZH-ba beszámító plusz pontszámok szerezhetőek).

Az óralátogatás tehát nem kötelező, ennél fogva felmentés sem kérhető alóla! Aki nem látogatja az órát, az a vizsgaidőszakban vizsgázik a rendes előírások szerint feltéve, hogy a vizsgára bocsátás feltétele (két ZH összpontszáma alapján legalább elégséges jegy) teljesül! A háromnál több hiányzás esetén tehát csak jegymegajánlásra nincs lehetőség.

Tényleges TDK üléseken való részvétellel (félévente kettő ilyen lesz) az órai hiányzások növelhetők (legfeljebb ötig). Viszont a két ZH megírása mindenképpen szükséges a vizsgára

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli. A szóbeli vizsgán a hallgató csak akkor húzhat tételt, ha az írásbeli tesztet teljesítette.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Koltay András, Nyakas Levente (szerk.): Magyar és európai médiajog, Wolters Kluwer, 2015

Ajánlott irodalom:

- Udvary Sándor: Alkotmányos médiajog? KRE ÁJK, 2008.
- Koltay András, Lapsánszky András (szerk.): A médiaszabályozás kommentárja, CompLex Kiadó, 2011
- Friedrich Schauer: A demokrácia és a szólásszabadság határai, CompLex Kiadó, 2014.
- Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején, CompLex Kiadó, 2014.
- Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 2. Wolters Kluwer, 2015.
- Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 3. Wolters Kluwer, 2016.
- Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 4. Wolters Kluwer 2017.
- Paál Vince (szerk.): A sajtószabadság története Magyarországon 1914-1989. Wolters Kluwer, 2016.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG II. (MÉDIAJOG) SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Infocommunication Law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170802K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel: Infokommunikációs jog II. (Média jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Klein Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szorosan illeszkedve az azonos című előadás tematikájához a nyilvánosság professzionális felületeinek, a sajtó és a média szabályozásának átfogó megismertetését tűzi ki célul. A sajtó- és médiaszabályozás történeti és európai aspektusai mellett kiemelt figyelmet kap a hatályos magyar médiaszabályozás bemutatása, a médiajogi jogeseteken keresztül a hatósági és bírósági gyakorlat, miközben kitekintést nyújt a média más jogterületekkel kapcsolatos érintkezési pontjaira, aspektusaira (pl. alkotmányjog, szerzői jog, reklámjog, elektronikus hírközlési jog és versenyjog) is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

Az Infokommunikációs Jog II. szeminárium elsősorban az előadás elméleti ismeretanyagának megtámogatását szolgálja. Az előadások anyagát néhol elméleti, de többnyire gyakorlati ismeretekkel egészíti ki. A szemináriumi órákon a hallgatók aktív részvétele elvárásaként fogalmazódik meg, amelynek teljesülését több eszköz is szolgálja. Az egyes médiajogi jogintézmények áttekintéséhez kapcsolódóan több meghatározó jelentőségű jogesetet elemzünk, továbbá a hallgatóknak egy-egy témakörhöz kapcsolódóan előre egyeztetett referátumot kell készíteniük, a komplexebb jogintézmények kapcsán a referátumokat koreferátumok egészítik ki.

1. Sajtó- és médiajogi bevezető, tematika ismertetéséhez kapcsolódóan a referátumok kiosztása
2. A sajtószabadság tartalmának változása, a sajtójogi szabályozás tárgyköreinek átalakulása (történeti áttekintés)
3. A médiaszabályozás alapelveinek gyakorlati alkalmazhatósága. Alanyi és alapjogok viszonya, az emberi méltóság médiajogi specifikuma, a Médiatanács (ORTT) vonatkozó gyakorlata
4. Szólás- és sajtószabadsági jogesetmegoldás
5. A médiaszabályozás rendszerének tipológiája, jogforrások elemzése, jogon kívüli szabályozási eszközök
6. Az Európai Unió audiovizuális politikája
7. Médiajog és elektronikus hírközlésjog – a médiajog versenyjogi aspektusai
8. Médiaszolgáltatás és sajtótermék közös fogalmi elemei és különbözősége, az internetre vonatkozó jogi szabályozás és a médiaszabályozás, az internetes tartalmak szabályozása
9. A nyilvánossághoz való hozzáférés eszközei (kiegyensúlyozottsági szabályok, helyreigazítás, válaszadás, on-line nyilvánosság hozzáférési dilemmái)
10. Közszolgálati mediaszolgáltatás
11. Médiaigazgatás, mint szakigazgatás, a fórumrendszer
12. A médiaigazgatás tevékenységfajtái és eljárásrendje
13. A médiajog felelősségi rendje és szankciórendszere
14. ZH
15. Konzultáció, aláírás

Évközi tanulmányi követelmények:

A félév teljesítésének feltétele az aktív szemináriumi részvétel és legalább elégséges zárthelyi dolgozat megírása mellett egy előre egyeztetett témában referátumot tartása. A szemináriumi jelenléti kötelező, legfeljebb három szemináriumi foglalkozásról lehet hiányozni az aláírás megszerzéséhez.

A félévvégi érdemjegy a referátumra és a zárthelyi dolgozatra kapott érdemjegy számtani átlagának eredménye.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: Az értékelés szóbeli és írásbeli részből áll: a szóbeli referátumot zárthelyi dolgozat érdemjegye egészíti ki.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Koltay András-Nyakas Levente (szerk.): Magyar és európai médiajog, Wolters Kluwer, 2015.
- Klein Tamás: Adalékok a sajtószabadság fogalmának meghatározásához Magyarországon, In: Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 2. 736 p. Budapest: CompLex Wolters Kluwer, 2015. pp. 53-97.

Ajánlott irodalom:

<u>Paul Kearns</u>	<u>A művészet szabadsága-Esszék a jogi cenzúra és a kultúra kapcsolatáról</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2016</u>
<u>James Curran</u>	<u>Média és demokrácia</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2016</u>
<u>Robert A. Kahn</u>	<u>A gyűlölet szabadsága – amerikai és európai perspektívák</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2016</u>
<u>Buzinkay Géza</u>	<u>A magyar sajtó és újságírás története a kezdetektől a rendszerváltásig</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2016</u>
<u>Menyhárd-Gárdos-Orosz(szerk.)</u>	<u>Személy és személyiség a jogban</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2016</u>
<u>András Koltay</u>	<u>Comparative Perspectives on the Fundamental Freedom of Expression</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2015</u>
<u>John Durham Peters</u>	<u>A mélység tornácán</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2015</u>
<u>Paál Vince (szerk.)</u>	<u>A sajtószabadság története Magyarországon 1914-1989</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2015</u>
<u>Denis McQuail</u>	<u>A tömegkommunikáció elmélete</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2015</u>
<u>Koltay - Török (szerk.)</u>	<u>Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 2.</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2015</u>
<u>Koltay András</u>	<u>Hatalom felelősség nélkül</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2015</u>
<u>Koltay András (szerk.)</u>	<u>A demokrácia és a szólásszabadság határai</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>Lee C. Bollinger</u>	<u>A toleráns társadalom - Korlátlan, erőteljes és szélesre nyitott</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>Csehi-Koltay-Navratyil (szerk.)</u>	<u>A személyiség és a média a polgári és a büntetőjogban</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>Koltay-Török (szerk.)</u>	<u>Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>Perry Keller</u>	<u>Európai és nemzetközi médiajog</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>András Koltay</u>	<u>Media Freedom and Regulation in the New Media World</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>Lányi-László</u>	<u>Se vele, se nélküle?</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2014</u>
<u>Koltay András</u>	<u>A gyűlöletbeszéd korlátozása Magyarországon</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>David Croteau, William Hoynes</u>	<u>A média mint üzlet</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>Cass R. Sunstein</u>	<u>Republic.com 2.0</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>Owen M. Fiss</u>	<u>Megosztott liberalizmus</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>Paál Vince</u>	<u>A magyarországi médiaháború története</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>András Koltay</u>	<u>Freedom of Speech</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>Robert W. McChesney</u>	<u>Mi a baj a médiával?</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2013</u>
<u>Ben H. Bagdikian</u>	<u>Az új médiamonopólium</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2012</u>
<u>Koltay András</u>	<u>Hungarian Media Law</u>	<u>Wolters Kluwer</u>	<u>2012</u>

KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Commercial Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170803K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szuchy Róbert, Miskolczi-Bodnár Dr. Harsányi Gyöngyi

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Kereskedelmi szerződések

1. Követelményrendszer Szerződéskötés az üzleti életben. Elektronikus kereskedelem.
2. Fizetési módzatok Közvetítői szerződések és összehasonlításuk a bizománnyal.
3. Forgalmazási szerződés. Barter.
4. A lízing tulajdonátruházási vonatkozásai. Lízing.
5. Faktoring
6. Koncesszió Jogbérleti (franchise) szerződés

Értékpapírjog

7. Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozás.
8. Váltó
9. Csekk. Kötvény Kincstárjegy. Letéti jegy.
10. Kárpótlási jegy. A részvény. Értékpapír kibocsátás. Tőzsdei ügyletek
11. Közraktári szerződés – közraktári jegy
12. Jelzáloghitel – jelzáloglevél. Befektetési alap – befektetési szerződés – befektetési jegy.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli dolgozat

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a **Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrészének beható ismerete.**

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindkét anyagrészben elérik az adott anyagrészben megszerzhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Barta Judit, Fazekas Zoltán, Harsányi Gyöngyi, Miskolczi Bodnár Péter, Szuchy Róbert, Ujváriné Antal Edit Majoros Tünde (szerk.): Kereskedelmi szerződések alapvető szabályai, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016. (második, átdolgozott kiadás)
- Harsányi Gyöngyi: A magyar értékpapírjog alapjai, Novotni Kiadó Miskolc, 2010. (Használható a szerző hasonló című tankönyve, amely a Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány kiadásában jelent meg, Budapest 2009.)

Követelményt képez az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertett szerződésekre, a kötetmek és a szerződések közös szabályai a Ptk.-ból, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok.

Ajánlott irodalom:

- Vékás Lajos: A Polgári Törvénykönyv – magyarázatokkal, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2013
- Osztovits András (Szerk.): Ptk. Magyarázata, Opten Könyvkiadó, Budapest 2014

NEMZETKÖZI JOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 1 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 + 1 (összesen 3) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170804K/ AJ JON170805K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Nemzetközi jog I. Együttes felvétel Nemzetközi jog II. előadás és Nemzetközi jog II. szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Sulyok Gábor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Csapó Zsuzsanna, Dr. Manzinger Krisztián, Prof. Dr. Sulyok Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a terület és a tér nemzetközi jogi szabályozásával, az egyén és a kisebbségek nemzetközi jogi védelmével, a humanitárius nemzetközi jog szabályaival, a delicta iuris gentium elkövetőinek felelősségre vonásával, a diplomáciai és a konzuli kapcsolatok jogával és a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel. A kurzus teljesítésével a hallgatók mélyreható ismereteket szereznek a nemzetközi jog területén.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A tengerjog. A nemzetközi folyók
2. A sarkvidékek. A nemzetközi légi jog. A világűrjog
3. A nemzetközi környezetvédelmi jog
4. Az állampolgárság és a külföldiek jogi helyzete. A kisebbségek nemzetközi védelme
5. Az emberi jogok univerzális védelme
6. Az emberi jogok regionális védelme
7. A humanitárius nemzetközi jog. A delicta iuris gentium
8. A diplomáciai kapcsolatok joga
9. A konzuli kapcsolatok joga
10. Az Egyesült Nemzetek Szervezete
11. Az Egyesült Nemzetek Szervezete
12. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete

Évközi tanulmányi követelmények:

Szemináriumok látogatása, az oktató által meghatározott szemináriumi feladat (kiselőadás és/vagy házi dolgozat és/vagy zárthelyi dolgozat) teljesítése

Értékelés módja:

alapvizsga (vizsgára az bocsátható, aki teljesítette a szemináriumi beszámoló követelményeit /házi dolgozat/)

Az értékelés módszere:

Szóbeli vizsga mindkét félév anyagából az előadások és a kötelező irodalom alapján.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bruhács János: Nemzetközi jog I-II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest – Pécs, 2008-2010.
- Előadások anyaga
- Az oktató által meghatározott szemináriumi feladat teljesítéséhez szükséges források

Ajánlott irodalom:

- Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013.
- Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): Nemzetközi jog. Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Harmadik, átdolgozott és bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
- Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): Nemzetközi jogi olvasókönyv: Dokumentumok és szemelvények. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Malcolm N. Shaw: Nemzetközi jog. CompLex Kiadó, Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor

1. A nemzetközi jog fogalma, tárgya, funkciója, alanyai
2. A nemzetközi jogalkotás és a nemzetközi jog forrásai
3. A nemzetközi szerződések jogának forrásai, a nemzetközi szerződések fogalma, elnevezése, típusai
4. A nemzetközi szerződések megkötése és kötelező hatályuk elismerése
5. A pacta sunt servanda, a teljesítés biztosítékai és a szerződések különböző hatályai
6. A nemzetközi szerződések értelmezése, alkalmazása, módosítása
7. A nemzetközi szerződések érvénytelensége
8. A nemzetközi szerződések megszűnése
9. A nemzetközi szokásjog és a nemzetközi jog kodifikációja
10. Az általános jogelvek és az egyoldalú aktusok
11. A nemzetközi jog alkalmazása, valamint a nemzetközi jog és a belső jog viszonya
12. A nemzetközi felelősség joga: a nemzetközi jogsértés, a sértett állam fogalma, a felelős állam kötelezettségei
13. A jogelleneséget kizáró körülmények
14. A nemzetközi ius cogens és az erga omnes kötelezettségek fogalma, valamint megsértésük következményei
15. A nemzetközi viták és rendezésük diplomáciai eszközei
16. A nemzetközi választott bíróságok
17. A Nemzetközi Bíróság szervezete és joghatósága
18. A Nemzetközi Bíróság előtti peres és véleményező eljárások
19. A *ius ad bellum* gyakorlatától a háború jogának megszüntetéséig
20. Az erőszak tilalmának elve a mai nemzetközi jogban
21. A szuverén egyenlőség elve
22. Az államok immunitása
23. A be nem avatkozás elve
24. A népek önrendelkezési jogának elve
25. Az állam nemzetközi jogi meghatározása. Az állam- és kormányelismerés
26. Az államutódlás

„B” tételsor

27. Államterület. Államhatár. Különleges jogállású területek
28. Sarkvidékek
29. A tengerjog
30. A nemzetközi folyók joga
31. A nemzetközi légi jog
32. A világűrjog
33. A nemzetközi környezetvédelmi jog
34. Az állampolgárság és honosság a nemzetközi jogban
35. A nemzetközi kisebbségvédelmi rendszer
36. Az emberi jogok nemzetközi védelme univerzális szinten
37. Az emberi jogok nemzetközi védelme az Európa Tanács keretében
38. A humanitárius nemzetközi jog
39. A *delicta iuris gentium* fogalma, forrásai, tárgyi hatálya
40. *delicta iuris gentium* elkövetőinek felelősségre vonása
41. A külföldiek különböző kategóriái és a rájuk vonatkozó nemzetközi jogi szabályozások. A diplomáciai védelem. A menekültjog
42. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogának története és forrásai
43. A diplomáciai képviselő tagjai és a képviselő működése
44. A diplomáciai kiváltságok és mentességek
45. A konzuli jog: konzuli tevékenység, védelem, kiváltságok és mentességek
46. A nemzetközi szervezetek fogalma és osztályozása
47. Az ENSZ megalakulása, Alapokmánya, szervezeti felépítése, az ENSZ tagság
48. Az ENSZ Közgyűlése és a Titkárság
49. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa és a Gazdasági és Szociális Tanács
50. A viták békés elintézése az ENSZ keretében
51. Az ENSZ lehetőségei a béke megszegésének és veszélyeztetésének eseteiben
52. Békefenntartás, leszerelés

NEMZETKÖZI JOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International law II. seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	1 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170805K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Nemzetközi jog I. Együttes felvétel Nemzetközi jog II. előadás
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Sulyok Gábor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Csapó Zsuzsanna, Dr. Manzinger Krisztián, Prof. Dr. Sulyok Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a terület és a tér nemzetközi jogi szabályozásával, az egyén és a kisebbségek nemzetközi jogi védelmével, a humanitárius nemzetközi jog szabályaival, a delicta iuris gentium elkövetőinek felelősségre vonásával, a diplomáciai és a konzuli kapcsolatok jogával és a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel. A kurzus teljesítésével a hallgatók kiszélesítik és tovább mélyítik az előadásokon megszerzett nemzetközi jogi ismereteiket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tengerjog. A nemzetközi folyók
2. A sarkvidékek. A nemzetközi légi jog. A világűrjog
3. A nemzetközi környezetvédelmi jog
4. Az állampolgárság és a külföldiek jogi helyzete. A kisebbségek nemzetközi védelme
5. Az emberi jogok univerzális védelme
6. Az emberi jogok regionális védelme
7. A humanitárius nemzetközi jog. A delicta iuris gentium
8. A diplomáciai kapcsolatok joga
9. A konzuli kapcsolatok joga
10. Az Egyesült Nemzetek Szervezete
11. Az Egyesült Nemzetek Szervezete
12. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumok látogatása, az oktató által meghatározott szemináriumi feladat (kiselőadás és/vagy házi dolgozat és/vagy zárthelyi dolgozat) teljesítése

Értékelés módja: Beszámoló (alapvizsgára az bocsátható, aki teljesítette a szemináriumot)

Az értékelés módszere: Meghatározott feladatok, órai munka és aktivitás értékelése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bruhács János: Nemzetközi jog I-II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest – Pécs, 2008-2010.
- Az oktató által meghatározott szemináriumi feladat teljesítéséhez szükséges források

Ajánlott irodalom:

- Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013.
- Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): Nemzetközi jog. Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Harmadik, átdolgozott és bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
- Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): Nemzetközi jogi olvasókönyv: Dokumentumok és szemelvények. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Malcolm N. Shaw: Nemzetközi jog. CompLex Kiadó, Budapest, 2008.

NEMZETKÖZI MAGÁNJOG II. ELŐADÁS

A tantárgy megnevezése - (angolul): Private International Law II.

A tantárgy megnevezése - (németül): Internationales Privatrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét előadás

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja:

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog I. Együttes felvétel Nemzetközi magánjog II. előadás és Nemzetközi magánjog II. szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Molnár István János

Oktatók:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes kollíziós jogi vonatkozásokat ismerteti. A kollíziós jogi vonatkozások arra a kérdésre adnak választ, hogy az egyes jogviszonyokban hogyan lehet meghatározni azt, hogy melyik ország jogát kell alkalmazni. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot és joggyakorlatot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi kollíziós jog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
2. A nemzetközi magánjog tudományának a története.
3. A nemzetközi kollíziós jog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
4. Az alkalmazandó jog meghatározásának alapkérdései. A kapcsolódó funkciója és szerkezete.
5. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 1.: minősítés, előkérdés, renvoi
6. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 2.: a külföldi jog alkalmazásának mellőzése. Közrend, csalárd kapcsolás, a külföldi jog alkalmazásának mellőzése a felek kérelmére, viszonyosság hiánya.
7. A külföldi jog tartalmának megállapítása, a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló Londoni Egyezmény működési mechanizmusa
8. A személyes jog funkciója és terjedelme. A természetes személyek személyes jogának meghatározása. A jogi személyek személyes jogának meghatározása. Az állam jogalanyiságával összefüggő kérdések
9. A családi jogviszonyokra alkalmazandó jog meghatározása
10. A dologi jog kollíziós szabályai
11. A szellemi alkotások jogának kollíziós szabályai
12. A kötelek kollíziós joga 1.: a szerződésre alkalmazandó jog meghatározása
13. A kötelek kollíziós joga 2.: a szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog meghatározása
14. Az öröklésre alkalmazandó jog meghatározása

Évközi tanulmányi követelmények: előadások látogatása TVSZ szerint. A hallgatók a 10. előadás hetében zárthelyi dolgozatot írnak.

Értékelés módja: kollokvium. Vizsgára az bocsátható, aki teljesíti a zárthelyi dolgozat követelményeit.

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A tantárgy oktatói a félév során kari jegyzetet kívánnak megjelentetni. Ennek esetleges elmaradása vagy késedelme esetén: Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVG Orac, Budapest

NEMZETKÖZI MAGÁNJOG II. SZEMINÁRIUM

A tantárgy megnevezése - (angolul): Private International Law II.

A tantárgy megnevezése - (németül): Internationales Privatrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező szeminárium

Képzésforma: nappali

Tanóra száma: 2 óra/hét szeminárium

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 1 kredit

Tantárgy kódja: AJ JON170807K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog I. Együttes felvétel Nemzetközi magánjog II. előadás és Nemzetközi magánjog II. szeminárium

Tantárgyfelelős: Dr. Molnár István János

Oktatók:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes kollíziós jogi vonatkozásokat ismerteti. A kollíziós jogi vonatkozások arra a kérdésre adnak választ, hogy az egyes jogviszonyokban hogyan lehet meghatározni azt, hogy melyik ország jogát kell alkalmazni. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot és joggyakorlatot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi kollíziós jog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
2. A nemzetközi magánjog tudományának a története
3. A nemzetközi kollíziós jog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
4. Az alkalmazandó jog meghatározásának alapkérdései. A kapcsolóelvek funkciója és szerkezete.
5. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 1.: minősítés, előkérdés, renvoi
6. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 2.: a külföldi jog alkalmazásának mellőzése. Közrend, csalárd kapcsolás, a külföldi jog alkalmazásának mellőzése a felek kérelmére, viszonzosság hiánya.
7. A külföldi jog tartalmának megállapítása, a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló Londoni Egyezmény működési mechanizmusa
8. A személyes jog funkciója és terjedelme. A természetes személyek személyes jogának meghatározása. A jogi személyek személyes jogának meghatározása. Az állam jogalanyiságával összefüggő kérdések
9. A családi jogviszonyokra alkalmazandó jog meghatározása
10. A dologi jog kollíziós szabályai
11. A szellemi alkotások jogának kollíziós szabályai
12. A kötelek kollíziós joga 1.: a szerződésre alkalmazandó jog meghatározása
13. A kötelek kollíziós joga 2.: a szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog meghatározása
14. Az öröklésre alkalmazandó jog meghatározása

A szemináriumokon az előadások anyaga kerül feldolgozásra jogeseteken és elméleti forrásműveken keresztül. A cél, hogy az elsajátított elméleti tudást a hallgatók a gyakorlatban is alkalmazni tudják.

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumok látogatása TVSZ szerint.

Értékelés módja: beszámoló

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A tantárgy oktatói a félév során kari jegyzetet kívánnak megjelentetni. Ennek esetleges elmaradása vagy késedelme esetén:
Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVG Orac, Budapest

PÉNZÜGYI JOG I. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Financial Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi jogi és Pénzügyi jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték (elmélet+gyakorlat):</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170808K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	„Pénzügyi alapismeretek” című tárgy teljesítése, együttes felvétel a Pénzügyi jog I. szemináriummal
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a félévben megismerkednek a pénzügyi jog elméleti alapjaival, valamint az államháztartás és a monetáris szféra működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A pénzügyi jog fogalma, helye a jogrendszerben. A pénzügyi jog jellegzetességei, forrásai. A pénzügyi rendszer és a pénzügyi politika.
2. A pénzügyi jog és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jogtudomány társtudományai. A magyar pénzügyi jogfejlődés.
3. A pénzügyi jogi norma és a pénzügyi jogviszony. Az adó fogalma és az adóügyi jogviszony. Adójogi alapfogalmak. A modern adórendszer kialakulása.
4. Az adóztatás alapelvei és funkciói. Az adók rendszerezése.
5. Az állami feladat fogalma és az állami feladatok változásai a globalizáció korában. Az államháztartás és az államháztartási jog. Az államháztartás működését befolyásoló gazdasági tényezők. Az Alaptörvény és a közpénzügyek.
6. Az államháztartási alapelvek. A költségvetési szervek. A költségvetési törvény alapelvei, a költségvetési ciklus. A központi költségvetés fogalma, szerkezete, elfogadásának rendje.
7. A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó jogintézmények. Zárszámadás, ellenőrzés. Az államháztartás ellenőrzési rendszere.
8. A Magyar Államkincstár, az Állami Számvevőszék, a Költségvetési Tanács, az ÁKK Zrt.
9. Az államadósságügy. Az elkülönített állami pénzalapok. A társadalombiztosítás.
10. Az önkormányzatok pénzügyei. Az önkormányzati költségvetés, az önkormányzatok bevételei. A helyi adók. A települési adók.
11. Az Európai Unió költségvetése. Az Európai Unió monetáris politikája, a Gazdasági és Monetáris Unió.
12. Az Európai Központi Bank és a Központi Bankok Európai Rendszere.
13. Bankfejlődés. A monetáris rendszer pénzügyi joga.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A Pénzügyi jog modul tananyagának elsajátításához az előadások anyaga, valamint az Osiris Kiadó gondozásában megjelent, Simon István által szerkesztett „Pénzügyi jog I.” című tankönyv szükséges. Emellett ismerni kell az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályokat.

Ajánlott irodalom:

- Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága. Patrocinium Kiadó, Budapest 2016
- Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan. Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013
- Lentner Csaba (Szerk.): Bankmenedzsment. Nemzeti Közszerkesztési és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- Közpénzügyek és pénzügyi politika
- A pénzügyi jog helye a jogrendszerben. A pénzügyi politika és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jog rendszere.
- Az állami feladatok változásai a globalizáció korában.
- Az államháztartás fogalma és rendszere.
- Az államháztartási alapelvek.
- A központi költségvetés fogalma, szerkezete, a költségvetési hiány (többlet), a költségvetési hitelnyújtás, a költségvetési kezességvállalás, a központi költségvetés kapcsolata a többi alrendszerrel.
- A költségvetési ciklus, az Országgyűlés feladatai, az indemnitás és az ex lex állapot.
- A központi költségvetés előkészítése és elfogadása, a Kormány, a nemzetgazdasági miniszter és a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének feladatai.
- Az államháztartás, valamint a költségvetés végrehajtásának parlamenti, államháztartási és költségvetési ellenőrzése.
- A költségvetési szerv fogalma, típusai, az alapítás, működés és a megszűnés szabályai.
- Az államháztartás vagyongazdálkodása, a kincstári vagyon.
- A társadalombiztosítási rendszerek pénzügyi modelljei és szabályozási dilemmái.
- Az elkülönített állami pénzalapok költségvetése.
- Az önkormányzati gazdálkodás jogforrásai és az önkormányzati vagyon.
- Az önkormányzati bevételek rendszere és az állami támogatások.
- Az önkormányzati költségvetési intézmények, a helyi önkormányzat költségvetésének elfogadása és végrehajtása, az adósságrendezési eljárás.
- A helyi adók rendszere és részletszabályai. A települési adók.
- Az államadósságügy költségvetési joga.
- Az európai monetáris politika, a Gazdasági és Monetáris Unió kialakulása, napjaink vitái a nominális konvergencia-kritériumokról.
- A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank.
- A kétszintű bankrendszer.
- A pénzügyi felügyelet és a betétbiztosítás eszközei.
- A betétbiztosítás és az OBA feladata.

PÉNZÜGYI JOG I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Financial Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi jogi és Pénzügyi jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték (elmélet+gyakorlat):</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170809K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	együttes felvétel a Pénzügyi jog I. előadással
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a félévben megismerkednek a pénzügyi jog elméleti alapjaival, valamint az államháztartás és a monetáris szféra működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A pénzügyi jog fogalma, helye a jogrendszerben. A pénzügyi jog jellegzetességei, forrásai. A pénzügyi rendszer és a pénzügyi politika.
2. A pénzügyi jog és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jogtudomány társtudományai. A magyar pénzügyi jogfejlődés.
3. A pénzügyi jogi norma és a pénzügyi jogviszony. Az adó fogalma és az adóügyi jogviszony. Adójogi alapfogalmak. A modern adórendszer kialakulása.
4. Az adóztatás alapelvei és funkciói. Az adók rendszerezése.
5. Az állami feladat fogalma és az állami feladatok változásai a globalizáció korában. Az államháztartás és az államháztartási jog. Az államháztartás működését befolyásoló gazdasági tényezők. Az Alaptörvény és a közpénzügyek.
6. Az államháztartási alapelvek. A költségvetési szervek. A költségvetési törvény alapelvei, a költségvetési ciklus. A központi költségvetés fogalma, szerkezete, elfogadásának rendje.
7. A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó jogintézmények. Zárszámadás, ellenőrzés. Az államháztartás ellenőrzési rendszere.
8. A Magyar Államkincstár, az Állami Számvevőszék, a Költségvetési Tanács, az ÁKK Zrt.
9. Az államadósságügy. Az elkülönített állami pénzalapok. A társadalombiztosítás.
10. Az önkormányzatok pénzügyei. Az önkormányzati költségvetés, az önkormányzatok bevételei. A helyi adók. A települési adók.
11. Az Európai Unió költségvetése. Az Európai Unió monetáris politikája, a Gazdasági és Monetáris Unió.
12. Az Európai Központi Bank és a Központi Bankok Európai Rendszere.
13. Bankfejlődés. A monetáris rendszer pénzügyi joga.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A Pénzügyi jog modul tananyagának elsajátításához az előadások anyaga, valamint az Osiris Kiadó gondozásában megjelent, Simon István által szerkesztett „Pénzügyi jog I.” című tankönyv szükséges. Emellett ismerni kell az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályokat.

Ajánlott irodalom:

- Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága. Patrocinium Kiadó, Budapest 2016

- Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan. Nemzeti Közszerológálati és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013
- Lentner Csaba (Szerk.): Bankmenedzsment. Nemzeti Közszerológálati és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- Közpénzügyek és pénzügyi politika
- A pénzügyi jog helye a jogrendszerben. A pénzügyi politika és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jog rendszere.
- Az állami feladatok változásai a globalizáció korában.
- Az államháztartás fogalma és rendszere.
- Az államháztartási alapelvek.
- A központi költségvetés fogalma, szerkezete, a költségvetési hiány (többlet), a költségvetési hitelnyújtás, a költségvetési kezességvállalás, a központi költségvetés kapcsolata a többi alrendszerrel.
- A költségvetési ciklus, az Országgyűlés feladatai, az indemnitás és az ex lex állapot.
- A központi költségvetés előkészítése és elfogadása, a Kormány, a nemzetgazdasági miniszter és a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének feladatai.
- Az államháztartás, valamint a költségvetés végrehajtásának parlamenti, államháztartási és költségvetési ellenőrzése.
- A költségvetési szerv fogalma, típusai, az alapítás, működés és a megszűnés szabályai.
- Az államháztartás vagyongazdálkodása, a kincstári vagyon.
- A társadalombiztosítási rendszerek pénzügyi modelljei és szabályozási dilemmái.
- Az elkülönített állami pénzalapok költségvetése.
- Az önkormányzati gazdálkodás jogforrásai és az önkormányzati vagyon.
- Az önkormányzati bevételek rendszere és az állami támogatások.
- Az önkormányzati költségvetési intézmények, a helyi önkormányzat költségvetésének elfogadása és végrehajtása, az adósságrendezési eljárás.
- A helyi adók rendszere és részletszabályai. A települési adók.
- Az államadósságügy költségvetési joga.
- Az európai monetáris politika, a Gazdasági és Monetáris Unió kialakulása, napjaink vitái a nominális konvergencia-kritériumokról.
- A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank.
- A kétszintű bankrendszer.
- A pénzügyi felügyelet és a betétbiztosítás eszközei.
- A betétbiztosítás és az OBA feladata.

VERSENYJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Competition Law I. Unfair Competition
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170810K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter; Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgató ismerje meg a versenyjogi alapfogalmakat, a versenyjog szabályozását, a típusényállásokat, a tisztességtelen verseny, a tisztességtelen eljárások, az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmát.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A verseny szerepe a gazdaságban, a versenyjog fő területei, a verseny funkciói; versenyjog és versenypolitika. Tananyagok, követelmények, számonkérés bemutatása
2. A versenyjog története, az EK versenyjogának kialakulása, fejlődése, a magyar és közösségi versenyjog fő területei, a közösségi versenyjog forrásai
3. A versenyjog alanyai: vállalkozás, üzletfél, fogyasztó, vállalkozás a magyar versenyjogban és az EK versenyjogában, a GVH és az Európai Bizottság versenyjogi szerepe
4. A versenyjog szabályozása Magyarországon. A versenytörvény hatálya. Tisztességtelen verseny I. A generálklauzula és a típusényállások viszonya. A típusényállások áttekintése
5. Hírnévsértés, üzleti titoksértés
6. Bojkott
7. Jellegbitorlás
8. Az összehasonlító reklámra vonatkozó szabályok elhelyezése. Követelmények az összehasonlító reklámhoz kapcsolatban
9. Az összehasonlító reklámhoz kapcsolódó tilalmak, tisztességtelen eljárások
10. Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma
11. Üzletfelek megtévesztésének tilalma
12. Az üzletfél választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti gyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények:

Sikertelen (50%-ot el nem érő) vagy elmulasztott pótlás az aláírás megtagadását vonja maga után. További pótlásra a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat alapján, van lehetőség.
Az aláírás megszerzése feltétele a vizsgára bocsátásnak.

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli

Kötelező írásbeli tananyag:

- Miskolczi Bodnár Péter: A tisztességtelen verseny és az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának a tilalma Patrocinium, Budapest
- Tóth András: A versenyjogi jogeset és szöveggyűjtemény Patrocinium Budapest 2016.
- előadások anyaga, megjelölt hatályos jogszabályok

Ajánlott irodalom:

- Kommentár a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényhez (Lektor Tóth Tihamér) GVH Budapest 2014.
- Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.

SZOCIÁLIS JOG I. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170811K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog I. Együttes felvétel Szociális jog I. előadás és Szociális jog I. szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek a szociális jog kialakulásának történeti folyamatával és az ezzel kapcsolatos jogi szabályozás kérdéseivel. A tantárgy célja az alapvető szociális ellátórendszerek sajátosságainak az ismertetése, a magyar társadalombiztosítás egyes ellátásai rendszertanának az áttekintése. A tantárgy elősegíti a hallgatók eligazodását a nemzetközi és az Európai Unió szociális jogi szabályozás vonatkozásában. Célkitűzés továbbá, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megeremtését biztosító 883/2004 EK Tanácsi rendeletnek a koordinációt elősegítő alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A Szociális jog által szabályozott életviszonyok köre, a megélhetési zavarok elhárításnak lehetséges szinterei: az egyéni, kisközösségi és állami stratégiák.
- A szociális jog kialakulásának hazai története.
- A szociális jog kialakulásának nemzetközi története.
- Az állam által létrehozott szociális intézmények alaptípusai.
- A társadalombiztosítás jogi szabályozásának alapkérdései: alapelvek, elhatárolási kérdések.
- A társadalombiztosítási jogviszonyok alanyai: a biztosítottak, az egyes ellátásra jogosultak és a kedvezményezettek.
- A jogviszonyok tárgya: az ellátások fő fajtái, jellemzői.
- A jogviszonyok tartalma: a feleket megillető alapvető jogok, és az őket terhelő fő kötelezettségek.
- A jogviszonyok keletkezése, módosulása, megszűnése.
- A szociális jogi felelősségi rendszere. Jogorvoslat a szociális jogban.
- A Nemzetközi szociális jog alapvető kérdései (az ENSZ; a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szociális normaalkotása). Az Európa Tanács szociális normái (Európai Szociális Karta, Szociális Biztonsági Kódex). Kétoldalú (bilaterális) szociális tárgyú szabályozást tartalmazó nemzetközi normák
- Az Európai Unió szociális dimenziójának fejlődése a Római Szerződés megkötésétől a nizzai csúcsertekezletig. A szociális biztonsági rendszerek koordinációjának alapkérdései az EU-ban (a 883/2004 EK rendelet).

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium (vizsgára az bocsátható, aki sikeresen teljesíti a gyakorlati jegy feltételét)

Az értékelés módszere: írásbeli (tesztsor)
Ponthatárok: (5) 100%– 90%; (4) – 80-89%; (3) – 60-79%; (2)– 50-59%; (1) – 0-49%. Az előadások és a szemináriumok anyaga a vizsga részét képezi.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Bevezetés a társadalombiztosítási jogba, Patrocinium Kiadó. 2018. (6.átdolgozott kiadás)

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítás szabályozásának alakulása a kezdetektől 1950-ig. 2004. Acta Jur. et Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus IV. Fasc. 9.; 283-320. p.
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p

SZOCIÁLIS JOG I. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Social Security Law I. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Soziales Recht I. Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	1 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170812K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	társfelvétel Szociális Jog I. előadás
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Kiss Bettina, Dr. Farkas Zsuzsanna

A tantárgy szakmai elsajátításának célja (a tantárgy keretében elsajátítandó ismeretanyag, rövid, néhány soros, de informáló leírása):

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek a szociális jog kialakulásának történeti folyamatával és az ezzel kapcsolatos jogi szabályozás kérdéseivel. A tantárgy célja az alapvető szociális ellátórendszerek sajátosságainak az ismertetése, a magyar társadalombiztosítás egyes ellátásai rendszertanának az áttekintése. A tantárgy elősegíti a hallgatók eligazodását a nemzetközi és az Európai Unió szociális jogi szabályozás vonatkozásában. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését biztosító 883/2004 EK Tanácsi rendeletnek a koordinációt elősegítő alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A szociális jog fogalmának, tartalmának meghatározása és elhatárolása a jogrendszer más területeitől (Alkotmányjog, közigazgatási jog, polgári jog, családi jog, pénzügyjog).
2. Történeti áttekintés, a szociális jog fejlődésének elemző vizsgálata I. Biztosítási rendszer. Szakcikkfeldolgozása.
3. Történeti áttekintés, a szociális jog fejlődésének elemző vizsgálata II. Segélyezési rendszer. A fejlődés elemzése szakcikk alapján.
4. Történeti áttekintés, a szociális jog fejlődésének elemző vizsgálata III. Normatív rendszer. Szakcikkfeldolgozása.
5. A magyar szociális jog fejlődése 1950-ig.
6. A magyar szociális jog fejlődése 1950-től 1990-ig.
7. A magyar szociális jog fejlődése 1990-től napjainkig. A szociális jog területén jelentkező jövőbeli kihívások (előregedő társadalom, foglalkoztatás átalakulása stb.).
8. A magánbiztosítás és a társadalombiztosítás összehasonlítása.
9. Az 1997. évi LXXX. törvény elemzése. A társadalombiztosítási ellátások és az ellátásra jogosultak elemzése.
10. A társadalombiztosítási ellátások fedezetének kérdése. Járulék finanszírozott és adóeszközökön keresztül finanszírozott ellátások kérdése. A társadalmi szolidaritás szerepe, megjelenése a társadalombiztosításban.
11. A járulékkötelezettség teljesítésének eljárási szabályainak elemzése, a járulék megállapításának, bevallásának, megfizetésének elemzése. A társadalombiztosítási követelések végrehajtása.
12. A szociális jog koordinációja az Európai Unióban. A 883/2004 EK rendelet és a 987/2009 EK rendelet gyakorlati kérdései

Évközi tanulmányi követelmények:

A szemináriumok látogatása kötelező. A félév során legfeljebb háromszor lehet hiányozni. Ezen kívül minden hallgató köteles a félév során (előre meghirdetett időpontokban) sikeresen megírni a zárthelyi dolgozatokat.

Értékelés módja:

gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

Írásbeli (zárthelyi dolgozat)
Ponthatárok: (5) 100%–90%; (4) – 80-89%; (3) – 60-79%; (2)– 50-59%; (1) – 0-49%.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok

- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Bevezetés a társadalombiztosítási jogba, Patrocinium Kiadó. 2018. (6. átdolgozott kiadás)
- A szeminárium anyaga

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítás szabályozásának alakulása a kezdetektől 1950-ig. 2004. Acta Jur. et Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus IV. Fasc. 9.; 283-320. p.
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p

BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSI JOG

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Punishment enforce law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra szám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170901K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Lajtár István
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Lajtár István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók büntető anyagi jogi és büntető eljárásjogi ismereteire alapozva megismertesse a büntetés-végrehajtási jog, mint a „bűnügyi jogok” harmadik fő pillérének elméleti és tételes jogi szabályait, a 2013. évi CCXL. törvény (új Bv. Kódex) rendelkezéseit, elősegítse a büntetőjogi szankciók és egyes büntetőjogon kívüli jogkorlátozások foganatosításának, hatályosulásuk lényegi összefüggéseinek megértését, a tantárgy komplexitásával összefüggő, továbbá a végrehajtás jogállami garanciarendszerével kapcsolatos ismeretek elsajátítását. Az oktatott ismeretek révén a képzésben részt vevők kellő szintű hazai és nemzetközi tudásanyagot szerezhetnek, amit a gyakorlati jogászai munka, valamint a jogi szakvizsgára történő felkészülés során is jól hasznosíthatnak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetés-végrehajtási jog szabályozásának története, a büntetés-végrehajtási jogtudomány kialakulása és a nemzetközi követelményrendszer.
2. A büntetés-végrehajtási jog helye a jogrendszerben, fogalma, alapelvei, forrásai. A jogi helyzet fő vonásai a végrehajtás ideje alatt.
3. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szankciórendszere, a 2013. évi CCXL. törvény (új Bv. Kódex) szabályozási elvei, szerkezete.
4. A szabadságvesztés végrehajtása (I). A végrehajtás célja, feladata, teljesítésének biztosítékai. A szabadságvesztés foganatba vétele, a bíróság és a büntetés végrehajtási szervezet feladatai a foganatbavétel során. Halasztás és félbeszakítás, a kegyelmi eljárás. A fogva tartás rendje és módja az egyes végrehajtási fokozatokban, a rezsimbe sorolás, az elítéltek szabadítása.
5. A szabadságvesztés végrehajtása (II). Az elítéltek reintegrációja (munkáltatás, oktatás, képzés, jutalmazás, fegyelmi fenytés) a sajátos kezelési igényű elítéltek számára kialakított részlegek (átmeneti részleg, gyógyító-terápiás részleg, hosszúdós speciális részleg, drogprevenációs részleg, alacsony biztonsági kockázatú részleg, vallási részleg), valamint az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása. Kártalanítás az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt.
6. A Szabadságvesztés végrehajtása (III). Az elhelyezés és ellátás, a kapcsolattartás szabályai, a fogvatartás rendje és biztonsága, a kényszerítő eszközök alkalmazása.
7. A szabadságvesztés végrehajtása (IV). A különleges kategóriák (fiatalkorúak, nők, katonák, nem magyar állampolgárságú elítéltek) sajátossága a végrehajtás során.
8. A többi büntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés végrehajtása.
9. Az intézkedések végrehajtása, a kóros elmeállapotú elítélttel kapcsolatos eljárás. Az elítéltek utógondozása és a járulékos büntetés-végrehajtási feladatok.
10. A személyi szabadságot érintő büntetőeljárás kényszerintézkedések végrehajtása.
11. A büntetés-végrehajtási bíró hatásköre, illetékessége, eljárásának sajátos szabályai. A bírósági felülvizsgálat.
12. A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere, a végrehajtás jogállami biztosítékai (ügyészi felügyelet és jogvédelem, nemzetközi ellenőrzés, az alapvető jogok országgyűlési biztosa, a társadalmi kontroll, a nemzeti megelőző mechanizmus).

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Kötelező irodalom:

- Lajtár István – Szűcs András: Büntetés-végrehajtási Jog. Patrocínium, Budapest, 2015.
- Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv meghatározott részei. DÓM-Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.
- A büntetések az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény.
- A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.
- Az előadáson elhangzottak.

Ajánlott irodalom:

- Belovics Ervin –Vókó György: A Büntetés-végrehajtási törvény magyarázata. HVG-ORAC. Kiadó Budapest, 2014.
- Lajtár István: A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.
- Lajtár István: Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012.

NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KAPCSOLATOK JOGA

A tantárgy megnevezése – (magyarul): Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

A tantárgy megnevezése - (angolul): International Trade and Business Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: nappali

Félévi óraszám: 2 óra/hét

Ajánlott félév: .9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JON170902K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Osztovits András

Oktató: Dr. Molnár István János

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tantárgyi követelmények ismertetése.

A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának elméleti megalapozása. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya és a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma és tárgya. A jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere.

2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogával kapcsolatos általános kérdések. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogáról általában. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok külső és belső feltételrendszere.

3. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok multilaterális jogi szabályozása. Az áruk nemzetközi kereskedelmének a liberalizálása és a GATT 1947. A Marrakesh-i Egyezmény legfontosabb rendelkezései (GATT 1994, GATS, TRIPS, WTO). A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közösségi jogi szabályozásának alapvető kérdései (az áruforgalom alapszabadsága, a közösségi vámjog, a piacvédelmi eljárások).

4. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok belső feltételrendszere. A nemzetközi kereskedelmi forgalom nemzeti szervezetrendszere. A nemzetközi kereskedelmi forgalom engedélyezési, illetve korlátozási rendje. A hazai piac védelmének egyéb eszközei. A devizajog.

5. A külföldi tulajdon és a külföldi beruházások védelme a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A külföldi tulajdon elvonásának kérdései. A külföldi beruházásokkal kapcsolatos univerzális és regionális szabályozás. A nemzetközi tőkeáramlást érintő bilaterális egyezmények. A külföldi befektetések szabályozásának eszközei a nemzeti jogokban.

6. A jogviták rendezése a nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogában. A WTO, az ICSID és a Szöuli Egyezmény vitarendezési mechanizmusai.

7. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogával kapcsolatos általános kérdések. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogának forrásai. A nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés és a jogegységesítésben szerepet játszó főbb szervezetek. A lex mercatoria és az UNIDROIT Alapelvek. Összehasonlító jogi alapvetés.

8. Önálló gazdasági célra irányuló és járulékos szerződések. Az adásvételi szerződésre irányadó jog egységesítése. A Bécsi Vételi Egyezmény főbb szabályai. A New York-i Elévülési Egyezmény. Az INCOTERMS.

9. Egyéb főszerződések. Vállalkozási szerződések a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában. A technológia és ismeret átadására vonatkozó szerződések (licencia, know-how, franchise, nemzetközi kooperációs szerződések).

10. Kiegészítő szerződések I.: A nemzetközi piacszervezés szerződései (ügynöki és forgalmazói szerződés).

11. Kiegészítő szerződések II.: az áru országok közötti továbbításával kapcsolatos szerződések (nemzetközi fuvarjog és más kapcsolódó szerződések).

12. Járulékos szerződések III.: Fizetési módok és más bankügyletek a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban.

13. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének a kérdései. A külföldiek gazdasági célú letelepedésére vonatkozó alapvető fogalmak a magyar jogban. A külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.

14. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Molnár István János: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga I-II. (Patrocinium Kiadó)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések (tételsor):

1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya, a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma, a jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere
2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogáról általában. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának külső és belső feltételrendszere. Nemzetközi alapelvek. A gazdasági kapcsolatok fejlesztésében szerepet játszó nemzetközi szervezetek.
3. Az áruk nemzetközi kereskedelmének a liberalizálása, a GATT és működése 1994-ig.
4. A Marrakesh-i Egyezmény és a GATT 1994 rendelkezései.
5. A GATS és a TRIPS Egyezmény, a WTO működése 1994-től napjainkig.
6. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közösségi jogi szabályozása. Az áruforgalom alapszabadsága. A közösségi vámjog és a piacvédelmi eljárások.
7. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok belső feltételrendszere. A nemzetközi kereskedelmi forgalom nemzeti szervezeti rendszere. Az engedélyezési rendszer elemei. A hazai piac védelmének egyéb eszközei. A devizajog.
8. A tőke nemzetközi áramlása- A külföldi tulajdon elvonásának a kérdései. Az Act of State doktrína.
9. A külföldi beruházásokkal kapcsolatos univerzális és regionális szabályozás.
10. A nemzetközi tőkeáramlást érintő bilaterális egyezmények. A külföldi befektetések jogi szabályozásának eszközei a nemzeti jogokban.
11. A WTO és vitarendezési mechanizmusa.
12. Az ICSID és a Szöuli Egyezmény vitarendezési mechanizmusa.
13. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogának rendszere és forrásai. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésében és a jogfejlesztésben szerepet játszó fontosabb nemzetközi szervezetek.
14. Az egyes nemzeti jogrendszerek belső jogforrásai. A világ nagy jogrendszerei. A kontinentális jogrendszer és az angolszász jogrendszer főbb jellemzői. A vegyes jogrendszerek. Speciális nemzeti jogforrások.
15. A jogszabálynak nem minősülő jogforrások. A lex mercatoria fogalma és problémája. Az UNIDROIT Alapelvek és az Európai Szerződési Jog Alapelvei.
16. Az elektronikus adatszere és az elektronikus kereskedelem.
17. A nemzetközi adásvétellel kapcsolatos jogegységesítés. A Bécsi Vételi Egyezmény hatálya.
18. A Bécsi Egyezmény alkalmazásának általános kérdései. A szerződés megkötésének a szabályai.
19. A felek jogai és kötelezettségei a nemzetközi adásvételi szerződésben.
20. A szerződésszegés szabályai és a kárveszély átszállása a Bécsi Egyezményben.
21. A New York-i Elévülési Egyezmény és az INCOTERMS.
22. Vállalkozási szerződések a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában.
23. A technológia transzfer szerződés. A franchise szerződés. A nemzetközi kooperációs szerződés.
24. A kereskedelmi ügynöki szerződés.
25. A forgalmazói szerződés.
26. A nemzetközi vasúti árufuvarozási szerződés jellegzetességei.
27. A nemzetközi közúti és légi árufuvarozási szerződések.
28. A tengeri árufuvarozási szerződés.
29. A folyami árufuvarozási szerződés szabályai. Kombinált fuvarozás és konténerfuvarozás nemzetközi viszonylatokban. Az áru továbbításával kapcsolatos további (fuvarjogon kívüli) szerződések.
30. Az átutalás és a beszedvény
31. Az okmányos meghitelezés
32. Hitelügyletek a nemzetközi kereskedelemben. A nemzetközi factoring.
33. A nemzetközi lízing és a bankgarancia.
34. A külföldiek gazdasági célú letelepedéséről általában. Alapvető fogalmak a magyar jogban.
35. A külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok.
36. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.
37. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben: kialakulásuk, fajtái. A választottbíráskodással kapcsolatos egyes általános kérdések.
38. A nemzetközi választottbíráskodás egyes kérdései.

PÉNZÜGYI JOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Financial Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérté:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170903K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Pénzügyi jog I. című tantárgy teljesítése
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A félévben a hallgatók a hatályos jogszabályokon keresztül megismerkednek az adórendszer alapjaival, szabályozásával és működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A Magyar Nemzeti Bank. A pénzügyi piac joga, a pénzügyi intézményrendszer.
2. Az adóigazgatási eljárás alapelvei. Az adózás rendjéről szóló törvény hatálya. Az adókötelezettség tartalmi elemei.
3. Az adóhatósági ellenőrzés. Az adózás rendjéről szóló törvény jogorvoslati fórumrendszere és szankciórendszere.
4. A személyi jövedelemadó jellemzői, adórendszerben betöltött helye, alapelvei és alapvető fogalmai. A személyi jövedelemadó megállapításának módjai.
5. Az Szja-törvény szerinti jövedelemkategóriák. Az összevont adóalap tartalma. Az összevont adóalap, a számított adó. A különadózó jövedelmek.
6. Társasági adó – jellemzők, alapelvek, alanyok, adóalap, korrekciós tételek, adómérték.
7. Az általános forgalmi adó jellemzői, alapja, mértéke.
8. Az általános forgalmi adó működése. Adómentességek.
9. Az illetékek.
10. A vámjog rendszere.
11. A jövedéki szabályozás.
12. Az egyszerűsített vállalkozói adó és a kisadók.
13. Számvitel, a számviteli törvény és az adótörvények összefüggései.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadások anyaga, valamint az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályok.
- Egyetemi közti adójogi tankönyv. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (készülőben)
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról
- 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
- 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról
- 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról
- 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

- Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága. Patrocinium Kiadó, Budapest 2016
- Ercsey Zsombor: Tax Reforms in Hungary, Harthmedia Kft., Pécs 2015

PÉNZÜGYI JOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Financial Law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170904K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Pénzügyi jog I. című tantárgy teljesítése, Társfelvétel: Pénzügyi jog II. ea
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A félévben a hallgatók a hatályos jogszabályokon keresztül megismerkednek az adórendszer alapjaival, szabályozásával és működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A Magyar Nemzeti Bank. A pénzügyi piac joga, a pénzügyi intézményrendszer.
2. Az adóigazgatási eljárás alapelvei. Az adózás rendjéről szóló törvény hatálya. Az adókötelezettség tartalmi elemei.
3. Az adóhatósági ellenőrzés. Az adózás rendjéről szóló törvény jogorvoslati fórumrendszere és szankciórendszere.
4. A személyi jövedelemadó jellemzői, adórendszerben betöltött helye, alapelvei és alapvető fogalmai. A személyi jövedelemadó megállapításának módjai.
5. Az Szja-törvény szerinti jövedelemkategóriák. Az összevont adóalap tartalma. Az összevont adóalap, a számított adó. A különadózó jövedelmek.
6. Társasági adó – jellemzők, alapelvek, alanyok, adóalap, korrekciós tételek, adómérték.
7. Az általános forgalmi adó jellemzői, alapja, mértéke.
8. Az általános forgalmi adó működése. Adómentességek.
9. Az illetékek.
10. A vámjog rendszere.
11. A jövedéki szabályozás.
12. Az egyszerűsített vállalkozói adó és a kisadók.
13. Számvitel, a számviteli törvény és az adótörvények összefüggései.

Évközi tanulmányi követelmények:

A Pénzügyi jog II. gyakorlati foglalkozásokon a részvétel kötelező, az ott elhangzottak a vizsgakövetelmények részét képezik. A kötelező foglalkozásokról a félévben legfeljebb három alkalommal lehet hiányozni. A három alkalmat meghaladó hiányzás esetén a hallgató csak orvosi igazolás bemutatása esetén kaphat aláírást. Az a hallgató, aki a megtartott foglalkozások több mint feléről hiányzik, nem teljesíti a tárgyat.

A pénzügyi jogi ismeretek elsajátításának ellenőrzése a szemináriumon egy alkalommal megírt zárthelyi dolgozattal történik. A zárthelyi témaköre megegyezik az előadások és a szemináriumok anyagával. A félévben minden hallgató köteles referátumot tartani, amelynek elmulasztása esetén az aláírás nem adható meg.

A félév végi aláírás („megfelelt” minősítés) megszerzésének feltétele, hogy a zárthelyi dolgozattal a hallgató legalább 50%-ot elérjen és a megadott témában referátumot tartson. Azok a hallgatók, akik nem érik el a szükséges 50%-ot, a szorgalmi időszak végén az egész félév anyagából írhatnak pót-zárthelyi dolgozatot. Akik ez alkalommal sem érik el a minimális pontszámot, csak külön kérelem és szóbeli beszámoló alapján bocsáthatók vizsgára.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadások anyaga, valamint az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályok.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadások anyaga, valamint az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályok.
- Egyetemközi adójogi tankönyv. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (készülőben)
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról
- 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
- 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról
- 2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról
- 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

- Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága. Patrocinium Kiadó, Budapest 2016
- Ercsey Zsombor: Tax Reforms in Hungary, Harthmedia Kft., Pécs 2015
- Simon István (szerk.): Pénzügyi jog II. Osiris Kiadó, Budapest 2012

FOGYASZTÓVÉDELMI JOG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Consumer Protection
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170905K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczy Bodnár Péter
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Miskolczy Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert, Dr. Sándor István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A félévben a hallgatók a hatályos jogszabályokon keresztül megismerkednek a fogyasztóvédelem alapjaival, szabályozásával és működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A fogyasztóvédelmi jog célja, a fogyasztóvédelmi jog és az egyes jogágak (jogterületek) kapcsolata; a fogyasztóvédelmi szabályozás rendszere; a fogyasztóvédelem gazdasági alapjai, a fogyasztóvédelmi jog fejlődéstörténete. A tananyag és a követelmények ismertetése
2. A fogyasztóvédelem alanya – a fogyasztó; a fogyasztóvédelem intézményrendszere
3. Termékbiztonság
4. A fogyasztók tájékoztatása, oktatása
5. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok I.
6. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok II.
7. Fogyasztói szerződések általános szabályai; a távollévők között létrejött szerződések
8. Üzlethelyiségtől távol kötött szerződés (házaló kereskedés); utazásszervezői és közvetítői tevékenység
9. Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések – Time-share
10. Fogyasztóknak nyújtott hitel
11. Tisztességtelen általános szerződési feltételek – tisztességtelen szerződési kikötések; szavatosság, termékszavatosság, Jótállás, termékfelelősség
12. A fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének fórumai; a fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének eszközei; beszámoló

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező irodalom:

- Miskolczy Bodnár Péter - Sándor István: Fogyasztóvédelmi jog I. Patrocínium Kiadó Budapest
- Miskolczy Bodnár Péter: Fogyasztóvédelmi jog II. Patrocínium Kiadó Budapest
- Miskolczy Bodnár Péter: Fogyasztóvédelmi jog III. Patrocínium Kiadó Budapest
- az előadások teljes anyaga, továbbá
- az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok

Ajánlott irodalom:

- Miskolczy Bodnár Péter: A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma, Patrocínium Kiadó Budapest, 2011.
- Dr. Sándor István: A magyar fogyasztóvédelmi jog, UNIÓ Budapest, 2003.
- Dr. Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog Complex Budapest 2007.
- Dr. Osztovits András: Az Európai Unió fogyasztóvédelmi joga

BÜNTETŐJOG V.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Criminal Law V.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Strafrecht V.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170906K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A négy szemeszterben oktatott Általános Részi és Különös Részi tudásanyagon túl a záróvizsga felkészítő és a szakvizsga felkészítőben szereplő jogesetek megbeszélése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A záróvizsga felkészítőben szereplő legjelentősebb, a záróvizsgán is kérdezendő büntetőjogi esetek a hallgatókkal együtt történő megoldása.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea – Harangozó Attila (szerk.): Büntetőjog II. Különös Rész 2. átdolgozott kiadás Jogi Szakvizsga könyvek Patrocinium, Budapest,
- Czine Ágnes - Domokos Andrea: Felkészítő a büntetőjogi záróvizsgára. Patrocinium, Budapest, 2017.

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG III. (SZAKSZEMINÁRIUM)

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Procedural Law III. Seminary
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafprozess Recht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170907K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. tv korábban elsajátított rendelkezéseinek (Be. I. és Be. II.) az alkalmazása

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A szakszeminárium három részből áll: legalább egy kötelező tárgyaláshallgatás, jogesetmegoldások és per-szimulációk. A tárgyaláshallgatás elemzése, a konkrét, eljárási problémákra koncentrááló jogesetek megoldása, és a tárgyalást megjelenítő per szimuláció.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az gyakorlat látogatása kötelező. A hiányzások száma legfeljebb 3 lehet, ennél több hiányzás esetén aláírás nem adható, pótlási lehetőség nincs.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: szóbeli (esetmegoldás)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2017.évi XC. Törvény a büntetőeljárásról
- az előadás anyaga

Ajánlott irodalom:

- Király Tibor: Büntető eljárási jog 4. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.
- A büntetőeljárás dr. Farkas Ákos - dr. Róth Erika Wolters Kluwer Kft., 2012.

SZOCIÁLIS JOG II. ELŐADÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés félév:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170908K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Szociális jog I. Együttes felvétel Szociális jog II. előadás és Szociális jog II. szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek az egyes szociális jogi alrendszerek (egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, szociális segélyezés, foglalkoztatáspolitikai, családi támogatások etc.) keretében nyújtott ellátásokra vonatkozó jogi szabályozás általános kérdéseivel. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Unió területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését jelentő koordinációs rendeletek az alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A betegjogok védelme az egészségügyi törvény alapján. Az egészségügyi szolgáltatások rendszere. Alapellátás, járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátások. A beutalási rendszer elemzése. Betegutak koordinációja.
2. Az egészségbiztosítás keretében nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Térítésmentesen, árhoz nyújtott támogatással és részleges térítéssel nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Külföldön történő gyógykezelés kérdései. Méltányosság.
3. Egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai: csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, táppénz
4. Nyugdíjrendszerek tipizálása. A felosztó-kiróví nyugdíjrendszer, önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosítás, nyugdíj-előtakarékossági számla, foglalkoztatói nyugdíj. Piaci biztosítási alapon nyújtható nyugdíjszerű megtakarítások. A nyugellátások rendszere: az öregségi nyugdíj. Öregségi teljes nyugdíj, öregségi résznyugdíj, nők kedvezményes nyugdíja.
5. Szolgálati idő.
6. A hozzátartozói nyugellátások. Szülői nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások.
7. A gyermeket nevelő családoknak nyújtott támogatások, pótlékok. Családi pótlék, gyermekgondozási segély, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás. A gyermekvédelem keretében nyújtható támogatások. Otthonteremtési támogatások. Babakötvény.
8. Az álláskereső számára nyújtott ellátások (aktív és passzív eszközök) rendszere. Munkahelyvédelmi akcióterv.
9. Baleseti ellátások rendszere. Üzemi baleset. Foglalkozási megbetegedés. Az üzemi baleset és a munkahelyi baleset összehasonlítása. Regresszív igény. Baleseti ellátások elemzése. Baleseti egészségügyi szolgáltatás. Baleseti táppénz. Baleseti járadék.
10. A szociális igazgatás körében nyújtott ellátások. Pénzbeli ellátások. Természetben nyújtott ellátások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott alapszolgáltatások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott szakosított ellátások. Térítési díj.
11. A megváltozott munkaképességű személyek orvosi és szakmai rehabilitációja. A magyar rehabilitációs rendszer elemzése és rendeltetése. Rehabilitációs ellátás. Rokkantsági ellátás. Megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott támogatások.
12. A 883/2004 EK rendelet a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról egyes ellátásokra (pl.: egészségügyi ellátások, nyugellátások, munkanélküli támogatások, családi pótlék) vonatkozó rendelkezéseinek vizsgálata.

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Szociális jog II: tananyag a társadalombiztosítási és szociális ellátások megismeréséhez.. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2018. (megjelenés alatt, várható: 2018. nov.)
- Prof. Dr. Hajdú József – Dr. Homicskó Árpád Olivér – Dr. Kun Attila Sándor: Szociális jog II. különös rész, Egyetemi jegyzet. Főszerkesztő: Prof. Dr. Hajdú József, szerkesztő: Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kft. Kiadó, Budapest, 2010.
- A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény
- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény
- Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárról szóló 1993. évi XCVI. törvény
- A nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló 2005. évi CLVI. törvény
- A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény
- A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előadáson és szeminárium megjelölt rendelkezései
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. és XXIII. fejezetének ismerete.

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Dr. Hajdú József - Lőrincsikné Dr. Lajkó Dóra: Társadalombiztosítási jog Jogi szakvizsga jegyzet (III. fejezet 109-166 old), DialogCampus Kiadó, 2005.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p
- Dr. Homicskó Árpád: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám.
- Dr. Homicskó Árpád: A szociális biztonság garantálása az Európai Unióban. Jog és Állam 8. Nyári egyetem, 2006. Szerk: Dr. Kapa Mátyás. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2006.
- Dr. Homicskó Árpád: Az egészségügyi szolgáltatások jogi szabályozása. Jogelméleti Szemle 2007. évi II. szám.

SZOCIÁLIS JOG II. SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law II. Seminary
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés félév:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	1 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170909K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Szociális jog I. Együttes felvétel Szociális jog II. előadás és Szociális jog II. szeminárium
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér, dr. Kiss Bettina

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek az egyes szociális jogi alrendszerek (egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, szociális segélyezés, foglalkoztatáspolitikai, családi támogatások etc.) keretében nyújtott ellátásokra vonatkozó jogi szabályozás általános kérdéseivel. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Unió területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését jelentő koordinációs rendeletek az alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az egészségügyi ellátórendszer működése. Az egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásai.
2. Az egészségbiztosítás egészségügyi szolgáltatásaira való igény érvényesítése, az egészségbiztosítás keretében igénybe vehető egészségügyi szolgáltatások biztosítása.
3. Az egészségbiztosítás pénzügyi ellátásai, baleseti ellátások.
4. A munkanélküliség (álláskereső) kezelésének aktív és passzív eszközrendszere.
5. A szociális segélyezés rendszere, működése és gyakorlati problémái.
6. A természetben nyújtható szociális ellátások rendszere (az egyes természetben nyújtható szociális ellátások). A személyes gondoskodást nyújtó ellátások és elvi alapja, az ellátási formák és azok osztályozása, a térítési díj jogi tartalma.
7. Szociális intézmények, a személyes gondoskodásra kötelezettek köre, az intézmények tevékenységének jogi szabályozása, az intézményi jogviszony. A szociális ellátások finanszírozása, szerződéses szociális ellátások.
8. A családok szociális támogatásának rendszere.
9. A magyar nyugdíjrendszer áttekintése.
10. A társadalombiztosítási nyugellátások, különösen az öregségi nyugdíj, a hozzátartozói nyugellátások elemzése.
11. A megváltozott munkaképességű dolgozók foglalkoztatása és szociális ellátása; általános szabályok a 2012. évi CXCI törvény alapján, valamint az ehhez kapcsolódó állami feladatok.
12. Munkahelyi szociálpolitika.

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás TVSZ szerint. Zárthelyi dolgozat legalább 50 %-os eredménnyel történő megírása a szorgalmi időszakban meghirdetett időpontban.

Értékelés módja: gyakorlati jegy
Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Szociális jog II: tananyag a társadalombiztosítási és szociális ellátások megismeréséhez.. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2018. (megjelenés alatt, várható: 2018. nov.)
- Prof. Dr. Hajdú József – Dr. Homicskó Árpád Olivér – Dr. Kun Attila Sándor: Szociális jog II. különös rész, Egyetemi jegyzet. Főszerkesztő: Prof. Dr. Hajdú József, szerkesztő: Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kft. Kiadó, Budapest, 2010.

- A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény
- A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény
- Az Önkéntes Kölcsönös Biztosító Pénztárakról szóló 1993. évi XCVI. törvény
- A nyugdíj-előtakarékossági számlákról szóló 2005. évi CLVI. törvény
- A foglalkoztatói nyugdíjról és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvény
- A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény előadason és szeminárium megjelölt rendelkezései
- A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. és XXIII. fejezetének ismerete.

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Dr. Hajdú József - Lőrincsikné Dr. Lajkó Dóra: Társadalombiztosítási jog Jogi szakvizsga jegyzet (III. fejezet 109-166 old), DialogCampus Kiadó, 2005.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p
- Dr. Homicskó Árpád: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám.
- Dr. Homicskó Árpád: A szociális biztonság garantálása az Európai Unióban. Jog és Állam 8. Nyári egyetem, 2006. Szerk: Dr. Kapa Mátyás. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2006.
- Dr. Homicskó Árpád: Az egészségügyi szolgáltatások jogi szabályozása. Jogelméleti Szemle 2007. évi II. szám.

VERSENYJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Competition Law II. Antitrust Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét előadás; 2 óra/hét szeminárium
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 + 1 (összesen 4) kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170910K/ AJ JON170911K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Versenyjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató megismerkedjen a versenyjogi alapfogalmakkal, a kartelljoggal, ismerje a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmát, tudja, mit jelent a vállalkozások összefonódása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A verseny szerepe a gazdaságban, a versenyjog fő területei, a verseny funkciói. Tananyagok, követelmények, számonkérés ismertetése
2. Az EK versenyjogának kialakulása, fejlődése, a magyar és közösségi versenyjog fő területei, a közösségi versenyjog forrásai, Aa GVH és az Európai Bizottság versenyjogi szerepe. Vállalkozás a magyar versenyjogban és az EK versenyjogában. A közösségi és a magyar versenyjogi szabályok együttes alkalmazása. A versenytörvény hatálya. A tagállamok közötti kereskedelem befolyásolása.
3. Érintett piac, érintett árupiac, keresleti és kínálati helyettesíthetőség; érintett földrajzi piac. A kartell fogalma. Egymástól független vállalkozások
4. Tipikus kartellfajták. Horizontális és vertikális versenykorlátozások. Bagatell kartell. A kartell versenyjogi, polgári jogi és büntető jogi következményei.
5. Kartell a GVH gyakorlatában
6. Mentesülés. A csoportmentesítési rendszer kialakulása a közösségi jogban. A mentesítés rendszerének áttekintése. Magyar csoportmentesítési rendeletek I.
7. Magyar csoportmentesítési rendeletek II.
8. Gazdasági erőfölény I. A gazdasági erőfölény fogalma
9. Gazdasági erőfölény II. Visszaélés gazdasági erőfölénnyel
10. Gazdasági erőfölény III. Visszaélés a GVH gyakorlatában
11. Vállalkozások összefonódása

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium/beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Miskolczi Bodnár Péter: A versenykorlátozások jogának magyar szabályai Patrocinium Budapest
- Tóth András: A versenyjogi jogeset és szöveggyűjtemény Patrocinium Budapest 2016.
- előadások anyaga

Ajánlott irodalom:

- Kommentár a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényhez (Lektor Tóth Tihamér) GVH Budapest 2014.
- Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.

KRIMINALISZTIKA

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Forensic Science
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	ForensischeWissenschaft
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170801KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ibolya Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnügyi tudományokon belül a kriminalisztika a joghallgatók számára a bűnügyi nyomozástan elméleti és gyakorlati ismereteinek felvázolása és bemutatása a jogászai szakmák során történő felhasználás megkönnyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminalisztika története, fogalma, tárgya és helye a bűnügyi tudományok rendszerében.
2. A nyomozás tervezése és szervezése
3. Krimináltechnika I.
4. Krimináltechnika II. A helyszín, és a helyszínelés jelentősége a bűnügyi nyomozásban
5. Szakértői bizonyítás
6. Kihallgatási taktika I.
7. Kihallgatási taktika II.
8. Profilalkotás
9. Az igazságügyi orvostan, mint a kriminalisztika „testvértudománya”
10. Az emberölés és a testi épség elleni bűncselekmények nyomozása
11. A nemi erkölcs elleni bűncselekmények nyomozása
12. A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása I.
13. A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása II.
14. Nyomozás számítógépes környezetben

Évközi tanulmányi követelmények: tanulmányi segédanyagok ismerete

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Ibolya Tibor: Kriminalisztikatörténeti tanulmányok. Patrocinium, Budapest, 2015 ISBN 978-963-413-007-9
- Ibolya Tibor: Az első magyar kriminalisztika tankönyv és szerzője. Ügyészek Lapja 2012/2.
- Ibolya Tibor: A gépjármű-finanszírozással kapcsolatos bűncselekmények nyomozásáról. Rendészeti Szemle 2008/11.
- Ibolya Tibor: Egy erőszakos közöszlés nyomozása és annak tanulságai. Rendészeti Szemle 2010/3.
- Ibolya Tibor: A hűtlen kezelés bizonyítása. Rendészeti Szemle 2010/10.
- Ibolya Tibor: A „torrentraziák” büntetőjogi megítélése. Belügyi Szemle 2011/2.
- Ibolya Tibor: Kihallgatási taktika a nyomozásban (www.ibolyatibor.hu)
- Ibolya Tibor: A daktiloszkópia és a dánosi rablógyilkosság (www.ibolyatibor.hu)
- Ibolya Tibor: A számítástechnikai jellegű bűncselekmények nyomozása. Patrocinium Kiadó, Budapest. 2012. (Tansegédlet)
- Ibolya Tibor: Elfelejtett kriminalisták. Dr. Gábor Béla a daktiloszkópia első magyar szakértője. Belügyi Szemle. 2014/3.

Ajánlott irodalom:

- Kriminalisztika (szerk. Bócz Endre). (BM Kiadó, 2004. 1-2. kötet)
- Dr. Molnár József: A kriminalisztika tudománya I-IV. (Kriminológia Évkönyv, Bp. 1995., Kriminológiai és kriminalisztika tanulmányok 33., 34. és 35. kötet)
- Kertész Imre: A kihallgatás taktika lélektani alapjai (Bp. 1965.)
- Dr. Gödöny József: Bizonyítás a nyomozásban (Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1968.)

A BÍRÓI HIVATÁS TÖRTÉNETE

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	The history of the profession of the judges
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Die Geschichte der Beruf der Richter
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170802KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelezően választható tantárgy az egyik legfontosabb jogász professzió történeti előzményeit tekinti át. Az oktatás célja, hogy felhívja a figyelmet az ítélkezési tevékenység hazai előzményeire, magyarországi tapasztalataira, továbbá a bírói hivatás gyakorlásához szükséges szellemi-kulturális kritériumokra. A tárgy felvétele esetén a hallgatók megismerkedhetnek a magyar törvénykezés történetének legfontosabb történeti tapasztalataival, a bírakkal szembeni kihívásokkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgyi program a KKK-ban rögzített elvárások közül segít a hallgatóknak a történeti fejlődés logikájának felismerésében, egy kiemelt jelentőségű jogász hivatás etikai normáinak megismerésében, értelmezésében. Támogatná azt az elvárást, hogy a joghallgatók ismerjék meg az egyes jogász hivatások alapvető szakmai sajátosságait.

Tantárgyi program:

1. A bírói foglalkozás középkori előzményei, Werbőczy István a jó bíraskodás feltételeiről
2. A bíróval szembeni elvárások az újkorban: Márai Terézia, II. József reformjai
3. A polgári kor követelményei: az 1869. évi IV. tc.
4. Kiemelkedő bírói személyiségek a dualizmus idején
5. Nagy perek, kiváló bírák a két világháború között
6. Népbíraskodás dilemmái
7. Etikai dilemmák a szocialista bíraskodás idején
8. Kitekintés Európára: bírói hivatás történeti gyökerei, modelljei
9. A bírakkal szembeni hatályos elvárások
10. Gyakorló bírák tapasztalatai I.
11. Gyakorló bírák tapasztalatai I.
12. Összegzés

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	a félévi aláírás feltétele a foglalkozásokon való jelenlét
<u>Értékelés módja:</u>	gyakorlati jegy
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Stipta István: *A magyar bírósági rendszer története*. Multiplex Media-Debrecen University Press. (Második, javított kiadás) Debrecen, 1998.
- Navratil Szonja: *A jogász hivatásrendek története Magyarországon, (1868/1869-1937)*. Budapest. ELTE Eötvös K, 2014. 180 p. (ELTE jogi kari tudomány)

MUNKAJOG III. (KÖZSZOLGÁLATI MUNKAJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law III. Public sector labour law
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170803KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató:</u>	Dr. Kun Attila, Dr. Homicskó Árpád

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Munkajog III. tantárgy (Közszolgálati jog) oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Munkajog I és II ismeretanyagára is – képes legyen:

- azonosítani a közszolgálat értelmezési kereteit, a magánszféra és a közszféra, illetve az ezekre vonatkozó jogi szabályozás lényegbevágó különbségeit;
- átlátni a kormánytisztviselőkre és köztisztviselőkre vonatkozó szabályokat (Kttv.);
- átlátni a közalkalmazotti jogállás (Kjt.) lényegi ismérveit;
- értelmezni és alkalmazni a közszolgálati jogviszony (pragmatika) legfontosabb elemeit (a jogviszony keletkezésétől kezdve az előmeneteli és illetményrendszeren, a teljesítményértékelés, a képzés, továbbképzés, a felelősségi rendszer szabályain át egészen a jogviszony módosításáig, megszűnéséig, kitérve a személyzeti igazgatás és a munkaügyi kapcsolatok kérdéseire is)
- eligazodni a közszolgálati emberi erőforrás-gazdálkodással, az életpálya-tervezéssel, valamint a közszolgálatban működtetett személyzeti rendszerekkel kapcsolatos alapvető jogi, igazgatási feladatok ellátására vonatkozó szabályokban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A közszolgálati jog általános kérdései, rendszere, a munkajoggal való kapcsolata
2. A Kttv. szerkezete és a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályai
3. A jogviszony keletkezése és módosítása; a munkáltatói jogkör gyakorlása; A kinevezéstől eltérő ideiglenes foglalkoztatás
4. A kormányzati szolgálati jogviszony megszűnése és megszüntetése
5. Az összeférhetetlenség
6. Az előmenetel
7. A kormánytisztviselők képzése, továbbképzése
8. A teljesítményértékelés és a minősítés
9. A munkaidő és a pihenőidő
10. A munkavégzés szabályai: a jogviszony tartalma; jogok és kötelezettségek
11. A díjazás
12. A fegyelmi felelősség és a kártérítési felelősség
13. A közszolgálati jogvita
14. A közszolgálati hivatásetika
15. A közszolgálati személyzeti igazgatás, Közszolgálati érdekegyeztetés, közigazgatási szakmai érdekképviselet

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- György István- Hazafi Zoltán (szerk.): Közszolgálati jog. Budapest, NKE Szolgáltató Kft., 2015

Ajánlott irodalom:

- dr. Kis Norbert, Juhász Lilla Mária, dr. Hazafi Zoltán, dr. Horváth Attila, dr. György István, dr. Linder Viktória: Közszolgálati életpályák. Budapest, Nemzeti Közszolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013.
- Kártyás Gábor (szerk.): Bevezetés a közszolgálati munkajogba, ELTE Eötvös Kiadó, 2015

ADATVÉDELEM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Data protection
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170804KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Péterfalvi Attila
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Péterfalvi Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése az adatvédelem és az információszabadság nemzetközi szabályainak alapfogalmaival, a magyar szabályozás alkotmányos alapjaival, a hatályos szabályozás alapjaival, a szektorális adatkezelések alapvető szabályaival, a közérdekű adatok nyilvánosságával.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. Alapfogalmak (személyes adat, különleges adat, adatkezelés, adatfeldolgozás)
2. Az adatkezelés célhoz kötöttsége
3. Adattovábbítás, az adatkezelések összekapcsolása, adattovábbítás külföldre
4. Adatbiztonság
5. Az érintettek jogai és érvényesítésük: Tiltakozási jog, Bírósági jogérvényesítés, Kártérítés
6. A közérdekű adatok nyilvánossága, ennek korlátai (államtitok, szolgálati titok, üzleti titok, döntéselőkészítő adat)
7. Az adatvédelmi biztos
8. Az adatvédelmi nyilvántartás,
9. Belső adatvédelmi felelős és adatvédelmi szabályzat
10. Személyes adatok feldolgozása és felhasználása kutatóintézetben,
11. Személyes adatok felhasználása statisztikai célra
12. Szektorális adatkezelések (rendőrség, egészségügy, direkt marketing, munkáltatók)

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az Európai Parlament és a Tanács 95/46 EC Irányelve Az egyének a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos védelméről és ezeknek az adatoknak a szabad áramlásáról.
- Az Európa Tanács Egyezménye Az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során.
- Szerződés az európai alkotmány létrehozásáról II-68. cikk.
- A tantárgyat érintő hatályos magyar jogszabályok vonatkozó rendelkezései.

Ajánlott irodalom:

Az adatvédelmi biztos éves parlamenti beszámolója.

ÖSSZEHASONLÍTÓ ALKOTMÁNYJOG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Comparative Constitutional Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170805KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az összehasonlító alkotmányjog jelképes utazást biztosít a világ különböző államaiba: az egyes jogintézmények világszerte előforduló módozatait vizsgáljuk. Mindezek során a gyakorlatban alkalmazható konzekvenciákat vonunk le.

Az összehasonlító alkotmányjog a leírt szabályok alapján elemzi a jogintézményeket. A politikatudomány az egyes tényezők tényleges, gyakorlati érvényesülését vizsgálja. Az alternatív előadáson főszabály szerint az alkotmányjogi megközelítést alkalmazzuk, azzal a kitételrel, hogy amennyiben egy jogintézmény tényleges érvényesülése lényegesen eltér a leírt jogszabálytól, ott erre külön utalást teszünk. Az összehasonlító módszertan eredménye kétirányú lehet. Az egyik a „van” pusztá megértésére és leírására irányul. Ezen túlmege a másik irány, amely az összehasonlítás eredményeként a „kell”-re is utal. E tanegység az utóbbi irányvonalat követi.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Évközi tanulmányi követelmények ismertetése, bevezetés az összehasonlító alkotmányjogba
2. A hatalommegosztás kérdésköre
3. Kormányzati rendszerek
4. Parlamentek
5. Kétkamarás parlamentek
6. Az államfő
7. A kormány
8. Parlament és kormány viszonyrendszere
9. Összehasonlító választási jog I.
10. Összehasonlító választási jog II.
11. Választás és kormányzat egyes konkrét államokban
12. Alkotmánybíráskodás nemzetközi összevetésben

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: *előadások anyaga*

Ajánlott irodalom:

- Kilényi Géza: Összehasonlító alkotmányjog, Budapest, PPKÉ egyetemi jegyzet, 2002
- Cservák Csaba (szerk.): Összehasonlító alkotmányjogi tanulmányok, Patrocinium, 2015. Budapest

KRIMINOLÓGIA

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminology
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Kriminologie
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170806KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnözéssel, mint társadalmi tömegjelenséggel foglalkozó tudomány egyes részterületeinek általános és különös bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Kriminológiai alapvetés
- A kriminológia kutatási területe, kezdeti iskolák
- Szociológiai irányzatok
- A társadalmi struktúrával kapcsolatos elméletek
- Az elkövető személyiségével foglalkozó elméletek, a női bűnözés
- A magyar kriminológia története
- Erőszakos bűnözés I.
- Erőszakos bűnözés II.: A családon belüli erőszakról általában
- Gyermek- és fiatalkori bűnözés
- Devianciák és a bűnözés kapcsolata
- A magyarországi kriminalitás általános jellemzői, vagyon elleni bűnözés

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea - Nemes Zsófia: Tételek, gondolatok a kriminológia tudományából. Patrocinium Budapest, 2016.
- Korinek László: Kriminológia I-II. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2010

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: A Domokos- Nemes-féle jegyzetben szereplő tételek

KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG) REPETITÓRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Commercial Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170807KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szuchy Róbert, Miskolczi-Bodnár Dr. Harsányi Gyöngyi

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Kereskedelmi szerződések

1. Követelményrendszer Szerződéskötés az üzleti életben. Elektronikus kereskedelem.
2. Fizetési módok Közvetítői szerződések és összehasonlításuk a bizománnyal.
3. Forgalmazási szerződés. Barter.
4. A lízing tulajdonátruházási vonatkozásai. Lízing.
5. Faktoring
6. Koncesszió Jogbérleti (franchise) szerződés

Értékpapírszabályozás

7. Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozás.
8. Váltó
9. Csekk. Kötvény Kincstárjegy. Letéti jegy.
10. Kárpótlási jegy. A részvény. Értékpapír kibocsátás. Tőzsdei ügyletek
11. Közraktári szerződés – közraktári jegy
12. Jelzáloghitel – jelzáloglevél. Befektetési alap – befektetési szerződés – befektetési jegy.

Évközi tanulmányi követelmények: szemináriumokon való aktív részvétel

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli (dolgozat)

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a **Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrészének beható ismerete.**

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindkét anyagrészben elérik az adott anyagrészben megszerzhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Barta Judit, Fazekas Zoltán, Harsányi Gyöngyi, Miskolczi Bodnár Péter, Szuchy Róbert, Ujváriné Antal Edit Majoros Tünde (szerk.): Kereskedelmi szerződések alapvető szabályai, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016. (második, átdolgozott kiadás)
- Harsányi Gyöngyi: A magyar értékpapírszabályozás alapjai, Novotni Kiadó Miskolc, 2010. (Használható a szerző hasonló című tankönyve, amely a Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány kiadásában jelent meg, Budapest 2009.)

- Követelményt képez az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertetett szerződésekre, a kötelmek és a szerződések közös szabályai a Ptk.-ból, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok.

Ajánlott irodalom:

- Vékás Lajos: A Polgári Törvénykönyv – magyarázatokkal, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2013
- Osztovits András (Szerk.): Ptk. Magyarázata, Opten Könyvkiadó, Budapest 2014

A FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS JOGA

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Corporate Governance and Corporate Social Responsibility
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170901KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az érdeklő hallgatók számára bevezetés nyújtani a Felelős Vállalatirányítás (*Corporate Governance*) főbb szabályaiba.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, a Felelős Vállalatirányítás szükségessége
2. A Felelős Vállalatirányítás (Corporate Governance) történeti fejlődése
3. A Corporate Governance elméletek
4. A Corporate Governance szereplői
5. Felelős Vállalatirányítás az USA-ban és Angliában, a Sarbanes Oxley Act
6. Az OECD Felelős Vállalatirányításra vonatkozó alapelvei
7. A Felelős Vállalatirányítás az Európai Unióban
8. Felelős Vállalatirányítás a német jogrendben
9. Kitekintés: Felelős Vállalatirányítás Kelet-Ázsiában
10. Vállalatok társadalmi felelősségvállalása (CSR)
11. Vállalatok társadalmi felelősségvállalása az Európai Unióban
12. Felelős Vállalatirányítás Magyarországon, a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlása
13. Corporate Governance esettanulmányok
14. Beszámoló

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kecskés András: Felelős társaságirányítás (Corporate Governance), HVG Orac, Budapest, 2011
- Auer Ádám: Corporate governance - A felelős társaságirányítás jelenkori dimenziói, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017

Ajánlott irodalom:

- Monks, R., Minow, N.: Corporate Governance; 4rd edition, Wiley-Blackwell publishing, 2008

GAZDASÁGI BŰNCSELEKMÉNYEK

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Economical Crimes
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170902KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fodor Balázs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a gazdasági bűncselekményekre vonatkozó legfontosabb elméleti, jogalkotási és jogalkalmazási kérdéseket tekinti át.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A gazdasági bűnözés történeti áttekintése, morális megítélése és a piacgazdaság jogi szabályozása
2. A gazdasági bűnözés kriminológiai és büntetőjogi meghatározása, a gazdasági tevékenység fogalmának vizsgálata, illetve bűnügyi statisztikák a gazdasági bűnözés vonatkozásában
3. A gazdálkodással kapcsolatos bűncselekmények rendszertana és a gazdasági bűncselekmények jellemzői
4. A gazdasági bűncselekmények alanyisága és a vezető tisztségviselő felelőssége
5. A gazdálkodás körében elkövetett vagyon elleni bűncselekmények áttekintése
6. A pénzmosás és a pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekmények áttekintése
7. A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények áttekintése
8. A számvitel rendjének megsértése és a csődbűncselekmény
9. A fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények áttekintése
10. A költségvetési csalás
11. Az adóigazgatási és a büntetőeljárás kapcsolata
12. Nyomozás és bizonyítás a gazdasági bűncselekmények körében

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Angyal Pál: A magyar büntetőjog kézikönyve 5. kötet Budapest, 1929.
- Molnár Gábor: Gazdasági bűncselekmények. Budapest, 2009.
- Tóth Mihály: Gazdasági bűnözés és bűncselekmények, Budapest, 2002.

INTERNATIONAL BUSINESS LAW

<u>Oktatás nyelve:</u>	angol
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	őszi
<u>Meghirdetés féléve:</u>	9.
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170903KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Nemzetközi jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Belényesi Pál
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Belényesi Pál

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

The course will start with the introduction to general legal principles, and then we move onto the international trade and commercial area of law. We will delve into the particularities of the international business transactions to conclude with specific cross-border issues such as regulation and competition at international level.

The course has several objectives. Students gain knowledge about international business terms, risks, deals (export-import, foreign direct investment, international IPR). We discuss basic notions of property, judicial forums, and alternative dispute resolution.

On the one hand, it aims at introducing students to issues surrounding international commercial transactions (including basic requirements of a contract of sales, international shipping terms, and liability of air and ocean carriers, etc.).

On the other hand, we will be examining the environment of international trade law (focusing on GATT, WTO) and the regulation of imports and exports.

Finally, we will try to familiarize ourselves with various areas of regulation of international business, such as competition law and environmental law.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész) kompetenciák leírása:

Upon successful completion of the course, students will know the basic laws and principles of international business law. In particular, students will be able to understand the development of international law and the formation, validity and performance of international sales contracts.

The students shall become familiar with the main documents related to the sale of goods, such as the letter of credit; students will also have the opportunity to learn specific issues related to the regulation of exports and the regulation of import. Students will also analyze and understand the basic principles of environmental law and antitrust law.

Évközi tanulmányi követelmények: nincs

Értékelés módja: Kollokvium. Írásbeli évközi ZH a TVSZ 60. § (2) bekezdése a) pontja szerint (két ZH alkalom kerül majd meghirdetésre a TVSZ 61. § (8) bekezdése alapján, melyek pontos időpontjáról később adunk tájékoztatást)

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
az előadáson kiosztott segédanyag

KÖZBESZERZÉS JOGA

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Public Procurement Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170904KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy elsődleges célja, hogy átfogó képet adjon a közbeszerzésekhez kapcsolódó jogi szabályozási keretéről. A tárgy a közbeszerzési eljárások célján és kialakulásán túl vizsgálja nemcsak a hazai szabályozási kereteket, hanem nemzetközi kitekintést is nyújt. A tárgy áttekinti a közbeszerzési eljárások folyamatát, a közbeszerzési eljárások előkészítésétől kezdődően, az eljárások megindításán és lefolytatásán át egészen a szerződések megkötéséig, sőt azon túl is, egészen az esetleges szerződésmódosítások közbeszerzési szabályozásáig, valamint a jogorvoslati eljárásokról is átfogó képet nyújt. Továbbá komplex rendszerbe helyezi és vizsgálja a közbeszerzéseket a kapcsolódó jogterületekkel – úgymint például a versenyjoggal és a büntetőjoggal – együtt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A közbeszerzés története, a közbeszerzés célja, a közbeszerzés alapelvei
2. A közbeszerzési alanyai, a közbeszerzés tárgyai
3. A közbeszerzési eljárás előkészítése
4. A közbeszerzési eljárás folyamata, szakaszai
5. A közbeszerzési eljárás fajtái, eljárásrendek
6. Speciális közbeszerzési eljárások
7. A közbeszerzési törvényhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek
8. A közbeszerzési eljárás során megkötött szerződések, a szerződésmódosításra vonatkozó speciális rendelkezések
9. Támogatásból megvalósuló közbeszerzések
10. A közbeszerzések intézményrendszere, jogorvoslatok a közbeszerzési eljárásban
11. A közbeszerzés és a versenyjog.
12. A közbeszerzési jog nemzetközi vetületei

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Patay Géza (szerk): A KÖZBESZERZÉS JOGA - Kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2014

Ajánlott irodalom:

- Juhász Ágnes: A közbeszerzésről másképpen - közjog és magánjog határán, Lectum Kiadó, 2014
- Az előadáson elhangzottak

ORVOSI JOG (EGÉSZSÉGÜGYI JOGI ALAPISMERETEK)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Medical law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170905KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az egészségügyi szabályozás alapjaiba. Megismerkednek az egészségügyi rendszerrel, az abban részt vevő felekkel, a köztük lévő jogi kapcsolattal. Megtanulják az egészségügyben részt vevő feleket megillető jogokat, az őket terhelő kötelezettségeket. Betekintést nyernek az egészségügyi törvény egyes rendelkezéseibe, annak értelmezésébe. A hallgató a tantárgy végén megismeri az egészségügyre vonatkozó alapvető jogi szabályokat munkajog, társadalombiztosítási és polgári jogi megközelítésből.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az orvosi jog fogalma. Az orvosi jog elhelyezése a jogrendszerben. Az egészségügy feladata. A magyar egészségügyi ellátás rendszerének és működésének általános bemutatása.
- Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere. Az egészségügyi ellátást nyújtó intézmények.
- Az élethez, az egészséghez és az egészségügyi ellátáshoz való jog szabályozásának bemutatása.
- Az egészségügyi ellátáshoz való jog általában. Az egészségügyi ellátáshoz való jog részjogosítványai.
- Az egészségügyi tevékenységek csoportosítása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján.
- Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdései, munkajogi alapismeretek.
- Az egészségügyi szolgáltatások rendszere, tekintettel a progresszív betegellátás alapelveire. A beutalási rendszer.
- A betegjogokról általánosságban. A betegjogok személyi és tárgyi hatálya. Az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezési jog. Az egészségügyi ellátás visszautasításának joga. A kapcsolattartás joga, az intézmény elhagyásának a joga, a beteg tájékoztatáshoz való joga. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga és az orvosi titoktartáshoz való jog.
- A beteg kötelezettségei. Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei. Az ellátási kötelezettség. Vizsgálati és terápiás módszerek jogszabály keretei közötti szabad megválasztásának joga, az egészségügyi ellátás megtagadásának joga.
- Az egészségügyi adatok kezelése és védelme. Tájékoztatási kötelezettség, dokumentációs kötelezettség és titoktartási kötelezettség.
- A betegek jogainak érvényesítése. A betegjogi képviselő és a közvetítő tanács szerepe a betegjogi rendszerben. Bírósági eljárás.
- Az orvosi jogviszony. Az orvos és a beteg közötti jogviszony, mint bizalmi kapcsolat, valamint az orvos és az egészségügyi intézmény közötti jogviszony elemző vizsgálata. Az orvosi jogviszony keletkezése, módosulása és megszűnése. A jogi és az etikai megközelítés eltérései. Polgári jogi felelősség az orvosi működésért. A kártérítési felelősség megállapításának feltételei. Az alkalmazott és a megbízott károkozása. A sérelemdíj megtérítése.
- Orvos-biológiai kutatás és kísérlet. Az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárások. Az embriókkal és az ivarsejtekkel végzett kutatások. A művi meddővé tétel. Szerv- és szövetátültetés. A halottakkal kapcsolatos rendelkezések. Vérellátás. Katasztrófa-egészségügyi ellátás. Pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása. Az orvosok és az egészségügyi dolgozók büntetőjogi felelőssége.

Évközi tanulmányi követelmények:

A félév során minden órán katalógus van. Legfeljebb három hiányzás lehetséges. A félév végén írásbeli zárthelyi dolgozat megírása.
Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana.

Ajánlott irodalom:

- Tarr György: Élet és egészség, orvos és beteg, jog és erkölcs, az emberi méltóság fogalom szférájában.
- Kőszegfalvi Edit: Egészségügyi és betegjogi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft.
- Gaizler Gyula: Bioetika

SZERZŐI JOG

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Copyright
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Das Urheberrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170906KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja a bevezetés a szerzői jogi szabályozásba. Ezt a célt a szeminárium úgy kívánja teljesíteni, hogy a kurzus elvégzésével a hallgatók a szerzői jogot, mint szabályozási eszközt (kultur) történeti kontextusba tudják helyezni, a jogi szabályozást szerves fejlődés eredményeként tudják szemlélni és ennek következtében ne tekintsék azt kőbe vésett, megváltoztathatatlan igazságnak, hanem egy, a kulturális, gazdasági illetve műszaki változásokhoz folyamatosan adaptálódó normarendszernek.

A tantárgyra nem utolsó sorban azért van szükség, mert médiumok működésének egyik alapvető eszköze a tartalmak előállítás, illetve a kész tartalmak beszerzése. Ehhez pedig szükségszerűen hozzátartozik a különböző tartalmakhoz való hozzájutás jogi feltételeinek ismerete, ezen feltételek közti mozgás elsajátítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, a tantárgy bemutatása, követelmények ismertetése A szerző – kreativitás és egyéniség, a mű – egyéni, eredeti jelleg, egyszerűs művek, közös művek
2. A szerzői személyhez fűződő jogok – az alkotó erkölcsi elismerése és annak módjai, A szerző vagyoni jogai I.
3. A szerző vagyoni jogai II.
4. A szerzői jog korlátai A. A szabad felhasználások 1. A szabadon hozzáférhető archívumok; 2. A kódolt tartalmak; 3. A meglévő alkotások reciklálása; 4. A díjjények
5. A felhasználás háttere: a szerzői jogi engedélyek és szerződések rendszere
6. Előadók, hanglemezgyárak, filmproducerek, műsorsugárzók, adatbázisépítők – a kapcsolódó jogi jogosultak
7. Közös jogkezelés
8. Szerzői jogi jogsértések és szankciók
9. esetmegoldás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom:

- 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról
- Grad-Gyenge Anikó (szerk.): Kézikönyv a szerzői jog érvényesítéséhez. www.szerzoijogikezikonyv.hu
- Grad-Gyenge Anikó: Szerzői jog és iparjogvédelem a magyar magánjogban. Patrocínium, Budapest, 2014.
- Gyertyánfy Péter (szerk.): A szerzői jogi törvény magyarázata. CompLex Wolters Kluwer Csoport, Budapest, 2014.
- Lontai Endre – Gyertyánfy Péter – Faludi Gábor – Vékás Gusztáv: Szerzői jog és iparjogvédelem. Eötvös Kiadó, 2016.
- Tóth András – Hegedűs Bulcsú – Grad-Gyenge Anikó – Udvary Sándor: Infokommunikációs Jog. Patrocínium 2016.

VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Arbitration
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Schiedsgerichtsbarkeit
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170907KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári perjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A választottbíráskodás jogába kíván betekintést nyújtani, bemutatva a választottbíráskodás elméletét, magyar és külföldi történetét, a főbb nemzetközi és magyar választottbírószági intézményeket, illetve a választottbírószági jog alapjait számos esetjogi példán keresztül. A kurzus elvégzéséhez angol nyelvtudás szükséges.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A kurzus célja, hogy a hallgatók részére bemutassa a választottbíráskodást mint alternatív vitarendezési formát. A kurzus során a választottbíráskodás történetének áttekintése után a legfontosabb választottbírószági alapfogalmak és intézmények (MKIK, ICC, LCIA, stb.) bemutatására kerül sor, olykor idegen nyelvű források felhasználásával.

- Kompetenciák, készségek: jogösszehasonlító módszertan, vitarendezési készségek fejlesztése, vitarendezés nemzetközi környezetben, idegen nyelven.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

– Boóc Á.: Nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás. A választottbíró megválasztása és kizárása. Budapest, 2009.

Ajánlott irodalom:

Egyéb, a foglalkozáson megjelölt irodalom.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓZÁSI SZABÁLYAI

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Taxation rules for enterprises
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi félév
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170908KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Pénzügyi jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus keretében a hallgatók gyakorlati példák segítségével ismerik meg az eltérő vállalkozási formákra vonatkozó legfontosabb adójogi szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A különböző vállalkozási formák.
2. Az egyes vállalkozási formákra vonatkozó adókötelezettségek (főszabály, választható adónemek, határidők, szankciók).
3. Az adóigazgatási eljárás.
4. Az adóigazgatási eljárás jogorvoslati fórumrendszere.
5. Az egyéni vállalkozó adózása.
6. A társas vállalkozó adózása.
7. Személyi jövedelemadó.
8. Társasági adó.
9. Egyszerűsített vállalkozói adó.
10. Kisadók.
11. Általános forgalmi adó.
12. Mentességek az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint.
13. Jövedéki adó.
14. Termékdíj.

Évközi tanulmányi követelmények: órai jelenlét

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli (zárthelyi dolgozat és referátum)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Egyetemi közti adójogi tankönyv. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (készülőben)
- Az új adójog magyarázata 2010. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest 2010
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról
- 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
- 2003. évi CXXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól
- 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról
- 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

- Simon István (Szerk.): Pénzügyi jog II. Osiris Kiadó, Budapest 2012
- Ercsey Zsombor: Az Szja- és az Áfa-szabályozás igazságossága a magyar adórendszerben. PhD értekezés, Pécs 2013. letölthető: http://doktori-iskola.ajk.pte.hu/files/tiny_mce/File/Vedes/Ercsey/ercsey_nyilv_ertekezes.pdf

VERSENYJOG ÉS HATÁRTERÜLETEI

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul)</u>	Competition Law and its border areas
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/ hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON170909KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Versenyjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyjog és határterületei tárgy célja kifejezetten a versenyjog c. tárgyra épülő és azt kiegészítő ismeretanyag átadása az állami versenyjog, az eljárásjog és a versenyjoghoz kapcsolódó határterületek vonatkozásában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Gazdasági szabályozás és versenyjog
2. Globális és összehasonlító versenyjog, verseny és gazdasági alkotmányosság I.
3. Verseny és gazdasági alkotmányosság II.
4. Versenyjogi jogalkalmazás alapjogi vonatkozásai I.
5. Versenyjogi jogalkalmazás alapjogi vonatkozásai II.
6. ZH
7. Állami versenyjog I.
8. Állami versenyjog II.
9. Kartellek elleni küzdelem eszközei
10. Versenyjog a bíróságok előtt: kártérítés, választott-bíráskodás és versenyjog, amicus curiae
11. Technológia és versenyjog
12. ZH

Évközi tanulmányi követelmények:

a ZH legalább megfelelő (50%) szintű teljesítése. Az órai munka alapján megajánlott ZH jegy szerzhető. (előzetesen kiosztott kérdések megválaszolásában mutatott órai aktivitás alapján szerzhetőek pontok.)

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli - A ZH-k időpontjáról a félév elején adunk tájékoztatást!

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tóth András: Versenyjog és határterületei (előkészületben)

Ajánlott irodalom:

- Tóth Tihamér: Az Európai Unió versenyjoga, CompLex, 2014., Budapest
- A gazdasági verseny igazgatása – szerk. Lapsányszky András: Közigazgatási jog - Fejezetek szakigazgatásaink köréből (II. kötet), Gazdasági közigazgatás, infrastruktúra igazgatás, CompLex, 2013., 61-100. old

AZ ÖRÖKLÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI, A HAGYATÉKI ELJÁRÁS

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Practical questions of law of heritage, Procedure of heritage
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Praktische Fragen des Erbrechts, das Erbverfahren
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17001SZNPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábián Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábián Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az öröklési jog tételes szabályainak ismeretére alapozottan az egyes jogintézmények tényleges működésének ismertetése, az öröklési jog „diszpozitivitásából” fakadó sajátos jogesetek kapcsán a közjegyzői tevékenység és bírói gyakorlat áttekintése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az öröklésből való kiesés kérdései.
2. A végrendeleti és a törvényes öröklés együttes érvényesülése.
3. Az osztályra bocsátás gyakorlata.
4. Ági öröklés, ági vagyon.
5. A kötelesrészrel kapcsolatos kérdések.

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	Javasolt irodalom folyamatos feldolgozása
<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzus keretében hivatkozott bírósági határozatok.

Ajánlott irodalom:

- Fábián Ferenc: Öröklési jog, Patrocínium 2014.
- Vékás Lajos: Öröklési jog, Eötvös Kiadó, 2014.

A SZEMÉLYÁLLAPOT JOGA

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Law of the personal status in civil law
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Status im Zivilrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17002SZNPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A személyi jog tételes szabályainak ismeretére alapozottan a természetes személyek személyállapoti helyzetével kapcsolatos intézmények működésének részletesebb megismerése. Ennek körében alapvetően a gondnokság alá helyezéssel összefüggően a gyámhatóság és a bíróságok tevékenysége, továbbá a holtak nyilvánítással kapcsolatos gyakorlat feldolgozása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A gondnokság alá helyezést megelőző intézkedések.
2. A gondnok kirendelése.
3. A gondnok tevékenysége.
4. A gondnokság megszüntetése.
5. A támogatott döntéshozatal.
6. A holtak nyilvánítási eljárás gyakorlata (hatálytalanná válása).

Évközi tanulmányi követelmények: Javasolt irodalom folyamatos feldolgozása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzus keretében hivatkozott bírósági határozatok.

Ajánlott irodalom:

- Sándor István: Előadások a személyek jogából. Patrocínium 2014.

ÉLELMISZERBIZTONSÁG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Food safety
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17003SZNKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Móré Sándor
<u>Oktatók:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az élelmiszerlánc-felügyelet rendszere, a növény- és talajvédelemre, az állategészségügyre és állatvédelemre, az élelmiszer- és takarmánybiztonságra vonatkozó jogi szabályozás alapjai. Az élelmiszerek előállításával, forgalmazásával, valamint a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos igazgatási feladatok. A szőlőtermeléssel és borgazdálkodással kapcsolatos sajátos szakigazgatási feladatok.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A tárgy tartalma, az oktatás és számonkérés módja. Az élelmiszerláncra vonatkozó szabályozás rendje
2. Az élelmiszerlánc hatósági felügyelete
3. Az ún. „nem kötelező előírások” és szakmai irányelvek az élelmiszerjogban
4. A növény- és talajvédelemmel, különösen a parlagfű elleni védekezéssel kapcsolatos alapvető rendelkezések
5. Az állattartással és az állatvédelemmel kapcsolatos alapvető rendelkezések
6. Az élelmiszer - és takarmánybiztonsággal kapcsolatos alapvető rendelkezések
7. Az élelmiszerlánc felügyelettel kapcsolatos sajátos hatósági eljárási szabályok
8. Hatósági intézkedések és a jogkövetkezmények rendszere
9. A szőlőtermeléssel és borgazdálkodással kapcsolatos sajátos szakigazgatási feladatok.
10. A pálinka előállítása és forgalomba hozatala
11. Az ökológiai (bio) gazdálkodással kapcsolatos különös szabályok
12. Összefoglalás. A genetikailag módosított (GMO) élelmiszerekkel kapcsolatos sajátos szakigazgatási feladatok

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadások anyaga.

Kötelező irodalom:

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás az alábbi jogszabályok részletekbe menő ismerete:

- 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről
- 1998. évi XXVII. törvény a géntechnológiai tevékenységről
- 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről
- 2003. évi LII. törvény a növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról
- 2004. évi XVIII. törvény a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről
- 22/2012. (II.29.) Korm. rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról
- 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendelet az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről

Ajánlott irodalom:

- 2013. évi CXXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról
- 2008. évi LXXIII. törvény a pálinkáról, a törkölypálinkáról és a Pálinka Nemzeti Tanácsról
- 41/2010. (II. 16.) Korm. rendelet a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról
- 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet a települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos feladat- és hatásköreiről
- 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet az állatkísérletekről
- 220/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet az élelmiszerlánc területén kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteményei kiadásának rendjéről
- 111/2003. (XI. 5.) FVM–GKM–ESZCSM–KvVM együttes rendelet a géntechnológiai módosításnak tekintendő, valamint annak nem minősülő eljárásokról és a géntechnológiai tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságokról
- 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól

HÁLÓZATOS IPARÁGAK JOGA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Network industries law and regulation
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17004SZNIJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológiai jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Tóth András, Dr. Belényesi Pál, Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hálózatos iparágak a gazdaság stratégiai ágazatait adják, a legjelentősebb közszolgáltatások, olyan egyre növekvőbb jelentőségű iparágakkal, mint az információs társadalom infrastruktúra alapját adó elektronikus hírközlés, vagy a politikailag fókuszált energetika. Az iparágak szabályozása mögött jellemzően európai uniós jogi szabályozás húzódik meg erőteljes liberalizációs attitűddel. Az iparágakra vonatkozó EU jog megismerése egyúttal betekintést enged az EU gazdaság szabályozásának koncepciójába is. A tárgy a hálózatos iparágak közös szabályozási kihívásaival és megoldásával, közgazdasági háttérével, valamint a legfontosabb hálózatos iparágak EU jogi szabályozási háttérével foglalkozik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, közgazdasági alapok (Belényesi Pál)
2. Elektronikus hírközlésjog I. (Tóth A.)
3. Elektronikus hírközlésjog II. (Tóth A.)
4. Elektronikus hírközlésjog III. (Tóth A.)
5. Energetikai jog I. (Szuchy R.)
6. Energetikai jog II. (Szuchy R.)
7. Energetikai jog III. (Szuchy R.)
8. Energetikai jog IV. (Szuchy R.)
9. Posta-szabályozás (Szuchy R.)
10. Vízsabályozás, hulladékgazdálkodás (Belényesi Pál)

Évközi tanulmányi követelmények:

a ZH legalább megfelelő (50%-a a pontoknak) szintű teljesítése. Az órai munka alapján megajánlott ZH jegy szerezhető.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: (

- Belényesi Pál – Szuchy Róbert - Tóth András: Hálózatos iparágak joga

Ajánlott irodalom:

- Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog II., Partocínium Kiadó

IPARJOGVÉDELEM

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Industrial property Law
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Immaterialgüterrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17005SZNPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyképesség egyik motorja a kreativitás, az innováció. Ezek jogi úton való segítségét szolgálja az iparjogvédelem eszköztára, amely a magánjog szerves részét képezi, ugyanakkor egyúttal adminisztratív háttere miatt jelentős mértékben közigazgatási jogi vonatkozásokkal is bír.

Az iparjogvédelem a szellemi termékek piacának számos aspektusát érinti: a találmányok szabadalmi oltalma, a különböző árujelzők oltalmi formái (védjegy, földrajzi árujelző) és a mintaoltalmak (használati és formatervezési minta), valamint a Ptk. alapján védett know-how komplex és sokszínű védelmet képes biztosítani.

A fakultatív szeminárium az írott jog mellett számos újdonsággal, az egyes részterületeken jelenleg zajló átalakulásokról szakirodalomban még akár fel sem dolgozott, napra kész információkkal is bővíteni kívánja a hallgatók ismereteit.

(A tematika várhatóan nem azonos az órák sorrendjével, egyes témák részletes bemutatása várhatóan túlterjeszkedik egy-egy óra terjedelmén.) A félév során 12 foglalkozásra kerül sor, összesen 24 tanóra terjedelemben.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák

leírása:

- I. Bevezető előadás – A szellemi tulajdonjog rendszere, az iparjogvédelem területei, a nemzeti, az uniós és a nemzetközi iparjogvédelmi jog viszonya
- II. Szabadalmi jog 1. – a szabadalmi jog történeti fejlődése, a magyar szabadalmi oltalmi rendszer áttekintése (kitekintéssel a növényfajta-oltalom sajátosságaira)
- III. Szabadalmi jog 2. – a nemzetközi szerződések szabadalmi szabályrendszere
- IV. Szabadalmi jog 3. – európai szabadalom és uniós szabadalom
- V. Védjegyjog 1. – a védjegyjog történeti fejlődése, a magyar védjegyjogi rendszer áttekintése (kitekintéssel a domainnév-szabályozásra)
- VI. Védjegyjog 2. – a nemzetközi szerződések alapján nyerhető védjegy-oltalom sajátosságai
- VII. Védjegyjog 3. – az uniós védjegy megszerzésének rendje
- VIII. Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem I.
- IX. Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem II.
- X. Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredezett jellege, tartalma I.
- XI. Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredezett jellege, tartalma II.
- XII. A know-how védelme és az üzleti titokhoz való viszonya

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom:

(a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala honlapjának folyamatos követése, illetve az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle aktuális számainak olvasása mellett, kiemelten):

- Faludi – Gyertyánfy – Lontai – Vékás: Magyar polgári jog. Szellemi alkotások joga. Eötvös Kiadó 2013.
- Boytha, György: Iparjogvédelem és szerzői jog az Európai Közösség jogában. Európai Közösségi és Kereskedelmi Jog. KJK-Kluwer 2006.
- Hajdú Tamásné: Az európai szabadalmi rendszert alakító külső és belső hatások napjainkban. Fehér Könyv 2005. 57-73. o.
- Fazekas Judit – Jókúti András: A 10 éves védjegy törvény és a jogharmonizáció. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2007. október
- Vida Sándor: Az Európai Bíróság gyakorlatának hatása a magyar védjegy jogra Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2007. október
- Szigeti Éva: AZ EB és az OHIM egyes döntéseinek elemzése és azok hatása a hazai védjegy jogi gyakorlatra Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2007. május 54-69. o.
- Bently, Lionel – Sherman, Brad: Intellectual Property Law. Oxford 2004. (második kiadás)
- Faludi Gábor (szerk.): A védjegy törvény magyarázata. HVG-Orac 2014.
- Posteinerné Toldi Márta: Iparjogvédelem. SZTNH, 2012.
- A témára vonatkozó jogszabályok (letölthetők: www.sztnh.gov.hu)

KRIMINÁLPOLITIKA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Criminal Policy
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17006SZNBTI
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus elméleti és gyakorlati ismereteket nyújt a kriminálpolitika témakörében. Röviden felvázolja a kriminológia tudományelméleti és tudománytörténeti alapjait. A bűnözésről és a bűnelkövetőről, a generális és speciális prevencióról kapnak alapvető ismereteket a hallgatók. A kurzus részét képezi az áldozattan, a pönológia. A bűnözésre, mint társadalmi jelenségre, illetve az egyes elkövető egyedi cselekményére adott állami reagálás és társadalmi reakció is a tananyag része. A kurzus bemutatja a helyreállító büntetőpolitikát.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminológia tudománya, A kriminológiai iskolák
2. Biológiai-pszichológiai elméletek, Szociológiai elméletek
3. Viktimológia
4. Pönológia
5. Az állami reagálás a bűnözésre, A társadalmi reakció a bűnözésre
6. Bűnmegelőzés állami szinten, Bűnmegelőzés a civil szférában
7. A büntetőpolitika szerepe a büntetőjogban, kriminológiában
8. Korlátozó-beavatkozó, segítő-támogató büntetőpolitika
9. A helyreállító büntetőpolitika
10. Vagyon elleni bűncselekmények
11. Az erőszakos bűnözés – Globális erőszak, Erőszakos bűnözés – magyarországi jellemzők
12. Gyermek- és fiatalkorúak kriminalitása

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: A büntetőpolitika változásai Magyarországon. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar. Jog és Állam 11. Budapest, 2008.

MUNKAERŐPIACI INTÉZMÉNYEK ÉS POLITIKÁK

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Market Institutions and Policies
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17007SZNMSJ
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a munkanélküliség (álláskeresés) főbb ismérveinek a bemutatása. A tantárgy keretében a hallgatók ismereteket szereznek a munkanélküliség megjelenésének okairól, valamint a mértékének csökkentését, illetve kedvezőtlen következményeinek enyhítését célzó kormányzati intézményekről, az álláskeresők számának csökkentése érdekében folytatott állami foglalkoztatáspolitikáról. A kurzus keretében a hallgatók ismereteket szereznek az aktív (újra-elhelyezkedést segítő) foglalkoztatáspolitikáról, valamint a passzív (álláskeresési támogatás) ellátások eszközeiről és működéséről. A képzés célja, hogy a hallgatók ismerjék a modern piacgazdaságok foglalkoztatáspolitikai gyakorlatát és a magyarországi foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerét. A tárgyalandó főbb témakörök: a munkanélküliség fogalma és okai; a magyarországi munkanélküliség főbb jellemzői; munkaerő-piaci képzési programok; támogatott foglalkoztatási programok (beruházástámogatás, közfoglalkoztatás); a munkakínálatot mérséklő támogatások; a foglalkoztatáspolitikai intézményi rendszere; a munkaerő-piaci programok hatáselemzésének módszerei; valamint a munkavállalók szabad mozgásának kérdései az EU-ban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A munkaerőpiaci politika rendszere, célkitűzései
2. Az állami munkaerőpiaci szervezetrendszer
3. Állami foglalkoztatási szolgálat
4. A foglalkoztatáspolitikai eszközök rendszere, célja
5. Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök – munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások
6. Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök – álláskeresők támogatása
7. Közfoglalkoztatás
8. A munkaerőpiacon halmozottan hátrányos helyzetben lévő álláskeresők foglalkoztatásának kedvezménye; a részmunkaidős foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmény; ösztöndíjas foglalkoztatás; Rehabilitációs Kártyával rendelkező megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásáért igénybe vehető kedvezmény stb.
9. A munkavállalók szabad mozgása az Európai Unióban
10. EU 2020 Stratégia
11. Európai Foglalkoztatási szolgálat (EURES)
12. Magyar foglalkoztatáspolitikai stratégia

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	-
<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Homicskó Árpád Olivér: Szociális jog II. – Tananyag a társadalombiztosítási és szociális ellátások megismeréséhez (2017-es kiadás) Foglalkoztatáspolitikai rész
- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról
- 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról
- 2004. évi CXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról

- 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról
- 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról
- Az Európai Parlament és a Tanács 492/2011/EU rendelete (2011. április 5.) a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról
- Frey Mária: Munkaerőpiaci intézmények és politikák, BCE Emberi Erőforrások Tanszék, Budapest, 2011 (letölthető: <http://tankonyvtar.hu>)
- Fazekas Károly, Neumann László (szerk.): Munkaerő-piaci tükrök 2013, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaságtudományi Intézet, Országos Foglalkoztatási Közhaszú Nonprofit Kft., Budapest, 2014. (letölthető: <http://econ.core.hu>)
- „A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozása - szakpolitikai stratégia” (letölthető: <http://2010-2014.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/foglalkoztataspolitikaert-elelos-allamtitkarsag/hirek/a-2014-2020-kozotti-idoszak-foglalkoztataspolitikai-celu-fejleszteseinek-megalapozasa-szakpolitikai-strategia>)
- EU 2020 Stratégia (letölthető: http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm)

NEMZETKÖZI KERESKEDELMI VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International Commercial Arbitration
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Internationale Schiedsgerichtsbarkeit
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17008SZNPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést tudjanak nyerni a kereskedelmi választottbíráskodás mint alternatív vitarendezési fórum alapvető elveibe, megismerkedjenek a hazai és a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás főbb szabályaival és a legfontosabb választottbírói intézményekkel. Figyelemmel arra, hogy a választottbíráskodás vonatkozásában kiemelkedő jelentősége van az esetjognak is, ezért a foglalkozás során számos jogeset kerülne feldolgozásra és elemzésre jogösszehasonlító szempontok alkalmazásával.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A választottbíráskodás fogalma és jogi természete.
2. A kereskedelmi választottbíráskodás történetének főbb áttekintése.
3. Nemzetközi egyezmények és jogforrások a kereskedelmi választottbíráskodás vonatkozásában.
4. Magyar és nemzetközi kereskedelmi választottbírói intézmények.
5. A választottbírói eljárás főbb szabályai I.: a választottbírói klauzula.
6. A választottbírói eljárás főbb szabályai II.: a választottbírói eljárás kezdeményezése.
7. A választottbírói eljárás főbb szabályai III.: a választottbíró megválasztása és kizárása.
8. A választottbírói eljárás főbb szabályai IV.: a választottbírói eljárás lefolytatásának főbb szabályai.
9. Ítélet a választottbírói eljárásban; A választottbírói ítélet érvénytelenítése. A választottbírói ítélet és a közrend fogalma.
10. Konzultáció.

Évközi tanulmányi követelmények: prezentáció készítése

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- HORVÁTH É. — KÁLMÁN GY.: A nemzetközi eljárások joga, különös tekintettel a választottbíráskodásra. Budapest, 2003.
- A. REDFERN — M. HUNTER: Law and Practice of International Commercial Arbitration. London, 2004.
- BOÓC Á.: A nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás. A választottbíró megválasztása és kizárása. Budapest, 2009.
- KECSKÉS L. – LUKÁCS J. (szerk.): Választottbírák könyve. Budapest, 2012.
- T. VÁRADY — J.J. BARCELO III — A. T. VON MEHREN: International Commercial Arbitration. Minnesota, 1999.
- G. B. BORN: International Commercial Arbitration, Kluwer 2009.

Ajánlott irodalom:

az órán elhangzottak alapján

RENDESZETI IGAZGATÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Adminstration of Law Enforcement
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Meghirdetés féléve:</u>	8.
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17009SZNKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Móré Sándor
<u>Oktató:</u>	dr. Pintér Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az oktatás célja a rendőri pálya bemutatása, a szakterületek ismertetése, elméleti és gyakorlati órák megtartásával egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános bevezetés. A Rendőrség helye, szerepe a jogrendszerben. A Rendőrség jogállása, feladatai. A Rendőrség felépítése, a szolgálati ágak, szolgálatok és szakszolgálatok ismertetése.
2. A Rendőrség szervezete, vezetése, irányítása. Az Országos Rendőr-főkapitányság. A megyei főkapitányságok. A helyi rendőrkapitányságok. A rendőrőrsök és a körzeti megbízottak.
3. Látogatás a Teve utcai Rendőrségi Igazgatási Központban. A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság működésének bemutatása (helyszín: Teve utcai RIK központ VIII. emelet).
4. A Rendőrség feladatai a gyülekezési jog kapcsán a jogesetek, bírói ítéletek tükrében.
5. A rendőri intézkedések rendszere. A kényszerítő eszközök gyakorlati bemutatása.
6. Panaszjog a rendőri eljárásokban. A Független Rendészeti Panasztestület.
7. A hivatásos szolgálati jogviszony jellemzői. Az egyenruha bemutatása.
8. A bűnügyi technikai tevékenység, a helyszínelés bemutatása, a rendőr-kutyák kiképzésének megtekintése (helyszín: Dunakeszi Kiképző Központ)
9. Közlekedésrendészeti ismeretek, az objektív felelősség és a közigazgatási bírságolás bemutatása. Az autópálya alosztályok munkájának bemutatása, ismerkedés a sebességmérő készülékkel és a légalkoholmérő szondával, a baleset-megelőzés.
10. Hatósági boncoláson részvétel
11. Rendőri biztosítások, a csapatszolgálati század bemutatása. Egy csapatszolgálati kiképzésen részvétel.
12. Kommunikáció a rendőrségen, a sajtóval való kapcsolattartás, sajtó-helyreigazítási perek bemutatása
13. Tanulmányi kirándulás (egy helyi rendőrkapitányság megtekintése vagy BV intézetben látogatás)
14. A Terrorelhárítási Központ működésének bemutatása meghívott előadó segítségével
15. A polgárőrök és a közterület-felügyelők tevékenysége

Évközi tanulmányi követelmények: órai részvétel, órai prezentáció (kisdolgozat)

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadásokhoz kapcsolódó írásos tananyag, Power Point vázlat.

Kötelező irodalom:

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Alapvető elvárás a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény részletekbe menő ismerete.

Ajánlott irodalom:

- 1995. évi CVII. törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről
- 1995. évi CXXV. törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról
- 1996. évi XXXVIII. törvény a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről
- 1999. évi LIV. törvény az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről

- 1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről
- 2002. évi LIV. törvény a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről
- 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról
- 2011. évi CXXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról
- 1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról
- 2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról
- 26/2013. (VI. 26.) BM rendelet a belügyminiszter irányítása alatt álló egyes fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai teljesítményértékelésének ajánlott elemeiről, az ajánlott elemek alkalmazásához kapcsolódó eljárási szabályokról, a minősítés rendjéről és a szervezeti teljesítményértékelésről

TECHNOLÓGIAJOG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Technology law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17010SZNIJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	dr. Klein Tamás, Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A jogtudomány egyik leginnovatívabb és legintenzívebben kutatott témája az új technológiák jogának jogi, szabályozási kihívásai. A 21. század felgyorsult technológiai fejlődése, az informatikai háttérű innováció szinte valamennyi klasszikus jogágot kihívás elé állítja, olyan kérdéseket vet fel ugyanis, amelyekre az évszázados dogmatikai fejlődés során kialakult hagyományos válaszok nem képesek adekvát válaszokat adni. Azon túl, hogy számos jogelméleti, alkotmányjogi (elsősorban alapjogi), adatvédelmi és szerzői jogi, magánjogi kérdést helyez új megvilágításba, lassanként az új technológiák jogi szabályozása egy új jogtudományi területté is válik – Technológia jog néven. Ennek a nemzetközi kitekintésben is rendkívül újszerű, és a jövő jogászai számára kiemelt jelentőségű témának az alapvető kérdéseit kívánja bemutatni a Technológia jog című kötelezően választható kurzus.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Jog és technológia
2. Adatvédelmi vonatkozások I.
3. Adatvédelmi vonatkozások II.
4. Adatvédelmi vonatkozások III.
5. Adatvédelmi vonatkozások IV.
6. Online kapuőrök (pl. keresőmotorok, hálózatszemlegesség)
7. ZH
8. Versenyjog és fogyasztóvédelem a digitális gazdaságban
9. Sharing economy jogi vonatkozásai, jogászai hivatást érő kihívások
10. Robotjog
11. Cyberjog
12. ZH

Évközi tanulmányi követelmények:

A kurzus zárthelyi dolgozattal zárul. Háromnál nem több hiányzás és a ZH legalább megfelelő (50%) szintű teljesítése. Az órai munka alapján megajánlott ZH jegy szerzhető

Értékelés módja:

beszámoló

Az értékelés módszere:

írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tóth András-Klein Tamás (szerk.): Internetjogi tanulmányok – előkészület alatt
- Tóth András (szerk.): Technológia jog – Új globális technológiák jogi kihívásai, KRE ÁJK, Budapest, 2016.
- Az oktatók által meghatározott további irodalom.

VADÁSZATI IGAZGATÁS

<u>A tantárgy megnevezése</u> (angolul):	Hunting law and related studies
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17011SZNKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Csáki-Hatalovics Gyula
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Csáki-Hatalovics Gyula

A tantárgy szakmai elsajátításának célja

A tantárgy elsajátításának célja, hogy a hallgatók a szakmai törzsanyagon túlmenően olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek, amelyek alkalmassá teszik őket a természetben való eligazodásra, ezáltal közelebb viszi őket az aktív természetvédelemhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

1. Vadászati ökológiai ismeretek
2. Vadászati jog- és igazgatástörténet
3. A vadászati jog és igazgatás hatályos szabályai
4. Apróvad ismeret
5. Nagyvad ismeret
6. Trófeabírálat
7. Kynológia, vadegészségügy
8. Vadászati kultúra, összehasonlító vadászati jog
9. Védett fajok ökológiája
10. Lőfegyverekre vonatkozó jogi szabályozás
11. Balesetvédelem és megelőzés, jogi szankciók a vadászatban
12. Vadászahagyományok, vadászetika

Gyakorlat: Három órás egybefüggő vadászterületi gyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények: Rövid írásbeli számonkérés, heti rendszerességgel
Legfeljebb 3 hiányzás

Vizsgaforma: Írásbeli és szóbeli

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok

- A foglalkozásokon elhangzottak
- Az állami vadászvizsga tesztkérdései (tesztkönyv)
- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról
- 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet a fegyverekről és a lőszerkekről

Ajánlott irodalom:

- Faragó-Náhlík: Vadásztan

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az állami vadászvizsga hivatalos tételsora

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS SZAKSZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Punishment Enforce Law Seminar
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17012SZNBTI
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Lajtár István
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Antal Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a büntetés-végrehajtási jog előadás anyagára építve - különösen a személyi szabadságkorlátozással járó jogkövetkezmények kapcsán - elmélyítse a hallgatók elméleti ismereteit és gyakorlati tudását a büntetés-végrehajtás témakörében, felhívja a figyelmet a terület fontosságára, illetve felkeltse a leendő szakemberek érdeklődését a téma iránt. Mindemellett a szakszeminárium hozzásegíti a tantárgy teljesítőit az egész büntetés-végrehajtási rendszer komplexebb átlátásához, ezzel pedig leendő szakvizsgájukra való eredményesebb felkészülésükhöz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetés-végrehajtás hazai és nemzetközi követelményrendszere, a végrehajtás napi gyakorlatát alakító és befolyásoló körülmények.
2. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata a hazai végrehajtásra.
3. A fogvatartott mint a végrehajtás alánya.
4. Speciális fogvatartotti csoportok, különös tekintettel a hosszúidős fogvatartás hazai gyakorlatára.
5. A törésvonalon innen és túl, avagy az előzetesen letartóztatottak és a jogerősen elítéltek elhelyezése, kapcsolattartása, a fogvatartás rendje és biztonsága, és a kényszerítő eszközök alkalmazása.
6. Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet látogatás.
7. A női és fiatalok körülményei, a végrehajtás sajátos szabályai.
8. A szabadságvesztéstől különböző büntetések végrehajtása, a végrehajtás kikényszerítésének különböző módozatai.
9. Az intézkedések végrehajtása, a kóros elmeállapotú elítéltekkel kapcsolatos eljárás gyakorlata, a kényszergyógykezelt betegek mindennapi problémái.
10. IMEI látogatás.
11. A büntetés-végrehajtási bíró feladata és döntései jogesetelemzés módszerével.
12. A bv. ügyész feladata a mindennapokban, illetve a külső kontroll szereplői.

Évközi tanulmányi követelmények: Szemináriumon való aktív részvétel, az órákra kiadott részfeladatok teljesítése.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Lajtár István – Szűcs András: Büntetés-végrehajtási Jog. Patrocínium Budapest, 2015.
- Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv meghatározott részei. DÓM-Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.
- A büntetések az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény.
- A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.
- A szakszemináriumon elhangzottak.

Ajánlott irodalom:

- Belovics Ervin – Vókó György : A Büntetés-végrehajtási törvény magyarázata. HVG-ORAC. Kiadó Budapest, 2014.
- Lajtár István : A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.
- Lajtár István : Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012

CSALÁDJOG A GYAKORLATBAN

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Family Law in Practice
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17013SZNPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Szűrösné Dr. Takács Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Ha abból a biztos tényből indulunk ki, hogy a családjog kivétel nélkül mindenkit szükségképpen érint, akkor az általam ajánlott szemináriumhoz, vagy kurzushoz sokkal több ajánló nem is kell. Ha szeretne valaki joghallgatóként, vagy majdan végzett jogásként családjoggal foglalkozni közelebből, akkor azért szerencsés betekinteni a jogszabály mögé, a bírósági tárgyalótermi gyakorlatba ezen órák segítségével. Ha pedig ilyen terve nincsenek, egyszerűen azért, mert ez a jogterület áthatja az életünket. A jog számos tanult területével, lehet, hogy soha többet nem találkozunk, a családjogot azonban minimum a saját bőrünkön tapasztaljuk. A kurzus nem a családjog teljes spektrumának tankönyvi szintű ismertetése, hanem a legfontosabb területeinek, leggyakrabban előforduló vitás helyzeteknek élet közeli, jogeseteken keresztül megismertetése. Az előadó tizennégy éve családjogi bíróként dolgozik, jelenleg a PKKB Családjogi csoportjában. Részt vett családjogi szakjogász képzésen. Jelenleg Phd. képzés keretében a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható megelőző távoltartást kutatja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A házasság intézménye. Létrejötté. A házasság megszűnése, felbontása. Házasodjunk? Családmódellek.
2. A házassági bontóperek anyagi és eljárásjogi kérdései.
3. A szülői felügyeleti jog rendezése- közös szülői felügyelet.
4. A szülői felügyeleti jogok rendezése- a szülői felügyeleti jogok bíróság általi rendezése.
5. A szülői felügyeleti jogok újra rendezése, hatáskörök. A gyermekelhelyezés.
6. A kapcsolattartás szabályozása, hatáskörök.
7. A kiskorú gyermekek tartása. Ezen perek bizonyítási nehézségei és érdekességei.
8. A nagykorú gyermekek tartása. Az érdemtelenység, a továbbtanuló gyermek esete. Külön kitérve a külföldön tanuló gyermek, vagy a külföldön dolgozó szülő ide vonatkozó kérdéskörére.
9. A családjog leggyakrabban előforduló külföldi vonatkozásai. A házasságkötés, a kapcsolattartás, a gyermek külföldre vitele, tartózkodási helyének kijelölése.
10. Az élettársi jogviszony. Élettársak lakáshasználatának rendezése. Az élettársi vagyoni jog.
11. A házassági vagyoni jog I. –a Ptk. vagyoni jogi rendszere, közös vagyon, külön vagyon.
12. A házassági vagyoni jog II. A vagyon megosztása.
13. A család intézménye, a hozzátartozók. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható megelőző távoltartás.
14. A gondnokság alá helyezés anyagi joga, s gyakorlata a bíróságon.
15. A családi jogállás. Apasági perek- illetve az új peren kívüli eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények: Rendszeres órai jelenlét (max. 3 hiányzás).

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Ajánlott irodalom:

Az előadásokon elhangzó jogesetek és az új Ptk. kommentárjai

KISEBBSÉGI ÉS HATÁRON TÚLI MAGYAROKKAL KAPCSOLATOS IGAZGATÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administration of the national minorities and of the Hungarians living abroad
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Félévi óraszám:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17014SZNKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Móré Sándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hazai nemzetiségekre és a szomszédos államokban élő magyar nemzetiségű személyekre vonatkozó hazai jogi szabályozás alapjainak a bemutatása. Lényeges, hogy az elméleti körülírások mindig párosuljanak azzal, mi hogyan van – vagy kellene lennie – a gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A nemzetiség fogalmának fontosabb univerzális és európai vonatkozásai
2. A nemzetiségvédelem szintjei az európai országokban
3. Fontosabb külső-belső hatások és mérőföldkövek a hazai nemzetiségi szabályozás történetében
4. A nemzetiség, a nemzetiséghez tartozó egyén fogalma Magyarországon
5. A nemzetiségek ügyeit szolgáló képviseleti, igazgatási és jogvédelmi szervek bemutatása
6. A nemzetiségek parlamenti képviseletének kérdései
7. A nemzetiségi szószólói intézmény jogi kerete és működése
8. A nemzetiségi önkormányzatok fogalma, létrehozásuk módja
9. A nemzetiségi önkormányzatok feladat- és hatáskörei. Finanszírozási és működési kérdések
10. A nemzetiségi önkormányzatok és egyes állami szervek kapcsolata
11. A szomszédos államokban élő magyarok által igénybe vehető kedvezmények és támogatások. Az igénybevétel eljárási rendje
12. Összefoglalás. A határon túli magyarok helyzete a szomszédos államok képviseleti, igazgatási és jogvédelmi rendszerében

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás megtartása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

Az előadások anyaga.

Kötelező irodalom:

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, illetve a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény részletekbe menő ismerete.

Ajánlott irodalom:

- 8/2003. (XII. 10.) NKÖM rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető kulturális kedvezményekről
- 2010. évi CLXXXII. törvény a Bethlen Gábor Alapról
- 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról
- 1993. évi LV. törvény a magyar állampolgárságról
- 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról
- 318/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet a magyar igazolvány és a magyar hozzátartozói igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárásról
- 2001. évi C. törvény a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről

- 319/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek diákkedvezményeiről
- 18/2003. (XII. 10.) NKÖM rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető kulturális kedvezményekről
- 206/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény pedagógusokat és oktatókat érintő rendelkezéseinek végrehajtásról
- 7/2004. (II. 26.) NKÖM rendelet a Határon Túli Magyar Irodalmi Ösztöndíjakról
- 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga-bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról
- 59/2007. (XII. 29.) EüM rendelet a határon túli magyarok magyarországi egészségügyi ellátásának támogatásáról

MUNKAJOG IV. (BEVEZETÉS A NEMZETKÖZI ÉS TRANSZNACIONÁLIS MUNKAJOGBA)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law IV.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17015SZNMSJ
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja az egyre sokszínűbb és rétegzettebb nemzetközi és transznacionális „hibrid” munkajogi szabályozási tér bemutatása, kitérve mind az állami (state-based), illetve nem állami (non-state), köz (public) és magán (private), kemény (hard) és puha (soft) szabályozási rezsimekre. Különös figyelmet kap a multinacionális vállalatok értékláncainak globális szabályozhatósági dilemmája, kifejezetten munkaügyi perspektívából. A kurzus során különös hangsúlyt kapnak a témában releváns nemzetközi szervezetek (ILO, az OECD, ENSZ, EU stb.) szabályozási kezdeményezései, illetve a privát szféra főbb ún. CSR-standardjai („CSR – Corporate Social Responsibility”).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a nemzetközi munkajogba
2. A nemzetközi munkajog hagyományos eszközei: az ILO standardjai, tevékenysége és gyakorlata 1.
3. A nemzetközi munkajog hagyományos eszközei: az ILO standardjai, tevékenysége és gyakorlata 2.
4. A transznacionális munkajog koncepciója, fogalmai
5. A governance gap problematika: a multinacionális vállalatok és a szociális felelősség – a nemzeti és a nemzetközi jog szerepe.
6. Az ILO Multinacionális Vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó alapelveinek Tripartit Nyilatkozata
7. OECD Irányelvek a multinacionális vállalatok számára.
8. Az ENSZ és a Business and Human Rights irányzat: Globális Megállapodás (UN Global Compact) és a UNGPs.
9. A CSR főbb szabályozási és önszabályozási standardjai
10. Emberi jogi due diligence
11. Transznacionális kollektív alku (IFAs, TCAs)
12. Esettanulmányok 1
13. Esettanulmányok 2.
14. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás, prezentáció

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kun Attila: A multinacionális vállalatok szociális felelőssége (Ad Librum, Bp. 2009).

Ajánlott irodalom:

- Kun A.: A munkajogi megfelelés ösztönzésének újszerű jogi eszközei, L'Harmattan Kiadó-KRE, 2014, Bp.
- Tóth Gergely: Valóban Felelős Vállalat, KÖVET-INEM, 2007
- Kaponyi Erzsébet: A multinacionális vállalatokra vonatkozó szabályozási kísérletek, különös tekintettel az ILO és az OECD deklarációira, Acta Humana 16. évfolyam 2005. 1. szám
- Research Handbook on Transnational Labour Law (ed. by. Blackett, A. and Trebilcock, A.), 2015, Edward Elgar Publishing
- Jean-Michel Servais: International Labour Law, Kluwer Law International, 2009.
- Arturo Bronstein (2009): International and Comparative Labour Law Current Challenges, Palgrave

- www.ilo.org/multi
- www.oecd.org
- <http://www.business-humanrights.org/Home>

SZOCIÁLIS JOG III. (EGÉSZSÉG- ÉS NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI SZAKSZEMINÁRIUM)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	2 óra/hét
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17016SZNMSJ
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Szociális jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a szakszemináriumon gyakorlati példákon keresztül betekintést kapnak az egészségbiztosítás keretében igénybe vehető természetbeni egészségügyi szolgáltatások, a pénzbeli ellátások, valamint a baleseti ellátások igénybevételéhez szükséges ismeretekbe. Megismerkednek az egészségbiztosítás felelősségi rendszerével, a jogorvoslati rendszerével, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettséggel. Az egészségbiztosítás keretében betekintést kapnak a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó gyakorlati ismeretekkel. A nyugdíjbiztosítás tekintetében a hallgatók áttekintő képet kapnak a nyugdíjrendszer működéséről, rendszeréről. Megismerkednek a saját jogú és hozzátartozói nyugellátások igénylésével kapcsolatos kérdésekkel.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Az egészségbiztosítás rendszertana
Az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének gyakorlata
Az anyasági ellátások igénybevételének gyakorlata
A táppénz ellátás igénybevételének szabályai
Az üzemi baleset és foglalkozási megbetegedés megállapításának szabályai, elhatárolásuk egymástól
A baleseti egészségügyi szolgáltatás és a baleseti táppénz igénylésének gyakorlata
A baleseti járadék megállapításának szabályai
Az egészségbiztosítás felelősségi, jogorvoslati rendszerének elemzése, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség vizsgálata
A megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott ellátások igénybevételére vonatkozó szabályok
A nyugellátások rendszertana
Az öregségi nyugdíj formái és igénylésére vonatkozó szabályok
A hozzátartozói nyugellátások igénylésének gyakorlata
A nyugdíjbiztosítás felelősségi és jogorvoslati szabályai, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség vizsgálata

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás a TVSZ szerint. Zárthelyi dolgozat legalább 50 %-os eredménnyel történő megírása a szorgalmi időszakban meghirdetett időpontban.

Értékelés módja: gyakorlati jegy.
Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- A magyar társadalombiztosítási és szociális ellátások 2018. Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2018. (megjelenés alatt)

Ajánlott irodalom:

- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Társadalombiztosítási alapismeretek, Patrocinium Kiadó. (2018-as átdolgozott kiadás alapján)

SZAKMAI GYAKORLAT

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Professional practice
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Szervezeti egység:</u>	Karrieriroda
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	nappali
<u>Tanóra száma:</u>	240 óra
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	-
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JON171001K (nappali)
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	gyakorlatvezető (a gyakorlati hely biztosítja)

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató a képzés során – igazságszolgáltatási, illetve közigazgatási és egyéb jogalkalmazási területen, szakmai gyakorlaton köteles részt venni. A szakmai gyakorlat időtartama 6 hét (240 óra), melyből 3 hetet államigazgatási (igazságszolgáltatási, közigazgatási) területen, 3 hetet egyéb jogalkalmazási területen kell teljesíteni.

- A szakmai gyakorlat a hallgató választása szerint a Kar egyetértésével megállapított munkahelyen teljesíthető.
- Azon hallgató részére, aki valamely jogalkalmazási területen munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban lát el feladatot, és bizonyítható, hogy jogi jellegű munkát végez, szakvizsgázott jogász által igazolt jogi tevékenysége, a kötelező szakmai gyakorlat időtartamába beszámításra kerülhet. A kérelmeket a Kreditátviteli Bizottság bírálja el.
- A hallgató szakmai gyakorlatát legkorábban harmadév első tanulmányi félévében kezdheti meg és a jogi tevékenység beszámítására vonatkozó kérelem is legkorábban csak ekkor nyújtható be.
- Ha a hallgató a szakmai gyakorlatot elmulasztotta, vagy azon „nem teljesítette” (1) minősítést szerzett, a Kar a szakmai gyakorlat teljesítésére, illetőleg megismétlésére új időpontot jelöl meg.
- Szakmai gyakorlatért kreditpont nem adható.

Évközi tanulmányi követelmények: gyakorlatvezető által kiadott feladatok teljesítése

Értékelés módja: aláírás megszerzése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: Egyetemünk honlapján a Karrieriroda/kötelező szakmai gyakorlatok pont alatt, rendelkezésre álló szakmai gyakorlati formanyomtatványok

RÉSZIDŐS (LEVELEZŐ) MUNKARENDŰ KÉPZÉS TANTERVE

I. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170101K	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kötelező	nincs	kollokvium	10	0	2	0	10	2
AJ JOL170102K	Egyetemes állam- és jogtörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170103K	Egyházismeret és egyháztörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium	8	0	2	0	8	2
AJ JOL170104K	Filozófia	kötelező	nincs	kollokvium	10	0	3	0	10	3
AJ JOL170105K	Jogi információtechnológia	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	8	0	2	8	2
AJ JOL170106K	Jogi latin nyelv I.	kötelező	nincs	gyakorlati jegy	0	12	0	2	12	2
AJ JOL170107K	Magyar állam- és jogtörténet I.	kötelező	nincs	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170108K	Római jog I.	kötelező	nincs	kollokvium	20	0	4	0	20	4
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
					88	20	24	4	108	28

II. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170201K	Alkotmányjog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170202K	Egyetemes állam- és jogtörténet II.	kötelező	Egyetemes állam- és jogtörténet I.	alapvizsga	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170203K	Egyházismeret és egyháztörténet II.	kötelező	Egyházismeret és egyháztörténet I.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL170204K	Jogászai etika	kötelező	Filozófia	gyakorlati jegy	0	10	0	3	10	3
AJ JOL170205K	Jogi latin nyelv II.	kötelező	Jogi latin nyelv I.	gyakorlati jegy	0	12	0	2	12	2
AJ JOL170206K	Magyar állam- és jogtörténet II.	kötelező	Magyar állam- és jogtörténet I.	alapvizsga	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170207K	Római jog II.	kötelező	Római jog I.	alapvizsga	20	0	4	0	20	4
AJ JOL170208K	Politológia	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	0	8	0	3	8	3

					84	30	23	8	114	31
--	--	--	--	--	----	----	----	---	-----	----

III. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170301K	Alkotmányjog II.	kötelező	Alkotmányjog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170302K	Egyházjog I. (Állami egyházjog)	kötelező	Egyházismeret és egyháztörténet II.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL170303K	Büntetőjog I.	kötelező	Egyetemes állam- és jogtörténet II., Magyar állam- és jogtörténet II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170304K	Jogi szaknyelv I.	kötelező		gyakorlati jegy	0	12	0	2	12	2
AJ JOL170305K	Közgazdaságtan	kötelező		kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170306K	Közigazgatási jog I.	kötelező	Bevezetés az állam- és jogtudományokba	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170307K	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	kötelező	Római jog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
					104	12	25	2	116	27

IV. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170401K	Büntetőjog II.	kötelező	Büntetőjog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170402K	Európai Unió joga I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	14	0	3	0	14	3
AJ JOL170403K	Jog- és állambölcsélet I.	kötelező	Alkotmányjog II. Egyetemes Állam- és Jogtörténet II.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170404K	Jogi szaknyelv II. - Idegen nyelvű szövegfeldolgozó szeminárium	kötelező	Jogi szaknyelv I.	gyakorlati jegy	0	12	0	2	12	2
AJ JOL170405K	Közigazgatási jog II.	kötelező	Közigazgatási jog I.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170406K	Pénzügyi alapismeretek	kötelező	Közgazdaságtan	kollokvium	10	0	2	0	10	2
AJ JOL170407K	Polgári jog II. (dologi jog)	kötelező	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170408K	Egyházjog II. (Felekezeti egyházjog)	kötelező	Egyházjog I. (Állami egyházjog)	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	0	8	0	3	8	3
					108	20	27	5	128	32

V. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170501K	Büntetőjog III.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170502K	Európai Unió joga II.	kötelező	Európai Unió joga I.	kollokvium	14	0	4	0	14	4
AJ JOL170503K	Jog- és állambölcsélet II.	kötelező	Jog- és állambölcsélet I.	alapvizsga	12	0	2	0	12	2
AJ JOL170504K	Közigazgatási jog III.	kötelező	Közigazgatási jog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170505K	Munkajog I.	kötelező	Polgári jog II. (dolgoi jog)	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170506K	Környezetvédelmi- és agrárjog I.	kötelező	Polgári jog II. (dolgoi jog)	kollokvium	8	0	2	0	8	2
AJ JOL170507K	Polgári perjog I.	kötelező	Polgári jog II. (dolgoi jog)	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170508K	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)	kötelező	Polgári jog II. (dolgoi jog)	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL17xxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
					118	0	30	0	110	30

VI. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170601K	Büntető eljárásjog I.	kötelező	Büntetőjog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170602K	Büntetőjog IV.	kötelező	Büntetőjog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170603K	Jogsociológia és jog-összehasonlítás	kötelező	Jog- és állambölcsélet II.	kollokvium	8	0	2	0	8	2
AJ JOL170604K	Közigazgatási jog IV.	kötelező	Közigazgatási jog III.	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170605K	Környezetvédelmi- és agrárjog II.	kötelező	Környezetvédelmi-és agrárjog I.	alapvizsga	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170606K	Munkajog II.	kötelező	Munkajog I.	alapvizsga	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170607K	Polgári perjog II.	kötelező	Polgári perjog I.	alapvizsga	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170608K	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)	kötelező	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
					124	0	34	0	124	34

VII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170701K	Évfolyamdolgozat	kötelező		gyakorlati jegy	0	0	0	1	0	1
AJ JOL170702K	Büntető eljárásjog II.	kötelező	Büntető eljárásjog I.	alapvizsga	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170703K	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológiajog)	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170704K	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)	kötelező	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170705K	Közigazgatási jog V.	kötelező	Közigazgatási jog IV.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170706K	Nemzetközi jog I.	kötelező	Alkotmányjog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170707K	Nemzetközi magánjog I.	kötelező	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész), Polgári perjog II., Európai Unió joga II.	kollokvium	16	0	2	0	16	2
AJ JOL170708K	Polgári jog V. (családjog, öröklési jog)	kötelező	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)	kollokvium	16	0	4	0	16	4
AJ JOL170709K	Polgári nemperes eljárások	kötelező	Polgári perjog II.	kollokvium	16	0	2	0	16	2
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
					140	0	29	1	140	30

VIII. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170801K	Infokommunikációs jog II. (Média jog)	kötelező	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológiajog)	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170802K	Kereskedelmi jog II. (Az üzleti élet szerződésai, értékpapírijog)	kötelező	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170803K	Nemzetközi jog II.	kötelező	Nemzetközi jog I.	alapvizsga	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170804K	Nemzetközi magánjog II.	kötelező	Nemzetközi magánjog I.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170805K	Pénzügyi jog I.	kötelező	Pénzügyi alapismeretek	kollokvium	14	0	3	0	14	3
AJ JOL170806K	Szociális jog I.	kötelező	Munkajog I.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170807K	Versenyjog I.	kötelező	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	0	8	0	3	8	3
					102	8	24	3	110	27

IX. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170901K	Büntetés végrehajtási jog	kötelező	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170902K	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga	kötelező	Nemzetközi magánjog II.	kollokvium	16	0	3	0	16	3
AJ JOL170903K	Pénzügyi jog II.	kötelező	Pénzügyi jog I.	alapvizsga	14	0	3	0	14	3
AJ JOL170904K	Fogyasztóvédelmi jog	kötelező	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170905K	Büntetőjog V.	kötelező	Büntetőjog IV.	kollokvium	12	0	3	0	12	3
AJ JOL170906K	Büntetőeljárásjog III. (szakszeminárium)	kötelező	Büntető eljárásjog II.	kollokvium	12	0	2	0	12	2
AJ JOL170907K	Szociális jog II.	kötelező	Szociális jog I.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ JOL170908K	Versenyjog II.	kötelező	Versenyjog I.	kollokvium	12	0	4	0	12	4
AJ 17xxxSZLxxx	Szabadon választható tantárgy	szabadon választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL17xxxxKV	Kötelezően választható tantárgy	kötelezően választható		beszámoló/gyakorlati jegy/kollokvium	8	0	3	0	8	3
					118	0	31	0	118	31

X. félév

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Vizsga-forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL171001K	Szakmai gyakorlat	kötelező		aláírás megszerzése	0	240	0	0	240	0
AJ JOL171002K	Szakdolgozat felkészítő	kötelező		beszámoló	0	30	0	30	30	30
AJ JOL171003K AJ JOL171004K AJ JOL171005K AJ JOL171006K AJ JOL171007K	Záróvizsga felkészítő (Alkotmányjogi felkészítő, Az Európai Unió joga és nemzetközi magánjog felkészítő, Büntetőjogi felkészítő, Közigazgatási jogi felkészítő, Polgári jogi felkészítő)	kötelező		aláírás megszerzése	0	10	0	0	10	0
					0	280	0	30	280	30

Összesen:					986	370	247	53	1348	300
------------------	--	--	--	--	------------	------------	------------	-----------	-------------	------------

Záróvizsga-tárgyak jogász szakon:

Alkotmányjog
Közigazgatási jog
Büntetőjog
Polgári jog
Európai Unió joga és nemzetközi magánjog

Kötelezően választható tantárgyak:

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonkérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ JOL170801KV	Kriminálisztika	KV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170802KV	Munkajog III. (Közszolgálati munkajog)	KV	Munkajog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170803KV	Adatvédelem	KV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170804KV	Összehasonlító alkotmányjog	KV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170805KV	Kriminológia	KV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170806KV	Kereskedelmi jog II. (Az üzleti élet szerződése, értékpapírijog) repetitórium	KV		gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
AJ JOL170901KV	A felelős vállalatirányítás joga	KV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170902KV	Gazdasági bűncselekmények	KV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170903KV	International Business Law	KV	Nemzetközi jog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170904KV	Közbeszerzés joga	KV	Közigazgatási jog IV.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170905KV	Orvosi jog (Egészségügyi jogi ismeretek)	KV		gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
AJ JOL170906KV	Szerzői jog	KV	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170907KV	Választott-bírászkodás	KV	Polgári pejog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ JOL170908KV	Vállalkozások adózási szabályai	KV	Pénzügyi jog I.	gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
AJ JOL170909KV	Versenyjog és határterületei	KV	Versenyjog I.	kollokvium	8	0	3	0	8	3

Szabadon választható tantárgyak:

Tárgykód	Tantárgy megnevezése	Tantárgy típusa	Előfeltétel	Számonekérési forma	Óraszám (elm.)	Óraszám (gyak.)	Kredit (elm.)	Kredit (gyak.)	Féléves óraszám	Kredit
AJ 17017SZLPRT	Az öröklés gyakorlati kérdései, a hagyatéki eljárás	SZV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17018SZLPRT	A személyállapot joga	SZV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17019SZLKJT	Élelmiszerbiztonság	SZV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17020SZLIJT	Hálózatos iparágak joga	SZV	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológiajog)	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17021SZLPRT	Iparjogvédelem	SZV	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	beszámoló	0	8	0	3	8	3
AJ 17022SZLBTI	Kriminálpolitika	SZV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17023SZLMSJ	Munkaerőpiaci intézmények és politikák	SZV	Munkajog I.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17024SZLPRT	Nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás	SZV	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)	beszámoló	0	8	0	3	8	3
AJ 17025SZLKJT	Rendészeti igazgatás	SZV		gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
AJ 17026SZLIJT	Technológiajog	SZV		beszámoló	0	8	0	3	8	3
AJ 17027SZLKJT	Vadászati igazgatás	SZV		gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3
AJ 17028SZLBTI	Büntetés-végrehajtás szakszeminárium	SZV	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17029SZLPRT	Családjog a gyakorlatban	SZV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17030SZLKJT	Kisebbségi és határon túli magyarokkal kapcsolatos igazgatás	SZV		kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17031SZLMSJ	Munkajog IV. (Bevezetés a nemzetközi és transznacionális munkajogba)	SZV	Munkajog II.	kollokvium	8	0	3	0	8	3
AJ 17032SZLMSJ	Szociális Jog III. (Egészség- és nyugdíjbiztosítási szakszeminárium)	SZV	Szociális jog II.	gyakorlati jegy	0	8	0	3	8	3

TANTÁRGYI TEMATIKÁK

BEVEZETÉS AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYOKBA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Introduction to law and political sciences
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	10 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170101K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy valamennyi állam- és jogtudományi diszciplína alapozó tárgyaként funkcionál, ennek megfelelően kettős célja van; egyrészt a hallgatók tárgyi ismereteit, fogalmi készletét, dogmatikai tudását kívánja létrehozni és elmélyíteni; másrészt pedig a jogász hivatástól elválaszthatatlan sajátos gondolkodás- és látásmód megalapozására tesz kísérletet.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztató, a követelmények ismertetése.
2. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai. A társadalomtudományok, az állam – és jogtudományok, jog – és állambölcselet.
3. Az egyes társadalmi normák sajátosságai, a jog fogalma. Jogelméleti irányzatok.
4. Az állam és a jog kialakulása (ázsiai, antik, germán modellek).
5. A modern állam, a modern jog kialakulása és főbb jellemzői.
6. A jogi norma fogalma, szerkezete és fajtái. A jogrendszer és a jogág.
7. A jogviszony fogalma és sajátosságai.
8. A jogalkotás, a jogforrás, jogforrási hierarchia.
9. Jogérvényesülés. Jogalkalmazás. A jogértelmezés módszerei.
10. A jogcsaládok.
11. A magyar jogi nyelv.
12. A jogász hivatás. A jogász gondolkodás.

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

legalább két írásbeli, illetve legalább egy szóbeli vizsgaalkalom (nem vegyes vizsga)

Az első két vagy három vizsga írásbeli, a többi szóbeli. Az írásbeli vizsgákon – hasonlóan a zárthelyihez – a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ün. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Szilágyi Péter: Jogi alaptan, Eötvös Kiadó, Budapest, 2011.
Előadás ppt-k, illetve előadáson kerül meghatározásra

Ajánlott irodalom:

- Rixer Ádám: A magyar jogrendszer átalakulása 2010 után, Patrocínium, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A tudomány általános jellemzése, sajátosságai, a tudomány belső szerkezete.
2. A társadalomtudományok sajátosságai, rendszerezése.
3. Az állam – és jogtudományok tárgya, rendszere, módszerei. A jog fogalma.
4. A jogdogmatika fogalma. A jogdogmatika egyes alapvető fogalmai: jog, kötelezettség, jogképesség, jogi személyiség.
5. A főbb jogelméleti irányzatok.
6. Az állam és a jog kialakulásának ázsiai útja.
7. Az antik út.
8. A germán út.
9. Az állam fogalma, sajátosságai, társadalmi szerepe, funkciói.
10. Az állam, mint a politikai berendezkedés központi intézménye, az állami szervek rendszere.
11. Az államok rendszerezése.
12. A társadalmi normák jellemzői, funkciói fajtái.
13. A jog kialakulása, jogi norma, a jog szerkezete.
14. A jog funkciói.
15. A mai jog jellemzői.
16. A jogalkotás fogalma, jellemzői, folyamata.
17. A jogforrás. A jogforrási hierarchia.
18. A jogi norma szerkezete, fajtái.
19. Érvényesség, hatály, alkalmazhatóság.
20. A jogszabályok szerkezete, fajtái. A közzététel.
21. A jogrendszer, a jogág.
22. A jogcsaládok.
23. A jogérvényesülés fogalma és fajtái.
24. A jogalkalmazás jellemzői, fajtái, szakaszai.
25. A jogviszony alanya, tárgya, tartalma.
26. A jogviszonyok fajtái.
27. A jogértelmezés alanyai, módszerei és eredménye
28. A jogi tények.
29. A jogászi hivatás a mai Magyarországon.
30. A magyar jogi nyelv főbb jellemzői.

EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Comparative Constitutional and Legal History I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170102K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alapműveltséget kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy keretében az állam- és jogfejlődés kezdeti időszakaival, rendi korszakával és a 17. századi változásaival foglalkozunk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, tantárgyi követelményrendszer ismertetése, az államhatalom keletkezésének történeti magyarázatai.
2. A jog keletkezésére, fogalmának meghatározására irányuló kísérletek áttekintése.
3. Az ókori kelet államának és normarendszerének általános jellemzői.
4. A hellén világ általános jellemzői. Az ógörög államfejlődés főbb tendenciái.
5. Az ógörög jog sajátosságai.
6. A középkor fogalma, a hűbériség és rendiség általános jellegzetességei.
7. A germán időszak társadalma, közszervezete. A frank államszervezet, Nagy Károly állama.
8. A germán és frank jogrendszer.
9. Az angol rendi alkotmány jellemzői.
10. A rendi állam és jog sajátosságai Franciaországban.
11. Az európai abszolutizmus főbb alkotmánytörténeti jellemzői.
12. A felvilágosult abszolutizmus általános és sajátos vonásai.
13. Anglia az újkor küszöbén, a forradalom előzményei. A parlamentáris monarchia jellemzői. A félév lezárása.
14. Az európai integráció előtörténete.
15. Félévzárás.

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek általános történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

Évközi tanulmányi követelmények: Az aláírásért a hallgatóknak a félév anyagának egy részéből zárthelyi dolgozatot kell írniuk.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Tankönyvi előkészületben

1. Az ógörög korszak. Általános áttekintés.
2. Spárta társadalmának és államszervezetének jellegzetességei
3. Az athéni társadalom- és államfejlődés jellemzése
4. Athéni államrend a Kr. e. 5. században
5. Az ógörög jog jellegzetességei
6. A középkori jogrend jellemzői

7. Jog és jogtudomány a korai középkorban
8. Jogforrások a korai középkorban Itáliában
9. A longobárd jog irodalma (páviai jogiskola)
10. A római jogot feldolgozó művek a korai középkorban
11. A római jog reneszánszának okai. A tudományos jogmagyarázat születése
12. A bolognai jogiskola kezdetei
13. Irnerius
14. Az egyházi jog jelentősége a középkori Európa jogrendjében, recepció, források
15. Gratianus Decretuma, Liber Extra
16. A glossátorok, a bolognai legisták,
17. A dekretisták, dekretalisták
18. Bartolus és Baldus
19. A ius commune forrásai, műfajai
20. A ius commune fogalma
21. A francia állam. Áttekintés, társadalom és állam a széttagoltság korában
22. A francia társadalom és állam a rendi monarchia korában.
23. A francia társadalom és állam az abszolutizmus időszakában
24. A francia jog főbb intézményei
25. A germán közszervezet időszaka
26. A frank társadalom és állam
27. A germán és frank jogrendszer
28. A Német Birodalom alkotmánytörténete
29. A Német Birodalom jogrendszere
30. A középkori város belső (hatalmi) viszonyai
31. A középkori város jogtörténeti ismérvei
32. A kereskedők szerepe, a városi jog rétegződése
33. A jogi személyiség tana, kettős tulajdon
34. Pacta sunt servanda
35. A clausula rebus sic stantibus, a joggal való visszaélés
36. Az angol jog és jogrend, angolszászok
37. Magna Carta Libertatum és a parlament

II. A félév-végi vizsgán minden hallgató legalább egy kérdést kap a konzultáció anyagából.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Tankönyvi előkészületben

Ajánlott irodalom:

- Ruzsoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539. p.
- István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
- Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
- Horváth Pál (szerk.) Bevezetés az egyetemes állam- és jogtörténet forrásaiba - Állam- és Jogtudományok (J 1-431) Budapest, 1999.
- Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991.

Egyéb tudnivalók:

Felmentési kérelem benyújtása esetén – karunk kreditátvételi szabályzata értelmében – felmentés akkor kapható, ha a hallgató korábban megszerzett ismeretei legalább 75%-ban lefedik a felvett tantárgy tematikáját.

EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Introduction to Christianity and Church history I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházzjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170103K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az egyetem egyházi jellegének megfelelően a hallgatók megismertetése a legfontosabb egyházi fogalmakkal és kérdésekkel. A kurzus célja, hogy áttekintést nyújtson a keresztyén gondolkodás történetéről hangsúlyozva annak protestáns, református elemeit. A kurzus a keresztyén gondolkodás jobb megértését tűzi ki célul.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Mi az egyház?
- Az első keresztyén közösség: dinamika, misszió, apológia. A keresztyén lét feszültsége. Egyházatyák.
- Egyház a szabadság lehetőségében: szimbólumok, hitvallás.
- Niceától Khalkedónig. Augustinus. Az egyház intézményes megszilárdulása.
- Khalkedontól Niceáig: kelet és nyugat.
- A középkori egyház: szerzetesrendek, misztika, skolasztika, humanizmus, nominalizmus. Előreformáció.
- A reformáció, és a modern kor meghatározó teológusai és teológiai irányzatai.
- A magyar reformáció. A reformáció mellékágai. Az angol reformáció. Skót reformáció: John Knox. Pietizmus, puritanizmus. Az ellenreformáció gondolkodása.
- Felvilágosodás és a keresztyén gondolkodás. Embertől az Istenhez, vagy Istentől az emberhez? A vallás modernkori fogalma. XX. századi irányzatok. Az új ortodoxia.
- Katolikus gondolkodás a XIX-XX. században. Magyar református gondolkodás a XX. században.
- Egyház és állam. Egyház a társadalomban. Keresztyén szabadság és polgári rend.
- Ökumenikus kitekintés. Az MRE szervezeti felépítése, szolgálati ágai.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tony LANE: A keresztyén gondolkodás rövid története, Budapest, Harmat-Kálvin, 2001. 8-277.

Ajánlott irodalom:

- BONHOEFFER, Dietrich, Az egyház lényege, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2013. 31-58.
- BONHOEFFER, Dietrich, Közösségekben², Budapest, Harmat Kiadó, 2013
- ERASMUS, Rotterdami, Enchiridion Militis Christiani. Kézikönyv Krisztus Katonájának, Kairosz Kiadó, Martonvásár, 2000
- DR. CZEGLÉDI Sándor, Hit és Történelem, Debrecen, 1936. 5-60. old.
- FABINY Tibor-FALUDY Alexander (szerk.) Az anglikán keresztyénség évszázadai, Hermeneutikai Kutatóközpont Alapítvány, Luther Kiadó, Budapest, 2014, 97-109.
- HUBER, Wolfgang, *Az egyház korszakváltás idején*, Budapest, Kálvin Kiadó, 2002
- KÁLVIN János, Institutio I-II. Kálvin Kános Kiadó, Budapest, 2014.
- LUTHER Márton, Bűnbánat, Keresztség, Úrvacsora. Három sermo a szentségekről 1519. Luther Kiadó, Budapest, 2011
- LUTHER Márton, A szolgálai akarat 1525, in: Magyar Luther Könyvek 11. szerk. Fabiny Tibor, Magyarországi Luther Szövetség, 2006
- MCGRATH, Alister E., Bevezetés a keresztyén teológiába, Osiris, Budapest 1995
- SKÓT HITVALLÁS, Koinonia, Kolozsvár, 1998.

- VISCHER, Lukas, A világot átfogó református család, Kálvin Kiadó, Budapest, 2000
- ZWINGLI Ulrich, Commentarius, Kálvin János Társaság, Budapest, 1999

FILOZÓFIA

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Philosophy
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Philosophie
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	10 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170104K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Birher Nándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a nyugati filozófiatörténet legjelentősebb gondolkodóit és műveiket mutatja be az ókortól a napjainkig. Külön hangsúlyt helyez a társadalmi folyamatok megértése szempontjából fontos klasszikusnak mondható metafizikai, logikai, morális, illetve államelméleti ismeretek interpretációjára, illetve ezek elsajátítására. A kurzus megalapozza a társadalomtudományi és jogelméleti tanulmányokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Preszókratikusok
2. Szókratész és a szofisták
3. Platón, Arisztotelész (államelméletek)
4. Patrisztika (Augustinus)
5. Skolasztika (államelméletek Aquinói Sz. Tamás)
6. Reneszánsz filozófia
7. Descartes, Leibniz, Spinoza
8. Angol és francia felvilágosodás
9. Német felvilágosodás (Kant)
10. A jog, a moralitás, és a vallás helye a hegeli „szellem”-ben
11. Nietzsche és az örök visszatérés
12. Egzisztencia - Heidegger fundamentálonológija
13. Wittgenstein és a bécsi kör
14. A posztmodernizmus

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Russell, B., A nyugati filozófia törtnete, Göncöl Bp., 2004.
vagy választhatóan
- Nyíri T., A filozófiai gondolkodás fejlődése, SZIT, Bp.

Ajánlott irodalom:

- Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.
- Kant: Az örök béke. Európa K. Bp.
- Hegel: A jogfilozófia alapvonalai Akadémiai K. Bp.
- Schopenhauer: A világ mint akarat és képzet Gondolat K. Bp.
- Nietzsche: Túl jön és rosszon. Ikon. K. Bp.
- Wittgenstein: A bizonyosságról. Helikon K. Bp.
- De Crescenzo, L., A görög filozófia rendhagyó története, Tercium, Bp. 1995.
- Steiger K., (ed) Bevezetés a filozófiába – Szöveggyűjtemény -, Holnap, Bp. é.n

JOGI INFORMÁCIÓTECHNOLÓGIA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Information and Communication Technologies for Lawyers
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Gazdaság-és Vezetéstudományi Intézet
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170105K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Csáki-Hatalovics Gyula Balázs
<u>Oktató(k):</u>	dr. Klein Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy keretében a hallgatók elsajátítják az irodai informatika legfontosabb elemeit, különös tekintettel a beadandó dolgozatok, TDK munkák és a szakdolgozat színvonalas elkészítéséhez szükséges informatikai ismeretekre. Hangsúlyt fektetünk a professzionális internethasználat gyakorlására, az elektronikus jogi adatbázisok megismerésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A jogi informatika tárgya, módszerei. Operációs rendszerek. MS Word alapok. (MS Word, Excel, Power Point alapok)

Keresés az interneten (keresőmotorok). Joganyagok keresése az interneten.

Jogi adatbázisok kialakulásának lépései: legal research.

A jogi adatbázisok általános jellemzői [hazai kialakulásuk története: a törvénykezési szokások megváltozása; elektronikus alapú adatbázisok megjelenése hazánkban, elterjedésének okai; az on-line letöltések időszaka mint új hullám; jogelméleti kérdések (jogforrási hierarchia, negatív kronológia, ABC-sorrend); autentikusság kérdése; az első elektronikus jogi adatbázisok; piaci megoldások; állami jogszabály-szolgáltatások; a jövő jogásza, munkája és eszközei; innovációs trendek a jogi adatbázisok használatában, tartalmában; integrált eszközök; ingyenes, illetve kereskedelmi forgalomban kapható jogi adatbázisok; elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszerek (műszaki és egyéb követelmények); elektronikus jogszabály-nyilvántartó rendszerek (normatíván túli minimum-követelmények)]

Ingyenes jogi adatbázisok

Elektronikus Információszolgáltatás keretében hozzáférhető tudományos adatbázisok

Kluwer Új Jogtár adatbázis ismertetése

HVG-ORAC Jogkódex jogszabályi és tudományos adatbázisának ismertetése.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órák látogatása kötelező. A félév során kettő számítógépes dolgozatot kell írni. A félév végén egy javító dolgozattal lehet javítani, illetve a hiányzó dolgozatot pótolni.

Értékelés módja:

gyakorlati jegy

Az értékelés módszere:

írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A foglalkozásokon elhangzottak, továbbá a bemutatott szoftverek, adatbázisok ismertetői.

Ajánlott irodalom:

Az oktatók által kiadott elektronikus tananyagok.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az aktualizált kérdések és mintafeladatok a kurzuson bemutatott weboldalon elérhetőek. A weboldalt az aktuális félév elején frissítjük.

JOGI LATIN NYELV I.

<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Latin for Law Students I.
<u>A tantárgy megnevezése – (németül):</u>	Latein für Rechtsstudenten I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170106K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Bónis Péter
<u>Oktató(k):</u>	Bányai Tibor Márk

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A klasszikus latin nyelv alak- és mondattani alapjainak, valamint a jogi latin nyelv alapszókincsének elsajátítása. A jogi latinitás fogalmi apparátusának elemi szintű etimológiai vizsgálata. A jogtörténeti tárgyak, elsősorban a római jog latin és görög (eredetű) szakkifejezéseinek helyes használata. Az általános nyelvi, grammatikai és terminológiai ismereteken túlmenően a fogalmi-logikai gondolkodás fejlesztése. Vázlatos áttekintés nyújtása az általános jogászai műveltséghez nélkülözhetetlen klasszikus római kultúrtörténetről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A latin nyelv helyzete. A jogi latin nyelv oktatásának célja. Korszakolás. Tipológia. Kiejtési rendszerek: erasmusi, restituált. Grammatikai alapfogalmak. Szótárhasználat. A főnév szótári alakja. I. declinatio. Praepositíók. Az ige szótári alakja. A coniugatiók rendszere: I–IV. coniugatio. Praes. impf. ind. act. Létige. Grammatikai feladatok. 1. lecke „A” szöveg olvasása és fordítása
2. A melléknév szótári alakja. II. declinatio. Főnév–melléknév egyeztetés. Jelzős szerkezetek ragozása. Birtokos szerkezet. Grammatikai feladatok. 1. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása
3. Vocativus. Grammatikai feladatok. 2. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
4. III. declinatio: msh-tő, gyenge *-i* tő, erős *-i* tő. Melléknév ragozási rendszere (I–II., III. declinatio; három-, két-, ill. egyvéggű). Névmási ragozás: is, ea, id; qui, quae, quod. Coniugatio: praes. imp. ind. pass. Passivum fogalma. Activum–passivum mondatátalakítás. Grammatikai feladatok
5. 3. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása.
6. Az infinitívusok rendszere. Inf. imp. act. és inf. imp. pass. Deponenes igék szótári alakja. Deponenes igék infinitívusai. Coniugatio: praes. perf. ind. act. Grammatikai feladatok. 4. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása. Első félévhez tartozó regulák és szentenciák

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	Legfeljebb három alkalommal lehetséges hiányozni Aktív órai részvétel Zárthelyi dolgozatok megírása
--	---

<u>Értékelés módja:</u>	Gyakorlati jegy
--------------------------------	-----------------

<u>Az értékelés módszere:</u>	Írásbeli
--------------------------------------	----------

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bánóczy Rozália, Rihmer Zoltán, *Latin nyelvkönyv joghallgatók számára*, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 4., átdolgozott kiadás

Ajánlott irodalom:

- Adamik Béla, *A latin nyelv története*, Argumentum, Budapest, 2009.
- Borzsák István, *A latin nyelv szelleme*, Parthenon, Budapest, 1942.
- Ferenczi Attila, Monostori Martina, *Latin nyelvkönyv*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
- Nagy Ferenc, Kováts Gyula, Péter Gyula, *Latin nyelvtan a középiskolák számára*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Nótári Tamás, Sándor Pál László, *A jogi latin nyelv alapjai*, Patrocinium, Budapest, 2011.

MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Hungarian Legal History I
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170107K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A **MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET I.** tantárgy alapvető célja a mai magyar államrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott államszervezetünk és alkotmányjogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak az alkotmányjogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félévi tematika és a követelmények ismertetése. Az államalapítás. A király jogállása 1301 és 1848 között.
2. A trónbetöltési elvek, a király helyettesítése (a kormányzó és a nádor) Az országos méltóságok vegyesházi királyaink idején.
3. A rendiség kialakulása Magyarországon. Az 1222. évi világi Aranybulla. Az ellenállási záradék és a nemesi jogok későbbi biztosítékai. A rendi alkotmány létrejötte. Az országgyűlés kialakulása, szervezete és működése a rendi korban.
4. Helyi közigazgatási szervezet jellemzői 1848-ig. (A királyi vármegye és a nemesi vármegye. A városok jogállása a rendi korban)
5. Bírósági szervezet fejlődése Magyarországon az államalapítástól 1848-ig.
6. Az államfejlődés jellegzetességei az 1848/1849-es forradalom- és szabadságharc idején. Az államfői hatalom gyakorlása 1848/49
7. A neoabszolutizmus időszakának „alkotmányos” berendezkedése.
8. A választójog fejlődése 1848 és 1946 között.
9. A Pragmatica Sanctio és az osztrák-magyar kiegyezés közjogi alapjai. Az 1867:XII. tc. A horvát-magyar államjogi kapcsolat 1868 és 1918 között. 1868:XXX. tc. Az államfői hatalom gyakorlása 1867-1918
10. Az országgyűlés szervezete, működése, hatásköre a polgári korban. A nemzetgyűlés 1920-1926. Az 1926-os felsőházi reform.
11. A helyi önkormányzatok a polgári korban (Általános jellemzők. A vármegye, a törvényhatósági joggal felruházott városok; Budapest székesfőváros. A községek)
12. Az igazságszolgáltatás rendszere a polgári korban (Rendes és különbírók; Az igazságszolgáltatás egyéb szervei)
13. Az 1918/1919-es forradalmak államszervezeti sajátosságai. A trianoni békeszerződés. Az alkotmányosság helyreállítása (1920) és a kormányzó jogállása.
14. A köztársasági elnök 1946-1949-ben. A kormány jogállása (a kormányalakítás szabályai, a miniszteri felelősség, a kormány hatásköre és a kivételes hatalom). A „szocialista” időszak államszervezeti jellegzetességei. Félévzárás.

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek hazai történelmi alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

Évközi tanulmányi követelmények:

A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és a konzultációkon kiadott segédanyagokra épül. Az aláírásért a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

- 1) A fejedelemség a törzsszervezet időszakában. [At. 26-31. o.]
- 2) A rendek és a rendiség. [At. 57-60. o.]
- 3) A rendi-képviselési monarchia. [At. 60-63. o.]
- 4) Az abszolút monarchia. [66-67. o.]
- 5) A király jogállása az államalapítástól 1848-ig. [At. 93-95. o.; 98-99. o.]
- 6) A hatalom legitimitációja; a Szent Korona eszme. [At. 95-98. o.]
- 7) A király helyettesítése a rendi korban: kormányzó, helytartó. [At. 100-103. o.]
- 8) Az önálló Erdélyi Fejedelemség jellemzői. [At. 74-76. o.]
- 9) Az erdélyi fejedelem az önálló államiság idején. [At. 76-77. o.; 103-105. o.]
- 10) A rendi országgyűlés kialakulása, előzményei. [At. 107-110. o.]
- 11) A rendi országgyűlési képviselet. Az országgyűlés szervezete. [At. 110-113. o.]
- 12) A rendi országgyűlések tanácskozásai. [At. 113-117. o.]
- 13) Az erdélyi országgyűlés az önálló államiság idején. [At. 117-119. o.]
- 14) A királyi tanács a XIV. század. [At. 121-124. o.]
- 15) A királyi tanács a XV-XVII. században. [At. 124-126. o.]
- 16) Az országos és udvari méltóságok. [At. 129-133. o.]
- 17) A szakkormányzat szervei, dikasztériumok. [At. 135-138. o.]
- 18) A birodalmi kormányshékek. [At. 142-143. o.]
- 19) A királyi vármegye fogalma, eredete, szervezete. [At. 144-146. o.]
- 20) A nemesi vármegye kialakulása és hatásköre. [At. 146-149. o.]
- 21) A nemesi vármegye szervei, szerkezete. [At. 149-151. o.]
- 22) Reformkori viták a vármegyék jövőjéről. [At. 151-153. o.]
- 23) A szabad királyi városok. [At. 164-169. o.]
- 24) A katolikus egyházszervezet a rendi korban. [At. 212-216. o.]
- 25) A központi ítélkezés szervei. [At. 187-191. o.]
- 26) A központi ítélkezés szervei a XVIII. században. [At. 191-193. o.]
- 27) A vidéki törvénykezés. [At. 193-200.]
- 28) Az ügyvédség kialakulása és korai jellegzetességei hazánkban. [At. 200-202. o.]
- 29) Az ügyvédség helyzete a felvilágosult abszolútizmus idején. [At. 202-204. o.]
- 30) A közhitelességi szervezet. [At. 205-208. o.]
- 31) Az áprilisi alkotmány sajátosságai. [At. 245-246. o.]
- 32) A neoabszolútizmus időszakának „alkotmányfejlődése”. [At. 254-259. o.]
- 33) Ausztria és Magyarország közjogi kapcsolata 1867 és 1918 között. [At. 264-267. o.]
- 34) A vallásszabadság és a felekezeti egyenjogúság. [At. 274-275. o.; 294-295. o.]
- 35) A nemzetiségi egyenjogúság 1848 után. [At. 275-277. o.; 290-292. o.]
- 36) A gondolat- és véleménynyilvánítás szabadsága, a sajtószabadság. [At. 273-274. o.; 288-290. o.]
- 37) Az első népköztársaság időszakának alkotmányjogi jellemzői. [At. 296-300. o.]
- 38) A népképviseleti választójog fejlődése 1918-ig. [At. 319-324. o.]
- 39) A népképviseleti választójog fejlődése 1919-1938 között. [At. 325-331. o.]
- 40) A választási rendszer átalakítása 1944 és 1947 között. [At. 331-333. o.]
- 41) A polgári korszak országgyűlési tagjainak jogállása. [At. 334-342. o.]
- 42) A polgári korszak országgyűlésének hatásköre. [At. 342-344. o.]
- 43) Felsőháza, főrendi ház, felsőház; Nemzetgyűlés 1920-1926. [At. 345-346. o.; 349-351. o.; 348. o.]
- 44) A király jogállása 1848 után. [At. 358-362. o.]
- 45) Az alkotmányosság helyreállítása 1920-ban. [At. 362-364. o.]
- 46) A kormányzó jogkörei 1920 és 1944 között. [At. 365-369. o.]
- 47) Az Országos Honvédelmi Bizottmány és a kormányzó elnök. [At. 370-375. o.]
- 48) A köztársasági elnök jogállásának típusai; a népköztársaság elnöke. [At. 369-370. o.]
- 49) Az államfői hatalom gyakorlása 1945 és 1949 között. [At. 377-381. o.]
- 50) A felelős kormány (a miniszterelnökség, a minisztertanács, a kormány hatásköre és a Honvédelmi Tanács). [At. 403-406. o.]
- 51) A törvényhatóságok, azok típusai és a főispán jogállása a kiegyezés után. [At. 411-412. o.]
- 52) A vármegye a polgári korban. [At. 412-417. o.]
- 53) A törvényhatósági jogú városok és Budapest székesfőváros. [At. 418-419. o.]
- 54) A községi közigazgatás a polgári korban. [At. 419-421. o.]
- 55) A közigazgatási szervek jogszolgáltató tevékenysége, valamint az attól független közigazgatási bíraskodás megteremtése. [At. 425-427. o.]
- 56) Bírósági szervezet a neoabszolútizmus idején. A bírák személyi függetlenségének megteremtése. [At. 428-430. o.]
- 57) Rendes és különbíróságok a kiegyezés után. [At. 430-432. o.]
- 58) Az ügyészség és az ügyvédség a polgári korban. [At. 432-436. o.]
- 59) A közjegyzőség és a telekkönyv. [At. 436-438. o.]

- 60) A Tanácsköztársaság központi szervei. [At. 449-454. o.]
61) A Hungarista Munkaállam szervezete. [At. 459-462. o.]

II. A vizsgán minden hallgató kap kérdést a konzultáció anyagából is.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Magyar alkotmánytörténet (szerk.: Mezey Barna) 5. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2003. [a továbbiakban: At.]

Ajánlott irodalom:

József Ruzsoly: Beiträge zur neueren Verfassungsgeschichte (Ungarn und Europa). *Ungarische Rechtshistoriker.* (Herausgegeben von Barna Mezey) Gondolat Kiadó. Budapest, 2009.

Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press. Debrecen, 1998.

RÓMAI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Roman Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Römisches Recht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	20 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	1.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170108K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám, Prof. Dr. Pókecz Kovács Attila, Prof. Dr. Jakab Éva

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak, mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog, mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános tájékoztatás a római jog tanulásával kapcsolatban. Történeti rész I. Történeti rész II. Történeti rész III.
2. Eljárásjog I. Eljárásjog II. Személyi jog
3. Családi jog I. Családi jog II. Szem.jog továbbélése. Dologi jog I. Dologi jog II. (A tulajdon) Dologi jog III. (A birtok)
4. Dologi jog IV. (A tulajdon megszerzése I.), Dologi jog V. (A tulajdon megszerzése II. A tulajdon megszűnése.) Dologi jog VI. (A tulajdon védelme), Dologi jog VI. (Idegen dologbeli jogok. A dologi jog továbbélése)

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Földi András – Hamza Gábor: A római jog története és institúciói. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

Ajánlott irodalom:

az órán elhangzottak alapján

ALKOTMÁNYJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Constitutional Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170201K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az alkotmányjog az egész jogrendszer, különösen a közjog alapját képezi, a tantárgy követelményeinek elsajátítása így rendkívül fontos a teljes jogász képzés szempontjából. A közjoggal kapcsolatos későbbi tananyagok elsajátításnak stabil alapját kell, hogy képezze a kormányzati rendszer átfogó összefüggéseinek felvázolása. Mindezek háttérét a politikai szféra alkotmányjogi alapjainak lefektetése biztosítja. (Pl.: kormányzati rendszer, választójog) Az Országgyűlés működése a törvényalkotás révén az egész jogrendszerre kihat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Alkotmányjog, alkotmány, alkotmányosság. Európai és magyar alkotmányfejlődés.
2. Magyarország új Alaptörvénye. Szuverenitás. Államterület, államszerkezet. Államforma-kormányforma.
3. Állampolgárság.
4. Jogforrástan.
5. A közvetlen és képviseleti demokrácia.
6. Választójog, választási rendszerek.
7. Az országgyűlési képviselők választása. Az önkormányzati képviselők választása.
8. Az Országgyűlés szervezete és működése, funkciói: törvényalkotás, parlamenti ellenőrzés.
9. Az országgyűlési képviselők jogállása.
10. Az alapvető jogok biztosa.
11. Közpénzügyek: Ász, MNB, KT
12. Államfő

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli – az előadások anyaga a számonkérés részét képezi

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012
- Alaptörvény, az előbbiekhez kapcsolódó jogszabályok
- az Alkotmánybíróságnak az előbbiekben felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

- Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007
- Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996
- Cservák Csaba (szerk.): Összehasonlító alkotmányjogi tanulmányok, Patrocinium, 2015. Budapest
- Cservák Csaba: A végrehajtó hatalom és a parlament választása, Lícium-Art, 2016. Debrecen

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közjog és a magánjog elhatárolása
2. Az alkotmány és az alkotmányjog fogalma
3. Az alkotmányosság formai és tartalmi elemei
4. Az angol alkotmányfejlődés
5. A francia alkotmányfejlődés
6. Az amerikai alkotmányfejlődés és a német alkotmányfejlődés
7. A magyar alkotmány kialakulása a rendszerváltáskor
8. Az új alkotmány kialakulása, főbb irányvonalai
9. A szuverenitás fogalma, szuverenitáselméletek
10. Demokratikus legitimáció, és a horizontális és vertikális hatalommegosztás.
11. A hatalmi ágak elválasztásának történeti fejlődése.
12. Az államforma és a kormányforma fogalma, sajátosságai
13. A prezidenciális kormányforma és a félprezidenciális kormányforma
14. A parlamentarizmus
15. Az állampolgárság fogalma. Eljárás állampolgársági ügyekben
16. A magyar állampolgárság keletkezésének és megszerzésének módjai
17. A magyar állampolgárság megszűnésének módjai
18. A jogforrások fogalma. A jogszabályok és a közjogi szervezetszabályozó eszközök
19. A törvényi szintű jogszabályok. A rendeleti szintű jogszabályok
20. A jogszabályok érvényessége és hatályossága
21. A jogalkotás alkotmányos alapelvei
22. A képviselői és a közvetlen demokrácia. Az országos népszavazás és népi kezdeményezés
23. A választójog fogalma, alapelvei
24. A parlamenti választókerületi rendszerek típusai. Az országgyűlési képviselők választása
25. A választási eljárás, választási szervek, jogorvoslatok. Az önkormányzati képviselők választása.
26. A parlament fő funkciói
27. A parlamenti jog forrásai. Az Országgyűlés szervezete (tisztviselők, frakciók, bizottsági rendszer) és működése
28. Az Országgyűlés törvényalkotási hatásköre, törvényhozási tárgyak
29. A parlamenti ellenőrzés rendeltetése és eszközrendszere
30. Az országgyűlési képviselők jogállása, a képviselők jogai és kötelessége, a képviselői mandátum jellege
31. Az alapvető jogok biztosának jogállása, feladata és eljárása
32. Az Állami Számvevőszék
33. A Magyar Nemzeti Bank, a Költségvetési Tanács
34. A köztársasági elnök jogállása, megválasztása
35. A köztársasági elnök hatáskörei

EGYETEMES ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Comparative Constitutional and Legal History II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170202K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyetemes állam- és jogtörténet I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy bevezető, jogi alapműveltséget kiegészítő jellege mellett segítséget kíván nyújtani a szakmai alapfogalmak megértéséhez. A stúdium a történeti fejlődés során felhalmozódott tapasztalatok leglényegesebb elemeinek ismertetésével elősegíti a hatályos normák jobb megértését, a jogot körülvevő eszmék megismerését. A tárgynak jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. Belső rendszerét az általános történelem kronológiai rendje szerint alakítottuk ki. A tantárgy keretében az állam- és jogfejlődés polgári időszakával foglalkozunk, de - az alapvizsgára tekintettel - az oktatás során és a vizsga keretében a modern korszakot megalapozó előkérdések is szóba kerülnek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A második félévi követelményrendszer ismertetése. Az amerikai alkotmány általános jellemzői.
2. A francia forradalom, a francia alkotmányok.
3. A Code Civil és a Code Penal általános jellemzői.
4. A liberalizmus alkotmányfelfogása.
5. A konzervativizmus állam- és jogkonceptiója.
6. Az osztrák alkotmányfejlődés.
7. Dél-Európa államfejlődési tendenciái.
8. Jogrendszer a 20. századi Közép-Európában.
9. Büntetőjogi kodifikációk.
10. Magánjogi kodifikációk
11. Európán kívüli jogrendszerek. I.
12. Európán kívüli jogrendszerek II.
13. Az európai integráció 20. századi vázlata. Félévzárás

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek általános történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	Az aláírásért a hallgatóknak a félév anyagának egy részéből zárthelyi dolgozatot kell írniuk.
<u>Értékelés módja:</u>	alapvizsga
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli/szóbeli

I. Tankönyvi anyag

Tankönyv előkészületben

1. Európa-fogalmak, az integráció történeti vázlata a 20. század elejéig
2. Az európai egységkonceptiók a középkorban
3. A „Nagy Terv Európa újraosztásáról (1632)
4. A felvilágosodás Európa-konceptiója. Jean-Jacques Rousseau és Jeremy Bentham Európa- terve
5. A szabad államok föderalizmusa, mint a kanti etika követelménye
6. A német államszervezet 1789-1815 között.
7. A Német Szövetség 1815-1848
8. Az össznémet államszervezet 1848-1849-ben
9. Ausztria államszervezete 1848-1849-ben

10. Poroszország államszervezete 1848-1849-ben
11. A német államok szervezete 1850-1866 között
12. A német jogrendszer és kodifikációs törekvések
13. A Német Birodalom államszervezete 1866-1918 között
14. Német jogfejlődés 1866-1918 között
15. Az osztrák jogállamiság kiépítésére tett kísérletek 1867 és 1918 között.
16. A Weimari Köztársaság államszervezete
17. A nemzetközi jogi integrációs eszközök: a döntőbíróóságok, konvekciók
18. A Népszövetség, mint az európai egység akadálya
19. Aristide Briand egységkoncepciója és a korabeli európai realitás
20. A kolonális jogfejlődés társadalmi gyökerei
21. A kolonális jogfejlődés intézményes keretei
22. A személyek jogalanyisága a kolonális jogrendszerben
23. A gyarmati gazdaság jogi szabályozása
24. A büntetőjog a gyarmati korszakban
25. Az amerikai gyarmatok és az anyaország konfliktusa
26. A konföderációs korszak
27. Az Egyesült Államok Alkotmánya
28. Az USA Alkotmánya a gyakorlatban
29. Az USA szövetségi bírósági rendszere
30. A gazdaság jogi szabályozása a polgárháború előtti korszakban
31. A magánjog egyes aspektusai az antebellum időszakában
32. Az USA büntetőjoga a függetlenségi harc után
33. Az amerikai polgárháború előzményei: a rabszolgaság kérdése
34. A polgárháború utáni alkotmánykiegészítések
35. Az alkotmánymódosítások a gyakorlatban
36. Az amerikai állam szabályozó szerepe a gazdasági expanzió korában
37. Az amerikai progresszizmus kora
38. A jogász hivatás Amerikában a modern ipari társadalom korában
39. A jogtudomány és a jogi oktatás helyzete a modern amerikai társadalomban
40. A New Deal-korszak jogtörténeti vonatkozásai
41. A modern amerikai kormányzat: az adminisztratív
42. A II. világháború utáni jogfejlődés és a 14. alkotmánykiegészítés gyakorlata

II. Az alapvizsgán minden hallgató legalább egy kérdést kap a konzultáció anyagából.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

Tankönyv előkészületben

Ajánlott irodalom:

- Ruszoly József: Európai jog- és alkotmánytörténet. Opera Iurisprudentiae. I. (Szerk.: Balogh Elemér) Pólay Elemér Alapítvány. Szeged, 2011. 539 p.
- István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Verfassungs- und rechtsgeschichtliche Studien. Ungarische Rechtshistoriker (Red.: Barna Mezey) 2. ISBN: 963-9567-99-X. Gondolat Verlag Budapest, 2005. 332 p.
- Kajtár István: Egyetemes állam- és jogtörténet I. Budapest-Pécs: Dialóg Campus, 1998. (Dialóg Campus tankönyvek). 175 p.
- Bónis Péter: Az európai közös jog születése. Rejtjel, 2011.
- Reiner Schulze (ed) Europäische Rechts- und Verfassungsgeschichte. Berlin, 1991.

EGYHÁZISMERET ÉS EGYHÁZTÖRTÉNET II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Introduction to Christianity and Church history II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170203K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyházismeret és egyháztörténet I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktatók:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Átfogó bemutatása a keresztyénség történetének az ősgyülekezettől napjainkig, különös tekintettel a Magyarországi Református Egyház életének főbb, meghatározó eseményeire.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az egyház létrejötte, szervezete, működése az ősgyülekezettől az előreformációig.
2. A magyarság keresztyénné tételétől a reformációig. Az egyházszervezet kialakulása I. István korában és fejlődése a 16. századig.
3. Luther Márton élete, teológiája és hatása.
4. Kálvin János élete, teológiája és hatása.
5. A reformáció főbb eseményei és meghatározó személyei a magyarság között. A reformáció terjedése a török megszállás idején. A reformáció Erdélyben. Az 1567-es debreceni zsinat.
6. Protestantizmus és szabadság. Protestantizmus és politika. Protestantizmus és gazdaság. Protestantizmus és oktatás. Protestantizmus és művészet.
7. Az ellenreformáció. Pázmány Péter és az országgyűlések szerepe. Gyászévtized.
8. Küzdelem a protestáns vallásszabadságért: Bocskai István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Thököly Imre szabadságharcjai, azok jelentősége és eredményei.
9. A csendes ellenreformáció III. Károly és Mária Terézia idejében. Egyházpolitikai fordulat II. József és II. Lipót uralkodása idején. Türelmi Rendelet és annak hatása.
10. A felvilágosodás kora, a római katolikus restauráció I. Ferenc uralkodása idején és az 1848-as forradalom szerepe az egyházi és nemzeti életre. A protestáns pátens. Egyházi élet a dualizmus korában.
11. A Magyar Református Egyház 20. századi története.
12. A Római Katolikus Egyház története az I. Vatikáni Zsinattól napjainkig.

Évközi tanulmányi követelmények: A vizsgaidőszak során kollokvium formájában lehet teljesíteni a tárgyat. Az egyes tételek címei megegyeznek az előadások címeivel.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vagy szóbeli

Ajánlott irodalom:

- Chadwick, Owen: A reformáció. Osiris, Budapest, 1997
- Colijn, Jos: Egyetemes egyháztörténet. Parakletos, Budapest, 2001.
- Tökéczi László (szerk.): Egyháztörténet 1-2. Református Pedagógia Intézet, Budapest, 2010.
- McGrath, Alister E.: Kálvin. Osiris, Budapest, 1996.
- Kuypers, Abraham: Kálvinizmus és modernitás. Koinónia, Kolozsvár, 2001.
- Luther Márton: Az egyház babiloni fogságáról szóló könyvecske. Aeternitas Irodalmi Műhely, Budapest, 2005.
- Szent István király intelmei és törvényei. Szent István Társulat, Budapest, 2014.
- McGrath, Alister E.: Tudomány és vallás. Typotex, Budapest, 2012.
- McGrath, Alister E.: Bevezetés a keresztyén teológiába. Osiris, Budapest, 2002.

JOGÁSZI ETIKA

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Legal ethics
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Rechtsetik
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	10 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170204K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Filozófia
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Birher Nándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Birher Nándor, Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus bemutatja a filozófia tudományának rendszerét, elhelyezve abban az etikát, azon belül a jogfilozófiát, alapot nyújtva a mélyebb jog- és állambölcseleti ill. társadalomtudományi tanulmányokhoz. A kurzus bemutatja a jogász etikát mint sajátos szakmai etikát. Az egyes hivatásrendek etikájának megismerése szintén fontos célja a kurzusnak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

15. A filozófia fogalma és részterületei
16. Az etika fogalma
17. A morál fogalma
18. Az ember, mint társadalmi létező
19. Az etika története
20. Normák és társadalmi kapcsolatok
21. Vallás, erkölcs, jog
22. Szakmai etikák
23. A hivatásrendek etikája (bíró, ügyvéd, ügyész)
24. Köztisztviselői etika
25. Posztmodern társadalomelméletek
26. Az igazságosság fogalma
27. Az erények
28. Erény az államban – jog az államban

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli vagy szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Anzenbacher, A., Bevezetés a filozófiába, Budapest 1994, pp. 15-216
- Coing, H., A jogfilozófia alapjai, Osiris, Budapest 1996, pp. 13-93
- Birher N., - Bertalan P., Hálózatokban, Oktker-Nodus, Veszprém 2014, 5-111

Ajánlott irodalom:

- Platón: Szókratész védőbeszéde Helikon K. Bp.
- Platón: Törvények (részletek) Helikon K. Bp.
- Arisztotelész: Politika (részletek) Gondolat K. Bp.
- Nagy Frigyes: Anti-Machiavelli. Kossuth K. Bp.
- Hobbes: Leviathán (részletek) Gondolat K. Bp.
- Rousseau: A társadalmi szerződés. Gondolat K. Bp.
- Filozófia (Szerk. Boros Gábor) Akadémiai K. Bp. 2007.
- Habermas, Filozófiai diskurzus a modernségről, Helikon, Bp. én.
- Anzenbacher A., Keresztény társadalometika, SZIT, Budapest 2001.
- Rixer A., Vallás és jog, KRE, 2009.
- Huntington, S., A civilizációk összeűsése és a világrend átalakulása, Európa, Bp., 2014.

JOGI LATIN NYELV II.

<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Latin for Law Students II.
<u>A tantárgy megnevezése – (németül):</u>	Latein für Rechtsstudenten II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170205K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jogi latin nyelv I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Bónis Péter
<u>Oktató(k):</u>	Bányai Tibor Márk

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A klasszikus latin nyelv alak- és mondattani alapjainak, valamint a jogi latin nyelv alapszókincsének elsajátítása. A jogi latinitás fogalmi apparátusának elemi szintű etimológiai vizsgálata. A jogtörténeti tárgyak, elsősorban a római jog latin és görög (eredetű) szakkifejezéseinek helyes használata. Az általános nyelvi, grammatikai és terminológiai ismereteken túlmenően a fogalmi-logikai gondolkodás fejlesztése. Vázlatos áttekintés nyújtása az általános jogászai műveltséghez nélkülözhetetlen klasszikus római kultúrtörténetről.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Személyes névmás. Birtokos névmás. Mutató névmások (hic, haec, hoc; ille, illa, illud). Coniugatio: praes. perf. ind. pass.; praet. impf. ind. act.; praet. impf. ind. pass. Grammatikai feladatok. 5. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
2. IV. declinatio. Névmási melléknevek (alius³, nullus³, unus³, solus³, alter³). Számnevek (tőszámnevek, sorszámnevek). Coniugatio: fut. imp. ind. act., fut. imp. ind. pass. Grammatikai feladatok. 6. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
3. Melléknév fokozás: szabályos, kivételes (-er és 6 db -ilis végű), rendhagyó (bonus³, malus³, magnus³, parvus³, multus³). Adverbiumképzés: alap-, közép- és felsőfok. Grammatikai feladatok
4. V. declinatio. Coniugatio: praet. perf. ind. act., fut. perf. ind. act., praet. perf. ind. pass., fut. perf. ind. pass. A passzív perfektum fordíthatósága. Grammatikai feladatok. 7. lecke „A” és „B” szöveg olvasása és fordítása
5. Grammatikai feladatok. 8. lecke „B” szöveg olvasása és fordítása.
6. Második félévhez tartozó regulák és szentenciák

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	Legfeljebb három alkalommal lehetséges hiányozni Aktív órai részvétel Zárthelyi dolgozatok megírása
--	---

<u>Értékelés módja:</u>	gyakorlati jegy
--------------------------------	-----------------

<u>Az értékelés módszere:</u>	Írásbeli
--------------------------------------	----------

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bánóczy Rozália, Rihmer Zoltán, *Latin nyelvkönyv joghallgatók számára*, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 4., átdolgozott kiadás

Ajánlott irodalom:

- Adamik Béla, *A latin nyelv története, Argumentum, Budapest, 2009.*
- Borzsák István, *A latin nyelv szelleme*, Parthenon, Budapest, 1942.
- Ferenczi Attila, *Monostori Martina, Latin nyelvkönyv, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.*
- Nagy Ferenc, Kováts Gyula, Péter Gyula, *Latin nyelvtan a középiskolák számára, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest*
- Nótári Tamás, Sándor Pál László, *A jogi latin nyelv alapjai, Patrocinium, Budapest, 2011.*

MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Hungarian legal history II.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Ungarische Rechtsgeschichte II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170206K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Magyar állam- és jogtörténet I.
<u>Tárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Stipta István
<u>Tantárgy oktatója:</u>	Prof. Dr. Stipta István

A tantárgy feladata és célja:

A **MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNET II.** tantárgy alapvető célja a mai magyar jogrendszer történelmi előzményeinek bemutatása. A tananyag elsajátításával a joghallgatók képet kaphatnak arról, hogyan formálódott jogszemléletünk és tételes jogunk az 1949-es fordulatig. A tárgynak a jogi kultúrát megalapozó és továbbfejlesztő szerepet is szánunk. A tárgy propedeutikus jellegű, amely a középiskolai történelem tudásanyagát feltételezve készíti elő a hallgatókat a választott hivatás alapfogalmainak megértésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A félévi tematika és a követelmények ismertetése. Jogrendszerünk eredetének kérdése
2. A magyar jogforrási rendszer fejlődése
3. A magyar büntetőjog fejlődése a XVIII. századig
4. Modern büntetőjogunk I.
5. Modern büntetőjogunk II.
6. 1848 előtti magánjogunk I.
7. 1848 előtti magánjogunk II.
8. 1848 utáni magánjogunk
9. Perjogunk fejlődése a polgári átalakulásig
10. A bűnvádi (büntető peres) eljárás I.
11. A bűnvádi (büntető peres) eljárás II.
12. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után I.
13. A polgári peres eljárás fejlődése 1848 után II.
14. A magyar kereskedelmi jog fejlődése
15. Félévzárás, vizsgakonzultáció

A tantárgy a képzési és kimeneti követelmények elvárásai szerint felkészíti a joghallgatókat a jogrendszer, a jogi módszerek hazai történeti alapjainak és használatának kritikus szemléletére

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	A tárgy oktatása a tankönyvre, az előadásokra, az oktató által megjelölt irodalomra és a konzultáción kiadott segédanyagokra épül. Az aláírásért a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak.
<u>Értékelés módja:</u>	alapvizsga
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli/szóbeli

III. Tankönyvi tételsor
Tankönyv: Magyar jogtörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007. [a tételsorban Jt. rövidítéssel]

48. A magyar jogtörténet korszakai. [Jt. 22-29]
49. A jogforrás fogalma. [Jt. 29-30. o.]
50. Szokás, jogszokás és szokásjog, a döntvény, a szokásjogi gyűjtemények, a jog igazolása: az oklevelek. [Jt. 30-34. o.]
51. A törvény, a törvények kihirdetése és közzététele, a törvénygyűjtemények. A privilégium, a rendelet, a szabályrendelet, a városi jogkönyvek, a tárnoki jog. [Jt. 34-45. o.]
52. A jogképeség kérdése rendi jogunkban. [Jt 87-88. o.] [Jt 92-94. o.]
53. A nemesség megszerzésének módjai [Jt 88-92. o.], Az adományrendszer, az adomány fajtái és jogcímei [Jt 110-115. o.]
54. A cselekvőképesség szabályozása rendi jogunkban. A jogi személyiség szabályozása. [Jt 94-96. o.]
55. A dolog és a vagyon (jóság) fogalma. A dolgok fajtái, értéke. Az elévülés és az elbirtoklás. [Jt 97-104. o.]
56. Az ősiség rendje, az osztatlan vagyonközösség megszüntetése, testvéri osztatlanság, közbirtokosság. Az osztály.[106-110. o.]
57. Az örökbevallás fogalma és kellékei. Az ősi vagyonra, valamint az adományos, illetőleg szerzett birtokra tett örökbevallás. A nil juris záradék. [Jt 121-124. o.]
58. A rendi kor zálogjoga. [Jt 124-127. o.] A károkozás és a magánjogi tiltott cselekmények rendi jogunkban. [Jt 129-130. o.]
59. A nők különjogai a rendi korban [Jt 138-141. o.], A rendi kor házassági joga, és annak hatásai [Jt. 145-151. o.]
60. Az örökös és a hagyományos. Az örökség megnyílása. A végrendeleti öröklés rendi jogunkban. [Jt 130-134. o.]
61. A törvényes öröklés a rendi korban. A hitbizomány. [Jt 134-138. o.]
62. A büntetőjog önálló jogággá válása és az első büntető törvénytervezetek. [Jt. 274-275. o.]; Az elkövető a középkori magyar büntetőjogban [Jt. 281-285. o.]
63. A felelősség kérdése a középkori magyar büntetőjogban; Egyes bűncselekmények a XV-XVI. századi Magyarországon. [Jt. 285-294. o.]
64. A korai magyar perjog (eljárás) jellege, perbeli személyei, valamint a per kezdeti szakasza [Jt. 406-409. o.]
65. A korai magyar perjog (eljárás) bizonyítási eszközei. [Jt. 409-418. o.]
66. A magyar perjog általános jellemzői és tagozódása Mohács után (büntető-polgári, írásbeli-szóbeli per). [Jt 428-433. o.]
67. A magyar magánjog a neoabszolútizmus időszakában.[Jt. 157-160. o.]
68. A magyar magánjog fejlesztésének eszközei (a magyar magánjog forrásai) 1848 után [Jt. 161-166. o.]
69. A kötelmek keletkezésének esetei [Jt. 181-186. o.]
70. Az öröklési jog a dualizmus idején [Jt. 188-190. o.]
71. A kereskedelmi jog kialakulása és fogalma, a jóhiszemű forgalom védelme, az 1875:XXVII. tc. megalkotása és nemzetközi összehasonlítása [Jt. 191-195. o.];
72. A kereskedelmi ügyeltek, a kereskedő fogalmának meghatározása, a tárgyi kereskedelmi alapügyletek, a kereskedelmi jog forrásai és hatása magánjogunk fejlődésére [Jt. 195-199. o.]
73. A közkereseti társaság és a betéti társaság [Jt. 200-202. o.] A korlátolt felelősségű társaság és a csendes társaság [Jt. 209-211. o.]
74. A részvénytársaság és a szövetkezet [Jt. 202-209. o.]
75. Az értékpapírok fajtái (csoportosítása), az egyes értékpapírok törvényi meghatározása. [Jt. 215-220. o.]
76. A polgári házasságról szóló 1894:XXXI. tc. [Jt. 229-232. o.]
77. Az 1843.évi büntetőjogi javaslat. [Jt. 320-324. o.]
78. A Csemegi-kódex rendszere. A kódex általános része; alapelvek. [Jt. 330-334. o.]
79. A Csemegi-kódex Különös Része [Jt. 335-337. o.] A kihágási büntetőtörvénykönyv [Jt. 342-345. o.]
80. A Csemegi-kódex novelláinak elméleti előzményei [Jt. 345-350. o.]
81. A Csemegi-kódex első novellája (1908), a dolgházi törvény (1913), a Csemegi-kódex második novellája (1928). [Jt. 350-356. o.]
82. A Csemegi-kódex büntetési rendszere, a fokozatos börtönrendszer Magyarországon [Jt. 367-371. o.]
83. A büntetőjog fejlődése 1945 után [Jt. 377-381. o.]
84. A büntetőeljárás fejlődése 1896-ig. [Jt 442-444. o.]
85. Az 1896-os bünvádi perrendtartás létrejött, és a bünvádi per alapelvei [Jt. 445-447. o.]
86. A bünvádi per fórumai. Az előkészítő eljárás, valamint a közbenső eljárás a törvényszék előtti eljárásban. [Jt. 447-448. o.]
87. A vádтанács, a vizsgálóbíró, a sértett közreműködése, valamint a védelem szerepe a bünvádi perben. [Jt. 449-450. o.]
88. A főtárgyalás és ennek esküdtzéki sajátosságai a bünvádi perben [Jt. 450-452. o.]
89. A perorvoslatok a bünvádi perben. [453-455. o.] A Bünvádi Perrendtartás (Bp.) jelentősége [456. o.]
90. A polgári per főbb alapelvei és szakaszai. A perfelvétel, a tárgyalás az 1911-es Polgári Perrendtartás szerint [Jt. 461-462. o.]
91. A bizonyítás elvei és a bizonyítási eszközök az 1911-es Polgári Perrendtartás szerint. [Jt. 462-463. o.]
92. Az ítélethozatal, az ítélet formái, a jogorvoslatok az 1911-es Polgári Perrendtartásban. [Jt. 464-465. o.]
93. A különleges eljárások az 1911-es Polgári Perrendtartásban, valamint a kódex jelentősége. [Jt. 465-466. o.]
94. A proletárdiktatúra büntetőeljárás modellje 1949-1954 [Jt. 477-480. o.]

IV. Az alapvizsgán minden hallgató kap kérdést a konzultációk anyagából is.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Magyar jogtörténet (szerk. Mezey Barna) 4. vagy későbbi kiadás, Osiris Kiadó Bp. 2007. [a tételsorban Jt. rövidítéssel]

Ajánlott irodalom:

- Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény) (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
- Stipta István: A magyar bírósági rendszer története. Multiplex Media-Debrecen University Press. Debrecen, 1998.
- Bónis György: Középkori jogunk elemei. Közgazdasági és Jogi Kiadó. Bp., 1972.

RÓMAI JOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Roman Law II.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Römisches Recht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	20 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170207K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Római jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám, Prof. Dr. Pókecz Kovács Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja egyfelől a római jog oktatása annak fejlődéstörténete tükrében, másfelől a római jognak, mint a modern jogi (elsősorban civiljogi) dogmatika alapjának megismertetése. Az oktatásban a római magánjog és a római közjog, mint egymást szervesen kiegészítő területek kerülnek feldolgozásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelmi jog alapfogalmai, a kötelmi jog alanyai és tárgya. A felelősség és a kötelem biztosítékai. A kötelmek módosítása és megszűnése.
2. A szerződések általában. Az archaikus és klasszikus kor szerződésrendszere. A reálszerződések. Az adásvétel.
3. A többi konszenzuálszerződés. A római büntetőjog alapfogalmai, A delictumok és crimenek A pactumok, a quasi contractusok, a quasi delictumok és a vegyes kötelmek.
4. Öröklési jog I. Öröklési jog II. Szakrális jog, mint közjogi kiegészítés.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Földi András – Hamza Gábor: *A római jog története és intézményei*. Budapest, 2012 (vagy frissebb kiadás).

Ajánlott irodalom:

- Molnár Imre: *A római magánjog felelősségi rendje*. Szeged 1993.
- Zlinszky János: *Ius publicum*. Bp. 1994.
- Zlinszky János: *Római büntetőjog*. Bp. 1997.
- Hamza Gábor.: *Az európai magánjog fejlődése. A modern magánjogi rendszerek kialakulása a római jogi hagyományok alapján*. Budapest, 2002.

POLITOLÓGIA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Politology
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Politologie
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	2.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170208K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ferencz Zoltán József
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ferencz Zoltán József

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A politológia tantárgy az elméleti politikatudomány kérdésközpontú megismertetésén túl, a hallgatók számára áttekintést nyújt a kormányzati rendszerek alkotmányos és intézményi felépítéséről, különös tekintettel a magyar kormányzati rendszer működésére. A tantárgy elsajátítása során a hallgatók rendszerezett ismereteket szereznek a politikatudomány tartalmi sajátosságairól, módszertani jellegzetességeiről és a politika világának törvényszerűségeiről. E törvényszerűségek feltárása során a hallgatók bepillantást nyernek a politikum egyetemes értékeibe, és megtanulnak eligazodni a politikai érdekek és ideák, a hatalom és az uralom, a politikai, a választási, a kormányzati és a pártrendszerek, a demokrácia dilemmái, az alkotmányos állam tartalmi és formai kritériumai, valamint a politikai ideológiák között. Az eszméletörténeti részek, a kormányzati és a politikai rendszerek leíró elemzése a felmerülő problémák megfogalmazásához szükséges alapokat tartalmazzák és hozzájárulnak a demokratikus politikai vitakultúra elsajátításához is. A kurzus során részletesen lesz szó továbbá a pártokról, mint a politika központi szereplőiről, a pártok versengésének keretében szolgáló választási rendszerekről, valamint a politikai életet meghatározó egyéb tényezőkről, mint például a nyugati civilizáció nagy eszméi és ideológiái vagy a politikai kultúra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A tantárgy követelményeinek ismertetése. A Bevezetés a politikatudományba. Politikatudományi alapismertetek közvetítése és a politikatudomány diszciplináris fejlődésének felvázolása. A politika tárgyára, elméletére és módszerére valamint alapfogalmaira (érdek, akarat, hatalom, legitimitáció, politikai értékek) vonatkozó fejtegetések és értelmezések. A politikai gondolkodás kialakulása. A politikatudományi alapfogalmak. A politika, a hatalom, az uralom és a legitimitáció. Az uralom típusai. A politika, mint hivatás.
2. Politikai ideológiák. Az ideológia fogalma, funkciója, az ideológiák kialakulása. Értékek és eszmék, szabadság, egyenlőség, szolidaritás. A liberális, a konzervatív és a szocialista eszmerendszer.
3. A politikai rendszer és működése. A politikai rendszer intézményes valósága és folyamatai, az állam- és kormányzati formák típusai, a hatalommegosztás ágai valamint a diktatórikus és demokratikus politikai rendszerek.
4. Demokráciamodellek. Totalitarizmus-elméletek. A politikai rendszerek változása.
5. A kormányzati rendszer. Az elnöki és parlamentáris rendszerek. A parlamentarizmus sajátosságai.
6. A politikai párt fogalma, funkciói, szervezete, a pártcsaládok. A pártrendszerek tipológiája. A magyar pártrendszer. A választási rendszer.
7. A magyar politikai rendszer. A magyar kormányforma.
8. Társadalmi törésvonalak. Nemzet, nemzeti kisebbségek - politikai közösségek. Érdekképviseleti és civil szervezetek. Politikai kultúra, politikai elit, civil társadalom, tömegkommunikáció, média, nyilvánosság.

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): *Politika és politikatudomány*. Budapest, Aula Kiadó, 2003, 2005.
- Bihari Mihály – Pokol Béla (2008): *Politológia*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

Ajánlott irodalom:

- Gyurgyák János (2003): *Mi a politika? Bevezetés a politika világába*. Budapest, Osiris Kiadó.
- Körösenyi András – Tóth Csaba – Török Gábor: *A magyar politikai rendszer*, Osiris, Budapest, 2007
- Körösenyi A. (szerk.): *A magyar politikai rendszer – negyedszázad után*. Osiris – MTA TK; Budapest, 2015.

ALKOTMÁNYJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Constitutional Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170301K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktatók:</u>	Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az emberi jogok a demokrácia, a jogállamiság alapfeltételei, és a modern alkotmányos államokban evidenciát jelentenek. E fejlődés bemutatását követően konkretizálni kell, hogy az emberi jogok miképpen jelennek meg egy adott országban alkotmányos alapjogokként. Annál is inkább, mert az alkotmányos alapjogoknak át kell hatniuk a többi jogág jogintézményeit is. A diszkrimináció tilalmának elve nem is alapjog, hanem annál is több: az egész jogrendszer vezérlő elve. Az alkotmányos alapjogok gyakorlati érvényesítése okából kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság bemutatása az alapjogokkal egy félévben történik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Kormány
2. Kormányzati rendszerek
3. A jogvédő szervek
4. Alkotmánybíróság
5. Bíróság
6. Ügyészség
7. Helyi önkormányzatok
8. Alapjogok kialakulása, osztályozása, garanciái, korlátozásuk
9. Alapjogok I. (élethez, emberi méltósághoz való jog, vallásszabadság)
10. A diszkrimináció tilalma
11. Alapjogok II. (diszkrimináció-tilalom, véleménynyilvánítás szabadsága)
12. Alapjogok III. (gyülekezési jog)
13. Alapjogok IV. (egyesülési jog, pártok)
14. Alapjogok V. (tulajdon, vállalkozás szabadsága, gazdasági, kulturális, szociális jogok)
15. Alapjogok VI. (személyes adatok védelme, információs önrendelkezési jog)

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Trócsányi L.-Schanda B. (szerk.): Bevezetés az alkotmányjogba, PPKE-JÁK, Budapest, 2012, illetve az alapjogi rész (megjelenés alatt)
- az előadások anyaga
- Alaptörvény, az előbbiekhöz kapcsolódó jogszabályok
- az Alkotmánybíróságnak az előbbieken felsorolt tananyagban említett, alkotmányjogi tárgyú döntései

Ajánlott irodalom:

- Kukorelli István: Alkotmánytan, Osiris, Budapest, 2007
- Tóth Judit-Legény Krisztián: Összehasonlító alkotmányjog, Complex Kiadó, Budapest, 1996

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazságszolgáltatás alkotmányos alapelvei
2. A bírói függetlenség fogalma, érvényesülésének jogi garanciái
3. A bírói szervezet felépítése, a bíróságok igazgatása, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács
4. A köztársasági elnök jogállása és felelőssége, a tisztség keletkezése és megszűnése
5. A köztársasági elnök feladat- és hatáskörei
6. Kormányzati rendszerek. Magyarország kormányzati rendszere
7. A Kormány megbízatásának keletkezése és megszűnése
8. A Kormány hatáskörei. A Kormány parlamenti felelőssége
9. Az alkotmánybíráskodás fogalma, modelljei. Az Alkotmánybíróság tagjainak választása és jogállásuk
10. Az alkotmánybíróság feladata, hatáskörei
11. Az ügyészség feladatai és fő funkciói
12. Az ügyészi szervezet felépítése. A legfőbb ügyész jogállása és felelőssége
13. A helyi önkormányzatok hatáskörei és működése
14. Emberi jog, alapjog, alanyi jog.
15. Objektív intézményvédelmi kötelezettség, államcél
16. A természetjog és a pozitívizmus jogfogalma. Az emberi jogok garanciái
17. Az emberi jogok generációi
18. Az alapjogok korlátozása
19. Az élethez való jog és a halálbüntetés
20. Az élethez való jog és az abortusz
21. Az élethez való jog és az eutanázia
22. Az emberi méltóság
23. Lelkiismereti- és vallásszabadság
24. Az állam és egyház kapcsolatának modelljei
25. Az egyenlőség fogalma és ismérvei
26. A hátrányos megkülönböztetés tilalma
27. A „pozitív diszkrimináció”. A férfi és nő egyenlősége
28. A véleménynyilvánítás szabadsága
29. Információs jogok
30. Egyesüléshez való jog
31. A pártok alkotmányos helyzete, a pártokra vonatkozó külön szabályok
32. A gyülekezés szabadsága
33. A tulajdonhoz való jog
34. A munkához való jog és a vállalkozás szabadsága
35. A szociális biztonság és az egészséghez való jog

EGYHÁZJOG I. (ÁLLAMI EGYHÁZJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Church Law
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Staatskirchenrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	részidejű (levelező)
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170302K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyházismeret és egyháztörténet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Antalóczy Péter
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy keretében a hallgatók az állam és az egyházak kapcsolatát szabályozó állami joganyaggal ismerkednek meg. Ezen belül a joganyagnak a jogrendszerben elfoglalt helyéről, más jogágakkal és tudományágakkal való kapcsolódásáról kapnak ismereteket, miközben a középpontban az alkotmányos kérdések áttekintése áll. A tematika az alapjogi felfogásból indul ki, a gondolat, a lelkiismeret és vallás szabadságának alapjogával foglalkozik részletesen, ám megkerülhetetlen az emberi méltóság, egyenjogúság, egyenlő bánásmód, véleményszabadság, egyesüléshez való jog összefüggéseinek ismertetése is. A tananyag bemutatja az egyház és az állam közötti viszonyrendszer nemzetközi mintáit. Az egyetemes és magyar történeti áttekintést követően a hallgatók a tananyagot az Alaptörvény, a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvény és az ezzel kapcsolatos jogszabályok és alkotmánybírói határozatok alapján az alkotmányjogi értelmezési elvek segítségével sajátíthatják el.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az egyházjog fogalma, forrásai. Állami egyházjog, felekezeti egyházjog. Alapfogalmak.
- A lelkiismereti és vallásszabadság alapjoga, fogalmi elemei, története. Az alapjog egyéni és kollektív oldala. A vallásszabadság az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában.
- Az állam és az egyház kapcsolatának lehetséges modelljei. Összefonódás, együttműködés, elválasztás. Elkötelezett állam, semleges állam.
- Az állam és az egyházak jogi kapcsolatainak egyetemes és magyar történeti áttekintése.
- Az állam és a vallási közösségek kapcsolatának hatályos szabályozása Magyarországon.
- Az Alkotmánybíróság egyházakkal, vallási közösségekkel kapcsolatos főbb határozatai.
- Az egyházak oktatási, szociális és kulturális tevékenysége.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- előadások anyaga
- Köbel Szilvia (szerk.): Az állam és a felekezeti egyházjog alapjai. Patrocinium Kiadó, 2016.

Ajánlott irodalom:

- Schanda Balázs: Magyar állami egyházjog. Szent István Társulat, Budapest, 2003.
- Erdő Péter: Egyházjog a középkori Magyarországon. Osiris, Budapest, 2001.
- Rajki Zoltán – Szigeti Jenő: Szabadegyházak története Magyarországon 1989-ig. Gondolat, Budapest, 2002.
- Szatmáry Béla: Magyar egyházjog. Századvég, Budapest, 2004.
- Ádám Antal: Bölcsélet, vallás, állami egyházjog. Dialóg Campus, Budapest, 2007.

BÜNTETŐJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal law I.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170303K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyetemes állam és jogtörténet II., Magyar állam és jogtörténet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Büntetőjog Általános Része első felével ismerteti meg a hallgatókat a kurzus. Tudományelméleti, tudománytörténeti bevezetés után a büntetőjog forrásait, a büntető törvény értelmezését és a hatályra vonatkozó ismereteket sajátítják el a hallgatók. Megismerkednek a bűncselekmény fogalmával és elemeivel. A tényállástan oktatása során a bűncselekmény tárgyi és alanyi oldalát mutatjuk be. A büntetőjogi felelősségrevonás akadályainak rendszerénél a büntethetőséget kizáró, korlátozó, megszüntető okokat, illetve az eljárás akadályait tárgyaljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

- I
1. A büntetőjog helye a jogrendszerben, fogalma, feladata. A büntetőjog tudományának történeti fejlődése, a bűnügyi tudományok
  2. A magyar büntetőjog története
  3. A büntetőjog alapelvei, forrásai, hatálya
  4. A bűncselekmény fogalma és elemei, jogi tárgy, az elkövetési tárgy
  5. Az elkövetési magatartás, az eredmény, ok-okozati összefüggés, a szituációs ismérvek
- II.
1. Szándékosság, gondatlanság, vegyes bűnösség
  2. A büntethetőségi akadályok rendszere általában
  3. Jogos védelem, végszükség, a jogszabály engedélye
  4. A Btk-ban nem nevesített társadalomra veszélyességet kizáró okok
  5. A gyermekkor, a kóros elmeállapot, az ittas állapotban elkövetett bűncselekményért való felelősség
- III.
1. Kényszer és fenyegetés
  2. A tévedés
  3. A büntethetőséget megszüntető okok
  4. Az eljárás lefolytatásához szükséges feltételek hiánya

A kötelező tananyag: a 2012. évi C. törvény (új Btk.) magyarázata (a kötelező tankönyv, továbbá az előadások és a szemináriumok teljes szóbeli anyaga alapján).

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog- általános rész, 2. hatályosított kiadás. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2019. A kiadvány a KRE ÁJK büntetőjogi előadásain elhangzottak vázlata.

- Belovics Ervin: Büntetőjog I. Általános rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár I–VIII., Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013, Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár – frissítés az első kiadáshoz, Nemzeti Közszerológati és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2014.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- 1) A büntetőjog fogalma és jogrendszerbeli helye
- 2) A büntetőjog tudományának főbb irányzatai
- 3) A magyar büntetőjog fejlődése a Csemegi-kódextől napjainkig
- 4) A jogállami büntetőjog alapelvei
- 5) A büntetőjog forrásai
- 6) A büntető törvény időbeli, területi és személyi hatálya
- 7) A büntető norma értelmezése
- 8) A bűncselekmény fogalma és elemei; a bűncselekmények súly szerinti felosztása
- 9) A bűnösség fogalma és elemei
- 10) A szándékosság
- 11) A gondatlanság
- 12) A vegyes bűnösség
- 13) A bűncselekmény tárgyi oldala; az elkövetési tárgy és a passzív alany; szituációs ismérvek
- 14) Az elkövetési magatartás
- 15) Az eredmény
- 16) Az okozati összefüggés
- 17) A büntetőjogi felelősségre vonás akadályainak rendszere.
- 18) A jogos védelem
- 19) A végszükség
- 20) A Btk-ban nem szabályozott jogellenességet kizáró okok
- 21) Kényszer és fenyegetés; kóros elmeállapot; az önhibából eredő ittas vagy bódult állapot
- 22) A tévedés
- 23) A büntethetőséget megszüntető okok rendszere; a kegyelem és a tevékeny megbánás
- 24) A büntethetőség elévülése
- 25) A magánindítvány hiánya

JOGI SZAKNYELV I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Legal English / German / XXX I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar/angol/német
<u>Tanszék:</u>	Idegen nyelvi lektorátus
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170304K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia
<u>Oktató(k):</u>	Idegen nyelvi lektorátus oktatói

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók képessé váljanak az idegen nyelvi szakmai kommunikáció során szükséges jogi terminológia magabiztos használatára. A kurzus során a hallgatók elsajátítják az adott nyelv jogi szaknyelvi szókincsét és megismerkednek a legfontosabb nemzetközi szaknyelvi forrásokkal (televíziós műsorok, Internet, folyóiratok). A kurzus során a hallgatók általános és szaknyelvi szóbeli és írásbeli kommunikációs feladatokat teljesítenek egyénileg és csoportban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- alapvető polgári jogi és büntetőjogi szakkifejezések
- közigazgatási, alkotmányjogi alapszókincs
- emberi jogi terminológia
- idegen nyelvű kommunikáció

<u>Évközi tanulmányi követelmények:</u>	jelenlét és aktív részvétel az órákon, a házi feladatok elkészítése
<u>Értékelés módja:</u>	gyakorlati jegy
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

KÖZGAZDASÁGTAN

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Economics
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Wirtschaftswissenschaft
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet
<u>Tantárgy típusa::</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170305K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ludányi Arnold
<u>Oktató(k):</u>	Balog Ilona Ida

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a közgazdaságtudomány módszertani jellemzőivel, fő kérdéseivel és alapfogalmaival. A tananyag elsajátításának eredményeként a hallgatók megismerhetik az alapvető közgazdasági megközelítéseket és megfelelő alappal fognak rendelkezni további célzott közgazdasági tanulmányok megkezdéséhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A közgazdaságtan alapelvei, a közgazdászok gondolkodásmódja. Korunk új kihívásai: mesterséges intelligencia, robotika, alternatív közgazdasági gondolkodásmód.
2. A kereslet és a kínálat alapvonalai, a piac fogalma, a piacok működése. A kereskedelem kialakulása és a komparatív előnyök.
3. A kormányzati intézkedések hatása a piacokra, az állami beavatkozás típusai. A fogyasztók és a kormányzat magatartása. Rugalmasság.
4. A piacok hatékonysága, a jóléti és az intézményi közgazdaságtan, fogyasztói és termelői többlet, az adózás fogalma és hatásai, gazdasági teljesítmény, jólét és jóllét, nemzetközi kereskedelem.
5. A közszféra gazdaságtana -- negatív és pozitív externáliák, környezetgazdaságtan, közjóságok és közös erőforrások.
6. állalati magatartás, vállalatípusok, vállalati termelés, a bevételek és a költségek fogalmai, viselkedése. A határköltség, határbevétel, átlagköltség, átlagbevétel fogalmai és összefüggései.
7. Piacípusok és a piac szabályozása. A versenyző piac és a monopólium. Információgazdaság, az információ szerepe a piacszerkezet kialakulásában.
8. A gazdasági teljesítmény, nemzeti jövedelem és a megélhetési költségek mérése. A GDP fogalma, továbbfejlesztése, alternatív mérőszámok. A fogyasztói árindex.
9. A reálgazdaság hosszú távon: gazdasági növekedés, fogyasztás, megtakarítás, beruházás. A pénzügyi rendszer működésének alapjai.
10. Pénzügytan, nettó jelenérték számítás, pénzpiacok, a biztosítási piac. A munkanélküliség alapfogalmai. Munkanélküliségi jelenségek a robotizáció korában.
11. A pénz és az árak hosszú távon: a monetáris rendszer működése, a pénzmennyiség növekedése, infláció fogalma, okai, kezelési lehetőségei.
12. Rövid távú makrogazdasági ingadozások: válság és fellendülés. A makrogazdasági kínálat alapjai, az aggregált kereslet és kínálat, fiskális és monetáris gazdaságpolitika.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Mankiw, Gregory N.: A közgazdaságtan alapjai. Osiris Kiadó 2011 ISBN: 9789632762081
- Samuelson-Nordhaus: Közgazdaságtan Budapest KJK 1999. ISBN: 9789630582995
- Elektronikus formában (ppt) hozzáférhető előadásvázlatok

Ajánlott irodalom:

- Mayer-Schönberger, V; Cukier, K.: *Big Data*. Budapest, HVG Kiadó, 2017
- Acemoglu, D; Robinson J: *Miért bukna el a nemzetek?* Budapest, HVG kiadó, 2013
- Piketty, T: *A tőke a 21. században*. Budapest, Kossuth Kiadó, 2015
- Ford, M.: *A robotok kora*. Budapest, HVG Kiadó, 2017
- Skidelsky, R.: *Keynes. A mester visszatér*, Pallas Athéne Könyvkiadó KFT, Budapest 2018.
- Huang, Y.: *A Kína-talány megfejtése* Pallas Athéne Könyvkiadó KFT, Budapest 2018.
- Csaba, L.: *Válság - Gazdaság – Világ*, Éghajlat Könyvkiadó Budapest 2018.
- Thaler, R.H.: *Rendbontók* Budapest, HVG Kiadó, 2016.

KÖZIGAZGATÁSI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Administrative law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170306K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Bevezetés az állam- és jogtudományokba
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktató:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Móri Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatót megismerteti a közigazgatás alapfogalmaival, a főbb közigazgatás-szervezési elvekkel, valamint a központi szervek rendszerével és a közszolgálat alapjaival. Cél azon alapképességek elsajátítása, melyek megalapozzák a következő félévek közigazgatási tárgyainak megértését. A tárgyat – az e jogterületet általánosan jellemző és az utóbbi időszakban különösen felerősödött gyors változások miatt – oly módon oktatjuk, hogy a hallgató egyfelől megismerkedjen a hatályos jog alapvető rendelkezéseivel, másfelől olyan általános, elméleti keretet is kívánunk biztosítani, amelyben az esetleges későbbi jogszabályi változások is értelmezhetővé, így könnyen elsajátíthatóvá válnak. Mindehhez elsősorban a történeti és nemzetközi kitekintés módszerét alkalmazzuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)képességek és (rész)képességek leírása:

1. A tárgy bemutatása általános tájékoztatás, követelmények ismertetése. Igazgatás, közigazgatás, a közigazgatási jog tudománya. A közigazgatás általános bemutatása, fogalma
2. A közigazgatás alapelvei, helye az állami szervek rendszerében
3. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája. Jogforrástan, normatan
4. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiség
5. A központi szervek I. A kormányzás és koordináció szervei. Politika és szakértelem a közigazgatásban. (A minisztériumok belső felépítése)
6. A központi szervek II. Az adminisztráció szervei
7. A közigazgatás funkciói, tevékenysége és működése. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés
8. A közigazgatási szervek csoportosításának lehetséges módjai
9. Közszolgálat I. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
10. Közszolgálat II. Egyes alrendszerek áttekintése: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés stb. A hatályos szabályozás összehasonlító értelmezése
11. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi). A közigazgatás értelmezési dimenziói: funkció, működés, szervezet, személyzet
12. Összefoglalás. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban. A magyar közigazgatás szerepe ezen folyamatokban

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

két írásbeli, egyszeri szóbeli vizsgával

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyre legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, képességek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

- az előadások anyaga;
- kötelező és ajánlott irodalom;

- az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény, illetve a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény részletekbe menő ismerete.

Kötelező irodalom:

- Fazekas Marianna (szerk.): Közigazgatási jog. Általános rész I. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek);
- Fazekas Marianna (szerk.): Közigazgatási jog. Általános rész III. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek).

Ajánlott irodalom:

- Rixer Ádám: A köz természete. Új irányok a magyar közigazgatásban és közigazgatás-tudományban, Patrocinium, 2013.
- Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, HVG ORAC, 2010. (előadáson megjelölt fejezetek).

Az előadó további irodalmakat is megjelölhet, akár a változások nyomán követése érdekében akár a hallgatók kérésének, sajátos érdeklődésének megfelelően.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az igazgatás és közigazgatás fogalma
2. A közigazgatás funkciói, tevékenysége működése
3. A közigazgatás alapelvei: Melyek ezek, mi ezek tartalma?
4. A közigazgatás helye az állami szervek rendszerében: A közigazgatás és végrehajtó, törvényhozó, bírói hatalom hármásában
5. A közigazgatási jog alapjai és struktúrája
6. Jogforrástan, normatan
7. Közjog és magánjog
8. A közigazgatás szervezetrendszere, a felépítés elvei
9. A közigazgatási szerv általános jellemzői, jogalanyiság
10. A közigazgatási szervek csoportosítási elvei
11. A kormányzás és koordináció szervei
12. Politika és szakértelem a közigazgatásban
13. Az adminisztráció szervei. Az egyes szervtípusokra vonatkozó legfontosabb szabályok
14. A minisztériumok belső felépítése
15. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés
16. Közszolgálat. A közigazgatás személyzete és személyzeti rendszere. A zárt és nyitott rendszer
17. Egyes alrendszerek: kiválasztás, előmenetel, illetmény, megszűnés, stb.
18. Döntéshozatal és végrehajtás az Európai Unióban
19. A magyar közigazgatás szerepe az uniós döntések előkészítésében és végrehajtásában
20. A közigazgatással foglalkozó tudományok (szociológia, pszichológia, közigazgatás-tudomány, politológia, jogtudományi). A közigazgatás értelmezési dimenziói: funkció, működés, szervezet, személyzet

POLGÁRI JOG I. (ÁLTALÁNOS TANOK, ALAPELVEK, SZEMÉLYEK JOGA)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Zivilrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	3.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170307K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Római jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábián Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábián Ferenc, Sándor István, Dr. Boóc Ádám, Prof. Dr. Nochta Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A polgári jog alapelveinek, a Ptk. bevezető rendelkezéseinek és az alapelvek megismerése, a személyek jogának áttekintése. A félév során a hallgatók a polgári jog általános tanaival ismerkednek meg, a természetes személyek és a jogi személyek szabályozásával, a személyhez fűződő jogok rendszeréről és a szellemi alkotások jogáról kapnak részletes ismereteket.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a polgári jogba. A polgári jog rendszere
2. A magyar polgári jog története, jogforrások
3. Jogszabálytan és jogügylettan
4. Intézmények, alapelvek, generálklauzulák a magánjogban
5. Jogképesség és cselekvőképesség
6. A jogi személyek elméletei, kialakulása, fejlődése, helye a Ptk.-ban
7. A Ptk.-ban szabályozott jogi személyek
8. A Ptk.-n kívüli törvényekben szabályozott jogi személyek
9. A gazdasági társaságok szabályozásának áttekintése
10. A jogi személyek szabályozása az Európai Unió jogában
11. A személyhez fűződő jogok I.
12. A személyhez fűződő jogok II., Szellemi alkotások joga

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Boóc Ádám – Sándor István: Előadásvázlatok a polgári jog általános részéből. Patrocinium, Budapest, 2013.
- Sándor István: Előadásvázlatok a személyek jogából. Patrocinium, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

Az új Ptk.-val kapcsolatban megjelenő kommentárok vonatkozó részei

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A) Tételsor

1. A polgári jog szabályozási tárgyköre
2. A Ptk. célja, hatálya, felépítése
3. A magánjog fejlődése Nyugat-Európában és Magyarországon Az új Ptk. születése, a magyar magánjog tudománya, jogtudósai
4. A polgári jog elhatárolása más jogterületektől
5. A jogi tények
6. A polgári jogi jogviszony
7. A polgári jog forrásai
8. A polgári jogi norma
9. A jóhiszeműség és tisztesség elve
10. A joggal való visszaélés tilalma
11. Jogképesség
12. A cselekvőképesség fogalma, cselekvőképességi fokozatok általában, cselekvőképességet nem érintő támogatott döntéshozatal, rendelkezés a cselekvőképesség jövőbeli korlátozásáról.
13. Kiskorúság miatti korlátozott cselekvőképesség és cselekvőképtelenség, jognyilatkozatok.
14. A nagykorú cselekvőképességének korlátozása, jognyilatkozatok.
15. Gondnokság alá helyezés.
16. A jogi személy fogalma, fajtái, létesítése. A jogi személyre vonatkozó elméletek.
17. A jogi személy szervezete, képvisellete, törvényes működése, átalakulása, megszűnése.
18. Az alapítvány
19. Az egyesület és a köztestület.
20. A személyiségi jogok rendszere a Ptk.-ban
21. A személyiségi jogok megsértése esetén alkalmazható jogkövetkezmények

B) Tételsor

1. Az adott helyzetben általában elvárható eljárás elve
2. A polgári jogi jogérvényesítés lehetőségei
3. Cselekvőképtelenség gondnokság alá helyezés nélkül
4. Az állam polgári jogi jogalanyisága
5. A szövetkezet
6. A korlátolt felelősségű társaság
7. A részvénytársaság
8. Az egyesülés
9. Az Európai Gazdasági Egyesülés, Európai Részvénytársaság, Európai Szövetkezet
10. Az erdőbirtokossági társulat, hegyközség, koncessziós társaság, vízgazdálkodási társulat
11. A települési önkormányzat
12. Az egyházak jogi személyisége
13. A nevesített személyiségi jogok
14. A jóhírnév védelme és a sajtó-helyreigazítás összehasonlítása
15. A jogi személyek személyhez fűződő jogai
16. Szellemi tulajdonjogok a polgári jogban
17. Szerzői jog, szabadalom, védjegytalalom

BÜNTETŐJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal law II.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170401K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Wiedemann János

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus során megtanítjuk az elkövetőkre és a stádiumokra vonatkozó stúdiumokat. Megismertetjük a hallgatókkal az egység, többség, halmaztat tanát, valamint a büntetőjogi szankciók rendszerét. A szankciók fajtáit, azok célját, feladatát. A kurzus áttekinti a halálbüntetés elméleti kérdéseit. Bemutatja a büntetéseket, a mellékbüntetést és az intézkedéseket. A büntetés kiszabásának elveit is megismerteti a hallgatókkal. Az elítéléshez fűződő hátrányokat illetve az azok alóli mentesülés lehetőségeit is ismertetjük a hallgatókkal. Bemutatjuk a fiatalok büntetőjogának nemzetközi és hazai kialakulását, a hatályos magyar szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszereshető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Elkövetők
2. Stádiumok
3. Egység, többség, halmaztat.
4. Szankciók a büntetőjogban, a büntetés jogalapja, célja.
5. A magyar szankciórendszer felépítése A halálbüntetés abolíciója
6. A szabadságvesztés büntetés. A feltételes szabadságra bocsátás. Az elzárás
7. A közérdekű munka és a pénzbüntetés. A foglalkozástól eltiltás, a járművezetéstől eltiltás. A kitiltás és a kiutasítás. A sportrendezvények látogatásától való eltiltás. 8. A közügyektől eltiltás. Az intézkedések.
9. A büntetés kiszabásának elvei. A halmaztat és az összbüntetés.
10. A büntetés enyhítése. A szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztése
11. Mentés az elítéléshez fűződő hátrányok alól. Az ismételt bűnelkövetés és a bűnszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
12. A fiatalok büntetőjoga.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: Büntető anyagi jog- általános rész, 2. hatályosított kiadás. Budapest, Patrocinium Kiadó, 2019. A kiadvány a KRE ÁJK büntetőjogi előadásain elhangzottak vázlata.
- Belovics Ervin: Büntetőjog I. Általános rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár I–VIII., Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2013, Polt Péter (főszerk.): Új Btk. kommentár – frissítés az első kiadáshoz, Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó, Budapest, 2014.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az elkövetők, a tettesek, a részesek
2. A többes elkövetés
3. A bűncselekmény stádiumai, Az előkészület, a kísérlet
4. Egység
5. Többség, halmazat.
6. A büntetőjogi szankciók célja, feladata
7. Büntetési elméletek, a magyar büntetőjogi szankciórendszer felépítése
8. A halálbüntetés abolíciója
9. Az életfogytig tartó szabadságvesztés
10. A határozott ideig tartó szabadságvesztés, a feltételes szabadságra bocsátás, az elzárás
11. Közérdekű munka és pénzbüntetés Közügyektől eltiltás
12. Foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás
13. Kiltiltás, a sportrendezvények látogatásától való eltiltás, a kiutasítás
14. Megrovás, próbára bocsátás, jóvátételi munka
15. Pártfogó felügyelet, az elektronikus adat végleges hozzáférhetlenné tétele
16. A kényszergyógykezelés Elkobzás, vagyonelkobzás
17. A büntetés kiszabására vonatkozó szabályok, elvek
18. A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése
19. A halmazati büntetés és az összbüntetés
20. A büntetés enyhítése
21. Az ismételt bűnelkövetés és a bünszervezetben való elkövetés büntetőjogi következményei
22. Mentésítés az elítéléshez fűződő hátrányok alól
23. A fiatalkorúakra vonatkozó speciális rendelkezések a magyar büntetőjogban

EURÓPAI UNIÓ JOGA I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	EU Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Nemzetközi Magánjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező előadás
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	14 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170402K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Osztovits András
<u>Oktató:</u>	Dr. Osztovits András, dr. Prieger Adrienn

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy első felében az EU jog- és intézményrendszerét vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. **Az európai integráció II. világháború utáni története:** a II. Világháború lezárása, Robert Schuman és Jean Monnet, Montánunió, Római Szerződés (Euratom, EGK)
2. **Evolúció:** főbb szerződés módosítások (Egyesülési Szerződés, EEO, Maastrichti Szerződés, Amszterdami Szerződés, Nizzai Szerződés, Lisszaboni Szerződés), bővítések
3. **Az új tagállamok csatlakozásai:** a folyamat, a Csatlakozási Szerződés szerkezete, főbb rendelkezések (pl. földmoratórium)
4. **Aktuális intézményrendszer (1):** Tanács, Európai Tanács (összetétel, hatáskör, jogi funkció, politikai szerep), Bizottság (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep)
5. **Aktuális intézményrendszer (2):** Parlament (összetétel, hatáskör, jogi funkció, működés, politikai szerep), Európai Központi Bank (összetétel, gazdaságpolitikai funkció, hatáskör), Egyéb szervek (Számvevőszék, bizottságok), „egyszemélyes intézmények”
6. **Aktuális intézményrendszer (3):** Európai Unió Bírósága (összetétel, hatáskör, funkciók, működés)
7. **Az intézményrendszer pro futuro:** aktuális problémák (pl. monetáris unió v. fiskális pluralizmus; kétsebességű Európa stb.), az intézményrendszer aktuális működési mechanizmusa (pl. magyar elnökség), fejlődési lehetőségek v. kényszerek (föderáció, euroszeptizmus stb.)
8. **Jogforrástan:** jogforrás: (amiből az érvényes jog megismerhető, ami jogosit vagy kötelez; ami jogi döntés alapját képezheti), a közösségi jog mint nemzetközi jog, - mint szupranacionális jog, - mint tagállami jog, jogforrások tipizálása (pl. alaki-anyagi, elsődleges-másodlagos, írott-íratlan stb.), Hivatalos Lap, a szerződések (felek, funkció, szerkezet, hatály, példa!), rendelet (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), irányelv (kibocsátó, funkció, szerkezet, hatály, példa!), egyedi aktus: határozat (kibocsátó, funkció, hatály), egyedi aktus: ítélet, végzés (kibocsátó, funkció, hatály), nem kötelező jogforrások (ajánlás, vélemény), nem írott jogforrások, emberi jogok, a bírósági esetjog
9. **Jogharmonizáció:** fogalmi keretek, elmélet és gyakorlat
10. **Az európai jog érvényesülése I:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog
11. **Az európai jog érvényesülése II:** az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
12. **Kapcsolat a nemzeti bíróságok és az EU Bíróság között:** előzetes döntéshozatali eljárás (lehetősége, kötelezettsége), magyar szabályozás és joggyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium (az előadások anyaga a számonkérés részét képezi)

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest

- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

- Az Európai Unióról szóló szerződés
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)
- Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 27-41. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 41-59. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-71. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 72-84. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 86-101. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 102-110. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 112-114. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 116-134. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 136-149. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 150-157. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 157-158. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 555-579. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 165-177. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 184-188. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 188-197. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 203-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 211- 219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 220-226. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 226-227. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 238-240. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 243-254. o.)
(A fejezet címe után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET I.

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Jurisprudence I.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Rechts- und Staatstheorie I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170403K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II; Egyetemes állam- és jogtörténet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán
<u>Oktató:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog eredetére, megismerési forrásaira, jellemzőire, teoretikus és praktikus kihívásaira, a jog és az egyéb társadalmi normák elhatárolására, a jogi normák értelmezésére és alkalmazására vonatkozó elméletek bemutatása a jog valóságának a tárgyi jog szövegén túli mélyebb megismertetése érdekében, illetve az értelmiségi jogász létre történő felkészítés annak bemutatása által, hogy mennyire eltérő módon ragadhatók és válaszolhatók meg az olyan „nagy kérdések”, mint hogy „mi a jog” „milyen kell(ene) hogy legyen a jog”, „honnan ismerhető fel a jog”, „hogyan értelmezendő és alkalmazandó a jog”, „létezik-e objektíve helyes válasz a jog ’nehéz eseteire’”, mi a kapcsolat jog és erkölcs, jog és igazságosság, jogi és egyéb értékek között.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jog materiális alapjai: társadalmi normák. A jog fogalma, jellemzői és alapfogalmai. Jogi norma. Jogszabály.
2. A jog működési szférái (rétegei): jogalkotás, jogalkalmazás, jogdogmatika, alkotmánybíráskodás, szokásjogi jogképződés. A jog érvényesülése. Jog és társadalmiság, jog és társadalom. Alkotmányozás, alkotmányozó hatalom.
3. Alkotmánybíráskodás; a jogalkotás, jogalkalmazás és jogdogmatika kapcsolata az alkotmánybíráskodással.
4. Jog és politika kapcsolata. Jog, hatalom, uralom. Autoritás. Legitimitás. Polgári engedetlenség.
5. A természetjogi gondolkodás. Helyes jog. Pozitív jog és igazságosság. Méltányosság. Jog és erkölcs. Jog és értékek.
6. A jog mint történeti jelenség. Jogi antropológia. Jogfejlődés.
7. A jog mint nyelvi jelenség. A jog értelmezésének általános kérdései. Jogalkalmazás és jogértelmezés. Logika, jogi logika, normalogika, deontikus logika. Jogi argumentáció.
8. A bírói tevékenység jogelméleti kérdései. A bírói jog.
9. A jog forrásai. A belső jog, a közösségi jog és a nemzetközi jog kapcsolata.
10. A jog érvényessége.
11. A jog és az akar szabadság jogfilozófiai problémái. Modern kihívások a jogban.
12. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: zárthelyi dolgozat megírása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Tóth J. Zoltán: Állam- és jogelmélet. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2019
- az előadáson elhangzottak, teljes egészében

Ajánlott irodalom:

- Pokol Béla: Jogelmélet, Századvég Kiadó, Bp., 2005, 11-37., 77-91., 122-135., 185-265. o.
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 205-279. o.
- Szigeti Péter – Takács Péter. A jogállamiság jogelmélete. Napvilág Kiadó, Budapest, 2004, 259-283., 301-328. o.
- Pokol Béla: Autentikus jogelmélet, Dialóg Campus Kiadó, 2010, 71-85., 120-135., 173-185. o.

- Szabó Miklós: Rendszeres jogelmélet. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2015, 89-96., 119-138., 159-176. o.
- Bódig Máttyás – Györfi Tamás: Államelmélet I-II. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002, 41-63. o.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet II. Miskolc, 1997, 276-292. o.
- Helmut Coing: A jogfilozófia alapjai. Osiris Kiadó, Budapest, 1996, 12-41. o.
- Szabó Miklós: A jogdogmatika előkérdéseiről. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1999, 105-288. o.
- Szabó Miklós: Trivium. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2001.
- Jakab András: A jogszabálytan főbb kérdéseiről. Unió Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2003.
- Nagy Tamás – Nagy Zsolt (szerk.): Jogelmélet és önreflexió. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2007.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 90-136., 175-202. o.
- Somló Bódog: Jogbölcsezet. ME Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék, Miskolc, 1995.
- Pokol Béla: Alkotmánybíráskodás – Szociológiai, politológiai és jogelméleti megközelítésben. Kairosz Kiadó, 2014.
- Szabó Miklós: Rendszeres jogelmélet. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2015.
- Frivaldszky János: Természetjog. Eszmetörténet. Szent István Társulat, Budapest, 2001.
- Pokol Béla: Miért nem volt Németországban "alapjogi forradalom"? Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu) 2011/3. szám.
- Szabó Miklós (szerk.): Jogdogmatika és jogelmélet. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2007.
- H. Szilágyi István (szerk.): Jog és antropológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2000.
- Tóth J. Zoltán: Bűn, büntetés, szabad akarat. Jogelméleti Szemle, 2008/4. szám.
- Leo Strauss: Természetjog és történelem. Pallas Stúdió, 1999.
- Pokol Béla: Középkori és újkori jogtudomány. Dialóg-Campus, Budapest-Pécs, 2008.
- Gaizler Gyula – Nyéky Kálmán: Bioetika. Gondolat Kiadó, Budapest, 2003.
- Szabó Miklós: A jogdogmatika előkérdéseiről. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1999.
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 205-335. o.
- Szabó Miklós. Jogi alapfogalmak. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 11-54., 79-124. o.
- Tóth J. Zoltán: A pozitív jogi normák bírói értelmezésének módszertana. Jogtudományi Közlöny, 2012/3. szám, 93-109. o.
- Pokol Béla: Bevezető megfontolások a jogforrások jogelméleti elemzéséhez. Jogelméleti Szemle 2000/1. szám.
- Frivaldszky János (szerk.): Természetjog. Szöveggyűjtemény. Szent István Társulat, Budapest, 2006.
- Pokol Béla: A jog rétegei - történeti perspektívában. In: Paksy Máté (szerk.): Európai jog és jogfilozófia: Konferencia-tanulmányok az európai integráció ötvenedik évfordulójának ünnepére. Budapest: Szent István Társulat, 2008. pp. 121-146. o.
- Visegrády Antal: Jogi alaptan. Praxis Szakkiadó, Pécs, 2015.
- Tóth J. Zoltán: A jogértelmezéshez használt módszerek a mai magyar felsőbb bírósági gyakorlatban. Magyar Jog, 2012/4. szám, 193-208. o.
- Henry Sumner Maine: Az ősi jog. Gondolat Kiadó, Budapest, 1988.

JOGI SZAKNYELV II. - IDEGEN NYELVŰ SZÖVEGFELDOLGOZÓ SZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Legal English II – Literature analysis
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar/angol/német
<u>Tanszék:</u>	Idegen Nyelvi Lektorátus
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170404K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jogi szaknyelv I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia
<u>Oktató(k):</u>	Idegen nyelvi lektorátus oktatói

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy – az általános szaknyelvi tudásuk birtokában – a hallgatók képessé váljanak idegen nyelvű szakmai szövegek feldolgozására. Folyóiratcikkek, egyezményszövegek, jogszabályok elolvasására, értelmezésére kerül sor egyéni és csoportmunka keretei között. Főbb témakörök: emberi jogok, EU, környezetvédelem, nemzetközi bíróságok

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- az idegen nyelvi jogi szókincs bővítése
- az idegen nyelvi szakmai kompetenciák javítása
- az idegen nyelvi szövegértés és –feldolgozás fejlesztése
- egyéni képességek javítása
- csoportmunka

Évközi tanulmányi követelmények: jelenlét és aktív részvétel az órákon, házi feladatok teljesítése

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

KÖZIGAZGATÁSI JOG II.

<u>A tantárgy megnevezése – (angolul):</u>	Administrative law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170405K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor, Dr. Linder Viktória

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A helyi-területi igazgatás intézményeinek bemutatására kerül sor a decentralizáció és dekoncentráció elméleti kérdéseinek áttekintésére, valamint az önkormányzatok és dekoncentrált szervek hatályos jog szerinti szervezeti formáinak és működési jellemzőinek bemutatására. Áttekintjük, a nemzetközi trendeket, valamint a hatályos jog szerinti főbb jellemvonásokat a közszolgáltatás-szervezési megoldások területén. A közigazgatási jogi szankció, illetve a szabálysértési jog alapjainak bemutatása pedig már a szilárdabb – közigazgatási jogi – dogmatikai alapok megteremtésével a Közigazgatási jog III. féléves oktatásának megalapozását is szolgálja.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Tájékoztató, követelmények ismertetése. Az előző félév tananyagának áttekintése, különös tekintettel a közigazgatás tagolódására, a decentralizáció és dekoncentráció fogalmára
2. Az önkormányzatok helye a közigazgatás rendszerében. Feladat- és hatáskörök
3. Az önkormányzatok szervezete és társulásai
4. Az önkormányzatok működése, pénzügyi alapjai
5. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a közigazgatásban
6. A területi kormányhivatal és járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
7. Szolgáltatásszervezési módszerek, új közmenedzsment
8. A paraadminisztráció: fogalma, funkciója, megjelenési formái
9. A közigazgatási szankció: fogalma, tipológiája, funkciói
10. A szabálysértési jog alapjai. I.
11. A szabálysértési jog alapjai. II.
12. Összefoglalás: a közigazgatás elméleti megközelítései

Évközi tanulmányi követelmények:

-

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

két írásbeli, egyszeri szóbeli javítóvizsgálattal

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

Az előadások.

Kötelező és ajánlott irodalom.

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás ebben a félévben Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény részletekbe menő ismerete (2011. évi CLXXXIX. törvény).

Kötelező irodalom:

- Rixer - Hoffman - Szilvás: Kzizgatsi jog, Jogi szakvizsga kézikönyvek, II. kiadás, Novossima, Budapest, 2013. 3-121. o.
- Fazekas Marianna (szerk.): Kzizgatsi jog. ltalnos rész III. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013. (előadáson megjelölt fejezetek)
- Balla Lajos – Harangozó Attila – Móré Sándor: Szabálysértési jog, Patrocinium, Budapest, 2017. (előadáson megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

- Hoffman István - Nagy Marianna (szerk.): *A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény magyarázata*, HVG-ORAC, Budapest, 2016.
- Rixer Ádám: *A kz természete. j irányok a magyar kzizgatsban és kzizgats-tudományban*, Patrocinium, 2013.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Magyarország területi beosztása. A helyi kzizgats szintjei, az e szinteken található szervtípusok
2. A magyar kzizgatsi szervezetrendszer teljes bemutatása (a központi és helyi szervek együttesen) a hatályos szabályozás tükrében. A kzizgatsi szervek csoportosítási lehetőségei
3. Dekoncentráció és decentralizáció elvei. Kapcsolatuk a kzizgats más szervezési elveivel (pl. hierarchia elvével).
4. Az nkormnyzati rendszer, az önkormányzás alapelvei
5. Az nkormnyzatok szervezete és társulásai
6. Az nkormnyzatok feladat- és hatáskörei
7. Az nkormnyzatok működése, pénzügyi alapjai
8. A területi-helyi államigazgatás szerveinek létrejötte, helye és szerepe a kzizgatsban
9. A fővárosi és megyei kormányhivatal, illetve járási hivatal szervezete, feladat- és hatáskörei
10. A paraadminisztráció fogalma. A paraadminisztrtv szervek bemutatása
11. A paraadminisztráció szerveire vonatkozó hatályos szabályok
12. A közszolgáltatások szervezésének módszerei: a klasszikus weberi modell, az új közmenedzsment
13. A kzizgatsi szankció (fogalma, tipológiája, funkciói). (Kapcsolódása az ellenrzs és felügyelet tematikájához.)
14. A szabálysértési jog kialakulása, helye a jogágak rendszerében. A szabálysértés fogalma és a szabálysértési felelősség jellemzői
15. A szabálysértési jog szankcirendszer

PÉNZÜGYI ALAPISMERETEK

<u>A tantárgy megnevezése – (magyarul):</u>	Pénzügyi alapismeretek
<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Basics of Economics of Finance
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Gazdaság- és Vezetéstudományi Intézet
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	10 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170406K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közgazdaságtan
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Csillik Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy bevezesse a hallgatókat a pénzügyi rendszer működésével kapcsolatos alapfogalmakba és alapösszefüggésekbe, hogy megalapozza a későbbi pénzügyi és számviteli jellegű tárgyakat, hozzájáruljon a hallgatók rendszerszemléletű gondolkodásának kialakulásához.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A tantárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénz fogalmával, funkcióval, a pénzügyi rendszer elemeivel, folyamataival, szerkezetével és alrendszeivel, ezek fő belső összefüggéseivel. A tárgy foglalkozik a monetáris rendszer felépítésével, a monetáris hatóság funkcióval, a kereskedelmi bankok szerepével a fizetési rendszerek működésével a pénzügyi közvetítés. A tárgy keretében a hallgatók megismerkednek a pénzügyi közvetítés fogalmával, a közvetlen és közvetett finanszírozás intézményeivel, tőkepiac-orientált és a bankorientált pénzügyi rendszerek sajátosságaival, pénzügyi piacok működésének megértéséhez szükséges alapfogalmakkal. A tárgy tartalmazza a fiskális rendszer pénzügyi rendszerben betöltött szerepét, az állam finanszírozást igénylő funkcióit, a költségvetési bevételek, kiadások főbb típusait, a költségvetési pozíció és államadósság pénzügyi rendszerre gyakorolt hatását. Tárgyalja a határokon átvitelő gazdasági kapcsolatok pénzügyi vonatkozásait, különös tekintettel az devizaárfolyam és a nemzetközi fizetési mérleg kérdéseire. A tárgy keretében megismerik a hallgatók a nemzetközi pénzügyi rendszer alapvető sajátosságait, az euró, mint közös valuta működését, a fontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek (IMF, Világbank, BIS, EKB, EIB) szerepét.

1. A pénzügyi rendszer fogalma, felépítése, összetevői
2. A pénzügyi rendszer szereplői, és a velük szemben támasztott követelmények
3. A pénz fogalma, a pénzrendszerek fejlődése
4. A monetáris rendszer működése, a monetáris hatóság feladatai
5. A kereskedelmi bankok szerepe, a pénzügyi közvetítés, a fizetési rendszerek működése
6. Pénzügyi piacok, a pénzpiac
7. A tőkepiac
8. Az államháztartás rendszere
9. Költségvetési szervek gazdálkodásának alapjai
10. A pénzügyi kockázatok kezelése
11. A pénzügyi ellenőrzési rendszer
12. A nemzetközi pénzügyi rendszer
13. A nemzetközi pénzügyi szervezetek

Évközi tanulmányi követelmények: az évközi dolgozat megírása legalább 40 százalékos eredménnyel

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli teszt és kifejtendő kérdések

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Vígvári András: Pénzügy(rendszer)tan Akadémiai Kiadó 2010. 1-7. fejezet

Ajánlott irodalom:

- Lentner Csaba: Bankmenedzsment - Bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem Nemzeti Közszerológáti és Tankönyv Kiadó, 2013
- Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan, Budapest: Nemzeti Közszerológáti és Tankönyvkiadó, 2014.
- Pulay Gyula: Gazdasági és pénzügyi alapismeretek e-book 2014. Elérhetősége: <http://semmelweis.hu/eii/files/2013/11/Gazdas%C3%A1gi-%C3%A9s-p%C3%A9nz%C3%BCgyi-alapismeretek.pdf>
- Sivák József – Szemléér Tamás – Vigvári András: A magyar államháztartás és az Európai Unió közpénzügyei Complex Kiadó 2013.
- Bod Péter Ákos: Bevezetés a pénzügyek és a pénzpolitika világába. Mundus Kiadó, 2008.
- Pulay Gyula – Máté János – Németh Ildikó – Zelei Andrásné: Milyen kockázatot hordoz a monetáris politika az államadósság-szabály teljesülésére nézve. =Pénzügyi Szemle 2013. 1. szám. 11-34. oldal
- Báger Gusztáv – Pulay Gyula - Vigvári András: A magyar államműködés főbb jellemzői és szükséges változtatásának irányai =Pénzügyi Szemle 2010. 2. szám. 217-243. oldal

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Sorolja fel a pénzügyi rendszer elemeit, szereplőit!
2. Milyen folyamatok zajlanak a pénzügyi rendszerben?
3. Mi jellemzi a pénzügyi rendszer szerkezetét? Melyek a pénzügyi rendszer alrendszerei?
4. Milyen jellemzői vannak a pénzügyi szervezeteknek?
5. Mi a pénzügyi információk jelentősége?
6. Ismertesse a pénzügyi rendszer funkcióit!
7. Mit értünk hitelpénz alatt?
8. Ismertesse a pénz kialakulásának szerves és szervetlen elméletét!
9. Mit értünk pénzhelyettesítők alatt?
10. Melyek a pénz alapvető funkciói?
11. Mi jellemzi a mai pénzrendszert?
12. Sorolja fel a monetáris hatóság (jegybank) funkcióit! Mit értünk jegybanki függetlenség alatt?
13. Mit jelent az, hogy a jegybank az állam/ a bankok bankja?
14. Milyen feladatai vannak a jegybanknak a nemzetközi tartalékok kezelése kapcsán?
15. Jellemezze a monetáris politika célrendszerét! Mit értünk a monetáris politika operatív céljai alatt?
16. Ismertesse a monetáris politika direkt/indirekt eszközeit!
17. Milyen feltételek teljesülése esetén tekintünk egy pénzintézetet kereskedelmi banknak?
18. Sorolja fel a kereskedelmi bankok funkcióit!
19. Mit értünk értékpapírpiacon alatt? Milyen szempontok szerint osztályozhatjuk az értékpapírokat?
20. Mi a tőzsde, melyek a működésének fő előnyei és veszélyei?
21. Melyek a pénzügyi piacok funkciói?
22. Mit értünk a pénzpiac/tőkepiac hagyományos és új fogalmán?
23. Ismertesse a pénzügyi közvetítők típusait!
24. Kit tekintünk intézményi befektetőnek?
25. Sorolja fel a kereskedelmi bankok fő tevékenységeit!
26. Mi a feladata a befektetési alap kezelőjének?
27. Melyek a kormányzat gazdasági funkciói?
28. Ismertesse az államháztartás felépítését!
29. Ismertesse a központi költségvetés szerkezetét!
30. Milyen társadalombiztosítási alapok vannak, és mi a feladatuk?
31. Mi az az elkülönített állami pénzalap?
32. Ismertesse a költségvetési szerv jellemzőit!
33. Melyek az Országgyűlés/a Kormány feladatai a költségvetési tervezésben?
34. Mi jellemzi a helyi önkormányzatok költségvetését?
35. Melyek az állami költségvetés elfogadásának a legfontosabb lépései?
36. Melyek a Magyar Államkincstár fő feladatai?
37. Milyen eszközökkel történik az államadósság finanszírozása?
38. Hogyan épül fel az állampapírok hazai piaca?
39. Miként történik a beszámolás a költségvetés végrehajtásáról?
40. Melyek a központi költségvetés főbb bevételei?
41. Sorolja fel az állami fizetési kötelezettség formáit!
42. Melyek az adópolitika fő jellemzői? Sorolja fel az adórendszer célszerű alaptulajdonságait!
43. Melyek a költségvetési gazdálkodás alapvető szabályai?
44. Melyek a pénzügyi ellenőrzés típusai? Ismertesse a pénzügyi ellenőrzési rendszer felépítését!
45. Melyek az Állami Számvevőszék alapvető feladatai?
46. Melyek a Magyar Nemzeti Bank pénzügyi felügyeleti feladatai?
47. Ismertesse a nemzetközi fizetési mérleg felépítését!
48. Mi az az árfolyamrendszer? Mit értünk konvertibilitás alatt, melyek a fokozatai?
49. Melyek a legfontosabb nemzetközi pénzügyi szervezetek, mi a szerepük?

50. Sorolja fel a nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének fő állomásait!
51. Mi az az Európai Gazdasági és Monetáris Unió? Melyek stabil működésének legfontosabb kritériumai?

POLGÁRI JOG II. (DOLOGI JOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170407K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (Általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábián Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Nochta Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog II. tantárgy célja a dologi jog alapvető intézményeinek megismertetése a hallgatókkal.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A dologi jog fogalma
2. A dologi jogviszonyok szerkezete, tartalma, alapelvei
3. A dolog fogalma
4. A dolgok osztályozása, a tulajdon
5. A tulajdonjog; alanya, tárgya
6. A tulajdonjog; tartalma, korlátozása
7. A tulajdonjog megszerzése, megszűnése, eredeti és származékos szerzőmódok
8. A közös tulajdon és annak megszüntetése
9. Sajátos tulajdonközösségi formák (társasház, társasági tulajdon)
10. A tulajdonjog védelme
11. Korlátolt dologi jogok
12. A birtok és a birtokvédelem

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Fábián Ferenc: Előadásvázlatok a dologi jog köréből, Patrocínium, 2013.
- Fábián Ferenc: Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium, 2013.
- Lenkovics Barnabás: Dologi jog (Eötvös Kiadó, 2014.)

Ajánlott irodalom:

(Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor (dologi jog):

1. A tulajdon, tulajdonjog, tulajdoni berendezkedés
2. A dolog fogalma, fajtái, a dolog, vagyon, gyümölcs, haszon egybevetése
3. A dologi jogi jogviszony
4. A tulajdonjog fogalma és tartalma
5. Szomszédjogok
6. A tulajdonjog megszerzése általában
7. Tulajdonszerzés átruházással, hatósági határozattal, árveréssel
8. Az elbirtoklás
9. Az eredeti és származékos szerzőmódok
10. A feldolgozás, egyesítés
11. A gazdátlan javak elsajátítása, találás
12. Az ingatlan tulajdonának megszerzése, túlépítés, beépítés, ráépítés

B tételsor

1. Az ingatlan-nyilvántartás
2. A tulajdonjog megszűnése
3. A közös tulajdon
4. A közös tulajdon megszüntetése
5. A társasház tulajdon
6. A korlátolt dologi jogok általában
7. A tulajdonjog és a korlátolt dologi jogok egybevetése
8. A zálogjog általános szabályai
9. A szolgalm fogalma, fajtái
10. A haszonélvezet és a használat
11. A földhasználat
12. A telki szolgalm és a közérdekű használat
13. A birtok fogalma, fajtái, birtokátruházás
14. A tulajdonjog és a birtok egybevetése
15. A birtokvédelem

EGYHÁZJOG II. (FELEKEZETI EGYHÁZJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Confessional Church Law
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Kirchenrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	részidejű (levelező)
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	4.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170408K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Egyházjog I. (Állami egyházjog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Antalóczy Péter
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Antalóczy Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatása keretében sor kerül elsődlegesen a magyar történelmi egyházak és az ábrahámiai vallások legalapvetőbb ekleziológiai és dogmatikai sajátosságok megismertetésén keresztül a belső jog kialakulására, fejlődésére és a hatályos jog bemutatására, melynek során a hallgatók bevezetést nyernek az egyes felekezetek intézményrendszerébe és annak működésébe. A tárgy kitekintést nyújt más vallási közösségek kialakulására és belső joganyagának bemutatására is. A kurzus bemutatja a felekezeti egyházjog ökumenikus vonatkozásait is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- A felekezeti egyházjog alapfogalmai, helye, forrásai.
- A katolikus egyházjog fejlődése, területei (egyházi alkotmányjog, szentségi jog, büntetőjog, eljárásjog); a római és görög rítusú egyház sajátosságai (CCEO).
- Az ortodox egyházjog fejlődése, sajátosságai.
- A református egyházjog alapjai, ekkleziológiája; egyházalkotmánya és területei (szervezet, bíraskodás).
- Evangélikus egyházjog.
- Unitárius egyházjog.
- Kisebb keresztény egyházak, vallási közösségek kialakulása, sajátosságai.
- A zsidó és iszlám jogrendszer alapjai.
- A buddhista és hindu jog alapjai.
- Az ökumenizmus elvei és jelentősége.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli és írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- előadások anyaga
- Köbel Szilvia (szerk.): Az állam és a felekezeti egyházjog alapjai. Patrocinium Kiadó, 2016.

Ajánlott irodalom:

- Erdő Péter: Egyházjog. Szent István Társulat. Budapest, 2014.
- Szabó Péter: Bevezetés a keleti kánonjogba. Budapest 2004.
- Ádám Antal: Bölcselet, vallás, állami egyházjog. Dialóg Campus, Budapest, 2007.
- Szatmáry Béla: Magyar egyházjog. Századvég, Budapest, 2004.
- Csohány János: A magyar református egyházalkotmány alapelvei. In. Egyháztörténeti írások, Debrecen, 1994.
- Bucsay Mihály: A protestantizmus története Magyarországon 1521-1945. Budapest, 1985.
- Szatmáry Béla: A zsidó jog alapjai. Századvég/Lux, Budapest, 2003.
- Jany János: Klasszikus iszlám jog. Gondolat, Budapest, 2006.
- Hofmann, Murad Wilfried: Iszlám. Bioenergetic Kiadó, Budapest, 2005.
- Jany János: A hindu jog ontológiai alapjai és forrásai. In. Iustum Aequum Salutare III. 2007/1
- Horváth Barna: Ökumenikus vizeken. Budapest, 2016.

BÜNTETŐJOG III.

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Criminal Law III.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Strafrecht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170501K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Különös Rész körében az élet, a testi épség és az egészség elleni, az emberi szabadság elleni, a nemi erkölcs és a nemi élet szabadsága elleni, a gyermekek érdekét sértő és a család elleni, az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni, a közlekedési és az állam elleni bűncselekményekre vonatkozó ismereteket adjuk át hallgatóink számára.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Emberölés
2. Erős felindulásban elkövetett emberölés, öngyilkosságban közreműködés, magzatelhajtás
3. Testi sértés
4. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés, segítségnyújtás elmulasztása
5. A kábítószerrel és a teljesítményfokozó szerrel kapcsolatos bűncselekmények
6. Emberrablás, emberkereskedelem, kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
7. A nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények
8. A gyermekek érdekét sértő és a család elleni bűncselekmények
9. Az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekmények
10. Közlekedési bűncselekmények
11. Környezet és természet elleni bűncselekmények
12. Az állam elleni bűncselekmények

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- Czine Ágnes – Domokos Andrea: Büntetőjog Különös Rész I. Patrocinium, 2018.
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény-
- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A szándékos emberölés büntetvény alapesete és a gondatlan emberölés vétsége
2. Az emberölés minősített esetei az elkövető célzata, motívuma vagy egyéb szubjektív tényállási elem alapján
3. Az emberölés minősített esetei a passzív alanyok, illetve az elkövető személyes minőségére tekintettel
4. A különös kegyetlenséggel, a több emberen, ill. a több ember életét veszélyeztetve elkövetett emberölés
5. Erős felindulásban elkövetett emberölés
6. Öngyilkosságban közreműködés és magzatelhajtás
7. Testi sértés
8. Az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés
9. Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés
10. Segítségnyújtás elmulasztása és cserbenhagyás
11. Kábítószer-kereskedelem, kábítószer birtoklása, kóros szenvedélykeltés, új pszichoaktív anyaggal visszaélés, teljesítményfokozó szerrel visszaélés
12. Emberrablás, emberkereskedelem
13. Kényszermunka, személyi szabadság megsértése, kényszerítés
14. Szexuális kényszerítés, szexuális erőszak
15. Szexuális visszaélés, vérfertőzés, szeméremszétség
16. Prostitúció elősegítése, kitartottság, gyermekprostitúció kihasználása, gyermekpornográfia
17. Kiskorú veszélyeztetése gyermekmunka, kiskorúval való kapcsolattartás akadályozása
18. Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása, tartási kötelezettség elmulasztása, kapcsolati erőszak, családi jogállás megsértése
19. Magánlaksértés, zaklatás, kiszolgáltatott személy megalázása
20. Rágalmazás, becsületsértés, kegyeletsértés; a valóság bizonyítása
21. A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény; a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése
22. Közúti veszélyeztetés; közúti baleset okozása
23. Járművezetés ittas állapotban; járművezetés bódult állapotban, a járművezetés tiltott átengedése
24. Környeztkárosítás, természetkárosítás, orvvadászat, orvhalászat
25. Az állam elleni bűncselekmények köre

EURÓPAI UNIÓ JOGA II.

<u>A tantárgy megnevezése – angolul:</u>	Law of European Union II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	14 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170502K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Európai Unió joga I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Osztovits András
<u>Oktató:</u>	Dr. Osztovits András, dr. Prieger Adrienn

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

E két féléves tantárgy célja az Európai Unió jog- és intézményrendszere és a belső piac jogi alapjainak elsajátítása. E tárgy második felében a belső piac jogát, a gazdasági alapszabadságokat vizsgáljuk.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. **Az európai jog érvényesülése:** módszertani keretek (soknyelvűség v. európai egységesség, autonóm terminológia, jogegységesítés és jogharmonizáció stb.), közvetlen hatály (szerződések, rendeletek, irányelvek, egyedi aktusok), elmélet és esetjog, az európai jog elsődlegessége (és/vagy elsőbbsége?), elmélet és esetjog
2. **Az európai jog kikényszerítése:** eljárások a tagállammal szemben, pl. Magyarország v. Szlovákia, a tagállam kártérítési felelőssége (az esetjog mentén, konkrét jogesetek feldolgozásával)
3. **Az uniós polgárság:** az uniós polgárt megillető jogosultságok, e jogosultságok gyakorlása
4. **Bevezetés a belső piac jogába:** a közös piac, illetve a belső piac fogalma, kialakulása
5. **Az áruk szabad mozgása:** az európai üzleti jog funkcionális meghatározása, jelentősége a jogi oktatásban, az áruk szabad mozgása (a szabályozás és funkciója), az Európai Unió Bírósága vonatkozó joggyakorlatának ismertetése
6. **A személyek szabad mozgása:** természetes személyek, munkavállalók (a szabályozás és funkciója, jogesetek), társaságok (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
7. **Szolgáltatások:** szolgáltatások szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
8. **Tőke:** a tőke szabad mozgása (a szabályozás és funkciója, jogesetek)
9. **Európai társasági jog:** a társasági jogharmonizáció funkciója, fontosabb irányelvek
10. **Európai polgári jog:** szellemi alkotások joga (uniós védjegy és eredet megjelölés, európai szabadalom és minták, szerzői jog, szerződési jog)
11. **Európai versenyjog:** EUMSZ és másodlagos jogforrások (a szabályozás és funkciója), az európai és a magyar versenyjog viszonya, európai processzuális versenyjog, kartellek, koncentrációk (szabályozás és esetjog), állami támogatások
12. **Európai adójog:** EUMSZ adójogi rendelkezései, hatáskörmegosztás, közvetlen adók (esetjog)

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli (az előadások anyaga a számonkérés részét képezi)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Osztovits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest
- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések. Jogszabálygyűjtemény. Patrocínium, 2011, Budapest

Kötelező jogszabályok:

- Az Európai Unióról szóló szerződés
- Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Ajánlott irodalom:

- Osztovits András (szerk.): Az Európai Unióról és az Európai Unió működéséről szóló szerződések magyarázata (Budapest Complex, 2011)
- Kecskés László: EU jog és jogharmonizáció. 4. bővített kiadás. Budapest, HVG-ORAC, 2012

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A”

1. Európai Közösségek kialakulása és fejlődése az Egységes Európai Okmányig (Tankönyv, 33-41. o.)
2. Az Európai integráció fejlődése az Egységes Európai Okmányt követően (Tankönyv, 41-59. o.)
3. Az Európai Tanács és elnöke (Tankönyv, 62-71. o.)
4. Az Európai Unió Tanácsa (Tankönyv, 72-84. o.)
5. Az Európai Bizottság (Tankönyv, 86-102. o.)
6. Az Európai Parlament (Tankönyv, 102-112. o.)
7. Az Európai Számvevőszék (Tankönyv, 112-116. o.)
8. A központi bankok rendszere és az Európai Központi Bank (Tankönyv, 116-135. o.)
9. Az Európai Unió Bíróságának szervezete (Tankönyv, 136-150. o.)
10. Az Európai Unió Bírósága előtti eljárás fontosabb szabályai (Tankönyv, 150-157. o.)
11. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága (Tankönyv, 157-159. o.)
12. Az Európai Unió ügynökségei (Tankönyv, 162-164. o.)
13. Az uniós jog jogforrási rendszere (Tankönyv, 168-177. o.)
14. A másodlagos uniós jogi aktusok hierarchiája (Tankönyv, 184-187. o.)
15. Jogalkotási eljárások (Tankönyv, 188-194. o.)
16. A hatáskör átruházás elve (Tankönyv, 203-210. o.)
17. Jogharmonizáció (Tankönyv, 211-219. o.)
18. Az uniós jog elsőbbsége, autonómiája (Tankönyv, 221-224. o.)
19. Az uniós jog közvetlen hatálya (Tankönyv, 226-235. o.)
20. A közvetett hatály és a kölcsönös elismerés elve (Tankönyv, 238-243. o.)
21. Az alapvető jogok védelme az Európai Unióban (Tankönyv, 243-255. o.)

„B” tételek

1. A lojális együttműködés elve (Tankönyv, 257-261. o.)
  2. A tagállamok kártérítési felelőssége az uniós jog megsértéséért (Tankönyv, 261-268. o.)
  3. A kötelezettségszegési eljárás (Tankönyv, 271-291. o.)
  4. Semmisségi eljárás (Tankönyv, 291-313. o.)
  5. Mulasztási eljárás (Tankönyv, 313-318. o.)
  6. Az előzetes döntéshozatali eljárás célja, szakaszai, a kezdeményezésre jogosultak, a kérdések (Tankönyv, 318-323. o.)
  7. Az előzetes döntéshozatali eljárásban a felek jogai, az előterjesztés szükségessége, megengedhetősége és kötelezettsége (Tankönyv, 323-332. o.)
  8. Az előzetes döntéshozatali eljárásban meghozott határozat (Tankönyv, 332-336. o.)
  9. Az uniós polgárság, az uniós polgárok jogai (Tankönyv, 341-358. o.)
  10. A vámunió és az adódiszkrimináció (Tankönyv, 387-394. o.)
  11. A mennyiségi korlátozások (Tankönyv, 394-425. o.)
  12. A munkavállalók szabad mozgása (Tankönyv, 425-448. o.)
  13. A letelepedés, a szolgáltatásnyújtás és a tőke mozgás szabadságának közös alapjai (Tankönyv, 448-464. o.)
  14. A társaságok szabad letelepedése (Tankönyv, 466-479. o.)
  15. A letelepedési jog és a nemzetközi adójog (Tankönyv, 479-480. o.)
  16. A szolgáltatások szabadsága (Tankönyv, 484-494. o.)
  17. A tőke- és fizetési műveletek szabadsága (Tankönyv, 494-505. o.)
  18. Az európai kartelljog (Tankönyv, 507-525. o.)
  19. A piaci erőfölénnyel való visszaélés (Tankönyv, 525-543. o.)
  20. Állami támogatások (Tankönyv, 543-551. o.)
- (A fejezet címe után feltüntetett tankönyvi oldalszámok Osztoivits András (szerk.): EU-jog. HVG-Orac, 2012, Budapest című kiadványt jelentik.)

JOG- ÉS ÁLLAMBÖLCSELET II.

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Jurisprudence II.
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Rechts- und Staatstheorie II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170503K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jog- és állambölcselet I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán
<u>Oktató:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja az állam eredetére, az állam és a jog kapcsolatára vonatkozó elméleti gondolkodás főbb álláspontjainak ismertetése, a modern állam jellemzőinek, típusainak bemutatása; a főbb politikai filozófiai eszmék elemzése; valamint a jogelméleti gondolkodás klasszikusainak és a modern jogelméleti irányzatoknak a bemutatása. A tárgy célja mindezek által olyan művelt jogászok képzése, akik értelmiségiként ismerik a tárgyi jogon túl a jog társadalmi és politikai környezetét, és képesek a létező szabályozások önálló értékelésére és a kritikus gondolkodásra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az állam és jog kapcsolatára vonatkozó jog- és politikai filozófiai elméletek a középkorig
2. Az állam és jog kapcsolatára vonatkozó jog- és politikai filozófiai elméletek a kora újkortól
3. Az állam fogalma. Az állam jellemzői. Az államok típusai. Szuverenitás.
4. Ideológiák.
5. Jogállam. Demokrácia.
5. Hatalommegosztás.
6. Az európai jogelméleti gondolkodás fejlődése.
7. Az amerikai jogelméleti gondolkodás fejlődése.
8. Modern jogelméleti irányzatok. Jogi mozgalmak.
9. A magyar jogelméleti gondolkodás fejlődése.
10. Jogi helyzetek, jogok, kötelezettségek. Jogviszony. Jogi felelősség.
11. Elvárások a joggal szemben.
12. Konzultáció.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Tóth J. Zoltán: Állam- és jogelmélet. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2019
- az előadáson elhangzottak teljes egészében

Ajánlott irodalom:

- Pokol Béla: Jogelmélet. Századvég Kiadó, Budapest, 2005, 277-283., 286-290., 373-422., 504-515. o.
- Pokol Béla: Autentikus jogelmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2010, 71-85., 120-135. o.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet I. Miskolc, 1997, 5-51., 75-95., 132-212. o.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet II. Miskolc, 1997, 9-51., 94-205., 230-248., 330-341. o.
- Ficsor Krisztina – Györfi Tamás – Szabó Miklós (szerk.): Jogosultságok – Elmélet és gyakorlat. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2009, 11-61., 75-92. o.
- Hans Kelsen: A szuverenitás fogalmának változása. In: Takács Péter (szerk.): Államtan. Szent István Társulat, Budapest, 2003, 603-614. o.
- Szabó Miklós (szerk.): Fejezetek a jogbölcséleti gondolkodás történetéből. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004.

- Takács Péter (szerk.): Államtan. Szent István Társulat, Budapest, 2003.
- Győrfi Tamás – Bódig Mátyás – Szabó Miklós (szerk.): A Hart utáni jogelmélet alapproblémái. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2004.
- Joel Feinberg: Társadalomfilozófia. Osiris Kiadó, Budapest, 1999
- Szigeti Péter – Takács Péter. A jogállamiság jogelmélete. Napvilág Kiadó, Budapest, 2004
- Bódig Mátyás – Győrfi Tamás: Államelmélet I-II. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2002.
- Győrfi Tamás: A kortárs jogpozitivizmus perspektívái. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2006.
- Tóth J. Zoltán: A dinamista alkotmányosság és a neoformalista tendenciák. Jogelméleti Szemle, 2002/4. szám.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 203-329. o.
- Varga Csaba (szerk.): Jog és filozófia. Antológia a XX. század jogi gondolkodása köréből. Szent István Társulat, Budapest, 2001.
- Robert Cooter – Thomas Ulen: Jog és közgazdaságtan. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2005.
- Helmut Coing: A jogfilozófia alapjai. Osiris Kiadó, Budapest, 1996
- Takács Péter (szerk.): Joguralom és jogállam. Osiris Kiadó, Budapest, 1995.
- H. Szilágyi István: Jog – Irodalom. Tanulmányok a „jog és irodalom” köréből. Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Összehasonlító Jogi Intézet, Szeged, 2010
- Fekete Balázs – Fleck Zoltán: Tanulmányok a kortárs jogelméletről. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015.
- Szabó Miklós: Jogi alapfogalmak. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 125-240. o.
- Szabadfalvi József: Jobbölceseleti hagyományok. Multiplex Média, Debrecen, 1999.
- Szilágyi Péter: Jobbölceselet és jogi dogmatika. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013, 69-119., 239-317. o.
- Tóth J. Zoltán: Richard Posner és a gazdasági jogelmélet. Jogelméleti Szemle, 2004/1. szám.
- Frivaldszky János: A jogi gondolkodás mérföldkövei. Szent István Társulat, 2013.
- Ficsor Krisztina – Győrfi Tamás – Szabó Miklós (szerk.): Jogosultságok – Elmélet és gyakorlat. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2009.
- Takács Péter (szerk.): Államelmélet I-II. Miskolc, 1997.
- Varga Csaba: A jog mint folyamat. Osiris Kiadó, Budapest, 1999.
- Szilágyi Péter: Jogi alaptan. Osiris Kiadó, Budapest 2003, 68-204. o.
- Szigeti Péter: Jogtani és államtani alapvonalak. Rejtjel Kiadó, Budapest, 2011.
- Tóth J. Zoltán: John Rawls igazságosság-elmélete. Jogelméleti Szemle, 2005/1. szám.
- Nagy Tamás: Néhány eljárás: Kafka-olvasatok a jogirodalomban. Jogelméleti Szemle, 2001/3. szám
- Mai angol-amerikai jogelméleti törekvések. Bíbor Kiadó, Miskolc, 1996

KÖZIGAZGATÁSI JOG III.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Administrative Law III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170504K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András, Dr. Móré Sándor, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I. és a Közigazgatási jog II. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére és egyéb elméleti tudásokra alapítottn e félévben a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályaival, valamint a közigazgatási cselekvésekkel ismerkednek meg a hallgatók.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A közigazgatási cselekvések rendszere (aktustan), a hatósági jogalkalmazás.
3. A közigazgatási hatósági eljárás fejlődése, összevetése más eljárási jogokkal.
4. Az eljárási jog forrásai, alapelvek, a törvény hatálya.
5. Az általános és a különös eljárási szabályok viszonya. Eljárási képesség és képviselő.
6. Eljárási kötelezettség, hatáskör, illetékesség, nyelvhasználat, kizárás.
7. Megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés, a támogató, betekintés az eljárás irataiba.
8. A kérelemre induló hatósági eljárás: a kérelem, sommás és teljes eljárás, hiánypótlás, kapcsolódó eljárás.
9. A kérelem visszautasítása, az eljárás megszüntetése, az eljárás felfüggesztése és szünetelése.
10. Az ügyintézési határidő és a határidő számítása, igazolási kérelem.
11. Szakhatóság közreműködése, idézés, értesítés, a tényállás tisztázása.
12. Az ügyfél nyilatkozata, irat, tanú, szemle, szakértő, tolmács, tárgyalás, egyezségi kísérlet.
13. A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel, az eljárás akadályozásának következményei, az eljárási cselekmények rögzítése.
14. A hatóság döntései, a döntések véglegessége, egyezség jóváhagyása, azonnali végrehajthatóság, a döntés közzlése, kijavítása és kiegészítése, hatósági szerződés.
15. Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás, hatósági ellenőrzés. Hivatalbóli eljárás. Egyes hatósági intézkedések különös szabályai (ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedések, zár alá vétel és lefoglalás).

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli javítóvizsgál

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadásokon elhangzottak.
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (kapcsolódó fejezetek)

Ajánlott irodalom:

A törvényhez kapcsolódó kommentárok (megjelenés alatt).

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A közigazgatási cselekvések rendszere (aktustan), a hatósági jogalkalmazás.
2. A közigazgatási hatósági eljárás fejlődése (Et., Ae., Ket.). A közigazgatási hatósági eljárás összevetése más eljárási jogokkal.
3. Az eljárási jog forrásai, alapelvek, a törvény hatálya.
4. Az általános és a különös eljárási szabályok viszonya. Eljárási képesség és képviselő.
5. Eljárási kötelezettség, hatáskör, illetékesség, nyelvhasználat, kizárás.
6. Megkeresés, kapcsolattartás, adatkezelés, a támogató, betekintés az eljárás irataiba.
7. A kérelemre induló hatósági eljárás: a kérelem, sommás és teljes eljárás, hiánypótlás, kapcsolódó eljárás.
8. A kérelem visszautasítása, az eljárás megszüntetése, az eljárás felfüggesztése és szünetelése.
9. Az ügyintézési határidő és a határidő számítása, igazolási kérelem.
10. Szakhatóság közreműködése, idézés, értesítés.
11. A tényállás tisztázása. Az ügyfél nyilatkozata, irat, tanú, szemle, szakértő, tolmács, tárgyalás, egyezségi kísérlet.
12. A bizonyítékok ismertetése az ügyféllel, az eljárás akadályozásának következményei, az eljárási cselekmények rögzítése.
13. A hatóság döntései, a döntések véglegessége.
14. Egyezség jóváhagyása, azonnali végrehajthatóság, a döntés közzéte, kijavítása és kiegészítése, hatósági szerződés.
15. Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás, hatósági ellenőrzés.
16. Hivatalbóli eljárás. Egyes hatósági intézkedések különös szabályai (ideiglenes intézkedés, biztosítási intézkedések, zár alá vétel és lefoglalás).

MUNKAJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték (elmélet+gyakorlat):</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170505K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (Dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató:</u>	Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

- A Munkajog I. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Polgári Jogi ismeretanyagra is – képes legyen:
- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
  - biztosan el tudja határolni a munkaviszony és a munkavégzésre irányuló jogviszonyokat,
  - e szemeszterben megismerje a munkajog rendszerét, történetét, céljait, nemzetközi hátterét, fogalomrendszerét, alapelveit, általános szabályait, jogforrások struktúráját illetve a munkaviszony létesítésének szabályait, a munkaviszony főbb tartalmi kérdéseit (a teljesítés, a munkaidő, a pihenőidő, a díjazás stb. kérdéseit), az atipikus munkaviszonyok típusait stb.,
  - tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
  - ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
  - képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Programismertetés.
2. A munkajog fogalma. A munkajog elhatárolása, szabályozási és jogforrások rendszere
3. A nemzetközi és európai munkajog alapjai (ILO, Európa Tanács, EU)
4. A munkajog kialakulása, fejlődése
5. Az Mt. bevezető rendelkezései; Jognyilatkozatok, érvénytelenség
6. Alapelvek és általános magatartási követelmények; Egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség a munkajogban
7. A munkaviszony fogalma, elhatárolása, alanyai
8. A munkaviszony létesítése, munkaszerződés
9. A munkaszerződés módosítása; A munkáltató személyében bekövetkező változás
10. A munkaszerződés teljesítése; A munkáltató és a munkavállaló alapvető jogai és kötelezettségei
11. A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások
12. Munkaidő, Pihenőidő
13. A munka díjazása
14. Atipikus munkaviszonyok általános jellemzői
15. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Előadások anyaga
- Munkajog (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), SZTE ÁJK - Patrocínium Kiadó, 2014. Bp.-Szeged.
- Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocínium Kiadó, 2012. Bp
- Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

- **Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2019.**
- Cséffán József: A munka törvénykönyve magyarázata, Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016.
- Bankó–Berke – Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, Budapest, Wolters Kluwer, 2017.
- Kardkovács Kolos (szerk.): Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata, HVG-Orac, 2016., Szerző(k): Kozma Anna; Lőrincz György; Pál Lajos; Pethő Róbert
- Kiss György: Munkajog, Osiris, 2005
- A munkajog nagy kézikönyve Complex Kiadó Bp. 2008.
- Halmos Szilvia – Petrovics Zoltán: MUNKAJOG Nemzeti Közszerzői Egyetem, Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2014
- Munkajogi alapismeretek, Szerző: Ferencz Jácint, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor, Göndör Éva, 2016, ELTE Eötvös Kiadó Kft.

KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170506K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (Dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes; Dr. Gyüre Annamária dr. Fehér Lóránt,

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az agrárjog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a hazai és az uniós intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1) Bevezetés az agrárjogba, az agrárjog fogalma, tárgya. Az uniós és a hazai szabályozás rendszere.
- 2) A Közösségi Agrárpolitika kialakulása és intézményi reformjai. A mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének szabályai.
- 3) Az EU vidékfejlesztési politikája és a támogatások rendszere.
- 4) A mezőgazdasági termeléssel összefüggő földjogi szabályok
- 5) Az agrárszerződések fogalma és jogi formái
- 6) Az agrárszakigazgatás. A szakmaközi szervezetek tevékenysége
- 7) A vadászat és a halgazdálkodás alapvető szabályai.
- 8) A mezőgazdasági termelés biológiai alapjai, az állattenyésztés és a növénytermesztés alapvető szabályai, a genetikai anyagok megőrzése. Az ökológiai termelés.
- 9) Az erdészet és az erdőgazdálkodás szabályai.
- 10) Az élelmiszerjog uniós és hazai szabályozása. Az élelmiszerbiztonság szabályai.
- 11) Az agrártermelést érintő szellemi tulajdonvédelmi kérdések: az agrártermékek eredetmegjelölésének és földrajzi jelzésének uniós oltalma, a növényfajta-oltalom.
12. A géntechnológiai tevékenység mezőgazdasági és élelmiszerjogi vonatkozásai

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra nem terjed ki.

Kötelező irodalom:

Csák Csilla, Hornyák Zsófia, Kocsis Bianka Enikő , Olajos István, Kókai-Kunné Szabó Ágnes, Szilágyi János Ede
Agrárjog, A magyar agrár- és vidékfejlesztési jogi szabályozás lehetőségei a globalizálódó Európai Unióban tankönyv
Miskolci Egyetemi Kiadó 2017,

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Az agrárjog fogalma, tárgya, Az uniós és a hazai szabályozás rendszere.
2. A mezőgazdasági üzem, családi gazdaság, magánüzem, társas vállalkozások és földtulajdoni szerzőképességük.
3. Az agrárszakigazgatás rendszere
4. A saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
5. A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés

6. Mezőgazdasági vállalkozási szerződés
7. A hegyközség, a hegyközségi tagok jogai és kötelezettségei
8. A növényfajták állami elismerése, a szaporítóanyagok forgalmazásának alapvető feltételei
9. Az ökológiai termelés alapvető feltételei
10. A vadászterület fogalma. A vadkárokért fennálló felelősség.
11. A vad tulajdonjoga, a vadászati jog és annak gyakorlása
12. A Közös Agrárpolitika (KAP) célkitűzései, uniós jogi alapjai, a KAP hatálya.
13. Az erdő fogalma, rendeltetés szerinti csoportosítása, az erdőgazdálkodó kötelességei.
14. Az erdővédelem szabályai és szankciói.
15. Szakmaközi szervezetek és köztestületek az agrárgazdaságban
16. Az élelmiszerek előállítására vonatkozó szabályok
17. Az élelmiszerlánc törvény hatálya
18. Az élelmiszerek előállításának feltételei
20. Az agrártermékek földrajzi árujelzőinek alapvető szabályai
21. Növény - és állategészségügyi korlátozások
22. Az erdőbirtokossági társulat.
23. Az engedélyköteles géntechnológiai tevékenységek

POLGÁRI PERJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Procedural Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170507K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (Dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvary Sándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Szabó Imre

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E tantárgy a teljesség igényével öleli fel mindazokat a jogszabályokat, amelyek a bírósági jogérvényesítéshez kapcsolódnak. E két féléves tantárgy első felében a tananyag a polgári eljárásjog jogforrásaitól az elsőfokú eljárásra vonatkozó szabályokig tart.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bevezetése, a polgári eljárásjog alapfogalmai.
2. A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya, a polgári eljárásjog forrásai
3. A polgári eljárásjog történeti fejlődése, az 1911-es, az 1952-es törvények a polgári perrendtartásról, a polgári perrendtartás újrakodifikálása
4. Az igazságszolgáltatás és a polgári eljárás sajátos alapelvei
5. Az igazságszolgáltatás szervezete, az eljáró bíróság összetétele, a bírák kizárása
6. A polgári bíróságok joghatósága, hatásköre és illetékessége
7. A peres felek és az eljárás egyéb alanyai – a perképesség, a pertársaság, a beavatkozás és a perbehívás, változás a felek személyében
8. A perbeli képviselő – a meghatalmazotti, a törvényes és az ügygondnoki képviselő
9. A perköltség – a perköltség fogalma, a költségek előlegezése, a perköltség viselése, a költségkedvezmények rendszere
10. Az eljárási cselekmények – a határidők, az idézés és a kézbesítés szabályai, a beadványok és a hiánypótlás, a mulasztás és az igazolás, az eljárás nyugvása
11. A kereset- és a perindítás – a kereset fogalma és a kereseti jog, a kereset elemei, fajtái
12. A kereset módosítása, a keresethalmazat, a viszontkereset és a beszámítási kifogás, a keresetlevél
13. A perelőkészítés – a keresetlevél megvizsgálása, az előkészítő intézkedések, a keresetlevél megküldése, alperesi ellenkérelem és elmulasztása, bírósági meghagyás
14. A tárgyalás (perelőkészítő és érdemi) szerepe, osztott és egységes szerkezete, menete (perfelvételi utak). Az eljárás megszüntetése

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. Wolters Kluwer, Budapest, 2017.

Ajánlott irodalom:

- Udvary Sándor (szerk.): Polgári eljárásjog, Patrocínium, Budapest, 2018.
- Wopera Zsuzsa: Az új polgári perrendtartás elvi alapjai, Jogtudományi Közlöny 2017/4. 153-161.
- Pribula László: Hatásköri és illetékességi szabályok az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/6. 261-269.
- Pákozdi Zita: A perindítás és a keresetlevél szabályai az új Pp.-ben, Jogtudományi Közlöny 2017/7-8. 345-350.
- Szabó Imre: Szakértelem és felelősség, Jogtudományi Közlöny, 2017/9. 373-385.
- Réti László: A megújult képviselői szabályok, Jogtudományi Közlöny 2017/11. 473-482.
- Wallacher Lajos: Az osztott perszerkezet bevezetésének közvetett hatásai az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/12. 529-535.

- Nagy Adrienn: Új jogintézmények a polgári perbeli bizonyítás szabályozásában, Jogtudományi Közlöny 2018/1. 1-9.
- Gombos Katalin: A polgári perorvoslati rendszer és átalakulása, Jogtudományi Közlöny 2018/2. 57-71.
- Herédi Erika: A preklúzió jelentősége a megújult polgári perben, Jogtudományi Közlöny 2018/3. 117-125

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A.1.

A polgári eljárásjog alapfogalmai: peres- ill. nemperes eljárás, az eljárás alanyai, tárgya, célja, a bírósági út. A polgári eljárásjog helye a jogrendszerben, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. Az eljárás félbeszakadása.

A.2.

Az alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Az eljáró bíróság összetétele. A bírói függetlenség elve. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Az eljárás és a végrehajtás felfüggesztése.

A.3.

A bíróság feladatai, a tisztességes eljárás és az ésszerű időn belüli befejezés. Sérelemdíj, kártérítés. Kifogás az eljárás elhúzódása miatt. Általános ügyintézési határidő. Ideiglenes intézkedések.

A.4.

Rendelkezési elv, az eljárástámogatási kötelezettség. A perkoncentráció. A törvényes és az ügygondnoki képviselő. Az ellenkérelem tartalma.

A.5.

A polgári eljárás szakaszai. Az ügyész részvétele a polgári perben. A keresetlevél visszautasítása.

A.6.

A polgári peres eljárás forrásai, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A kötelező jogi képviselő és elmulasztása. A keresetlevél tartalma.

A.7.

A jóhiszemű eljárás elve és az igazmondási kötelezettség. Változások a felek személyében. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.

A.8.

A bírósági szervezet felépítése, az egyes szintek ítélezési feladatai. A keresethalmazat.

A.9.

A Kúria és feladatai. A jogegységi eljárás. Az Alkotmánybíróságnak a polgári peres eljárást közvetlenül érintő határozatai. A kézbesítés. Egyezségi kísérlet perindítás előtt. A járásbíróság hatáskörébe tartozó perek.

A.10.

A bírák kizárása. Az ügyvédek és a jogtanácsosok. Az ideiglenes intézkedés. Az egyszerű pertársaság. A keresetlevél visszautasítása.

A.11.

A liberális polgári per, a szociális polgári per. A joghatóság, bírósági hatáskör fogalma és megoszlása. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.

A.12.

A pertárgy értéke és a hatáskör vizsgálata. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.

A.13.

A bírósági illetékesség fogalma, az általános és a vagylagos illetékesség. Látszólagos keresethalmazat.

A.14.

A kizárólagos és a megállapodáson alapuló illetékesség. A keresetváltogatás, a kereset kiterjesztése és a keresethalmazat.

A.15.

A római perjog, a középkor perjogának jellemzői. Az illetékesség vizsgálata. Az eljáró bíróság kijelölésének esetei és szabályai.

A.16.

A peres felek. A perképesség és a perbeli legitimáció. A kereset fogalma, fajtái.

A.17.

Alternatív vitarendezés. A pertársaság fajtái, az egységes pertársaság. Mérsékelt illeték.

A.18.

A bíróság feladata a polgári perben. Az egyszerű pertársaság és a pertársak jogállása, egymás közti viszonyai. Az illetékmentesség és az illetékfeljegyzési jog.

A.19.

A beavatkozás fogalma, feltételei, módja. Az illetékmentesség. A pénzbírság.

A.20.

A polgári per fogalma (fogalom-elemzés). A beavatkozó jogállása, a perbehívás. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.

A.21.

A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A perbeli jogutódlás, változások a felek személyében.

A.22.

A Kúria jogegységi határozatainak jogforrási jellege (a joghézag problematikája, elméletek). A perbeli képviselő fogalma, fajtái, az ügygondnoki képviselő és a pártfogó ügyvédi képviselő. A keresethez csatlakozás.

A.23.

A magyar bírósági szervezet kialakulása (XIX. századtól napjainkig). A meghatalmazotti képviselő: a meghatalmazottak köre, a meghatalmazás alaki kellékei, terjedelme és korlátozása.

A.24.

A jogállami klauzula és hatása a polgári perjogi szabályozásra. Tételes alkotmányi rendelkezések (bírósági szervezet, alapjogok). Az általános meghatalmazás és a kötelező jogi képviselő.

A.25.

A nemzetközi- és az Európai Unió polgári eljárásjoga. A költségek előlegezése. A perköltség fogalma, a képvisellel kapcsolatos költségek. A tárgyalás anyagának rögzítése.

A.26.

Döntés a perköltség viseléséről, a perköltség viselésének általános és különös szabályai. A perköltség felszámítása.

A.27.

A polgári eljárásjog forrásai. A perköltség viselésének különös (speciális) szabályai. Az eljárás szünetelése. A bíróság közrehatási kötelezettsége.

A.28.

A perköltség fogalma és a perköltség-biztosíték. A támogató és az ügyész részvétele a polgári perben. A tárgyalás szerepe, tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete.

A.29.

Az állami támogatások formái a polgári eljárásokban. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog. Elkülönítés és egyesítés.

A.30.

Az illetékmentesség, az illeték-feljegyzési jog és a mérsékelt illeték. Nyelvhasználat a per során.

A.31.

A beadványokra, a hiánypótlásra és az idézésre vonatkozó általános szabályok. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.

A.32.

A kézbesítés általános szabályai, a kézbesítési fikció, a kézbesítési megbízott, végrehajtói kézbesítés. Határozat a perköltség viseléséről. Bírósági meghagyás.

A.33.

A hirdményi és a végrehajtói kézbesítés. Az eljárási cselekmények határidői, a mulasztás és az igazolás. A perköltség viselésének általános szabálya és költség-specializálási szabályok. Az alperes ellenkérelme és elmulasztásának jogkövetkezménye.

A.34.

Az ügyvédi szervezet. A szocialista perjog jellemzői. A kereset és a kereseti jog. A kereset elemei. A kereset fajtái. A költségek előlegezése, a perköltség-biztosíték.

A.35.

A polgári per, mint társadalmi jelenség. A perhez vezető út, a perindítást befolyásoló tényezők. A keresetváltoztatás és a kereset kiterjesztése. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képvisellel kapcsolatos költségek.

A.36.

A viszontkereset fogalma, feltételei, a viszontkereset és a beszámítási kifogás. A perköltség fogalma, főbb összetevői.

A tananyag feldolgozását segítő kérdések (nem tételsor!)

1/A. A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai

2/A. A polgári eljárás szakaszai.

3/A. A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.

4/A. A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Igazságszolgáltatási és polgári eljárási alapelvek

5/A. A polgári perrendtartásban nevesített új alapelvek.

6/A. A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.

7/A. A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.

8/A. A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.

9/A. A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.

10/A. A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, a Közigazgatási és Munkaügyi bíróságok hatásköre.

11/A. A törvényszékek, az ítélőtábla és a Kúria hatásköre.

12/A. A pertárgy értéke.

13/A. A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.

14/A. A vagylagos illetékesség.

15/A. A kizárólagos és az alávétéses illetékesség.

16/A. A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.

17/A. Az eljáró bíróság kijelölése.

18/A. A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimitációja. Gyermek a perben

19/A. A perképesség.

20/A. A pertársaság fogalma, fajtái.

21/A. A beavatkozás fogalma, fajtái.

22/A. Változások a felek személyében.

23/A. Az ügyész részvétele a polgári perben.

- 24/A. A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.
- 25/A. A törvényes és az ügygondnoki képviselő.
- 26/A. A meghatalmazotti képviselő. Kötelező jogi képviselő és elmulasztása
- 27/A. Az ügyvédek és a jogtanácsosok.
- 28/A. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Általános ügyintézési határidő
- 29/A. Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.
- 30/A. A kézbesítés.
- 31/A. Határidő, határnap, mulasztás.
- 32/A. Az igazolás.
- 1/B. A perköltség fogalma, főbb összetevői.
- 2/B. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselettel kapcsolatos költségek.
- 3/B. A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
- 4/B. A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
- 5/B. Határozat a perköltség viseléséről.
- 6/B. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkezdvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.
- 7/B. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
- 8/B. Az illetékmentesség.
- 9/B. Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
- 10/B. A kereset fogalma és fajtái.
- 11/B. A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
- 12/B. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
- 13/B. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
- 14/B. A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 15/B. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
- 16/B. A keresetlevél visszautasítása
- 17/B. Az alperes írásbeli ellenkérelme és elmulasztása. Bírósági meghagyás
- 18/B. A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
- 19/B. Egyezségi kísérlet perindítás előtt.
- 20/B. A tárgyalás szerepe, szerkezete (egységes és osztott). A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete általában
- 21/B. Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
- 22/B. Perelőkészítő szak menete, elmulasztása és jogkövetkezményei
- 23/B. Perelőkészítő szak iratai, cselekményei.
- 24/B. Érdemi tárgyalás menete, előterjeszhető nyilatkozatok és cselekmények.
- 25/B. A tárgyalási szakasz közös szabályai.
- 26/B. Az eljárás szünetelése.
- 27/B. Az eljárás félbeszakadása.
- 28/B. Az eljárás felfüggesztése.
- 29/B. Az eljárás megszüntetése.
- 30/B. Ideiglenes intézkedések.
- 31/B. Az elkülönítés és az egyesítés.
- 32/B. A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.

POLGÁRI JOG III. (KÖTELMI ÁLTALÁNOS RÉSZ)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	5.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170508K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog II. (dologi jog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám, Dr. Fábíán Ferenc, Prof. Dr. Nochta Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kötelmi jog általános részét felölelő tantárgy elsősorban a szerződési joggal foglalkozik, de az új Ptk. rendszerén alapuló tárgy kiterjedten tárgyalja a többi magánjogi kötelelem sajátosságait is.

A tárgy hallgatása során a hallgatók átfogó ismereteket szereznek a szerződések általános kérdéseiről (szerződés létrejötte, érvényessége, hatályossága, az érvénytelenség esetei, ennek esetleges jogkövetkezményei rendszeréről), betekintést nyernek a szerződésszegés jogkövetkezményeibe.

E tárgy foglalkozik a károkozásért való felelősség deliktuális és kontraktuális rendszerével is.

A kurzus elengedhetetlen a Polgári jog IV. tárgy hallgatásához is, amely az egyes szerződéstípusok speciális rendelkezéseivel ismerteti meg a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kötelelem fogalma és jellemzői. Kötelemfakasztó tényállások. A képviselő. Több alany a kötelemben
2. A szerződés általános jellemzői. Szerződés létrejötte. A szolgáltatás, mint a szerződés tárgya, a szerződés teljesítése
3. A szerződés módosítása és megszűnése, szerződésátruházás. A szerződés érvénytelensége. Szerződésszegés, felelősség a szerződésszegéssel okozott károkért.
4. A jogellenes károkozásért való felelősség. A felelősség egyes alakzatai. A kár megtérítése

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Fábíán F.: Előadásvázlatok a kötelmi jog általános részéből. Patrocinium, 2013.

Ajánlott irodalom:

lásd: részletesen a kötelező tananyagban

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor:

1. A kötelelem jellemzői, szerkezete.
2. Kötelelem keletkeztető tényállások.
3. A kötelelem alanyai. A képviselő.
4. A szolgáltatás, a szolgáltatás fajtái.
5. Visszterhesség-ingyenesség. Feltételtől és időhatározástól függő szolgáltatás. A feltétel fogalma, fajtái.
6. Pénzszolgáltatás, vagylagos felhatalmazottság.
7. A szerződés elemei.
8. A szerződés létrejötte, és annak speciális esetei.
9. A szerződés értelmezése.
10. Jogalap nélküli gazdagodás.
11. A szerződés alakja.
12. Semmisség. Semmisségi okok.
13. Megtámadhatóság. Megtámadási okok. A szerződés megtámadásának folyamata.
14. Az érvénytelenség jogkövetkezményei, az érvénytelenség orvoslása.
15. A szerződés módosítása.
16. A szerződés megszűnése teljesítés nélkül. A beszámítás.
17. A teljesítés helye, ideje, módja.
18. A szerződésszegés általános kérdései.
19. Szavatosság. Szavatossági igények és érvényesítésük.
20. A szerződés megerősítése és biztosítása.
21. Engedményezés és tartozásátvállalás.
22. Több jogosult és több kötelezett a szerződésben.

„B” tételsor:

1. A polgári jogi felelősség. A felelősség feltételei és funkciói.
2. Több személy együttes károkozása.
3. Bizonyítási teher a deliktuális felelősség esetén.
4. A polgári jogi felelősség általános alakzata.
5. Méltányosság a kártérítés körében.
6. A veszélyes üzem működéséért való felelősség.
7. A felelősség egyes esetei. Általános áttekintés.
8. Felelősség a vétőképtelenek károkozásáért.
9. Felelősség az alkalmazotti, a szövetkezeti tag károkozásáért.
10. Felelősség a megbízott és a képviselő károkozásáért.
11. Az állatok által okozott károkért való felelősség.
12. Felelősség az épületkárokért.
13. A kártérítés fogalma, elvei.
14. A kártérítés módja.
15. Általános kártérítés.
16. A termékfelelősség.
17. Felróhatóság-vétkesség.

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Criminal Procedural Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték (elmélet+gyakorlat):</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170601K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetőeljárás történeti vázlata, büntetőeljárás rendszerek. A büntetőeljárás jog hatálya, forrásai, helye a jogrendszerben. Az új büntetőeljárás törvény, a 2017. évi XC. tv. szerkezeti felépítése, rendszere.
2. Általános és alapvető rendelkezések. [Az alapelvek fogalma és csoportosítása. Az ártatlanság vétele, az alapvető jogok védelme, a védelem joga, a vádhoz kötöttség, a büntetőeljárás alapja és akadályai, avagy a hivatalból történő eljárás, az eljárási feladatok megoszlása, a bizonyítás alapvetései, a nyelvhasználat joga, a törvény hatálya, értelmező rendelkezések, tárgyalási alapelvek.]
3. A büntetőeljárás alanyai I. [Az alanyok osztályozása. Bíróságok, ügyészség, nyomozó hatóságok és a vonatkozó kizárási, hatásköri és illetékességi szabályok, a büntetőeljárásban eljáró egyéb szervek.]
4. A büntetőeljárás alanyai II. [Terhelt, védő, terhelti jogutódlás, sértett, sértetti jogutódlás, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, a vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt, a segítők.]
5. Az eljárási cselekményekre vonatkozó általános rendelkezések I. és a büntetőeljárás cselekvőképesség (XIII.-XVIII. Fejezet) [Különleges bánásmód biztosítása, a büntetőeljárásban kezelt adatok védelme, az eljárás ügyiratainak megismerése és zárt kezelése, a minősített adat felhasználása, tájékoztatás a büntetőeljárásról.]
6. Az eljárási cselekményekre vonatkozó általános rendelkezések II. (XIX.-XXVII. Fejezet) [Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményen, telekommunikációs eszköz használata, eljárás rendjének biztosítását szolgáló intézkedések, határidő és határnap, kifogás az eljárás elhúzódása miatt, bűnügyi költség, egyesítés és elkülönítés, elektronikus kapcsolattartás.]
7. A bizonyítás [A bizonyítás általános szabályai, alapvető fogalmai és módszerei. A tanúvallomás. A terhelt vallomása. A szakvélemény. A pártfogó felügyelői vélemény. Tárgyi bizonyítási eszköz, elektronikus adat. A bizonyítási cselekmények.]
8. Leplezett eszközök. Adatszerző tevékenység.
9. A büntetőeljárás kényszerintézkedések alkalmazásának általános elvei, osztályozása, egyes típusai.
10. Az előkészítő eljárás és a nyomozás. [A nyomozás elvi kérdései. A nyomozás megindítása és lefolytatása. A nyomozási határozatok. A felderítés és a vizsgálat.] A vádemelés.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2017.évi XC. törvény a büntetőeljárásról,

- az előadások anyaga,

-A Törvényhez fűzött indokolás

A vonatkozó Alkotmánybírósági határozatok, Jogegységi Határozatok és EJEB(Emberi Jogok Európai Bírósága) Határozatok

Ajánlott irodalom:

-Király Tibor: Büntető eljárási jog, Negyedik, átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

-A Törvényhez fűzött indokolás

-A Büntetőeljárásjog HVgorac

Bánáti János; Belegi József; Belovics Ervin; Erdei Árpád; Farkas Ákos; Kónya István
Büntető eljárásjog - --Az új büntetőeljárás törvény (2017. évi XC. törvény) tankönyve, 2019. májusi kiadás, Negyedik, aktualizált kiadás
Szerzők: Belovics Ervin; Tóth Mihály

- Farkas Ákos – Róth Erika: Büntetőeljárás, Negyedik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2018.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételek

1. A büntetőeljárás és a büntetőeljárás jog (alpfogalmak, feladatok)
2. A büntetőeljárás jog forrásai és hatálya
3. A büntetőeljárás jogviszonyok és cselekmények (az állam joga a büntetésre, a felek jogegyenlősége, közhatalmi jogviszonyok a büntetőeljárásban)
4. A büntetőeljárás történeti rendszerei (vádely, nyomozó elv, vegyes rendszer)
5. A magyar büntetőeljárás jogi szabályozásának történeti vázlata (1896-tól napjainkig)
6. A büntetőeljárás formái: általános, külön és különleges eljárások
7. A büntetőeljárás jog kapcsolata más jogágakkal, a büntető eljárásjogi előírások értelmezése (nyelvtani, logikai, történeti, egyéb módszerek)
8. Alapvető rendelkezések: a büntetőeljárás alapelvei és azok rendszerezése, az alapelvek és az eljárási modellek közötti összefüggések
9. Az alapvető jogok védelme (Alaptörvény, egyezmények, Be.)
10. A büntetőeljárás megindításának feltételei és akadályai
11. Az eljárási feladatok megoszlása, a hivatalból való eljárás elve
12. A bírósági eljárás alapja, a vádhoz kötöttség, jog a bírósági eljáráshoz
13. Az ártatlanság vételeme; az önvádra kötelezés tilalma
14. A védelem joga
15. A bírósági tárgyalás alapelvei (közvetlenség, szóbeliség, nyilvánosság); a nyelvhasználat joga
16. A bizonyítás alapvetései
17. Személyek a büntetőeljárásban: a büntetőeljárásban részt vevő személyek rendszere
18. Cselekvőképesség a büntetőeljárásban
19. Az ügyész a büntetőeljárásban
20. A nyomozó hatóságok
21. A hatáskör és az illetékesség a büntetőeljárásban (bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság)
22. A bíróságok hatásköre és illetékessége
23. A kizárás; A bíróra, az ügyészre és a nyomozó hatóság tagjára vonatkozó kizárási szabályok
24. A terhelt
25. A védő
26. A sértett
27. A magánvádló, a pótmagánvádló és a magánfél
28. A vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt; a segítő
29. Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményeken
30. Határidő és határnap
31. Az eljárás ügyiratainak megismerése és zárt kezelése; Minősített adat felhasználása
32. Telekommunikációs eszköz használata; A kézbesítés
33. Különleges bánásmód biztosítása a büntetőeljárásban, a tisztességes eljárás elve
34. Kifogás az eljárás elhúzódása miatt; A bűnügyi költség

„B” tételek

1. A bizonyítás alapvetései; a bizonyítás általános szabályai
2. A bizonyítás tárgya, eszközei és a bizonyítási cselekmények
3. A bizonyítás törvényessége; A bizonyítási értékelése
4. A tanúvallomás: a vallomástétel akadályai, tilalma, megtagadása
5. A tanúvallomás: a tanúzási fegyelmeztetés, a tanú kihallgatása
6. A szakértő
7. A szakértői vizsgálat és a szakvélemény

8. A tárgyi bizonyítási eszközök; Az elektronikus adat
9. A terhelt vallomása és jelentősége a büntetőeljárásban
10. A szemle, a helyszíni kihallgatás, a bizonyítási kísérlet
11. A felismerésre bemutatás, a szembesítés, a műszeres vallomásellenőrzés, közös szabályok
12. Leplezett eszközök; Ügyészi engedélyhez kötött leplezett eszközök
13. Leplezett eszközök; A bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök
14. A büntetőeljárás kényszerintézkedései és az eljárási szankciók; A kényszerintézkedések rendszere
15. A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedések általános szabályai
16. Az őrizet és a letartóztatás
17. Távoltartás; Bűnügyi felügyelet; A szabályaik megtartását biztosító intézkedések
18. A távoltartás és a bűnügyi felügyelet tartama, részleges feloldása és módosítása, végrehajtása, megszüntetése, a magatartási szabályok megszegése és megváltoztatása
19. Az előzetes kényszergyógykezelés és az óvadék
20. Az eljárás rendjének biztosítását szolgáló intézkedések
21. A kutatás és a motozás szabályai
22. A lefoglalás
23. A zár alá vétel; Vagyonkezelés a zár alá vétel során
24. Elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele
25. Előkészítő eljárás
26. A nyomozás: általános rendelkezések
27. A nyomozás alakításai: jegyzőkönyv, feljegyzés; Határozat a nyomozás során
28. A nyomozás megindítása
29. A felderítés
30. A vizsgálat
31. A nyomozás tartama; Leplezett eszközök alkalmazása a nyomozás során
32. A nyomozás felfüggesztése; a nyomozás megszüntetése
33. Jogorvoslat a nyomozás során
34. Egyezség a bűnösség beismeréséről.
35. A közvetítői eljárás
36. A feltételes ügyészi felfüggesztés
37. A vádemelés

BÜNTETŐJOG IV.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Law IV.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafrecht IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170602K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog III.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Tóth Mihály

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A vagyon elleni, a gazdasági, hivatali, a korrupciós, az igazságszolgáltatás elleni bűncselekményeket ismerhetik meg a kurzus során a hallgatók. Szintén megismerkedhetnek a hivatalos személy elleni, a közbiztonság, köznyugalom, illetve a közbizalom elleni különös törvényi tényállásokkal, az azokra vonatkozó kúriai iránymutatásokkal és a gyakorlatban jelentkező jogalkalmazási nehézségekkel.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Vagyon elleni bűncselekmények I.
2. Vagyon elleni bűncselekmények II.
3. Vagyon elleni erőszakos bűncselekmények
4. Gazdasági bűncselekmények I.
5. Gazdasági bűncselekmények II.
6. Hivatali bűncselekmények
7. Hivatalos személy elleni bűncselekmények
8. Korrupciós bűncselekmények
9. Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények
10. A közbiztonság elleni bűncselekmények
11. A köznyugalom elleni bűncselekmények
12. A közbizalom elleni bűncselekmények

Évközi tanulmányi követelmények:

Az aláírás feltétele: szemináriumok látogatása, továbbá zárthelyi dolgozat legalább elégséges (vagy megfelelő) minősítése, amennyiben az oktató zárthelyit írat a félév során.

Több zárthelyi dolgozat esetében az oktató által meghatározott minimum-követelmények szerint.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Czine, Ágnes ; Domokos, Andrea Büntetőjog: különös rész II. 2. hatályosított kiadás Patrocínium, Budapest, 2019. A kiadvány az előadások vázlatát tartalmazza.
- Domokos Andrea – Harangozó Attila (szerk.): Büntetőjog II. Különös Rész 2. átdolgozott kiadás Jogi Szakvizsga könyvek Patrocínium, Budapest,
- 2019. Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész HVG-ORAC Kiadó, 2018
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi. C. törvény
- az Alkotmánybíróság vonatkozó határozatai
- a Kúria büntetőjogi vonatkozású iránymutatásai az előadáson elhangzottak alapján

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. Lopás
2. Sikasztás
3. Csalás, gazdasági csalás, információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
4. Hűtlen kezelés, jármű önkényes elvétele
5. Rongálás, jogtalan elsajátítás
6. Orgazdaság, uzsorabűncselekmény
7. A szellemi alkotások büntetőjogi védelme
8. Rablás
9. Kifosztás
10. Zsarolás, önbíráskodás
11. Csődbűncselekmény
12. A pénzmosás, a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása
13. Költségvetési csalás
14. Pénzhamisítás, pénzhamisítás elősegítése, bélyeghamisítás
15. Embercsempészés
16. Hivatali visszaélés, közfeladati helyzettel visszaélés, bántalmazás hivatalos eljárásban
17. Kényszervallatás, jogellenes fogvatartás
18. A hivatalos személy elleni bűncselekmények, hatóság eljárásának megzavarása, kényszerítés hatósági eljárásban
19. Hamis vád, hatóság félrevezetése
20. Hamis tanúzás, hamis tanúzásra felhívás, mentő körülmény elhallgatása, bűnpártolás
21. A korrupciós bűncselekmények
22. Közveszély okozása, közérdekű üzem működésének megzavarása
23. Terrorcselekmény, jármű hatalomba kerítése
24. Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel, visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel
25. Garázdaság, rendbontás
26. Az okirat büntetőjogi védelme
27. Közösség elleni izgatás, a nemzetiszocialista vagy kommunista rendszerek bűneinek nyilvános tagadása, nemzeti jelkép megsértése, önkényuralmi jelképek használata

JOGSZOCIOLÓGIA ÉS JOG-ÖSSZEHASONLÍTÁS

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Sociology of Law and Comparative Law
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Rechtssoziologie und vergleichende Rechtswissenschaft
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Jogtörténeti, Jogelméleti és Egyházjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező előadás
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170603K
<u>Tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Jog- és állambölcsélet II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán
<u>Oktató:</u>	Dr. Tóth J. Zoltán

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy célja a jog érvényesülési mechanizmusainak megismertetése a hallgatókkal; a különböző jogrendszerek sajátosságainak bemutatása és különbségeik kiemelése; a jog alkalmazásával, a jogi eljárások lefolytatásával, a jogász szakmákkal kapcsolatos empirikus tényadatok és folyamatleírások ismertetése, és mindezek okainak és társadalmi hatásainak bemutatása – részint a jog hatékonyabb gyakorlati alkalmazásának elősegítése, részint az általános jogász műveltség elmélyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A jogszociológia és a jog-összehasonlítás diszciplináris jellemzői. A jogszociológiai gondolkodás és a jog-összehasonlítás kialakulása és fejlődése.
2. A jogrendszerek felosztása és jellemzőik. A jogi kultúra.
3. A jogászság szociológiája – történeti és jog-összehasonlító aspektusból.
4. A jogász szakmák magyarországi helyzete, problémái és kihívásai.
5. Bíróságok, kvázi-bíróságok, egyéb jogalkalmazó szervek. A hivatásos bírák és a laikus bírák szerepe az ítékezésben. A bírói függetlenség érvényesülése. A bírósági döntéshozatal sajátosságai, az ítékezést befolyásoló tényezők.
6. Eljárásszociológia.
7. Alternatív vitarendezési mechanizmusok.
8. A jogi oktatás. A jogtudomány.
9. Jogi attitűd, jogtudat.
10. A jog elérhetősége.
11. A modern jog változásai; a modern jog jogszociológiai jellemzői.
12. Konzultáció.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló kötelező irodalom:

- Pokol Béla: Jogszociológiai vizsgálódások. Rejtjel Kiadó, Budapest, 2003
- Badó Attila – Loss Sándor – H. Szilágyi István – Zombor Ferenc: Bevezetés a jogszociológiába. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2000, 208-259. o.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 35-62., 137-166. o.

az előadásokon elhangzottak teljes egészükben

Ajánlott irodalom:

- Kulcsár Kálmán: A jogszociológia alapjai. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.
- René David: A jelenkor nagy jogrendszerei. KJK, Budapest, 1977.

- Kengyel Miklós: Perkulturúra. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2011.
- Max Weber: Gazdaság és társadalom 2/2. (Jogszociológia). KJK, Budapest, 1995.
- Pokol Béla: A bírói hatalom. Századvég Kiadó, Budapest, 2003.
- Róbert Péter – Fekete Balázs: Ki ellen nyerne meg Ön egy pert? Attitűdök jogról, bizalomról rétegződési nézőpontból. MTA Law Working Papers, 2016/10.
- Badó Attila – Loss Sándor – H. Szilágyi István – Zombor Ferenc: Bevezetés a jogszociológiába. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2000.
- Szabó Miklós: Bevezetés a jog- és államtudományokba. Bíbor Kiadó, Miskolc, 2012, 7-62., 137-173. o.
- Pokol Béla: Szociológiai elmélet. Századvég Kiadó, Budapest, 2004.
- Nagy Zsolt: Jogszociológiai irányvonalak. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2016.
- Maczonkai Mihály: Jogszociológia. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2010.
- Hunyady György – Berkics Mihály: A jog szociálpszichológiája. ELTE PPK, Budapest, 2016.
- Sáriné Simkó Ágnes: A mediáció – A közvetítői tevékenység. HVG-ORAC, Budapest, 2006.
- Nagy Zsolt: Korunk jogászképzési rendszerei. Jogelméleti Szemle, 2005/1. szám.
- Fleck Zoltán: Bíróságok mérlegen. Pallas Akadémia, 2008.
- Badó Attila – Feleky Gábor – Lőrinczi János: Reprezentativitás a magyar ülnökrendszerben. Egy empirikus vizsgálat alapkérdése I. MTA Law Working Papers, 2016/6.
- Pokol Béla: A jogi oktatás mint a jogrendszer része. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2001/1. szám.
- Sulyok Tamás: Az ügyvédi hivatás alkotmányjogi helyzete. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2015.
- Bencze Máttyás: Elvek és gyakorlatok. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.
- Jakab András – Menyhárt Attila (szerk.): A jog tudománya. HVG-ORAC, Budapest, 2015.
- Nagy Zsolt: A jogi oktatás fejlődése és aktuális kérdései. Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2007.
- Tóth J. Zoltán: Az amerikai jogi oktatók helyzete, lehetőségei és tipikus életpályája c. tanulmányából „A jogásszá válás feltételei” c. bevezető fejezet. Jogelméleti Szemle (jesz.ajk.elte.hu), 2006/1. szám.
- H. Szilágyi István – Badó Andrea: Ha nem vagyunk úriemberek, azzal sincs baj... Adalékok a magyar ügyvédség önképének vázlatához. MTA Law Working Papers, 2017/4.
- Bencze Máttyás – Vinnai Edina: Jogszociológiai előadások. Dupress, 2013.
- Fleck Zoltán: Jogállam és igazságszolgáltatás a változó világban. Pallas Páholy – Gondolat Kiadó, Budapest, 2008, 70-198. o.
- Badó Attila – Bencze Máttyás: Betekintés a jogrendszerek világába. Studio Batiq, Szeged, 2007.

KÖZIGAZGATÁSI JOG IV.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Public Administrative Law IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170604K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog III.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Tóth András, Dr. Móré Sándor, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog III. tantárggyal megkezdett eljárásjogi ismeretek folytatása. Elsősorban a jogorvoslati rendszer és közigazgatási perrendtartás szabályainak ismertetésére kerül sor.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tárgy bemutatása, általános tájékoztatás, követelmények ismertetése.
2. A jogorvoslati rendszere, a kérelemre és a hivatalból induló jogorvoslati eljárások, a közigazgatási per lehetősége. A döntés módosítása vagy visszavonása a keresetlevél alapján.
3. A fellebbezés általános szabályai, a fellebbezés előterjesztése, a fellebbezés különös szabályai.
4. A döntés módosítása vagy visszavonása, felügyeleti eljárás, ügyészi felhívás és fellépés, semmisség.
5. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény alapvető rendelkezései. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok.
6. Hatáskör és illetékesség, a felek és az érdekelt, képviselő.
7. Egyéb általános szabályok: beadvány, elektronikus technológiák alkalmazása, az eljárás félbeszakadása és felfüggesztése, mintaper.
8. A kereset, intézkedések a keresetlevél alapján, azonnali jogvédelem.
9. Perelőkészítés, egyezség és közvetítés, a tárgyalás.
10. Tárgyaláson kívüli elbírálás, bizonyítás, az eljárás megszüntetése.
11. A bíróság határozatai, a határozatok joghatása és teljesítése.
12. Fellebbezés.
13. Felülvizsgálat, perújítás, alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárás.
14. Különös közigazgatási perek. Az önkormányzati jogalkotási tevékenységgel kapcsolatos perek.
15. Végrehajtási eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli, szóbeli javítóvizsgálattal

Aki egyik írásbeli vizsgán sem vesz részt, mehet ugyan szóbeli vizsgára, ám ezzel lemond két vizsgalehetőségről. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni.

Az előadások anyaga és az előadó által a félév során meghatározott jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadásokon elhangzottak.
- 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (kapcsolódó fejezetek)
- 2017. évi I. törvény a közigazgatási perrendtartásról

Ajánlott irodalom:

A törvényekhez kapcsolódó kommentárok (megjelenés alatt).

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A jogorvoslat rendszere, a kérelemre és a hivatalból induló jogorvoslati eljárások, a közigazgatási per lehetősége. A döntés módosítása vagy visszavonása a keresetlevél alapján.
2. A fellebbezés általános szabályai, a fellebbezés előterjesztése, a fellebbezés különös szabályai.
3. A döntés módosítása vagy visszavonása, felügyeleti eljárás, ügyészi felhívás és fellépés, semmisség.
4. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény alapvető rendelkezései. A közigazgatási ügyekben eljáró bíróságok.
5. Hatáskör és illetékesség, a felek és az érdekelt, képviselő.
6. Egyéb általános szabályok: beadvány, elektronikus technológiák alkalmazása, az eljárás félbeszakadása és felfüggesztése, mintaper.
7. A kereset, intézkedések a keresetlevél alapján, azonnali jogvédelem.
8. Perelőkészítés, egyezség és közvetítés, a tárgyalás.
9. Tárgyaláson kívüli elbírálás, bizonyítás, az eljárás megszüntetése.
10. A bíróság határozatai, a határozatok joghatása és teljesítése.
11. Fellebbezés.
12. Felülvizsgálat, perújítás, alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárás.
13. Különös közigazgatási perek. Az önkormányzati jogalkotási tevékenységgel kapcsolatos perek.
14. Végrehajtási eljárás.

KÖRNYEZETVÉDELMI- ÉS AGRÁRJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Lectures on Environmental protection Law and Agricultural Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170605K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Környezetvédelmi és agrárjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes, Dr. Gyüre Annamária, dr. Fehér Lóránt,

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A környezetvédelmi jog hazai, uniós és nemzetközi szabályozási rendszerének, a természetes és épített környezetvédelmet szolgáló intézményrendszer szerkezetének, funkcióinak és alapvető elemeinek megismerése, jártasság szerzése a jogterület jogalkotási és jogalkalmazási folyamatában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- 1) Bevezetés a környezetvédelmi jogba, a hazai és az uniós környezetvédelmi szabályozás kialakulása és jogforrási rendszere. A környezetvédelem alapfogalmai
- 2) A környezetjog alapelvei. A nemzetközi környezetjog forrásai és elvei.
- 3) A megelőzést szolgáló közigazgatási jogintézmények. A környezeti hatásvizsgálat, környezetvédelmi felülvizsgálat és teljesítményértékelés.
- 4) A környezetvédelem engedélyezési rendszere, jellemzői
- 5) Környezeti hatásvizsgálatok és a környezetvédelmi engedély
- 6) Az EU integrált szennyezés megelőzési rendszere és az egységes környezetvédelmi engedély
- 7) Levegővédelmi szabályozás jogi előírásai
- 8) A klímavédelem szabályozása
- 9) A természetvédelem, Natura - 2000
- 10) A vízvédelem jogintézményei. A vizek mennyiségi védelmének alapvető szabályai (vízigény kielégítése, vízdíj, a vízjogi engedélyezési rendszer).A vizek minőségi védelmének alapvető szabályai.
- 11) A biológiai sokféleség védelme.
- 12) A hulladékgazdálkodás uniós és hazai szabályozása. A veszélyes hulladék és a hulladékok nemzetközi szállítása. A veszélyes hulladékok határon túli mozgása. A települési szilárd és folyékony hulladék. A veszélyes anyagok és technológiák elleni környezeti védekezés. Az energia jog és a környezetvédelem viszonya.

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Tananyag az egyes előadások anyaga, a külön megjelölt jogszabályok és a kötelező irodalom. A számonkérés az ajánlott irodalomra em terjed ki.

Kötelező irodalom

- Fodor László, Környezetjog, DUPress, Debrecen, 2015.

- Bándy Gyula: Környezetjog (Szent István Társulat Bp. 2014.)

- Nagy Zoltán- Olajos István- Raisz Anikó – Szilágyi János Ede Környezetjog II. Tanulmányok a környezetjogi gondolkodás köréből Novotni Alapítvány Miskolc 2010

Ajánlott irodalom:

- Andréka Tamás.- Bajor Rita- Böhm J.- Olajos István- Szabó Ágnes- Szilágyi János Ede: Környezetjog II. kötet. Ágazati környezetvédelem és kapcsolódó területei. Novotni Alapítvány Miskolc 2008.
- Környezetvédelem, éghajlat- politika. (in: A FIDESZ európai parlamenti választási programja, Bp. 2009. Március 2. 21. P- 200-214. old.
- Tanka Endre: 30. A közösségi jog és a nemzetközi jog ütközése a környezetvédelemben (in: tanulmányok Veres József professzor 80. Születésnapja tiszteletére. Szegedi ÁJK, 2009. 695-708. old.)
- Molnár Géza: Vizeinkről szólván. (in: Nem én kiáltok, a föld dübörög... Kairosz, Bp. 2011. 301 – 414. o.)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: -

1. A) Az agrárjog fogalma, tárgya, rendszere uniós tagságunk és a KAP reformok alapján.
B) A környezetjog alapfogalmai
2. A) A családi gazdaság, a családi gazdálkodó fogalma.
B) A környezetjog alapelvei I. (megelőzés, elővigyázatosság, helyreállítása, felelősség alapelvének tartalma)
3. A) Határozza meg, hogy mit jelent a mező- és erdőgazdasági rendeltetésű földekre vonatkozó földszerzési maximin birtok maximum!
B) A környezetjog alapelvei II. (együttműködés, tájékozódás, tájékoztatás, nyilvánosság elvének tartalma, valamint a nem nevesített elvek)
4. A) Az élelmiszerek előállítására vonatkozó alapvető szabályok, élelmiszerbiztonság
B) A Környezethez való jog
5. A) A vizek, vízi ingatlanok tulajdonformái
B) A Környezetvédelmi jogi szabályozás jogforrási rendszere
6. A) Az erdőbirtokossági társulat
B) Az EU környezetpolitikája
7. A) A hegyközség, a hegyközségi tagok jogai, kötelezettségei
B) Környezeti hatásvizsgálat uniós és hazai szabályai
8. A) Növény- és Állategészségügyi korlátozások
B) Egységes környezethasználati engedélyezés
9. A) Saját termelésű mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés
B) Környezetvédelmi termékjelölések
10. A) A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adás-vételi szerződés
B) Környezeti állapotvizsgálat. Környezeti vizsgálat (stratégiai környezeti hatásvizsgálat)
11. A) A mezőgazdasági vállalkozási szerződés
B) A környezetvédelem állami feladatai és szervezeti rendszere
12. A) A KAP célrendszere, uniós jogi alapja, a KAP hatálya
B) Mit jelent a zöldítés az uniós agrárpolitika szabályozásában
13. A) Az erdő fogalma, rendeltetés szerinti csoportosítása, az erdőgazdálkodó kötelezései
B) A vízvédelem jogi szabályozása I. (EU-ban, általános előírások a Kvt. és a Vt. alapján)
14. A) Az erdővédelem szabályai
B) A hulladékgazdálkodás szereplőinek kötelezettségei, -tevékenységek követelményei, a települési hulladék, valamint a veszélyes hulladék előírásai
15. A) A vidékfejlesztés uniós szabályozásának főbb elvei

B) Az uniós természetvédelmi szabályozás főbb elvei a NATURA 2000 területek

16. A) A vad tulajdonjoga, a vadászati jog gyakorlása

B) A hazai természetvédelmi szabályozás szintjei a védetté nyilvánítási eljárás

17. A) A vadászterület fogalma, a vadkárért való felelősség

B) A nemzetközi környezetvédelmi szabályozás rendszere

MUNKAJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law II.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	előadás
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170606K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató:</u>	Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

- A Munkajog II. tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Munkajog I. ismeretanyagára – képes legyen:
- eligazodni a munkavégzésre vonatkozó individuális és kollektív munkajogi szabályokban (versenyszféra, közszféra) és a munkaügyi igazgatás fontosabb szabályai között,
  - e félévben megismerje a munkaviszony megszűnésének/megszüntetésének, a munkajogi kártérítési felelősségnek, a kollektív munkajognak, az atipikus munkajogviszonyoknak, a közszféra munkajogának és a munkaügyi igazgatásnak / állami munkaügyi politikának a főbb szabályait,
  - tudjon alapvető munkajogi iratokat szerkeszteni, illetve alapvető munkajogi jogesetekben álláspontot kialakítani, megoldani,
  - ismerje a munkaadó és a munkavállaló jogait és kötelességeit és a fenti témákhoz kapcsolódó bírósági gyakorlat főbb irányait,
  - képes legyen eligazodni és különbséget tenni az individuális és a kollektív munkajog szabályozása között, stb.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A munkaviszony megszűnése, megszüntetése 1.
2. A munkaviszony megszűnése, megszüntetése 2.
3. A munkajogi felelősség rendszere; A munkavállaló kártérítési felelőssége
4. A munkáltató kártérítési felelőssége
5. A munkaügyi kapcsolatok és a kollektív munkajog fogalma, rendszere és alanyai; országos érdekegyeztetés és ágazati párbeszéd
6. A szakszervezet
7. Kollektív tárgyalás, Kollektív szerződés
8. Participáció, Üzemi tanács
9. A munkaügyi viták rendszere és sajátosságai
10. Sztrájk
11. A munkaviszony egyes különös típusaira vonatkozó szabályok
12. Közszféra munkajogának alapkérdései (Kttv., Kjt.)
13. Munkavédelem, Munkaügyi ellenőrzés
14. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli (írásbeli minimumkérdések + szóbeli vizsga tétel sor alapján) az alapvizsga esetében.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Előadások anyaga
- Munkajog (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), SZTE ÁJK - Patrocinium Kiadó, 2014. Bp.-Szeged.
- Munkajogi Példatár (szerk.: Hajdú József-Kun Attila), KRE ÁJK, Patrocinium Kiadó, 2012. Bp

- Kijelölt anyagok

Ajánlott irodalom:

- **Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2019.**
- Cséffán József: A munka törvénykönyve magyarázata, Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016.
- Bankó–Berke – Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, Budapest, Wolters Kluwer, 2017.
- Kardkovács Kolos (szerk.): Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata, HVG-Orac, 2016., Szerző(k): Kozma Anna; Lőrincz György; Pál Lajos; Pethő Róbert
- Kiss György: Munkajog, Osiris, 2005
- A munkajog nagy kézikönyve Complex Kiadó Bp. 2008.
- Halmos Szilvia – Petrovics Zoltán: MUNKAJOG Nemzeti Közszerzői Egyetem, Közigazgatás-tudományi Kar, Budapest, 2014
- Munkajogi alapismeretek, Szerző: Ferencz Jácint, Gyulavári Tamás, Kártyás Gábor, Göndör Éva, 2016, ELTE Eötvös Kiadó Kft.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

59. A munkajog fogalma, rendszere; A munkaviszonyra vonatkozó szabályok rendszere és a munkajog jogforrási rendszere; Az Mt. hatálya – A munkajogra vonatkozó kollíziós szabályok
60. A munkaviszony elhatárolása az egyéb munkavégzésre irányuló jogviszonyoktól, a munkavégzés alapjául szolgáló szerződések minősítés
61. A munkajog kialakulásának magyar története
62. A munkajog kialakulásának nemzetközi története
63. A munkajog alapelvei. Értelmezési alapelvek. Általános magatartási követelmények
64. Személyiségi jogok védelme a munkajogban. Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség biztosítása a munkajogban. Adatkezelés.
65. Az Európai Szociális Charta alapvető sajátosságai, munkajogra vonatkozó cikkelyei, ellenőrzési mechanizmusa
66. A jognyilatkozatok; a jognyilatkozatok megtételének módja. Az érvénytelenség. A határidő és az időtartam számítása
67. A munkaviszony alanyai (A munkavállaló jogalanyisága – általános és különös munkavállalási feltételek; A munkáltató jogalanyisága, a munkáltatói jogkör és gyakorlása; a képviselő szabályai); A fiatal munkavállalók védelme
68. A munkaviszony létesítése; A munkaszerződés; A munkaszerződés tartalmi elemei; A munkaszerződés alakosága; A munkáltató írásbeli tájékoztatási kötelezettsége; A munkaviszony kezdete
69. A munkaszerződés teljesítése; Alapvető kötelezettségek; Mentés a munkavégzési kötelezettség alól
70. Az utasítás teljesítésének megtagadása; Jogkövetkezmények a munkavállaló vétke kötelezettségszegéséért
71. A munkaszerződés módosítása; A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás szabályai, Posting
72. A munkáltató személyében bekövetkező változás
73. A munkaviszony megszűnésének és megszüntetésének rendszere és általános szabályai; A munkaviszony megszűnésének esetei; A munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel; A határozott időtartamú munkaviszony megszüntetése
74. A felmondás általános szabályai, a munkáltató felmondása; a felmondás alakosága, a felmondás indokolása, felmondási okok és a felmondás közlése; a munkavállaló felmondása
75. A felmondási tilalmak és a felmondás korlátozása; a felmondási idő; A csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó általános szabályok
76. Azonnali hatályú felmondás
77. A végkielégítés rendeltetése, jogosultsági feltételei és mértéke; Eljárás a munkaviszony megszűnése, illetve megszüntetése esetén
78. A munkaviszony jogellenes megszüntetése és a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei
79. A munkaidőre vonatkozó szabályozás és fogalomrendszere; a napi munkaidő; a részmunkaidő; a munkaidőkeret. A munka- és pihenőidő nyilvántartása
80. A munkaidő-beosztás szabályai; a munkaszüneti napi és a vasárnapi munkavégzés (és díjazása)
81. Rendkívüli munkaidő; ügyelet és készenlét, illetve díjazásuk
82. A pihenőidők rendszere; a munkaközi szünet, a napi pihenőidő, heti pihenőnap és pihenőidő
83. A szabadság (a szabadságra jogosító idők; alap- és pótszabadságok stb.), és a szabadság kiadásának rendje
84. A betegszabadság; szülési szabadság; fizetés nélküli szabadság
85. A munka díjazása; a munkabér és fajtái; bérrendszerek; az alapbér megállapítása; teljesítménybérezés; megállapodás a munkabérben; egyenlő értékű munkáért egyenlő bér elve
86. A prémium; a jutalom; a jutalék; a bérpótlékok szabályai; díjazás munkavégzés hiányában
87. A távolléti díj; A kötelező legkisebb munkabér és a garantált bérminimum
88. A munkabér védelmének szabályai
89. A munkavállalói kártérítési felelősség rendszere, a felelősség általános szabályai, többek együttes károkozása

90. A megőrzési felelősség és a megőrzési felelősség alóli mentesülés, a pénztárosok, pénz- és értékezelők felelőssége; A munkavállalói biztosíték
91. A leltárhányért való felelősség
92. A munkáltató kártérítési felelősségének alapvető kérdései és rendszere (munkaviszonnal való összefüggés, okozati összefüggés, mentesülés a felelősség alól, kármegosztás stb.)
93. A munkavállaló egészsége vagy testi épsége megsértésével okozott kárért fennálló felelősség; Munkavédelmi és társadalombiztosítási összefüggések.
94. A munkáltató felelőssége a munkahelyre bevitt dolgokban keletkezett kárért; A munkáltató felelőssége a munkaviszonnal összefüggő egyéb károkozás esetén
95. A kártérítés mértéke és módja; A kártérítési igény érvényesítése. A polgári jogi szabályok szerepe a munkajogi kártérítési felelősség kapcsán
96. Az atipikus munkaviszonyok általános kérdései; A határozott idejű munkaviszony; Munkavégzés behívás alapján; A munkakör megosztása; Több munkáltató által létesített munkaviszony
97. A távmunkavégzés; A bedolgozói jogviszony; Az egyszerűsített foglalkoztatásra vagy alkalmi munkára irányuló munkaviszony
98. A köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszony; A vezető állású munkavállaló; A cselekvőképtelen munkavállaló
99. A munkaerő-kölcsönzés
100. A versenytalalmi megállapodás; Tanulmányi szerződés
101. A munkaügyi kapcsolatok fogalma, rendszere és általános szabályai; az országos érdekegyeztetés rendszere és problematikája; az ágazati párbeszéd.
102. A szakszervezetek kialakulása, fogalma, jogállása és típusai; a szakszervezet jogosultságai és a munkáltató kötelezettségei a szakszervezet(ek) vonatkozásában; a szakszervezeti tisztségviselő munkajogi védelme
103. A kollektív szerződés fogalma, rendeltetése, főbb jellemzői; A kollektív szerződés munka törvénykönyvi szabályai (megkötése, tartalma, hatálya, megszűnése stb.)
104. A kollektív szerződés és az üzemi megállapodás szerepe a munkajog jogforrási rendszerében
105. A munkavállalók részvételi jogának fogalma, rendeltetése, intézményrendszere (üzemi tanács, üzemi megbízott); elhatárolás a szakszervezektől; az Európai Üzemi Tanács
106. Az üzemi tanács általános szabályai és választása; Az üzemi tanács működése, az üzemi tanács feladata és jogkörei
107. A munkaügyi vita fogalma, rendszere; Az alternatív vitamegoldási rendszer fogalma, főbb típusai a munkajogban; Kollektív munkaügyi vita fogalma és sajátosságai; A kollektív munkaügyi vita elintézése
108. A munkajogi igény érvényesítése és a munkaügyi jogviták elintézése
109. A sztrájk fogalma, fajtái és a kizárás jogintézménye; a sztrájk hazai szabályozása
110. Az állam munkavédelmi feladatai és a végrehajtásért felelős szervek; A munkáltatók és a munkavállalók kötelességei és jogai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában
111. A munkaügyi ellenőrzés célja, személyi és tárgyi hatálya, intézményrendszere; A munkaügyi felügyelők ellenőrzési jogának terjedelme; A munkaügyi felügyelő által foganatosított intézkedések
112. Az Európai Unió munkajogi szabályozásának fejlődése és alapvető sajátosságai, főbb szabályozási területei
113. A nemzetközi munkajog alapvető szabályozása és intézményrendszere (ILO)
114. A közszféra munkajogának alapkérdései, szerkezete, jogforrásai, eltérő sajátosságai, az egyes törvények hatálya, elhatárolási kérdések; Munkaügyi kapcsolatok, kollektív munkajog a közszférában
115. A jogviszony létesítése, módosítása, megszűnése és megszüntetése a közszféra munkajogában – eltérő sajátosságok (Kjt., Kttv, Kit.)
116. Előmeneteli és illetményrendszer a közszférában (Kjt., Kttv., Kit.); Anyagi és fegyelmi felelősség a közszférában; A közszférabeli munkavégzésre vonatkozó egyes speciális rendelkezések (pl. címadományozás, vezetői megbízás, minősítés és teljesítményértékelés, képzés, összeférhetlenség, hivatás-etika stb.)

KÖTELEZŐ JOGSZABÁLYOK JEGYZÉKE:

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről (a vizsga napján hatályos szöveg!)

Továbbá:

- 2011. évi CXCV. törvény a közszolgálati tisztviselőkről (csak a tételsorhoz kapcsolódó rendelkezések lényege)
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (csak a tételsorhoz kapcsolódó rendelkezések lényege)
- 2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról (csak a tételsorhoz kapcsolódó rendelkezések lényege)
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1996. évi LXXV. törvény a munkaügyi ellenőrzésről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 1989. évi VII. törvény a sztrájkokról
- 2009. évi VI. törvény a Módosított Európai Szociális Karta kihirdetéséről

- 1994. évi LXVI. törvény a Bérgarancia Alapról
- 2003. évi XXI. törvény az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról
- Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról
- A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről 39/2010. (II.26.) Kormány- rendelet
- „Róma I. rendelet”: az Európai Parlament és a Tanács 2008. július 17-i 593/2008/EK rendelete, a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról – a kollíziós munkajogi részhez, különösen a joganyag rendszere és az egyéni munkaszerződésekre vonatkozó részei (8. cikk).
- A Pp. vonatkozó részei (2016. évi CXXX. törvény a polgári perrendtartásról; XXXIX. FEJEZET: Munkaügyi Perek)
- 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 2011. évi XCIII. törvény a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról
- 2010. évi LXXV. törvény (Efo.tv.) az Egyszerűsített foglalkoztatásról
- 2009. évi LXXIV. törvény az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről
- 2012. évi LXXXVI. törvény a munka törvénykönyvéről szóló [2012. évi I. törvény](#) hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről és törvénymódosításokról (Mth.)

KÖTELEZŐ TANANYAG (JEGYZET):

Hajdú József - Kun Attila (szerk.): Munkajog, 2014, Patrocinium, SZTE ÁJK-KRE.

(vagy: Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2018.)

Figyelem:

- A jegyzet a hatályos jogszabálysöveggel együtt értelmezendő!
- Az előadásokon elhangzottak is a vizsga részét képezik!

Tansegédlet: Hajdú József - Kun Attila (szerk.): Munkajogi Példatár, 2012, Patrocinium Kft.

KÖVETELMÉNYEK:

Írásbeli “beugró” minimumkérdések + Szóbeli vizsga (tételsor alapján)

Az írásbeli “beugró” (minimumkérdések) teljesítése után jogosult a hallgató megkezdeni a szóbeli vizsgát, tételt húzni. A szóbeli vizsgán 1 db tételből kell vizsgázni.

AJÁNLOTT IRODALOM:

- **Gyulavári Tamás (szerk.): Munkajog, Eötvös Kiadó, Budapest, 2018.**
- Cséffán József: A munka törvénykönyve magyarázata, Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2016.
- Berke – Kiss: Kommentár a munka törvénykönyvéhez, Budapest, Complex, 2018.
- Horváth István: Az új munka törvénykönyve – Értelmezés és alkalmazás a gyakorlatban, Vezinfó-Tudástár, 2012
- Kardkovács Kolos (szerk.): Az új Munka Törvénykönyvének magyarázata, HVG-Orac, 2017.
- Lehoczky Csilla: A magyar munkajog I, II. Vince Kiadó (legfrissebb kiadás)
- Radnay József: Munkajog. Bp. Szent István Társulat.
- Kiss György / Berke Gyula / Bankó Zoltán: Bevezetés a munkajogba, Pécs, Justis.
- Kiss György: Munkajog, Osiris, 2005
- A munkajog nagy kézikönyve Complex Kiadó Bp. 2008.
- Petrovics Z.: *Munkajog*. Budapest, 2006, L'Harmattan – ZSKF.
- Prugberger T.: *Európai és magyar összehasonlító munka- és közszolgálati jog*. Budapest, 2006, CompLex.

POLGÁRI PERJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Procedural Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170607K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári perjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvarý Sándor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szabó Imre, Dr. Udvarý Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja annak bemutatása, hogy miként, milyen feltételek mellett érvényesíthetik a jogalanyok a vitás jogi érdekeiket. E két féléves tantárgy második felében az előadások tematikája, a tananyag a határozatok fajtáitól a perorvoslati rendszeren keresztül a különleges eljárásokra vonatkozó szabályokig terjed.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A bizonyítás, a bizonyítási rendszerek
2. A bizonyítás alapelvei, a bizonyítási eszközök.
3. A bírósági határozatok fogalma, fajtái, tartalma.
4. A perorvoslati rendszerek, a perorvoslat fogalma, fajtái, hatálya
5. A rendes perorvoslatok, a fellebbezés.
6. A rendkívüli perorvoslatok: a felülvizsgálat és a perújítás
7. A különleges perek fogalma és köre, közös jellemzőik A személyi állapotot érintő perek és közös szabályaik, valamint részletes szabályaik
8. A közigazgatási perek egyes szabályai, a jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatására irányuló per
9. A sajtó-helyreigazítási per, képmásvédelmi per, általános személyiségvédelmi per. a közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per
10. Iparjogvédelmi és szerzői jogi perek; közérdekű és társult perek
11. A munkaviszonyból és a munkaviszony jellegű jogviszonyból származó perek.
12. A társaságok és a civil szervezetek határozatainak bírósági felülvizsgálata, a választottbíráskodás.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog I. Wolters Kluwer, Budapest, 2017.
- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog II. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Ajánlott irodalom:

- Udvarý Sándor (szerk.): Polgári eljárásjog, Patrocínium, Budapest, 2018.
- Wopera Zsuzsa: Az új polgári perrendtartás elvi alapjai, Jogtudományi Közlöny 2017/4. 153-161.
- Pribula László: Hatásköri és illetékességi szabályok az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/6. 261-269.
- Pákozdi Zita: A perindítás és a keresetlevél szabályai az új Pp.-ben, Jogtudományi Közlöny 2017/7-8. 345-350.
- Szabó Imre: Szakértelem és felelősség, Jogtudományi Közlöny, 2017/9. 373-385.
- Réti László: A megújult képviseleti szabályok, Jogtudományi Közlöny 2017/11. 473-482.
- Wallacher Lajos: Az osztott perszerkezet bevezetésének közvetett hatásai az új polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2017/12. 529-535.
- Nagy Adrienn: Új jogintézmények a polgári perbeli bizonyítás szabályozásában, Jogtudományi Közlöny 2018/1. 1-9.
- Gombos Katalin: A polgári perorvoslati rendszer és átalakulása, Jogtudományi Közlöny 2018/2. 57-71.
- Herédi Erika: A preklúzió jelentősége a megújult polgári perben, Jogtudományi Közlöny 2018/3. 117-125.
- Udvarý Sándor: A közérdekű és társult perek a polgári perrendtartásban, Jogtudományi Közlöny 2018/5. 221-230.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A.1.

A polgári eljárásjog alapfogalmai: peres- ill. nemperes eljárás, az eljárás alanyai, tárgya, célja, a bírósági út. A polgári eljárásjog helye a jogrendszerben, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. Az eljárás félbeszakadása.

A.2.

Az alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Az eljáró bíróság összetétele. A bírói függetlenség elve. Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Az eljárás és a végrehajtás felfüggesztése.

A.3.

A bíróság feladatai, a tisztességes eljárás és az ésszerű időn belüli befejezés. Sérelemdíj, kártérítés. Kifogás az eljárás elhúzódása miatt. Általános ügyintézési határidő. Ideiglenes intézkedések.

A.4.

Rendelkezési elv, az eljárástámogatási kötelezettség. A perkoncentráció. A törvényes és az ügygondnoki képviselő. Az ellenkérelem tartalma.

A.5.

A polgári eljárás szakaszai. Az ügyész részvétele a polgári perben. A keresetlevél visszautasítása.

A.6.

A polgári peres eljárás forrásai, a polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A kötelező jogi képviselő és elmulasztása. A keresetlevél tartalma.

A.7.

A jóhiszemű eljárás elve és az igazmondási kötelezettség. Változások a felek személyében. A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.

A.8.

A bírósági szervezet felépítése, az egyes szintek ítélezési feladatai. A keresethalmazat.

A.9.

A Kúria és feladatai. A jogegységi eljárás. Az Alkotmánybíróságnak a polgári peres eljárást közvetlenül érintő határozatai. A kézbesítés. Egyszerű kísérlet perindítás előtt. A járásbíró hatáskörébe tartozó perek.

A.10.

A bírák kizárása. Az ügyvédek és a jogtanácsosok. Az ideiglenes intézkedés. Az egyszerű pertársaság. A keresetlevél visszautasítása.

A.11.

A liberális polgári per, a szociális polgári per. A joghatóság, bírósági hatáskör fogalma és megoszlása. A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.

A.12.

A pertárgy értéke és a hatáskör vizsgálata. A viszontkereset és a beszámítási kifogás.

A.13.

A bírósági illetékesség fogalma, az általános és a vagylagos illetékesség. Látszólagos keresethalmazat.

A.14.

A kizárólagos és a megállapodáson alapuló illetékesség. A keresetváltogatás, a kereset kiterjesztése és a keresethalmazat.

A.15.

A római perjog, a középkor perjogának jellemzői. Az illetékesség vizsgálata. Az eljáró bíróság kijelölésének esetei és szabályai.

A.16.

A peres felek. A perképesség és a perbeli legitimáció. A kereset fogalma, fajtái.

A.17.

Alternatív vitarendezés. A pertársaság fajtái, az egységes pertársaság. Mérsékelt illeték.

A.18.

A bíróság feladata a polgári perben. Az egyszerű pertársaság és a pertársak jogállása, egymás közti viszonyai. Az illetékmentesség és az illetékfeljegyzési jog.

A.19.

A beavatkozás fogalma, feltételei, módja. Az illetékmentesség. A pénzbírság.

A.20.

A polgári per fogalma (fogalom-elemzés). A beavatkozó jogállása, a perbehívás. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.

A.21.

A polgári eljárásjogi jogszabály hatálya. A perbeli jogutódlás, változások a felek személyében.

A.22.

A Kúria jogegységi határozatainak jogforrási jellege (a joghézag problematikája, elméletek). A perbeli képviselő fogalma, fajtái, az ügygondnoki képviselő és a pártfogó ügyvédi képviselő. A keresethez csatlakozás.

A.23.

A magyar bírósági szervezet kialakulása (XIX. századtól napjainkig). A meghatalmazotti képviselő: a meghatalmazottak köre, a meghatalmazás alaki kellékei, terjedelme és korlátozása.

A.24.

A jogállami klauzula és hatása a polgári perjogi szabályozásra. Tételes alkotmányi rendelkezések (bíróági szervezet, alapjogok). Az általános meghatalmazás és a kötelező jogi képviselő.

A.25.

A nemzetközi- és az Európai Unió polgári eljárásjoga. A költségek előlegezése. A perköltség fogalma, a képviselettel kapcsolatos költségek. A tárgyalás anyagának rögzítése.

A.26.

Döntés a perköltség viseléséről, a perköltség viselésének általános és különös szabályai. A perköltség felszámítása.

A.27.

A polgári eljárásjog forrásai. A perköltség viselésének különös (speciális) szabályai. Az eljárás szünetelése. A bíróság közrehatási kötelezettsége.

A.28.

A perköltség fogalma és a perköltség-biztosíték. A támogató és az ügyész részvétele a polgári perben. A tárgyalás szerepe, tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete.

A.29.

Az állami támogatások formái a polgári eljárásokban. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog. Elkülönítés és egyesítés.

A.30.

Az illetékmentesség, az illeték-feljegyzési jog és a mérsékelt illeték. Nyelvhasználat a per során.

A.31.

A beadványokra, a hiánypótlásra és az idézésre vonatkozó általános szabályok. A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.

A.32.

A kézbesítés általános szabályai, a kézbesítési fikció, a kézbesítési megbízott, végrehajtói kézbesítés. Határozat a perköltség viseléséről. Bírósági meghagyás.

A.33.

A hirdetményi és a végrehajtói kézbesítés. Az eljárási cselekmények határidői, a mulasztás és az igazolás. A perköltség viselésének általános szabálya és költség-specializálási szabályok. Az alperes ellenkérelme és elmulasztásának jogkövetkezménye.

A.34.

Az ügyvédi szervezet. A szocialista perjog jellemzői. A kereset és a kereseti jog. A kereset elemei. A kereset fajtái. A költségek előlegezése, a perköltség-biztosíték.

A.35.

A polgári per, mint társadalmi jelenség. A perhez vezető út, a perindítást befolyásoló tényezők. A keresetváltogatás és a kereset kiterjesztése. A fél személyes eljárása során felszámítható és a képviselettel kapcsolatos költségek.

A.36.

A viszontkereset fogalma, feltételei, a viszontkereset és a beszámítási kifogás. A perköltség fogalma, főbb összetevői.

B.1.

Az osztott perszerkezet funkciója, a perfelvétel menete, lehetséges formái.

A jogerő, az utóper.

B.2.

A perfelvételi iratok, a perfelvételi nyilatkozat.

A határozat végrehajthatósága.

B.3.

A perfelvételi tárgyalás kitűzése, menete, elmulasztása, elhalasztása.

A határozatok joghatásai.

B.4.

További írásbeli perfelvétel elrendelése, válaszirat, viszontválasz.

A határozatok kijavítása, kiegészítése, kiigazítása.

B.5.

A perfelvételi tárgyalás mellőzése, a perfelvételi irat előterjesztésének elmulasztása.

A teljesítési határidő.

A jogi képviselő nélkül eljáró félre alkalmazandó fellebbezési szabályok.

B.6.

A perfelvételi nyilatkozatok megváltoztatása.

A határozatok közzétele.

A felülvizsgálati eljárás lefolytatásának általános rendelkezései.

B.7.

A perfelvétel lezárása, áttérés az érdemi tárgyalásra. A perfelvétel lezárásának joghatásai.

A végzés fogalma, szerkezete, közzétele.

A perújítás fogalma, tárgya, perújításra jogosultak, határidő, a perújítási kérelem.

B.8.

Az anyagi pervezetés.
A bírósági meghagyás.
B.9.
Az érdemi tárgyalás célja, kitűzése, elmulasztásának jogkövetkezményei.
A bírósági határozatok fogalma, osztályozása.
B.10.
A kereset- és ellenkérelem változtatás az érdemi tárgyalási szakban, a perfelvétel kiegészítése.
A perbeli egyezség.
A perújítási okok.
B.11.
Az utólagos bizonyítás és perfelvételi nyilatkozatok feltételhez nem kötött megváltoztatása.
Az ítélettel szembeni tartalmi követelmények.
B.12.
A tárgyalás közös szabályai (a fél személyes meghallgatása, iratismertetés, nyilvánosság, felvételkészítés).
Az érdemi döntés korlátai.
A származási perek, az apasággal kapcsolatos perek.
B.13.
Az alaki pervezetés.
Az ítélet teljessége alóli kivételek.
A felülvizsgálat fogalma, tárgyai, alapja, benyújtására jogosultak.
B.14.
Különös szabályok személyesen eljáró félre vonatkozóan az elsőfokú eljárásban.
Az ítélet szerkezeti felépítése.
B.15.
A fizetési meghagyásból alakult perek szabályai.
Az alkotmányjogi panasz esetén követendő eljárás.
B.16.
A bizonyítás általános szabályai (alapelv, érdek, teher, szükséghelyzet, bizonyítás nélküli ténymegállapítás).
A felülvizsgálati eljárásban hozott határozatok.
B.17.
A bizonyítás módjai és eszközei. Jogsértő bizonyítási eszközök.
A perújítás elbírálása.
B.18.
A közreműködők és a velük szemben alkalmazható kényszereszközök.
Fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés.
A gondnokság alá helyezés módosítása, megszüntetése, felülvizsgálata.
B.19.
A felülbírálati jogkörök.
A személyi állapottal kapcsolatos perek közös szabályai.
B.20.
A bizonyítás elrendelése és lefolytatása, a bizonyítás eredményének mérlegelése.
A felülvizsgálatból kizárt határozatok, a kivételes engedélyezés.
B.21.
A bizonyításfelvétel különös szabályai.
Fellebbezés végzés ellen.
A házassági bontóper, házassági vagyoni jogi per.
B.22.
A tanú bíróság elé állítása és meghallgatása.
Jogorvoslat – perorvoslat fogalma, fajtái.
B.23.
A tanú jogosultságai és kötelezettségei.
A felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálása.
B.24.
A szakértő fogalma, alkalmazása, formái.
Határozatok és jogorvoslatok a választottbírói eljárásban.
B.25.
A magánszakértő, a kirendelt szakértő.
A munkaügyi perek.
B.26.
A szakvélemény kiegészítése, új szakértő kirendelése.
A gondnokság alá helyezés iránti per.
B.27.
A szakvélemény értékelése.

Határozatok és perorvoslati lehetőségek a származási perekben.

B.28.

Az okirati bizonyítás, alapfogalmak.

A társult per.

B.29.

Közokirat és magánokirat.

A házassági perek típusai, általános szabályai.

B.30.

A szemle.

A választottbírói eljárás megindítása, lefolytatása.

B.31.

Az előzetes bizonyítás.

A közérdekből indított per.

B.32.

A fellebbezés fogalma, tárgya, alanya, címzettje, határideje, tartalma.

A jegyző birtokvédelmi ügyben hozott határozatának megváltoztatása iránti per.

B.33.

A fellebbezés elintézésének előkészítése.

A képmáshoz és hangfelvételhez való jog érvényesítése és a közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránti perek.

B.34.

Kereset- és ellenkérelem-változtatás, beszámítás előterjesztése és a fellebbezés megváltoztatása a másodfokú eljárásban.

A sajtó-helyreigazítás iránti per.

B.35.

A fellebbezés elbírálása.

A szülői felügyelettel kapcsolatos perek, az örökbefogadás felbontása, a kiskorú gyermek tartása iránti per.

B.36.

A másodfokú bíróság határozatai.

A származási perek speciális szabályai (felek, keresetek, határidők, bizonyítás, stb.)

A tananyag feldolgozását segítő kérdések (nem tételsor!)

A polgári eljárás fogalma, tárgya, célja feladatai

A polgári eljárás szakaszai.

A polgári eljárás forrásai. A polgári eljárási jogszabály hatálya.

A polgári eljárási alapelvek fogalma, jogi természete, osztályozása. Igazságszolgáltatási és polgári eljárási alapelvek

A polgári perrendtartásban nevesített új alapelvek.

A magyar bírósági szervezet felépítése és tagozódása. A polgári ügyekben eljáró bíróságok.

A polgári ügyekben eljáró bíróságok összetétele.

A bíró, illetve a bíróság kizárására vonatkozó szabályok.

A joghatóság fogalma, fajtái. A joghatóság hiányának jogkövetkezményei.

A bírósági hatáskör fogalma, a járásbíróságok, a Közigazgatási és Munkaügyi bíróságok hatásköre.

A törvényszékek, az ítélőtáblák és a Kúria hatásköre.

A pertárgy értéke.

A bírósági illetékesség fogalma, fajtái. Az általános illetékesség.

A vagylagos illetékesség.

A kizárólagos és az alávétéses illetékesség.

A hatáskör és az illetékesség vizsgálata.

Az eljáró bíróság kijelölése.

A fél fogalma a polgári eljárásban, a fél perbeli legitimációja. Gyermek a perben

A perképesség.

A pertársaság fogalma, fajtái.

A beavatkozás fogalma, fajtái.

Változások a felek személyében.

Az ügyész részvétele a polgári perben.

A perbeli képviselő fogalma. Az anyagi jogi és az eljárási képviselő elhatárolása.

A törvényes és az ügygondnoki képviselő.

A meghatalmazotti képviselő. Kötelező jogi képviselő és elmulasztása

Az ügyvédek és a jogtanácsosok.

Az eljárási cselekmény fogalma, fajtái. Általános ügyintézési határidő

Az eljárási cselekmények formája, a beadvány, az idézés.

A kézbesítés.

Határidő, határnap, mulasztás.

Az igazolás.
A perköltség fogalma, főbb összetevői.
A fél személyes eljárása során felszámítható és a képvisellel kapcsolatos költségek.
A költségek előlegezése. A perköltség biztosíték.
A perköltség viselésének általános szabálya és az az alóli kivételek.
Határozat a perköltség viseléséről.
A jogi segítségnyújtás eszközei. A költségkedvezmények célja, fajtái, engedélyezésük, megvonásuk.
A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog.
Az illetékmentesség.
Az illeték feljegyzési jog. A mérsékelt illeték.
A kereset fogalma és fajtái.
A keresetváltoztatás, a kereset kiterjesztés és a keresethalmazat.
A viszontkereset és a beszámítási kifogás.
A keresetlevél fogalma, kellékei, beadása.
A keresetlevél beadásának joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
A keresetlevél áttétele és hiánypótlásra történő visszaadása.
A keresetlevél visszautasítása
Az alperes írásbeli ellenkérelme és elmulasztása. Bíróági meghagyás
A perindítás joghatásai, a joghatások elenyészése és azok fenntartása.
Egyezségi kísérlet perindítás előtt.
A tárgyalás szerepe, szerkezete (egységes és osztott). A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete általában
Pervezetés, tárgyalásvezetés. Rendfenntartás a tárgyaláson.
Perelőkészítő szak menete, elmulasztása és jogkövetkezményei
Perelőkészítő szak iratai, cselekményei.
Érdemi tárgyalás menete, előterjeszhető nyilatkozatok és cselekmények.
A tárgyalási szakasz közös szabályai.
Az eljárás szünetelése.
Az eljárás félbeszakadása.
Az eljárás felfüggesztése.
Az eljárás megszüntetése.
Ideiglenes intézkedések.
Az elkülönítés és az egyesítés.
A tárgyalási jegyzőkönyv, az iratok megtekintése.
A bizonyítás alapfogalmai. A bizonyítási kötelezettség és a bizonyítási teher.
A bizonyítás nélküli tényállás megállapítás. A valószínűsítés. Állítási és bizonyítási szükséghelyzet
Bizonyítás a perbíróság előtt, a kiküldött bíró és a megkeresés. Bizonyítás külföldön.
Az előzetes bizonyítás.
A tanú fogalma, tanúzási képesség, a tanúkihallgatás lefolytatása.
A tanúzási kötelezettség és az az alóli mentességek. A tanúval szemben alkalmazható szankciók.
A szakértői bizonyítás. Magánszakértő is és igazságügyi szakértő.
Az okirat fogalma, fajtái és bizonyító ereje.
A tárgyi bizonyítékok és a szemle.
A bizonyítási rendszerek. A bizonyítás eredményének mérlegelése.
A bírósági határozat fogalma, fajtái, felépítése.
A határozat meghozatala és közzlése.
Az ítélet fogalma, fajtái és az ítélethatályú határozatok.
Az ítélet teljessége, az érdemi döntés korlátai.
A részítélet és a közbelső ítélet.
A teljesítés módja és határideje.
A végzés és a végzéshatályú határozatok.
A határozat kijavítása és kiegészítése.
A perbeli egyezség.
A határozat joghatásai.
Az előzetes végrehajthatóság.
A perorvoslat fogalma, elemei, a perorvoslatok fajtái. A perorvoslati rendszerek.
A fellebbezés fogalma, a fellebbezési jogosultság, a fellebbezés tárgya.
Lemondás a fellebbezésről, a fellebbezés visszavonása.
A fellebbezés tartalma.
A fellebbezés határideje, hatálya, kivételek a fellebbezés hatálya alól.
Az I és a II. fokú bíróság intézkedései a fellebbezési tárgyalás kitűzése előtt.
A fellebbezési tárgyalás kitűzése, a fellebbezési ellenkérelem, csatlakozó fellebbezés.
A fellebbezési tárgyalás.
A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálása.

Az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzések.
Az ügy érdemére vonatkozó másodfokú határozatok.
A közvetlen fellebbezés. A végzés elleni fellebbezés külön szabályai.
A perújítás fogalma, a perújítási okok, a perújítással megtámadható határozatok, a perújítás kizártsága.
A perújítás határideje, a perújításra jogosultak köre, a perújítási kérelem előterjesztése.
A perújítási kérelem vizsgálata a megengedhetőség körében, az érdemi tárgyalás folytán hozható határozatok.
A felülvizsgálat fogalma, tárgya, előterjesztése, kizártsága.
A felülvizsgálati eljárás.
A Kúria határozatai a felülvizsgálat során.
A különleges perek köre, a különleges szabályozás indokai.
A személyi állapottal kapcsolatos perek köre és közös szabályai.
A házassági per fogalma, szabályozása.
A házassági perek közös szabályai.
A házasság érvénytelenítése iránti perek külön szabályai.
A házassági bontóperekre vonatkozó külön szabályok. A házastársi vagyoni jogi perekre vonatkozó sajátos eljárási szabályok.
A származás megállapítási perek köre. Apasági vélelem megdöntése nemperes eljárásban. Keresetindítás a származás megállapítási perekben.
Tárgyalás és bizonyítás a származás megállapítása iránti perekben.
A szülői felügyelettel kapcsolatos perek sajátos szabályai.
A gondnoksággal kapcsolatos perek sajátos szabályai.
A közigazgatási per lényege, tárgya. Az eljáró bíróság, a felek és képviselőik a közigazgatási perben.
A közigazgatási perek sajátos eljárási szabályai.
A jegyző birtokvédelmi határozatának megváltoztatására irányuló per
A sajtó-helyreigazítási per.
A közösséghez tartozással összefüggő személyiségi jog érvényesítése iránt indított per. A képmásvédelmi per
A munkaügyi perek.
A választott bírósági eljárás általános jellemzői. A választott bíróságok fajtái.
A választott bíróság kikötése, megalakítása. A választott bíróság hatásköre, eljárása.
A választott bíróság és az állami bíróság eljárásának kapcsolódási pontjai.
Az iparjogvédelmi perek.
A gazdasági társaságok és a civil szervezetek működésével összefüggő egyes perek.

POLGÁRI JOG IV. (KÖTELMI KÜLÖNÖS RÉSZ)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170608K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktatók:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám, Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Ptk.-ban szabályozott egyes szerződéstípusok ismertetése, ezen túlmenően a Ptk.-n kívüli és az atipikus szerződések jogszabályi hátterének és bírósági gyakorlatának bemutatása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a kötelmi jog különös részébe. Az adásvételi szerződés általános szabályai
2. A tulajdonjog átruházására irányuló szerződések (adásvétel különös nemei és altípusai, csereszerződés, ajándékozási szerződés)
3. A vállalkozási szerződés (általános szabályai és speciális alakzatai)
4. A megbízási típusú szerződések
5. A használati szerződések (ingó és ingatlan bérleti szerződés, haszonbérlet, haszonkölcsön)
6. A letéti szerződés (általános szabályai és speciális esetei)
7. A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés
8. A hitel- és számlaszerződések
9. A biztosítéki szerződések
10. A biztosítási szerződések
11. Egyéb szerződéstípusok a Ptk.-ban (tartrási, életjáradéki szerződés, polgári jogi társaság)
12. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések I.
13. A Ptk.-n kívüli atipikus szerződések II.

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Boóc Ádám – Fábíán Ferenc – Grad-Gyenge Anikó - Sándor István: Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből. Patrocínium, Budapest, 2014.

Ajánlott irodalom:

Az új Ptk. egyes kommentárjai.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor:

1. Az adásvételi szerződés
2. Az adásvételi szerződés altípusai
3. Az ajándékozási szerződés
4. A vállalkozási szerződés általános szabályai
5. A kivitelezési szerződés
6. A fuvarozási szerződés
7. A megbízási szerződés
8. A bizományi szerződés
9. A szállítványozási szerződés
10. A bizalmi vagyonkezelési szerződés
11. A bérleti szerződés. A lakásbérleti szerződés
12. A haszonkölcsön-szerződés
13. A letéti szerződés
14. A letét különös nemei
15. A forgalmazási szerződés
16. A jogbérleti (franchise) szerződés
17. A hitelszerződés
18. A kölcsönszerződés
19. A biztosítéki szerződések
20. A biztosítási szerződés általános szabályai
21. A kárbiztosítási szerződések
22. Az összegbiztosítási szerződések
23. A tartási és az életjáradéki szerződés
24. A polgári jogi társasági szerződés

„B” tételsor:

1. A fajta és mennyiség szerint meghatározott dolog határidős adásvételének elhatárolási szempontjai az adásvétel általános szabályaitól
2. A vevő közreműködésével előállított mezőgazdasági áru szolgáltatására kötött adásvételi szerződés és a mezőgazdasági vállalkozási szerződés összehasonlítása
3. Szavatosság az adásvételi szerződésnél
4. Az adásvétel különös nemei
5. Az elővásárlási jog elhatárolása a vételi jogtól
6. A vételi jog, eladási jog és a visszavásárlási jog összehasonlítása
7. A tervezési szerződés különös szabályai
8. A kutatási szerződés különös szabályai
9. Az utazási szerződés
10. A lakás- és helyiségbérleti szerződés megszűnése és megszüntetése
11. A bérleti szerződés és a haszonbérleti szerződés összevetése
12. A megbízási szerződés elhatárolása a munkaszerződéstől és a vállalkozási szerződéstől
13. Utasításadási jog gyakorlása és közreműködő igénybevétele, valamint a szerződés megszüntetése a megbízási és a vállalkozási szerződésnél
14. A közvetítői szerződés elhatárolása megbízási és a bizományi szerződéstől
15. A fuvarozási és a szállítványozási szerződés közös és eltérő szabályai

16. A bizalmi vagyionkezelési szerződés eltérései a megbízási szerződéstől
17. A hitelszerződés és a kölcsönszerződés összehasonlítása. A betétszerződés
18. A folyószámla-szerződés
19. A fizetésiszámla-szerződés
20. A fizetési megbízási szerződés
21. A faktoring szerződés
22. A pénzügyi lízingszerződés
23. A balesetbiztosítási szerződés
24. Az életbiztosítási szerződés
25. Az egészségbiztosítási szerződés
26. A polgári jogi társaság elhatárolása a gazdasági társaságoktól
27. Képviselési és felelősségi kérdések a polgári jogi társaság esetében
28. Az atipikus szerződések csoportosítása
29. A time-sharing szerződés
30. A koncessziós szerződés
31. A felhasználási szerződés
32. A kiadói és a megfilmesítési szerződés
33. A licencia szerződés

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Procedural Law II.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafprozess Recht II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170702K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntető eljárásjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy oktatásának célja a magyar büntetőeljárás jog történetének és elméletének, valamint a büntetőeljárás törvény megismerése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A bírósági szakasz helye és szerepe a büntetőeljárásban. A bírósági eljárás elvei és formái. Jelenlét a bírósági eljárásban. A tárgyalás nyilvánossága. A jegyzőkönyv és az ügyiratok megismerése. Határozathozatal a bírósági eljárásban.
2. A bíróság eljárása a vádemelés előtt. A nyomozási bíró eljárása. A tárgyalás előkészítése. A tárgyalás bírói előkészítése, annak elvi és gyakorlati jelentősége, a vádirat megvizsgálása és annak lehetséges következményei.
3. Az előkészítő ülés. Eljárás a bűnösség beismerése esetén . Eljárás a bűnösség be nem ismerése esetén. A tárgyalás előkészítésének egyéb szabályai.
4. Az elsőfokú bírósági tárgyalás. A tárgyalási rendszerek. A tárgyalás menete, annak főbb szakaszai. A perbeszéd. A perbeszéd. Vád-és védőbeszéd és azok jelentősége.
5. Az elsőfokú bíróság határozatai. A bűnösséget megállapító és felmentő ítélet. A megszüntető határozat.
6. A jogorvoslatok. A jogorvoslati jog. A jogorvoslat és a perorvoslat. A perorvoslati rendszer sajátosságai.
7. A másodfokú bíróság eljárása és határozatai.
8. A harmadfokú eljárás szabályai. A másodfokú és a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése elleni fellebbezés elbírálása. A megismételt eljárás szabályai.
9. Rendkívüli perorvoslatok. A perújítás, a felülvizsgálat. Eljárás alkotmányjogi panasz esetén. Jogorvoslat a törvényesség érdekében. Jogegységi eljárás. Egyszerűsített felülvizsgálat.
10. A külön eljárások elvi kérdései. A fiatalkorúak elleni eljárás. A katonai és a magánvádas eljárás. Pótmagánvádas eljárás.
11. Az egyszerűsített külön eljárások. A bíróság elé állítás. Eljárás egyezség esetén. Büntető végzés meghozatalára irányuló eljárás. Eljárás a távollévő terhelttel szemben. Külföldön tartózkodó terhelt távollétében való eljárás. Biztosíték letétbe helyezésével folyó eljárás. Eljárás vagyon vagy dolog elvonása, adat hozzáférhetetlenné tétele érdekében.
12. A különleges eljárások általános kérdései, a kártalanítás és a visszatérítés. A határozatok végrehajtása és a kegyelmi eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2017.évi XC. törvény a büntetőeljárásról,
- az előadások anyaga,
- A Törvényhez fűzött indokolás, a vonatkozó Alkotmánybírósági határozatok, Jogegységi Határozatok és EJEB (Emberi Jogok Európai Bírósága) határozatok
- Király Tibor: Büntető eljárási jog, Negyedik, átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

- Büntetőeljárásjog I-II. – Kommentár a gyakorlat számára HVG Orac 2018.év. Szerzők: Akác József; Belegi József; Belovics Ervin; Csák Zsolt; Czine Agnes; Kónya István; Láng László; Márki Zoltán; Mészár Róza; Molnár Gábor; Somogyi Gábor; Soós László, Szerkesztő: Belegi József
- A Büntetőeljárásjog HVG Orac, Bánáti János; Belegi József; Belovics Ervin; Erdei Árpád; Farkas Ákos; Kónya István Büntető eljárásjog - --Az új büntetőeljárás törvény (2017. évi XC. törvény) tankönyve, 2019. májusi kiadás, Negyedik, aktualizált kiadás ,Szerzők: Belovics Ervin; Tóth Mihály
- Farkas Ákos – Róth Erika: Büntetőeljárás, Negyedik, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2018.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az alapvizsga megkezdésének feltétele egy 5 pontból álló írásbeli kérdéssor, amely az alapvizsga tananyaga és arról kell számot adni a hallgatónak, hogy a legalapvetőbb eljárásjogi ismeretek birtokában van-e. Az írásbeli kérdéssor az alábbi tananyagot öleli fel: alapelvek, nyomozás, kényszerintézkedések, az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárás lényegi tartalma. Az írásbeli kérdéssorban 3 kérdésre helyes választ kell adni a hallgatónak ahhoz, hogy a szóbeli vizsgát megkezdhesse.

„A” tételsor:

- 1) A büntetőeljárás és a büntetőeljárás jog (alapfogalmak, feladatok), A büntetőeljárás jog forrásai és hatálya
- 2) A büntetőeljárás történeti rendszerei A magyar büntetőeljárás jogi szabályozásának történeti vázlata (1896-tól napjainkig)
- 3) A büntetőeljárás formái: általános, külön és különleges eljárások. Alapvető rendelkezések: a büntetőeljárás alapelvei és azok rendszerezése
- 4) A büntetőeljárás alapja és akadályai
- 5) Az eljárási feladatok megoszlása; Az ítélezés alapja és vádhoz kötöttsége
- 6) Az ártatlanság védelme; Az önvádra kötelezés tilalma. A védelem joga; Az alapvető jogok védelme
- 7) A bírósági tárgyalás alapelvei (közvetlenség, szóbeliség, nyilvánosság); a nyelvhasználat joga
- 8) A bizonyítás alapvetései
- 9) Cselekvőképesség a büntetőeljárásban
- 10) A bíróság a büntetőeljárásban
- 11) Az ügyészség a büntetőeljárásban
- 12) A nyomozó hatóságok
- 13) A hatáskör és az illetékesség a büntetőeljárásban (bíró, ügyészség, nyomozó hatóság)
- 14) A kizárás szabályozása (nyomozó hatóság, ügyészség, bíróság)
- 15) A terhelt jogai és kötelességei. A terhelt vallomása és jelentősége a büntetőeljárásban.
- 16) A védő jogai és kötelességei, a hatékony védelem kérdése
- 17) A sértett jogai és kötelességei. A magánvádló, a pótmagánvádló és a magánfél. A vagyoni érdekelt és az egyéb érdekelt; a segítő
- 18) Különleges bánásmód biztosítása a büntetőeljárásban
- 19) Az eljárás ügyiratainak megismerése és zárt kezelése; Minősített adat felhasználása
- 20) Jelenlét biztosítása az eljárási cselekményeken, Az eljárás rendjének biztosítását szolgáló intézkedések
- 21) Kézbesítés; Határidő és határnap
- 22) Telekommunikációs eszköz használata
- 23) Kifogás az eljárás elhúzódása miatt; A bűnügyi költség; Elektronikus kapcsolattartás
- 24) A bizonyítás alapvetései; A bizonyítás általános szabályai
- 25) A tanúvallomás (akadály, tilalma, megtagadása, figyelmeztetés)
- 26) A szakvélemény, a szakértő
- 27) A tárgyi bizonyítási eszközök; Az elektronikus adat
- 28) A szemle, a helyszíni kihallgatás, a bizonyítási kísérlet, A felismerésre bemutatás, a szembesítés, a műszeres vallomásellenőrzés, közös szabályok
- 29) Leplezett eszközök; Ügyészi engedélyhez kötött leplezett eszközök
- 30) Leplezett eszközök; A bírói engedélyhez kötött leplezett eszközök
- 31) Leplezett eszközök. Engedélyhez nem kötött leplezett eszközök.
- 32) A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedések általános szabályai

- 33) Az őrizet és a letartóztatás elrendelésének feltételei, tartama, megszüntetése, végrehajtása
- 34) Távollátás; Bűnügyi felügyelet; A szabályaik megtartását biztosító intézkedések.
- 35) Az előzetes kényszergyógykezelés A kutatás és a motozás szabályai
- 36) A lefoglalás. Vagyon kezelés a lefoglalás során
- 37) A zár alá vétel. Vagyonkezelés a zár alá vétel során
- 38) Elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele
- 39) Előkészítő eljárás; A nyomozás: általános rendelkezések
- 40) A nyomozás alakításai: jegyzőkönyv, feljegyzés; Határozat a nyomozás során
- 41) A nyomozás megindítása
- 42) A felderítés és a vizsgálat
- 43) A nyomozás felfüggesztése; a nyomozás megszüntetése
- 44) Jogorvoslat a nyomozás során; Leplezett eszközök alkalmazása a nyomozás során
- 45) Egyezség a bűnösség beismeréséről. A közvetítői eljárás
- 46) A feltételes ügyészi felfüggesztés

„B” tételsor:

- 1) A vádemelés
- 2) A bíróság eljárásnak formái és a bírósági titkár eljárása; Jelenlét a bírósági eljárásban
- 3) A tárgyalás vezetése, méltóságának megőrzése és rendjének fenntartása
- 4) A jegyzőkönyv elkészítése, (tartalmi és formai feltételek) és az ügyiratok megismerése
- 5) Határozathozatal a bírósági eljárásban. A bíróság döntései.
- 6) A bíróság eljárása a vádemelés előtt (általános szabályok, a bíróság ülésének előkészítése)
- 7) Intézkedések a vádirat alapján. Előkészítő ülés
- 8) A tárgyalás előkészítésének egyéb szabályai
- 9) A tárgyalás menete (A tárgyalás megnyitása, megkezdése, folytonossága, bizonyítási indítványok.stb.)
- 10) Bizonyítás az elsőfokú tárgyaláson
- 11) A polgári jogi igény érvényesítése és elintézése
- 12) Az elsőfokú bíróság határozatainak rendszere
- 13) Az ítélet (határozat) meghozatala, a határozat kihirdetése; a jogorvoslat bejelentése
- 14) Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatai
- 15) A fellebbezés és a fellebbezésre jogosultak
- 16) A revíziós jogkör terjedelme a másodfokú eljárásban
- 17) Kööttség az elsőfokú ítéleti tényálláshoz; A megalapozatlanság és annak kiküszöbölése a másodfokú eljárásban
- 18) A hatályon kívül helyezést kimondó másodfokú bírósági határozatok
- 19) Az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása és megváltoztatása a másodfokú eljárásban
- 20) A súlyosítási tilalom; érvényesülése a másodfokú eljárásban
- 21) A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezési jog, a harmadfokú bírálathoz terjedelme. Kööttség a felülbírált ítélet tényállásához
- 22) A harmadfokú bíróság eljárása, az eljárás formái. A harmadfokú bíróság határozatai
- 23) A megismételt eljárás
- 24) A másodfokú és a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése elleni fellebbezés elbírálása
- 25) A jogerő feloldásának elméleti és tapasztalati okai; A rendkívüli perorvoslatok rendszere
- 26) A perújítás okai, a perújítási indítvány. A perújítási eljárás. A perújítási eljárásban hozott határozatok
- 27) A felülvizsgálat okai, a felülvizsgálati indítvány .A felülvizsgálati eljárás .A felülvizsgálati eljárás során hozott határozat
- 28) Jogorvoslat a törvényesség érdekében; Jogegységi eljárás; Eljárás alkotmányjogi panasz esetén
- 29) A fiatalkorúak elleni büntetőeljárás
- 30) A katonai büntetőeljárás
- 31) Az egyszerűsített felülvizsgálat
- 32) Eljárás a mentességet élvező személyek ügyében. Eljárás bíróság elé állítás esetén
- 33) Eljárás egyezség esetén
- 34) Büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárás
- 35) Eljárás a távollévő terhelttel szemben
- 36) Magánvádas eljárás
- 37) Pótmagánvádas eljárás

- 38) Eljárás vagyon vagy dolog elvonása, adat hozzáférhetlenné tétele érdekében
- 39) Eljárás határozással kapcsolatos büncselekmények esetén
- 40) A különleges eljárások
- 41) A kártalanítás és a visszatérítés
- 42) A kegyelmi eljárás, a bűnügyi költség és a rendbírság mérséklése vagy elengedése

INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG I. (INFOKOMMUNIKÁCIÓS- ÉS TECHNOLÓGIAJOG)

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Infocommunication Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	12 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170703K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	dr. Klein Tamás, Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az infokommunikációs jog az információs társadalom szabályozási kérdéseivel foglalkozó jogterület. Az információs társadalom számos jogágot (adatvédelmi jog, szerzői jog, közigazgatás jog, alkotmányjog, elektronikus hírközlésjog, médiajog) reflektálásra készítet, ezért az infokommunikációs jog interdiszciplináris jogterület, amelyet jól kifejez a tárgy oktatói gárdája is. Az előadás röviden áttekinti a jogtudomány egyik legújabb és leginkább kutatott területét, az új technológiák jogának egyes aspektusait is, amely megalapozja a Tanszék által meghirdetett Technológia jog kötelezően választható kurzusnak is. A tárgy célja korunk meghatározó társadalmi jelentőségével, az információs társadalom változatos jogi problémáival megismertesse a hallgatókat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés az infokommunikációs jogokba
2. A kommunikációs alapjogok és az ICT
3. Az infokommunikációs jogok adatvédelmi összefüggései
4. Az infokommunikációs jogok szerzői jogi vonatkozásai
5. Elektronikus kereskedelem, elektronikus hírközlés, elektronikus közigazgatás, elektronikus aláírás
6. Technológiai jog, Cyber-és robotjog

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tóth András- Klein Tamás (szerk.): Bevezetés az Infokommunikációs jogba, Patrocinium, 2016.
- Tóth András (szerk.): Technológia jog - Új globális technológiák jogi kihívásai, KRE ÁJK, 2016. (tanszék által megjelölt fejezetek)

Ajánlott irodalom:

- Gyenge Anikó: Szerzői jogi korlátozások és a szerzői jog emberi jogi háttere, HVG ORAC Kiadó, 2010
- Csáki Gyula Balázs: Az elektronikus közigazgatás tartalma és egyéb gyakorlati kérdései, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2010.
- Tóth András: Az elektronikus hírközlés és média gazdasági szabályozásának alapjai és versenyjogi vonatkozásai, HVG ORAC Kiadó, 2008.
- Jóri András, Hegedűs Búlsú (szerk.): Adatvédelem és információszabadság a gyakorlatban, Complex Kiadó, 2010.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadásokon elhangzottak teljes egészükben, és a megjelölt hatályos jogszabályok!

KERESKEDELMI JOG I. (TÁRSASÁGI JOG, CSÓDJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Commercial Law I. (Company Law, Bankruptcy Law)
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170704K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog IV. (kötelmi különös rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Miskolczi-Bodnárné, Dr. Szuchy Róbert, Dr. Harsányi Gyöngyi

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A társaságalapítás gazdasági funkciója; a társasági jog története. A Ptk. gazdasági társaságokra vonatkozó részei – Cégtörvény; társasági alapelvek; társaságalapítás; követelményrendszer ismertetése
2. A társaságok szervezete, a társaságok törvényes működésének garanciái. Kkt., Bt., Kft.
3. Zrt. és Nyrt.; SE, Egyesülés, Európai Gazdasági egyesülés
4. Gazdasági társaságok megszűnése; fizetésképtelenségi jog

Évközi tanulmányi követelmények:

.

Értékelés módja:

kollokvium

Az értékelés módszere:

írásbeli

A vizsga az elérhető pontok 50%-ától megfelelt.

(A vizsgadolgozatokba a következő heti vizsga napján, az írásbeli vizsga befejezését követően lehet betekinteni.)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- előadások anyaga
- a hivatkozott kötelező irodalom
- az előadások során elhangzott anyagok
- az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok

Kötelező irodalom:

- Balogh Edina, Fehér Lóránt, Gyöngyösiné Antók Éva, Harsányi Gyöngyi, Miskolczi Bodnár Péter, Ocskó Eszter, Sándor István, Schabl György, Szuchy Róbert, Sándor István (szerk.): Jogi személyek, gazdasági jog, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016 vonatkozó részei
- Miskolczi Bodnár Péter: Az Európai Unió társasági típusai Patrocinium Kiadó Budapest megjelenés alatt
- Miskolczi Bodnár Péter: A csődeljárás Patrocinium Kiadó Budapest 2012.
- Barta Judit - Harsányi Gyöngyi - Majoros Tünde - Ujváriné Antal Edit: Gazdasági társaságok a Polgári Törvénykönyvben Patrocinium, Budapest 2016. (259. old.)

Ajánlott irodalom:

- Sárközy Tamás: Szervezetek státuszjoga az új Ptk.-ban HVGorac Budapest 2013.
- Fézer-Károlyi-Pethő-Törő: Jogi személyek a gazdasági forgalomban Kapitális Nyomdaipari Kft., Debrecen 2014
- Miskolczi Bodnár Péter (szerk) Európai társasági jog KJK-Kerszöv Bp. 2001.
- Osztoivits András (szerk) A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja OPTEN Budapest 2014.
- Vékás Lajos (szerk.): A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal, Compex Kiadó, 2013

KÖZIGAZGATÁSI JOG V.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administrative law V.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170705K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Rixer Ádám, Dr. Móré Sándor, Dr. Csáki-Hatalovics Gyula, Dr. Szabó Annamária Eszter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Közigazgatási jog I., a Közigazgatási jog II., a Közigazgatási jog III. és a Közigazgatási jog IV. c. tárgyak által megteremtett fogalmi keretekre, dogmatikai alapokra és a hatósági fórumrendszerek ismeretére, a közigazgatás személyi állományára és egyéb elméleti, valamint eljárásjogi tudásokra alapítottnan e félévben immár mód nyílik az egyes igazgatási (szakigazgatási) területek részletező bemutatására is. Az áttekintés nem lehet teljeskörű; a kiválasztott igazgatási területek részben a területek társadalmi jelentősége, a jogi-igazgatási megoldások eredetisége, illetve a tárgyat gondozó tanszék munkatársainak speciális szakértelme alapján kerültek a tematikába. Ezen stúdium keretében szerzett készségek és ismeretek megalapozzák a későbbi önálló problémamegoldást és munkavégzést is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. Tájékoztató, követelmények ismertetése. A sport igazgatása.
2. A rendészet fogalma, tartalma.
3. A rendőrségi igazgatás.
4. Szabálysértési eljárás.
5. A nemzetbiztonsági igazgatás.
6. A honvédelmi igazgatás.
7. Idegenrendészeti igazgatás.
8. Az ingatlan – nyilvántartás.
9. Versenyigazgatás.
10. Építésügyi igazgatás. Kisajátítási eljárás. Természetvédelmi igazgatás.
11. Az egészségügyi igazgatás.
12. Kulturális igazgatás.
13. Oktatásügyi igazgatás.
14. EU és közigazgatás

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, illetve szóbeli vizsga (nem vegyes vizsga)
Az első két vizsga írásbeli, a többi szóbeli. Az írásbeli vizsgákon a hallgatók több kérdésből álló feladatlapot oldanak meg. Az elégséges érdemjegyhez legalább 50% + 1 pontot kell szerezni. Ún. beugró kérdés nincs.
Az előadások anyaga és a tárgyhoz kapcsolódó – az egyes előadásokon ismertetett – jogszabályok a számonkérés részét képezik.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Közigazgatási jog – Különös rész (Lapsánszky András szerk.), Complex Kiadó, Budapest, 2013.

Ajánlott irodalom:

- Rixer Ádám: Humán közszolgáltatások igazgatása. KRE jegyzet 2011.
- Szabó Annamária Eszter: A kulturális örökség joga, Bíbor Kiadó, 2013.

- Rózsás Eszter: Közigazgatási jog. Különös rész II. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014.
- Bencsik András (szerk.): Közigazgatási jog. Különös rész I. Dialóg Campus, Budapest-Pécs, 2014.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A rendészet fogalma, tartalma.
2. A rendészet tartalma, sajátosságai.
3. A rendőrség feladata, hatáskörei, szervezete.
4. A rendőrség személyi állománya. Civil ellenőrzés.
5. A rendőri kényszerítő eszközök.
6. A rendőri intézkedések.
7. A rendőrség titkos információgyűjtése.
8. A rendőri intézkedések elleni jogorvoslatok. Civil ellenőrzés.
9. A nemzetbiztonság: igazgatás feladata, hatáskörei, szervezete.
10. A nemzetbiztonsági szolgálatok titkos információgyűjtése. Parlamenti ellenőrzés.
11. A honvédelmi igazgatás irányítása, feladat, hatáskörszervezet.
12. Honvédelmi kötelezettségek.
13. Településfejlesztés és településrendezés.
14. Építésrendészet/Az építési folyamat szabályozása.
15. A kisajátítási eljárás.
16. Az ingatlan-nyilvántartás alapelvei, igazgatásának főbb kérdései.
17. Az ingatlan-nyilvántartás tárgya, tartalma, részei.
18. Az ingatlan-nyilvántartási eljárás főbb szabályai, a különleges eljárások.
19. Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere, betegjogok.
20. Az egészségügyi szolgáltatást ellátó szervek, az ellátórendszer. Közegészségügy, járványügy.
21. A kulturális igazgatás funkciói; ágazatai.
22. A kulturális igazgatás intézményrendszere, a kulturális örökség védelme.
23. A közgyűjtemények igazgatása.
24. Az oktatási igazgatás szervei, állami és önkormányzati feladatok.
25. A közoktatás
26. A felsőoktatás rendszere. A szakképzés.
27. Kormányzati döntés előkészítés és koordináció az uniós ügyekben.
28. Sportigazgatás.
29. Versenyigazgatás Magyarországon és az Unióban.

NEMZETKÖZI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170706K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Alkotmányjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Sulyok Gábor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Csapó Zsuzsanna, Dr. Manzinger Krisztián, Prof. Dr. Sulyok Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a nemzetközi jog alapfogalmaival, alapvető intézményeivel és működési mechanizmusával. A kurzus teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy a nemzetközi folyamatok nemzetközi jogi háttérét értelmezni tudják.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézszségek és (rész)kompetenciák

leírása:

1. A nemzetközi jog fogalma, alanyai, tárgya, funkciója és korszakolása
2. A nemzetközi jog forrásai
3. A nemzetközi jog és a belső jog viszonya
4. A nemzetközi szerződések joga
5. A nemzetközi szerződések joga
6. A nemzetközi jogi felelősség
7. Az állam meghatározása. Államterület és államhatár
8. Államelismerés és kormányelismerés. Államutódlás
9. Az államok szuverén egyenlősége. A népek önrendelkezési joga
10. Az erőszak tilalma. A beavatkozás tilalma
11. A nemzetközi viták békés rendezése: diplomáciai eszközök
12. A nemzetközi viták békés rendezése: állandó és választott bírászkodás

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bruhács János: Nemzetközi jog I-II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest – Pécs, 2008-2010.
- Előadások anyaga

Ajánlott irodalom:

- Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013.
- Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): Nemzetközi jog. Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Harmadik, átdolgozott és bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
- Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): Nemzetközi jogi olvasókönyv: Dokumentumok és szemelvények. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Malcolm N. Shaw: Nemzetközi jog. CompLex Kiadó, Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az írásbeli vizsgán az alábbi tárgyköröket érinthetik a kérdések (lásd a kötelező irodalomként feladott tankönyveket):

1. A nemzetközi jog fogalma, tárgya, funkciója, alanyai. A nemzetközi jog jogi jellege. A nemzetközi jog története
2. A nemzetközi jogalkotás és a nemzetközi jog forrásai
3. A nemzetközi szerződések jogának forrásai, a nemzetközi szerződések fogalma, elnevezése, típusai

4. A nemzetközi szerződések megkötése, kötelező hatályuk elismerése
5. A pacta sunt servanda, a teljesítés biztosítékai és a szerződések különböző hatályai
6. A nemzetközi szerződések értelmezése, alkalmazása, módosítása
7. A nemzetközi szerződések érvénytelensége
8. A nemzetközi szerződések megszűnése
9. A nemzetközi szokásjog és a nemzetközi jog kodifikációja
10. Az általános jogelvek és az egyoldalú aktusok
11. A nemzetközi jog alkalmazása, valamint a nemzetközi jog és a belső jog viszonya
12. A nemzetközi felelősség joga: a nemzetközi jogsértés, a sértett állam fogalma, a felelős állam kötelezettségei
13. A jogellenességet kizáró körülmények
14. A nemzetközi ius cogens és az erga omnes kötelezettségek fogalma, valamint megsértésük következményei
15. A nemzetközi viták és rendezésük diplomáciai eszközei
16. A nemzetközi választott bíróságok
17. A Nemzetközi Bíróság szervezete és joghatósága
18. A Nemzetközi Bíróság előtti peres és véleményező eljárások
19. A *ius ad bellum* gyakorlatától a háború jogának megszüntetéséig
20. Az erőszak tilalmának elve a mai nemzetközi jogban
21. A szuverén egyenlőség elve
22. Az államok immunitása
23. A be nem avatkozás elve
24. A népek önrendelkezési jogának elve
25. Az állam nemzetközi jogi meghatározása. Az állam- és kormányelismerés
26. Az államutódlás

NEMZETKÖZI MAGÁNJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Private International Law I.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Internationales Privatrecht I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170707K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog IV., Polgári perjog II., Európai Unió joga II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	
<u>Oktatók:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes nemzetközi polgári eljárásjogi vonatkozásokat ismerteti. A nemzetközi polgári eljárási vonatkozások a joghatóság és a külföldi bírósági határozatok elismerésével és végrehajtásával kapcsolatosak. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot. A Európai Unión belüli polgári igazságügyi együttműködés a joghatóság, az elismerés és a végrehajtás kérdéskörén kívül kiterjed a kézbesítésre, a bizonyításfelvételre, továbbá a fizetéseképtelenségi eljárásra, a kis értékű követelések európai eljárására, valamint az európai fizetési meghagyásos eljárásra. Az együttműködés nemcsak a polgári és kereskedelmi ügyekben, hanem a családi kapcsolatok területén is megvalósul (házasság, szülői felelősség, tartás, öröklés).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi polgári eljárásjog fogalma és forrásai.
2. Igazságügyi együttműködés az Európai Unióban. Az európai polgári eljárásjog fogalma, kialakulása és fejlődése.
3. A joghatóság fogalma és fajtái. A joghatósági okok szerkezete és kategóriái. Forum shopping és forum non conveniens.
4. Az 1215/2012/EU rendelet (Brüsszel Ia. rendelet) hatálya.
5. A Brüsszel Ia. rendelet joghatósági szabályai.
6. A külföldi bírósági határozatok elismerése és végrehajtása a Brüsszel Ia. rendelet alapján.
7. A Brüsszel IIa. és a Róma III rendelet.
8. A Róma IV (örökjogi) rendelet eljárási szabályai.
9. A tartási rendelet.
10. A bizonyításfelvételi rendelet.
11. A kézbesítési rendelet.
12. A kisértékű követelések európai eljárása.
13. A fizetési meghagyásos eljárás.
14. Az ideiglenes számlazárolásról szóló i rendelet..

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- A félév során kiadott (NEPTUN és tanszéki honlap) kiegészítő anyagok
- Kengyel Miklós – Harsági Viktória: Európai polgári eljárásjog, 2. kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2009.
- Kengyel Miklós: Európai polgári eljárásjog, Osiris Kiadó, Budapest, 2017.

Ajánlott irodalom:

- Burián László – Czigler Dezső Tamás – Kecskés László – Vörös Imre: Európai és magyar nemzetközi kollúziós magánjog, KRIM Bt., Budapest, 2010.
- Mádl Ferenc - Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Budapest, 2013

Tételsor szóbeli vizsgára:

1. A nemzetközi polgári eljárásjog fogalma.
2. A nemzetközi polgári eljárásjog forrásai.
3. Az európai polgári eljárásjog fogalma.
4. Az európai polgári eljárásjog fejlődéstörténete.
5. Az 1968. évi Brüsszeli Egyezmény és a Brüsszel I. rendelet (44/2001/EK rendelet).
6. A Brüsszel Ia. (1215/2012/EU rendelet) tárgyi hatálya.
7. A Brüsszel Ia. (1215/2012/EU rendelet) személyi és területi hatálya.
8. Általános joghatósági szabályok a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendeletben.
9. A lakóhely, a székhely, a tartózkodási hely és a domicile fogalma.
10. Különös joghatósági szabályok a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendeletben.
11. Kizárólagos joghatósági szabályok a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendeletben.
12. Megállapodás a joghatóságról a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendelet alapján.
13. A határozatok elismerése és az elismerés megtagadása a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendelet alapján.
14. A határozatok végrehajtása a Brüsszel Ia. (1215/2012/EU) rendelet alapján.
15. A kézbesítés szabályozása az Európai Unióban.
16. A bizonyításfelvétel szabályozása az Európai Unióban.
17. A házassággal és a szülői felelősséggel kapcsolatos ügyeket érintő eljárási szabályok az Európai Unión belül.
18. Az európai fizetési meghagyásos eljárás.
19. A kis értékű követelések európai eljárása.
20. A tartási rendelet.
21. A joghatóság és a határozatok elismerése és végrehajtása öröklési jogvitákban (Róma IV rendelet).
22. Az ideiglenes számlazárolásról szóló rendelet.
23. Jogeset az általános joghatósági szabályok köréből (Brüsszel Ia. rendelet 4-6. cikk).
24. Jogeset a különös joghatósági szabályok köréből (Brüsszel Ia. rendelet 7. cikk).
25. Jogeset a kizárólagos joghatósági szabályok köréből (Brüsszel Ia. rendelet 24. cikk).
26. Jogeset a joghatósági megállapodásról (Brüsszel Ia. rendelet 25-26. cikk).
27. Jogeset a határozatok elismerésével, illetve végrehajtásának megtagadásával kapcsolatban (Brüsszel Ia. rendelet 45-51. cikk).

POLGÁRI JOG V. (CSALÁDI JOG, ÖRÖKLÉSI JOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Law V.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170708K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog IV. (Kötelmi különös rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábíán Ferenc, Szűrösné dr. Takács Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Polgári jog V. tantárgy célja a családi jog és az öröklési jog alapvető intézményeinek megismertetése a hallgatókkal. Ilyen módon ismereteik a polgári vagyonyjog statikus részéről befejeződnek, a dinamikus terület megismerését pedig a félévben megkezdik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A családi jog fogalma
2. A házasság
3. A házassági vagyonyjog
4. Az élettársi kapcsolat
5. Rokonság
6. Gyámság
7. Az öröklés, mint jogutódlás, az öröklési jog alapfogalmai
8. Törvényes öröklés; leszármazók öröklése, özvegyi jog, ági öröklés
9. Végintézkedésen alapuló öröklés;
10. A kötelesrész
11. Az öröklés joghatásai, felelősség az örökhatyó tartozásaiért
12. Hagyatéki eljárás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere:

A vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll. A szóbeli vizsgarész megkezdésének feltétele az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése. Az írásbeli vizsgarész keretében a vizsgázó húsz kérdést tartalmazó írásbeli feladatlapot tölt ki. Az egyes kérdéseknél felkínált válaszok közül mindig csak egy – a jelenleg hatályos 2013. évi V. tv., az ún. „új Ptk.” szerinti - helyes megoldás lehetséges, azt kell megjelölni. FIGYELEM: a vizsgalap értékelése során csak az egyértelmű és tollal feltüntetett válaszokat vesszük figyelembe. Minden helyes válasz 1 pontot ér, így az elérhető maximális pontszám 20. Az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítéséhez legalább 11 pontot kell elérni. Amennyiben a vizsgázó nem éri el a minimálisan szükséges 11 pontot, úgy szóbeli vizsgarészre nem bocsátható, egyúttal a vizsga érdemjegye elégtelen.

Az írásbeli feladatlap kitöltése során sem jogszabálygyűjteményt, sem jegyzetet, sem egyéb segédeszközt nem lehet használni. Az írásbeli feladatlap kitöltésére 10 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli feladatlapokat a tanszék oktatói javítják. A kijavított írásbeli feladatlapot minden elégtelen tesztet írt vizsgázó megtekintheti, és észrevételeket tehet a javításra a szóbeli vizsgarész megkezdése előtt.

A szóbeli vizsgarész teljesítményét a vizsgáztató önállóan és önmagában értékeli. Ennek megfelelően az írásbeli vizsgarész sikeres teljesítése nem biztosítja a szóbeli vizsgarész sikeres teljesítését; vagyis a vizsga értékelése – sikeres írásbeli vizsgarész mellett is – lehet elégtelen.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. és a kapcsoló jogszabályok nagykommentárja, II. kötet, szerkesztő: Osztoivits András, Opten Kft.
- Dr. Csiky-Dr. Bujdosó-Dr. H. Váczy: Apasági perek, apaságvizsgálat
- Dr. Csúri Éva: A házassági vagyonyjog gyakorlati kérdései – maradjon az 1. pont (Ptk),
- Barzó-Lábady-Navratyil-Csehi-Kenderes: Családi jog a 2013. évi V. tv. alapján LexPraxis
- Hegedűs Andrea: Családjog. Szeged 2015

- Fábíán Ferenc – Takács Andrea: Családi jog. Patrocínium, 2016
- Fábíán Ferenc: Előadásvázlatok az öröklési jog köréből, Patrocínium, 2013.

Ajánlott irodalom:

(Részletesen megtalálható a kötelező tananyagban)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor (dologi jog):

1. A család védelme és alapelvei
2. A házasság megkötése és ennek alaki szabályai
3. A házasság érvénytelensége és annak megállapítása
4. Szülői felügyelet, annak tartalma, gyakorlása, utóbbinak bírósági rendezése, megszüntetése
5. A házastársi vagyonközösség
6. A vagyonközösség megszűnése és megszüntetése, házastársi közös vagyon megosztása
7. A házassági vagyoni szerződés
8. Házastársi közös lakás használatának rendezése
9. Élettársi kapcsolat családjogi hatásai
10. Rokoni kapcsolat, leszármazáson alapuló rokon kapcsolat
11. Egységes apasági vélelmek, apaság vélelmének megtámadása
12. Az anyai jogállás
13. Örökbefogadás
14. A kapcsolattartás
15. Rokontartás, házastársi tartás
16. Kiskorú és nagykorú gyermek tartása
17. A gyámság

„B” tételsor (öröklési jog):

1. Az öröklési jog alapfogalmai
2. Az öröklés előfeltételei
3. Kiesés az öröklésből
4. A törvényes öröklés rendje és jogi jellege
5. A törvényes örökösök köre, a törvényes örökösök sorrendje
6. A leszármazók, a házastárs törvényes öröklése, az örökbefogadással kapcsolatos sajátos törvényes öröklési szabályok
7. A parentélaris öröklés és az állam törvényes öröklési jogi helyzete
8. Az osztályrabocsátás
9. Az özvegyi jog, és a felmenők öröklése
10. Az ági öröklés
11. A végintézkedésen alapuló öröklés általános szabályai
12. A végintézkedés módjai
13. A végrendelet és fajtái
14. Az írásbeli végrendelet
15. A szóbeli végrendelet
16. A végrendelet tartalma és értelmezése
17. A törvényes és a végrendeleti öröklés kapcsolata
18. A végrendelet érvénytelensége és hatálytalansága
19. Az öröklési szerződés
20. A halál esetére szóló ajándékozás
21. A kötelesrész lényege és jogi természete
22. A kitagadás
23. A kötelesrész alapja és mértéke
24. A betudás
25. Felelősség a kötelesrészért és a kötelesrész kiadása
26. Az örökség megszerzése, a hagyatéki eljárás
27. Az örökös és a hagyományos jogállása
28. Az örökös felelőssége a hagyatéki tartozásokért
29. A hagyományos felelőssége a hagyatéki tartozásokért

POLGÁRI NEMPERES ELJÁRÁSOK

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Civil Out-of-Court Procedures
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Eljárásjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	7.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170709K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári perjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Udvary Sándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Udvary Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a polgári eljárásjogi ismeretekre építve betekintést nyújtson a legfontosabb bírósági és közjegyzői nemperes eljárásokba. Ezek ismerete ma már elengedhetetlen a gyakorló jogászok számára, minden jogászi hivatásrendnek egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete célja, fajai. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai. A Bpnp. szabályai
2. A holtak nyilvánítása, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítása; Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások.
3. Egyes közigazgatási nemperes eljárások.
4. A választójogi nemperes eljárások. Iparjogvédelmi nemperes eljárások. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
5. Cégeljárás alapfogalmai. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás.
6. A cégek törvényességi felügyelete; végelszámolás, egyéb cégekkel kapcsolatos nemperes eljárások
7. Az európai fizetéképtelenségi eljárás. A csődeljárás.
8. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. A felszámolás megindítása. A felszámolási eljárás főbb lépése, a felszámoló tevékenysége. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
9. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége. A végrehajtás elrendelés. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai. Végrehajtás munkabérré, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre. Az ingó- és ingatlanvégrehajtás. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése.
10. A kielégítési sorrend. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása. Külföldi határozatok végrehajtása. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban (adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés magtagadásának szankciói). A végrehajtási perek. A bírósági végrehajtás szervezete. Végrehajtás az Európai Unióban.
11. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
12. Közjegyzői nemperes eljárások. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása. A hagyatéki tárgyalás. A hagyaték átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és póthagyatéki eljárás. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Nagy Adrienn – Wopera Zsuzsa (szerk.): Polgári eljárásjog II. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.

Ajánlott irodalom:

- Varga István (szerk.): A polgári nemperes eljárások joga, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2014. (Digitális tankönyvtárban elérhető!)
- Asbóth-Hermányi Lőrinc: Módszertani útmutató a fizetési meghagyásos eljáráshoz, HVG ORAC, Budapest, 2012.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

1. A polgári nemperes eljárások fogalma, jogi természete, célja, fajai.
2. A polgári nemperes eljárásokban érvényesülő szabályok és azok sajátosságai.
3. A fizetési meghagyásos eljárás fogalma, általános szabályai. Az európai fizetési meghagyásos eljárás. A fizetési meghagyás kibocsátása.
4. A fizetési meghagyás elleni ellentmondás. Tárgyalás.
5. A holtak nyilvánítás, a halál tényének bírósági megállapítása és az eltűntnek nyilvánítás.
6. Az egészségügyi törvényben szabályozott nemperes eljárások
7. A közigazgatási nemperes eljárások.
8. A választójogi nemperes eljárások.
9. A cégeljárás alapfogalmai.
10. A cégbejegyzési- és a változásbejegyzési eljárás
11. A cégek törvényességi felügyelete.
12. A felszámolási eljárás lényege, alapfogalmai. Az európai fizetéseképtelenségi eljárás.
13. A felszámolás megindítása.
14. A felszámolási eljárás főbb lépései, a felszámoló tevékenysége.
15. A felszámolási eljárás befejezése. Kielégítési sorrend a felszámolási eljárásban.
16. A csődeljárás.
17. A végelszámolás.
18. A bírósági végrehajtás fogalma, fajtái, jelentősége.
19. A végrehajtás elrendelése.
20. A végrehajtás foganatosításának közös szabályai.
21. Végrehajtás munkaberre, egyéb járandóságra, pénzügyi intézménynél kezelt összegre.
22. Az ingó- és ingatlan végrehajtás.
23. A végrehajtás során befolyt összeg kifizetése. A kielégítési sorrend.
24. Meghatározott cselekmény végrehajtása. Biztosítási intézkedés végrehajtása.
25. Külföldi határozatok végrehajtása. Végrehajtás az Európai Unióban.
26. Jogorvoslatok a végrehajtási eljárásban.
27. A hatékonyság növelését biztosító jogintézmények a bírósági végrehajtásban.
(adatok beszerzése, fedezet megóvása, a közreműködés megtagadásának szankciói).
28. A végrehajtási perek.
29. A bírósági végrehajtás szervezete.
30. Iparjogvédelmi nemperes eljárások.
31. Egyéb bírósági nemperes eljárások (bírósági letét, munkajoggal összefüggő nemperes eljárások, családjogi nemperes eljárások).
32. Közjegyzői nemperes eljárások.
33. A hagyatéki eljárás fogalma, főbb sajátosságai. A hagyatéki eljárás megindítása.
34. A hagyatéki tárgyalás.
35. A hagyaték átadása. A hagyatéki eljárás megismétlése és a póthagyatéki eljárás.
36. A túlélő házastárs haszonélvezeti jogának megváltása iránti eljárás.

INFOKOMMUNIKÁCIÓS JOG II. (MÉDIAJOG)

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Infocommunication Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	12 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170801K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológijog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Klein Tamás

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a média szabályozásának átfogó megismertetését tűzi ki célul. A médiaszabályozás történeti és európai aspektusai mellett kiemelt figyelmet kap a hatályos magyar médiaszabályozás bemutatása, miközben kitekintést nyújt a média más jogterületekkel kapcsolatos aspektusaira (pl. alkotmányjog, szerzői jog, elektronikus hírközlési jog és versenyjog).

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés: média és médiajog; a médiaszabályozás elméleti kérdései és története, a médiaszabályozás alapelvei: demokrácia, sajtószabadság; a médiaszabályozás rendszere és formái, alkotmányos alapok, a sajtószabadság pozitív fogalma. a közügyek szabad vitatása, a demokratikus diskurzusok alapvető struktúrája.
2. Médiaszabályozás alkotmányos alapjai 1: A sajtószabadság terjedelme és egyes korlátai – gyűlöletbeszéd tilalma, médiajogi eszközök a gyűlöletkeltéssel szemben; közérkölc és a kiskorúak védelme.
3. Médiaszabályozás alkotmányos alapjai 2: magánszféra, hírnév-becsület védelem; személyes adatok, képmás/hangfelvétel védelme; emberi jogok; információszerezés, az újságírói tevékenység alapvető szabályai.
4. Médiapluralizmus és a médiaszabályozás hírközlési és versenyjogi vonatkozásai.
5. Az EU audiovizuális média-szabályozása (AVMS irányelv) és a joghatósági kérdések; az Európa Tanács médiapolitikája
6. Médiatartalom-szolgáltatások szabályozása 1: fogalmak, közös fogalmi elemek, a differenciált szabályozás indokai és lényegi elemei: egyes médiaszolgáltatások (audiovizuális, nyomtatott, internetes) tartalmát érintő szabályozás, a médiaszolgáltatók piacra lépésének módjai.
7. Médiatartalom-szolgáltatások szabályozása 2: A kiegyensúlyozottság, műsorkvóták, és a médiához való hozzáférés szabályozása – a sajtó-helyreigazítás.
8. Médiatartalom-szolgáltatások szabályozása 3: politikai reklámok, kereskedelmi kommunikáció (alkotmányossági vonatkozások, szabályozási rendszer, médiajogi sajátosságok, reklámok és televíziós vásárlás, terméktámogatás)
9. A közszolgálati média helye a médiapiacon és működésének szabályozása. Speciális szerzői jogi kérdések a médiajogban
10. A médiaigazgatás szervezeti rendszer (NMHH, Médiatanács, média és hírközlési biztos),
11. A médiajog felelősségi rendszere, médiaigazgatás szankciók

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli és szóbeli. A szóbeli vizsgán a hallgató csak akkor húzhat tételt, ha az írásbeli tesztet teljesítette.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Koltay András, Nyakas Levente (szerk.): Magyar és európai médiajog, Wolters Kluwer, 2015

Ajánlott irodalom:

- Udvary Sándor: Alkotmányos médiajog? KRE ÁJK, 2008.
- Koltay András, Lapsánszky András (szerk.): A médiaszabályozás kommentárja, CompLex Kiadó, 2011
- Friedrich Schauer: A demokrácia és a szólásszabadság határai, CompLex Kiadó, 2014.

- Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején, CompLex Kiadó, 2014.
- Koltay András, Török Bernát (szerk.): Sajtószabadság és médiajog a 21. század elején 2. Wolters Kluwer, 2015.
- Paál Vince (szerk.): A sajtószabadság története Magyarországon 1914-1989. Wolters Kluwer, 2016.

KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Commercial Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170802K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szuchy Róbert, Miskolczi-Bodnárné Dr. Harsányi Gyöngyi

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Kereskedelmi szerződések

1. Követelményrendszer Szerződéskötés az üzleti életben. Elektronikus kereskedelem.
2. Fizetési módok Közvetítői szerződések és összehasonlításuk a bizománnyal.
3. Forgalmazási szerződés. Barter.
4. A lízing tulajdonátruházási vonatkozásai. Lízing.
5. Faktoring
6. Koncesszió Jogbérleti (franchise) szerződés

Értékpapírjog

7. Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozás.
8. Váltó
9. Csekk. Kötvény Kincstárjegy. Letéti jegy.
10. Kárpótlási jegy. A részvény. Értékpapír kibocsátás. Tőzsdei ügyletek
11. Közraktári szerződés – közraktári jegy
12. Jelzáloghitel – jelzáloglevél. Befektetési alap – befektetési szerződés – befektetési jegy.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli dolgozat

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a **Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrézének beható ismerete.**

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindkét anyagrészen eléri az adott anyagrészen megszerzhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Barta Judit, Fazekas Zoltán, Harsányi Gyöngyi, Miskolczi Bodnár Péter, Szuchy Róbert, Ujváriné Antal Edit Majoros Tünde (szerk.): Kereskedelmi szerződések alapvető szabályai, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016. (második, átdolgozott kiadás)

- Harsányi Gyöngyi: A magyar értékpapírjog alapjai, Novotni Kiadó Miskolc, 2010. (Használható a szerző hasonló című tankönyve, amely a Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány kiadásában jelent meg, Budapest 2009.)

Követelményt képez az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertetett szerződésekre, a kötetmek és a szerződések közös szabályai a Ptk.-ból, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok.

Ajánlott irodalom:

- Vékás Lajos: A Polgári Törvénykönyv – magyarázatokkal, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2013
- Osztovits András (Szerk.): Ptk. Magyarázata, Opten Könyvkiadó, Budapest 2014

NEMZETKÖZI JOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Társadalomtudományok és Nemzetközi Tanulmányok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	16 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170803K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Nemzetközi jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Sulyok Gábor
<u>Oktatók:</u>	Dr. Csapó Zsuzsanna, Dr. Manzinger Krisztián, Prof. Dr. Sulyok Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése a terület és a tér nemzetközi jogi szabályozásával, az egyén és a kisebbségek nemzetközi jogi védelmével, a humanitárius nemzetközi jog szabályaival, a delicta iuris gentium elkövetőinek felelősségre vonásával, a diplomáciai és a konzuli kapcsolatok jogával és a legfontosabb nemzetközi szervezetekkel. A kurzus teljesítésével a hallgatók mélyreható ismereteket szereznek a nemzetközi jog területén.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tengerjog. A nemzetközi folyók
2. A sarkvidékek. A nemzetközi légi jog. A világűrjog
3. A nemzetközi környezetvédelmi jog
4. Az állampolgárság és a külföldiek jogi helyzete. A kisebbségek nemzetközi védelme
5. Az emberi jogok univerzális védelme
6. Az emberi jogok regionális védelme
7. A humanitárius nemzetközi jog. A delicta iuris gentium
8. A diplomáciai kapcsolatok joga
9. A konzuli kapcsolatok joga
10. Az Egyesült Nemzetek Szervezete
11. Az Egyesült Nemzetek Szervezete
12. Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Alapvizsga

Az értékelés módszere: Szóbeli vizsga mindkét félév anyagából a kötelező irodalom és az előadások anyaga alapján

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Bruhács János: Nemzetközi jog I-II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest – Pécs, 2008-2010.
- Előadások anyaga
- Az oktató által meghatározott szemináriumi feladat teljesítéséhez szükséges források

Ajánlott irodalom:

- Kardos Gábor – Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2013.
- Kende Tamás – Nagy Boldizsár – Sonnevend Pál – Valki László (szerk.): Nemzetközi jog. Második, átdolgozott kiadás. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
- Kovács Péter: Nemzetközi közjog. Harmadik, átdolgozott és bővített kiadás. Osiris Kiadó, Budapest, 2016.
- Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): Nemzetközi jogi olvasókönyv: Dokumentumok és szemelvények. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
- Malcolm N. Shaw: Nemzetközi jog. CompLex Kiadó, Budapest, 2008.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

„A” tételsor

1. A nemzetközi jog fogalma, tárgya, funkciója, alanyai
2. A nemzetközi jogalkotás és a nemzetközi jog forrásai
3. A nemzetközi szerződések jogának forrásai, a nemzetközi szerződések fogalma, elnevezése, típusai
4. A nemzetközi szerződések megkötése és kötelező hatályuk elismerése
5. A pacta sunt servanda, a teljesítés biztosítékai és a szerződések különböző hatályai
6. A nemzetközi szerződések értelmezése, alkalmazása, módosítása
7. A nemzetközi szerződések érvénytelensége
8. A nemzetközi szerződések megszűnése
9. A nemzetközi szokásjog és a nemzetközi jog kodifikációja
10. Az általános jogelvek és az egyoldalú aktusok
11. A nemzetközi jog alkalmazása, valamint a nemzetközi jog és a belső jog viszonya
12. A nemzetközi felelősség joga: a nemzetközi jogsértés, a sértett állam fogalma, a felelős állam kötelezettségei
13. A jogelleneséget kizáró körülmények
14. A nemzetközi ius cogens és az erga omnes kötelezettségek fogalma, valamint megsértésük következményei
15. A nemzetközi viták és rendezésük diplomáciai eszközei
16. A nemzetközi választott bíróságok
17. A Nemzetközi Bíróság szervezete és joghatósága
18. A Nemzetközi Bíróság előtti peres és véleményező eljárások
19. A *ius ad bellum* gyakorlatától a háború jogának megszüntetéséig
20. Az erőszak tilalmának elve a mai nemzetközi jogban
21. A szuverén egyenlőség elve
22. Az államok immunitása
23. A be nem avatkozás elve
24. A népek önrendelkezési jogának elve
25. Az állam nemzetközi jogi meghatározása. Az állam- és kormányelismerés
26. Az államutódlás

„B” tételsor

27. Államterület. Államhatár. Különleges jogállású területek
28. Sarkvidékek
29. A tengerjog
30. A nemzetközi folyók joga
31. A nemzetközi légi jog
32. A világűrjog
33. A nemzetközi környezetvédelmi jog
34. Az állampolgárság és honosság a nemzetközi jogban
35. A nemzetközi kisebbségvédelmi rendszer
36. Az emberi jogok nemzetközi védelme univerzális szinten
37. Az emberi jogok nemzetközi védelme az Európa Tanács keretében
38. A humanitárius nemzetközi jog
39. A *delicta iuris gentium* fogalma, forrásai, tárgyi hatálya
40. *delicta iuris gentium* elkövetőinek felelősségre vonása
41. A külföldiek különböző kategóriái és a rájuk vonatkozó nemzetközi jogi szabályozások. A diplomáciai védelem. A menekültjog
42. A diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogának története és forrásai
43. A diplomáciai képviselő tagjai és a képviselő működése
44. A diplomáciai kiváltságok és mentességek
45. A konzuli jog: konzuli tevékenység, védelem, kiváltságok és mentességek
46. A nemzetközi szervezetek fogalma és osztályozása
47. Az ENSZ megalakulása, Alapokmánya, szervezeti felépítése, az ENSZ tagság
48. Az ENSZ Közgyűlése és a Titkárság
49. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa és a Gazdasági és Szociális Tanács
50. A viták békés elintézése az ENSZ keretében
51. Az ENSZ lehetőségei a béke megszegésének és veszélyeztetésének eseteiben
52. Békefenntartás, leszerelés

NEMZETKÖZI MAGÁNJOG II.

A tantárgy megnevezése - (angolul): Private International Law II.

A tantárgy megnevezése - (németül): Internationales Privatrecht II.

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező előadás

Képzésforma: levelező

Tanóra száma: 16 óra/félév

Ajánlott félév: 8.

Meghirdetés féléve: tavaszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOL170804K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog I.

Tantárgyfelelős: Dr. Molnár István János

Oktatók:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy a lényeges külföldi elemmel rendelkező magánjogi jogviszonyokkal kapcsolatos egyes kollíziós jogi vonatkozásokat ismerteti. A kollíziós jogi vonatkozások arra a kérdésre adnak választ, hogy az egyes jogviszonyokban hogyan lehet meghatározni azt, hogy melyik ország jogát kell alkalmazni. Kiemelten vizsgáljuk a vonatkozó európai uniós joganyagot és joggyakorlatot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A nemzetközi kollíziós jog fogalma és tárgykörei. A lényeges külföldi elem az anyagi magánjogi jogviszonyokban. A nemzetközi polgári eljárásjogi, a kollíziós jogi és az anyagi jogi vetületek kapcsolata.
2. A nemzetközi magánjog tudományának a története.
3. A nemzetközi kollíziós jog nemzetközi, európai uniós és belső jogforrásai.
4. Az alkalmazandó jog meghatározásának alapkérdései. A kapcsolóelvek funkciója és szerkezete.
5. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 1.: minősítés, előkérdés, renvoi
6. A kollíziós jogi jogviszonyok közös kérdései 2.: a külföldi jog alkalmazásának mellőzése. Közrend, család kapcsolás, a külföldi jog alkalmazásának mellőzése a felek kérelmére, viszonyosság hiánya.
7. A külföldi jog tartalmának megállapítása, a külföldi jogról való tájékoztatásról szóló Londoni Egyezmény működési mechanizmusa
8. A személyes jog funkciója és terjedelme. A természetes személyek személyes jogának meghatározása. A jogi személyek személyes jogának meghatározása. Az állam jogalanyiségével összefüggő kérdések
9. A családi jogviszonyokra alkalmazandó jog meghatározása
10. A dologi jog kollíziós szabályai
11. A szellemi alkotások jogának kollíziós szabályai
12. A kötelek kollíziós joga 1.: a szerződésre alkalmazandó jog meghatározása
13. A kötelek kollíziós joga 2.: a szerződésen kívüli kötelekre alkalmazandó jog meghatározása
14. Az öröklésre alkalmazandó jog meghatározása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A tantárgy oktatói a félév során kari jegyzetet kívánnak megjelentetni. Ennek esetleges elmaradása vagy késedelme esetén: Nagy Csongor István: Nemzetközi magánjog, HVG Orac, Budapest

PÉNZÜGYI JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Financial Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi jogi és Pénzügyi jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	14 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170805K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Pénzügyi alapismeretek című tárgy teljesítése
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Menyhárt Szabolcs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a félévben megismerkednek a pénzügyi jog elméleti alapjaival, valamint az államháztartás és a monetáris szféra működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A pénzügyi jog fogalma, helye a jogrendszerben. A pénzügyi jog jellegzetességei, forrásai. A pénzügyi rendszer és a pénzügyi politika.
2. A pénzügyi jog és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jogtudomány társtudományai. A magyar pénzügyi jogfejlődés.
3. A pénzügyi jogi norma és a pénzügyi jogviszony. Az adó fogalma és az adóügyi jogviszony. Adójogi alapfogalmak. A modern adórendszer kialakulása.
4. Az adóztatás alapelvei és funkciói. Az adók rendszerezése.
5. Az állami feladat fogalma és az állami feladatok változásai a globalizáció korában. Az államháztartás és az államháztartási jog. Az államháztartás működését befolyásoló gazdasági tényezők. Az Alaptörvény és a közpénzügyek.
6. Az államháztartási alapelvek. A költségvetési szervek. A költségvetési törvény alapelvei, a költségvetési ciklus. A központi költségvetés fogalma, szerkezete, elfogadásának rendje.
7. A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó jogintézmények. Zárszámadás, ellenőrzés. Az államháztartás ellenőrzési rendszere.
8. A Magyar Államkincstár, az Állami Számvevőszék, a Költségvetési Tanács, az ÁKK Zrt.
9. Az államadósságügy. Az elkülönített állami pénzalapok. A társadalombiztosítás.
10. Az önkormányzatok pénzügyei. Az önkormányzati költségvetés, az önkormányzatok bevételei. A helyi adók. A települési adók.
11. Az Európai Unió költségvetése. Az Európai Unió monetáris politikája, a Gazdasági és Monetáris Unió.
12. Az Európai Központi Bank és a Központi Bankok Európai Rendszere.
13. Bankfejlődés. A monetáris rendszer pénzügyi joga.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A Pénzügyi jog modul tananyagának elsajátításához az előadások anyaga, valamint az Osiris Kiadó gondozásában megjelent, Simon István által szerkesztett „Pénzügyi jog I.” című tankönyv szükséges. Emellett ismerni kell az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályokat.

Ajánlott irodalom:

- Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága. Patrocinium Kiadó, Budapest 2016
- Lentner Csaba: Közpénzügyek és államháztartástan. Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013
- Lentner Csaba (Szerk.): Bankmenedzsment. Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó, Budapest 2013

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

- Közpénzügyek és pénzügyi politika
- A pénzügyi jog helye a jogrendszerben. A pénzügyi politika és a pénzügyi jogtudomány. A pénzügyi jog rendszere.
- Az állami feladatok változásai a globalizáció korában.
- Az államháztartás fogalma és rendszere.
- Az államháztartási alapelvek.
- A központi költségvetés fogalma, szerkezete, a költségvetési hiány (többlet), a költségvetési hitelnyújtás, a költségvetési kezességvállalás, a központi költségvetés kapcsolata a többi alrendszerrel.
- A költségvetési ciklus, az Országgyűlés feladatai, az indemnitás és az ex lex állapot.
- A központi költségvetés előkészítése és elfogadása, a Kormány, a nemzetgazdasági miniszter és a fejezet felügyeletét ellátó szerv vezetőjének feladatai.
- Az államháztartás, valamint a költségvetés végrehajtásának parlamenti, államháztartási és költségvetési ellenőrzése.
- A költségvetési szerv fogalma, típusai, az alapítás, működés és a megszűnés szabályai.
- Az államháztartás vagyongazdálkodása, a kincstári vagyon.
- A társadalombiztosítási rendszerek pénzügyi modelljei és szabályozási dilemmái.
- Az elkülönített állami pénzalapok költségvetése.
- Az önkormányzati gazdálkodás jogforrásai és az önkormányzati vagyon.
- Az önkormányzati bevételek rendszere és az állami támogatások.
- Az önkormányzati költségvetési intézmények, a helyi önkormányzat költségvetésének elfogadása és végrehajtása, az adósságrendezési eljárás.
- A helyi adók rendszere és részletszabályai. A települési adók.
- Az államadósságügy költségvetési joga.
- Az európai monetáris politika, a Gazdasági és Monetáris Unió kialakulása, napjaink vitái a nominális konvergencia-kritériumokról.
- A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank.
- A kétszintű bankrendszer.
- A pénzügyi felügyelet és a betétbiztosítás eszközei.
- A betétbiztosítás és az OBA feladata.

SZOCIÁLIS JOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law I.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170806K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek a szociális jog kialakulásának történeti folyamatával és az ezzel kapcsolatos jogi szabályozás kérdéseivel. A tantárgy célja az alapvető szociális ellátórendszerek sajátosságainak az ismertetése, a magyar társadalombiztosítás egyes ellátásai rendszertanának az áttekintése. A tantárgy elősegíti a hallgatók eligazodását a nemzetközi és az Európai Unió szociális jogi szabályozás vonatkozásában. Célkitűzés továbbá, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését biztosító 883/2004 EK Tanácsi rendeletnek a koordinációt elősegítő alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A Szociális jog által szabályozott életviszonyok köre, a megélhetési zavarok elhárításnak lehetséges szinterei: az egyéni, kisközösségi és állami stratégiák.
2. A szociális jog kialakulásának hazai története.
3. A szociális jog kialakulásának nemzetközi története.
4. Az állam által létrehozott szociális intézmények alaptípusai.
5. A társadalombiztosítás jogi szabályozásának alapkérdései: alapelvek, elhatárolási kérdések.
6. A társadalombiztosítási jogviszonyok alanyai: a biztosítottak, az egyes ellátásra jogosultak és a kedvezményezettek.
7. A jogviszonyok tárgya: az ellátások fő fajtái, jellemzői.
8. A jogviszonyok tartalma: a feleket megillető alapvető jogok, és az őket terhelő fő kötelezettségek.
9. A jogviszonyok keletkezése, módosulása, megszűnése.
10. A szociális jogi felelősségi rendszere. Jogorvoslat a szociális jogban.
11. A Nemzetközi szociális jog alapvető kérdései (az ENSZ; a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet szociális normaalkotása). Az Európa Tanács szociális normái (Európai Szociális Karta, Szociális Biztonsági Kódex). Kétoldalú (bilaterális) szociális tárgyú szabályozást tartalmazó nemzetközi normák
12. Az Európai Unió szociális dimenziójának fejlődése a Római Szerződés megkötésétől a nizzai csúcserőkezletig. A szociális biztonsági rendszerek koordinációjának alapkérdései az EU-ban (a 883/2004 EK rendelet).

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli (tesztsor) Ponthatárok: (5) 100%– 90%; (4) – 80-89%; (3) – 60-79%; (2)– 50-59%; (1) – 0-49%.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Bevezetés a társadalombiztosítási jogba, Patrocinium Kiadó. 2018. (6. átdolgozott kiadás)

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004

- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A társadalombiztosítás szabályozásának alakulása a kezdetektől 1950-ig. 2004. Acta Jur. et Pol. Szeged Publicationes Doctorandorum Juridicorum Tomus IV. Fasc. 9.; 283-320. p.
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p

VERSENYJOG I.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Competition Law I. Unfair Competition
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170807K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Kereskedelmi jog I. (Társasági jog, csődjog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter; Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgató ismerje meg a versenyjogi alapfogalmakat, a versenyjog szabályozását, a típuskérdéseket, a tisztességtelen verseny, a tisztességtelen eljárások, az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmát.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A verseny szerepe a gazdaságban, a versenyjog fő területei, a verseny funkciói; versenyjog és versenypolitika. A versenyjog története, az EK versenyjogának kialakulása, fejlődése, a magyar és közösségi versenyjog fő területei, a közösségi versenyjog forrásai. Tananyagok, követelmények, számonkérés bemutatása
2. A versenyjog alanyai: vállalkozás, üzletfél, fogyasztó, vállalkozás a magyar versenyjogban és az EK versenyjogában, a GVH és az Európai Bizottság versenyjogi szerepe. A versenyjog szabályozása Magyarországon. A versenytörvény hatálya. Tisztességtelen verseny I. A generálklauszula és a típuskérdések viszonya. Egyes típuskérdések (hírnévsértés, üzleti titoksértés, bojkott)
3. Tisztességtelen verseny II. További típuskérdések (jellegbitorlás, az összehasonlító reklámhoz kapcsolódó tilalmak, tisztességtelen eljárások). Az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma. Történeti gyökerek, hatály. Üzletfelek megfélemlítésének tilalma, Az üzletfél választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti gyakorlat. Összehasonlító reklámmal szemben támasztott követelmények

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Kötelező írásbeli tananyag:

- Miskolczi Bodnár Péter: A tisztességtelen verseny és az üzleti döntések tisztességtelen befolyásolásának a tilalma Patrocinium, Budapest
- Tóth András: A versenyjogi jogeset és szöveggyűjtemény Patrocinium Budapest 2016.
- előadások anyaga, megjelölt hatályos jogszabályok

Ajánlott irodalom:

- Kommentár a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényhez (Lektor Tóth Tihamér) GVH Budapest 2014.
- Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.

BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSI JOG

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Punishment enforce law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170901K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Lajtár István
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Lajtár István

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók büntető anyagi jogi és büntető eljárásjogi ismereteire alapozva megismertesse a büntetés-végrehajtási jog, mint a „bűnügyi jogok” harmadik fő pillérének elméleti és tételes jogi szabályait, a 2013. évi CCXL. törvény (új Bv. Kódex) rendelkezéseit, elősegítse a büntetőjogi szankciók és egyes büntetőjogon kívüli jogkorlátozások foganatosításának, hatályosulásuk lényegi összefüggéseinek megértését, a tantárgy komplexitásával összefüggő, továbbá a végrehajtás jogállami garanciarendszerével kapcsolatos ismeretek elsajátítását. Az oktatott ismeretek révén a képzésben részt vevők kellő szintű hazai és nemzetközi tudásanyagot szerezhetnek, amit a gyakorlati jogászi munka, valamint a jogi szakvizsgára történő felkészülés során is jól hasznosíthatnak.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A büntetés-végrehajtási jog szabályozásának története, a büntetés-végrehajtási jogtudomány kialakulása és a nemzetközi követelményrendszer. A büntetés-végrehajtási jog helye a jogrendszerben, fogalma, alapelvei, forrásai. A jogi helyzet fő vonásai a végrehajtás ideje alatt. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény szankciórendszere, a 2013. évi CCXL. törvény (új Bv. Kódex) szabályozási elvei, szerkezete. A szabadságvesztés végrehajtása (I). A végrehajtás célja, feladata, teljesítésének biztosítékai. A szabadságvesztés foganatba vétele, a bíróság és a büntetés-végrehajtási szervezet feladatai a foganatbavétel során. Halasztás és félbeszakítás, a kegyelmi eljárás. A fogva tartás rendje és módja az egyes végrehajtási fokozatokban, a rezsimbe sorolás, az elítéltek szabadítása.
2. A szabadságvesztés végrehajtása (II). Az elítéltek reintegrációja (munkáltatás, oktatás, képzés, jutalmazás, fegyelmi fenytés) a sajátos kezelési igényű elítéltek számára kialakított részleg (átmeneti részleg, a gyógyító-terápiás részleg, hosszú időspeciális részleg, droprevenció részleg, alacsony biztonsági kockázatú részleg, vallási részleg), valamint az enyhébb végrehajtási szabályok alkalmazása. A szabadságvesztés végrehajtása (III). Az elhelyezés és ellátás, a kapcsolattartás szabályai, a fogvatartás rendje és biztonsága, a kényszerítő eszközök alkalmazása. Kártalanítás az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt. A szabadságvesztés végrehajtása (IV.) A különleges kategóriák (fiatalkorúak, nők, katonák, nem magyar állampolgárságú elítéltek) sajátossága a végrehajtás során.
3. A többi büntetés és a közügyektől eltöltés mellékbüntetés végrehajtása. Az intézkedések végrehajtása, a kóros elmeállapotú elítélttel kapcsolatos eljárás. Az elítéltek utógondozása, és a járulékos büntetés-végrehajtási feladatok. A személyi szabadságot érintő büntetőeljárás kényszerintézkedések végrehajtása. A büntetés-végrehajtási bíró hatásköre, illetékessége, eljárásának sajátos szabályai. A bírósági felülvizsgálat. A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere, a végrehajtás jogállami biztosítékai (ügyészi törvényességi felügyelet és jogvédelem, nemzetközi ellenőrzés, az alapvető jogok országgyűlési biztosa, a társadalmi kontroll, a nemzeti megelőző mechanizmus).

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Kötelező irodalom :

- Lajtár István – Szűcs András: Büntetés-végrehajtási Jog. Patrocínium, Budapest, 2015.
- Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv meghatározott részei. DÓM-Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.
- A büntetések az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény.

- A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.
- Az előadáson elhangzottak.

Ajánlott irodalom:

- Belovics Ervin –Vókó György: A Büntetés-végrehajtási törvény magyarázata. HVG-ORAC. Kiadó Budapest, 2014.
- Lajtár István: A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.
- Lajtár István: Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012.

NEMZETKÖZI GAZDASÁGI KAPCSOLATOK JOGA

A tantárgy megnevezése – (magyarul): Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

A tantárgy megnevezése - (angolul): International Trade and Business Law

Oktatás nyelve: magyar

Tanszék: EU Jogi és Nemzetközi Magánjogi Tanszék

Tantárgy típusa: kötelező

Képzésforma: levelező

Félévi óraszám: 16 óra/félév

Ajánlott félév: .9.

Meghirdetés féléve: őszi

Kreditérték: 3 kredit

Tantárgy kódja: AJ JOLI70902K

A tantárgy felvételének előfeltétele: Nemzetközi magánjog II.

Tantárgyfelelős: Dr. Molnár István János

Oktató:

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A tantárgyi követelmények ismertetése.

A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának elméleti megalapozása. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya és a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma és tárgya. A jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere.

2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogával kapcsolatos általános kérdések. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogáról általában. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok külső és belső feltételrendszere.

3. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok multilaterális jogi szabályozása. Az áruk nemzetközi kereskedelmének a liberalizálása és a GATT 1947. A Marrakesh-i Egyezmény legfontosabb rendelkezései (GATT 1994, GATS, TRIPS, WTO). A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közösségi jogi szabályozásának alapvető kérdései (az áruforgalom alapszabadsága, a közösségi vámjog, a piacvédelmi eljárások).

4. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok belső feltételrendszere. A nemzetközi kereskedelmi forgalom nemzeti szervezetrendszere. A nemzetközi kereskedelmi forgalom engedélyezési, illetve korlátozási rendje. A hazai piac védelmének egyéb eszközei. A devizajog.

5. A külföldi tulajdon és a külföldi beruházások védelme a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. A külföldi tulajdon elvonásának kérdései. A külföldi beruházásokkal kapcsolatos univerzális és regionális szabályozás. A nemzetközi tőkeáramlást érintő bilaterális egyezmények. A külföldi befektetések szabályozásának eszközei a nemzeti jogokban.

6. A jogviták rendezése a nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogában. A WTO, az ICSID és a Szöuli Egyezmény vitarendezési mechanizmusai.

7. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogával kapcsolatos általános kérdések. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogának forrásai. A nemzetközi anyagi magánjogi jogegységesítés és a jogegységesítésben szerepet játszó főbb szervezetek. A lex mercatoria és az UNIDROIT Alapelvek. Összehasonlító jogi alapvetés.

8. Önálló gazdasági célra irányuló és járulékos szerződések. Az adásvételi szerződésre irányadó jog egységesítése. A Bécsi Vételi Egyezmény főbb szabályai. A New York-i Elévülési Egyezmény. Az INCOTERMS.

9. Egyéb főszerződések. Vállalkozási szerződések a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában. A technológia és ismeret átadására vonatkozó szerződések (licencia, know-how, franchise, nemzetközi kooperációs szerződések).

10. Kisegítő szerződések I.: A nemzetközi piacszervezés szerződése (ügynöki és forgalmazói szerződés).

11. Kisegítő szerződések II.: az áru országok közötti továbbításával kapcsolatos szerződések (nemzetközi fuvarjog és más kapcsolódó szerződések).

12. Járulékos szerződések III.: Fizetési módok és más bankügyletek a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban.

13. A külföldiek gazdasági célú letelepedésének a kérdései. A külföldiek gazdasági célú letelepedésére vonatkozó alapvető fogalmak a magyar jogban. A külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.

14. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Molnár István János: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga I-II. (Patrocinium Kiadó)

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések (tételsor):

1. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának tárgya, a szabályozás módszere. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának fogalma, a jogági probléma. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának rendszere
2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közjogáról általában. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogának külső és belső feltételrendszere. Nemzetközi alapelvek. A gazdasági kapcsolatok fejlesztésében szerepet játszó nemzetközi szervezetek.
3. Az áruk nemzetközi kereskedelmének a liberalizálása, a GATT és működése 1994-ig.
4. A Marrakesh-i Egyezmény és a GATT 1994 rendelkezései.
5. A GATS és a TRIPS Egyezmény, a WTO működése 1994-től napjainkig.
6. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok közösségi jogi szabályozása. Az áruforgalom alapszabadsága. A közösségi vámjog és a piacvédelmi eljárások.
7. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok belső feltételrendszere. A nemzetközi kereskedelmi forgalom nemzeti szervezeti rendszere. Az engedélyezési rendszer elemei. A hazai piac védelmének egyéb eszközei. A devizajog.
8. A tőke nemzetközi áramlása- A külföldi tulajdon elvonásának a kérdései. Az Act of State doktrína.
9. A külföldi beruházásokkal kapcsolatos univerzális és regionális szabályozás.
10. A nemzetközi tőkeáramlást érintő bilaterális egyezmények. A külföldi befektetések jogi szabályozásának eszközei a nemzeti jogokban.
11. A WTO és vitarendezési mechanizmusa.
12. Az ICSID és a Szöuli Egyezmény vitarendezési mechanizmusa.
13. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok magánjogának rendszere és forrásai. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésében és a jogfejlesztésben szerepet játszó fontosabb nemzetközi szervezetek.
14. Az egyes nemzeti jogrendszerek belső jogforrásai. A világ nagy jogrendszerei. A kontinentális jogrendszer és az angolszász jogrendszer főbb jellemzői. A vegyes jogrendszerek. Speciális nemzeti jogforrások.
15. A jogszabálynak nem minősülő jogforrások. A lex mercatoria fogalma és problémája. Az UNIDROIT Alapelvek és az Európai Szerződési Jog Alapelvei.
16. Az elektronikus adatszere és az elektronikus kereskedelem.
17. A nemzetközi adásvétellel kapcsolatos jogegységesítés. A Bécsi Vételi Egyezmény hatálya.
18. A Bécsi Egyezmény alkalmazásának általános kérdései. A szerződés megkötésének a szabályai.
19. A felek jogai és kötelezettségei a nemzetközi adásvételi szerződésben.
20. A szerződésszegés szabályai és a kárveszély átszállása a Bécsi Egyezményben.
21. A New York-i Elévülési Egyezmény és az INCOTERMS.
22. Vállalkozási szerződések a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogában.
23. A technológia transzfer szerződés. A franchise szerződés. A nemzetközi kooperációs szerződés.
24. A kereskedelmi ügynöki szerződés.
25. A forgalmazói szerződés.
26. A nemzetközi vasúti árufuvarozási szerződés jellegzetességei.
27. A nemzetközi közúti és légi árufuvarozási szerződések.
28. A tengeri árufuvarozási szerződés.
29. A folyami árufuvarozási szerződés szabályai. Kombinált fuvarozás és konténerfuvarozás nemzetközi viszonylatokban. Az áru továbbításával kapcsolatos további (fuvarjogon kívüli) szerződések.
30. Az átutalás és a beszedvény
31. Az okmányos meghitelezés
32. Hitelügyletek a nemzetközi kereskedelemben. A nemzetközi faktoring.
33. A nemzetközi lízing és a bankgarancia.
34. A külföldiek gazdasági célú letelepedéséről általában. Alapvető fogalmak a magyar jogban.
35. A külföldi részvétellel működő gazdasági társaságok.
36. A külföldi székhelyű vállalkozások magyarországi fióktelepei és kereskedelmi képviselői.
37. Választottbíráskodás és más alternatív vitarendezési módok a nemzetközi kereskedelemben: kialakulásuk, fajtái. A választottbíráskodással kapcsolatos egyes általános kérdések.
38. A nemzetközi választottbíráskodás egyes kérdései.

PÉNZÜGYI JOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Financial Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	14 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170903K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Pénzügyi jog I. című tárgy teljesítése
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Menyhárt Szabolcs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a félévben megismerkednek az adórendszer alapjaival, szabályozásával és működésével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

14. A Magyar Nemzeti Bank. A pénzügyi piac joga, a pénzügyi intézményrendszer.
15. Az adóigazgatási eljárás alapelvei. Az adózás rendjéről szóló törvény hatálya. Az adókötelezettség tartalmi elemei.
16. Az adóhatósági ellenőrzés. Az adózás rendjéről szóló törvény jogorvoslati fórumrendszere és szankciórendszere.
17. A személyi jövedelemadó jellemzői, adórendszerben betöltött helye, alapelvei és alapvető fogalmai. A személyi jövedelemadó megállapításának módjai.
18. Az Szja-törvény szerinti jövedelemkategóriák. Az összevont adóalap tartalma. Az összevont adóalap, a számított adó. A különadó jövedelmek.
19. Társasági adó – jellemzők, alapelvek, alanyok, adóalap, korrekciós tételek, adómérték.
20. Az általános forgalmi adó jellemzői, alapja, mértéke.
21. Az általános forgalmi adó működése. Adómentességek.
22. Az illetékek.
23. A vámjog rendszere.
24. A jövedéki szabályozás.
25. Az egyszerűsített vállalkozói adó és a kisadók.
26. Számvitel, a számviteli törvény és az adótörvények összefüggései.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: alapvizsga

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az előadások anyaga, valamint az egyes témakörökhöz az előadásokon, illetve a szemináriumokon elemzett és hivatkozott jogszabályok.
- Egyetemenközi adójogi tankönyv. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (készülőben)
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 2000. évi C. törvény a számvitelről
- 2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról
- 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
- 2016. évi LXVIII. törvény a jövedéki adóról
- 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról
- 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

- Ercsey Zsombor: Az adóztatás igazságossága. Patrocinium Kiadó, Budapest 2016
- Ercsey Zsombor: Tax Reforms in Hungary, Harthmedia Kft., Pécs 2015
- Simon István (szerk.): Pénzügyi jog II. Osiris Kiadó, Budapest 2012

FOGYASZTÓVÉDELMI JOG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Consumer Protection
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170904K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog III. (kötelmi általános rész)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter, Dr. Szuchy Róbert, Dr. Sándor István

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A fogyasztóvédelmi jog célja, a fogyasztóvédelmi jog és az egyes jogágak (jogterületek) kapcsolata; a fogyasztóvédelmi szabályozás rendszere; a fogyasztóvédelem gazdasági alapjai, a fogyasztóvédelmi jog fejlődéstörténete. A tananyag és a követelmények ismertetése
2. A fogyasztóvédelem alanya – a fogyasztó; a fogyasztóvédelem intézményrendszere
3. Termékbiztonság
4. A fogyasztók tájékoztatása, oktatása
5. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok I.
6. Tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok II.
7. Fogyasztói szerződések általános szabályai; a távollévők között létrejött szerződések
8. Üzlethelyiségtől távol kötött szerződés (házaló kereskedés); utazásszervezői és közvetítői tevékenység
9. Az ingatlanok időben megosztott használati jogának megszerzésére irányuló szerződések – Time-share
10. Fogyasztóknak nyújtott hitel
11. Tisztességtelen általános szerződési feltételek – tisztességtelen szerződési kikötések; szavatosság, termékszavatosság, Jótállás, termékfelelősség
12. A fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének fórumai; a fogyasztóvédelmi jogok érvényesítésének eszközei; beszámoló

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Kötelező irodalom:

- Miskolczi Bodnár Péter - Sándor István: Fogyasztóvédelmi jog I. Patrocínium Kiadó Budapest
- Miskolczi Bodnár Péter: Fogyasztóvédelmi jog II. Patrocínium Kiadó Budapest
- Miskolczi Bodnár Péter: Fogyasztóvédelmi jog III. Patrocínium Kiadó Budapest
- az előadások teljes anyaga, továbbá
- az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok

Ajánlott irodalom:

- Miskolczi Bodnár Péter: A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok tilalma, Patrocínium Kiadó Budapest, 2011.
- Dr. Sándor István: A magyar fogyasztóvédelmi jog, UNIÓ Budapest, 2003.
- Dr. Fazekas Judit: Fogyasztóvédelmi jog Complex Budapest 2007.
- Dr. Osztoivits András: Az Európai Unió fogyasztóvédelmi joga

BÜNTETŐJOG V.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Criminal Law V.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Strafrecht V.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170905K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A négy szemeszterben oktatott Általános Részi és Különös Részi tudásanyagon túl a záróvizsga felkészítő és a szakvizsga felkészítőben szereplő jogesetek megbeszélése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A záróvizsga felkészítőben szereplő legjelentősebb, a záróvizsgán is kérdezendő büntetőjogi esetek a hallgatókkal együtt történő megoldása.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea – Harangozó Attila (szerk.): Büntetőjog II. Különös Rész 2. átdolgozott kiadás Jogi Szakvizsga könyvek Patrocinium, Budapest,
- Czine Ágnes - Domokos Andrea: Felkészítő a büntetőjogi záróvizsgára. Patrocinium, Budapest, 2017.

BÜNTETŐ ELJÁRÁSJOG III. (SZAKSZEMINÁRIUM)

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminal Procedural Law III.
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Strafprozess Recht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	2 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170906K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Czine Ágnes
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Czine Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. tv. korábban elsajátított rendelkezéseinek (Be. I. és Be. II.) az alkalmazása

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A szakszeminárium három részből áll: legalább egy kötelező tárgyaláshallgatás, jogesetmegoldások és per-szimulációk. A tárgyaláshallgatás elemzése, a konkrét, eljárási problémákra koncentrááló jogesetek megoldása, és a tárgyalást megjelenítő per szimuláció.

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	szóbeli (formája: jogesetmegoldás)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- 2017.évi XC. Törvény a büntetőeljárásról
- az előadás anyaga

Ajánlott irodalom:

- Király Tibor: Büntető eljárási jog 4. átdolgozott kiadás, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.
- A büntetőeljárás dr. Farkas Ákos - dr. Róth Erika Wolters Kluwer Kft., 2012.

SZOCIÁLIS JOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170907K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Szociális jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató eligazodjon a szociális-társadalombiztosítási ellátások rendszerében. A hallgatók a tantárgy keretében részletesen megismerkednek az egyes szociális jogi alrendszerek (egészségbiztosítás, nyugdíjbiztosítás, szociális segélyezés, foglalkoztatáspolitikai, családi támogatások etc.) keretében nyújtott ellátásokra vonatkozó jogi szabályozás kérdéseivel. Célkitűzés továbbra, hogy a hallgatók ismerjék az Európai Közösség területén szabadon mozgó munkavállalók szociális biztonságának megteremtését jelentő koordinációs rendeletek az alapvető rendelkezéseit is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az egészségügyi szolgáltatások rendszere. Alapellátás, járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátások. A beutalási rendszer elemzése.
- Az egészségbiztosítás keretében nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Térítésmentesen, árhoz nyújtott támogatással és részleges térítéssel nyújtott egészségügyi szolgáltatások. Külföldön történő gyógykezelés kérdései. Méltányosság az egészségbiztosítás keretében.
- Egészségbiztosítás pénzügyi ellátásai: csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj, táppénz.
- Nyugdíjrendszerek tipizálása. A felosztó-kirovó nyugdíjrendszer, önkéntes kölcsönös nyugdíjbiztosítás, nyugdíj-előtakarékossági számla, foglalkoztatói nyugdíj.
- A nyugellátások rendszere: az öregségi nyugdíj. Öregségi teljes nyugdíj, öregségi résznyugdíj, nők kedvezményes nyugdíja. Szolgálati idő.
- A hozzátartozói nyugellátások. Szülői nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj, baleseti hozzátartozói nyugellátások.
- A gyermeket nevelő családoknak nyújtott támogatások, pótlékok. Családi pótlék, gyermekgondozást segítő ellátás, gyermeknevelési támogatás, anyasági támogatás. A gyermekvédelem keretében nyújtható támogatások. Otthonteremtési támogatások. Babakötvény.
- Az álláskereső számára nyújtott ellátások rendszere. Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök ismertetése.
- Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök ismertetése.
- Baleseti ellátások rendszere. Üzemi baleset. Foglalkozási megbetegedés. Az üzemi baleset és a munkahelyi baleset összehasonlítása. Regresszív igény. Baleseti ellátások elemzése. Baleseti egészségügyi szolgáltatás. Baleseti táppénz. Baleseti járadék.
- A szociális igazgatás körében nyújtott ellátások. Pénzügyi ellátások. Természetben nyújtott ellátások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott alapszolgáltatások. Személyes gondoskodás keretében nyújtott szakosított ellátások. Térítési díj.
- A megváltozott munkaképességű személyek orvosi és szakmai rehabilitációja. A magyar rehabilitációs rendszer elemzése és rendeltetése. Rehabilitációs ellátás. Rokkantsági ellátás. Megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott támogatások.

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Szociális jog II: tananyag a társadalombiztosítási és szociális ellátások megismeréséhez.. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2018. (megjelenés alatt, várható: 2018. nov.)

Ajánlott irodalom:

- Az Európai Unió szociális joga – különös tekintettel a szociális biztonsági koordinációra / Social law in the European Union – Social security coordination, JATEPress Szeged, 2008.
- Dr. Hajdú József - Lőrincsikné Dr. Lajkó Dóra: Társadalombiztosítási jog Jogi szakvizsga jegyzet (III. fejezet 109-166 old), DialogCampus Kiadó, 2005.
- Az Európai Unió Szociális Dimenziója, in. A Szociális Védelem Alapkérdései az Európai Unióban (Social Dimension of EU in. Fundamental issues of social security in EU), szerk. Gyulavári Tamás, OFA Kht., Budapest 2004
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám. <http://jesz.ajk.elte.hu/homicsko25.mht>
- Dr. Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana. Jog és Állam 16. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2010. 1 - 97. p
- Dr. Homicskó Árpád: A személyek szabad mozgásának biztosítása az Európai Unióban az egészségügyi szolgáltatások vonatkozásában. Jogelméleti Szemle 2006. évi I. szám.
- Dr. Homicskó Árpád: A szociális biztonság garantálása az Európai Unióban. Jog és Állam 8. Nyári egyetem, 2006. Szerk: Dr. Kapa Máttyás. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Budapest, 2006.
- Dr. Homicskó Árpád: Az egészségügyi szolgáltatások jogi szabályozása. Jogelméleti Szemle 2007. évi II. szám.

VERSENYJOG II.

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Competition Law II. Antitrust Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	12 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	4 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170908K
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Versenyjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktatók:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy szakmai elsajátításának célja, hogy a hallgató megismerkedjen a versenyjogi alapfogalmakkal, a kartelljoggal, ismerje a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmát, tudja, mit jelent a vállalkozások összefonódása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A verseny szerepe a gazdaságban, a versenyjog fő területei, a verseny funkciói. Tananyagok, követelmények, számonkérés ismertetése
2. Az EK versenyjogának kialakulása, fejlődése, a magyar és közösségi versenyjog fő területei, a közösségi versenyjog forrásai, Aa GVH és az Európai Bizottság versenyjogi szerepe. Vállalkozás a magyar versenyjogban és az EK versenyjogában. A közösségi és a magyar versenyjogi szabályok együttes alkalmazása. A versenytörvény hatálya. A tagállamok közötti kereskedelem befolyásolása.
3. Érintett piac, érintett árupiac, keresleti és kínálati helyettesíthetőség; érintett földrajzi piac. A kartell fogalma. Egymástól független vállalkozások
4. Tipikus kartellfajták. Horizontális és vertikális versenykorlátozások. Bagatell kartell. A kartell versenyjogi, polgári jogi és büntető jogi következményei.
5. Kartell a GVH gyakorlatában
6. Mentesülés. A csoportmentesítési rendszer kialakulása a közösségi jogban. A mentesítés rendszerének áttekintése. Magyar csoportmentesítési rendeletek I.
7. Magyar csoportmentesítési rendeletek II.
8. Gazdasági erőfölény I. A gazdasági erőfölény fogalma
9. Gazdasági erőfölény II. Visszaélés gazdasági erőfölénnyel
10. Gazdasági erőfölény III. Visszaélés a GVH gyakorlatában
11. Vállalkozások összefonódása

Évközi tanulmányi követelmények:

<u>Értékelés módja:</u>	kollokvium
<u>Az értékelés módszere:</u>	írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Miskolczi Bodnár Péter: A versenykorlátozások jogának magyar szabályai Patrocinium Budapest
- Tóth András: A versenyjogi jogeset és szöveggyűjtemény Patrocinium Budapest 2016.
- előadások anyaga

Ajánlott irodalom:

- Kommentár a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvényhez (Lektor Tóth Tihamér) GVH Budapest 2014.
- Miskolczi Bodnár Péter: A versenytörvény magyarázata KJK-KERSZÖV, Bp. 2002.

KRIMINALISZTIKA

<u>A tantárgy megnevezése:</u>	Forensic Science
<u>A tantárgy megnevezése:</u>	ForensischeWissenschaft
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170801KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Dobrocsi Szilvia
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ibolya Tibor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnügyi tudományokon belül a kriminalisztika a joghallgatók számára a bűnügyi nyomozásban elméleti és gyakorlati ismereteinek felvázolása és bemutatása a jogászai szakmák során történő felhasználás megkönnyítése érdekében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminalisztika története, fogalma, tárgya és helye a bűnügyi tudományok rendszerében.
2. A nyomozás tervezése és szervezése
3. Krimináltechnika I.
4. Krimináltechnika II. A helyszín, és a helyszínelés jelentősége a bűnügyi nyomozásban
5. Szakértői bizonyítás
6. Kihallgatási taktika I.
7. Kihallgatási taktika II.
8. Profilalkotás
9. Az igazságügyi orvostan, mint a kriminalisztika „testvértudománya”
10. Az emberölés és a testi épség elleni bűncselekmények nyomozása
11. A nemi erkölcs elleni bűncselekmények nyomozása
12. A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása I.
13. A vagyon elleni bűncselekmények nyomozása II.
14. Nyomozás számítógépes környezetben

Évközi tanulmányi követelmények: tanulmányi segédanyagok ismerete

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Dr. Ibolya Tibor: Kriminalisztikatörténeti tanulmányok. Patrocinium, Budapest, 2015 ISBN 978-963-413-007-9
- Ibolya Tibor: Az első magyar kriminalisztika tankönyv és szerzője. Ügyészek Lapja 2012/2.
- Ibolya Tibor: A gépjármű-finanszírozással kapcsolatos bűncselekmények nyomozásáról. Rendészeti Szemle 2008/11.
- Ibolya Tibor: Egy erőszakos közöskülés nyomozása és annak tanulságai. Rendészeti Szemle 2010/3.
- Ibolya Tibor: A hűtlen kezelés bizonyítása. Rendészeti Szemle 2010/10.
- Ibolya Tibor: A „torrentraziák” büntetőjogi megítélése. Belügyi Szemle 2011/2.
- Ibolya Tibor: Kihallgatási taktika a nyomozásban (www.ibolyatibor.hu)
- Ibolya Tibor: A daktiloszkópia és a dánosi rablógyilkosság (www.ibolyatibor.hu)
- Ibolya Tibor: A számítástechnikai jellegű bűncselekmények nyomozása. Patrocinium Kiadó, Budapest. 2012. (Tanszéklet)
- Ibolya Tibor: Elfelejtett kriminalisták. Dr. Gábor Béla a daktiloszkópia első magyar szakértője. Belügyi Szemle. 2014/3.

Ajánlott irodalom:

- Kriminalisztika (szerk. Bócz Endre). (BM Kiadó, 2004. 1-2. kötet)
- Dr. Molnár József: A kriminalisztika tudománya I-IV. (Kriminológia Évkönyv, Bp. 1995., Kriminológiai és kriminalisztika tanulmányok 33., 34. és 35. kötet)
- Kertész Imre: A kihallgatás taktika lélektani alapjai (Bp. 1965.)
- Dr. Gödöny József: Bizonyítás a nyomozásban (Közgazdasági és Jogi Kiadó, 1968.)

MUNKAJOG III. (KÖZSZOLGÁLATI MUNKAJOG)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law III. Public sector labour law
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170802KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató:</u>	Dr. Kun Attila, Dr. Homicskó Árpád

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A Munkajog III. tantárgy (Közszolgálati jog) oktatásának célja, hogy a hallgató – építve a Munkajog I és II ismeretanyagára is – képes legyen:

- azonosítani a közszolgálat értelmezési kereteit, a magánszféra és a közszféra, illetve az ezekre vonatkozó jogi szabályozás lényegbevágó különbségeit;
- átlátni a kormánytisztviselőkre és köztisztviselőkre vonatkozó szabályokat (Kttv.);
- átlátni a közalkalmazotti jogállás (Kjt.) lényegi ismérveit;
- értelmezni és alkalmazni a közszolgálati jogviszony (pragmatika) legfontosabb elemeit (a jogviszony keletkezésétől kezdve az előmeneteli és illetményrendszeren, a teljesítményértékelés, a képzés, továbbképzés, a felelősségi rendszer szabályain át egészen a jogviszony módosításáig, megszűnéséig, kitérve a személyzeti igazgatás és a munkaügyi kapcsolatok kérdéseire is)
- eligazodni a közszolgálati emberi erőforrás-gazdálkodással, az életpálya-tervezéssel, valamint a közszolgálatban működtetett személyzeti rendszerekkel kapcsolatos alapvető jogi, igazgatási feladatok ellátására vonatkozó szabályokban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A közszolgálati jog általános kérdései, rendszere, a munkajoggal való kapcsolata
2. A Kttv. szerkezete és a jogok gyakorlásának és a kötelezettségek teljesítésének alapvető szabályai
3. A jogviszony keletkezése és módosítása; a munkáltatói jogkör gyakorlása; A kinevezéstől eltérő ideiglenes foglalkoztatás
4. A kormányzati szolgálati jogviszony megszűnése és megszüntetése
5. Az összeférhetetlenség
6. Az előmenetel
7. A kormánytisztviselők képzése, továbbképzése
8. A teljesítményértékelés és a minősítés
9. A munkaidő és a pihenőidő
10. A munkavégzés szabályai: a jogviszony tartalma; jogok és kötelezettségek
11. A díjazás
12. A fegyelmi felelősség és a kártérítési felelősség
13. A közszolgálati jogvita
14. A közszolgálati hivatásetika
15. A közszolgálati személyzeti igazgatás, Közszolgálati érdekegyeztetés, közigazgatási szakmai érdekképviselet

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Kollokvium jegy

Az értékelés módszere: Írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- György István- Hazafi Zoltán (szerk.): Közszolgálati jog. Budapest, NKE Szolgáltató Kft., 2015

Ajánlott irodalom:

- dr. Kis Norbert, Juhász Lilla Mária, dr. Hazafi Zoltán, dr. Horváth Attila, dr. György István, dr. Linder Viktória: Közzolgálati életpályák. Budapest, Nemzeti Közzolgálati és Tankönyv Kiadó, 2013.
- Kártyás Gábor (szerk.): Bevezetés a közzolgálati munkajogba, ELTE Eötvös Kiadó, 2015

ADATVÉDELEM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Data protection
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/ félév
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170803KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Péterfalvi Attila
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Péterfalvi Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók megismertetése az adatvédelem és az információszabadság nemzetközi szabályainak alapfogalmaival, a magyar szabályozás alkotmányos alapjaival, a hatályos szabályozás alapjaival, a szektorális adatkezelések alapvető szabályaival, a közérdekű adatok nyilvánosságával.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Alapfogalmak (személyes adat, különleges adat, adatkezelés, adatfeldolgozás)
2. Az adatkezelés célhoz kötöttsége
3. Adattovábbítás, az adatkezelések összekapcsolása, adattovábbítás külföldre
4. Adatbiztonság
5. Az érintettek jogai és érvényesítésük: Tiltakozási jog, Bírósági jogérvényesítés, Kártérítés
6. A közérdekű adatok nyilvánossága, ennek korlátai (államtitok, szolgálati titok, üzleti titok, döntéselőkészítő adat)
7. Az adatvédelmi biztos
8. Az adatvédelmi nyilvántartás,
9. Belső adatvédelmi felelős és adatvédelmi szabályzat
10. Személyes adatok feldolgozása és felhasználása kutatóintézetben,
11. Személyes adatok felhasználása statisztikai célra
12. Szektorális adatkezelések (rendőrség, egészségügy, direkt marketing, munkáltatók)

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Az Európai Parlament és a Tanács 95/46 EC Irányelve Az egyének a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos védelméről és ezeknek az adatoknak a szabad áramlásáról.
- Az Európa Tanács Egyezménye Az egyének védelméről a személyes adatok gépi feldolgozása során.
- Szerződés az európai alkotmány létrehozásáról II-68. cikk.
- A tantárgyat érintő hatályos magyar jogszabályok vonatkozó rendelkezései.

Ajánlott irodalom:

Az adatvédelmi biztos éves parlamenti beszámolója.

ÖSSZEHASONLÍTÓ ALKOTMÁNYJOG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Comparative Constitutional Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Alkotmányjogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170804KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Cservák Csaba
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Cservák Csaba

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az összehasonlító alkotmányjog jelképes utazást biztosít a világ különböző államaiba: az egyes jogintézmények világszerte előforduló módozatait vizsgáljuk. Mindezek során a gyakorlatban alkalmazható konzekvenciákat vonunk le.

Az összehasonlító alkotmányjog a leírt szabályok alapján elemzi a jogintézményeket. A politikatudomány az egyes tényezők tényleges, gyakorlati érvényesülését vizsgálja. Az alternatív előadáson főszabály szerint az alkotmányjogi megközelítést alkalmazzuk, azzal a kitételrel, hogy amennyiben egy jogintézmény tényleges érvényesülése lényegesen eltér a leírt jogszabálytól, ott erre külön utalást teszünk. Az összehasonlító módszertan eredménye kétirányú lehet. Az egyik a „van” pusztá megértésére és leírására irányul. Ezen túlmegey a másik irány, amely az összehasonlítás eredményeként a „kell”-re is utal. E tanegység az utóbbi irányvonalat követi.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Évközi tanulmányi követelmények ismertetése, bevezetés az összehasonlító alkotmányjogba
2. A hatalommegosztás kérdésköre
3. Kormányzati rendszerek
4. Parlamentek
5. Kétkamarás parlamentek
6. Az államfő
7. A kormány
8. Parlament és kormány viszonyrendszere
9. Összehasonlító választási jog I.
10. Összehasonlító választási jog II.
11. Választás és kormányzat egyes konkrét államokban
12. Alkotmánybíráskodás nemzetközi összevetésben

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: *előadások anyaga*

Ajánlott irodalom:

- Kilényi Géza: Összehasonlító alkotmányjog, Budapest, PPKÉ egyetemi jegyzet, 2002
- Cservák Csaba (szerk.): Összehasonlító alkotmányjogi tanulmányok, Patrocinium, 2015. Budapest

KRIMINOLÓGIA

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Criminology
<u>A tantárgy megnevezése - németül:</u>	Kriminologie
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170805KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A bűnözésre és a bűnöző személyiségre vonatkozó elméletek megismertetése a hallgatókkal az általános és a különös szintjén. A kriminológia tudományának megalakulását, az egyes iskolák legfőbb elveit ismerteti a kurzus. A devianciák és a kriminalitás közti összefüggéseket tárgyalja. Foglalkozik az áldozattal, a bűnmegelőzéssel és a büntetőpolitikával is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Kriminológiai alapvetés
- A kriminológia kutatási területe, kezdeti iskolák
- Szociológiai irányzatok
- A társadalmi struktúrával kapcsolatos elméletek
- Az elkövető személyiségével foglalkozó elméletek, a női bűnözés
- A magyar kriminológia története
- Erőszakos bűnözés I.
- Erőszakos bűnözés II.: A családon belüli erőszakról általában
- Gyermek- és fiatalkori bűnözés
- Devianciák és a bűnözés kapcsolata
- A magyarországi kriminalitás általános jellemzői, vagyoni elleni bűnözés

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea - Nemes Zsófia: Tételek, gondolatok a kriminológia tudományából. Patrocinium Budapest, 2016.
- Korinek László: Kriminológia I- II. Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2010.

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések: A Domokos- Nemes-féle jegyzetben szereplő tételek

KERESKEDELMI JOG II. (AZ ÜZLETI ÉLET SZERZŐDÉSEI, ÉRTÉKPAPÍRJOG) REPETITÓRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Commercial Law II.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170806KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Miskolczi Bodnár Péter
<u>Oktatók:</u>	Dr. Szuchy Róbert, Miskolczi-Bodnárné Dr. Harsányi Gyöngyi

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Kereskedelmi szerződések

1. Követelményrendszer Szerződéskötés az üzleti életben. Elektronikus kereskedelem.
2. Fizetési módozatok Közvetítői szerződések és összehasonlításuk a bizománnyal.
3. Forgalmazási szerződés. Barter.
4. A lízing tulajdonátruházási vonatkozásai. Lízing.
5. Faktoring
6. Koncesszió Jogbérleti (franchise) szerződés

Értékpapírjog

7. Az értékpapír fogalma, funkciói, osztályozás.
8. Váltó
9. Csekk. Kötvény Kincstárjegy. Letéti jegy.
10. Kárpótlási jegy. A részvény. Értékpapír kibocsátás. Tőzsdei ügyletek
11. Közraktári szerződés – közraktári jegy
12. Jelzáloghitel – jelzáloglevél. Befektetési alap – befektetési szerződés – befektetési jegy.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli dolgozat

A vizsga anyagát képezik a fentebb megjelölt kötelező írásbeli tananyagok, az előadások során feldolgozott anyagrészek és a megjelölt hatályos jogszabályok!

A félévben tanultakon túlmenően része a **Ptk. Kötelmi jog Általános rész egésze (különösen a szerződés érvénytelensége, megkötése, megszüntetése, megerősítése) és a Különös részből a speciális szerződések alapjául szolgáló Polgári jog tárgy keretében tanult szerződéstípusok (adásvétel, vállalkozás, megbízás, bizomány) anyagrészének beható ismerete.**

A vizsgák írásban történnek. A rövid választ igénylő kérdések mindhárom anyagrészt felölelik. A vizsgadolgozatok javítását a tanszék oktatói végzik. A dolgozat csak akkor éri el az elégséges (2) szintet, ha a válaszok alapján elért pontok meghaladják az elérhető összpontszám felét és mindkét anyagrészben elérik az adott anyagrészben megszerzhető pontok 40%-át.

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Barta Judit, Fazekas Zoltán, Harsányi Gyöngyi, Miskolczi Bodnár Péter, Szuchy Róbert, Ujváriné Antal Edit Majoros Tünde (szerk.): Kereskedelmi szerződések alapvető szabályai, Budapest, Patrocinium Kiadó, 2016. (második, átdolgozott kiadás)
- Harsányi Gyöngyi: A magyar értékpapírjog alapjai, Novotni Kiadó Miskolc, 2010. (Használható a szerző hasonló című tankönyve, amely a Protestáns Jogi Oktatásért Alapítvány kiadásában jelent meg, Budapest 2009.)

Követelményt képez az előadások teljes anyaga, különös tekintettel a jegyzetben nem szereplő, de előadáson ismertetett szerződésekre, a kötelmek és a szerződések közös szabályai a Ptk.-ból, továbbá az előadásokon megjelölt hatályos jogszabályok.

Ajánlott irodalom:

- Vékás Lajos: A Polgári Törvénykönyv – magyarázatokkal, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2013
- Osztovícs András (Szerk.): Ptk. Magyarázata, Opten Könyvkiadó, Budapest 2014

A FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS JOGA

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Corporate Governance
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170901KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az érdeklő hallgatók számára bevezetés nyújtani a Felelős Vállalatirányítás (*Corporate Governance*) főbb szabályaiba.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, a Felelős Vállalatirányítás szükségessége
2. A Felelős Vállalatirányítás (Corporate Governance) történeti fejlődése
3. A Corporate Governance elméletek
4. A Corporate Governance szereplői
5. Felelős Vállalatirányítás az USA-ban és Angliában, a Sarbanes Oxley Act
6. Az OECD Felelős Vállalatirányításra vonatkozó alapelvei
7. A Felelős Vállalatirányítás az Európai Unióban
8. Felelős Vállalatirányítás a német jogrendben
9. Kitekintés: Felelős Vállalatirányítás Kelet-Ázsiában
10. Vállalatok társadalmi felelősségvállalása (CSR)
11. Vállalatok társadalmi felelősségvállalása az Európai Unióban
12. Felelős Vállalatirányítás Magyarországon, a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlása
13. Corporate Governance esettanulmányok
14. Beszámoló

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kecskés András: Felelős társaságirányítás (Corporate Governance), HVG Orac, Budapest, 2011
- Auer Ádám: Corporate governance - A felelős társaságirányítás jelenkori dimenziói, Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017

Ajánlott irodalom:

- Monks, R., Minow, N.: Corporate Governance; 4rd edition, Wiley-Blackwell publishing, 2008

GAZDASÁGI BŰNCSELEKMÉNYEK

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Economical Crimes
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170902KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fodor Balázs

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus a gazdasági bűncselekményekre vonatkozó legfontosabb elméleti, jogalkotási és jogalkalmazási kérdéseket tekinti át.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A gazdasági bűnözés történeti áttekintése, morális megítélése és a piacgazdaság jogi szabályozása
2. A gazdasági bűnözés kriminológiai és büntetőjogi meghatározása, a gazdasági tevékenység fogalmának vizsgálata, illetve bűnügyi statisztikák a gazdasági bűnözés vonatkozásában
3. A gazdálkodással kapcsolatos bűncselekmények rendszertana és a gazdasági bűncselekmények jellemzői
4. A gazdasági bűncselekmények alanyiséga és a vezető tisztségviselő felelőssége
5. A gazdálkodás körében elkövetett vagyon elleni bűncselekmények áttekintése
6. A pénzmosás és a pénz- és bélyegforgalom biztonsága elleni bűncselekmények áttekintése
7. A gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények áttekintése
8. A számvitel rendjének megsértése és a csődbűncselekmény
9. A fogyasztók érdekeit és a gazdasági verseny tisztaságát sértő bűncselekmények áttekintése
10. A költségvetési csalás
11. Az adóigazgatási és a büntetőeljárás kapcsolata
12. Nyomozás és bizonyítás a gazdasági bűncselekmények körében

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Angyal Pál: A magyar büntetőjog kézikönyve 5. kötet Budapest, 1929.
- Molnár Gábor: Gazdasági bűncselekmények. Budapest, 2009.
- Tóth Mihály: Gazdasági bűnözés és bűncselekmények, Budapest, 2002.

INTERNATIONAL BUSINESS LAW

<u>Oktatás nyelve:</u>	angol
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170903KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Nemzetközi jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Belényesi Pál
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Belényesi Pál

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

The course will start with the introduction to general legal principles, and then we move onto the international trade and commercial area of law. We will delve into the particularities of the international business transactions to conclude with specific cross-border issues such as regulation and competition at international level.

The course has several objectives. Students gain knowledge about international business terms, risks, deals (export-import, foreign direct investment, international IPR). We discuss basic notions of property, judicial forums, and alternative dispute resolution.

On the one hand, it aims at introducing students to issues surrounding international commercial transactions (including basic requirements of a contract of sales, international shipping terms, and liability of air and ocean carriers, etc.).

On the other hand, we will be examining the environment of international trade law (focusing on GATT, WTO) and the regulation of imports and exports.

Finally, we will try to familiarize ourselves with various areas of regulation of international business, such as competition law and environmental law.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész) kompetenciák leírása:

Upon successful completion of the course, students will know the basic laws and principles of international business law. In particular, students will be able to understand the development of international law and the formation, validity and performance of international sales contracts.

The students shall become familiar with the main documents related to the sale of goods, such as the letter of credit; students will also have the opportunity to learn specific issues related to the regulation of exports and the regulation of import. Students will also analyze and understand the basic principles of environmental law and antitrust law.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: Kollokvium. Írásbeli évközi ZH a TVSZ 60. § (2) bekezdése a) pontja szerint (két ZH alkalom kerül majd meghirdetésre a TVSZ 61. § (8) bekezdése alapján, melyek pontos időpontjáról később adunk tájékoztatást)

Az értékelés módszere: írásbeli vizsga

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

az előadáson kiosztott segédanyag

KÖZBESZERZÉS JOGA

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Public Procurement Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170904KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Közigazgatási jog IV.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Szuchy Róbert
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tárgy elsődleges célja, hogy átfogó képet adjon a közbeszerzésekhez kapcsolódó jogi szabályozási keretéről. A tárgy a közbeszerzési eljárások célján és kialakulásán túl vizsgálja nemcsak a hazai szabályozási kereteket, hanem nemzetközi kitekintést is nyújt. A tárgy áttekinti a közbeszerzési eljárások folyamatát, a közbeszerzési eljárások előkészítésétől kezdődően, az eljárások megindításán és lefolytatásán át egészen a szerződések megkötéséig, sőt azon túl is, egészen az esetleges szerződésmódosítások közbeszerzési szabályozásáig, valamint a jogorvoslati eljárásokról is átfogó képet nyújt. Továbbá komplex rendszerbe helyezi és vizsgálja a közbeszerzéseket a kapcsolódó jogterületekkel – úgymint például a versenyjoggal és a büntetőjoggal – együtt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A közbeszerzés története, a közbeszerzés célja, a közbeszerzés alapelvei
2. A közbeszerzési alanyai, a közbeszerzés tárgyai
3. A közbeszerzési eljárás előkészítése
4. A közbeszerzési eljárás folyamata, szakaszai
5. A közbeszerzési eljárás fajtái, eljárásrendek
6. Speciális közbeszerzési eljárások
7. A közbeszerzési törvényhez kapcsolódó végrehajtási rendeletek
8. A közbeszerzési eljárás során megkötött szerződések, a szerződésmódosításra vonatkozó speciális rendelkezések
9. Támogatásból megvalósuló közbeszerzések
10. A közbeszerzések intézményrendszere, jogorvoslatok a közbeszerzési eljárásban
11. A közbeszerzés és a versenyjog.
12. A közbeszerzési jog nemzetközi vetületei

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Patay Géza (szerk): A KÖZBESZERZÉS JOGA - Kommentár a gyakorlat számára, HVG-ORAC Kiadó, Budapest, 2014

Ajánlott irodalom:

- Juhász Ágnes: A közbeszerzésről másképpen - közjog és magánjog határán, Lectum Kiadó, 2014
- Az előadáson elhangzottak

ORVOSI JOG (EGÉSZSÉGÜGYI JOGI ALAPISMERETEK)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Medical law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170905KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hallgatók bevezetése az egészségügyi szabályozás alapjaiba. Megismerkednek az egészségügyi rendszerrel, az abban részt vevő felekkel, a köztük lévő jogi kapcsolattal. Megtanulják az egészségügyben részt vevő feleket megillető jogokat, az őket terhelő kötelezettségeket. Betekintést nyernek az egészségügyi törvény egyes rendelkezéseibe, annak értelmezésébe. A hallgató a tantárgy végén megismeri az egészségügyre vonatkozó alapvető jogi szabályokat munkajog, társadalombiztosítási és polgári jogi megközelítésből.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- Az orvosi jog fogalma. Az orvosi jog elhelyezése a jogrendszerben. Az egészségügy feladata. A magyar egészségügyi ellátás rendszerének és működésének általános bemutatása.
- Az egészségügyi igazgatás szervezetrendszere. Az egészségügyi ellátást nyújtó intézmények.
- Az élethez, az egészséghez és az egészségügyi ellátáshoz való jog szabályozásának bemutatása.
- Az egészségügyi ellátáshoz való jog általában. Az egészségügyi ellátáshoz való jog részjogosítványai.
- Az egészségügyi tevékenységek csoportosítása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény alapján.
- Az egészségügyi tevékenység végzésének egyes kérdései, munkajogi alapismeretek.
- Az egészségügyi szolgáltatások rendszere, tekintettel a progresszív betegellátás alapelveire. A beutalási rendszer.
- A betegjogokról általánosságban. A betegjogok személyi és tárgyi hatálya. Az emberi méltósághoz való jog és az önrendelkezési jog. Az egészségügyi ellátás visszautasításának joga. A kapcsolattartás joga, az intézmény elhagyásának a joga, a beteg tájékoztatáshoz való joga. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga és az orvosi titoktartáshoz való jog.
- A beteg kötelezettségei. Az egészségügyi dolgozók jogai és kötelezettségei. Az ellátási kötelezettség. Vizsgálati és terápiás módszerek jogszabály keretei közötti szabad megválasztásának joga, az egészségügyi ellátás megtagadásának joga.
- Az egészségügyi adatok kezelése és védelme. Tájékoztatási kötelezettség, dokumentációs kötelezettség és titoktartási kötelezettség.
- A betegek jogainak érvényesítése. A betegjogi képviselő és a közvetítő tanács szerepe a betegjogi rendszerben. Bírósági eljárás.
- Az orvosi jogviszony. Az orvos és a beteg közötti jogviszony, mint bizalmi kapcsolat, valamint az orvos és az egészségügyi intézmény közötti jogviszony elemző vizsgálata. Az orvosi jogviszony keletkezése, módosulása és megszűnése. A jogi és az etikai megközelítés eltérései. Polgári jogi felelősség az orvosi működésért. A kártérítési felelősség megállapításának feltételei. Az alkalmazott és a megbízott károkozása. A sérelemdíj megtérítése.
- Orvos-biológiai kutatás és kísérlet. Az emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárások. Az embriókkal és az ivarsejtekkel végzett kutatások. A művi meddővé tétel. Serv- és szövetátültetés. A halottakkal kapcsolatos rendelkezések. Vérellátás. Katasztrófa-egészségügyi ellátás. Pszichiátriai betegek gyógykezelése és gondozása. Az orvosok és az egészségügyi dolgozók büntetőjogi felelőssége.

Évközi tanulmányi követelmények:

A félév során minden órán katalógus van. A félév végén írásbeli zárthelyi dolgozat megírása. Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Homicskó Árpád Olivér: Az egészségügyi szolgáltatások rendszertana.

Ajánlott irodalom:

- Tarr György: Élet és egészség, orvos és beteg, jog és erkölcs, az emberi méltóság fogalom szférájában.
- Kőszegfalvi Edit: Egészségügyi és betegjogi kézikönyv. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft.
- Gaizler Gyula: Bioetika

SZERZŐI JOG

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Copyright
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Das Urheberrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Óraszám:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170906KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja a bevezetés a szerzői jogi szabályozásba. Ezt a célt a szeminárium úgy kívánja teljesíteni, hogy a kurzus elvégzésével a hallgatók a szerzői jogot, mint szabályozási eszközt (kultúr) történeti kontextusba tudják helyezni, a jogi szabályozást szerves fejlődés eredményeként tudják szemlélni és ennek következtében ne tekintsék azt köbe vésett, megváltoztathatatlan igazságnak, hanem egy, a kulturális, gazdasági illetve műszaki változásokhoz folyamatosan adaptálódó normarendszernek.

A tantárgyra nem utolsó sorban azért van szükség, mert médiumok működésének egyik alapvető eszköze a tartalmak előállítása, illetve a kész tartalmak beszerzése. Ehhez pedig szükségszerűen hozzátartozik a különböző tartalmakhoz való hozzájutás jogi feltételeinek ismerete, ezen feltételek közti mozgás elsajátítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés, a tantárgy bemutatása, követelmények ismertetése A szerző – kreativitás és egyéniség, a mű – egyéni, eredeti jelleg, egyszerűs művek, közös művek
2. A szerzői személyhez fűződő jogok – az alkotó erkölcsi elismerése és annak módjai, A szerző vagyoni jogai I.
3. A szerző vagyoni jogai II.
4. A szerzői jog korlátai A. A szabad felhasználások 1. A szabadon hozzáférhető archívumok; 2. A kódolt tartalmak; 3. A meglévő alkotások reciklálása; 4. A díjigények
5. A felhasználás háttere: a szerzői jogi engedélyek és szerződések rendszere
6. Előadók, hanglemezgyárak, filmproducerek, műsorsugárzók, adatbázisépítők – a kapcsolódó jogi jogosultak
7. Közös jogkezelés
8. Szerzői jogi jogsértések és szankciók
9. esetmegoldás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom:

- 1999. évi LXXVI. törvény a szerzői jogról
- Grad-Gyenge Anikó (szerk.): Kézikönyv a szerzői jog érvényesítéséhez. www.szerzoijogikezikonyv.hu
- Grad-Gyenge Anikó: Szerzői jog és iparjogvédelem a magyar magánjogban. Patrocínium, Budapest, 2014.
- Gyertyánfy Péter (szerk.): A szerzői jogi törvény magyarázata. CompLex Wolters Kluwer Csoport, Budapest, 2014.
- Lontai Endre – Gyertyánfy Péter – Faludi Gábor – Vékás Gusztáv: Szerzői jog és iparjogvédelem. Eötvös Kiadó, 2016.
- Tóth András – Hegedűs Bulcsú – Grad-Gyenge Anikó – Udvarny Sándor: Infokommunikációs Jog. Patrocínium 2016.

VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Arbitration
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Schiedsgerichtsbarkeit
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170907KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári perjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A választottbíráskodás jogába kíván betekintést nyújtani, bemutatva a választottbíráskodás elméletét, magyar és külföldi történetét, a főbb nemzetközi és magyar választottbíróvási intézményeket, illetve a választottbíróvási jog alapjait számos esetjogi példán keresztül. A kurzus elvégzéséhez angol nyelvtudás szükséges.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

A kurzus célja, hogy a hallgatók részére bemutassa a választottbíráskodást mint alternatív vitarendezési formát. A kurzus során a választottbíráskodás történetének áttekintése után a legfontosabb választottbíróvási alapfogalmak és intézmények (MKIK, ICC, LCIA, stb.) bemutatására kerül sor, olykor idegen nyelvű források felhasználásával.

- Kompetenciák, készségek: jogösszehasonlító módszertan, vitarendezési készségek fejlesztése, vitarendezés nemzetközi környezetben, idegen nyelven.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Boóc Á.: Nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás. A választottbíró megválasztása és kizárása. Budapest, 2009.

Ajánlott irodalom:

Egyéb, a foglalkozáson megjelölt irodalom.

VÁLLALKOZÁSOK ADÓZÁSI SZABÁLYAI

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Taxation rules for enterprises
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Kereskedelmi Jogi és Pénzügyi Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelelően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170908KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Pénzügyi jog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Ercsey Zsombor
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Ercsey Zsombor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus keretében a hallgatók gyakorlati példák segítségével ismerik meg az eltérő vállalkozási formákra vonatkozó legfontosabb adójogi szabályokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A különböző vállalkozási formák.
2. Az egyes vállalkozási formákra vonatkozó adókötelezettségek (főszabály, választható adónemek, határidők, szankciók).
3. Az adóigazgatási eljárás.
4. Az adóigazgatási eljárás jogorvoslati fórumrendszere.
5. Az egyéni vállalkozó adózása.
6. A társas vállalkozó adózása.
7. Személyi jövedelemadó.
8. Társasági adó.
9. Egyszerűsített vállalkozói adó.
10. Kisadók.
11. Általános forgalmi adó.
12. Mentességek az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint.
13. Jövedéki adó.
14. Termékdíj.

Évközi tanulmányi követelmények: órai jelenlét

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli és szóbeli (zárthelyi dolgozat és referátum)

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Egyetemközi adójogi tankönyv. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest (készülőben)
- Az új adójog magyarázata 2010. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest 2010
- 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról
- 1996. évi LXXXI. törvény a társasági adóról és az osztalékadóról
- 2002. évi XLIII. törvény az egyszerűsített vállalkozói adóról
- 2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
- 2003. évi CXXXVII. törvény a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól
- 2007. évi CXXXVII. törvény az általános forgalmi adóról
- 2011. évi LXXXV. törvény a környezetvédelmi termékdíjról
- 2012. évi CXLVII. törvény a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról

Ajánlott irodalom:

- Simon István (Szerk.): Pénzügyi jog II. Osiris Kiadó, Budapest 2012
- Ercsey Zsombor: Az Szja- és az Afa-szabályozás igazságossága a magyar adórendszerben. PhD értekezés, Pécs 2013. letölthető: http://doktori-iskola.ajk.pte.hu/files/tiny_mce/File/Vedes/Ercsey/ercsey_nyilv_ertekezes.pdf

VERSENYJOG ÉS HATÁRTERÜLETEI

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul)</u>	Competition Law and its border areas
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelezően választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	őszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL170909KV
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Versenyjog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyjog és határterületei tárgy célja kifejezetten a versenyjog c. tárgyra épülő és azt kiegészítő ismeretanyag átadása az állami versenyjog, az eljárásjog és a versenyjoghoz kapcsolódó határterületek vonatkozásában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Gazdasági szabályozás és versenyjog (szabályozás elmélet/történet, szabályozási rendszer, globális és összehasonlító versenyjog); A verseny alkotmányossági vonatkozásai
2. Versenyjogilag szabályozott állam az EU-ban: árukereskedelmi monopóliumok, 106. cikk, effet utile, fúziós rendelet 21. cikk; állami támogatások joga
3. Versenyjogi jogalkalmazás alapjogi vonatkozásai
4. A kartellek elleni küzdelem eszközei
5. Versenyjog és technológia (szabványok, szabadalmak, K+F, on-line kereskedelem, adatalapú piacok)
6. Versenyjog a bíróságok előtt: kártérítés, választott-bíráskodás és versenyjog, amicus curiae

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium, de az órát látogatók jegymegajánló ZH-t írhatnak

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tóth András: Versenyjog és határterületei (előkészületben)

Ajánlott irodalom:

- Tóth Tihamér: Az Európai Unió versenyjoga, CompLex, 2014., Budapest
- A gazdasági verseny igazgatása – szerk. Lapsányszky András: Közigazgatási jog - Fejezetek szakigazgatásaink köréből (II. kötet), Gazdasági közigazgatás, infrastruktúra igazgatás, CompLex, 2013., 61-100. old

AZ ÖRÖKLÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI, A HAGYATÉKI ELJÁRÁS

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Practical questions of law of heritage, Procedure of heritage
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Praktische Fragen des Erbrechts, das Erbverfahren
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17017SZLPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábián Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábián Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az öröklési jog tételes szabályainak ismeretére alapozottan az egyes jogintézmények tényleges működésének ismertetése, az öröklési jog „diszpozitivitásából” fakadó sajátos jogesetek kapcsán a közjegyzői tevékenység és bírói gyakorlat áttekintése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Az öröklésből való kiesés kérdései.
2. A végrendeleti és a törvényes öröklés együttes érvényesülése.
3. Az osztályra bocsátás gyakorlata.
4. Ági öröklés, ági vagyon.
5. A kötelesrészrel kapcsolatos kérdések.

Évközi tanulmányi követelmények: Javasolt irodalom folyamatos feldolgozása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzus keretében hivatkozott bírósági határozatok.

Ajánlott irodalom:

- Fábián Ferenc: Öröklési jog, Patrocínium 2014.
- Vékás Lajos: Öröklési jog, Eötvös Kiadó, 2014.

A SZEMÉLYÁLLAPOT JOGA

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Law of the personal status in civil law
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Status im Zivilrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17018SZLPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Fábíán Ferenc

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A személyi jog tételes szabályainak ismeretére alapozottan a természetes személyek személyállapoti helyzetével kapcsolatos intézmények működésének részletesebb megismerése. Ennek körében alapvetően a gondnokság alá helyezéssel összefüggően a gyámhatóság és a bíróságok tevékenysége, továbbá a holtak nyilvánítással kapcsolatos gyakorlat feldolgozása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A gondnokság alá helyezést megelőző intézkedések.
2. A gondnok kirendelése.
3. A gondnok tevékenysége.
4. A gondnokság megszüntetése.
5. A támogatott döntéshozatal.
6. A holtak nyilvánítási eljárás gyakorlata (hatálytalanná válása).

Évközi tanulmányi követelmények: Javasolt irodalom folyamatos feldolgozása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

A kurzus keretében hivatkozott bírósági határozatok.

Ajánlott irodalom:

- Sándor István: Előadások a személyek jogából. Patrocínium 2014.

-

ÉLELMISZERBIZTONSÁG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Food safety
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17019SZLKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Móré Sándor
<u>Oktatók:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az élelmiszerlánc-felügyelet rendszere, a növény- és talajvédelemre, az állategészségügyre és állatvédelemre, az élelmiszer- és takarmánybiztonságra vonatkozó jogi szabályozás alapjai. Az élelmiszerek előállításával, forgalmazásával, valamint a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos igazgatási feladatok. A szőlőtermeléssel és borgazdálkodással kapcsolatos sajátos szakigazgatási feladatok.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A tárgy tartalma, az oktatás és számonkérés módja. Az élelmiszerláncra vonatkozó szabályozás rendje
2. Az élelmiszerlánc hatósági felügyelete
3. Az ún. „nem kötelező előírások” és szakmai irányelvek az élelmiszerjogban
4. A növény- és talajvédelemmel, különösen a parlagfű elleni védekezéssel kapcsolatos alapvető rendelkezések
5. Az állattartással és az állatvédelemmel kapcsolatos alapvető rendelkezések
6. Az élelmiszer - és takarmánybiztonsággal kapcsolatos alapvető rendelkezések
7. Az élelmiszerlánc felügyelettel kapcsolatos sajátos hatósági eljárási szabályok
8. Hatósági intézkedések és a jogkövetkezmények rendszere
9. A szőlőtermeléssel és borgazdálkodással kapcsolatos sajátos szakigazgatási feladatok.
10. A pálinka előállítása és forgalomba hozatala
11. Az ökológiai (bio) gazdálkodással kapcsolatos különös szabályok
12. Összefoglalás. A genetikailag módosított (GMO) élelmiszerekkel kapcsolatos sajátos szakigazgatási feladatok

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadások anyaga.

Kötelező irodalom:

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Ezek a hatályos jog megismerésének meghatározó forrásai. Alapvető elvárás az alábbi jogszabályok részletekbe menő ismerete:

- 2008. évi XLVI. törvény az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről
- 1998. évi XXVII. törvény a géntechnológiai tevékenységről
- 1998. évi XXVIII. törvény az állatok védelméről és kíméletéről
- 2003. évi LII. törvény a növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról
- 2004. évi XVIII. törvény a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről
- 22/2012. (II.29.) Korm. rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról
- 194/2008. (VII. 31.) Korm. rendelet az élelmiszerlánc felügyeletével összefüggő bírságok kiszámításának módjáról és mértékéről

Ajánlott irodalom:

- 2013. évi CXXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról
- 2008. évi LXXIII. törvény a pálinkáról, a törkölypálinkáról és a Pálinka Nemzeti Tanácsról
- 41/2010. (II. 16.) Korm. rendelet a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról
- 245/1998. (XII. 31.) Korm. rendelet a települési önkormányzat jegyzőjének az állatok védelmével, valamint az állatok nyilvántartásával kapcsolatos feladat- és hatásköreiről
- 40/2013. (II. 14.) Korm. rendelet az állatkísérletekről
- 220/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet az élelmiszerlánc területén kötelező előírások és ajánlott szakmai irányelvek gyűjteményei kiadásának rendjéről
- 111/2003. (XI. 5.) FVM–GKM–ESZCSM–KvVM együttes rendelet a géntechnológiai módosításnak tekintendő, valamint annak nem minősülő eljárásokról és a géntechnológiai tevékenység ellenőrzésére jogosult hatóságokról
- 32/1999. (III. 31.) FVM rendelet a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelmi szabályairól

HÁLÓZATOS IPARÁGAK JOGA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Network industries law and regulation
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17020SZLIJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Infokommunikációs jog I. (Infokommunikációs- és technológijog)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Tóth András, Dr. Belényesi Pál, Dr. Szuchy Róbert

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hálózatos iparágak a gazdaság stratégiai ágazatait adják, a legjelentősebb közszolgáltatások, olyan egyre növekvőbb jelentőségű iparágakkal, mint az információs társadalom infrastruktúra alapját adó elektronikus hírközlés, vagy a politikailag fókuszált energetika. Az iparágak szabályozása mögött jellemzően európai uniós jogi szabályozás húzódik meg erőteljes liberalizációs attitűddel. Az iparágakra vonatkozó EU jog megismerése egyúttal betekintést enged az EU gazdaságsszabályozásának koncepciójába is. A tárgy a hálózatos iparágak közös szabályozási kihívásaival és megoldásával, közgazdasági háttérével, valamint a legfontosabb hálózatos iparágak EU jogi szabályozási hátterével foglalkozik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Közgazdasági alapok (Belényesi Pál)
2. Elektronikus hírközlésjog I. (Tóth A.)
3. Elektronikus hírközlésjog II. (Tóth A.); vízszabályozás (Belényesi Pál)
4. Energetikai jog I. (Szuchy R.)
5. Energetikai jog II. (Szuchy R.)
6. Energetikai jog III. (Szuchy R.); Posta-szabályozás (Szuchy R.)

Évközi tanulmányi követelmények: A TVSZ 61. § (8) bek. alapján az évközbeni jegy ZH alapján való értékelése esetén még egy lehetőséget kell adni a javításra, illetve pótlásra, ezért két ZH alkalom kerül meghirdetésre.

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli évközi ZH egy javítási lehetőséggel

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Belényesi Pál – Szuchy Róbert - Tóth András: Hálózatos iparágak joga

Ajánlott irodalom:

- Tóth András (szerk.): Infokommunikációs jog II., Partocínium Kiadó

IPARJOGVÉDELEM

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Industrial property Law
<u>A tantárgy megnevezése (németül):</u>	Immaterialgüterrecht
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható tantárgy
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17021SZLPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Kókai-Kunné Dr. Szabó Ágnes

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A versenyképesség egyik motorja a kreativitás, az innováció. Ezek jogi úton való segítségét szolgálja az iparjogvédelem eszköztára, amely a magánjog szerves részét képezi, ugyanakkor egyúttal adminisztratív háttere miatt jelentős mértékben közigazgatási jogi vonatkozásokkal is bír.

Az iparjogvédelem a szellemi termékek piacának számos aspektusát érinti: a találmányok szabadalmi oltalma, a különböző árujelzők oltalmi formái (védjegy, földrajzi árujelző) és a mintaoltalmak (használati és formatervezési minta), valamint a Ptk. alapján védett know-how komplex és sokszínű védelmet képes biztosítani.

A fakultatív szeminárium az írott jog mellett számos újdonsággal, az egyes részterületeken jelenleg zajló átalakulásokról szakirodalomban még akár fel sem dolgozott, napra kész információkkal is bővíteni kívánja a hallgatók ismereteit.

(A tematika várhatóan nem azonos az órák sorrendjével, egyes témák részletes bemutatása várhatóan túlterjeszkedik egy-egy óra terjedelmén.) A félév során 12 foglalkozásra kerül sor, összesen 24 tanóra terjedelemben.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- I. Bevezető előadás – A szellemi tulajdonjog rendszere, az iparjogvédelem területei, a nemzeti, az uniós és a nemzetközi iparjogvédelmi jog viszonya
- II. Szabadalmi jog 1. – a szabadalmi jog történeti fejlődése, a magyar szabadalmi oltalmi rendszer áttekintése (kitekintéssel a növényfajta-oltalom sajátosságaira)
- III. Szabadalmi jog 2. – a nemzetközi szerződések szabadalmi szabályrendszere
- IV. Szabadalmi jog 3. – európai szabadalom és uniós szabadalom
- V. Védjegyjog 1. – a védjegyjog történeti fejlődése, a magyar védjegyjogi rendszer áttekintése (kitekintéssel a domainnév-szabályozásra)
- VI. Védjegyjog 2. – a nemzetközi szerződések alapján nyerhető védjegy-oltalom sajátosságai
- VII. Védjegyjog 3. – az uniós védjegy megszerzésének rendje
- VIII. Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem I.
- IX. Mintaoltalmak (használati minta, formatervezési mintaoltalom) – a mintaoltalmak funkciója az iparjogvédelmi rendszerben, a szabadalmi és szerzői jogi védelemmel való kapcsolatuk, az európai és a nemzetközi védelem II.
- X. Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredezett jellege, tartalma I.
- XI. Földrajzi árujelző-oltalom – a földrajzi árujelző, eredetmegjelölés, földrajzi megjelölés helye az iparjogvédelmi rendszerben, a Lisszaboni Megállapodás, a mezőgazdasági termékek, élelmiszerek, borok közösségi oltalma, az oltalom töredezett jellege, tartalma II.
- XII. A know-how védelme és az üzleti titokhoz való viszonya

Évközi tanulmányi követelmények: órákon való jelenlét

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Ajánlott irodalom:

(a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala honlapjának folyamatos követése, illetve az Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle aktuális számainak olvasása mellett, kiemelten):

- Faludi – Gyertyánfy – Lontai – Vékás: Magyar polgári jog. Szellemi alkotások joga. Eötvös Kiadó 2013.
- Boytha, György: Iparjogvédelem és szerzői jog az Európai Közösség jogában. Európai Közösségi és Kereskedelmi Jog. KJK-Kluwer 2006.
- Hajdú Tamásné: Az európai szabadalmi rendszert alakító külső és belső hatások napjainkban. Fehér Könyv 2005. 57-73. o.
- Fazekas Judit – Jókúti András: A 10 éves védjegy törvény és a jogharmonizáció. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2007. október
- Vida Sándor: Az Európai Bíróság gyakorlatának hatása a magyar védjegy jogra Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2007. október
- Szigeti Éva: AZ EB és az OHIM egyes döntéseinek elemzése és azok hatása a hazai védjegy jogi gyakorlatra Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle 2007. május 54-69. o.
- Bently, Lionel – Sherman, Brad: Intellectual Property Law. Oxford 2004. (második kiadás)
- Faludi Gábor (szerk.): A védjegy törvény magyarázata. HVG-Orac 2014.
- Posteinerné Toldi Márta: Iparjogvédelem. SZTNH, 2012.
- A témára vonatkozó jogszabályok (letölthetők: www.sztnh.gov.hu)

KRIMINÁLPOLITIKA

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Criminal Policy
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra /félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17022SZLBTI
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea
<u>Oktató(k):</u>	Prof. Dr. Domokos Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus elméleti és gyakorlati ismereteket nyújt a kriminálpolitika témakörében. Röviden felvázolja a kriminológia tudományelméleti és tudománytörténeti alapjait. A bűnözésről és a bűnelkövetőről, a generális és speciális prevencióról kapnak alapvető ismereteket a hallgatók. A kurzus részét képezi az áldozattan, a pönológia. A bűnözésre, mint társadalmi jelenségre, illetve az egyes elkövető egyedi cselekményére adott állami reagálás és társadalmi reakció is a tananyag része. A kurzus bemutatja a helyreállító büntetőpolitikát.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A kriminológia tudománya, A kriminológiai iskolák
2. Biológiai-pszichológiai elméletek, Szociológiai elméletek
3. Viktimológia
4. Pönológia
5. Az állami reagálás a bűnözésre, A társadalmi reakció a bűnözésre
6. Bűnmegelőzés állami szinten, Bűnmegelőzés a civil szférában
7. A büntetőpolitika szerepe a büntetőjogban, kriminológiában
8. Korlátozó-beavatkozó, segítő-támogató büntetőpolitika
9. A helyreállító büntetőpolitika
10. Vagyon elleni bűncselekmények
11. Az erőszakos bűnözés – Globális erőszak, Erőszakos bűnözés – magyarországi jellemzők
12. Gyermekek- és fiatalok kriminalitása

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Domokos Andrea: A büntetőpolitika változásai Magyarországon. Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar. Jog és Állam 11. Budapest, 2008.

MUNKAERŐPIACI INTÉZMÉNYEK ÉS POLITIKÁK

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Market Institutions and Policies
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17023SZLMSJ
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog I.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a munkanélküliség (álláskeresés) főbb ismérveinek a bemutatása. A tantárgy keretében a hallgatók ismereteket szereznek a munkanélküliség megjelenésének okairól, valamint a mértékének csökkentését, illetve kedvezőtlen következményeinek enyhítését célzó kormányzati intézményekről, az álláskeresők számának csökkentése érdekében folytatott állami foglalkoztatáspolitikáról. A kurzus keretében a hallgatók ismereteket szereznek az aktív (újra-elhelyezkedést segítő) foglalkoztatáspolitikáról, valamint a passzív (álláskeresési támogatás) ellátások eszközeiről és működéséről. A képzés célja, hogy a hallgatók ismerjék a modern piacgazdaságok foglalkoztatáspolitikai gyakorlatát és a magyarországi foglalkoztatáspolitikai intézményrendszerét. A tárgyalandó főbb témakörök: a munkanélküliség fogalma és okai; a magyarországi munkanélküliség főbb jellemzői; munkaerő-piaci képzési programok; támogatott foglalkoztatási programok (beruházástámogatás, közfoglalkoztatás); a munkakínálatot mérséklő támogatások; a foglalkoztatáspolitikai intézményi rendszere; a munkaerő-piaci programok hatáselemzésének módszerei; valamint a munkavállalók szabad mozgásának kérdései az EU-ban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A munkaerőpiaci politika rendszere, célkitűzései
2. Az állami munkaerőpiaci szervezetrendszer
3. Állami foglalkoztatási szolgálat
4. A foglalkoztatáspolitikai eszközök rendszere, célja
5. Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközök – munkaerőpiaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások
6. Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök – álláskeresők támogatása
7. Közfoglalkoztatás
8. A munkaerőpiacon halmozottan hátrányos helyzetben lévő álláskeresők foglalkoztatásának kedvezménye; a részmunkaidős foglalkoztatáshoz kapcsolódó kedvezmény; ösztöndíjas foglalkoztatás; Rehabilitációs Kártyával rendelkező megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásáért igénybe vehető kedvezmény
9. A munkavállalók szabad mozgása az Európai Unióban, Európai Foglalkoztatási szolgálat (EURES)
10. EU 2020 Stratégia és a magyar foglalkoztatáspolitikai stratégia

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Homicskó Árpád Olivér: Szociális jog II. – Tananyag a társadalombiztosítási és szociális ellátások megismeréséhez (2017-es kiadás) Foglalkoztatáspolitikai rész
- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról
- 2011. évi CVI. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról
- 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet a közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról
- 2004. évi CXXXIII. törvény a pályakezdő fiatalok, az ötven év feletti munkanélküliek, valamint a gyermek gondozását, illetve a családtag ápolását követően munkát keresők foglalkoztatásának elősegítéséről, továbbá az ösztöndíjas foglalkoztatásról

- 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról
- 30/2000. (IX. 15.) GM rendelet a munkaerőpiaci szolgáltatásokról, valamint az azokhoz kapcsolódóan nyújtható támogatásokról
- Az Európai Parlament és a Tanács 492/2011/EU rendelete (2011. április 5.) a munkavállalók Unión belüli szabad mozgásáról
- Frey Mária: Munkaerőpiaci intézmények és politikák, BCE Emberi Erőforrások Tanszék, Budapest, 2011 (letölthető: <http://tankonyvtar.hu>)
- Fazekas Károly, Neumann László (szerk.): Munkaerő-piaci tükrök 2013, MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Közgazdaságtudományi Intézet, Országos Foglalkoztatási Közhazsnú Nonprofit Kft., Budapest, 2014. (letölthető: <http://econ.core.hu>)
- „A 2014-2020 közötti időszak foglalkoztatáspolitikai célú fejlesztéseinek megalapozása - szakpolitikai stratégia” (letölthető: <http://2010-2014.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium/foglalkoztataspolitikaert-elelos-allamtitkarsag/hirek/a-2014-2020-kozotti-idoszak-foglalkoztataspolitikai-celu-fejleszteseinek-megalapozasa-szakpolitikai-strategia>)
- EU 2020 Stratégia (letölthető: http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm)

NEMZETKÖZI KERESKEDELMI VÁLASZTOTTBÍRÁSKODÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	International Commercial Arbitration
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Internationale Schiedsgerichtsbarkeit
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17024SZLPR
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Polgári jog I. (általános tanok, alapelvek, személyek joga)
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Boóc Ádám
<u>Oktató(k):</u>	Dr. habil. Boóc Ádám

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a hallgatók betekintést tudjanak nyerni a kereskedelmi választottbíráskodás mint alternatív vitarendezési fórum alapvető elveibe, megismerkedjenek a hazai és a nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás főbb szabályaival és a legfontosabb választottbírói intézményekkel. Figyelemmel arra, hogy a választottbíráskodás vonatkozásában kiemelkedő jelentősége van az esetjognak is, ezért a foglalkozás során számos jogeset kerülne feldolgozásra és elemzésre jogösszehasonlító szempontok alkalmazásával.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A választottbíráskodás fogalma és jogi természete.
2. A kereskedelmi választottbíráskodás történetének főbb áttekintése.
3. Nemzetközi egyezmények és jogforrások a kereskedelmi választottbíráskodás vonatkozásában.
4. Magyar és nemzetközi kereskedelmi választottbírói intézmények.
5. A választottbírói eljárás főbb szabályai I.: a választottbírói klauzula.
6. A választottbírói eljárás főbb szabályai II.: a választottbírói eljárás kezdeményezése.
7. A választottbírói eljárás főbb szabályai III.: a választottbíró megválasztása és kizárása.
8. A választottbírói eljárás főbb szabályai IV.: a választottbírói eljárás lefolytatásának főbb szabályai.
9. Ítélet a választottbírói eljárásban; A választottbírói ítélet érvénytelenítése. A választottbírói ítélet és a közrend fogalma.
10. Konzultáció.

Évközi tanulmányi követelmények: részvétel az órákon és prezentáció készítése

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- HORVÁTH É. — KÁLMÁN GY.: A nemzetközi eljárások joga, különös tekintettel a választottbíráskodásra. Budapest, 2003.
- A. REDFERN — M. HUNTER: Law and Practice of International Commercial Arbitration. London, 2004.
- BOÓC Á.: A nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodás. A választottbíró megválasztása és kizárása. Budapest, 2009.
- KECSKÉS L. – LUKÁCS J. (szerk.): Választottbírák könyve. Budapest, 2012.
- T. VÁRADY — J.J. BARCELO III — A. T. VON MEHREN: International Commercial Arbitration. Minnesota, 1999.
- G. B. BORN: International Commercial Arbitration, Kluwer 2009.

Ajánlott irodalom:

az órán elhangzottak alapján

RENDESZETI IGAZGATÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administration of Law Enforcement
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Meghirdetés féléve:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17025SZLKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Móré Sándor
<u>Oktató:</u>	dr. Pintér Gábor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Az oktatás célja a rendőri pálya bemutatása, a szakterületek ismertetése, elméleti és gyakorlati órák megtartásával egyaránt.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézsőségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Általános bevezetés. A Rendőrség helye, szerepe a jogrendszerben. A Rendőrség jogállása, feladatai. A Rendőrség felépítése, a szolgálati ágak, szolgálatok és szakszolgálatok ismertetése.
2. A Rendőrség szervezete, vezetése, irányítása. Az Országos Rendőr-főkapitányság. A megyei főkapitányságok. A helyi rendőrkapitányságok. A rendőrőrsök és a körzeti megbízottak.
3. Látogatás a Teve utcai Rendőrségi Igazgatási Központban. A Pest Megyei Rendőr-főkapitányság működésének bemutatása (helyszín: Teve utcai RIK központ VIII. emelet).
4. A Rendőrség feladatai a gyülekezési jog kapcsán a jogesetek, bírói ítéletek tükrében.
5. A rendőri intézkedések rendszere. A kényszerítő eszközök gyakorlati bemutatása.
6. Panaszjog a rendőri eljárásokban. A Független Rendészeti Panasztestület.
7. A hivatásos szolgálati jogviszony jellemzői. Az egyenruha bemutatása.
8. A bűnügyi technikai tevékenység, a helyszínelés bemutatása, a rendőrkutyák kiképzésének megtekintése (helyszín: Dunakeszi Kiképző Központ)
9. Közlekedésrendészeti ismeretek, az objektív felelősség és a közigazgatási bírságolás bemutatása. Az autópálya alosztályok munkájának bemutatása, ismerkedés a sebességmérő készülékkel és a légalkoholmérő szondával, a baleset-megelőzés.
10. Hatósági boncoláson részvétel
11. Rendőri biztosítások, a csapatszolgálati század bemutatása. Egy csapatszolgálati kiképzésen részvétel.
12. Kommunikáció a rendőrségen, a sajtóval való kapcsolattartás, sajtó-helyreigazítási perek bemutatása
13. Tanulmányi kirándulás (egy helyi rendőrkapitányság megtekintése vagy BV intézetben látogatás)
14. A Terrorelhárítási Központ működésének bemutatása meghívott előadó segítségével
15. A polgárőrök és a közterület-felügyelők tevékenysége

Évközi tanulmányi követelmények: órai részvétel, órai prezentáció (kisdolgozat)

Értékelés módja: gyakorlati jegy

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

Az előadásokhoz kapcsolódó írásos tananyag, Power Point vázlat.

Kötelező irodalom:

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Alapvető elvárás a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény részletekbe menő ismerete.

Ajánlott irodalom:

- 1995. évi CVII. törvény a büntetés-végrehajtási szervezetről
- 1995. évi CXXV. törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról
- 1996. évi XXXVIII. törvény a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről
- 1999. évi LIV. törvény az Európai Unió bűnüldözési információs rendszere és a Nemzetközi Bűnügyi Rendőrség Szervezete keretében megvalósuló együttműködésről és információcseréről
- 1999. évi LXIII. törvény a közterület-felügyeletről
- 2002. évi LIV. törvény a bűnüldöző szervek nemzetközi együttműködéséről
- 2005. évi CXXXIII. törvény a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól
- 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról
- 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról
- 2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról
- 1997. évi CLIX. törvény a fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról
- 2015. évi XLII. törvény a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról
- 26/2013. (VI. 26.) BM rendelet a belügyminiszter irányítása alatt álló egyes fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai teljesítményértékelésének ajánlott elemeiről, az ajánlott elemek alkalmazásához kapcsolódó eljárási szabályokról, a minősítés rendjéről és a szervezeti teljesítményértékelésről

TECHNOLÓGIAJOG

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Technology law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Infokommunikációs Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17026SZLIJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Tóth András
<u>Oktató(k):</u>	dr. Klein Tamás, Dr. Tóth András

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A jogtudomány egyik leginnovatívabb és legintenzívebben kutatott témája az új technológiák jogának jogi, szabályozási kihívásai. A 21. század felgyorsult technológiai fejlődése, az informatikai háttérű innováció szinte valamennyi klasszikus jogágot kihívás elé állítja, olyan kérdéseket vet fel ugyanis, amelyekre az évszázados dogmatikai fejlődés során kialakult hagyományos válaszok nem képesek adekvát válaszokat adni. Azon túl, hogy számos jogelméleti, alkotmányjogi (elsősorban alapjogi), adatvédelmi és szerzői jogi, magánjogi kérdést helyez új megvilágításba, lassanként az új technológiák jogi szabályozása egy új jogtudományi területté is válik – Technológia jog néven. Ennek a nemzetközi kitekintésben is rendkívül újszerű, és a jövő jogászai számára kiemelt jelentőségű témának az alapvető kérdéseit kívánja bemutatni a Technológia jog című kötelezően választható kurzus.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Jog és technológia
2. Adatvédelmi vonatkozások I.
3. Adatvédelmi vonatkozások II.
4. Online kapuőrök (pl. keresőmotorok, hálózatszemlegesség)
5. Versenyjog és fogyasztóvédelem a digitális gazdaságban
6. Sharing economy jogi vonatkozásai, jogászai hivatást érő kihívások
7. Robotjog,
8. Cyberjog

Évközi tanulmányi követelmények: A kurzus zárthelyi dolgozattal zárul.

Értékelés módja: beszámoló

Az értékelés módszere: írásbeli évközi ZH egy javítási lehetőséggel

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Tóth András-Klein Tamás (szerk.): Internetjogi tanulmányok – előkészület alatt
- Tóth András (szerk.): Technológia jog – Új globális technológiák jogi kihívásai, KRE ÁJK, Budapest, 2016.
- Az oktatók által meghatározott további irodalom.

VADÁSZATI IGAZGATÁS

<u>A tantárgy megnevezése</u> (angolul):	Hunting law and related studies
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	8.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17027SZLKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Csáki-Hatalovics Gyula
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Csáki-Hatalovics Gyula

A tantárgy szakmai elsajátításának célja

A tantárgy elsajátításának célja, hogy a hallgatók a szakmai törzsanyagon túlmenően olyan elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek, amelyek alkalmassá teszik őket a természetben való eligazodásra, ezáltal közelebb viszi őket az aktív természetvédelemhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

1. Vadászati ökológiai ismeretek
2. Vadászati jog- és igazgatástörténet
3. A vadászati jog és igazgatás hatályos szabályai
4. Apróvad ismeret
5. Nagyvad ismeret
6. Trófeabírálat
7. Kynológia, vadegészségstan
8. Vadászati kultúra, összehasonlító vadászati jog
9. Védett fajok ökológiája
10. Lőfegyverekre vonatkozó jogi szabályozás
11. Balesetvédelem és megelőzés, jogi szankciók a vadászatban
12. Vadászahagyományok, vadászetika

Gyakorlat: Három órás egybefüggő vadászterületi gyakorlat

Évközi tanulmányi követelmények: Rövid írásbeli számonkérés, heti rendszerességgel
Legfeljebb 3 hiányzás

Vizsgaforma: Írásbeli és szóbeli

Az értékelés módszere: gyakorlati jegy

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok

- A foglalkozásokon elhangzottak
- Az állami vadászvizsga tesztkérdései (tesztkönyv)
- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról
- 253/2004. (VIII. 31.) Korm. rendelet a fegyverekről és a lőszerekről

Ajánlott irodalom:

- Faragó-Náhlík: Vadásztattan

Ellenőrző kérdések, vizsgakérdések:

Az állami vadászvizsga hivatalos tételsora

BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS SZAKSZEMINÁRIUM

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Punishment Enforce Law
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Bűnügyi Tudományok Intézete
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/ félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17028SZLBTI
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Büntetőjog IV., Büntető eljárásjog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Lajtár István
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Antal Szilvia

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja, hogy a büntetés-végrehajtási jog előadás anyagára építve - különösen a személyi szabadságkorlátozással járó jogkövetkezmények kapcsán - elmélyítse a hallgatók elméleti ismereteit és gyakorlati tudását a büntetés-végrehajtás témakörében, felhívja a figyelmet a terület fontosságára, illetve felkeltse a leendő szakemberek érdeklődését a téma iránt. Mindemellett a szakszeminárium hozzásegíti a tantárgy teljesítőit az egész büntetés-végrehajtási rendszer komplexebb átlátásához, ezzel pedig leendő szakvizsgájukra való eredményesebb felkészülésükhöz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

- I. 1. A büntetés-végrehajtás hazai és nemzetközi követelményrendszere, a végrehajtás napi gyakorlatát alakító és befolyásoló körülmények. 2. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata a hazai végrehajtásra; 3. A fogvatartott, mint a végrehajtás alanya;
- II. 1. A törésvonalon innen és túl, avagy az előzetesen letartóztatottak és a jogerősen elítéltek elhelyezése, kapcsolattartása, a fogvatartás rendje és biztonsága, és a kényszerítő eszközök alkalmazása; 2. Speciális fogvatartotti csoportok, különös tekintettel a hosszuidős fogvatartás hazai gyakorlatára; 3. A női és fiatalok körülményei, a végrehajtás sajátos szabályai.
- III. 1. A szabadságvesztéstől különböző büntetések végrehajtása, a végrehajtás kikényszerítésének különböző módzatai; 2. Az intézkedések végrehajtása, a kóros elmeállapotú elítéltekkel kapcsolatos eljárás gyakorlata, a kényszergyógykezelt betegek mindennapi problémái; 3. A büntetés-végrehajtási bíró feladata és döntései jogesetelemzés módszerével; 4. A bv. ügyész feladata a mindennapokban, illetve a külső kontroll szereplői.

Évközi tanulmányi követelmények:

Értékelés módja: kollokvium/ kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Lajtár István – Szűcs András: Büntetés-végrehajtási Jog. Patrocínium Budapest, 2015.
- Vókó György: A magyar büntetés-végrehajtási jog című egyetemi tankönyv meghatározott részei. DÓM-Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2013.
- A büntetések az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény.
- A büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény.
- A szakszemináriumon elhangzottak.

Ajánlott irodalom:

- Belovics Ervin –Vókó György: A Büntetés-végrehajtási törvény magyarázata. HVG-ORAC. Kiadó Budapest, 2014.
- Lajtár István: A büntetés-végrehajtás garancia és kontrollrendszere Magyarországon. HVG-ORAC Kiadó Bp. 2010.
- Lajtár István: Büntetés végrehajtási jog. Egyetemi Jegyzet. Patrocínium Kiadó Bp. 2012

CSALÁDJOG A GYAKORLATBAN

<u>A tantárgy megnevezése (angolul):</u>	Family Law in Practice
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Polgári Jogi és Római Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17029SZLPRT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	nincs
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Fábíán Ferenc
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Szürösné Dr. Takács Andrea

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

Ha abból a biztos tényből indulunk ki, hogy a családjog kivétel nélkül mindenkit szükségképpen érint, akkor az általam ajánlott szemináriumhoz, vagy kurzushoz sokkal több ajánló nem is kell. Ha szeretne valaki joghallgatóként, vagy majdan végzett jogászként családjoggal foglalkozni közelebből, akkor azért szerencsés betekinteni a jogszabály mögé, a bírósági tárgyalótermi gyakorlatba ezen órák segítségével. Ha pedig ilyen tervei nincsenek, egyszerűen azért, mert ez a jogterület áthatja az életünket. A jog számos tanult területével, lehet, hogy soha többet nem találkozunk, a családjogot azonban minimum a saját bőrünkön tapasztaljuk. A kurzus nem a családjog teljes spektrumának tankönyvi szintű ismertetése, hanem a legfontosabb területeinek, leggyakrabban előforduló vitás helyzeteknek élet közeli, jogeseteken keresztül megismertetése. Az előadó tizennégy éve családjogi bíróként dolgozik, jelenleg a PKKB Családjogi csoportjában. Részt vett családjogi szakjogász képzésen. Jelenleg Phd. képzés keretében a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható megelőző távoltartást kutatja.

Rövid tantárgyprogram, a megszereshető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. A házasság intézménye. Létrejötté. A házasság megszűnése, felbontása. Házasodjunk? Családmotellék.
2. A házassági bontóperek anyagi és eljárásjogi kérdései.
3. A szülői felügyeleti jog rendezése- közös szülői felügyelet.
4. A szülői felügyeleti jogok rendezése- a szülői felügyeleti jogok bíróság általi rendezése.
5. A szülői felügyeleti jogok újra rendezése, hatáskörök. A gyermekelhelyezés.
6. A kapcsolattartás szabályozása, hatáskörök.
7. A kiskorú gyermekek tartása. Ezen perek bizonyítási nehézségei és érdekességei.
8. A nagykorú gyermekek tartása. Az érdemtelenség, a továbbtanuló gyermek esete. Külön kitérve a külföldön tanuló gyermek, vagy a külföldön dolgozó szülő ide vonatkozó kérdéskörére.
9. A családjog leggyakrabban előforduló külföldi vonatkozásai. A házasságkötés, a kapcsolattartás, a gyermek külföldre vitele, tartózkodási helyének kijelölése.
10. Az élettársi jogviszony. Élettársak lakáshasználatának rendezése. Az élettársi vagyoni jog.
11. A házassági vagyoni jog I. –a Ptk. vagyoni jogi rendszere, közös vagyon, külön vagyon.
12. A házassági vagyoni jog II. A vagyon megosztása.
13. A család intézménye, a hozzátartozók. A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható megelőző távoltartás.
14. A gondnokság alá helyezés anyagi joga, s gyakorlata a bíróságon.
15. A családi jogállás. Apasági perek- illetve az új peren kívüli eljárás.

Évközi tanulmányi követelmények: -

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: szóbeli

Ajánlott irodalom:

Az előadásokon elhangzó jogesetek és az új Ptk. kommentárjai

KISEBBSÉGI ÉS HATÁRON TÚLI MAGYAROKKAL KAPCSOLATOS IGAZGATÁS

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Administration of the national minorities and of the Hungarians living abroad
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Közigazgatási Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Félévi óraszám:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17030SZLKJT
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Móré Sándor
<u>Oktató:</u>	Dr. Móré Sándor

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A tantárgy célja a hazai nemzetiségekre és a szomszédos államokban élő magyar nemzetiségű személyekre vonatkozó hazai jogi szabályozás alapjainak a bemutatása. Lényeges, hogy az elméleti körülírások mindig párosuljanak azzal, mi hogyan van – vagy kellene lennie – a gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés. A nemzetiség fogalmának fontosabb univerzális és európai vonatkozásai
2. A nemzetiségvédelem szintjei az európai országokban
3. Fontosabb külső-belső hatások és mérföldkövek a hazai nemzetiségi szabályozás történetében
4. A nemzetiség, a nemzetiséghez tartozó egyén fogalma Magyarországon
5. A nemzetiségek ügyeit szolgáló képviseleti, igazgatási és jogvédelmi szervek bemutatása
6. A nemzetiségek parlamenti képviseletének kérdései
7. A nemzetiségi szószólói intézmény jogi kerete és működése
8. A nemzetiségi önkormányzatok fogalma, létrehozásuk módja
9. A nemzetiségi önkormányzatok feladat- és hatáskörei. Finanszírozási és működési kérdések
10. A nemzetiségi önkormányzatok és egyes állami szervek kapcsolata
11. A szomszédos államokban élő magyarok által igénybe vehető kedvezmények és támogatások. Az igénybevétel eljárási rendje
12. Összefoglalás. A határon túli magyarok helyzete a szomszédos államok képviseleti, igazgatási és jogvédelmi rendszerében

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás megtartása

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli, szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló jogforrások, tanulmányi segédanyagok:

Az előadások anyaga

Kötelező irodalom:

Az előadásokon megjelölt jogszabályok. Alapvető elvárás a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény, illetve a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény részletekbe menő ismerete.

Ajánlott irodalom:

- 8/2003. (XII. 10.) NKÖM rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető kulturális kedvezményekről
- 2010. évi CLXXXII. törvény a Bethlen Gábor Alapról
- 367/2010. (XII. 30.) Korm. rendelet a Bethlen Gábor Alapról szóló 2010. évi CLXXXII. törvény végrehajtásáról
- 1993. évi LV. törvény a magyar állampolgárságról
- 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról
- 318/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet a magyar igazolvány és a magyar hozzátartozói igazolvány kiadásával kapcsolatos eljárásról
- 2001. évi C. törvény a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről

- 319/2001. (XII. 29.) Korm. rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyek diákkedvezményeiről
- 18/2003. (XII. 10.) NKÖM rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény hatálya alá tartozó személyeket megillető kulturális kedvezményekről
- 206/2003. (XII. 10.) Korm. rendelet a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény pedagógusokat és oktatókat érintő rendelkezéseinek végrehajtásról
- 7/2004. (II. 26.) NKÖM rendelet a Határon Túli Magyar Irodalmi Ösztöndíjakról
- 137/2008. (V. 16.) Korm. rendelet az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatásról és a külföldön kiállított, idegennyelv-tudást igazoló nyelvvizsga-bizonyítványok Magyarországon történő honosításáról
- 59/2007. (XII. 29.) EüM rendelet a határon túli magyarok magyarországi egészségügyi ellátásának támogatásáról

MUNKAJOG IV. (BEVEZETÉS A NEMZETKÖZI ÉS TRANSZNACIONÁLIS MUNKAJOGBA)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Labour Law IV.
<u>A tantárgy megnevezése - (németül):</u>	Arbeitsrecht IV.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17031SZLMSJ
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Munkajog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Kun Attila
<u>Oktató(k):</u>	Dr. Kun Attila

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A kurzus célja az egyre sokszínűbb és rétegzettebb nemzetközi és transznacionális „hibrid” munkajogi szabályozási tér bemutatása, kitérve mind az állami (state-based), illetve nem állami (non-state), köz (public) és magán (private), kemény (hard) és puha (soft) szabályozási rezsimekre. Különös figyelmet kap a multinacionális vállalatok értékláncainak globális szabályozhatósági dilemmája, kifejezetten munkaügyi perspektívából. A kurzus során különös hangsúlyt kapnak a témában releváns nemzetközi szervezetek (ILO, az OECD, ENSZ, EU stb.) szabályozási kezdeményezései, illetve a privát szféra főbb ún. CSR-standardjai („CSR – Corporate Social Responsibility”).

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

1. Bevezetés a nemzetközi munkajogba
2. A nemzetközi munkajog hagyományos eszközei: az ILO standardjai, tevékenysége és gyakorlata 1.
3. A nemzetközi munkajog hagyományos eszközei: az ILO standardjai, tevékenysége és gyakorlata 2.
4. A transznacionális munkajog koncepciója, fogalmai
5. A governance gap problematika: a multinacionális vállalatok és a szociális felelősség – a nemzeti és a nemzetközi jog szerepe.
6. Az ILO Multinacionális Vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó alapelveinek Tripartit Nyilatkozata
7. OECD Irányelvek a multinacionális vállalatok számára.
8. Az ENSZ és a Business and Human Rights irányzat: Globális Megállapodás (UN Global Compact) és a UNGPs.
9. A CSR főbb szabályozási és önszabályozási standardjai
10. Emberi jogi due diligence
11. Transznacionális kollektív alku (IFAs, TCAs)
12. Esettanulmányok 1
13. Esettanulmányok 2.
14. Konzultáció

Évközi tanulmányi követelmények: kiselőadás, prezentáció

Értékelés módja: kollokvium

Az értékelés módszere: írásbeli/szóbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- Kun Attila: A multinacionális vállalatok szociális felelőssége (Ad Librum, Bp. 2009).

Ajánlott irodalom:

- Kun A.: A munkajogi megfelelés ösztönzésének újszerű jogi eszközei, L'Harmattan Kiadó-KRE, 2014, Bp.
- Tóth Gergely: Valóban Felelős Vállalat, KÖVET-INEM, 2007
- Kaponyi Erzsébet: A multinacionális vállalatokra vonatkozó szabályozási kísérletek, különös tekintettel az ILO és az OECD deklarációira, Acta Humana 16. évfolyam 2005. 1. szám
- Research Handbook on Transnational Labour Law (ed. by. Blackett, A. and Trebilcock, A.), 2015, Edward Elgar Publishing
- Jean-Michel Servais: International Labour Law, Kluwer Law International, 2009.

- Arturo Bronstein (2009): International and Comparative Labour Law Current Challenges, Palgrave
- www.ilo.org/multi
- www.oecd.org
- <http://www.business-humanrights.org/Home>

SZOCIÁLIS JOG III. (EGÉSZSÉG- ÉS NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI SZAKSZEMINÁRIUM)

<u>A tantárgy megnevezése - (angolul):</u>	Social Security Law III.
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Tanszék:</u>	Munkajogi és Szociális Jogi Tanszék
<u>Tantárgy típusa:</u>	szabadon választható
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	8 óra/félév
<u>Ajánlott félév:</u>	9.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	ősz
<u>Kreditérték:</u>	3 kredit
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ 17032SZLMSJ
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	Szociális jog II.
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	Dr. Homicskó Árpád Olivér

A tantárgy szakmai elsajátításának célja:

A hallgatók a szakszemináriumon gyakorlati példákon keresztül betekintést kapnak az egészségbiztosítás keretében igénybe vehető természetbeni egészségügyi szolgáltatások, a pénzbeli ellátások, valamint a baleseti ellátások igénybevételéhez szükséges ismeretekbe. Megismerkednek az egészségbiztosítás felelősségi rendszerével, a jogorvoslati rendszerével, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettséggel. Az egészségbiztosítás keretében betekintést kapnak a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozó gyakorlati ismeretekkel. A nyugdíjbiztosítás tekintetében a hallgatók áttekintő képet kapnak a nyugdíjrendszer működéséről, rendszeréről. Megismerkednek a saját jogú és hozzátartozói nyugellátások igénylésével kapcsolatos kérdésekkel.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása:

Az egészségbiztosítás rendszertana
Az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének gyakorlata
Az anyasági ellátások igénybevételének gyakorlata
A táppénz ellátás igénybevételének szabályai
Az üzemi baleset és foglalkozási megbetegedés megállapításának szabályai, elhatárolásuk egymástól
A baleseti egészségügyi szolgáltatás és a baleseti táppénz igénylésének gyakorlata
A baleseti járadék megállapításának szabályai
Az egészségbiztosítás felelősségi, jogorvoslati rendszerének elemzése, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség vizsgálata
A megváltozott munkaképességű személyek részére nyújtott ellátások igénybevételére vonatkozó szabályok
A nyugellátások rendszertana
Az öregségi nyugdíj formái és igénylésére vonatkozó szabályok
A hozzátartozói nyugellátások igénylésének gyakorlata
A nyugdíjbiztosítás felelősségi és jogorvoslati szabályai, valamint a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség vizsgálata

Évközi tanulmányi követelmények: óralátogatás a TVSZ szerint. Zárthelyi dolgozat legalább 50 %-os eredménnyel történő megírása a szorgalmi időszakban meghirdetett időpontban.

Értékelés módja: gyakorlati jegy
Ponthatárok: (5) – 100-90%-; (4) – 89-79%; (3) – 60-79%; (2) – 50-59%; (1) – 0-49%.

Az értékelés módszere: írásbeli

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:

- A magyar társadalombiztosítási és szociális ellátások 2018. Dr. Homicskó Árpád Olivér. Patrocinium Kiadó, Budapest, 2018. (megjelenés alatt)

Ajánlott irodalom:

- Hajdú József – Homicskó Árpád Olivér: Társadalombiztosítási alapismeretek, Patrocinium Kiadó. (2018-as átdolgozott kiadás alapján)

SZAKMAI GYAKORLAT

<u>A tantárgy megnevezése - angolul:</u>	Professional practice
<u>Oktatás nyelve:</u>	magyar
<u>Szervezeti egység:</u>	Karrieriroda
<u>Tantárgy típusa:</u>	kötelező
<u>Képzésforma:</u>	levelező
<u>Tanóra száma:</u>	240 óra
<u>Ajánlott félév:</u>	6.
<u>Meghirdetés féléve:</u>	tavaszi
<u>Kreditérték:</u>	-
<u>Tantárgy kódja:</u>	AJ JOL171001K (levelező)
<u>A tantárgy felvételének előfeltétele:</u>	-
<u>Tantárgyfelelős:</u>	Dr. habil. Homicskó Árpád Olivér
<u>Oktató:</u>	gyakorlatvezető (a gyakorlati hely biztosítja)

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása:

A hallgató a képzés során – igazságszolgáltatási, illetve közigazgatási és egyéb jogalkalmazási területen, szakmai gyakorlaton köteles részt venni. A szakmai gyakorlat időtartama 6 hét (240 óra), melyből 3 hetet államigazgatási (igazságszolgáltatási, közigazgatási) területen, 3 hetet egyéb jogalkalmazási területen kell teljesíteni.

- A szakmai gyakorlat a hallgató választása szerint a Kar egyetértésével megállapított munkahelyen teljesíthető.
- Azon hallgató részére, aki valamely jogalkalmazási területen munkaviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban lát el feladatot, és bizonyítható, hogy jogi jellegű munkát végez, szakvizsgázott jogász által igazolt jogi tevékenysége, a kötelező szakmai gyakorlat időtartamába beszámításra kerülhet. A kérelmeket a Kreditáviteli Bizottság bírálja el.
- A hallgató szakmai gyakorlatát legkorábban harmadév első tanulmányi félévében kezdheti meg és a jogi tevékenység beszámítására vonatkozó kérelem is legkorábban csak ekkor nyújtható be.
- Ha a hallgató a szakmai gyakorlatot elmulasztotta, vagy azon „nem teljesítette” (1) minősítést szerzett, a Kar a szakmai gyakorlat teljesítésére, illetőleg megismétlésére új időpontot jelöl meg.
- Szakmai gyakorlatért kreditpont nem adható.

Évközi tanulmányi követelmények: gyakorlatvezető által kiadott feladatok teljesítése

Értékelés módja: aláírás megszerzése

Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: Egyetemünk honlapján a Karrieriroda/kötelező szakmai gyakorlatok pont alatt, rendelkezésre álló szakmai gyakorlati formanyomtatványok